

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

ΙΒ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Β΄

Συνεδρίαση 13^{ης} Ιουλίου 2023

Ωρα έναρξης: 11.03 π.μ.

Αρ. 34

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(ANNITA ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κηρύσσω την έναρξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

Παρακαλώ να δηλώσουμε την παρουσία μας ηλεκτρονικά και παρακαλώ τους γραμματείς να διαπιστώσουν αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ΝΙΚΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμη κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ. Παρακαλώ τώρα το γραμματέα της Βουλής να αναγνώσει τις αναφορές στις διεθνείς δραστηριότητες.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μεταξύ 5 και 7 Ιουλίου ο Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης (ΚΣΣΕ) κ. Tīny Koç πραγματοποίησε επίσημη επίσκεψη στην Κύπρο, μετά από πρόσκληση της Προέδρου της Βουλής. Στο πλαίσιο της επίσκεψής του, ο κ. Koç έγινε δεκτός από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και είχε συνάντηση με την Πρόεδρο της Βουλής κατά την οποία συζητήθηκαν το κυπριακό πρόβλημα, ο πόλεμος στην Ουκρανία και άλλες σημαντικές προκλήσεις και η πρόσφατη Σύνοδος Κορυφής του Συμβουλίου της Ευρώπης στο Ρέικιαβικ. Ο κ. Koç προσφώνησε την ολομέλεια της Βουλής των Αντιπροσώπων και είχε χωριστές συναντήσεις με τους αρχηγούς και εκπροσώπους κομμάτων, τα μέλη της κυπριακής αντιπροσωπίας στην ΚΣΣΕ, την Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως και τον δήμαρχο και το δημοτικό συμβούλιο του δήμου Αμμοχώστου στο Πολιτιστικό Κέντρο Δήμου Αμμοχώστου στη Δερύνεια.

Μεταξύ 9 και 12 Ιουλίου οι βουλευτές κ. Νίκος Τορναρίτης και κ. Γιώργος Λουκαΐδης, επικεφαλής και μέλος, αντίστοιχα, της κυπριακής αντιπροσωπίας στην Ασιατική Κοινοβουλευτική Συνέλευση (ΑΚΣ), συμμετείχαν σε συνεδρία της Μόνιμης Επιτροπής Προϋπολογισμού και Σχεδιασμού της Συνέλευσης στην Τεχεράνη. Βασικό θέμα συζήτησης ήταν η ανάγκη μεταρρύθμισης και θεσμικής ενίσχυσης της ΑΚΣ, ώστε να καταστεί πιο αποτελεσματική.

Σε παρεμβάσεις τους οι Κύπριοι βουλευτές επισήμαναν την ανάγκη προσήλωσης του οργανισμού στην κατεύθυνση μιας ενισχυμένης διεθνούς συνεργασίας, στη βάση της αλληλεγγύης, η οποία να προάγει την πολυμερή δράση. Υπογράμμισαν επίσης ότι στο πλαίσιο της κοινοβουλευτικής διπλωματίας η ΑΚΣ πρέπει να προχωρήσει άμεσα στην επανεξέταση και την ενίσχυση όλων των λειτουργιών που επηρεάζουν την αποτελεσματικότητά της, ώστε να μπορεί να συμβάλει ουσιαστικά στην προώθηση της ειρήνης, της ευημερίας και της ανάπτυξης στην ασιατική ήπειρο. Προς αυτή την κατεύθυνση σημείωσαν τον ρόλο γεφυρωτικού μεταξύ Ευρώπης και Ασίας που μπορεί να διαδραματίσει η Βουλή των Αντιπροσώπων, ως το μοναδικό κοινοβούλιο κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης που συμμετέχει στην ΑΚΣ.

Εξάλλου, στο περιθώριο της συνεδρίας, ο επικεφαλής της κυπριακής αντιπροσωπίας στην ΑΚΣ είχε χωριστές επαφές με τις αντιπροσωπίες της Ινδίας, της Ινδονησίας, του Κουβέιτ, της Κίνας και της Σαουδικής Αραβίας για θέματα διμερούς και διεθνούς ενδιαφέροντος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ. Προχωράμε τώρα στο Κεφάλαιο Πρώτο της ημερήσιας διάταξης, που είναι η νομοθετική εργασία. Όλες οι εκθέσεις θεωρούνται αναγνωσθείσες.

Προτού αρχίσουμε θα ήθελα να επισημάνω ότι ο κάθε βουλευτής, βουλευτρια ψηφίζει για τον εαυτό του και μένω μέχρι εδώ, γιατί είχαμε επεισόδιο την προηγούμενη βδομάδα που βουλευτής ψήφισε για κάποιον άλλον. Να μη συμβαίνουν αυτά, να μην έχουμε παρεξηγήσεις. Ο καθένας χειρίζεται τον δικό του μηχανισμό μπροστά του για την ψήφισή του.

Να σας ενημερώσω επίσης για κάποιες αποφάσεις που λήφθηκαν στη Σύσκεψη Αρχηγών το πρωί για τη διαδικασία που θα ακολουθήσουμε. Τα θέματα με τους αριθμούς 5, 6 και 7, που είναι το ζήτημα το επίμαχο για τις εκποιήσεις, αν θα συζητηθούν, που αυτό θα κριθεί από το σώμα, η συζήτηση θα αρχίσει αμέσως μετά το διάλειμμα, δηλαδή στις 2.00 μ.μ., καθώς μεταξύ 1.00 μ.μ. και 2.00 μ.μ. θα υπάρξει διάλειμμα.

Σε περίπτωση που η ολομέλεια αποφασίσει ότι θα συζητηθούν, έχουν αποφασιστεί χρόνοι, από δεκαπέντε λεπτά για τα δύο μεγάλα κόμματα, τον Δημοκρατικό Συναγερμό και το ΑΚΕΛ, δώδεκα λεπτά για το Δημοκρατικό Κόμμα, οκτώ λεπτά για ΕΛΑΜ, ΕΔΕΚ, ΔΗΠΑ και Οικολόγους και από πέντε λεπτά για τον ανεξάρτητο βουλευτή και τον μεμονωμένο σοσιαλιστή βουλευτή.

Το πρώτο θέμα τιλοφορείται «Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ του Υπουργείου Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας εκ μέρους της Κυπριακής Δημοκρατίας και του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων εκ μέρους της Ελληνικής Δημοκρατίας σχετικά με την Αμοιβαία Ακαδημαϊκή Αναγνώριση Πανεπιστημιακών Τίτλων Σπουδών Ανώτατων και Ανώτερων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων και άλλων Εγκεκριμένων Ιδρυμάτων (Κυρωτικός) Νόμος του 2023.».

Παρακαλώ τον γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ του Υπουργείου Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας εκ μέρους της Κυπριακής Δημοκρατίας και του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων εκ μέρους της Ελληνικής Δημοκρατίας σχετικά με την Αμοιβαία Ακαδημαϊκή Αναγνώριση Πανεπιστημιακών Τίτλων Σπουδών Ανώτατων και Ανώτερων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων και άλλων Εγκεκριμένων Ιδρυμάτων.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο «Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ του Υπουργείου Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας εκ μέρους της Κυπριακής Δημοκρατίας και του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων εκ μέρους της Ελληνικής Δημοκρατίας σχετικά με την Αμοιβαία Ακαδημαϊκή Αναγνώριση Πανεπιστημιακών Τίτλων Σπουδών Ανώτατων και Ανώτερων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων και άλλων Εγκεκριμένων Ιδρυμάτων (Κυρωτικός) Νόμος του 2023»

Παρόντες:

Χάρης Γεωργιάδης, πρόεδρος

Χρύσης Παντελίδης

Μάριος Μαυρίδης

Χρίστος Χρίστου

Αβέρωφ Νεοφύτου

Κωστής Ευσταθίου

Μαρίνα Νικολάου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 11 Ιουλίου 2023. Στην εν λόγω συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας, του Υπουργείου Εξωτερικών, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας και του Κυπριακού Συμβουλίου Αναγνώρισης Τίτλων Σπουδών (ΚΥΣΑΤΣ).

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η δυνάμει του άρθρου 169.2 του Συντάγματος κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ του Υπουργείου Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας εκ μέρους της Κυπριακής Δημοκρατίας και του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων εκ μέρους της Ελληνικής Δημοκρατίας σχετικά με την Αμοιβαία Ακαδημαϊκή Αναγνώριση Πανεπιστημιακών Τίτλων Σπουδών Ανώτατων και Ανώτερων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων και άλλων Εγκεκριμένων Ιδρυμάτων.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από το Υπουργείο Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας, με τη συμφωνία επιδιώκεται η περαιτέρω ενδυνάμωση των σχέσεων μεταξύ Κύπρου και Ελλάδας σε θέματα ανώτερης εκπαίδευσης με τη βελτίωση των υφιστάμενων διαδικασιών και τη σύντμηση των προθεσμιών για την αμοιβαία ακαδημαϊκή αναγνώριση των πανεπιστημιακών τίτλων σπουδών του Παραρτήματος Ι της Συμφωνίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των προνοιών του νομοσχεδίου κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ομιλητές, ομιλήτριες επί θέματος αρχής;

Όχι.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση της Συμφωνίας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για τα άρθρα, παρακαλώ, και ανακοινώστε τα αποτελέσματα, μόλις και εφόσον διαμορφωθούν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα πέντε. Υπέρ σαράντα πέντε, ομόφωνα*.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τα άρθρα 1 έως 3 εγκρίνονται ομόφωνα.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ του Υπουργείου Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας εκ μέρους της Κυπριακής Δημοκρατίας και του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων εκ μέρους της Ελληνικής Δημοκρατίας σχετικά με την Αμοιβαία Ακαδημαϊκή Αναγνώριση Πανεπιστημιακών Τίτλων Σπουδών Ανώτατων και Ανώτερων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων και άλλων Εγκεκριμένων Ιδρυμάτων (Κυρωτικός) Νόμος του 2023».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για το σύνολο του νομοσχεδίου, παρακαλώ, και ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα έξι. Υπέρ σαράντα έξι, ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Ομόφωνα το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το δεύτερο θέμα τιτλοφορείται «Ο περί της Συμβάσεως περί του Διεθνούς Ναυτιλιακού Οργανισμού (Κυρωτικός) και περί Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023».

Παρακαλώ, τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κύρωση των τροποποιήσεων της Σύμβασης περί του Διεθνούς Ναυτιλιακού Οργανισμού, οι οποίες υιοθετήθηκαν με την υπ' αριθμόν Α1152(32) Απόφαση της 32^{ης} Τακτικής Συνέλευσης του εν λόγω οργανισμού στις 8 Δεκεμβρίου 2021.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο «Ο περί της Συμβάσεως περί του Διεθνούς Ναυτιλιακού Οργανισμού (Κυρωτικός) και περί Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023»

* Τα αναλυτικά αποτελέσματα όλων των ηλεκτρονικών ψηφοφοριών της συνεδρίασης ευρίσκονται στο Αρχείο της Βουλής.

Παρόντες:

Χάρης Γεωργιάδης, πρόεδρος

Χρύσης Παντελίδης

Μάριος Μαυρίδης

Χρίστος Χρίστου

Αβέρωφ Νεοφύτου

Κωστής Ευσταθίου

Μαρίνα Νικολάου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 11 Ιουλίου 2023. Στην εν λόγω συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υφυπουργείου Ναυτιλίας, του Υπουργείου Εξωτερικών και της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η δυνάμει του άρθρου 169.2 του Συντάγματος κύρωση των τροποποιήσεων της Σύμβασης περί του Διεθνούς Ναυτιλιακού Οργανισμού, οι οποίες υιοθετήθηκαν με την υπ' αριθμόν Α1152(32) Απόφαση της 32^{ης} Τακτικής Συνέλευσης του εν λόγω οργανισμού στις 8 Δεκεμβρίου 2021.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από το Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, οι τροποποιήσεις της Σύμβασης περί του Διεθνούς Ναυτιλιακού Οργανισμού υιοθετήθηκαν από την Κυπριακή Δημοκρατία με την υπ' αριθμόν 93.930 απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, ημερομηνίας 9 Δεκεμβρίου 2022, και προνοούν τα ακόλουθα:

1. Αύξηση του αριθμού των μελών του Συμβουλίου του Διεθνούς Ναυτιλιακού Οργανισμού από σαράντα (40) σε πενήντα δύο (52).
2. Τροποποίηση των κριτηρίων για την εκλογή των μελών του συμβουλίου.
3. Καθορισμός του ελάχιστου αριθμού των μελών του συμβουλίου για την ύπαρξη απαρτίας.
4. Προσθήκη της αραβικής, της κινεζικής και της ρωσικής γλώσσας στις γλώσσες που θα εκδίδονται οι αυθεντικές εκδόσεις της Σύμβασης για τον Διεθνή Ναυτιλιακό Οργανισμό.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των προνοιών του νομοσχεδίου κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ομιλητές, ομιλήτριες επί θέματος αρχής;

Όχι.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη του νέου άρθρου 3Α.. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη του νέου Πίνακα 2. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για τα άρθρα και ανακοινώστε τα αποτελέσματα, μόλις διαμορφωθούν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα πέντε. Υπέρ σαράντα πέντε, ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τα άρθρα 1 έως 4 εγκρίνονται ομόφωνα.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί της Συμβάσεως περί του Διεθνούς Ναυτιλιακού Οργανισμού (Κυρωτικός) και περί Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα πέντε. Υπέρ σαράντα πέντε, ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Ομόφωνα το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Τα θέματα με τους αριθμούς 3 και 4 είναι εξ αναβολής, έχουν κοινή έκθεση και τιτλοφορούνται «Ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2021» και «Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Ιατρικές Εξετάσεις και Ιατρική Περίθαλψη) Κανονισμοί του 2021».

Υπάρχει αίτημα, κύριε Λεωνίδου, από το Δημοκρατικό Κόμμα για αναβολή.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Ακριβώς, κυρία Πρόεδρε, ευχαριστώ, ναι, ζητούμε να αναβληθεί για τελευταία φορά. Ξέρω ότι είναι εξ αναβολής, αλλά, επειδή υπάρχουν κάποια ζητήματα τα οποία πρέπει να εξετάσουμε ξανά, με την άδεια των σεβαστών συναδέλφων, να ζητήσουμε αναβολή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Για να μην καθυστερούμε, αφού έχουμε αρκετά θέματα, θα θέσουμε το αίτημα σε ψηφοφορία γρήγορα, χωρίς να μπορούμε στη συζήτηση για τα διαδικαστικά. Να ετοιμαστούν οι έκτακτες ψηφοφορίες και ψηφίζουμε υπέρ ή εναντίον της αναβολής.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα τέσσερις. Υπέρ σαράντα τέσσερις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το θέμα αναβάλλεται.

Τα θέματα με τους αριθμούς 5, 6 και 7 θα τα δούμε μετά τις 2.00 μ.μ., όπως έχουμε πει.

Ναι, κύριε Παπαδόπουλε.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Έχουμε ενημερώσει το σώμα ότι για αυτά τα θέματα θα ζητούσαμε αναβολή. Να βάλουμε το αίτημα τώρα ή να περιμένουμε η ώρα 2.00 μ.μ.;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν έχω κανένα πρόβλημα.

Κύριε Παπαδόυρη.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΥΡΗΣ:

Από τη στιγμή που είπαμε ότι θα μεταφερθούν το απόγευμα, οποιαδήποτε ενέργεια θα γίνει θα πρέπει να γίνει το απόγευμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία! Σεβαστό.

Εντάξει, κύριε Τορναρίτη, συμφωνείτε αντιλαμβάνομαι;

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Ακριβώς αυτό θα έλεγα που είπε και ο κ. Παπαδόυρης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πολύ ωραία! Πάμε για τις 2.00 μ.μ.

Άρα, προχωράμε στο θέμα υπ' αριθμόν 8.

Κάποιος έχει ζητήσει τον λόγο; Όχι.

Προχωράμε στο θέμα υπ' αριθμόν 8, το οποίο τιτλοφορείται «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 2) του 2023».

Παρακαλώ, τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση πληρωμής από τον λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας συμπληρωματικών πιστώσεων ύψους €361.098.659 και η χρήση τους για τη διενέργεια δαπανών προς υλοποίηση διάφορων σκοπών που αφορούν, μεταξύ άλλων, στην αύξηση του τιμαριθμικού επιδόματος, υλοποίηση των συγχρηματοδοτούμενων έργων/σχεδίων χορηγιών, κυβερνητική χορηγία προς το Πανεπιστήμιο Κύπρου, παράταση του μέτρου επιδότησης της κατανάλωσης ηλεκτρικού ρεύματος, κρατική χορηγία προς το Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου, πρόσληψη έκτακτου εκπαιδευτικού προσωπικού, χορηγία στον Κυπριακό Οργανισμό Αθλητισμού και επιστροφή προστίμου που επιβλήθηκε στην Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 2) του 2023»

Παρόντες:

Χριστιάνα Ερωτοκρίτου, πρόεδρος
Χρύσης Παντελίδης
Χάρης Γεωργιάδης
Ονούφριος Κουλλά
Σάβια Ορφανίδου
Άριστος Δαμιανού
Αντρέας Καυκαλιάς

Χρίστος Χριστοφίδης
Σωτήρης Ιωάννου
Ηλίας Μυριάνθους
Αλέκος Τρυφωνίδης
Μη μέλη της επιτροπής:
Σταύρος Παπαδούρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 26 Ιουνίου και στις 3 και 10 Ιουλίου 2023. Στη συνεδρία της επιτροπής παρευρέθηκαν ο Γενικός Ελεγκτής, εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του ίδιου υπουργείου, του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, του Υπουργείου Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας, του Υπουργείου Εσωτερικών, του Υπουργείου Υγείας, του Υφυπουργείου Τουρισμού και της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από τον λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου συμπληρωματικών πιστώσεων ύψους €361.098.659 και η χρήση τους για τη διενέργεια δαπανών προς υλοποίηση διάφορων σκοπών, για τους οποίους δεν έχει γίνει οποιαδήποτε πρόβλεψη ή η πρόνοια που περιλήφθηκε στον προϋπολογισμό για το έτος 2023 είναι ανεπαρκής.

Σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το νομοσχέδιο, πέραν των συμπληρωματικών πιστώσεων που περιλήφθηκαν στον περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμο (Αρ. 1) του 2023, ο οποίος κατατέθηκε στη Βουλή λόγω ειδικών περιστάσεων και ψηφίστηκε σε νόμο στις 6 Απριλίου 2023 [Ν. 25(ΙΙ)/2023], προέκυψαν επιπρόσθετες ανάγκες για τις οποίες ούτε υπάρχουν διαθέσιμες αποδεκτές εξοικονομήσεις από άλλες ομάδες/υποομάδες του ίδιου κεφαλαίου ούτε είναι δυνατή η μεταφορά ισόποσων πιστώσεων για την κάλυψή τους. Ως εκ τούτου, οι απαιτούμενες πρόσθετες πιστώσεις πρέπει να εξασφαλιστούν με την ψήφιση νέου συμπληρωματικού προϋπολογισμού.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, οι πρόσθετες πιστώσεις αφορούν στα ακόλουθα:

1. Αύξηση του τιμαριθμικού επιδόματος στο πλαίσιο εφαρμογής της μεταβατικής συμφωνίας για την καταβολή αυτόματης τιμαριθμικής αναπροσαρμογής (ΑΤΑ) για το β' εξάμηνο του 2023 (€60 εκατομ.).
2. Υλοποίηση των συγχρηματοδοτούμενων έργων/σχεδίων χορηγιών (€60 εκατομ.).
3. Αγορά ύδατος λόγω αύξησης στο κόστος αφαλατωμένου νερού (€59 εκατομ.).
4. Κυβερνητική χορηγία προς το Πανεπιστήμιο Κύπρου για υλοποίηση αναπτυξιακών έργων και κάλυψη λειτουργικών εξόδων (€56 εκατομ.).
5. Αγορά του κτιρίου «Μετροπόλιταν», στο οποίο θα στεγαστούν τμήματα του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, σύμφωνα με τη συμφωνία αγοράς ημερομηνίας 14 Δεκεμβρίου 2022 (€25,4 εκατομ.).
6. Παράταση του μέτρου επιδότησης της κατανάλωσης ηλεκτρικού ρεύματος στο πλαίσιο αντιμετώπισης των πληθωριστικών πιέσεων (€18,2 εκατομ.).
7. Κρατική χορηγία προς το Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου για την κάλυψη κυρίως της υλοποίησης της ανέγερσης των φοιτητικών εστιών (€15,8 εκατομ.).

8. Φιλοξενία εκτοπισθέντων από την Ουκρανία και ασυνόδευτων ανήλικων παιδιών αιτητών διεθνούς προστασίας (€15,6 εκατομ.).
9. Αγορά φαρμάκων και εμβολίων κατά του COVID-19 (€15 εκατομ.).
10. Πρόσληψη έκτακτου εκπαιδευτικού προσωπικού σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης (€11,5 εκατομ.).
11. Χορηγία στον Κυπριακό Οργανισμό Αθλητισμού για κατασκευή/βελτίωση αθλητικών εγκαταστάσεων (€9,4 εκατομ.).
12. Συμβατικές υποχρεώσεις Μονάδων Ολοκληρωμένων Εγκαταστάσεων Διαχείρισης Απορριμμάτων Πεντακώμου και Κόσιης (€8,3 εκατομ.).
13. Σχέδιο «Κτίζω» που αφορά την επιδιόρθωση/συντήρηση/αναδόμηση διαμερισμάτων σε κυβερνητικούς οικισμούς (€7,3 εκατομ.).
14. Μέτρα στήριξης γεωργοκτηνοτροφικών προϊόντων και του κλάδου αιγοπροβατοτροφίας λόγω του αυξημένου κόστους παραγωγής (€7 εκατομ.).
15. Κάλυψη ολικών αναγκών ειδικών ανεξάρτητων υπηρεσιών (€6,4 εκατομ.).
16. Κοινωνική σύνταξη και συμπλήρωμα κατώτατης σύνταξης κοινωνικών ασφαλίσεων (€3,1 εκατομ.).
17. Επιστροφή προστίμου που επιβλήθηκε στην Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου (€2,9 εκατομ.).

Περαιτέρω, με το υπό αναφορά νομοσχέδιο προτείνεται η τροποποίηση του βασικού νόμου, με σκοπό τη μετονομασία των δώδεκα (12) θέσεων Δικαστών στο Ανώτατο Δικαστήριο εξ ημισείας σε Δικαστές Ανωτάτου Δικαστηρίου και σε Δικαστές Ανωτάτου Συνταγματικού Δικαστηρίου, τη μετονομασία κεφαλαίων και θέσεων του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, τη δημιουργία περιορισμένου αριθμού θέσεων για την ενίσχυση της εύρυθμης λειτουργίας της κρατικής μηχανής, καθώς και την αύξηση της οροφής του συνολικού αριθμού των μόνιμων και έκτακτων εκπαιδευτικών για τη σχολική χρονιά 2023-2024 σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης.

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, ποσό ύψους €116 εκατομ. αποτελεί ενδοκυβερνητικές συναλλαγές και δεν επηρεάζει το δημοσιονομικό ισοζύγιο. Συναφώς, η δημοσιονομική επίπτωση που προκύπτει από τον υπό αναφορά συμπληρωματικό προϋπολογισμό ανέρχεται σε ποσοστό 0,85% του ΑΕΠ.

Κατά τη συζήτηση του προτεινόμενου προϋπολογισμού η εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών ενημέρωσε την επιτροπή για τις επιμέρους συμπληρωματικές πιστώσεις που περιλαμβάνονται σε αυτόν και ανέλυσε τους σκοπούς για τους οποίους θα διατεθούν.

Στο πλαίσιο της εξέτασης του νομοσχεδίου η επιτροπή ζήτησε περαιτέρω ενημέρωση αναφορικά με επιμέρους ζητήματα, τα οποία αφορούν μεταξύ άλλων στην αύξηση της αυτόματης τιμαριθμικής αναπροσαρμογής (ΑΤΑ), στην Κοινωνική Σύναξη και στο Συμπλήρωμα Κατώτατης Σύναξης Κοινωνικών Ασφαλίσεων, στα μέτρα στήριξης γεωργοκτηνοτροφικών προϊόντων και στον κλάδο αιγοπροβατοτροφίας, καθώς και στην αγορά του κτιρίου «Μετροπόλιταν».

Επιπροσθέτως, ζητήθηκαν διευκρινίσεις για τη δαπάνη που αφορά στην προμήθεια φαρμάκων και εμβολίων κατά του COVID-19, τη φιλοξενία ασυνόδευτων ανήλικων παιδιών αιτητών διεθνούς προστασίας, καθώς και τη χορηγία στον Κυπριακό Οργανισμό Αθλητισμού (ΚΟΑ).

Αναφορικά με τα πιο πάνω τεθέντα ζητήματα, η εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών, καθώς και εκπρόσωποι άλλων αρμόδιων αρχών ενημέρωσαν την επιτροπή για τα ακόλουθα:

1. Η δαπάνη για φάρμακα και εμβόλια κατά του COVID-19 αποτελεί συμβατική υποχρέωση της Δημοκρατίας, βασιζόμενη στις συμφωνίες που υπογράφηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση και αφορά φάρμακα που παραγγέλθηκαν τον Δεκέμβριο του 2022 και πληρώθηκαν εντός 2023.
2. Η δαπάνη για χορηγία προς τον ΚΟΑ αφορά την ολοκλήρωση του νέου γηπέδου Λεμεσού, την αναβάθμιση του Ολυμπιακού Κολυμβητηρίου Λευκωσίας, καθώς και την αναβάθμιση του Αθλητικού Κέντρου Σπύρος Κυπριανού.
3. Η δαπάνη για τη φιλοξενία ασυνόδευτων ανήλικων παιδιών αιτητών διεθνούς προστασίας αφορά εκτίμηση των τιμολογήσεων που θα προκύψουν για τη φιλοξενία των προσώπων αυτών σε ξενοδοχειακές μονάδες με τις οποίες συνεργάζεται το Υφυπουργείο Τουρισμού και βάσει των υπογραφέντων συμβάσεων καλύπτει την πλήρη διαμονή και διατροφή των παιδιών.
4. Η δαπάνη για μέτρα στήριξης προς τους παραγωγούς γεωργοκτηνοτροφικών προϊόντων και τον κλάδο αιγοπροβατοτροφίας αφορά την εφαρμογή νέου σχεδίου κρατικών ενισχύσεων το οποίο εγκρίθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Σημειώνεται ότι το Υπουργείο Οικονομικών με επιστολή του ημερομηνίας 30 Ιουνίου 2023 κατέθεσε και γραπτώς πρόσθετα στοιχεία αναφορικά με την επιστροφή του διοικητικού προστίμου που επιβλήθηκε στην

ΑΤΗΚ, την απόκτηση ακινήτου στο οποίο θα στεγαστούν τμήματα του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, καθώς και την αγορά φαρμάκων και εμβολίων κατά του κορωνοϊού.

Περαιτέρω, γραπτό σημείωμα ημερομηνίας 29 Ιουνίου 2023 κατέθεσε και το Υφυπουργείο Τουρισμού με το οποίο παρέχονται επεξηγήσεις αναφορικά με τη διάθεση του κονδυλίου για τη φιλοξενία ασυνόδευτων ανήλικων παιδιών αιτητών διεθνούς προστασίας.

Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων μέλη της επιτροπής εξέφρασαν τον προβληματισμό τους για πιθανή δημοσιονομική εκτροπή, λαμβάνοντας υπόψη τη γενικότερη αύξηση των δημόσιων δαπανών, καθώς και τις ανησυχίες που εκφράστηκαν κατά καιρούς από το Δημοσιονομικό Συμβούλιο, του οποίου οι συστάσεις για οικονομική περισυλλογή φαίνεται να παραγνωρίζονται.

Απαντώντας επ' αυτού, εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών δήλωσαν ότι αυτό αποτελεί πολιτικό ζήτημα, αλλά εξ όσων είναι σε θέση να γνωρίζουν, οι συστάσεις του Δημοσιονομικού Συμβουλίου λαμβάνονται υπόψη, ενώ τα αρμόδια τμήματα του υπουργείου ασκούν τον απαιτούμενο έλεγχο στις υπηρεσίες του κράτους για οικονομική περισυλλογή και εξοικονομήσεις.

Κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου την επιτροπή απασχόλησαν ειδικότερα οι συμπληρωματικές πιστώσεις που αφορούν την αγορά του κτιρίου «Μετροπόλιταν» για σκοπούς στέγασης τμημάτων του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Συναφώς, ζητήθηκε όπως κατά τη συνεδρία της ημερομηνίας 10 Ιουλίου 2023 παραστούν ενώπιόν της εκπρόσωποι της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας και της Ελεγκτικής Υπηρεσίας, για να παραθέσουν τις απόψεις τους επί του θέματος.

Κατά τη συζήτηση του εν λόγω θέματος μέλη της επιτροπής εξέφρασαν έντονες επιφυλάξεις για το εν λόγω κονδύλι και ζήτησαν ενημέρωση κατά πόσο ο πωλητής του κτιρίου έχει τηρήσει πλήρως τις υποχρεώσεις του έναντι του κράτους, βάσει της συμφωνίας που υπεγράφη μεταξύ των δύο μερών.

Υπενθυμίζεται ότι η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού αποδέσμευσε τον Ιούλιο 2022 κατά πλειοψηφία των μελών της κονδύλι ύψους €25 εκατομ. για τον σκοπό αυτό.

Κατά τη συζήτηση του θέματος ο Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας δήλωσε ότι η Ελεγκτική Υπηρεσία δεν ήταν σύμφωνη εξ αρχής με την αποδέσμευση του κονδυλίου για τον σκοπό αυτό, θέση την οποία εξέφρασε επανειλημμένα και ειδικότερα κατά τη συνεδρία της επιτροπής ημερομηνίας 11 Ιουλίου 2022, κατά την οποία παρέθεσε λεπτομερώς τις επιφυλάξεις της Ελεγκτικής Υπηρεσίας για την αγορά του συγκεκριμένου κτιρίου.

Εντούτοις, παρά τις επιφυλάξεις, η τελική απόφαση της επιτροπής ήταν η κατά πλειοψηφία αποδέσμευση του κονδυλίου. Συνεπώς, στο στάδιο αυτό σύμφωνα με τον ίδιο αξιωματούχο η Ελεγκτική Υπηρεσία, διατηρώντας τη διαφωνία της, το μόνο που μπορεί να πράξει, από τη στιγμή που πλέον αποτελεί συμβατική υποχρέωση του κράτους, είναι να ελέγχει τις πληρωμές, όταν και εφόσον αυτές αρχίσουν να διενεργούνται.

Στη συνέχεια εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων επανέλαβαν τη θέση ότι το υφιστάμενο κτίριο του υπουργείου είναι σε πολύ κακή κατάσταση και η μετακίνηση του προσωπικού κρίνεται αναγκαία, ενώ σημείωσαν ότι ο αριθμός του προσωπικού που θα μεταφερθεί ανέρχεται περίπου στα διακόσια εξήντα (260) άτομα και όσον αφορά χώρους στάθμευσης, πέραν των σαράντα πέντε (45) θέσεων που υπάρχουν στο νέο κτίριο, ο πωλητής έχει συμβατική υποχρέωση για εξεύρεση αριθμού πρόσθετων θέσεων σε πολεοδομικά κατάλληλο τεμάχιο που να μην απέχει πέραν των τριακοσίων (300) μέτρων βηματική απόσταση από το ακίνητο.

Μέλη της επιτροπής τα οποία τάχθηκαν εξ αρχής εναντίον της αποδέσμευσης του σχετικού κονδυλίου χαρακτήρισαν την απόφαση λανθασμένη, καθότι μεταξύ άλλων το κτίριο αγοράστηκε για ποσό πέραν της πραγματικής του αξίας, δεν εξυπηρετεί τις ανάγκες του υπουργείου, ενώ παράλληλα θα προκληθεί κυκλοφοριακό χάος στην κεντρική περιοχή της Λευκωσίας, στην οποία βρίσκεται το ακίνητο. Συνεπώς, ζήτησαν την άποψη της εκπροσώπου της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας αναφορικά με το ενδεχόμενο μη έγκρισης του συγκεκριμένου κονδυλίου.

Συναφώς, η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας δήλωσε ότι, αφ' ής στιγμής υπάρχει υπογεγραμμένη σύμβαση μεταξύ του πωλητή και της Δημοκρατίας, αυτή είναι δεσμευτική και δεδομένου ότι σύμφωνα με τους εκπροσώπους του Υπουργείου Οικονομικών ο πωλητής έχει συμμορφωθεί με όλες του τις υποχρεώσεις, στην περίπτωση που το κονδύλι καταψηφιστεί και η Δημοκρατία επί της ουσίας υπαναχωρήσει από υπογεγραμμένο συμβόλαιο, εν τοιαύτη περιπτώσει ο πωλητής μπορεί να στραφεί νομικά εναντίον της Δημοκρατίας, διεκδικώντας σημαντικές αποζημιώσεις.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία! Ομιλητές, ομιλήτριες επί θέματος αρχής;

Ο κ. Θεοπέμπτου.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΘΕΟΠΕΜΠΤΟΥ:

Ευχαριστώ, Πρόεδρε.

Θέλω να πιάσω την ευκαιρία τούτη να θυμίσω ότι τώρα δίνουμε ξανά κάμποσα εκατομμύρια, όχι για να διορθώσουμε ένα λάθος, αλλά να το κάνουμε ακόμα μεγαλύτερο, δηλαδή, όσον αφορά την κατασκευή της Κόσιης και του Πεντακώμου, όπου για το Πεντάκωμο βγήκαμε σε προσφορές, το δώσαμε σε μια εταιρεία, εκατασκευάσεν το και έχουμε τόσα πολλά προβλήματα που δεν το παραλαμβάνει η κυβέρνηση! Είναι απαράδεκτη η κατάσταση όσον αφορά τα απόβλητα, νομίζω είναι αποδεκτό πλέον από όλους. Τους στόχους μας για το 2025, που είναι 55%, δεν πρόκειται να τους πιάσουμε έτσι όπως πάμε και ιδιαίτερα με τέτοιου είδους εργοστάσια. Να σας πω ότι στην Κόσιη πηγαίνουν 60.000 τόνοι κατευθείαν και θάβονται, κάτι που παραβιάζει τις οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και, άμαν το πάρουν είδηση, θα έχουμε ακόμα μεγαλύτερο πρόβλημα!

Και να πω επίσης ότι έχουμε και ένα μεγάλο κονδύλι μέσα, κάμποσα εκατομμύρια, για τις αφαλατώσεις. Εμένα με ανησυχεί η ευκολία με την οποία δίνουμε τα λεφτά, για να κάνουμε αφαλάτωση, αλλά δεν έχει καμία διάθεση κανένας να δώσει λεφτά για να διορθώσουμε τις τρυπημένες σωλήνες. Να θυμίσω ότι στην προηγούμενη θητεία στην επιτροπή Περιβάλλοντος μας είπαν ότι έχει περιοχή που το 70% του νερού που μπαίνει στις σωλήνες υδροδότησης πάει και χάνεται, γιατί οι σωλήνες είναι τρυπημένες! Τούτες όλες τις απώλειες στους αγωγούς δεν έχει κανένας διάθεση να ξοδέψει λεφτά να τα διορθώσει και παράλληλα να σας θυμίσω ότι, όταν κυκλοφορείτε στις μεγάλες πόλεις, φέρνουμε το νερό το αφαλατωμένο, που μας στοιχίζει ο κούκος αηδόνι, και βλέπετε παντού γρασιδία και ραντίζουμε γρασιδία και ποτίζουμε φυτά τα οποία δεν είναι του τύπου μας και έχουν μεγάλη απαίτηση στο νερό, σαν να και είμαστε μια χώρα στην οποία βρέχει όλη μέρα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ και εγώ.

Ο κ. Παντελίδης.

ΧΡΥΣΗΣ ΠΑΝΤΕΛΙΔΗΣ:

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Ήθελα απλώς μια επισήμανση να κάνω σε σχέση με τον συμπληρωματικό προϋπολογισμό που έχουμε ενώπιόν μας. Τα €60 εκατομ. από τα €361 εκατομ. αφορούν την καταβολή του τιμαριθμικού επιδόματος και επειδή γίνεται αυτές τις μέρες λόγος για τη συμφωνία που έχει πετύχει η κυβέρνηση Χριστοδουλίδη και ο Υπουργός Εργασίας ο κ. Παναγιώτου σε σχέση με την ΑΤΑ και το κατά πόσο αυτή η ανελαστική δαπάνη είναι μεγάλη, οφείλουμε να είμαστε δίκαιοι και να επισημάνουμε το εξής και να ευχαριστήσω και τον κ. Γεωργιάδη το συνάδελφο ο οποίος επεσήμανε αυτή την απορία στην επιτροπή Οικονομικών: Από τα €60 εκατομ. που περιλαμβάνει ο κρατικός προϋπολογισμός, μόνο τα €15 εκατομ. καταβάλλονται λόγω της σωστής συμφωνίας που έχει πετύχει ο Υπουργός Εργασίας. Τα υπόλοιπα €45 εκατομ. προκύπτουν λόγω της σωστής συμφωνίας που έχει προκύψει το 2023, την οποία δικαιολογημένα δεν μπορούσε η κυβέρνηση να προβλέψει το 2022. Άρα, λοιπόν, είναι σημαντικό να σημειώσουμε ότι μόνο €15 εκατομ. είναι το κόστος της κατά τα άλλα πετυχημένης, σωστής και επιβεβλημένης συμφωνίας που έχει πετύχει η κυβέρνηση Χριστοδουλίδη. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χριστοφίδης.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι και συναδέλφισσες,

Στον συμπληρωματικό προϋπολογισμό περιλαμβάνεται ένα κονδύλι για αγορά ενός κτιρίου στο οποίο θα στεγαστεί το Υπουργείο Εργασίας. Για αυτή την αγορά του κτιρίου υπάρχουν πάρα πολλές παρατηρήσεις του Γενικού Ελεγκτή, οι οποίες ουσιαστικά φωτογραφίζουν -και εμείς συμφωνούμε με αυτή την εκτίμηση- ότι πρόκειται για μια σκανδαλώδη αγορά. Θα πω το κλασικό παράδειγμα που έχουμε συζητήσει κατ' εξοχήν στην επιτροπή Οικονομικών. Η απουσία σε έναν χώρο με 260 εργαζόμενους συν αριθμό επισκεπτών επαρκών χώρων στάθμευσης, αντιστοιχεί στο 1/6 ουσιαστικά των υπαλλήλων. Σε μια, θα έλεγα, συγκυριακά σπάνια περίπτωση στην οποία όλα τα μέλη της επιτροπής Οικονομικών ήταν παρόντα αποδοσεμύτηκε το κονδύλι για την αγορά του Metropolitan με έξι-πέντε ψήφους.

Και τώρα είμαστε στην εξής πολύ δύσκολη θέση: Υπάρχει συμβατική υποχρέωση πλέον της Κυπριακής Δημοκρατίας, διότι έχει υπογραφεί το συμβόλαιο, άρα οποιαδήποτε υπαναχώρηση θα επισύρει αγωγές από το έτερο συμβαλλόμενο μέρος. Από την άλλη, πάμε να επικυρώσουμε μια συμφωνία που θέλω να σημειώσω ότι και εκείνοι που αρχικά την υποστήριξαν ή κάποιοι εξ αυτών που αρχικά την υποστήριξαν στην επιτροπή Οικονομικών στην τελευταία συνεδρία, φαντάζομαι κάτω από το βάρος του απαράδεκτου των αποφάσεων, ήγειραν σοβαρότατες ενστάσεις, για να μην πω ότι είχαν κάθετη διαφωνία. Νομίζω θέλουμε να καταγραφεί αυτό το γεγονός.

Θα υπερψηφίσουμε προφανώς το κονδύλι, διότι, αν δεν ψηφιστεί, το κόστος για την Κυπριακή Δημοκρατία θα είναι ακόμα μεγαλύτερο, όμως αυτό δεν αναιρεί το γεγονός ότι πρόκειται για μια απαράδεκτη και σκανδαλώδη αγορά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Να δώσω τον λόγο στον κ. Σιζόπουλο.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Όσον αφορά το συγκεκριμένο ζήτημα το οποίο έχει τεθεί, θα πρέπει να το αξιολογήσουμε πάνω σε μια εντελώς διαφορετική βάση. Σεβαστές πάντοτε οι απόψεις της Ελεγκτικής Υπηρεσίας, αλλά οι απόψεις της Ελεγκτικής Υπηρεσίας δεν είναι κατά το δοκούν, όποτε μας βολεύει τις αποδεχόμαστε, όποτε μας βολεύει δεν τις αποδεχόμαστε. Γιατί υπάρχουν πάρα πολλά ζητήματα. Εδώ έχουμε και εμείς προσωπικές απόψεις για μερικά ζητήματα. Το πρώτο θέμα είναι ότι αυτή τη στιγμή το υφιστάμενο κτίριο του Υπουργείου Εργασίας βρίσκεται σε πολύ κακή στατική κατάσταση. Εάν αύριο συμβεί οποιοδήποτε ατύχημα, και ειδικά στο πλαίσιο των τελευταίων σεισμών που έχουμε δει στην περιοχή, αντιλαμβάνεστε ότι οι συνέπειες οι οποίες θα προκύψουν θα είναι τέτοιες που θα έχουμε όλοι ευθύνες. Ποιοι θα αναλάβουν τις ευθύνες; Άρα λοιπόν, ένα τέτοιο υπουργείο, που στεγάζει μεγάλο αριθμό προσωπικού, αλλά και επισκεπτών, θα πρέπει το συντομότερο δυνατόν να διασφαλιστεί ότι θα μετακινηθεί σε ένα κτίριο σύγχρονο, το οποίο να είναι ενεργειακά πιστοποιημένο και την ίδια στιγμή ασφαλές.

Δεύτερον, επειδή βρισκόμαστε στην Κύπρο, το ποσό για την αγορά του στην ουσία αναλογεί σε €2.250 το τετραγωνικό μέτρο. Ξέρετε πόσα κοστίζει σήμερα η κατασκευή ενός κτιρίου; Το λιγότερο €2.200 το τετραγωνικό μέτρο μόνο η κατασκευή, χωρίς να προστεθεί η αξία της γης και όλα τα υπόλοιπα. Άρα, αυτή τη στιγμή δίνεται στο κράτος η δυνατότητα και η ευκαιρία να μετακινήσει ένα κυβερνητικό τμήμα σε ένα νέο, σύγχρονο δομημένο κτίριο σε τιμή η οποία ουσιαστικά είναι χαμηλή. Είναι απίστευτη η τιμή αυτή τη στιγμή. €2.200 το τετραγωνικό μέτρο αγοράς. Απ' εκεί και πέρα, ενημερωθήκαμε και από το Υπουργείο Συγκοινωνιών ότι οι οποιεσδήποτε παρατηρήσεις στα θέματα των επιπλέον χώρων στάθμευσης έχουν τακτοποιηθεί και κάποιες αλλαγές οι οποίες απαιτήθηκαν έχουν γίνει. Γνωρίζουμε πάρα πολύ καλά ότι έγινε και ο έλεγχος από την Πυροσβεστική Υπηρεσία και είναι θετικός. Ως εκ τούτου, θεωρούμε ότι δεν υπάρχει κανένα απολύτως πρόβλημα να προχωρήσει η διαδικασία για αποδέσμευση του συγκεκριμένου ποσού για αγορά και η άμεση το συντομότερο δυνατόν μεταστέγαση του Υπουργείου Εργασίας στο νέο σύγχρονο κτίριο στο οποίο την αγορά προχωρούμε αυτή τη στιγμή.

Εμείς από την πλευρά της ΕΔΕΚ είχαμε κάνει συγκεκριμένες προτάσεις την περίοδο της κρίσης, το 2014 και το 2015, το ότι έπρεπε ουσιαστικά να προχωρήσουμε στην ανέγερση σύγχρονων κτιριακών υποδομών, για να στεγαστούν κρατικές υπηρεσίες και να μην χρειάζεται να πληρώνουμε τα €45-€50 εκατομ. τον χρόνο, για να ενοικιάζουμε ακατάλληλα κτίρια, για να στεγάζουμε κρατικές υπηρεσίες. Δυστυχώς, η εισήγησή μας δεν εισακούστηκε. Είναι όμως ευκαιρία σιγά σιγά αυτά τα πράγματα να τα επιλύσουμε.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ και εγώ.

Ο κ. Παπαδούρης.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΥΡΗΣ:

Πρόεδρε,

Επειδή είμαι σίγουρος ότι θα καλυφθούν όλα τα θέματα για το συγκεκριμένο, σεβόμενος τον χρόνο, μέσα σε τριάντα δευτερόλεπτα να πω ότι σήμερα η Βουλή καλείται να κάνει διαχείριση της αμέλειας και της κακής διαχείρισης των δημοσιονομικών του κράτους και κάτω από τούτες τις παραμέτρους καλούμαστε σήμερα να αποδεχθούμε την κακή διαχείριση γενικότερα, για να εξυπηρετήσουμε το δημόσιο συμφέρον. Οι επιλογές είναι απλές: Ή προχωρούμε να τιμήσουμε τις συμβατικές μας υποχρεώσεις με μια κακή συμφωνία είτε τη μη τήρηση θα την πληρώσουμε πολύ πολύ πιο ακριβά. Η λογική λέει ότι, δυστυχώς, θα εξαναγκαστούμε να

προχωρήσουμε. Ας είναι παράδειγμα, ώστε στις επόμενες αγορές να είμαστε πολύ πιο προσεκτικοί. Είναι λεφτά που χάνονται στις πλάτες του κόσμου. Το ίδιο και η ταλαιπωρία που υφίσταται ο πολίτης καθημερινά από αμέλειες των συγκεκριμένων υπουργείων.

Ευχαριστώ, Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ και εγώ.

Ο κ. Τρυφωνίδης.

ΑΛΕΚΟΣ ΤΡΥΦΩΝΙΔΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Σίγουρα είναι πολλά τα θέματα του συμπληρωματικού προϋπολογισμού. Όσον αφορά το κτίριο του Υπουργείου Εργασίας, εμείς, ανταποκρινόμενοι στις δραματικές εκκλήσεις του πρώην υπουργού, του κ. Κούσιου, των υπαλλήλων που εργάζονται στο Υπουργείο Εργασίας, σύνολο 260 υπάλληλοι, αλλά και των ειδικών εμπειρογνομόνων της κυβέρνησης, ότι το κτίριο ανά πάσα στιγμή μπορεί να καταπέσει πάνω στους υπαλλήλους, αλλά και στους πολίτες που επισκέπτονται το υπουργείο, ανταποκρινόμενοι λοιπόν σε αυτή τη δραματική τους έκκληση, δώσαμε τη συγκατάθεσή μας, για να γίνει αυτή η αγορά. Αλλά είναι και η δική μας απαίτηση για εξασφάλιση επαρκούς χώρου στάθμευσης τόσο για τους υπαλλήλους όσο και για τον κόσμο που θα επισκέπτεται το υπουργείο, λόγω και της ιδιόζουσας περιοχής που είναι σε κεντρικό δρόμο της Λευκωσίας.

Δυστυχώς, στην επιτροπή Οικονομικών ακούσαμε από τους αρμόδιους ότι οι πολιτικές δεσμεύεις που είχαν παρθεί από τους αρμόδιους των δύο υπουργείων και τους τεχνοκράτες δεν είχαν μπει ως ουσιώδεις όροι μέσα στο συμβόλαιο, γι' αυτό βρισκόμαστε αυτή τη στιγμή... Θα συνεχίσουμε να στηρίζουμε την αγορά του κτιρίου, όμως η κυβέρνηση βρίσκεται στη δύσκολη θέση αυτή τη στιγμή να μην έχει τελική έγκριση το κτίριο και ίσως, με βάση τους κανονισμούς, να μην μπορεί να το παραλάβει, αλλά και να επιφορτίζεται η κυβέρνηση να βρει χώρους στάθμευσης! Οι χώροι στάθμευσης στο υπόγειο είναι σαράντα πέντε και είκοσι εννέα που έχει εξασφαλίσει ο πωλητής, εβδομήντα τέσσερις για διακόσιους εξήντα υπαλλήλους. Δεν ξέρω τι μέθοδος υπάρχει. Να βάλλουν το ένα πάνω στο άλλο τα αυτοκίνητα; Αλλά εμάς η απαίτησή μας είναι να προχωρήσει η αγορά του κτιρίου, για να μη βρίσκονται σε κίνδυνο οι ζωές των υπαλλήλων. Δεύτερον, να βρεθεί λύση για επαρκή χώρο στάθμευσης για τον οποίο να γνωρίζουμε όλοι ότι από ολιγωρία υπηρεσιακών θα πληρώσει το κράτος να βρει χώρους στάθμευσης, υπόψιν όλων. Εμείς είχαμε προειδοποιήσει έγκαιρα για τα λάθη που έχουν γίνει και η τελική έγκριση είναι υπό την ευθύνη των αρμοδίων πότε θα δοθεί και αν θα δοθεί.

Στη συνέχεια, κυρία Πρόεδρε, υπάρχουν δύο θέματα τα οποία θίξαμε στην επιτροπή Οικονομικών και τώρα στην ολομέλεια. Γνωρίζω ότι δεν είναι θέματα που αφορούν τον προϋπολογισμό, αλλά είχαμε και έχουμε ηθική υποχρέωση να τα θίξουμε. Αυτά τα δύο κονδύλια ήταν στον περασμένο προϋπολογισμό που ψηφίσαμε τον Δεκέμβρη. Σε κάποια στιγμή κόπηκαν και υπήρχε υπόσχεση από τους τεχνοκράτες του Υπουργείου Οικονομικών και των άλλων υπουργείων ότι θα έμπαιναν στον συμπληρωματικό. Πες και πες για αυτά τα θέματα, έκαμα και σύμμαχο τον φίλο μου τον Χάρη για τούτα.

Μιλούμε για το ελικοδρόμιο στη Σολιά, δίπλα από το φράγμα της Σολιάς. Αυτή η απόφαση, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ήταν το πρώτο συμπέρασμα που έβγαине από τη μελέτη που έγινε για τις καταστροφικές πυρκαγιές, ότι έπρεπε να γίνει εκεί κοντά ελικοδρόμιο, γιατί, μη κακό να ξανασυμβεί κάτι, θα καεί όλο το Τρόδος -Σολιά, Τρόδος- με δισεκατομμύρια ζημιές για το κράτος, αλλά και φυσικές καταστροφές. Αυτή την πρώτη υποχρέωση του κράτους πολύ σωστά οι προηγούμενοι υπουργοί, φίλε Αβέρωφ, την εβάλαν και στους προϋπολογισμούς, έγιναν οι μελέτες και μπήκαν. Ένα αόρατο χέρι έβκαλέν το!

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ελάτε, ολοκληρώστε, κύριε Τρυφωνίδη.

ΑΛΕΚΟΣ ΤΡΥΦΩΝΙΔΗΣ:

Γι' αυτό, κυρία Πρόεδρε, το έθιξα μες στον συμπληρωματικό! Για να μπει! Αλλά και με τους αρμοδίους γίνονται συνεννοήσεις, γιατί αυτό το έργο έπρεπε να γίνει χτες και όλοι το καταλαβαίνουμε και πιστεύω ότι όλοι το στηρίζουμε.

Το δεύτερο θέμα, στην ίδια περιοχή, στη Σολιά, με τη βιοτεχνική στη Λινού. Ενώ και εδώ το έργο είχε μελετηθεί και, όταν τελείωσαν όλες οι μελέτες, εμπήκην στον προϋπολογισμό. Πάλι ένα αόρατο χέρι έβκαλέν το από τον προϋπολογισμό χωρίς δικαιολογία και είμαστε στο σημείο, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να δίνει το ένα υπουργείο κίνητρα, για να μείνουν οι νέοι στις περιοχές, αλλά την ίδια ώρα ένα άλλο χέρι του ίδιου υπουργείου να βγάξει έργα από τον προϋπολογισμό! Για να μείνουν οι νέοι στη Σολιά ή και σε άλλες περιοχές,

πρέπει να έχουν και εργασία να κάμουν και έχουμε νέους που θέλουν να κάμουν εργοστάσιο κεριών, μεταποίησης, γλυκών και όλα αυτά. Πρέπει να μπουν στον φεινό προϋπολογισμό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σας παρακαλώ, συντομεύσετε! Είπαμε να τηρηθεί ένας χρόνος μίνιμουμ...

ΑΛΕΚΟΣ ΤΡΥΦΩΝΙΔΗΣ:

Ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν θα σας στερήσω τον λόγο, όσο πιο σύντομα, να μας βοηθήσετε...

ΑΛΕΚΟΣ ΤΡΥΦΩΝΙΔΗΣ:

Ευχαριστώ, να 'στε καλά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ολοκληρώσατε;

ΑΛΕΚΟΣ ΤΡΥΦΩΝΙΔΗΣ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Τρυφωνίδη.

Ο κ. Κουλίας.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κυρία Πρόεδρε, τωρά που τους εκάρφωσεν ο κ. Τρυφωνίδης ότι αγοράζουν κτίριο και δεν έχουν πάρκινγκ...

Ευχαριστώ για την πληροφόρηση, κύριε συνάδελφε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εμένα εκάρφωσεν;

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Όι...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συγγνώμη, εν άκουσα καλά.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Για το κτίριο...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, ναι.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Τώρα έχω αντιληφθεί ότι το κράτος αγοράζει κτίριο χωρίς να υπάρχει χώρος στάθμευσης. Αυτό είναι μια κραυγαλεότητα και είναι απαράδεκτο! Ένα προκομμένο κράτος έπρεπε να προγραμματίσει να μισθώσει ένα κτίριο για ένα χρόνο κάπου, να χαλάσει το κτίριό του και τζιαι να κάμει, όι δέκα ορόφους, να κάμει δεκαπέντε ορόφους και να έχει και χώρο στάθμευσης. Στη Λάρνακα, κυρία Πρόεδρε, που κατοικούμε περίπου όλοι μαζί, αγόρασε κτίριο για το Κτηματολόγιο. Δίπλα υπήρχε μια σκάλα χωράφι που στάθμευε ο κόσμος. Μετά από τρία χρόνια εκαταργήθηκεν! Ενοικίασαν το οι έξυπνοι που αγόρασαν το κτίριο και είπαν ότι έχει χώρο στάθμευσης, αλλά ήταν εκμίσθωση μόνο για τρία χρόνια. Και μετά, όποιος ήταν να πάει εκεί, να πληρώνει. Αυτό είναι πραγματικά απαράδεκτο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Κουλία.

ΝΙΚΟΣ ΚΕΤΤΗΡΟΣ:

Συγγνώμη, κυρία Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι.

ΝΙΚΟΣ ΚΕΤΤΗΡΟΣ:

Έχω πρόβλημα με το πάρκινγκ στο Κίτι και ήθελα να το πω! Ο καθένας θα βκαίννει τζιαι να λαλεί για το πάρκινγκ του τωρά;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δικαιούται καθένας να πει ό,τι θέλει. Δεν θα στερήσω τον λόγο από συναδέλφους, αλλά καλό θα ήταν να μείνουμε στην ουσία.

Ελάτε, κύριε Μυλωνά, σας ακούμε.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ:

Η αγορά αυτού του κτιρίου αποδεικνύει για άλλη μια φορά το γεγονός ότι τα κριτήρια του στρατηγικού σχεδιασμού του δήμου Λευκωσίας, του Υπουργείου Εσωτερικών και όλων των περιβαλλοντικών και άλλων υπευθύνων και αρμοδίων και αναρμοδίων... Είναι ανίκανοι, ανίδεοι και δεν αντιλαμβάνονται τι τραβά ο κόσμος στο κέντρο της Λευκωσίας! Το κέντρο της Λευκωσίας είναι από τη Βουλή ως τη Μακαρίου-Στασικράτους. Γιατί δεν πάει Καϊμακλί και Παλουριώτισσα να αναβαθμιστεί και ο τόπος και να μην υποχρεώνεται ο κόσμος να δίνει €3 και €3,5 και €4 στο κέντρο της Λευκωσίας που είναι όλα τα κτίρια και τα ιδιωτικά πάρκινγκ και γι' αυτό τον λόγο σπατάλησα και τα τριάντα δευτερόλεπτα του φίλου μου του Κέττηρου, που μπορεί να θυμώσει, αλλά είναι η πραγματικότητα της Λευκωσίας.

Η Βουλή επίσης, κυρία Πρόεδρε! Ταλαιπωρούμαστε όλοι, γιατί δεν έχουμε πάρκινγκ! Οπότε, αν λαμβάνουμε υπόψη το γεγονός ότι θα πληρώσει €100 ο κ. Κέττηρος, γιατί πάρκαρε πάνω στο πεζοδρόμιο, γιατί δεν έβρισκε πάρκινγκ, ένεν πρόβλημα! Ούτε για μένα. Αλλά πάει και ο άνθρωπος που θα έρθει από το χωριό του να πάει στο Υπουργείο Εργασίας και γυρεύει πάρκινγκ, για να κάμει τη δουλειά του, που μπορεί σε έναν κόσμο τέλειο και παραδεισένιο που έχουμε φτιάξει και στην Κύπρο να πληρώσει και €100 πρόστιμο 'πού τον τροχονόμο του κ. Γιωρκάτζη ή του κ. Νικολαΐδη στη Λεμεσό! Οπότε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Και δεν θα πρέπει να εξωθείται ο κόσμος στην παρανομία σίγουρα. Συμφωνούμε, συνάδελφε.

Ο κ. Θεοπέμπτου.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΘΕΟΠΕΜΠΤΟΥ:

Πολλά σύντομα.

Επειδή δεν μπορώ να ακούω τις συζητήσεις για το πάρκινγκ, να σας θυμίσω όλους ότι έπρεπε εδώ και πάρα πολλά χρόνια να έχουμε δημόσιες συγκοινωνίες, έπρεπε να γίνουμε μια κανονική πόλη όπως γίνεται σε όλη την Ευρώπη...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Που δεν είμαστε!

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΘΕΟΠΕΜΠΤΟΥ:

Και ακόμα, καταλαβαίνετε ότι, αν είχαμε δημόσιες συγκοινωνίες, αν είχαμε λεωφορεία, αν εμπορούσαμε να ποδηλατήσουμε... Εγώ μένω κοντά στη Βουλή και φοούμαι να έρτω με το ποδήλατο δαμαί, γιατί έν' πολλά επικίνδυνα! Τζιαι εγώ θαυμάζω τον κόσμο που κυκλοφορά με τα ποδήλατα! Αλλά καταλαβαίνετε ότι, ενόσω δεν κάμνουμε τις υποδομές για περπάτημα, για ποδηλασία, για λεωφορεία, για να μπορώ να κυκλοφορώ εύκολα, θα έχουμε τούτα τα προβλήματα. Να ξέρετε ότι στο εξωτερικό, στην Ευρώπη, για παράδειγμα στο Λονδίνο, πληρώνεις φόρο για να έχεις χώρο στάθμευσης και πληρώνουν και δέκα λίρες την ημέρα, για να πάνε στο κέντρο του Λονδίνου, όποιοι οδηγούν.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγώ ευχαριστώ πολύ.

Κύριε Ορφανίδη.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συγγνώμη.

Ναι, κύριε Στεφάνου.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Συγγνώμη που παρεμβαίνω. Δεν θέλω να αφαιρέσω τον λόγο από κανέναν άλλο, δεν είναι η δουλειά μου.

Συζητούμε εδώ τον συμπληρωματικό προϋπολογισμό. Έχει κάποια ζητήματα. Ετέθηκ ένα ζήτημα για την αγορά ενός κτιρίου και ακόμα και για την αγορά του κτιρίου για το θέμα του πάρκινγκ. Ξεκινούμε τώρα τζιαι λαλούμε διάφορα πράγματα τζιαι πάμε πίσω τζιαι ερκούμαστε τζιαι κάμνουμε τζιαι βκιάζουμε. Με τέδκοια λογική τζιαι επειδή προστίθενται τζιαι άλλοι πάνω στον κατάλογο, εγώ απλώς θα ήθελα να επισημάνω, μια έκκληση κάμνω, να μείνουμε στο θέμα, να πούμε τζιείνα που θεωρούμε σωστά τζιαι τζιείνα που έν' λάθος και να προχωρήσουμε να ψηφίσουμε να τελειώνουμε. Δεν θα τελειώσουμε! Άσε που χάνουμε τζιαι την ουσία ώρες ώρες με τις πολλές συζητήσεις, τις παρενθέσεις, τις παρεμβάσεις, τις προεκτάσεις τζιαι εν ηξέρω τζιαι εγώ τι άλλο κάμνουμε!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Κύριε Ορφανίδη.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΟΡΦΑΝΙΔΗΣ:

Δεν είχα πρόθεση να μιλήσω για το πάρκινγκ, κύριε Στεφάνου, αλλά αναγκάζομαι εκ των πραγμάτων σάννα και δεν το ξέρουμε ότι υπάρχει αυτό το θέμα και να σας θυμίσω τη μετακίνηση των επαρχιακών γραφείων του Κτηματολογίου Λάρνακας και του Τμήματος Πολεοδομίας στο Παραλίμνι, και, αγαπητοί συνάδελφοι βουλευτές από την επαρχία αυτή, ενοικιάστηκε το κτίριο χωρίς να έχει πάρκινγκ και τότε κανένας δεν είχε διαμαρτυρηθεί γι' αυτό.

Ο λόγος όμως που θα ήθελα να τοποθετηθώ είναι σε συνέχεια των όσων ανέφερε ο κ. Θεοπέμπτου. Ξέρετε, τελευταίως έχουμε επισκεφθεί και η επιτροπή Ελέγχου και η επιτροπή Περιβάλλοντος και τον ΟΕΔΑ και την Κόση, εγκρίνουμε συμπληρωματικούς προϋπολογισμούς, αλλά από την άλλη καμία προσπάθεια εκ μέρους των εταιρειών που χειρίζονται τους χώρους αυτούς, ούτε καν για την ποιότητα της δουλειάς που κάνουν και τη διασφάλιση της ασφάλειας και ούτε όσον αφορά την υγιεινή. Έχουμε επισκεφθεί τους χώρους και είναι σκουπιδαριό τα ίδια τα εργοστάσια και εμείς ερχόμαστε, χωρίς να θέτουμε οποιεσδήποτε προϋποθέσεις όσον αφορά την υγιεινή και τη διασφάλιση του ρόλου που έχουν να επιτελέσουν στους χώρους αυτούς, χωρίς να θέτουμε τουλάχιστον προϋποθέσεις, για να τηρούν εκείνα τα αναγκαία τα οποία χρειάζονται... Το αντίθετο! Προχειρότητα, θάψιμο σκυβάλων! Όταν γίνει ένα κακό, τρέχουμε τη στιγμή που γίνεται το κακό να διαμαρτυρηθούμε, να θυμηθούμε ότι δεν ετηρηθήκαν ούτε οι λόγοι ασφάλειας κ.λπ. και γι' αυτό είχαμε πρόσφατα και τις πυρκαγιές στον ΟΕΔΑ και στο Βασιλικό και όπου αλλού έχει προκύψει.

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρία Ερωτοκρίτου.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Σύντομα, κυρία Πρόεδρε.

Αναφορικά με τον συμπληρωματικό προϋπολογισμό, το πρώτο που θέλω να...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το θέμα που συζητούμε. Ελάτε.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Το πρώτο πράγμα που θέλω να επισημάνω είναι ότι πρέπει επιτέλους κάποιοι να ακούσουν ότι αρκετό χρόνο μετά τη λήξη της πανδημίας δεν διανοούμαστε να υπάρχουν συμβατικές υποχρεώσεις των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης να καταβάλλουν εκατομμύρια ευρώ για εμβόλια και φάρμακα, τα οποία προφανώς και δεν θα χρησιμοποιηθούν, θα πεταχτούν, διότι θα έχουν λήξει. Και ελπίζω να είναι η τελευταία φορά που αναγκάζεται ο Κύπριος φορολογούμενος, ως πολίτης κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για μία λανθασμένη σε διάρκεια συμφωνία, να πρέπει να πληρώνει €18 εκατομ., τα πλείστα από τα οποία στην ουσία θα τα πετάξουμε στον κάλαθο. Πολύ ευτυχέστεροι ως Δημοκρατικό κόμμα θα ήμασταν, εάν αυτά τα €18 εκατομ. χρησιμοποιούνταν είτε για να συνεχιστεί η επιδότηση στην τιμή του ηλεκτρικού ρεύματος είτε να προστεθούν στην κοινωνική σύνταξη.

Το δεύτερο, κυρία Πρόεδρε, που θέλω να πω, και δεν θα μιλήσω εγώ για το πάρκινγκ, είναι ότι εμείς, ως Δημοκρατικό Κόμμα, όλα αυτά που συζητούμε σήμερα τα ακούσαμε στην επιτροπή Οικονομικών και τα γνωρίζαμε τον χειμώνα του 2022, όταν εξετάσαμε αυτό το θέμα. Και εμείς, έχοντας υπόψη αυτή την κακή, κατά την άποψή μας, συμφωνία, τοποθετηθήκαμε αρνητικά. Σήμερα όμως η επιλογή ενώπιόν μας είναι η εξής: Θα είναι μεγαλύτερο το κόστος που θα έχει να αντιμετωπίσει η Κυπριακή Δημοκρατία εάν δεν εγκριθεί αυτό το κονδύλι ή θα είναι μικρότερο; Και επειδή εμάς πάντοτε ο γνώμονάς μας είναι η τσέπη του Κύπριου φορολογούμενου και κατ' επέκταση η δυνατότητα πλέον που έχει το κράτος να υποστηρίξει την οικονομία και την κοινωνία, με πολύ πόνο ψυχής αναγνωρίζουμε ότι, εάν δεν εγκρίνουμε τα κονδύλια του συμπληρωματικού προϋπολογισμού, μπορεί να κερδίσουμε τη σημερινή εντύπωση, αλλά θα χάσουμε δεκαπλάσια, εκατονταπλάσια χρήματα από τη δυστυχώς κακή συμφωνία που έγινε τον χειμώνα του 2022.

Και κάτι τελευταίο. Έχουν ευθύνη όλοι όσοι είναι στην εκτελεστική εξουσία να συνομολογούν με ειλικρίνεια σωστές και καλές συμφωνίες. Ένα από τα βασικά επιχειρήματα τον χειμώνα του 2022 ήταν ότι είναι επικίνδυνο το υφιστάμενο κτίριο του Υπουργείου Εργασίας. Εμείς δεν θέλουμε να διακινδυνεύουμε την υγεία κανενός εργαζομένου. Αλλά ερωτώ: Έχουμε Ιούλιο του 2023. Ήταν επείγουσα η μετακίνηση, γιατί ήταν επικίνδυνο το κτίριο. Είμαι βέβαιη ότι κανένας δεν θα μετακομίσει μέσα στον Αύγουστο, άρα, στην καλύτερη των καλύτερων περιπτώσεων, έχουμε εννέα μήνες καθυστέρηση. Πού πάει η αξιοπιστία εκείνων που μας έλεγαν τον χειμώνα του 2022 να εγκρίνουμε την αγορά αυτού του κτιρίου, γιατί ήταν θέμα ημερών ή εβδομάδων, λόγω της επικινδυνότητας του κτιρίου;

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ και εγώ.

Ο κ. Καυκαλιάς.

ΑΝΤΡΕΑΣ ΚΑΥΚΑΛΙΑΣ:

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Άκουσα με προσοχή τη συζήτηση. Μένω σε αυτά που έχουν αναφερθεί από τον συνάδελφο τον κ. Τρυφωνίδη, ο οποίος έχει περιγράψει με τον χαρακτηριστικό του τρόπο τους κακούς όρους μιας κακής συμφωνίας. Πραγματικά διερωτώμαι: Το έκανε τούτο για να το ακούσουν ποιοι; Εμείς που καταψηφίσαμε αυτή τη συμφωνία; Ή για να δημιουργηθεί, δεν ξέρω τι, ένα άλλο τι προς τον ίδιο σε σχέση με την αλλαγή πλέον θέσης επί του θέματος; Και τελικά πρέπει να αναθεωρήσουμε και κάπου τις πρακτικές μας, κυρία Πρόεδρε, και να επιτρέψουμε να γίνεται αναμετάδοση των συζητήσεων στις επιτροπές; Ο κ. Τρυφωνίδης απειλούσε με ποινικές διώξεις όλους όσοι υπέγραψαν αυτή τη συμφωνία. Ε, τα πράγματα πρέπει να τα λέμε με το όνομά τους, εκτός και αν είναι μια προθέρμανση αλλαγών θέσεων για το τι θα ακολουθήσει μετά τις 2.00 μ.μ., κυρία Πρόεδρε.

Από 'κει και πέρα, θέλω να συμφωνήσω με όλα όσα έχουν αναφερθεί από την κ. Ερωτοκρίτου σε σχέση με τα κονδύλια για τα εμβόλια και τα φάρμακα που πληρώνουμε και είναι κάτι το οποίο αναδείξαμε και στη συζήτηση στην επιτροπή Οικονομικών. Φάρμακα τα οποία δεν έχουν κατασκευαστεί ακόμα, εμβόλια που ξέρουμε ότι δεν θα διατεθούν. Μια κακή συμφωνία, προφανώς σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Επιτροπής, αλλά τις συνέπειες τις πληρώνει ο Κύπριος φορολογούμενος. Αυτό πρέπει να το καταγράψουμε.

Ακόμα δύο πάρα πολύ σύντομα σημεία. Σκανδάλων συνέχεια και η διαχείριση στους οργανισμούς ΟΕΔΑ Πεντακώμου και Κόσσης. Τζιαι δαμαί πληρώνει ο Κύπριος φορολογούμενος πολλά εκατομμύρια, τα έχει αναφέρει ο κ. Θεοπέμπτου πάρα πολύ καλά τα σημεία. Είναι ένα ζήτημα ανοιχτό στην επιτροπή Περιβάλλοντος, αναμένουμε κάποιες εξελίξεις, θα επανέλθει το θέμα για συζήτηση τον Σεπτέμβριο.

Και θέλω να πω και μια κουβέντα για την αγορά ύδατος. Στον τακτικό προϋπολογισμό υπάρχουν €30 εκατομ. και έρχεται ο συμπληρωματικός προϋπολογισμός για €90 εκατομ. Δηλαδή €60 εκατομ. διαφορά για την αγορά ύδατος που περίπου είναι προϋπολογιζόμενα, ενώ έντιζε έσει κάτι που αλλάσσει δραματικά τα δεδομένα. Και το επισημαίνω τούτο για δύο λόγους: Όταν κάνουμε τους κρατικούς προϋπολογισμούς, να τους κάνουμε και να είναι σωστοί και να μην αναζητούμε να βρούμε και να παρουσιάσουμε καλά δεδομένα για τον κρατικό προϋπολογισμό, γνωρίζοντας ότι κάποια λεφτά εννά 'ρτουν στη συνέχεια τζιαι εννά προστεθούν με συμπληρωματικό προϋπολογισμό. Για να δούμε και την ουσία του θέματος κάνω αυτή την παρέμβαση. Είμαστε σε συνεννόηση και με την επιτροπή Γεωργίας, με τον πρόεδρο της επιτροπής Γεωργίας, το θέμα εγγράφεται στην επιτροπή Γεωργίας και θα συζητηθεί τον ερχόμενο Σεπτέμβριο.

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ και εγώ.

Ο τελευταίος ομιλητής, ο κ. Γεωργιάδης.

ΧΑΡΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ:

Σας ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Πρώτ' απ' όλα να επιβεβαιώσω ότι πλέον ρίχνω το βάρος μου υπέρ του αιτήματος του κ. Τρυφωνίδη για το ελικοδρόμιο στη Σολέα και μαζί θα το παρακολουθούμε, κύριε Τρυφωνίδη. Μάλιστα.

(Γέλια)

Όσον αφορά στο κτίριο, κυρία Πρόεδρε, αφού πω ότι τέλειες λύσεις δεν υπάρχουν, δεν υπάρχει δυνατότητα και γρήγορα να εξασφαλιστεί κτίριο και να τα πληροί και όλα και να έχει και πάρκινγκ για τριακόσια άτομα. Έχουμε πειστεί ως παράταξη από τις εξηγήσεις της παρούσας κυβέρνησης, οι οποίες ήταν οι ίδιες με τις εξηγήσεις της προηγούμενης κυβέρνησης, χωρίς να λέμε ότι τούτη η επιλογή είναι τέλεια.

Όσον αφορά τον προϋπολογισμό, θα στηρίξουμε τον συμπληρωματικό προϋπολογισμό. Δεν ανησυχούμε με αυτή την αύξηση των δαπανών για τη φετινή χρονιά, η βραχυπρόθεσμη εικόνα των δημοσιοοικονομικών είναι καλή. Συνεχίζει την καλή πορεία των τελευταίων ετών, καταγράφονται καλά πλεονάσματα και δεν θα αλλάξει μέσα σε ελάχιστους μήνες ούτε και με αυτή την προγραμματιζόμενη αύξηση των δαπανών για φέτος. Η ανησυχία μας, κυρία Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ή εκεί που αρχίσαμε να ανησυχούμε είναι για τη μεσοπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη πορεία των δημοσιοοικονομικών. Δεσμεύσεις που αναλαμβάνονται σήμερα δεν θα αποτυπωθούν στα δημοσιοοικονομικά φέτος. Όταν για παράδειγμα γίνονται μαζικές προσλήψεις, δεν θα φανούν αμέσως στον προϋπολογισμό, θα καταγραφούν τα επόμενα χρόνια. Και η εισήγησή μας ως Δημοκρατικός Συναγερμός θα ήταν η Βουλή ως σώμα να παρακολουθεί προσεκτικά και να ελέγχει την εξέλιξη των δημόσιων οικονομικών σε μεσοπρόθεσμο και μακροπρόθεσμο ορίζοντα.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ και εγώ πάρα πολύ.

Δευτερολογία.

Ο κ. Τρυφωνίδης.

Όσο πιο σύντομα μπορείτε.

ΑΛΕΚΟΣ ΤΡΥΦΩΝΙΔΗΣ:

Ναι, κυρία Πρόεδρε.

Δεν ήμουν στην αίθουσα για μια άλλη υποχρέωση. Ο φίλος μου ο Αντρέας Καυκαλιάς αναφέρθηκε επί προσωπικού, ναι, και τον ευχαριστώ για τη διαφήμιση. Και ο Χάρης. Σημειώστε ότι εκάμαμεν τζι οι τρεις στρατό μαζί, ήμουν ο λοχίας τους!

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έληξε το happy hour; Ελάτε, ολοκληρώστε την τοποθέτησή σας.

ΑΛΕΚΟΣ ΤΡΥΦΩΝΙΔΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε,

Όταν σας ζητήσαμε και ήρθε η Γενική Εισαγγελία και ο Γενικός Ελεγκτής και μας είπε καθαρά... Σωστά ανέφερε ο κ. Καυκαλιάς ότι εναντιωθήκαμε. Γιατί να μην τηρηθούν οι όροι; Όμως, όταν έρχεται η Γενική Εισαγγελία και λέει σου «από τη στιγμή που υπέγραψες το συμβόλαιο, θα έχεις παραπάνω επιπτώσεις ως κράτος, αν δεν το προχωρήσεις», τότε γι' αυτό δίνουμε τη θετική μας ψήφο και ελπίζω να ικανοποιηθούν και οι υπάλληλοι, αλλά και το κοινό που θα επισκέπτεται το Υπουργείο Εργασίας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Ιωάννου, είμαστε στη δευτερολογία. Θα καταψηφίσετε... Θα αιτιολογήσετε την ψήφο σας μετά, αν θα καταψηφίσετε. Τώρα δεν μπορείτε.

ΣΩΤΗΡΗΣ ΙΩΑΝΝΟΥ:

Θα καταψηφίσουμε συγκεκριμένο κονδύλι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κάτσετε, δεν έχετε τον λόγο! Μετά θα αιτιολογήσετε την καταψήφισή σας, θα σας δώσω τον λόγο.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Σωτήρη Ιωάννου)

Α, εν' διαδικαστικό το θέμα; Ελάτε, δεν κατάλαβα. Πείτε μας.

ΣΩΤΗΡΗΣ ΙΩΑΝΝΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε,

Θα ψηφίσουμε υπέρ του συμπληρωματικού προϋπολογισμού, ως θέση αρχής όμως, όπως πράττουμε πάντα, θα καταψηφίσουμε τα €2,1 εκατομ. που αφορούν αιτητές ασύλου και διαμονή τους σε ξενοδοχεία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Εντάξει. Ευχαριστώ, δεν είχα αντιληφθεί.

Δεύτερη ανάγνωση.

Κύριε Γεωργίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από τον λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού ύψους €361.098.659 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2023. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 10 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 16 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του άρθρου 21 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

Προσθήκη νέου άρθρου στον βασικό νόμο για μετονομασία των Κεφαλαίων 1201 «Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, Διοίκηση» και 1203 «Γενική Διεύθυνση Περιβάλλοντος». Άρθρο 7.

Τροποποίηση σημειώσεων Πρώτου Πίνακα, Δελτίο Δαπανών. Άρθρο 8.

Τροποποίηση σημειώσεων Πρώτου Πίνακα, Δελτίο Δαπανών. Άρθρο 9.

Τροποποίηση της Ομάδας Άρθρων 02100 «Κρατικοί Υπάλληλοι» του Κεφαλαίου 180500. Άρθρο 10.

Δημιουργία νέων θέσεων. Άρθρο 11.

Κατάργηση θέσεων. Άρθρο 12.

Ελέγχοντες Λειτουργοί. Άρθρο 13.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 14.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για τα άρθρα, παρακαλώ, και ανακοινώστε τα αποτελέσματα, μόλις και εφόσον διαμορφωθούν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα εννέα. Σαράντα έξι ψήφοι υπέρ, καμία εναντίον και τρεις αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα έξι ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και τρεις αποχές, τα άρθρα 1 μέχρι 14 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 2) του 2023».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε και ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα οκτώ. Σαράντα πέντε ψήφοι υπέρ, καμία εναντίον και τρεις αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα πέντε ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και τρεις αποχές, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

Το υπ' αριθμόν 9 θέμα τιτλοφορείται «Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2023».

Παρακαλώ, τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας Νόμου, ώστε να επιτευχθεί εναρμόνιση με την πράξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) με τίτλο «Οδηγία (ΕΕ) 2022/542 του Συμβουλίου της 5^{ης} Απριλίου 2022 για την τροποποίηση των οδηγιών 2006/112/ΕΚ και (ΕΕ) 2020/285 όσον αφορά τους συντελεστές φόρου προστιθέμενης αξίας» (Οδηγία 2022/542).

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2023»

Παρόντες:

Χριστίανα Ερωτοκρίτου, πρόεδρος

Χρίστος Χριστοφίδης

Χρύσης Παντελίδης

Σωτήρης Ιωάννου

Χάρης Γεωργιάδης

Ηλίας Μυριάνθους

Ονούφριος Κουλλά

Αλέκος Τρυφωνίδης

Σάβια Ορφανίδου

Μη μέλη της επιτροπής:

Αντρέας Καυκαλιάς

Σταύρος Παπαδούρης

Άριστος Δαμιανού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν στις 3 και 10 Ιουλίου 2023. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Τμήματος Φορολογίας του ίδιου υπουργείου, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, της Κυπριακής Συνομοσπονδίας Οργανώσεων Αναπήρων (ΚΥΣΟΑ) και της Παγκύπριας Οργάνωσης Τυφλών.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας Νόμου, ώστε να επιτευχθεί εναρμόνιση με την πράξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) με τίτλο «Οδηγία (ΕΕ) 2022/542 του Συμβουλίου της 5^{ης} Απριλίου 2022 για την τροποποίηση των οδηγιών 2006/112/ΕΚ και (ΕΕ) 2020/285 όσον αφορά τους συντελεστές φόρου προστιθέμενης αξίας» (Οδηγία 2022/542).

Σύμφωνα με τα κατατεθέντα στοιχεία, με βάση την Οδηγία 2022/542 υιοθετούνται νέοι κανόνες όσον αφορά τους συντελεστές ΦΠΑ, οι οποίοι παρέχουν ευελιξία στα κράτη μέλη ως προς τους συντελεστές ΦΠΑ που μπορούν να εφαρμόζουν. Με τον τρόπο αυτό διασφαλίζεται η ίση μεταχείριση μεταξύ των κρατών μελών και ευθυγραμμίζονται οι προτεραιότητές τους σχετικά με την πράσινη και ψηφιακή μετάβαση, καθώς και την προστασία της δημόσιας υγείας με τις προτεραιότητες της ΕΕ.

Ειδικότερα, με βάση τους νέους κανόνες, επιτρέπεται στα κράτη μέλη να εφαρμόζουν:

1. κατ' ανώτατο όριο δύο μειωμένους συντελεστές φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ), οι οποίοι δεν δύναται να είναι μικρότεροι του ελάχιστου ορίου 5%, στην παράδοση αγαθών και παροχή υπηρεσιών σε είκοσι τέσσερα (24) σημεία, κατά το μέγιστο, από τα είκοσι εννέα (29) σημεία που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα ΙΙ της Οδηγίας 2006/112/ΕΚ,
2. παρεκκλίσεις ως προς τους συντελεστές ΦΠΑ που επιβάλλονται σε διάφορα αγαθά και υπηρεσίες, τις οποίες ήδη εφαρμόζουν άλλα κράτη μέλη και περιλαμβάνονται σε κατάλογο που έχει δημοσιεύσει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, νοουμένου ότι διατηρείται η δομή των συντελεστών ΦΠΑ, δηλαδή δύο συντελεστές ΦΠΑ μεταξύ 5% και 15%, ένας συντελεστής κάτω του 5% και ένας μηδενικός συντελεστής ΦΠΑ.

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, με το νομοσχέδιο αξιοποιούνται οι νέοι κανόνες της σχετικής ευρωπαϊκής Οδηγίας και μεταξύ άλλων προτείνονται τα ακόλουθα:

1. Η επιβολή μειωμένου συντελεστή ΦΠΑ ύψους 3%, στο δικαίωμα εισόδου από την πρώτη παράσταση

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΕΛΑΜ, ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα, ΔΗΠΑ-Συνεργασία.
Αποχή: Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

θεατρικών, μουσικών, χορευτικών ή κλασικών έργων, η διάθεση και επεξεργασία λυμάτων και εκκένωση σηπτικών και βιομηχανικών δεξαμενών, καθώς και οι υπηρεσίες οδοκαθαρισμού, αποκομιδής απορριμμάτων και επεξεργασίας αποβλήτων, εξαιρουμένων των υπηρεσιών που παρέχονται από κρατικές αρχές, αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης και οργανισμούς δημόσιου δικαίου.

2. Η μείωση του συντελεστή ΦΠΑ από 5% σε 3% για:
 - α. την παράδοση βιβλίων, εφημερίδων και περιοδικών που παρέχονται σε έντυπη ή/και ηλεκτρονική μορφή, εξαιρουμένων δημοσιεύσεων που προορίζονται εξ ολοκλήρου ή κατά κύριο λόγο για διαφημιστικούς σκοπούς, καθώς και των δημοσιεύσεων που συνίστανται εξ ολοκλήρου ή κατά κύριο λόγο σε περιεχόμενο βίντεο ή ακουστική μουσική, καθώς και για την παραγωγή δημοσιεύσεων μη κερδοσκοπικών οργανώσεων και υπηρεσιών που σχετίζονται με την παραγωγή τέτοιου είδους,
 - β. την απόκτηση αγαθών που αποσκοπούν στην εξυπηρέτηση ατόμων με αναπηρίες, στα οποία περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων ειδικές ανυψωτικές συσκευές, αμαξάκια τύπου πολυθρόνας και άλλα αναπηρικά οχήματα με κινητήρα ή άλλο μηχανισμό προώθησης, είδη και συσκευές ορθοπεδικής, είδη και συσκευές προθέσεως, συσκευές διευκόλυνσης της ακοής, καθώς και άλλες συσκευές που βοηθούν στην αναπλήρωση μιας έλλειψης ή στη θεραπεία αναπηρίας.
3. Η εφαρμογή μηδενικού συντελεστή ΦΠΑ σε γραφομηχανές με χαρακτήρες «Braille», ειδικές ηλεκτρονικές γραφομηχανές, αμαξάκια τύπου πολυθρόνας και άλλα αναπηρικά οχήματα με κινητήρα ή άλλο μηχανισμό προώθησης, στις περιπτώσεις που αυτά χρησιμοποιούνται από ανάπηρα άτομα για προσωπική χρήση.

Στο στάδιο της συζήτησης επί της αρχής του νομοσχεδίου, οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών δήλωσαν ότι οι προτεινόμενες ρυθμίσεις αποσκοπούν στη στήριξη των ευάλωτων ατόμων, συνεπεία του αυξημένου κόστους που παρατηρείται σε αγαθά που είναι απαραίτητα για τη διασφάλιση του ποιοτικού βιοτικού τους επιπέδου, καθώς και στη στήριξη του πολιτισμού, ενώ το δημοσιονομικό κόστος αυτών εκτιμάται να ανέλθει στα €3,5 εκατομ.

Στο ίδιο πλαίσιο δήλωσαν ότι με βάση τα προβλεπόμενα στη σχετική ευρωπαϊκή Οδηγία, κράτη μέλη τα οποία επιθυμούν να υιοθετήσουν παρεκκλίσεις που εφαρμόζουν άλλα κράτη μέλη αναφορικά με τους συντελεστές ΦΠΑ θεσπίζουν και κοινοποιούν στην Επιτροπή ΦΠΑ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής το σχετικό νομοθετικό πλαίσιο το αργότερο μέχρι την 7^η Οκτωβρίου 2023.

Περαιτέρω, ενημέρωσαν την επιτροπή για την ανάγκη τροποποίησης του νομοσχεδίου, καθότι η παράδοση γραφομηχανών με χαρακτήρες «Braille» και ειδικών ηλεκτρονικών γραφομηχανών για άτομα με αναπηρία εκ παραδρομής περιλήφθηκε και στις πρόνοιες που αφορούν στην επιβολή του μειωμένου συντελεστή ΦΠΑ 3%.

Ο εκπρόσωπος της ΚΥΣΟΑ, εκπροσωπώντας και την Παγκύπρια Οργάνωση Τυφλών, χωρίς να διαφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των προτεινόμενων ρυθμίσεων, τόνισε την ανάγκη εναρμόνισης των διατάξεων της περί ΦΠΑ νομοθεσίας με τα προβλεπόμενα στη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες και συνεπώς επιφυλάχθηκε να ενημερώσει προς τούτο το Υπουργείο Οικονομικών σε μεταγενέστερο στάδιο. Περαιτέρω, εισηγήθηκε την περίληψη στον μηδενικό συντελεστή, καθώς και στον μειωμένο συντελεστή 3% ΦΠΑ πρόσθετων βοηθητικών ηλεκτρονικών συσκευών για ανάπηρα άτομα, δεδομένου ότι η χρήση των ειδικών ηλεκτρονικών γραφομηχανών και των γραφομηχανών με χαρακτήρες «Braille» είναι πλέον περιορισμένη.

Στο πλαίσιο της εξέτασης του νομοσχεδίου η επιτροπή ζήτησε περαιτέρω διευκρινίσεις αναφορικά με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις, καθώς και για τη δυνατότητα περίληψης πρόσθετων προϊόντων και υπηρεσιών σε μειωμένους συντελεστές ΦΠΑ.

Συναφώς, οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών δήλωσαν ότι με το νομοσχέδιο υιοθετείται εν μέρει η σχετική ευρωπαϊκή Οδηγία ως αποτέλεσμα της άσκησης της διακριτικής ευχέρειας που η ίδια παρέχει στα κράτη μέλη. Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις προωθούνται, δεδομένων των οικονομικών δυνατοτήτων του κράτους, στο πλαίσιο άσκησης της κοινωνικής πολιτικής. Επισημάναν επίσης ότι στα μέτρα άσκησης της κοινωνικής πολιτικής της κυβέρνησης παραλαμβάνεται και η υπαγωγή στον μηδενικό συντελεστή, μέχρι την 31^η Οκτωβρίου 2023, της παράδοσης βασικών προϊόντων, όπως ψωμί, γάλα, αυγά, παιδικές τροφές και πάνες.

Στο στάδιο της κατ' άρθρο εξέτασης του νομοσχεδίου η επιτροπή κάλεσε το Υπουργείο Οικονομικών όπως καταθέσει ενώπιόν της αναθεωρημένο κείμενο νομοσχεδίου στη βάση των όσων δήλωσαν οι εκπρόσωποι του εν λόγω υπουργείου και αφού μελετήσει τις εισηγήσεις της ΚΥΣΟΑ.

Συναφώς, το Υπουργείο Οικονομικών κατέθεσε ενώπιον της επιτροπής αναθεωρημένο κείμενο νομοσχεδίου, στο οποίο έχουν επέλθει σε σχέση με το αρχικά κατατεθειμένο κείμενο οι ακόλουθες τροποποιήσεις:

1. Διαγραφή της λανθασμένης πρόνοιας για υπαγωγή της παράδοσης γραφομηχανών με χαρακτήρες «Braille» και ειδικών ηλεκτρονικών γραφομηχανών για άτομα με αναπηρία στον μειωμένο συντελεστή ΦΠΑ 3%, αφού αυτές θα ενταχθούν στον μηδενικό συντελεστή ΦΠΑ.
2. Περίληψη στον μηδενικό συντελεστή ΦΠΑ των γραφομηχανών εξελεγμένης γενιάς τύπου «embossing» και στον μειωμένο συντελεστή 3% των ομιλούντων βιβλίων ειδικά για ανάπηρα άτομα.
3. Νομοτεχνικής φύσεως διορθώσεις, καθώς και άλλες διορθώσεις για σκοπούς σαφήνειας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί του νομοσχεδίου κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ομιλητές, ομιλήτριες επί θέματος αρχής;

Όχι.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 18Α του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη του νέου άρθρου 18Β. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του Πέμπτου Παραρτήματος του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του Έκτου Παραρτήματος του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη του νέου Δέκατου Πέμπτου Παραρτήματος. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για τα άρθρα, παρακαλώ, και ανακοινώστε τα αποτελέσματα, μόλις και εφόσον διαμορφωθούν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα εννέα. Σαράντα οκτώ ψήφοι υπέρ, καμία εναντίον, καμία αποχή και ένας ή μία δεν ψήφισε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τα άρθρα 1 μέχρι 6 εγκρίνονται ομόφωνα.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2023».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε και ανακοινώστε τα αποτελέσματα, μόλις είναι έτοιμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα επτά. Σαράντα έξι υπέρ, καμία εναντίον, καμία αποχή και ένας ή μία δεν ψήφισε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα έξι ψήφους υπέρ, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο ομόφωνα.

Τα θέματα με τους αριθμούς 10 και 11 έχουν κοινή έκθεση και τιτλοφορούνται «Ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2022» και τους κανονισμούς «Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2022».

Παρακαλώ τον κ. Γεωργίου να αναγνώσει τους σκοπούς.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου, ώστε να εκσυγχρονιστούν ορισμένες διατάξεις του και να αναθεωρηθεί η διαδικασία καθορισμού των τμημάτων και υπηρεσιών που υπάγονται σε υπουργεία και υφυπουργεία.

Τροποποίηση των περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Γενικών) Κανονισμών, ώστε να διαγραφούν οι πρόνοιες τους που προβλέπουν για τον καθορισμό τμημάτων/υπηρεσιών που υπάγονται σε υπουργεία και υφυπουργεία, για να συνάδουν με τις πρόνοιες του περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Τροποποιητικού) (Αρ. 2) Νόμου του 2022.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2022» και τους κανονισμούς «Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2022»

Παρόντες:

Χρύσης Παντελίδης, αναπλ. πρόεδρος

Σωτήρης Ιωάννου

Χάρης Γεωργιάδης

Ηλίας Μυριάνθους

Ονούφριος Κουλλά

Αλέκος Τρυφωνίδης

Σάβια Ορφανίδου

Μη μέλη της επιτροπής:

Αντρέας Καυκαλιάς

Σταύρος Παπαδούρης

Χρίστος Χριστοφίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο και τους κανονισμούς σε τέσσερις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 22 και 29 Μαΐου, καθώς και στις 12 και 19 Ιουνίου 2023. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της εκπρόσωποι του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας και της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας (ΕΔΥ).

Στο στάδιο της συζήτησης του νομοσχεδίου και των κανονισμών παρευρέθηκαν επίσης η πρόεδρος της επιτροπής κ. Χριστιάνα Ερωτοκρίτου και το μέλος της κ. Άριστος Δαμιανού, καθώς και το μη μέλος της κ. Μαρίνος Μουσιούπτας.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται, όπως αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή, είναι η τροποποίηση του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου, ώστε να εκσυγχρονιστούν ορισμένες διατάξεις αυτού και να αναθεωρηθεί η διαδικασία καθορισμού των τμημάτων και υπηρεσιών που υπάγονται σε υπουργεία και υφυπουργεία.

Ειδικότερα, με το υπό αναφορά νομοσχέδιο προτείνονται οι ακόλουθες ρυθμίσεις:

1. Αντικατάσταση των αναφορών σε Γραφείο Προγραμματισμού και Υπηρεσία Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού με αναφορές σε Γενική Διεύθυνση Ανάπτυξης, Υπουργείο Οικονομικών και Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού, αντίστοιχα, λόγω της μετονομασίας και μετεξέλιξής τους.
2. Τροποποίηση της ερμηνείας του όρου «Υπουργείο», ώστε σε αυτόν να περιληφθούν τα υφυπουργεία, καθώς και κάθε τμήμα που υπάγεται σε αυτά.
3. Διαγραφή τριών κατηγοριών εναλλάξιμου προσωπικού, που έπαψαν να υφίστανται, και ειδικότερα του γενικού γραφειακού προσωπικού, του γενικού τεχνικού προσωπικού και των εργοδηγών.
4. Τροποποίηση της ερμηνείας του όρου «Τμήμα», ώστε να προβλέπεται σε αυτόν ότι τα τμήματα και οι υπηρεσίες που υπάγονται σε υπουργεία/υφυπουργεία καθορίζονται με την έκδοση διατάγματος του Υπουργού Οικονομικών αντί με την έκδοση κανονισμών, ως προβλέπεται στις ισχύουσες διατάξεις.

Σκοπός των υπό αναφορά κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 87 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου, είναι η τροποποίηση των περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Γενικών) (Τροποποιητικών) Κανονισμών, ώστε να διαγραφούν οι πρόνοιες αυτών που προβλέπουν για τον καθορισμό τμημάτων/υπηρεσιών που υπάγονται σε υπουργεία και υφυπουργεία, για να συνάδουν με τις πρόνοιες του υπό αναφορά νομοσχεδίου.

Στο πλαίσιο της συζήτησης των σχεδίων νόμου, η εκπρόσωπος του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού δήλωσε ότι οι προτεινόμενες ρυθμίσεις εκσυγχρονίζουν και επικαιροποιούν διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας και κρίνονται αναγκαίες, λόγω της εφαρμογής νομοθετικών ρυθμίσεων που αφορούν στην ίδρυση υφυπουργείων, της μετονομασίας διευθύνσεων και υπηρεσιών της δημόσιας υπηρεσίας, καθώς και της κατάργησης ορισμένων κατηγοριών εναλλάξιμου προσωπικού.

Επιπροσθέτως, σύμφωνα με την ίδια εκπρόσωπο με τα υπό αναφορά σχέδια νόμου προτείνεται όπως ο καθορισμός των τμημάτων και των υπηρεσιών που υπάγονται σε υπουργεία/υφυπουργεία πραγματοποιείται με την έκδοση διατάγματος από τον Υπουργό Οικονομικών αντί με την έκδοση σχετικών κανονισμών, ως

προβλέπεται στην ισχύουσα νομοθεσία. Όπως η ίδια ανέφερε, δεδομένου ότι η κατάταξη των τμημάτων/υπηρεσιών σε υπουργεία/υφυπουργεία καθορίζεται και μέσω του κρατικού προϋπολογισμού, η ισχύουσα πρόνοια που προβλέπει τη ρύθμιση της κατάταξής τους με την έκδοση σχετικών κανονισμών κρίνεται αχρείαστη και χρονοβόρα, ενώ παράλληλα δημιουργεί αυξημένο διοικητικό φόρτο.

Στο πλαίσιο της εξέτασης των υπό αναφορά σχεδίων νόμου, μέλη της επιτροπής διαφώνησαν με τις ειδικότερες ρυθμίσεις που αφορούν στην έκδοση διατάγματος από τον Υπουργό Οικονομικών για τον καθορισμό των τμημάτων και υπηρεσιών και εξέφρασαν την άποψη ότι αφαιρείται η εξουσία από τη Βουλή να αποφασίζει επί του θέματος μέσω της εξέτασης και της έγκρισης σχετικών κανονισμών.

Τοποθετούμενη επί των πιο πάνω απόψεων, η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας συμφώνησε ότι με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις αφαιρείται η εξουσία από τη Βουλή να αποφασίζει επί του θέματος μέσω της έγκρισης σχετικών κανονισμών, ωστόσο εξυπηρετούνται οι πρακτικοί λόγοι, όπως αυτοί αναλύθηκαν από την εκπρόσωπο του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού. Επιπροσθέτως, όπως η ίδια δήλωσε, το νομοθετικό σώμα διατηρεί τη δυνατότητα εξέτασης του θέματος στο πλαίσιο της συζήτησης του κρατικού προϋπολογισμού.

Στη βάση των πιο πάνω, η επιτροπή αποφάσισε όπως τροποποιήσει το κείμενο του υπό αναφορά νομοσχεδίου με τη διαγραφή των προνοιών αυτού που προβλέπουν ότι ο καθορισμός των τμημάτων και υπηρεσιών θα πραγματοποιείται με την έκδοση διατάγματος από τον Υπουργό Οικονομικών, ώστε η διαδικασία αυτή να συνεχιστεί μέσω της έκδοσης σχετικών κανονισμών, οι οποίοι θα κατατίθενται στη Βουλή για έγκριση.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί του νομοσχεδίου, ως αυτό τροποποιήθηκε σύμφωνα με τα πιο πάνω, και των κανονισμών κατά τη συζήτησή τους στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ομιλητές, ομιλήτριες επί θέματος αρχής;

Όχι.

Δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 10 θέματος. Θα τα βάλουμε ξεχωριστά.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 24 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 32 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για τα άρθρα, παρακαλώ, και ανακοινώστε τα αποτελέσματα, μόλις και εφόσον διαμορφωθούν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα εννέα. Υπέρ σαράντα εννέα, ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα εννέα ψήφους υπέρ, τα άρθρα 1 μέχρι 4 εγκρίνονται ομόφωνα.

Τρίτη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2023».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για το σύνολο του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα εννέα. Υπέρ σαράντα εννέα, ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα εννέα ψήφους υπέρ, το νομοσχέδιο ψηφίζεται ομόφωνα σε νόμο.

Προχωράμε τώρα με την έγκριση των υπ' αριθμόν 11 κανονισμών.

Ψηφίζουμε. Υπέρ, εναντίον ή αποχή για όσους το επιθυμούν.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα οκτώ. Σαράντα τέσσερις ψήφοι εναντίον, τρεις υπέρ, καμία αποχή και ένας ή μία δεν ψήφισε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα τέσσερις ψήφους εναντίον, τρεις υπέρ και καμία αποχή, οι κανονισμοί απορρίπτονται*.

Προχωρούμε στα θέματα με τους αριθμούς 12 μέχρι 25, τα οποία έχουν κοινή έκθεση και τα οποία τιτλοφορούνται «Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2009 Νόμου του 2008 Νόμος του 2023», «Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2010 Νόμου του 2009 Νόμος του 2023», «Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2011 Νόμου του 2010 Νόμος του 2023», «Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2012 Νόμου του 2011 Νόμος του 2023», «Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2013 Νόμου του 2012 Νόμος του 2023», «Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2014 Νόμου του 2013 Νόμος του 2023», «Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2015 Νόμου του 2014 Νόμος του 2023», «Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2016 Νόμου του 2015 Νόμος του 2023», «Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2017 Νόμου του 2016 Νόμος του 2023», «Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2018 Νόμου του 2017 Νόμος του 2023», «Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2019 Νόμου του 2018 Νόμος του 2023», «Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2020 Νόμου του 2019 Νόμος του 2023», «Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2021 Νόμου του 2021 Νόμος του 2023», «Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2022 Νόμου του 2021 Νόμος του 2023», αντίστοιχα.

Παρακαλώ τον γραμματέα να διαβάσει τους σκοπούς.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός του υπ' αριθμόν 12 θέματος είναι η τροποποίηση του περί Προϋπολογισμού του 2009 Νόμου του 2008, με στόχο τη συμμόρφωση της διοίκησης με απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου αναφορικά με την αναβάθμιση συγκεκριμένης ομάδας υπαλλήλων της δημόσιας υπηρεσίας.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 13 θέματος είναι η τροποποίηση του περί Προϋπολογισμού του 2010 Νόμου του 2009, με στόχο τη συμμόρφωση της διοίκησης με απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου αναφορικά με την αναβάθμιση συγκεκριμένης ομάδας υπαλλήλων της δημόσιας υπηρεσίας.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 14 θέματος είναι η τροποποίηση του περί Προϋπολογισμού του 2011 Νόμου του 2010, με στόχο τη συμμόρφωση της διοίκησης με απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου αναφορικά με την αναβάθμιση συγκεκριμένης ομάδας υπαλλήλων της δημόσιας υπηρεσίας.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 15 θέματος είναι η τροποποίηση του περί Προϋπολογισμού του 2012 Νόμου του 2011, με στόχο τη συμμόρφωση της διοίκησης με απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου αναφορικά με την αναβάθμιση συγκεκριμένης ομάδας υπαλλήλων της δημόσιας υπηρεσίας.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 16 θέματος είναι η τροποποίηση του περί Προϋπολογισμού του 2013 Νόμου του 2012, με στόχο τη συμμόρφωση της διοίκησης με απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου αναφορικά με την αναβάθμιση συγκεκριμένης ομάδας υπαλλήλων της δημόσιας υπηρεσίας.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 17 θέματος είναι η τροποποίηση του περί Προϋπολογισμού του 2014 Νόμου του 2013, με στόχο τη συμμόρφωση της διοίκησης με απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου αναφορικά με την αναβάθμιση συγκεκριμένης ομάδας υπαλλήλων της δημόσιας υπηρεσίας.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 18 θέματος είναι η τροποποίηση του περί Προϋπολογισμού του 2015 Νόμου του 2014, με στόχο τη συμμόρφωση της διοίκησης με απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου αναφορικά με την αναβάθμιση συγκεκριμένης ομάδας υπαλλήλων της δημόσιας υπηρεσίας.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 19 θέματος είναι η τροποποίηση του περί Προϋπολογισμού του 2016 Νόμου του 2015, με στόχο τη συμμόρφωση της διοίκησης με απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου αναφορικά με την αναβάθμιση συγκεκριμένης ομάδας υπαλλήλων της δημόσιας υπηρεσίας.

* **Υπέρ:** Μαρίνος Σιζόπουλος (ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα), Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

Εναντίον: ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΕΛΑΜ, Ηλίας Μυριάνθους (ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα), ΔΗΠΑ- Συνεργασία.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 20 θέματος είναι η τροποποίηση του περί Προϋπολογισμού του 2017 Νόμου του 2016, με στόχο τη συμμόρφωση της διοίκησης με απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου αναφορικά με την αναβάθμιση συγκεκριμένης ομάδας υπαλλήλων της δημόσιας υπηρεσίας.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 21 θέματος είναι η τροποποίηση του περί Προϋπολογισμού του 2018 Νόμου του 2017, με στόχο τη συμμόρφωση της διοίκησης με απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου αναφορικά με την αναβάθμιση συγκεκριμένης ομάδας υπαλλήλων της δημόσιας υπηρεσίας.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 22 θέματος είναι η τροποποίηση του περί Προϋπολογισμού του 2019 Νόμου του 2018, με στόχο τη συμμόρφωση της διοίκησης με απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου αναφορικά με την αναβάθμιση συγκεκριμένης ομάδας υπαλλήλων της δημόσιας υπηρεσίας.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 23 θέματος είναι η τροποποίηση του περί Προϋπολογισμού του 2020 Νόμου του 2019, με στόχο τη συμμόρφωση της διοίκησης με απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου αναφορικά με την αναβάθμιση συγκεκριμένης ομάδας υπαλλήλων της δημόσιας υπηρεσίας.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 24 θέματος είναι η τροποποίηση του περί Προϋπολογισμού του 2021 Νόμου του 2021, με στόχο τη συμμόρφωση της διοίκησης με απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου αναφορικά με την αναβάθμιση συγκεκριμένης ομάδας υπαλλήλων της δημόσιας υπηρεσίας.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 25 θέματος είναι η τροποποίηση του περί Προϋπολογισμού του 2022 Νόμου του 2021, με στόχο:

1. τη συμμόρφωση της διοίκησης με απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου αναφορικά με την αναβάθμιση συγκεκριμένης ομάδας υπαλλήλων της δημόσιας υπηρεσίας,
2. την περίληψη στις κατηγορίες υπαλλήλων στις οποίες δεν τυγχάνει εφαρμογής η μείωση των κλιμάκων εισδοχής του ωρομίσθιου κυβερνητικού προσωπικού που προσλαμβάνεται σε έκτακτη θέση ή με σύμβαση στην κρατική υπηρεσία και
3. την άρση στρεβλώσεων στην περίπτωση αναβάθμισης των υπηρετούντων κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2021 προσώπων στη θέση Βοηθού Στατιστικών Ερευνών στη Στατιστική Υπηρεσία από τις Κλ. Α1, Α2 και Α5(ii) στις Κλ. Α2, Α5 και Α7(ii) σε περίπτωση εφαρμογής του ισχύοντος νομοθετικού πλαισίου.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για τα νομοσχέδια του επισυνημένου παραρτήματος

Παρόντες:

Χριστίανα Ερωτοκρίτου, πρόεδρος	Χρίστος Χριστοφίδης
Χρύσης Παντελίδης	Σωτήρης Ιωάννου
Χάρης Γεωργιάδης	Ηλίας Μυριάνθους
Ονούφριος Κουλλά	Αλέκος Τρυφωνίδης
Σάβια Ορφανίδου	Μη μέλη της επιτροπής:
Άριστος Δαμιανού	Σταύρος Παπαδούρης
Αντρέας Καυκαλιάς	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τα νομοσχέδια του επισυνημένου παραρτήματος σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 3 και 10 Ιουλίου 2023. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού (ΤΔΔΠ) του ίδιου υπουργείου και της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας.

Σκοπός των νομοσχεδίων είναι η τροποποίηση των νόμων για τους προϋπολογισμούς των ετών 2009 έως 2022 με στόχο:

1. τη συμμόρφωση της διοίκησης με απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου αναφορικά με την αναβάθμιση συγκεκριμένης ομάδας υπαλλήλων της δημόσιας υπηρεσίας,
2. τη συμπερίληψη στις κατηγορίες υπαλλήλων στις οποίες δεν τυγχάνει εφαρμογής η μείωση των κλιμάκων εισδοχής του ωρομίσθιου κυβερνητικού προσωπικού που προσλαμβάνεται σε έκτακτη θέση ή με σύμβαση στην κρατική υπηρεσία και
3. την άρση ανωμαλιών στην περίπτωση αναβάθμισης των υπηρετούντων κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2021 προσώπων στη θέση Βοηθού Στατιστικών Ερευνών στη Στατιστική Υπηρεσία από τις Κλ. Α1, Α2 και Α5(ii) στις Κλ. Α2, Α5 και Α7(ii) σε περίπτωση εφαρμογής του ισχύοντος νομοθετικού πλαισίου.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν, με βάση απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου, προωθήθηκε από την εκτελεστική εξουσία, με νομοθετική ρύθμιση, τον Δεκέμβριο του 2022, η αναβάθμιση, με αναδρομική ισχύ από τη 17^η Ιουλίου 2009, εννέα (9) υπαλλήλων της Υγειονομικής Υπηρεσίας, με εξαίρεση ένα πρόσωπο το οποίο, σύμφωνα με πληροφόρηση που είχε λάβει το αρμόδιο υπουργείο κατά τη δεδομένη στιγμή, είχε αποσύρει την προσφυγή του.

Ωστόσο, έπειτα από παράπονο που υποβλήθηκε από τον δικηγόρο που εκπροσωπεί το ενδιαφερόμενο πρόσωπο για την απόδοση αντίστοιχης θεραπείας στην περίπτωση του προσώπου αυτού, ζητήθηκε από πλευράς του αρμόδιου υπουργείου η θέση της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας επί του θέματος.

Συναφώς, η Νομική Υπηρεσία επιβεβαίωσε ότι η συγκεκριμένη προσφυγή είναι καταχωρισμένη σε φάκελο του δικαστηρίου, ενώ το Πρωτόδικο Δικαστήριο δεν την απέρριψε ως αποσυρθείσα. Συνεπώς, η διοίκηση έχει υποχρέωση να συμμορφωθεί με την Απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου, ως έπραξε για τους υπόλοιπους εννέα (9) υπαλλήλους.

Πέραν της πιο πάνω ρύθμισης, με το νομοσχέδιο που τροποποιεί τον Προϋπολογισμό του 2022 προωθείται η τροποποίηση του άρθρου 10 αυτού, η οποία αφορά τη συμπερίληψη στις κατηγορίες υπαλλήλων στις οποίες δεν τυγχάνει εφαρμογής η μείωση των κλιμάκων εισδοχής του ωρομίσθιου κυβερνητικού προσωπικού που προσλαμβάνεται σε έκτακτη θέση ή με σύμβαση στην κρατική υπηρεσία.

Η εν λόγω τροποποίηση κρίθηκε σκόπιμη με βάση στοιχεία, σε συνέχεια σχετικού παραπόνου που υποβλήθηκε στην Επιτροπή Διοικήσεως και Προστασίας Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, καθώς και σε συνέχεια της αλλαγής της κυβερνητικής πολιτικής για την εφαρμογή της μείωσης των κλιμάκων εισδοχής για το ωρομίσθιο κυβερνητικό προσωπικό.

Ειδικότερα, αφού λήφθηκε υπόψη ότι, με ισχύ από την 1^η Μαΐου 2022, η απασχόληση έκτακτου υπαλλήλου σε μειωμένη κλίμακα εισδοχής που προσλαμβάνεται ως ωρομίσθιος αναγνωρίζεται για σκοπούς μείωσης των κλιμάκων εισδοχής, προωθείται και το αντίστροφο, δηλαδή λαμβάνεται υπόψη η προηγούμενη απασχόληση ωρομίσθιου σε μειωμένη κλίμακα εισδοχής, σε περίπτωση που προσλαμβάνεται σε έκτακτη βάση ή με σύμβαση.

Επιπροσθέτως των πιο πάνω, με το νομοσχέδιο που τροποποιεί τον Προϋπολογισμό του 2022 προτείνεται η συμπερίληψη πρόνοιας στη σημείωση για τη θέση Βοηθού Στατιστικών Ερευνών [Κλ. Α1, Α2 και Α5(ii) (εδάφιο 90)], με ισχύ από την 1^η Ιανουαρίου 2022, που να διαλαμβάνει ότι για τους Βοηθούς Στατιστικών Ερευνών οι οποίοι κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2021 απασχολούνταν στη μειωμένη κλίμακα εισδοχής της μισθολογικής κλίμακας Α1 η αναβάθμιση ισχύει από την ημερομηνία ένταξής τους στην αρχική βαθμίδα της Κλ. Α1.

Με βάση τα στοιχεία, η εν λόγω τροποποίηση κρίθηκε σκόπιμη για σκοπούς άρσης των ανωμαλιών που θα δημιουργούνταν κατά την προαναφερόμενη περίπτωση αναβάθμισης, εάν εφαρμοζόταν ο Κανονισμός 18 των περί Δημοσίας Υπηρεσίας (Απολαβές, Επιδόματα και Άλλα Οικονομικά Ωφελήματα των Δημοσίων Υπαλλήλων) Κανονισμών, που προνοεί την αναπροσαρμογή του μισθού υπαλλήλου του οποίου η θέση αναβαθμίζεται.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τον εν λόγω κανονισμό, σε περίπτωση που η αμοιβή του υπαλλήλου είναι χαμηλότερη από την αρχική βαθμίδα της νέας κλίμακας, η νέα κλίμακα λογίζεται ότι επεκτείνεται προσωρινά προς τα κάτω και ο υπάλληλος κερδίζει προσαύξηση κάθε έξι (6) μήνες, μέχρι να ανελιχθεί στην αρχική βαθμίδα της νέας κλίμακας.

Σε περίπτωση εφαρμογής του εν λόγω κανονισμού, για το μόνιμο προσωπικό της Στατιστικής Υπηρεσίας το οποίο αμέσως πριν από την 1^η Ιανουαρίου 2022, ημερομηνία της αναβάθμισης, υπηρετούσε στη θέση Βοηθού Στατιστικών Ερευνών, στη μειωμένη κλίμακα εισδοχής της Κλ. Α1, θα απαιτούνταν οκτώμισι (8,5) χρόνια υπηρεσίας, μέχρι να ανελιχθεί με εξαμηνιαίες προσαυξήσεις στην αρχική βαθμίδα της Κλ. Α2, επειδή η προσαύξηση της Κλ. Α2, με βάση την οποία θα γίνει επέκταση προς τα κάτω, είναι πολύ χαμηλή, ενώ με την προτεινόμενη τροποποίηση οι επηρεαζόμενοι θα ανελιχθούν στην αρχική βαθμίδα της Κλ. Α2 μόλις σε τέσσερις (4) μήνες μετά την ανέλιξή τους στην αρχική βαθμίδα της Κλ. Α1.

Συνεπώς, για όλους τους προαναφερθέντες λόγους και προς επίτευξη των σκοπών που αναλύονται, το αρμόδιο υπουργείο κρίνει σκόπιμη την προώθηση των εν λόγω νομοσχεδίων για τροποποίηση των νόμων για τους προϋπολογισμούς του 2009 έως 2022, ώστε να τεθούν σε ισχύ οι προτεινόμενες ρυθμίσεις.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται την ψήφιση των νομοσχεδίων σε νόμους.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2009 Νόμου του 2008 Νόμος του 2023.
2. Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2010 Νόμου του 2009 Νόμος του 2023.

3. Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2011 Νόμου του 2010 Νόμος του 2023.
4. Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2012 Νόμου του 2011 Νόμος του 2023.
5. Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2013 Νόμου του 2012 Νόμος του 2023.
6. Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2014 Νόμου του 2013 Νόμος του 2023.
7. Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2015 Νόμου του 2014 Νόμος του 2023.
8. Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2016 Νόμου του 2015 Νόμος του 2023.
9. Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2017 Νόμου του 2016 Νόμος του 2023.
10. Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2018 Νόμου του 2017 Νόμος του 2023.
11. Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2019 Νόμου του 2018 Νόμος του 2023.
12. Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2020 Νόμου του 2019 Νόμος του 2023.
13. Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2021 Νόμου του 2021 Νόμος του 2023.
14. Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2022 Νόμου του 2021 Νόμος του 2023.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 12 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του Άρθρου 02102 «Βασικοί Μισθοί» της Ομάδας Άρθρων 02100 «Κρατικοί Υπάλληλοι» του Κεφαλαίου 22.02 του Πρώτου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για τα άρθρα, παρακαλώ, και ανακοινώστε τα αποτελέσματα, μόλις και εφόσον διαμορφωθούν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα έξι. Σαράντα έξι ψήφοι υπέρ, ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα έξι ψήφους υπέρ, τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται ομόφωνα.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2009 Νόμου του 2008 Νόμος του 2023».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για το σύνολο του νομοσχεδίου και ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα έξι. Σαράντα έξι ψήφοι υπέρ, ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα έξι ψήφους υπέρ, το υπ' αριθμόν 12 νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο ομόφωνα.

Δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 13 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του Άρθρου 02102 «Βασικοί Μισθοί» της Ομάδας Άρθρων 02100 «Κρατικοί Υπάλληλοι» του Κεφαλαίου 22.02 του Πρώτου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για τα άρθρα, παρακαλώ, και ανακοινώστε τα αποτελέσματα, μόλις και εφόσον διαμορφωθούν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα έξι. Σαράντα έξι ψήφοι υπέρ, ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα έξι ψήφους υπέρ, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται ομόφωνα.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2010 Νόμου του 2009 Νόμος του 2023».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για το σύνολο του νομοσχεδίου και ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα έξι. Σαράντα έξι ψήφοι υπέρ, ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα έξι ψήφους υπέρ, το υπ' αριθμόν 13 νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο ομόφωνα.

Δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 14 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του Άρθρου 02102 «Βασικοί Μισθοί» της Ομάδας Άρθρων 02100 «Κρατικοί Υπάλληλοι» του Κεφαλαίου 22.02 του Πρώτου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για τα άρθρα, παρακαλώ, και ανακοινώστε τα αποτελέσματα, μόλις και εφόσον διαμορφωθούν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα έξι. Σαράντα έξι ψήφοι υπέρ, ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα έξι ψήφους υπέρ, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται ομόφωνα.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2011 Νόμου του 2010 Νόμος του 2023».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για το σύνολο του νομοσχεδίου και ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα έξι. Σαράντα έξι ψήφοι υπέρ, ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα έξι ψήφους υπέρ, το υπ' αριθμόν 14 νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο ομόφωνα.

Δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 15 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του Άρθρου 02102 «Βασικοί Μισθοί» της Ομάδας Άρθρων 02100 «Κρατικοί Υπάλληλοι» του Κεφαλαίου 22.02 του Πρώτου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για τα άρθρα, παρακαλώ, και ανακοινώστε τα αποτελέσματα, μόλις και εφόσον διαμορφωθούν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα έξι. Σαράντα έξι ψήφοι υπέρ, ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα έξι ψήφους υπέρ, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται ομόφωνα.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2012 Νόμου του 2011 Νόμος του 2023».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για το σύνολο του νομοσχεδίου και ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα έξι. Σαράντα έξι ψήφοι υπέρ, ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα έξι ψήφους υπέρ, το υπ' αριθμόν 15 νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο ομόφωνα.

Δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 16 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του Άρθρου 02102 «Βασικοί Μισθοί» της Ομάδας Άρθρων 02100 «Κρατικοί Υπάλληλοι» του Κεφαλαίου 22.02 του Πρώτου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για τα άρθρα, παρακαλώ, και ανακοινώστε τα αποτελέσματα, μόλις και εφόσον διαμορφωθούν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα έξι. Σαράντα έξι ψήφοι υπέρ, ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα έξι ψήφους υπέρ, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται ομόφωνα.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2013 Νόμου του 2012 Νόμος του 2023».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για το σύνολο του νομοσχεδίου και ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα έξι. Σαράντα έξι ψήφοι υπέρ, ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα έξι ψήφους υπέρ, το υπ' αριθμόν 16 νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο ομόφωνα.

Δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 17 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του Άρθρου 02102 «Βασικοί Μισθοί» της Ομάδας Άρθρων 02100 «Κρατικοί Υπάλληλοι» του Κεφαλαίου 22.02 του Πρώτου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για τα άρθρα, παρακαλώ, και ανακοινώστε τα αποτελέσματα, μόλις και εφόσον διαμορφωθούν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα έξι. Σαράντα έξι ψήφοι υπέρ, ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα έξι ψήφους υπέρ, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται ομόφωνα.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2014 Νόμου του 2013 Νόμος του 2023».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για το σύνολο του νομοσχεδίου και ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα έξι. Σαράντα έξι ψήφοι υπέρ, ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα έξι ψήφους υπέρ, το υπ' αριθμόν 17 νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο ομόφωνα.

Δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 18 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση της Ομάδας Άρθρων 02100 «Κρατικοί Υπάλληλοι» του Κεφαλαίου 22.02 του Παραρτήματος - Μισθολογικές Θέσεις του Πρώτου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για τα άρθρα, παρακαλώ, και ανακοινώστε τα αποτελέσματα, μόλις και εφόσον διαμορφωθούν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα έξι. Σαράντα έξι ψήφοι υπέρ, ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα έξι ψήφους υπέρ, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται ομόφωνα.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2015 Νόμου του 2014 Νόμος του 2023».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για το σύνολο του νομοσχεδίου και ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα έξι. Σαράντα έξι ψήφοι υπέρ, ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα έξι ψήφους υπέρ, το υπ' αριθμόν 18 νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο ομόφωνα.

Δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 19 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση της Ομάδας Άρθρων 02100 «Κρατικοί Υπάλληλοι» του Κεφαλαίου 22.02 του Παραρτήματος - Μισθολογικές Θέσεις του Πρώτου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για τα άρθρα, παρακαλώ, και ανακοινώστε τα αποτελέσματα, μόλις και εφόσον διαμορφωθούν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα έξι. Σαράντα έξι ψήφοι υπέρ, ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα έξι ψήφους υπέρ, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται ομόφωνα.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2016 Νόμου του 2015 Νόμος του 2023».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για το σύνολο του νομοσχεδίου και ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα έξι. Σαράντα έξι ψήφοι υπέρ, ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα έξι ψήφους υπέρ, το υπ' αριθμόν 19 νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο ομόφωνα.

Δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 20 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση της Ομάδας Άρθρων 02100 «Κρατικοί Υπάλληλοι» του Κεφαλαίου 22.02 του Παραρτήματος - Μισθολογικές Θέσεις του Πρώτου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για τα άρθρα, παρακαλώ, και ανακοινώστε τα αποτελέσματα μόλις διαμορφωθούν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα έξι. Σαράντα έξι ψήφοι υπέρ, ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα έξι ψήφους υπέρ, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται ομόφωνα.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2017 Νόμου του 2016 Νόμος του 2023».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για το σύνολο του νομοσχεδίου και ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα έξι. Σαράντα έξι ψήφοι υπέρ, ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα έξι ψήφους υπέρ, το υπ' αριθμόν 20 νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο ομόφωνα.

Δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 21 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση της Ομάδας Άρθρων 02100 «Κρατικοί Υπάλληλοι» του Κεφαλαίου 22.02 του Παραρτήματος - Μισθολογικές Θέσεις του Πρώτου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για τα άρθρα, παρακαλώ, και ανακοινώστε τα αποτελέσματα, μόλις και εφόσον διαμορφωθούν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα έξι. Σαράντα έξι ψήφοι υπέρ, ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα έξι ψήφους υπέρ, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται ομόφωνα.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2018 Νόμου του 2017 Νόμος του 2023».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για το σύνολο του νομοσχεδίου και ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα έξι. Σαράντα έξι ψήφοι υπέρ, ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα έξι ψήφους υπέρ, το υπ' αριθμόν 21 νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο ομόφωνα.

Δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 22 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση της Ομάδας Άρθρων 02100 «Κρατικοί Υπάλληλοι» του Κεφαλαίου 22.02 του Παραρτήματος - Μισθολογικές Θέσεις του Πρώτου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για τα άρθρα, παρακαλώ, και ανακοινώστε τα αποτελέσματα μόλις διαμορφωθούν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα έξι. Σαράντα έξι ψήφοι υπέρ, ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα έξι ψήφους υπέρ, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται ομόφωνα.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2019 Νόμου του 2018 Νόμος του 2023».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για το σύνολο του νομοσχεδίου και ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα έξι. Σαράντα έξι ψήφοι υπέρ, ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα έξι ψήφους υπέρ, το υπ' αριθμόν 22 νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο ομόφωνα.

Δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 23 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση της Ομάδας Άρθρων 02100 «Κρατικοί Υπάλληλοι» του Κεφαλαίου 22.02 του Παραρτήματος - Μισθολογικές Θέσεις του Πρώτου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για τα άρθρα, παρακαλώ, και ανακοινώστε τα αποτελέσματα μόλις διαμορφωθούν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα έξι. Σαράντα έξι ψήφοι υπέρ, ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα έξι ψήφους υπέρ, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται ομόφωνα.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2020 Νόμου του 2019 Νόμος του 2023».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για το σύνολο του νομοσχεδίου και ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα έξι. Σαράντα έξι ψήφοι υπέρ, ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα έξι ψήφους υπέρ, το υπ' αριθμόν 23 νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο ομόφωνα.

Δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 24 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση της Ομάδας Άρθρων 02100 «Κρατικοί Υπάλληλοι» του Κεφαλαίου 22.02 του Παραρτήματος - Μισθολογικές Θέσεις του Πρώτου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για τα άρθρα, παρακαλώ, και ανακοινώστε τα αποτελέσματα μόλις διαμορφωθούν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα έξι. Σαράντα έξι ψήφοι υπέρ, ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα έξι ψήφους υπέρ, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2021 Νόμου του 2021 Νόμος του 2023».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για το σύνολο του νομοσχεδίου και ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα έξι. Σαράντα έξι ψήφοι υπέρ, ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα έξι ψήφους υπέρ, το υπ' αριθμόν 24 νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο ομόφωνα.

Δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 25 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 10 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση της Ομάδας Άρθρων 02100 «Κρατικοί Υπάλληλοι» του Κεφαλαίου 18.05 του Παραρτήματος - Μισθολογικές Θέσεις του Πρώτου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για τα άρθρα, παρακαλώ, και ανακοινώστε τα αποτελέσματα, μόλις και εφόσον διαμορφωθούν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα έξι. Σαράντα έξι ψήφοι υπέρ, ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα έξι ψήφους υπέρ, τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2022 Νόμου του 2021 Νόμος του 2023».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για το σύνολο του νομοσχεδίου και ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα έξι. Σαράντα έξι ψήφοι υπέρ, ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα έξι ψήφους υπέρ, το υπ' αριθμόν 25 νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο ομόφωνα.

Το υπ' αριθμόν 26 θέμα πιλοφορείται «Ο περί Χαρτοσήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2023». Είναι πρόταση νόμου της κ. Χριστιάνας Ερωτοκρίτου, βουλευτριας εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας.

Παρακαλώ τον γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του περί Χαρτοσήμων Νόμου, ώστε να εξαιρεθούν από την επιβολή τελών χαρτοσήμανσης:

1. η σύμβαση υποθήκης και οποιοδήποτε άλλο έγγραφο αφορά στην υποθήκη αεροσκάφους εγγεγραμμένου στο Κυπριακό Νηολόγιο Αεροσκαφών ή μεριδίου ή αντικειμένων ή οποιοδήποτε άλλου συμφέροντος επί αυτού,
2. το πωλητήριο έγγραφο και οποιοδήποτε άλλο έγγραφο αφορά στην αγορά αεροσκάφους εγγεγραμμένου στο Κυπριακό Νηολόγιο Αεροσκαφών ή μεριδίου ή αντικειμένων ή οποιοδήποτε άλλου συμφέροντος επί αυτού, καθώς και οποιοδήποτε έγγραφο αφορά στην πώληση και συμβατική μεταβίβαση αεροσκάφους εγγεγραμμένου στο Κυπριακό Νηολόγιο Αεροσκαφών ή μεριδίου ή αντικειμένων ή άλλου συμφέροντος επί αυτού και
3. η σύμβαση μίσθωσης αεροσκάφους εγγεγραμμένου στο Κυπριακό Νηολόγιο Αεροσκαφών ή αεροσκάφους το οποίο εγγράφεται δυνάμει αυτής στο Κυπριακό Νηολόγιο Αεροσκαφών εντός της περιόδου που δεν υπερβαίνει τις εξήντα (60) ημέρες από την ημερομηνία υπογραφής της σύμβασης μίσθωσης, καθώς και η εγγύηση η οποία συνδέεται με τη σύμβαση μίσθωσης.

(Η σχετική έκθεση)

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για την πρόταση νόμου
«Ο περί Χαρτοσήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2023»**

Παρόντες:

Χριστίανα Ερωτοκρίτου, πρόεδρος	Χρίστος Χριστοφίδης
Χρύσης Παντελίδης	Σωτήρης Ιωάννου
Χάρης Γεωργιάδης	Ηλίας Μυριάνθους
Ονούφριος Κουλλά	Αλέκος Τρυφωνίδης
Σάβια Ορφανίδου	Μη μέλη της επιτροπής:
Άριστος Δαμιανού	Σταύρος Παπαδούρης
Αντρέας Καυκαλιάς	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από την κ. Χριστίανα Ερωτοκρίτου, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας, σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 12 Ιουνίου, καθώς και στις 3 και 10 Ιουλίου 2023. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Τμήματος Φορολογίας του ίδιου υπουργείου, του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, του Συνδέσμου Εγκεκριμένων Λογιστών Κύπρου (ΣΕΛΚ) και του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου.

Η Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στις συνεδρίες της επιτροπής.

Σκοπός της πρότασης νόμου, όπως αυτή αρχικά κατατέθηκε, είναι η τροποποίηση του περί Χαρτοσήμων Νόμου, ώστε να εξαιρούνται από την επιβολή τέλους χαρτοσήμανσης η σύμβαση υποθήκης, καθώς και οποιοδήποτε άλλο έγγραφο αφορά στην υποθήκη αεροσκάφους ή οποιοδήποτε άλλου συμφέροντος επί αεροσκάφους εγγεγραμμένου στο Κυπριακό Νηολόγιο Αεροσκαφών.

Σύμφωνα με την εισηγήτρια της πρότασης νόμου, οι προτεινόμενες ρυθμίσεις, οι οποίες βασίζονται σε αντίστοιχες ρυθμίσεις που εφαρμόζονται για πλοία που είναι εγγεγραμμένα στο Κυπριακό Νηολόγιο, αναμένεται να συμβάλουν στην ανάπτυξη του τομέα της αεροναυτιλίας στην Κύπρο παρέχοντας κίνητρα για την προσέλκυση αεροπορικών εταιρειών για εγκατάσταση στη Δημοκρατία και συνεπώς νέων επενδύσεων.

Στο πλαίσιο της συζήτησης του προτεινόμενου νόμου, οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του, σημειώνοντας ότι αυτός δεν αναμένεται να επιφέρει οποιαδήποτε δημοσιονομική επίπτωση.

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων συμφώνησε επίσης με τις πρόνοιες της πρότασης νόμου.

Οι εκπρόσωποι του ΣΕΛΚ και του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της πρότασης νόμου και εισηγήθηκαν όπως στο κείμενο αυτής διασαφηνιστεί το είδος των εγγράφων που θα εξαιρούνται από τη χαρτοσήμανση με βάση τις προτεινόμενες ρυθμίσεις και περιληφθεί πρόνοια, ώστε να καλύπτονται από την εξαίρεση χαρτοσήμανσης και άλλα έγγραφα που σχετίζονται με την αγορά αεροσκάφους.

Η επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη τις πιο πάνω εκφρασθείσες απόψεις, εισηγήθηκε όπως το Υπουργείο Οικονομικών τις μελετήσει και καταθέσει τις τελικές του θέσεις ενώπιόν της.

Συναφώς, το Υπουργείο Οικονομικών κατέθεσε γραπτώς, στις 26 και 29 Ιουνίου 2023, τις εισηγήσεις του για τροποποίηση του κειμένου της πρότασης νόμου, οι οποίες αφορούν στα ακόλουθα:

1. Διασαφήνιση των εγγράφων που εμπίπτουν στην προτεινόμενη εξαίρεση από την επιβολή τέλους χαρτοσήμανσης αναφορικά με υποθήκη αεροσκάφους εγγεγραμμένου στο Κυπριακό Μηολόγιο Αεροσκαφών ή μεριδίου ή αντικειμένου ή συμφέροντος επί αυτού.
2. Εξαίρεση από την επιβολή τέλους χαρτοσήμανσης και των περιπτώσεων πωλητήριου εγγράφου και άλλου εγγράφου που αφορά στην αγορά αεροσκάφους εγγεγραμμένου στο Κυπριακό Μηολόγιο Αεροσκαφών ή μεριδίου ή αντικειμένου ή άλλου συμφέροντος επί αυτού, εγγράφου που αφορά στην πώληση και συμβατική μεταβίβαση αεροσκάφους εγγεγραμμένου στο Κυπριακό Μηολόγιο Αεροσκαφών ή μεριδίου ή άλλου συμφέροντος επί αυτού, σύμβαση μίσθωσης αεροσκάφους εγγεγραμμένου στο Κυπριακό Μηολόγιο Αεροσκαφών ή που θα εγγραφεί στο Κυπριακό Μηολόγιο Αεροσκαφών εντός εξήντα ημερών από την ημερομηνία υπογραφής της σύμβασης μίσθωσης, καθώς και εγγύησης η οποία συνδέεται με τη σύμβαση μίσθωσης αεροσκάφους.
3. Νομοτεχνικής φύσεως βελτιώσεις.

Στο στάδιο της κατ' άρθρον εξέτασης της πρότασης νόμου, η επιτροπή αποφάσισε κατά πλειοψηφία, με τη σύμφωνη γνώμη της εισηγήτριας της πρότασης νόμου, να υιοθετήσει τις εισηγήσεις του Υπουργείου Οικονομικών και συνεπώς να τροποποιηθεί ανάλογα το κείμενό της.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατέληξε στις ακόλουθες θέσεις:

1. Η πρόεδρος και το μέλος της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος τάχθηκαν υπέρ της ψήφισης σε νόμο της πρότασης νόμου όπως τελικά τροποποιήθηκε σύμφωνα με τα πιο πάνω.
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, το μέλος της βουλευτής του Εθνικού Λαϊκού Μετώπου, το μέλος της βουλευτής της ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα, καθώς και το μέλος της βουλευτής της Δημοκρατικής Παράταξης-Συνεργασία Δημοκρατικών Δυνάμεων επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ομιλητές, ομιλήτριες επί θέματος αρχής;

Η εισηγήτρια.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Σύντομα, κυρία Πρόεδρε.

Η Κύπρος έχει μία μοναδική γεωγραφική θέση, η Κύπρος έχει ένα αξιόλογο ανθρώπινο δυναμικό και κατά τη δική μας άποψη η Κύπρος, η κυπριακή οικονομία χρειάζεται νέους τομείς που θα αναπτυχθούν, έτσι ώστε να δώσουν ώθηση στην αυριανή οικονομία, τομείς που θα δημιουργήσουν θέσεις εργασίας και θα βοηθήσουν στη μελλοντική οικονομική ανάπτυξη του τόπου.

Παρόμοια πρόνοια υπάρχει και στον τομέα της ναυτιλίας και όλοι αναγνωρίζουμε ότι ο τομέας της ναυτιλίας σήμερα είναι ένα τεράστιο προσόν για την Κυπριακή Δημοκρατία, είναι ένας μεγάλος τομέας, που συνεισφέρει σχεδόν 5% στο ΑΕΠ, και καλά θα κάμουμε κατά τη δική μας άποψη, του Δημοκρατικού Κόμματος, να προσπαθήσουμε να δημιουργήσουμε το υπέδαφος, έτσι ώστε να αναπτυχθούν καινούργιοι τομείς άσκησης σωστών δραστηριοτήτων που θα εξυπηρετούν άλλους τομείς που δεν είναι μέχρι σήμερα στο ενδιαφέρον των επενδυτών, εγχώριων και ξένων, για την Κυπριακή Δημοκρατία, αλλά βρίσκονται σε άλλους προορισμούς.

Το γεγονός ότι υπάρχει ένα πολύ αυστηρό κανονιστικό πλαίσιο στην Κύπρο ως χώρα μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι ένα επιπρόσθετο προσόν για εκείνους που ενδεχομένως να ενδιαφερθούν να χρησιμοποιήσουν τη χώρα μας, για να εκμεταλλευτούν αυτό το κατά την άποψή μας σωστό κίνητρο.

Πιστεύω ότι είναι μία πρόταση η οποία μπορεί να δημιουργήσει έναν νέο τομέα οικονομικής δραστηριότητας και η δική μας η προσέγγιση ως Δημοκρατικού Κόμματος είναι να προσπαθούμε συνεχώς να βρίσκουμε νέους τομείς, να ανοίγουμε νέους ορίζοντες για την κυπριακή οικονομία, αλλά και για τη νέα γενιά, που χρειάζεται να διατηρηθεί στον τόπο της με σωστές και καλές νέες θέσεις εργασίας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ και εγώ πάρα πολύ.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του Πρώτου Παραρτήματος του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για τα άρθρα, παρακαλώ, και ανακοινώστε τα αποτελέσματα, μόλις και εφόσον διαμορφωθούν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα εννέα. Σαράντα οκτώ ψήφοι υπέρ, μία εναντίον και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα οκτώ ψήφους υπέρ, μία εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί Χαρτοσήμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για το σύνολο της πρότασης νόμου και ανακοινώστε τα αποτελέσματα, μόλις και εφόσον διαμορφωθούν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα επτά. Σαράντα επτά ψήφοι υπέρ, ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα επτά ψήφους υπέρ, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο ομόφωνα.

Το υπ' αριθμόν 27 θέμα τιτλοφορείται «Ο περί της Διευκόλυνσης των Επενδύσεων Νόμος του 2019».

Παρακαλώ τον γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Θέσπιση νομοθετικού πλαισίου για τη ρύθμιση της διευκόλυνσης της πραγματοποίησης επενδύσεων στη Δημοκρατία μέσω του καθορισμού νέων διαδικασιών αδειοδότησης έργων τα οποία αποτελούν στρατηγικές αναπτύξεις.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το νομοσχέδιο «Ο περί της Διευκόλυνσης των Επενδύσεων Νόμος του 2019»

Παρόντες:

Άριστος Δαμιανού, πρόεδρος

Νίκος Γεωργίου

Μαρίνα Νικολάου

Μαρίνος Μουσιούππας

Βαλεντίνος Φακοντής

Αλεξάνδρα Ατταλίδου

Νίκος Σύκας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δέκα συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ της 19^{ης} Μαΐου 2022 και της 6^{ης} Ιουλίου 2023.

Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Εσωτερικών και ο διευθυντής του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως του ίδιου υπουργείου, συνοδευόμενοι από υπηρεσιακούς παράγοντες, καθώς και εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Τμήματος Περιβάλλοντος του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, της Ένωσης Δήμων Κύπρου,

της Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου, του Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου (ΕΤΕΚ), του Κυπριακού Οργανισμού Προώθησης Επενδύσεων (CIPA), του Κυπριακού Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου (ΚΕΒΕ), της Ομοσπονδίας Εργοδοτών και Βιομηχάνων (ΟΕΒ), του Συνδέσμου Μεγάλων Αναπτύξεων και του Παγκύπριου Συνδέσμου Επιχειρηματιών Ανάπτυξης Γης και Οικοδομών.

Επιπροσθέτως, ο πρόεδρος του Συμβουλίου Οικονομίας και Ανταγωνιστικότητας Κύπρου με επιστολή που απέστειλε στην επιτροπή διατύπωσε τη συμφωνία του με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του προτεινόμενου νόμου.

Σημειώνεται ότι στο στάδιο της συζήτησης παρευρέθησαν επιπροσθέτως τα μέλη της επιτροπής κ. Κυριάκος Χατζηγιάννης, Πανίκος Λεωνίδου, Χρίστος Σενέκης και Μαρίνος Σιζόπουλος.

Σημειώνεται επίσης ότι η επιτροπή μελέτησε το εν λόγω νομοσχέδιο κατά προτεραιότητα, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Κανονισμού 40Α του Κανονισμού της Βουλής των Αντιπροσώπων, λόγω της σημασίας και των σκοπών των προτεινόμενων νομοθετικών ρυθμίσεων.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται όπως αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή είναι η θέσπιση νομοθετικού πλαισίου βάσει του οποίου θα διευκολυνθεί η πραγματοποίηση επενδύσεων στη Δημοκρατία μέσω του καθορισμού νέων διαδικασιών αδειοδότησης έργων τα οποία αποτελούν στρατηγικές επενδύσεις.

Υπενθυμίζεται ότι η εξέταση του εν λόγω νομοσχεδίου άρχισε από την προηγούμενη βουλευτική περίοδο, χωρίς να καταστεί δυνατό να ολοκληρωθεί η μελέτη του πριν από τη λήξη της εν λόγω βουλευτικής περιόδου, καθότι υποβλήθηκε σχετικό αίτημα από μέρος του Υπουργείου Εσωτερικών, ώστε να παρασχεθεί ο αναγκαίος χρόνος για σκοπούς περαιτέρω μελέτης των προτεινόμενων νομοθετικών ρυθμίσεων από την εκτελεστική εξουσία και ενδεχομένως ουσιαστικής αναθεώρησης αυτών διά της κατάθεσης αναθεωρημένου κειμένου του νομοσχεδίου. Ως εκ τούτου, η μελέτη του νομοσχεδίου συνεχίστηκε από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών της παρούσας βουλευτικής περιόδου ύστερα από την κατάθεση ενώπιόν της αναθεωρημένου κειμένου αυτού.

Σημειώνεται ότι, στο πλαίσιο της συζήτησης που διεξήχθη κατά την προηγούμενη βουλευτική περίοδο, όλοι οι παρευρισκόμενοι είχαν την ευκαιρία να εκφράσουν τις απόψεις και εισηγήσεις τους επί του νομοσχεδίου και να καταθέσουν γραπτά υπομνήματα.

Στη βάση των πιο πάνω, η εκτελεστική εξουσία κατά την παρούσα βουλευτική περίοδο προέβη στην κατάθεση αναθεωρημένου κειμένου του νομοσχεδίου, στις 19 Ιανουαρίου 2022, υπό τον τίτλο «Ο περί της Διευκόλυνσης των Στρατηγικών Αναπτύξεων Νόμος του 2022», με στόχο την αναθεώρηση του προτεινόμενου αρχικά νομοθετικού πλαισίου για τη θέσπιση νέας νομοθεσίας αναφορικά με την υλοποίηση στρατηγικών επενδύσεων, οι οποίες κατά βάση συνιστούν στρατηγικές αναπτύξεις, το οποίο είχε παραμείνει σε εκκρεμότητα κατά την προηγούμενη βουλευτική περίοδο.

Η επιτροπή κατά την παρούσα βουλευτική περίοδο εξέτασε στο πλαίσιο των ως άνω αναφερόμενων συνεδριάσεών της το υπό αναφορά νομοσχέδιο όπως αυτό αναθεωρήθηκε από το Υπουργείο Εσωτερικών. Συναφώς, κατατέθηκαν εκ νέου ενώπιον της επιτροπής οι θέσεις των εμπλεκόμενων φορέων και επηρεαζόμενων μερών επί των προτεινόμενων ρυθμίσεων.

Πέραν των πιο πάνω, σημειώνεται ότι νομοσχέδιο το οποίο περιλάμβανε νομοθετικές ρυθμίσεις με παρόμοιους σκοπούς και επιδιώξεις είχε κατατεθεί αρχικά στη Βουλή κατά την προηγούμενη βουλευτική περίοδο στις 14 Νοεμβρίου 2017, αλλά, δεδομένου του ότι ως αρμόδια αρχή για σκοπούς εφαρμογής του είχε καθοριστεί το Υφυπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας, η δημιουργία του οποίου εν τέλει δεν υλοποιήθηκε, το όλο θέμα επανεξετάστηκε από την εκτελεστική εξουσία και απόρροια της επανεξέτασης αυτού ήταν η κατάθεση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

Ειδικότερα, με τον εν λόγω προτεινόμενο νόμο, όπως αρχικά συζητήθηκε στην επιτροπή κατά την παρούσα βουλευτική περίοδο, στη βάση του αναθεωρημένου κειμένου το οποίο κατατέθηκε ενώπιόν της, προβλέπονται κυρίως τα ακόλουθα:

1. Σύσταση Τομέα Στρατηγικών Αναπτύξεων ως ενιαίας αρχής αδειοδότησης, με στόχο την έκδοση οικοδομικών αδειών σε κεντρικό επίπεδο εντός ενός (1) έτους.
2. Θεσμοθέτηση μηχανισμού αφενός για τον χαρακτηρισμό μιας ανάπτυξης ως στρατηγικής ανάπτυξης βάσει συγκεκριμένων κριτηρίων και αφετέρου για την ένταξή της σε διαδικασία ταχείας αδειοδότησής της.
3. Εισαγωγή του θεσμού του υπευθύνου έργου, ο οποίος θα αποτελεί το σημείο επαφής του αιτητή με τις υπηρεσίες του δημοσίου για σκοπούς εξυπηρέτησης στο πλαίσιο της υλοποίησης της στρατηγικής ανάπτυξης.
4. Καθορισμός δεσμευτικών χρονοδιαγραμμάτων στο πλαίσιο της διαδικασίας αδειοδότησης στρατηγικής ανάπτυξης όσον αφορά στην έκδοση των απαιτούμενων αδειών και στη διεξαγωγή διαβούλευσης με τους εμπλεκόμενους φορείς.

5. Θεσμοθέτηση της διεξαγωγής διαβούλευσης από το Τμήμα Περιβάλλοντος για σκοπούς έκδοσης της γνωμοδότησης της Περιβαλλοντικής Αρχής όσον αφορά ορισμένα έργα.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από το Υπουργείο Εσωτερικών, η θέσπιση του προτεινόμενου νόμου εντάσσεται στο πλαίσιο της ευρύτερης στρατηγικής του Υπουργείου Εσωτερικών, με απώτερο στόχο την εφαρμογή πολιτικής ταχείας αδειοδότησης αναπτύξεων και τη μεταρρύθμιση και τον εκσυγχρονισμό του κράτους, ώστε η Κυπριακή Δημοκρατία να καταστεί χώρα φιλική προς επενδυτές. Ως εκ τούτου, η απλοποίηση της διαδικασίας εξέτασης και χορήγησης πολεοδομικών και οικοδομικών αδειών, διά της έκδοσης των εν λόγω αδειών από έναν κεντρικό φορέα του κράτους, αποτελεί αδήριτη ανάγκη. Περαιτέρω, με βάση τα ίδια στοιχεία, με το αναθεωρημένο κείμενο του νομοσχεδίου επήλθαν αλλαγές στη φιλοσοφία του προτεινόμενου νόμου και κατ' επέκταση στις πρόνοιες αυτού, ώστε να διέπει αποκλειστικά συγκεκριμένες στρατηγικές αναπτύξεις.

Παράλληλα, όπως επισημαίνεται στα εν λόγω στοιχεία, καθίσταται αναγκαία η προώθηση προς ψήφιση του προτεινόμενου νόμου πάραυτα, δεδομένων των ειλημμένων δεσμεύσεων της Κυπριακής Δημοκρατίας προς άντληση κονδυλίων από το Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Στο στάδιο της μελέτης του νομοσχεδίου την επιτροπή απασχόλησαν επιμέρους ζητήματα τα οποία άπτονται της εφαρμογής του προτεινόμενου νομοθετικού πλαισίου και συναφώς ζητήθηκαν από τους κυβερνητικούς αρμοδίους πρόσθετα στοιχεία και διευκρινίσεις.

Τα ζητήματα τα οποία αποτέλεσαν αντικείμενο ιδιαίτερης συζήτησης από την επιτροπή εντοπίζονται στα ακόλουθα:

1. Ο καθορισμός των κριτηρίων αξιολόγησης της αίτησης για χαρακτηρισμό ανάπτυξης ως έργου στρατηγικής ανάπτυξης.
2. Η ευρεία αρμοδιότητα του Υπουργού Εσωτερικών όσον αφορά στον χαρακτηρισμό ανάπτυξης ως έργου στρατηγικής ανάπτυξης και στην αδειοδότηση αυτής στο πλαίσιο ταχείας διαδικασίας αδειοδότησης στρατηγικών αναπτύξεων.
3. Οι προβλεπόμενες χρονικές προθεσμίες στο πλαίσιο της ταχείας διαδικασίας αδειοδότησης στρατηγικών αναπτύξεων.
4. Η συμβατότητα των προτεινόμενων ρυθμίσεων με το νομοθετικό πλαίσιο που διέπει τη μεταρρύθμιση της τοπικής αυτοδιοίκησης.
5. Η συμπερίληψη στο πεδίο εφαρμογής του προτεινόμενου νόμου των αναπτύξεων για τις οποίες χορηγείται πολεοδομική άδεια κατά παρέκκλιση των σχεδίων ανάπτυξης.
6. Οι πρόνοιες του νομοσχεδίου που αφορούν σε περιβαλλοντικά ζητήματα.

Επιπροσθέτως, στο πλαίσιο της μελέτης του νομοσχεδίου κατατέθηκαν από τις ενδιαφερόμενες πλευρές απόψεις, εισηγήσεις και επιφυλάξεις αναφορικά με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του προτεινόμενου νόμου, αλλά και με επιμέρους πρόνοιες αυτού, όπως και έντονες διαφωνίες όσον αφορά στη ρύθμιση των περιβαλλοντικών ζητημάτων. Παράλληλα, η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας προέβη σε ορισμένες παρατηρήσεις αναφορικά με νομικής και νομοτεχνικής φύσεως ζητήματα στο πλαίσιο της κατ' άρθρον μελέτης του υπό αναφορά νομοσχεδίου από την επιτροπή.

Υπό το φως των πιο πάνω, το Υπουργείο Εσωτερικών, αφού έλαβε υπόψη τις θέσεις και απόψεις που διατυπώθηκαν από μέρους των μελών της επιτροπής και των ενδιαφερόμενων πλευρών, υιοθέτησε ορισμένες από αυτές και υπέβαλε στην επιτροπή αναθεωρημένο κείμενο νομοσχεδίου, σε συνεργασία με τους εκπροσώπους του Τμήματος Περιβάλλοντος και του Συμβουλίου Μελέτης Παρεκκλίσεων, αλλά και της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας στη βάση των εν λόγω θέσεων και απόψεων, περιλαμβανομένων τροποποιήσεων που αποσκοπούν στη διασαφήνιση και στη νομοτεχνική βελτίωση των προνοιών του προτεινόμενου νόμου.

Ο πρόεδρος και τα μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών, λαμβάνοντας υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν τους, επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των προνοιών του νομοσχεδίου όπως αυτό αναθεωρήθηκε σύμφωνα με τα πιο πάνω κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια του σώματος.

Σημειώνεται ότι σε περίπτωση ψήφισης του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο θα τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί της Διευκόλυνσης των Έργων Στρατηγικής Ανάπτυξης Νόμος του 2023».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει αριθμός τροπολογιών των βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, του κ. Αριστού Δαμιανού, της κ. Μαρίνας Νικολάου και του κ. Βαλεντίνου Φακοντή, και τροπολογίες της βουλευτριάς κ. Αλεξάνδρας Ατταλίδου εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών. Επίσης υπάρχει αίτημα για προφορική τροπολογία από τους κ. Κυριάκο Χατζηγιάννη, Νίκο Γεωργίου και Νίκο Σύκα εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού.

Σωστά, κύριε Χατζηγιάννη;

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία!

Άρα φαντάζομαι θα είναι ενιαία η συζήτηση, θα τοποθετηθείτε και επί προφορικής τροπολογίας -έχετε την άδεια να προχωρήσετε- και επί τροπολογιών και επί της ουσίας του θέματος.

Λοιπόν, υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Επί της διαδικασίας. Θα ήταν καλά, προτού δοθεί η άδεια για την προφορική τροπολογία, να ενημερωθούμε, αν μη τι άλλο, περί τίνος πρόκειται...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νόμιζα ότι είχε γίνει προεργασία, έχετε απόλυτο δίκαιο...

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

...ούτως ώστε επί της αρχής να μπορέσουμε να σχολιάσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Οι συνάδελφοι μου είπαν επικοινωνήσαν...

Ελάτε, κύριε Χατζηγιάννη, επεξηγείστε την προφορική σας τροπολογία, έχει δίκαιο ο συνάδελφος.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Η προφορική τροπολογία ουσιαστικά συμπεριλαμβάνει την υποχρέωση η εξέταση μιας αίτησης να διαρκεί μέχρι δώδεκα μήνες. Σε αυτό το διάστημα θα πρέπει να ολοκληρώνεται και η διαδικασία της εξέτασης της αίτησης μίσθωσης κρατικής γης. Δηλαδή στο ίδιο διάστημα των δώδεκα μηνών θα πρέπει να συμπεριλαμβάνεται και η διαδικασία εκμίσθωσης της κρατικής γης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Κυκλοφόρησε ήδη... Μόλις μας την έφερε τώρα ο κλητήρας.

Οπότε πάμε στη συζήτηση επί ουσίας.

Κύριε Λεωνίδου, να ξεκινήσουμε με εσάς; Θα μας βοηθήσετε;

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Νομίζω ο πρόεδρος της επιτροπής...

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Άριστο Δαμιανού)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πολύ ευχαριστώ. Νόμιζα θα θέλατε να μείνετε τελευταίος. Πολύ ευχαριστώ, κύριε πρόεδρε της επιτροπής, ελάτε.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε, νομίζω είναι καλύτερα να ξεκινήσω εγώ τη συζήτηση, γιατί θα καταθέσω και τη θέση του ΑΚΕΛ ασφαλώς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σας ακούμε.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Να σημειώσω ευγενικά ότι δεν έχουμε επιλύσει το πρόβλημα με τα μικρόφωνα μας. Έχουμε συνεχώς ήχο την ώρα που μιλούμε.

Κυρία Πρόεδρε,

Αυτό το ζήτημα είναι πάρα πολύ σοβαρό και πρέπει να πούμε ότι η σοβαρότητα καταδεικνύεται και στο γεγονός ότι σε αυτή μόνο τη σύνοδο η επιτροπή Εσωτερικών εξέτασε το συγκεκριμένο νομοσχέδιο σε δέκα συνεδριάσεις, σε περίοδο ενός χρόνου. Γιατί είναι σοβαρό; Διότι αγγίζει την πτυχή της παροχής κινήτρων και δυνατοτήτων για μεγάλες αναπτύξεις στην Κυπριακή Δημοκρατία μέσα από μια ειδική διαδικασία αδειοδότησης, η οποία στη δική μου αντίληψη προσομοιάζει με το λεγόμενο «one stop shop», δηλαδή ένας φορέας ο οποίος να εξετάζει συνολικά αιτήματα πολιτών ή εταιρειών σε σχέση με την ανάπτυξη.

Βεβαίως να πω εδώ ότι το ιδανικό θα ήταν σε αυτές τις διαδικασίες να υπήρχε ανάλογη και η ίδια ευαισθησία συνολικά στις πολεοδομικές άδειες, για να μην ταλαιπωρούνται ούτε οι επαγγελματίες μέλη του ΕΤΕΚ ούτε και οι πολίτες των οποίων πολλές φορές ψήνουμε το ψάρι στα χείλη, για να εξασφαλίσουν μια πολεοδομική άδεια. Πλην όμως εδώ εξετάζουμε μια συγκεκριμένη κατηγορία των μεγάλων αναπτύξεων από €20 εκατομ. και άνω.

Να πω ότι θα ακολουθήσουν κανονισμοί τον ερχόμενο Σεπτέμβριο, για τους οποίους έχουμε ενημερωθεί και αρκετά ζητήματα θα αποσαφηνιστούν εκεί. Όμως, στο πλαίσιο της συζήτησης και στην προηγούμενη σύνοδο και σε αυτή, κεντρικό ζήτημα των προβληματισμών που αναπτύχθηκαν σχεδόν από το σύνολο των μελών της επιτροπής ήταν η ανάγκη να εξευρευθεί η αναγκαία ισορροπία μεταξύ του επιχειρείν, της ανάπτυξης, της βιώσιμης ανάπτυξης και του σεβασμού στο περιβάλλον. Και πρέπει να πω ότι όλες ανεξαιρέτως οι δικές μας τροπολογίες -και σπεύδω να πω και των Οικολόγων, μέσω της συναδέλφου της κ. Ατταλίδου- ακριβώς προσπαθούν να επιφέρουν αυτή την ισορροπία που σήμερα θεωρούμε ότι, παρά την πολύ σημαντική δουλειά που έγινε στην επιτροπή Εσωτερικών και το αναθεωρημένο νομοσχέδιο που κατατέθηκε από το Υπουργείο Εσωτερικών, δεν έχει ακόμα εντοπισθεί στο κείμενο. Δηλαδή, ελλοχεύει ο κίνδυνος, ένεκα και της υπερσυγκέντρωσης αρμοδιοτήτων, ζητήματα που αφορούν το περιβάλλον, τη βιώσιμη ανάπτυξη, την αειφορία στην ανάπτυξη, να μην καλύπτονται με τον τρόπο που είναι αποτυπωμένες πρόνοιες του νομοσχεδίου. Γι' αυτό οι τροπολογίες μας ακριβώς σκοπεύουν στο να επιφέρουν αυτή την ισορροπία. Γι' αυτό θα απευθύνω και έκκληση, για να διευκολυνθούμε και εμείς να υπερψηφίσουμε το νομοσχέδιο, οι τροπολογίες αυτές να υιοθετηθούν.

Απ' εκεί και πέρα, θα πω και το εξής, κυρία Πρόεδρε: Υπάρχει ένα θέμα διαφάνειας. Όταν οι εξουσίες συγκεντρώνονται στα χέρια ενός ανθρώπου -και δεν μιλώ μόνο για τη συγκεκριμένη κυβέρνηση- ενός εκάστοτε Υπουργού Εσωτερικών, ενός εκάστοτε διευθυντή του Τμήματος Πολεοδομίας, πάντοτε υπάρχει ο κίνδυνος να δημιουργούνται στρεβλώσεις σε ό,τι αφορά τη χρηστή διοίκηση και την ίση μεταχείριση των πολιτών και των εταιρειών που αποτείνονται.

Το τελευταίο, θεωρούμε ότι υπάρχει ένα πρόβλημα στη φιλοσοφία του νομοσχεδίου που δεν επιλύεται. Μας το έχει εντοπίσει πολύ έγκαιρα η Ένωση Δήμων. Πτυχές αυτής της αδειοδότησης εμπίπτουν στις αρμοδιότητες που ομόφωνα ή σχεδόν ομόφωνα έχουμε δώσει στην τοπική αυτοδιοίκηση και στους επαρχιακούς οργανισμούς. Εκτιμώ ότι δημιουργείται μια στρέβλωση και αφαιρούνται αρμοδιότητες από την τοπική αυτοδιοίκηση, κάτι το οποίο θα έπρεπε να ληφθεί υπόψη. Δεν επιλύεται, αλλά, εν πάση περιπτώσει, οφείλω να το καταθέσω, γιατί είναι μια εκκρεμότητα, μία αδυναμία του νομοσχεδίου η οποία δεν έχει διορθωθεί.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ και εγώ πολύ.

Κυρία Ατταλίδου. Να μας επεξηγήσετε και την τροπολογία σας κιάλας, για να τοποθετηθούμε...

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΑΤΤΑΛΙΔΟΥ:

Είναι πολλές οι τροπολογίες, κυρία Πρόεδρε. Το πνεύμα των τροπολογιών μας αφορά τη διαφάνεια, την ενημέρωση της Βουλής -γιατί θεωρούμε ότι για τέτοιου είδους έργα είναι σημαντικό- την επαναφορά της περιβαλλοντικής νομοθεσίας, τη σύνδεση του νέου αυτού νομικού πλαισίου στρατηγικών αναπτύξεων με μια ολική στρατηγική για το πού θέλουμε να πάει η οικονομία. Πρέπει αυτές οι αναπτύξεις να συμβαδίζουν με το «Fit for 55», που είναι ο στόχος μας, αλλά και με τους στόχους της βιώσιμης ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών. Να επισύρω την προσοχή στους συναδέλφους ότι είμαστε και πάλι ουραγοί και δεν έχουμε περιθώριο πλέον να υιοθετούμε στρατηγικές οι οποίες αντιβαίνουν πολλές φορές το πνεύμα αυτών των δεσμεύσεων που έχουμε ως Κυπριακή Δημοκρατία.

Θέλω να υπογραμμίσουμε ότι ως Οικολόγοι συμφωνούμε βεβαίως ότι πρέπει να προσελκύσουμε επενδύσεις σε αυτό τον τόπο. Το θέμα είναι όμως τι είδους επενδύσεις; Επενδύσεις που θα δημιουργούν μόνιμες θέσεις εργασίας με καλούς μισθούς, για να μπορέσουν οι νέοι μας να μείνουν σε αυτό τον τόπο.

Διαφωνούμε όμως με κάθε είδους ανάπτυξη, επειδή είναι πάνω από €20 εκατομ. σε αυτό τον τόπο. Και μάλιστα θέλω να πω ότι δεν βλέπουμε ούτε σε αυτή την κυβέρνηση έναν σαφή προσανατολισμό ως προς το οικονομικό μοντέλο το οποίο θα πρέπει να ακολουθήσει η Κύπρος. Θεωρούμε ότι οποιαδήποτε επένδυση πρέπει να προσδίδει πρόσθετη αξία στην οικονομία και στη χώρα μας και οι επενδύσεις πρέπει να υπηρετούν το συλλογικό συμφέρον και τις ανάγκες του τόπου μας, για να φτάσει αυτούς τους στόχους.

Γι' αυτό, εμείς θεωρούμε ότι, παρ' όλο που έγιναν αρκετές βελτιώσεις, όπως είπε και ο κ. πρόεδρος, τον οποίο ευχαριστώ πάρα πολύ πραγματικά για τον τρόπο που διεξήχθη η όλη συζήτηση... Ήταν αρκετές οι αλλαγές που κάναμε. Θεωρούμε ότι πρέπει να εισαγάγουμε τα ποιοτικά κριτήρια που βάζουμε εμείς με τις τροπολογίες μας, γιατί διαφορετικά κινδυνεύουμε να ψηφίσουμε έναν νόμο ο οποίος και πάλι θα ωφελήσει κάποιους developers, μια μικρή ομάδα του πληθυσμού, αλλά τις επιπτώσεις θα τις πληρώσει και πάλι το σύνολο, όπως είχαμε και με το περιβόητο ΚΕΠ, το οποίο θεωρώ ότι ακόμα για χρόνια θα πληρώνουμε τις συνέπειες.

Η χώρα μας είναι μικρή σε έκταση, πολύ μικρή. Χρειαζόμαστε επιτέλους το σχέδιο «Κύπρος - το αύριο», για να ξέρουμε πού πάμε όχι τα επόμενα πέντε χρόνια, τα επόμενα τριάντα πέντε χρόνια, όπως λέει η Ευρωπαϊκή Ένωση.

Έχουν σφραγιστεί σχεδόν όλες οι παράκτιες περιοχές. Χθες, προχθές πήραμε φωτογραφίες από developers οι οποίοι κτίζουν σκαλιά μέχρι το κύμα και τους επιτρέπεται και θεωρούμε ότι, αν δεν καταλάβουμε ως κράτος και όλες οι υπηρεσίες ότι πρέπει επιτέλους να υπηρετήσουμε το περιβάλλον, αν θέλουμε να μείνουν τα παιδιά μας σε αυτό τον τόπο, θα το πληρώσουμε πολύ ακριβά.

Επίσης, θεωρώ ότι το Υπουργικό Συμβούλιο ως αρμόδια αρχή εμάς δεν μας ικανοποιεί πλέον. Το Υπουργικό Συμβούλιο και παρεκκλίσεις δίνει και πράγματα δίνει και στο παρελθόν είδαμε. Είναι για μας θεσμοθετημένη διαφθορά. Πρέπει όλες οι νομοθεσίες που αφορούν το περιβάλλον να γίνονται σεβαστές από οποιαδήποτε ανάπτυξη, είτε είναι το σπίτι ενός πολίτη της Κύπρου είτε είναι μία ανάπτυξη.

Δεν απαιτείται πιστοποιητικό τελικής έγκρισης. Εμείς θέλουμε να υπάρχει. Δεν έχουν περιορισμό ως προς τη φύση τους, θα μπουν σε κανονισμούς, θα μας δώσουν. Εμείς θεωρούμε ότι είναι πολύ γενική η προσέγγιση. Δεν εξυπηρετεί αυτό που θεωρούμε εμείς στροφή προς την πράσινη οικονομία, όπως το απαιτεί και η Πράσινη Συμφωνία, και θεωρούμε ότι θέματα όπως υπεύθυνος έργου είναι θεσμοθετημένη παρέμβαση και πίεση προς κυβερνητικούς υπαλλήλους να παίρνουν αποφάσεις οι οποίες θα εξυπηρετούν κάποια πολύ μεγάλα συμφέροντα.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ και εγώ.

Να προχωρήσουμε με τον κ. Μουσιούττα.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Ξεκινώ με τα τελευταία λόγια της κ. Αταλίδου. Το να πούμε ότι είναι θεσμοθετημένη διαφθορά αυτό που θα ψηφίσουμε, αν αυτό εννοούσε, θεωρώ ότι ήταν εντελώς άστοχο.

Εν πάση περιπτώσει, είναι μία νομοθεσία η οποία είχε έρθει από την προηγούμενη κυβέρνηση. Ήταν ένα νομοσχέδιο, για να θεσμοθετήσει ακριβώς τις στρατηγικές επενδύσεις, τη διαδικασία, ποιες θεωρούνται, ποιοι ελέγχουν κ.λπ. Υπήρχαν βελτιώσεις μέσα σε μια σειρά από πολλές συνεδρίες, όπως ανέφερε προηγουμένως ο πρόεδρος της επιτροπής, και έχουμε ενώπιόν μας ένα νομοθέτημα το οποίο, ναι, θα βοηθήσει στην περαιτέρω ανάπτυξη του τόπου μέσα σε θεσμικά πλαίσια, για άλλους καλά, για άλλους υποφερτά, για άλλους άστοχα. Είναι καθαρά δικαίωμα του καθενός να το κρίνει και να αναφέρω επίσης ότι αυτό το νομοθέτημα είναι και μία προϋπόθεση για την εκταμίευση της επόμενης δόσης από το Ταμείο Ανάκαμψης.

Εμείς, ως Δημοκρατική Παράταξη-Συνεργασία θα υπερψηφίσουμε το νομοσχέδιο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ και εγώ πάρα πολύ.

Κύριε Θεοπέμπτου.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΘΕΟΠΕΜΠΤΟΥ:

Πρέπει να σας πω ότι νιώθω πάρα πολύ έντονα, γι' αυτό συγχωράτε με, αν ψηλώσω τον τόνο της φωνής μου για τούτο το νομοσχέδιο.

Πρώτον, θα δώσουμε την άδεια σε έναν υπάλληλο της εταιρείας που θα κάμει την ανάπτυξη να διά

γυρόν μες στα κυβερνητικά γραφεία, πιθανώς με το βαλιτσάκι του γεμάτο cash, για να μην τα βρίσκεις, για να προωθεί, προσέξτε, την αίτηση της εταιρείας. Πέτε μου, τούτο είναι ή δεν είναι θεσμοθετημένη διαφθορά;

Δεν είναι ανάγκη να έχει τελική έγκριση, κάμνουμε το χατίρι, δηλαδή το είναι μ' που 'ννά να κατασκευάσει που μας είπε τζιαι τι εννά κάμει στο τέλος δεν είναι ανάγκη να έσει τελική έγκριση. Ύστερα, για να βοηθήσουμε ακόμα παραπάνω τον developer, έντζιεν ανάγκη να κάμνουμε τη διαδικασία της μελέτης εκτίμησης επιπτώσεων στο περιβάλλον. Που εννά πάει να κάμει τη μελέτη, να φέρουμε δαμαί τους ειδικούς, να φέρουμε τα κυβερνητικά τμήματα, να κάτσουν οι μη κυβερνητικές οργανώσεις, οι περιβαλλοντικές οργανώσεις να την ξησκονίσουν την μελέτη. Άμαν έν' μεγάλη η ανάπτυξη ένενεν ανάγκη να τα κάμουμε τούτα, να τα δει λλίον το κυβερνητικό τμήμα που εννά τον ελέγχει, από πάνω ο υπουργός και το τμήμα, το οποίο να σας θυμίσω, δεν έχει υπαλλήλους, για να κάμνει τούτην τη δουλειά ππάσα ππάσα, να βοηθήσουμε τον αγαπημένο μας developer να κάμει αυτά τα developments.

Πέτε μου, τούτα είναι ή δεν είναι θεσμοθετημένη διαφθορά; Τούτο το κάμνουμε, για να κτίσουμε ακόμα και άλλη γη. Δεν αφήκαμε κάτι άλλο. Δεν ξέρει κανένας ότι η ανάπτυξη δεν είναι μόνο να κτίζω; Έχει χίλια πράγματα να κάμουμε να βοηθήσουμε τον κόσμο. Δεν είναι ανάγκη να τα κτίσουμε ούλλα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Ο κ. Λεωνίδου. Στο βήμα;

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Τηρώ τον Κανονισμό της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μπράβο, συνάδελφε! Ελάτε, σας ακούμε.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Πραγματικά με εκπλήττει η τοποθέτηση του κ. Θεοπέμπτου. Με εκπλήττει, γιατί μας έχει παρεξηγήσει όλους, την πλειοψηφία τουλάχιστον της επιτροπής, η οποία εργάστηκε με πάρα πολύ ζήλο, για να δημιουργήσει και να θεσμοθετήσει ένα νομικό πλαίσιο που ουσιαστικά θα ενισχύσει, ναι, την ανάπτυξη. Οφείλουμε να το κάνουμε, οφείλουμε να βοηθήσουμε τον τόπο μας, πρέπει να βρίσκουμε τους τρόπους να βοηθούμε, ναι, την οικονομία του τόπου και με αυτό τον τρόπο ακριβώς εκεί στοχεύουμε. Δεν πρέπει να υποτιμήσουμε σε καμία των περιπτώσεων την απόλυτη συνεργασία που είχαμε με την εξαιρετική προεδρία του φίλιτου Άριστου Δαμιανού, που εξαντλήσαμε με πολλές συνεδριάσεις, με πολλές τοποθετήσεις το όλο θέμα.

Τι είναι αυτός ο νόμος; Τι είναι αυτός ο νόμος που καλούμαστε να ψηφίσουμε; Είναι ένας νόμος ο οποίος δεν έχει καμία σχέση με τα επενδυτικά προγράμματα, δεν έχει καμία σχέση με προγενέστερες νομοθεσίες. Θα θυμάστε ότι αυτό το νομοσχέδιο κατετέθη από την προηγούμενη κυβέρνηση. Είχαμε πάρα πολλές ενστάσεις, επιστράφηκε πίσω και στη συνέχεια κατετέθη από τη νέα κυβέρνηση και με βάση τις διαδικασίες και της επιτροπής, αλλά και με τη συνεργασία, όπως έχω πει, της ίδιας της επιτροπής και του διευθυντή του Τμήματος Πολεοδομίας και όλων των δημόσιων φορέων, αλλά και ιδιωτικών φορέων που παρευρέθηκαν σε όλες τις συνεδριάσεις καταφέραμε να κτίσουμε αυτή τη νομοθεσία που έχουμε σήμερα ενώπιόν μας, η οποία στοχεύει στη διευκόλυνση της αδειοδότησης των αναπτύξεων με μια ταχύρρυθμη διαδικασία, που ουσιαστικά θα πρέπει να ολοκληρώνεται το μάξιμουμ σε έναν χρόνο.

Θα συμβάλλει στην απλοποίηση. Ναι, έρχεται ένας επιχειρηματίας ο οποίος θα δώσει τα εκατομμύριά του, για να προχωρήσει σε μία ανάπτυξη, και ασφαλώς δεν πρέπει να φάει δέκα χρόνια, για να εκδοθεί μία άδεια. Προσωπικά, θυμούμαι ότι πριν από πολλά χρόνια που ήμουν μέλος του δημοτικού συμβουλίου Λεμεσού ήταν η απαίτηση όλων μας ότι οι διαδικασίες πρέπει να επιταχύνονται και στις μικρές και στις μεσαίες και στις μεγάλες αναπτύξεις. Αυτό γίνεται σε κάποιο επίπεδο με την ισχύουσα νομοθεσία. Τώρα σε αυτή την ειδική είμαστε υποχρεωμένοι κατά την άποψή μου να προχωρήσουμε σε σύντομες και ταχείες διαδικασίες.

Επιπρόσθετα, ήταν και είναι απαίτηση όλης της κοινωνίας η ιδιωτική πρωτοβουλία να αναλαμβάνει παραπάνω ευθύνη. Ο ιδιώτης αρχιτέκτονας, ναι, να αναλαμβάνει την ευθύνη να καταθέτει την αίτηση, να τη μεταφέρει εκεί που πρέπει, με στόχο ακριβώς να επιταχύνεται η διαδικασία. Και διερωτώμαι πραγματικά, αν υπάρχει πρόθεση οποιουδήποτε να παρανομήσει με τον τρόπο που το παρουσίασε ο κ. Θεοπέμπτου, είναι ανάγκη να το κάνει μέσα στα γραφεία; Δεν μπορεί να τον κάνει και έξω; Επομένως, ας μη μηδενίζουμε ούτε τη δουλειά μας, αλλά και ούτε τους ανθρώπους οι οποίοι έκατσαν, έκτισαν αυτή τη νομοθεσία, για να βοηθήσουν τον τόπο τους.

Και πρέπει να καταλήξουμε: Θέλουμε στρατηγικές επενδύσεις σε αυτό τον τόπο ή δεν θέλουμε; Πρέπει

να δούμε και το κόστος. Δεν μπορεί, ναι, να γίνουν στο φεγγάρι. Έν' στη γη που θα γίνουν, έν' σε τούτο τον τόπο που εννά γίνουν. Επομένως, είναι σωστή η απόφαση της κυβέρνησης να προχωρήσει σε αυτή τη διαδικασία και καλώ τους συναδέλφους να την ψηφίσουν.

Πρώτον, το πιο βασικό από όλα, πέραν του ότι μέσα στο ίδιο το νομοσχέδιο καθορίζονται όλες εκείνες οι επιφυλάξεις, οι όροι που έχει θέσει και ο συνάδελφος ο πρόεδρος της επιτροπής εκ μέρους του ΑΚΕΛ, αλλά και η κ. Ατταλίδου, θεωρώ ότι το πιο βασικό, δημιουργούμε Αρχή Ενιαίας Αδειοδότησης.

Δεύτερον, δημιουργούμε συγκεκριμένα κριτήρια για την ταχεία αδειοδότηση, τα οποία ελέγχονται, θα έχει το δικαίωμα ελέγχου. Καθορίζονται δεσμευτικά χρονοδιαγράμματα -επίσης πάρα πολύ σημαντικό- και ουσιαστικά γίνεται μία μεταρρύθμιση, ένας εκσυγχρονισμός όλης της πολιτικής αδειοδότησης, η οποία θα αποτελέσει και τη βάση για τις παραπέρα αδειοδοτήσεις, όταν θα δημιουργηθούν και οι επαρχιακοί οργανισμοί κάτω από τους οποίους θα ενταχθούν οι πολεοδομικές αρχές. Επομένως, εδώ γίνεται η αρχή.

Όσον αφορά τώρα τις τροπολογίες, τις έχουμε μελετήσει, και του ΑΚΕΛ και της κ. Ατταλίδου. Του ΑΚΕΛ έτσι με τη μελέτη που κάναμε θα ψηφίσουμε τη δεύτερη, κυρία Πρόεδρε, και την τέταρτη τροπολογία. Τις άλλες θα τις καταψηφίσουμε. Όσον αφορά τις τροπολογίες της κ. Ατταλίδου, θα τις καταψηφίσουμε, γιατί δύο από αυτές είναι εξόχως αντισυνταγματικές.

Και επί της ουσίας, επειδή -και θέλω να το τονίσω- αγαπητέ Άριστε, οι δικές σας τροπολογίες μπορεί να μην περιλαμβάνονται ρητά, αλλά μέσα από το κείμενο και τις κάποιες διατάξεις περιλαμβάνεται το περιεχόμενό τους. Επειδή δεν είχαμε και την ευκαιρία λόγω χρόνου που τις καταθέσατε, για να σας εξηγήσω την άποψή μας, θεωρώ όμως ότι περιλαμβάνονται, γι' αυτό τις καταψηφίζουμε, όχι ότι διαφωνούμε επί της ουσίας.

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ και εγώ πάρα πολύ.

Ο κ. Χατζηγιάννης.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Καταρχάς, θα ξεκινήσω με το ότι εμείς θα ψηφίσουμε το νομοσχέδιο. Θα καταψηφίσουμε όλες τις τροπολογίες και πρέπει να ειπωθούν όμως κάποια πράγματα για χάριν της αποκατάστασης της πραγματικότητας.

Επιώθησαν σκληρά πράγματα εδώ πέρα. Κανένας νόμος της Δημοκρατίας μέσα από αυτή τη νομοθεσία δεν καταργείται ούτε μειώνεται η ισχύς του, ούτε του περιβάλλοντος ούτε της χωροταξίας ούτε άλλως πως. Σε καμία απολύτως περίπτωση αυτή η νομοθεσία δεν περιορίζει την ισχύ οποιασδήποτε άλλης νομοθεσίας που εφαρμόζεται σε αυτό τον τόπο. Πρώτο στο χέρι.

Δεύτερον, εκτιμώ εγώ ότι οι συνάδελφοι Οικολόγοι ταυτίζονται και είναι και εκφραστές του σημερινού συστήματος, εξού και το ότι δεν επιθυμούν να μπουν στη λογική να το αλλάξουν. Είναι ευχαριστημένοι από τη γραφειοκρατία, είναι ευχαριστημένοι από τις ατέλειωτες διαδικασίες, είναι ευχαριστημένοι ενδεχομένως και από τη σημερινή διαφθορά, η οποία πηγάζει μέσα από αυτό το σύστημα όπως σήμερα λειτουργεί και λένε ότι δεν υπάρχει περιθώριο να μπούμε σε μία λογική βελτίωσης. Αφορά καθαρά στρατηγικές επενδύσεις και μόνο αυτή η νομοθεσία, ούτε κτισίματα ούτε αναπτύξεις του τύπου «develop», άρα λοιπόν, και εδώ να είμαστε σωστοί, αλλά και δίκαιοι για το ίδιο το κοινοβούλιο.

Λυτούμαι να πω ότι, εάν δεν αντιμετωπίσουμε την ανάγκη ότι οι στρατηγικές επενδύσεις που αυτή η χώρα χρειάζεται όσο ποτέ άλλοτε, γιατί υπάρχει περιπλοκότητα πλέον στην επίλυση κάποιων προβλημάτων αυτής της χώρας, είτε είναι στον τομέα της ενέργειας είτε είναι άλλως πως, τότε λυτούμαι να παρατηρήσω ότι δεν αντιλαμβανόμαστε τη σημασία της ανάπτυξης. Και αν θα είναι αυτή ανάπτυξη συμβατή με την αειφορία ή με άλλους στόχους που δεσμεύεται αυτή η Δημοκρατία, δεν είναι εδώ που αξιολογείται σε αυτή τη νομοθεσία, είναι στο πλαίσιο όλων των άλλων νομοθεσιών, που, επαναλαμβάνω, δεν τυγχάνει καμίας έκπτωσης καμιά ισχύς κανενός άλλου νόμου.

Είμαστε τόσο ευτυχείς με τη σημερινή γραφειοκρατία, όπως αυτή δυστυχώς εφαρμόζεται σήμερα; Και λέμε τι η κυβέρνηση η σημερινή και η κυβέρνηση η προηγούμενη; Να καθοριστεί μια διαδικασία ενός project manager, ο οποίος ουσιαστικά θα διαχειρίζεται ή θα συντονίζει όλες τις επιμέρους λειτουργίες ή όλες τις επιμέρους αναγκαίες εργασίες μέσα στη διοίκηση, ούτως ώστε αυτές να μην μπαίνουν σε μια σειρά, αλλά, αν είναι δυνατόν, να αντιμετωπίζονται και να μελετώνται σε ταυτόχρονη, παράλληλη πορεία πραγμάτων.

Με άλλα λόγια, αντί που αθροιστικά θα βγαίνουμε σε δεκαπέντε χρόνια, για να εγκρίνουμε μια στρατηγική επένδυση σ' αυτό τον χρόνο, ερχόμαστε και λέμε ότι σ' έναν χρόνο οτιδήποτε απορρέει ως ανάγκη, για να εγκριθεί μια στρατηγική μελέτη, θα πρέπει στον χρόνο, στο ένα έτος να ολοκληρώνεται. Ούτε περισσότερες έχει αυτή η νομοθεσία ούτε λιγότερες προθέσεις. Άρα λοιπόν, σκοπός μας είναι -και πολύ σωστά ειπώθηκε από διάφορους συναδέλφους προηγούμενως- όντως να επιταχύνουμε τις στρατηγικές επενδύσεις

που αυτή η χώρα χρειάζεται, για να μας πάρουν μπροστά. Αλλιώς, για όση ώρα τις παρεμποδίζουμε δεν φτιάχνουμε το μέλλον αυτής της χώρας, παραμένουμε στα ίδια και τα ίδια δεν είναι αυτά που θα δικαιώσουν τη νεολαία μας ή την επόμενη γενεά, γιατί αυτά εξαντλούνται, και ζούμε σ' ένα ανταγωνιστικό περιβάλλον και το ανταγωνιστικό περιβάλλον εξυπακούει, ναι, και υποχρεώσεις τέτοιου είδους επενδύσεων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

Ο κ. Ευσταθίου.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Ευχαριστώ.

Κανείς δεν είναι ευχαριστημένος, ικανοποιημένος με την κατάσταση η οποία ισχύει σήμερα. Υπάρχουν κάποια στεγανά σε όλες τις υπηρεσίες, οι οποίες αναλόγως είτε των προσεγγίσεων είτε των θέσεων τους εγκρίνουν, καθυστερούν, απορρίπτουν αναπτύξεις και αυτό είναι ένα φαινόμενο διαφθοράς. Κάποτε στο παρελθόν είχε λεχθεί ότι ο πλέον διεφθαρμένος είναι εκείνος ο οποίος εμφανίζεται ως ο άτεγκτος και ο αυστηρός, δηλαδή στέλνει μήνυμα στον άλλο τι πρέπει να πράξει, για να του περάσει κάποιος την έγκριση.

Συνεχίζω απ' αυτό το σημείο που έχει σταματήσει ο συνάδελφός μου ο Άριστος Δαμιανού. Ναι, όπου είναι υπερσυγκεντρωμένη η εξουσία, εκεί υπάρχει και ο πειρασμός, αλλά υπάρχει και η ικανότητα της κατάχρησής της και της διαφθοράς. Γι' αυτό τον λόγο, επειδή ακριβώς αυτό το νομοσχέδιο προβλέπει υπερεξουσίες εις τον υπουργό τέτοιες, ώστε ουσιαστικά να παραμένει ανεξέλεγκτος και ανέλεγκτος, δεν μπορεί να γίνει αποδεκτή η ρύθμιση.

Οι τροπολογίες που επίσης έχουν καταθέσει οι συνάδελφοι του ΑΚΕΛ και η αγαπητή μου η κ. Ατταλίδου τείνουν να βελτιώσουν την κατάσταση, χωρίς βεβαίως να τη θεραπεύσουν, γιατί ουσιαστικά το δεσμεύει και το λύει, όταν είναι ενός και μόνο προσώπου, δεν μπορεί να θεραπευτεί, παρά μόνο μέσω θεσμικών αντιβάρων, που δεν υπάρχουν σ' αυτό τον νόμο. Δεν υπάρχει το θεσμικό αντίβαρο, ώστε να αξιολογηθεί και, αν θέλετε, να κολασθεί η οποιαδήποτε τάση προς διαφθορά ή κατάχρηση.

Επομένως, θα υπερψηφίσω τις τροπολογίες, αλλά, σε περίπτωση που αυτές καταψηφιστούν, θα καταψηφίσω το νομοσχέδιο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ κι εγώ πολύ.

Ο κ. Σύκας.

ΝΙΚΟΣ ΣΥΚΑΣ:

Κυρία Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ως Δημοκρατικός Συναγερμός είμαστε πάντοτε υπέρ της ανάπτυξης, γιατί θέλω να θυμίσω ότι, αν θέλουμε να μιλούμε για μείωση του δημόσιου χρέους ή αύξηση του εθνικού εισοδήματος, αντιλαμβάνεστε ότι το να εισέρχονται νέα κεφάλαια στην Κύπρο είναι ένα προσόν θετικό για την κυπριακή οικονομία και ως έτσι εμείς το αντιμετωπίζουμε.

Απ' εκεί και πέρα, σήμερα συζητούμε ένα συγκεκριμένο νομοσχέδιο που άπτεται μιας συγκεκριμένης ανάπτυξης και δεν συζητούμε εδώ το πλαίσιο της νομοθεσίας για τη διαφθορά, γιατί αυτή η εντύπωση μου δημιουργείται. Δεκαπέντε χρόνια στην τοπική αυτοδιοίκηση κρίνω ότι μπορώ να έχω αντίληψη του τι ψηφίζουμε σήμερα σε σχέση με το τι υπάρχει για τις πιο μικρές αναπτύξεις, εξού και πολύ σωστά η κυβέρνηση, η προηγούμενη κυβέρνηση ήρθε και εισήγαγε την ηλεκτρονική κατάθεση ακριβώς για θέματα ταχύτητας και για θέματα διαφάνειας, αλλά θέλω να πω, κυρία Πρόεδρε, ότι η ημιμάθεια είναι χειρότερη της αμάθειας και θα παρακαλέσω τον κ. Θεοπέμπτου πραγματικά να διαβάσει το νομοσχέδιο και, εφόσον θα το διαβάσει το νομοσχέδιο, είμαι σίγουρος ότι αυτά τα οποία έχει...

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΘΕΟΠΕΜΠΤΟΥ:

Το διάβασα.

ΝΙΚΟΣ ΣΥΚΑΣ:

Και εγώ θεωρώ ότι θίγετε όλη την επιτροπή Εσωτερικών, διότι κρίνω ότι εμείς δεν μπορούμε να διαχωρίσουμε ή δεν μπορούμε να αξιολογήσουμε τι σημαίνει διαφάνεια ή οτιδήποτε άλλο. Κι εγώ προσωπικά αναμένω και τον ανάλογο σεβασμό, διότι με τον ίδιο τρόπο έχετε εκπροσώπηση, και θεωρώ ότι και η κ. Ατταλίδου είναι μια σοβαρή συνάδελφος που κρίνει τότε τίθεται θέμα είτε αξιοπιστίας είτε διαφάνειας είτε

αδιαφάνειας. Και, επειδή δεν πρέπει να φτύνουμε πάνω μας ως βουλευτές, να σεβόμαστε τουλάχιστον την προσπάθεια που γίνεται.

Απ' εκεί και πέρα, θέλω να πω το εξής: Στο κεφάλαιο 3 -και ανοίγω παρένθεση- οι τροπολογίες που έχουν καταθέσει οι αγαπητοί φίλοι του ΑΚΕΛ και των Οικολόγων θεωρούμε ότι συμπεριλαμβάνονται στο νομοσχέδιο και ειδικότερα στο κομμάτι των περιβαλλοντικών ευαισθησιών, με τις οποίες συμφωνούμε, ολάκερο κεφάλαιο. Το κεφάλαιο 3 αναφέρεται σε όλες τις συναφείς νομοθεσίες που άπτονται της νομοθεσίας και για το περιβάλλον και για τα πτηνά και για οτιδήποτε.

Απ' εκεί και πέρα, εμείς θα καταψηφίσουμε τις τροπολογίες, όπως ανέφερε και ο συνάδελφος, θα στηρίξουμε όμως αυτή την προσπάθεια και ο επόμενός μας στόχος, κυρία Πρόεδρε, ακριβώς για να μπορέσουμε να συντομεύσουμε, διότι η συντόμευση σημαίνει ανάπτυξη, βοηθώντας το κράτος μας, είναι να προχωρήσουμε και σε άλλες συναινετικές λύσεις όσον αφορά την πιο ταχεία αδειοδότηση.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ κι εγώ.

Ο κ. Παπαδούρης.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΥΡΗΣ:

Δεν θα πάρω πάνω 'πού τριάντα δευτερόλεπτα, Πρόεδρε. Νομίζω εμάθετέ με ήδη ότι είμαι των τριάντα δευτερολέπτων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είστε λακωνικός, ναι.

Ελάτε.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΥΡΗΣ:

Πραγματικά, βλέποντας τη συζήτηση, ένιωθα ότι συζητούμε μάλλον στο κοινοβούλιο της Σουηδίας; Δεν ξέρω ποιας σκανδιναβικής χώρας. Ακούω ιδιαίτερα 'πού τον Δημοκρατικό Συναγερμό τις επικρίσεις προς τους Οικολόγους.

Επιτρέψτε μας, κύριε Χατζηγιάννη, να έχουμε κάποιες επιφυλάξεις. Γιατί τωρά να έχουμε επιφυλάξεις; Λέτε ότι θα κάνουμε αυτό τζι εμείς είμαστε υπέρ των οποιωνδήποτε επενδύσεων. Χωρίς επενδύσεις σ' ένα ανταγωνιστικό περιβάλλον δεν πάει πουθενά, αλλά δώστε μας τουλάχιστον τσας λλίον την επιφύλαξη ότι επί διακυβέρνησης Δημοκρατικού Συναγερμού δέκα χρόνων τα πόσα ακουστήκαν για τη διαφθορά εν νομίζω να ακουστήκαν για άλλη κυβέρνηση. Δώστε μας τουλάχιστον τούτο το λλίον, την επιφύλαξη.

Αναφερόμενος στην καινούργια κυβέρνηση, εννά δοκιμαστείτε, κύριε Λεωνίδου. Εγώ λέω θα δοκιμαστείτε. 'Πού κοντά μπορώ να το αντιληφθώ να λέτε «δώστε μας το chance», παρ' όλα τα χρυσά διαβατήρια, παρ' όλο το άλφα, βήτα, γάμα. Εγώ λέω, ναι, θα δοκιμαστείτε τώρα. Ιδού η Ρόδος. Αλλά πραγματικά από τον Δημοκρατικό Συναγερμό, μετά 'πού δέκα χρόνια διακυβέρνησης να ακούω τούτα τα πράγματα, ναι, επαναλαμβάνω, ένιωσα λες και είμαι σε κοινοβούλιο της Σουηδίας!

Ευχαριστώ, Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ κι εγώ.

Δευτερολογίες;

Η κ. Ατταλίδου.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΑΤΤΑΛΙΔΟΥ:

'Εμεινα έκπληκτη ακούοντας τον κ. Χατζηγιάννη!

Πραγματικά, κύριε Χατζηγιάννη, να μας λέτε εμάς τους Οικολόγους ότι είμαστε υπέρ αυτού του συστήματος το οποίο διαχειρίζεσταν για δέκα χρόνια και δεν εθεωρήσετε ότι ήταν προβληματικό να το αλλάξετε, θεωρώ ότι είναι και λίγο... Εγώ το θεωρώ ότι είναι χιούμορ. Μόνο ως χιούμορ μπορώ να εκλάβω κάποιο πρωτοκλασάτο στέλεχος του Συναγερμού να λέει στους Οικολόγους για θέματα διαφθοράς. Ντρέπεται η ντροπή πραγματικά!

Θα πω και κάτι άλλο. Αυτό το νομοσχέδιο, το οποίο κατατέθηκε το 2019, συνάδελφοι, το έβαλε η κυβέρνηση ως προαπαιτούμενο. Εβάλαμεν το πρώτα το '19 μέσα στο Σχέδιο Ανάκαμψης.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Παύλο Μυλωνά)

Όι, όι, «ανάκαμψης». Σύνθετη λέξη, κύριε Μυλωνά.

Λοιπόν, και λέω το εξής: Ξέρομε ότι θεωρείτε ανάπτυξη πάντα οτιδήποτε είναι «κτίσε, πούλησε». Εμείς θέλομε σ' αυτό τον τόπο να υπερασπιστούμε και τη γενεακή δικαιοσύνη, ν' αφήσουμε και κάτι στα παιδιά μας, να αφήσουμε μια γη πάνω στην οποία μπορούν να ζήσουν και όι να φεύγουν περιβαλλοντικοί πρόσφυγες, για να κερδίσουμε εμείς που τα κάμαμε θάλασσα σε πάρα πολλούς τομείς και τους διώχνουμε στο εξωτερικό. Ένα είναι τούτο.

Εγώ απαιτώ απ' αυτό το κράτος -τωρά το διαχειρίζεστε εσείς, κύριε Λεωνίδου- να κάμετε τις υπηρεσίες αποτελεσματικές, γιατί εγώ εν θεωρώ σωστό ένας πολίτης της Κύπρου που θέλει να κάμει μια μικρή επιχείρηση να πρέπει να τον ταλαιπωρείτε τρία χρόνια, αλλά ένας κύριος που έχει €20 εκατομ. εν πειράζει να του κάμουμε fast track. Τι κράτος είναι τούτο; Να γίνει αποτελεσματικό το κράτος, γιατί μόνο αν είναι αποτελεσματικό και διαφανές το κράτος θα σταματήσει αυτή η διαφθορά η οποία έχει διαβρώσει τα θεμέλια της ίδιας της δημοκρατίας σ' αυτό τον τόπο. Γι' αυτό μαθήματα για τη διαφθορά εγώ τουλάχιστον προσωπικά, ε, δεν παίρνω!

Εγώ θέλω ένα κράτος το οποίο να είναι δίκαιο για όλους τους πολίτες, να προσελκύει επενδύσεις. Και θα σας πω ένα πράμα: Ένα κράτος με το record που έχει η Κύπρος δεν τραβά καλές επενδύσεις. Μάθετε λλία οικονομικά στο κάτω κάτω. Η διαφθορά διώχνει πάντα τις καλές επενδύσεις. Δε θα 'ρθουν σ' ένα κράτος που πρέπει να διούν φακελάκια, για να προωθήσουν τις αιτήσεις τους. Οι καλές επενδύσεις πηγαίνουν σε κράτη τα οποία έχουν διαφάνεια και οποιοσδήποτε αντιμετωπίζεται ισότιμα.

Γι' αυτό εμείς θεωρούμε ότι τούτα τα πράγματα με το ιστορικό που έχουμε δεν μας κατευνάζουν τις ανησυχίες μας. Εμείς εν θέλομε να ξαναβρεθούμε σε δέκα χρόνια πάλι μες στους δρόμους, όπως βρεθήκαμε, όταν είδαμε ανώτατους αξιωματούχους αυτού του κράτους να συνωμοτούν περί του πώς εννά περάσουν τους νόμους, για να εξυπηρετήσουν ξένα συμφέροντα στην Κύπρο. Ευχαριστούμε πάρα πολύ, δεν θα πάρουμε!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να αφήσω τελευταίο τον πρόεδρο της επιτροπής να το κλείσει.

Ελάτε, κύριε Σύκα.

ΝΙΚΟΣ ΣΥΚΑΣ:

Κυρία Πρόεδρε,

Δεν είχα πρόθεση να μιλήσω, αλλά αντιλαμβάνεστε, όταν αναφερόμαστε σε συναδέλφους και κρίνομε την αξιοπιστία τους, αλλά και την εμπειρογνωμοσύνη τους, τουλάχιστον θα πρέπει να σεβόμαστε τους συναδέλφους.

Από εκεί και πέρα, θέλω να το επαναλάβω, για να γίνει κατανοητό. Σήμερα δεν μιλούμε για τη διαφθορά. Σήμερα μιλούμε για ένα συγκεκριμένο νομοσχέδιο, το οποίο ξεκάθαρα καθορίζει τι σημαίνει «επιθυμητές αναπτύξεις». Γι' αυτό, σας παρακαλώ, διαβάστε το κυρία Ατταλίδου, κύριε Θεοπέμπτου, κύριε Παπαδόρη, διαβάστε το, η θερμή μου η παράκληση. Δεν αναφερόμαστε σε διαφθορά σήμερα. Διαβάστε το και, όταν το διαβάσετε, εάν έχετε οποιοσδήποτε απορίες ή τροπολογίες, εμείς ως Δημοκρατικός Συναγερμός θα κάτσουμε να συζητήσουμε. Αλλά, ε, νομίζω θα πρέπει να σεβόμαστε την προσπάθεια που κάμνομε. Απ' εκεί και πέρα, θέλω να σας επισημάνω ότι οι αμιγώς αναπτύξεις, οικοδομικές αναπτύξεις είναι εκτός αυτού του νομοσχεδίου.

Κυρία Πρόεδρε,

Θα επαναλάβω, εμείς είμαστε υπέρ σε οτιδήποτε σημαίνει αποτελεσματικότητα, παραγωγικότητα και βοηθά την οικονομία μας. Απ' εκεί και πέρα, τουναντίον αυτές οι προσπάθειες που γίνονται και προηγουμένως και τώρα είναι προς την κατεύθυνση ακριβώς, για να απαλύνουμε την ψευδαίσθηση ή την πραγματικότητα περί διαφθοράς. Και εδώ έτσι πρέπει να το αντιμετωπίσουμε. Γι' αυτό θερμή μου παράκληση, παρακαλώ διαβάστε το νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Σύκα.

Δευτερολογίες όλες.

Κύριε Θεοπέμπτου, να απαντήσετε τώρα έτσι όσο πιο σύντομα μπορείτε;

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΘΕΟΠΕΜΠΤΟΥ:

Εντάξει.

Πρώτον, να πω ότι εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων στην επιτροπή Εσωτερικών συμμετέχει η κ. Ατταλίδου, η οποία ποτέ δεν έχασε ούτε μία συνεδρίαση για τούτο το θέμα. Θέλω να είμαστε ξεκάθαροι.

Δεύτερον, εκατηγόρησαν με πολλές φορές για διάφορα πράγματα, αλλά το ότι εν δικαβάζω, για όνομα του Θεού! Πρώτον, έχει ή δεν έχει μες στο νομοσχέδιο το δικαίωμα ο developer να υποδεικνύει τον άνθρωπό του; Δεύτερον, έχει ή δεν έχει μες στο νομοσχέδιο τις αναφορές για τις Μελέτες Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον, τις οποίες χαλαρώνει τες; Κάμνει μια αναφορά στις νομοθεσίες και, όταν έρθει η ώρα της εξέτασης, όταν έρθει η ώρα, κύριε Σύκα, που εν το δικιάσες, φαίνεται, να εξεταστεί η μελέτη στην οποία σιυμαλίζει κάμποσα πριν, λαλεί «ξέρεις, τη μελέτη εν θα την εξετάσει η επιτροπή που εξετάζει πάντα τις μελέτες, αλλά εννά αποφασίσει το Τμήμα Περιβάλλοντος είναι μ' που εννά κάμει». Τρίτον, έχει ή δεν έχει μέσα ότι ένενεν ανάγκη να έσει τελική έγκριση; Ε, τούτα τα τρία είναι ή δεν είναι θεσμοθετημένη η διαφθορά, το οποίο το λέω και ξέρω ότι σας εκνευρίζει, αλλά έτσι έν' η αλήθεια.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ και εγώ.

Ο κ. Λεωνίδου.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε, εν είχα πρόθεση να μιλήσω, αλλά με αυτά που ακούω πραγματικά επαναλαμβάνω ότι εκπλήττομαι.

Αυτό το νομοσχέδιο δεν έχει καμία σχέση με οποιαδήποτε άλλα νομοσχέδια ή νόμους που υπήρξαν στο παρελθόν. Είναι κάτι καινούργιο, εντελώς διαφορετικό, άλλος ο στόχος, άλλος ο σκοπός. Το να τα μπερδεύουμε και να δημιουργούμε την εντύπωση ότι ό,τι πάει να κάμει αυτό το κράτος και ό,τι πάει να κάνει η δημόσια υπηρεσία υπάρχει σκόπελος, υπάρχει μομφή, το θεωρώ τουλάχιστον απαράδεχτο. Λίγος σεβασμός, νομίζω, είναι αναγκαίος και προς τους λειτουργούς του κράτους και προς όλους εμάς, γιατί, νομίζω, με το να δημιουργούμε την εικόνα ότι όλοι πάμε να θεσμοθετήσουμε ρουσφέδκια ή να θεσμοθετήσουμε διαδικασίες αδιαφανείς, λυπούμαι, δεν είναι αυτή η πρόθεση. Και ας διαβάσουμε ξανά όλοι το νομοσχέδιο και, αν βρούμε αυτά που λέει ο κ. Θεοπέμπτου, να ξαναμιλήσουμε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ και εγώ.

Ο κ. Δαμιανού.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε,

Για να είμαι συνεπής με αυτά που και προηγουμένως μέσω του γραμματέα μας είχαμε πει, θα παραμείνω στο θέμα μας όχι από αδυναμία να εξηγήσω ότι η προηγούμενη δεκαετία είχε όντως κάμει πρωταθλητισμό στη διαφθορά, αλλά θεωρώ ότι δεν είναι το θέμα μας. Το θέμα μας είναι το συγκεκριμένο νομοσχέδιο. Είπα στην πρωτολογία ότι είναι ζητούμενο η ισορροπία μεταξύ της βιώσιμης ανάπτυξης και της προστασίας του περιβάλλοντος, γι' αυτό έχουμε τροπολογίες και τις προωθούμε στην ολομέλεια, με όλο το σεβασμό, για υπερψήφιση, αλλά την ίδια ώρα νομίζω, με όλο το σεβασμό προς κάθε οπτική γωνία, να μη γίνονται και ακραίες τοποθετήσεις περίπου ότι οι νόμοι αφ' εαυτοί είναι εκκολαπτήρια διαφθοράς. Έχει προβλήματα όμως διαφάνειας, το έχω πει στην πρωτολογία μου, και γι' αυτό και εμείς είμαστε διακείμενοι αρνητικά στην υπερψήφιση, αλλά έχουμε επιφέρει πάρα, μα, πάρα πολλές βελτιώσεις όλοι στην επιτροπή Εσωτερικών και, πρέπει να πούμε, με τη συνδρομή και του Τμήματος Πολεοδομίας τζιαι του Υπουργείου Εσωτερικών.

Επήρα τον λόγο ως δευτερολογία, για να καλύψω μία δική μου παράλειψη στην πρωτολογία. Επήραμεν την τροπολογία των συναδέλφων την προφορική που εγκρίθηκε του Δημοκρατικού Συναγερμού. Θέλω να παρακαλέσω τους συναδέλφους του Συναγερμού να αποσύρουν την τροπολογία για τους εξής δύο λόγους: Πρώτον, δημιουργείται ένα θεσμικό και πολιτικό πρόβλημα. Δεν είμαι βέβαιος ότι το Υπουργείο Εσωτερικών και όλοι οι αρμόδιοι φορείς μπορούν να απορροφήσουν τη διαδικασία της εξασφάλισης, όπως λέτε, να ολοκληρωθεί η διαδικασία εκμίσθωσης γης μέσα στο δωδεκάμηνο, άρα θα τους λέμε εκ προοιμίου ότι «εννά παρανομήσετε».

Δεύτερον, ακόμα πιο σημαντικό όμως, στην εξέταση των ζητημάτων εκμίσθωσης γης με αφορμή ένα εκκολαπτόμενο σκάνδαλο για ένα ηλιοθερμικό πάρκο στην Αγία Βαρβάρα και την Αλάμπρα, που αντιλαμβάνομαι γίνονται δεύτερες σκέψεις, διαφάνηκε ότι δεν υπάρχει νομοθετικό πλαίσιο που να διέπει ολοκληρωμένα την εκμίσθωση γης. Άρα, δεν είναι σωστό σε έναν νόμο να επικαλούμαστε μια διαδικασία που δεν είναι θεσμοθετημένη νομοθετικά, αλλά νεφελωδώς τζιαι με το κομμάτι αποφασίζει το Κτηματολόγιο, η Πολεοδομία και όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς. Γι' αυτό και θεωρούμε ότι δεν είναι προς την... Κατανοούμε τη λογική, αλλά δεν θα βοηθήσει, μάλλον θα δυσκολέψει τις δομές του κράτους. Κατά τα άλλα, διατηρούμε τη

θέση από την αρχή, την οποία έχουμε καταθέσει, για το νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Πάμε να ψηφίσουμε. Ξεκινάμε με την προφορική τροπολογία. Αντιλαμβάνομαι παραμένει το αίτημά σας για προφορική τροπολογία. Την έχετε μπροστά σας ή χρειάζεται να την αναγνώσουμε; Νομίζω εξαντλήθηκε η συζήτηση.

Οπότε, ψηφίζουμε τώρα για την προφορική τροπολογία, ως έχει κατατεθεί εκ μέρους του Δημοκρατικού Συναγερμού.

Κύριε Γεωργίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία των κ. Νίκου Σύκα, Κυριάκου Χατζηγιάννη και Νίκου Γεωργίου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού για το νομοσχέδιο «Ο περί της Διευκόλυνσης των Επενδύσεων Νόμος του 2019»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του άρθρου 11 του πιο πάνω νομοσχεδίου, ώστε να προστεθεί στο εδάφιο (3) η ακόλουθη νέα επιφύλαξη:

«Νοείται έτι περαιτέρω ότι, στην προβλεπόμενη προθεσμία περιλαμβάνεται το χρονικό διάστημα εντός του οποίου ολοκληρώνεται η διαδικασία η οποία ενδεχομένως να απαιτείται για σκοπούς εκμίσθωσης κρατικής γης.».

Σημειώσεις:

- α. Με την προτεινόμενη τροπολογία σκοπεύεται η εισαγωγή πρόνοιας, ώστε στην προβλεπόμενη δωδεκάμηνη προθεσμία εντός της οποίας χορηγούνται οι απαιτούμενες άδειες για σκοπούς υλοποίησης της στρατηγικής ανάπτυξης να περιλαμβάνεται και το χρονικό διάστημα που απαιτείται για σκοπούς εκμίσθωσης κρατικής γης.
- β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα επτά. Είκοσι έξι ψήφοι υπέρ, είκοσι εναντίον και μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι έξι ψήφους υπέρ, είκοσι εναντίον και μία αποχή, η τροπολογία εγκρίνεται.

Προχωράμε στις υπόλοιπες προτεινόμενες τροπολογίες.

Ξεκινάμε με αυτές από το ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις. Θα πρέπει να τις θέσω ξεχωριστά, γιατί διαφοροποιείται η ψηφοφορία.

Ξεκινάμε με την πρώτη τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενες τροπολογίες των κ. Άριστου Δαμιανού, Μαρίας Νικολάου και Βαλεντίνου Φακοντή εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις για το νομοσχέδιο «Ο περί της Διευκόλυνσης των Επενδύσεων Νόμος του 2019»

1. Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του άρθρου 2 του νομοσχεδίου, ώστε να εισαχθεί ο ακόλουθος νέος όρος και ο ορισμός του:
«“Ειδική Οικολογική Αξιολόγηση” σημαίνει τη διαδικασία δέουσας εκτίμησης των επιπτώσεων στο περιβάλλον, η οποία διεξάγεται δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 16 του περί Προστασίας και Διαχείρισης της Φύσης και της Άγριας Ζωής Νόμου και των διατάξεων του εδαφίου (5) του άρθρου 7 του περί Προστασίας και Διαχείρισης Άγριων Πτηνών και Θηραμάτων Νόμου.».

Σημειώσεις:

- α. Με την προτεινόμενη τροπολογία σκοπεύεται η εισαγωγή ερμηνείας για τον όρο «Ειδική Οικολογική Αξιολόγηση» όπως ο όρος αυτός αποδίδεται στον περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμο, κατά την έννοια της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, της 21^{ης} Μαΐου 1992, για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων, καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας.

β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα εννέα. Είκοσι μία ψήφοι υπέρ, είκοσι οκτώ εναντίον και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι οκτώ ψήφους εναντίον, είκοσι μία υπέρ και καμία αποχή, η τροπολογία απορρίπτεται.

Προχωρούμε με τη δεύτερη προτεινόμενη τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

2. Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του άρθρου 13 του πιο πάνω νομοσχεδίου, ώστε να αντικατασταθεί στο εδάφιο (1) η φράση «εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών» (τρίτη και τέταρτη γραμμή) με τη φράση «εντός δεκαπέντε (15) εργάσιμων ημερών».

Σημειώσεις:

α. Με την προτεινόμενη τροπολογία σκοπείται η αύξηση της προθεσμίας εντός της οποίας διενεργείται από την οικεία διοικητική αρχή προκαταρκτική εξέταση της αίτησης αδειοδότησης από πέντε (5) εργάσιμες ημέρες που προβλέπεται στο νομοσχέδιο σε δεκαπέντε (15) εργάσιμες ημέρες.

β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα εννέα. Τριάντα ψήφοι υπέρ, δεκαεννέα εναντίον και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα ψήφους υπέρ, δεκαεννέα εναντίον και καμία αποχή, η τροπολογία εγκρίνεται.

Προχωράμε στην τρίτη τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

3. Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του άρθρου 13 του πιο πάνω νομοσχεδίου, ώστε να διαγραφούν τα εδάφια (5) και (6).

Σημειώσεις:

α. Με την προτεινόμενη τροπολογία σκοπείται η απάλειψη της πρόνοιας σύμφωνα με την οποία ο Υπουργός Εσωτερικών θα δύναται να παρατείνει την καθορισμένη προθεσμία για την ολοκλήρωση της εξέτασης των αιτήσεων στο πλαίσιο της ταχείας διαδικασίας αδειοδότησης.

β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα εννέα. Δεκαοκτώ ψήφοι υπέρ, τριάντα μία εναντίον και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα μία ψήφους εναντίον, δεκαοκτώ υπέρ και καμία αποχή, η τροπολογία απορρίπτεται.

Προχωράμε στην τέταρτη τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

4. Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του άρθρου 13 του πιο πάνω νομοσχεδίου, ώστε να διαγραφεί το εδάφιο (7).

Σημειώσεις:

α. Με την προτεινόμενη τροπολογία σκοπείται η απάλειψη της πρόνοιας σύμφωνα με την οποία το

εκάστοτε Υπουργικό Συμβούλιο υπό ορισμένες προϋποθέσεις θα δύναται να εκδίδει άδεια για την υλοποίηση έργου στρατηγικής ανάπτυξης.

β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες πενήντα ένας. Τριάντα τρεις ψήφοι υπέρ, δεκαοκτώ εναντίον και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα τρεις ψήφους υπέρ, δεκαοκτώ εναντίον και καμία αποχή, η τροπολογία εγκρίνεται.

Προχωράμε στην πέμπτη τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

5. Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του άρθρου 21 του πιο πάνω νομοσχεδίου, ώστε να αντικατασταθεί στο εδάφιο (1) η φράση «εντός δέκα (10) εργάσιμων ημερών» (έβδομη γραμμή) με τη φράση «εντός τριάντα (30) εργάσιμων ημερών».

Σημειώσεις:

α. Με την προτεινόμενη τροπολογία σκοπεύεται η αύξηση της προθεσμίας εντός της οποίας απαιτείται από τον αιτητή η κατάθεση στο Τμήμα Περιβάλλοντος οποιωνδήποτε επιπρόσθετων πληροφοριών αναφορικά με το έργο στρατηγικής ανάπτυξης ή τις επιπτώσεις αυτού στο περιβάλλον στο πλαίσιο της εξέτασης των περιβαλλοντικών μελετών από δέκα (10) εργάσιμες ημέρες που προβλέπεται στο νομοσχέδιο σε τριάντα (30) εργάσιμες ημέρες, με απώτερο στόχο να δίδεται επαρκής χρόνος στον αιτητή για την κατάθεση των εν λόγω πληροφοριών.

β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Μπορώ να πω κάτι;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Βεβαίως μπορείτε.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Εδώ θα υπάρξει -ήταν παράλειψή μου που δεν το ανέφερα στην κατάλληλη χρονική στιγμή- θα μπορούσαμε να δεχτούμε δεκαπέντε μέρες έτσι προφορικά...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τώρα δεν γίνεται, έληξε. Συγχωρέστε με, διαφωνώ.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Για να διευκολύνουμε τη διαδικασία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τη δυσκολεύετε, αλλά εντάξει, αντιλαμβάνομαι το εγχείρημά σας, αλλά δεν μπορούμε μέσω τούτης της ψηφοφορίας τώρα. Θα πρέπει να μπει προφορική κ.ο.κ.

Άρα, ψηφίζουμε, παρακαλώ, ως έχει την τροπολογία του ΑΚΕΛ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες πενήντα ένας. Είκοσι τέσσερις ψήφοι υπέρ, είκοσι επτά εναντίον και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι επτά ψήφους εναντίον, είκοσι τέσσερις υπέρ και καμία αποχή, η τροπολογία απορρίπτεται.

Προχωράμε στην έκτη τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

6. Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του άρθρου 21 του πιο πάνω νομοσχεδίου, ώστε να προστεθεί στην επιφύλαξη του εδαφίου (4), αμέσως μετά τη φράση «του περί Προστασίας και Διαχείρισης της Φύσης και της Άγριας Ζωής Νόμου» (τρίτη και τέταρτη γραμμή), η φράση «κατά την έννοια της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, της 21^{ης} Μαΐου 1992, για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων, καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας».

Σημειώσεις:

- α. Με την προτεινόμενη τροπολογία σκοπείται η εισαγωγή πρόνοιας όσον αφορά στην ετοιμασία και αξιολόγηση της Μελέτης Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης, ώστε να διασαφηνιστεί ότι για τον σκοπό αυτό εφαρμόζονται οι πρόνοιες της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, της 21^{ης} Μαΐου 1992, για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων, καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας.
- β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες πενήντα ένας. Δεκαοκτώ ψήφοι υπέρ, τριάντα τρεις εναντίον και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα τρεις ψήφους εναντίον, δεκαοκτώ υπέρ και καμία αποχή, η τροπολογία απορρίπτεται.

Προχωρούμε στην έβδομη και τελευταία τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

7. Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του άρθρου 21 του πιο πάνω νομοσχεδίου, ώστε να προστεθεί στην παράγραφο (α) του εδαφίου (9), αμέσως μετά τη φράση «ετοιμάζει σχετική γνωμοδότηση» (πέμπτη και έκτη γραμμή), η φράση «αφού προηγηθεί η εξέταση της Μελέτης Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον και της Μελέτης Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης, ανάλογα με την περίπτωση, στο πλαίσιο συνεδρίας της Επιτροπής Εκτίμησης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων και της Ad hoc Επιτροπής για την Ειδική Οικολογική Αξιολόγηση, αντίστοιχα.».

Σημειώσεις:

- α. Με την προτεινόμενη τροπολογία επιδιώκεται η εισαγωγή πρόνοιας, ώστε οι περιβαλλοντικές μελέτες να εξετάζονται σε ειδική συνεδρία των οικείων περιβαλλοντικών επιτροπών, προτού ο διευθυντής του Τμήματος Περιβάλλοντος προβεί στην αξιολόγησή τους και εκδώσει σχετική γνωμοδότηση στον προϊστάμενο του Τομέα Στρατηγικών Αναπτύξεων.
- β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες πενήντα δύο. Είκοσι δύο ψήφοι υπέρ, τριάντα εναντίον και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα ψήφους εναντίον, είκοσι δύο υπέρ και καμία αποχή, η τροπολογία απορρίπτεται.

Και προχωράμε τώρα στις τροπολογίες της κ. Ατταλίδου εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

Υπάρχει διαφοροποίηση; Να τιςβάλουμε ξεχωριστά, συνάδελφοι;

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Όλες μαζί.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Να τιςβάλετε όλες μαζί.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Όλες, όλες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όλες μαζί; Είμαστε σύμφωνοι;

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Όλες μαζί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία! Νομίζω τις έχει επεξηγήσει επαρκώς και η κ. Ατταλίδου και ο κ. Θεοπέμπτου, οπότε νομίζω είμαστε έτοιμοι για... Αν δεν υπάρχει διαφοροποίηση, να τις βάλουμε μαζί συνάδελφοι...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία!

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενες τροπολογίες της κ. Αλεξάνδρας Ατταλίδου εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών για το νομοσχέδιο «Ο περί της Διευκόλυνσης των Επενδύσεων Νόμος του 2019»

1. Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του άρθρου 2 του πιο πάνω νομοσχεδίου, ώστε να προστεθεί στον ορισμό του όρου «διαδικασία αδειοδότησης έργου στρατηγικής ανάπτυξης», αμέσως μετά τη λέξη «νομοθεσία» (όγδοη γραμμή), η φράση «, περιλαμβανομένων του πιστοποιητικού τελικής έγκρισης, της άδειας εκπομπής αποβλήτων και της άδειας εκπομπής ρύπων».

Σημειώσεις:

- α. Με την προτεινόμενη τροπολογία σκοπείται η συμπερίληψη στο πλαίσιο αδειοδότησης στρατηγικών αναπτύξεων της έκδοσης πιστοποιητικού τελικής έγκρισης, άδειας εκπομπής αποβλήτων και άδειας εκπομπής ρύπων.
 - β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.
2. Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του άρθρου 3 του πιο πάνω νομοσχεδίου, ώστε να προστεθεί στο τέλος του η ακόλουθη επιφύλαξη:
«Νοείται ότι, για σκοπούς αδειοδότησης έργου στρατηγικής ανάπτυξης εφαρμόζονται οι διατάξεις του περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμου.».

Σημειώσεις:

- α. Με την προτεινόμενη τροπολογία σκοπείται η εισαγωγή πρόνοιας σύμφωνα με την οποία για σκοπούς αδειοδότησης έργου στρατηγικής ανάπτυξης θα εφαρμόζονται οι διατάξεις του περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμου.
 - β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.
3. Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του άρθρου 5 του πιο πάνω νομοσχεδίου, ώστε να αντικατασταθεί η παράγραφος (γ) του εδαφίου (2) με την ακόλουθη παράγραφο:
«(γ) εισηγείται στο Υπουργικό Συμβούλιο την έγκριση ή απόρριψη αίτησης χαρακτηρισμού ανάπτυξης ως έργου στρατηγικής ανάπτυξης, με πλήρως αιτιολογημένη εισήγηση, της οποίας το περιεχόμενο ταυτίζεται με την εισήγηση της Επιτροπής Αξιολόγησης, Ελέγχου και Παρακολούθησης Έργων Στρατηγικής Ανάπτυξης, η οποία απαρτίζεται από τον διευθυντή του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως, τον διευθυντή του Τμήματος Περιβάλλοντος και τον γενικό διευθυντή της Γενικής Διεύθυνσης Ανάπτυξης, και λαμβάνει υπόψη έκθεση του προϊσταμένου του Τομέα Στρατηγικών Αναπτύξεων.».

Σημειώσεις:

- α. Με την προτεινόμενη τροπολογία σκοπείται η εισαγωγή πρόνοιας σύμφωνα με την οποία για σκοπούς έγκρισης ή απόρριψης αίτησης χαρακτηρισμού ανάπτυξης ως έργου στρατηγικής ανάπτυξης θα υποβάλλεται στο Υπουργικό Συμβούλιο εισήγηση από τριμελή επιτροπή τεχνοκρατών, η οποία θα απαρτίζεται από τον διευθυντή του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως, τον διευθυντή του Τμήματος Περιβάλλοντος και τον γενικό διευθυντή της Γενικής Διεύθυνσης Ανάπτυξης.
 - β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.
4. Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του άρθρου 5 του πιο πάνω νομοσχεδίου, ώστε να προστεθεί στο

εδάφιο (2) η ακόλουθη νέα παράγραφος:

«(ζ) ενημερώνει την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών τουλάχιστον επτά (7) εργάσιμες ημέρες πριν από την υποβολή εισήγησης στο Υπουργικό Συμβούλιο για έγκριση ή απόρριψη αίτησης χαρακτηρισμού ανάπτυξης ως έργου στρατηγικής ανάπτυξης.».

Σημειώσεις:

- α. Με την προτεινόμενη τροπολογία σκοπεύεται η εισαγωγή πρόνοιας, ώστε να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών για την υποβολή εισήγησης στο Υπουργικό Συμβούλιο αναφορικά με την έγκριση ή απόρριψη αίτησης χαρακτηρισμού ανάπτυξης ως έργου στρατηγικής ανάπτυξης.
- β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.
5. Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του άρθρου 8 του πιο πάνω νομοσχεδίου, ώστε να προστεθεί στο εδάφιο (1), αμέσως μετά τη λέξη «οικονομίας» (πέμπτη γραμμή), η φράση «με την επίτευξη είτε στόχων που εμπίπτουν στη δέσμη “Προσαρμογή Στόχων στο 55%” (“FitFor55”) αναφορικά με την καινοτομία, την έρευνα, την κοινωνική πρόνοια, την αειφόρο ανάπτυξη, τη μετάβαση στην πράσινη ανάπτυξη, τη μετάβαση στην κυκλική οικονομία και την κλιματική ουδετερότητα είτε των στόχων βιώσιμης ανάπτυξης του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών».

Σημειώσεις:

- α. Με την προτεινόμενη τροπολογία σκοπεύεται η εισαγωγή πρόνοιας, ώστε μια ανάπτυξη να δύναται να χαρακτηριστεί ως έργο στρατηγικής ανάπτυξης, νοουμένου ότι εμπίπτει είτε στη δέσμη «Προσαρμογή Στόχων στο 55%» («FitFor55») είτε στην προώθηση της υλοποίησης των στόχων βιώσιμης ανάπτυξης του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών.
- β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.
6. Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του άρθρου 8 του πιο πάνω νομοσχεδίου, ώστε να προστεθεί στο εδάφιο (3) η ακόλουθη νέα παράγραφος:

«(ε) αναπτύξεις σε περιοχές του Δικτύου “Φύση 2000” και αναπτύξεις για τις οποίες απαιτείται η έκδοση πολεοδομικής άδειας κατά παρέκκλιση, δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 26 του περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμου.».

Σημειώσεις:

- α. Με την προτεινόμενη τροπολογία σκοπεύεται η εισαγωγή πρόνοιας, ώστε να μη δύναται να χαρακτηριστεί μια ανάπτυξη ως έργο στρατηγικής ανάπτυξης, σε περίπτωση κατά την οποία πρόκειται είτε για ανάπτυξη σε περιοχή του Δικτύου «Φύση 2000» είτε για ανάπτυξη για την οποία απαιτείται η έκδοση πολεοδομικής άδειας, κατά παρέκκλιση, δεδομένου ότι έργα των οποίων η αξία υπερβαίνει τα €20 εκατομ. συνήθως είναι ογκώδη και ως εκ τούτου πρέπει να είναι ορθά χωροθετημένα.
- β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.
7. Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του άρθρου 21 του πιο πάνω νομοσχεδίου, ώστε να αντικατασταθεί στο εδάφιο (1) η φράση «Ανεξάρτητα από τις προβλεπόμενες διαδικασίες» (πρώτη γραμμή) με τη φράση «Τηρουμένων των διατάξεων που προβλέπονται».

Σημειώσεις:

- α. Με την προτεινόμενη τροπολογία σκοπεύεται όπως οι πρόνοιες του προτεινόμενου νόμου εφαρμόζονται τηρουμένων των διατάξεων του περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμου.
- β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άρα, για τις τροπολογίες τις οποίες εισηγείται η κ. Ατταλίδου εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών παρακαλώ όπως τοποθετηθεί το σώμα.

Ποιοι, ποιες συναδέλφοι, συναδέλφισσες τάσσονται υπέρ, εναντίον ή αποχή;

Ψηφίζουμε, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα εννέα. Δεκαοκτώ ψήφοι υπέρ, τριάντα μία εναντίον και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα μία ψήφους εναντίον, δεκαοκτώ υπέρ και καμία αποχή, οι τροπολογίες απορρίπτονται.
Και προχωράμε τώρα στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου, κύριε Γεωργίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Αρχές που διέπουν τις διαδικασίες αδειοδότησης έργου στρατηγικής ανάπτυξης. Άρθρο 3.

Αρμόδια όργανα χειρισμού και διεκπεραίωσης των αιτήσεων. Άρθρο 4.

Αρμοδιότητες και εξουσίες Υπουργού. Άρθρο 5.

Υποβολή αίτησης χαρακτηρισμού ανάπτυξης ως έργου στρατηγικής ανάπτυξης και τέλος διαχείρισης.
Άρθρο 6.

Επιλέξιμα πρόσωπα. Άρθρο 7.

Κριτήρια αξιολόγησης αίτησης χαρακτηρισμού ανάπτυξης ως έργου στρατηγικής ανάπτυξης. Άρθρο 8.

Σύσταση Τομέα Στρατηγικών Αναπτύξεων. Άρθρο 9.

Διαδικασία χαρακτηρισμού ανάπτυξης ως έργου στρατηγικής ανάπτυξης. Άρθρο 10.

Κατάλογος αδειοδότησης έργου στρατηγικής ανάπτυξης. Άρθρο 11.

Γενικές πρόνοιες αδειοδότησης. Άρθρο 12.

Προθεσμίες για την εξέταση της αίτησης αδειοδότησης. Άρθρο 13.

Υποχρεώσεις αιτητή. Άρθρο 14.

Αποχαρακτηρισμός έργου στρατηγικής ανάπτυξης. Άρθρο 15.

Αρμοδιότητα χορήγησης οικοδομικών αδειών για έργο στρατηγικής ανάπτυξης. Άρθρο 16.

Διαδικασία χορήγησης πολεοδομικής άδειας και προθεσμίες. Άρθρο 17.

Διαδικασία χορήγησης άδειας οικοδομής και προθεσμίες. Άρθρο 18.

Ιεραρχική προσφυγή. Άρθρο 19.

Μελέτες αναφορικά με το περιβάλλον. Άρθρο 20.

Διαδικασία εξέτασης μελετών. Άρθρο 21.

Έκδοση αδειών διαμονής προσωπικού από τρίτες χώρες. Άρθρο 22.

Καθήκοντα και αρμοδιότητες Υπευθύνου Έργου. Άρθρο 23.

Ρυθμίσεις διαχείρισης. Άρθρο 24.

Έκδοση Κανονισμών. Άρθρο 25.

Υποχρέωση εχεμύθειας για την προστασία επιχειρηματικών απορρήτων και πληροφοριών εμπιστευτικής φύσεως. Άρθρο 26.

Εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Νόμου. Άρθρο 27.

Επικοινωνία με ηλεκτρονικά μέσα. Άρθρο 28.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 29.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε, παρακαλώ, για τα άρθρα 1 έως 29 και ανακοινώστε τα αποτελέσματα, μόλις και εφόσον διαμορφωθούν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες πενήντα ένας. Τριάντα τρεις ψήφοι υπέρ, δεκαοκτώ εναντίον και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα τρεις ψήφους υπέρ, δεκαοκτώ εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί της Διευκόλυνσης των Έργων Στρατηγικής Ανάπτυξης Νόμος του 2023».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες πενήντα δύο. Τριάντα τέσσερις ψήφοι υπέρ, δεκαοκτώ εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα τέσσερις ψήφους υπέρ, δεκαοκτώ εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

Και προχωράμε τώρα...

Ναι, συγγνώμη, ναι, κύριε Δαμιανού, σας ακούω.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Δικαιολόγηση ψήφου, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Βεβαίως.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Πολύ σύντομα.

Παρά τις σημαντικές βελτιώσεις που επήλθαν από τα αρχικά νομοσχέδια και το ότι κάποιες από τις τροπολογίες μας έχουν εγκριθεί, δυστυχώς υπολείπεται σε ό,τι αφορά την προστασία του περιβάλλοντος και σε κάποιες πτυχές που αφορούν τα ζητήματα διαφάνειας και χρηστής διοίκησης, γι' αυτό έχουμε καταψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πολύ ωραία!

Προχωράμε στο επόμενο θέμα, που είναι το υπ' αριθμόν 28 και τιτλοφορείται «Ο περί της Εκλογής των Μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2020».

Υπάρχει εδώ αίτημα, αντιλαμβάνομαι, για αναβολή, σωστά, συνάδελφοι;

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Μάλιστα, υπάρχει αίτημα για αναβολή. Το έχουμε αναφέρει και στη Σύσκεψη Αρχηγών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πολύ ωραία! Σωστά θυμάμαι. Ευχαριστώ, κύριε Λεωνίδου.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Δαμιανού, σύντομα σας παρακαλώ.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Αντιλαμβάνομαι υπάρχει μια συναντίληψη για την αναβολή. Να σημειώσω ότι εμείς σπεύσαμε να φροντίσουμε τα εκλογικά νομοσχέδια να ψηφιστούν πριν από την ανάπαυλα των διακοπών. Σεβόμαστε ότι κάποια κόμματα θέλουν να επεξεργαστούν κάποιες επιμέρους πτυχές, αλλά να παρακαλέσω να είμαστε έτοιμοι στην πρώτη ολομέλεια να ψηφίσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΔΗΚΟ, ΕΛΑΜ, ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα, ΔΗΠΑ-Συνεργασία.

Εναντίον: ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, μεμονωμένος σοσιαλιστής βουλευτής.

Κύριε Χατζηγιάννη.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε, αν είναι δυνατό, να πάει πίσω στην επιτροπή και να δεσμευτούμε εδώ πέρα ότι με την πρώτη ολομέλεια σίγουρα να έρθει ενώπιόν της. Αλλά να πάει όμως πίσω στην επιτροπή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η εισήγηση στη Σύσκεψη Αρχηγών ήταν για να πάει πίσω στην επιτροπή. Ήθελαν και δεν μπορούμε να στερήσουμε από τους συναδέλφους το δικαίωμα να το ξαναδούν βεβαίως. Ελπίζω ωστόσο το συντομότερο, ναι, μη φτάσουμε την παραμονή, θα πρέπει να τοποθετηθεί το σώμα.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Δεν υπάρχει πρόβλημα, αν και το είδαμε σε πάρα πολλές συνεδρίες. Είναι σεβαστό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πολύ ωραία!

Οπότε, να το θέσουμε σε ψηφοφορία όμως, για να είμαστε δίκαιοι και σωστοί;

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Δε χρειάζεται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία!

Οπότε, αναβάλλεται το θέμα υπ' αριθμόν 28 και προχωράμε στο θέμα υπ' αριθμόν 29. Το υπ' αριθμόν 29 θέμα τιτλοφορείται «Ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2021». Είναι η πρόταση νόμου του κ. Πανίκου Λεωνίδου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος.

Παρακαλώ τον γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός του υπ' αριθμόν 29 θέματος είναι η τροποποίηση του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου, ώστε να αναθεωρηθούν οι περιορισμοί που ισχύουν για τη χορήγηση αδειών ίδρυσης, εγκατάστασης και λειτουργίας παρόχου υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για την πρόταση νόμου «Ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2021»

Παρόντες:

Άριστος Δαμιανού, πρόεδρος

Νίκος Γεωργίου

Μαρίνα Νικολάου

Μαρίνος Μουσιούπτας

Βαλεντίνος Φακοντής

Αλεξάνδρα Ατταλίδου

Νίκος Σύκας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από το μέλος της κ. Πανίκο Λεωνίδου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, σε πέντε συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 2 Ιουνίου, στις 27 Οκτωβρίου και στις 17 Νοεμβρίου 2022, καθώς και στις 22 Ιουνίου και στις 6 Ιουλίου 2023. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, της Επιτροπής Προστασίας Ανταγωνισμού (ΕΠΑ), της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, της Ένωσης Συντακτών Κύπρου, του Συνδέσμου Εκδοτών Εφημερίδων και Περιοδικών Κύπρου, του Κυπριακού Οργανισμού Εκδοτών Διαδικτύου (ΚΟΕΔ), του Συνδέσμου Ραδιοφώνων Κύπρου, του Ομίλου SpmMedia Ltd, των τηλεοπτικών οργανισμών «ANTENNA TV», «OMEGA CHANNEL LTD», «SIGMA TV», «PLUS TV», «CAPITAL TV», «CYTAVISION», «PRIMETEL PLC», «MOVIES BEST HD & CABLENET SHOWTIME 1 HD» και «ALPHA ΚΥΠΡΟΥ» και των παροχών ψηφιακής τηλεόρασης «CYTAVISION», «PRIMETEL PLC» και «CABLENET COMMUNICATION SYSTEMS LTD». Οι τηλεοπτικοί οργανισμοί «NEW EXTRA TV» και «BERGINA ΚΥΠΡΟΥ», καθώς και οι παροχείς ψηφιακής τηλεόρασης «VELISTER LTD» και «EPIC LTD», παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στις συνεδρίες της επιτροπής.

Σημειώνεται ότι στο στάδιο της συζήτησης παρευρέθησαν επιπροσθέτως τα μέλη της επιτροπής κ. Κυριάκος Χατζηγιάννης, Πανίκος Λεωνίδου, Χρίστος Σενέκης και Μαρίνος Σιζόπουλος.

Σημειώνεται επίσης ότι η επιτροπή μελέτησε την εν λόγω πρόταση νόμου κατά προτεραιότητα, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Κανονισμού 40Α του Κανονισμού της Βουλής των Αντιπροσώπων, λόγω της σημασίας και των σκοπών των προτεινόμενων νομοθετικών ρυθμίσεων.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου, ώστε να αναθεωρηθούν οι περιορισμοί που ισχύουν για τη χορήγηση αδειών ίδρυσης, εγκατάστασης και λειτουργίας παρόχου υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων και οι οποίοι αφορούν στην κατοχή μετοχών τόσο στην ενδιαφερόμενη εταιρεία όσο και από την εν λόγω εταιρεία σε άλλους οργανισμούς.

Ειδικότερα, με τον προτεινόμενο νόμο όπως αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή προβλέπονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Αναθεώρηση του ποσοστού το οποίο δύναται να κατέχει φυσικό πρόσωπο το οποίο είναι μέτοχος εταιρείας η οποία είναι μέτοχος της αδειούχου εταιρείας, ώστε αυτό να ανέρχεται μέχρι πενήντα ένα τοις εκατόν (51%) του μετοχικού κεφαλαίου της πρώτης αναφερόμενης εταιρείας, αντί μέχρι δέκα τοις εκατόν (10%) αυτού όπως ισχύει σήμερα.
2. Κατάργηση του προβλεπόμενου περιορισμού όσον αφορά στο ποσοστό συμμετοχής εταιρείας μέχρι είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) στο μετοχικό κεφάλαιο δημόσιας εταιρείας η οποία είναι κάτοχος μετοχών αδειούχου εταιρείας.
3. Κατάργηση του ανώτατου ορίου συμμετοχής μετόχου στο μετοχικό κεφάλαιο αδειούχου εταιρείας, ήτοι του ανώτατου ορίου του είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) στο μετοχικό κεφάλαιο ραδιοφωνικού ή τηλεοπτικού οργανισμού και του ανώτατου ορίου του σαράντα τοις εκατό (40%) στο μετοχικό κεφάλαιο ραδιοφωνικού οργανισμού τοπικής κάλυψης.
4. Κατάργηση του προβλεπόμενου περιορισμού ως προς το μέγιστο συνολικό ποσοστό κατοχής μετοχών από συζύγους ή πρόσωπα τα οποία είναι συγγενείς μέχρι δεύτερου βαθμού.
5. Αναθεώρηση των ρυθμίσεων οι οποίες ισχύουν όσον αφορά στην κατοχή μετοχών από αλλοδαπούς, με αύξηση του ποσοστού συμμετοχής εταιρειών που ανήκουν σε αλλοδαπούς στο μετοχικό κεφάλαιο αδειούχων εταιρειών.
6. Κατάργηση του προβλεπόμενου περιορισμού για την απόκτηση μετοχών από αλλοδαπούς, σύμφωνα με τον οποίο απαιτείται για τον σκοπό αυτό η παραχώρηση άδειας από το Υπουργικό Συμβούλιο.
7. Εισαγωγή πρόνοιας, ώστε να μη χορηγείται άδεια σε φυσικό πρόσωπο το οποίο δεν έχει λευκό ποινικό μητρώο ή έχει τελεσίδικα καταδικαστεί για οφειλές προς το κράτος.
8. Κατάργηση ορισμένων περιορισμών αναφορικά με την αδειοδότηση ραδιοφωνικών οργανισμών και την κάθετη ιδιοκτησία, ήτοι τη συμμετοχή ταυτόχρονα στην ιδιοκτησία ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών οργανισμών, αλλά και εκδοτικών οίκων, εφημερίδων ή περιοδικών.

Εισάγοντας την υπό συζήτηση πρόταση νόμου, ο εισηγητής της δήλωσε ότι οι ισχύοντες περιορισμοί στην κατοχή μετοχών για τη χορήγηση αδειών ίδρυσης, εγκατάστασης και λειτουργίας παρόχου υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων χρήζουν αναθεώρησης, ώστε να καταστεί η υπό τροποποίηση βασική νομοθεσία συμβατή με τη νομοθεσία που ισχύει σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες όσον αφορά στη διαφάνεια του ιδιοκτησιακού καθεστώτος των μέσων μαζικής ενημέρωσης, αλλά και στην πολυφωνία και στην ελευθερία της έκφρασης. Όπως ο ίδιος υποστήριξε, οι διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας στον τομέα αυτό θέτουν περιορισμούς οι οποίοι ουσιαστικά καταστρατηγούνται και συναφώς το πραγματικό ιδιοκτησιακό καθεστώς των μέσων μαζικής ενημέρωσης εντέλει αποκρύπτεται και ο έλεγχος συμμόρφωσης καθίσταται ιδιαίτερα δυσχερής.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών δήλωσαν μεταξύ άλλων ότι επί της αρχής το εν λόγω υπουργείο ενίσταται σε ορισμένες εκ των προτεινόμενων τροποποιήσεων και εξέφρασαν επιφυλάξεις για ενδεχόμενη δημιουργία καταστάσεων ολιγοπωλίου όσον αφορά στους ιδιωτικούς ραδιοτηλεοπτικούς οργανισμούς. Παράλληλα, τόνισαν την ανάγκη διασφάλισης των αρχών του πλουραλισμού, της πολυφωνίας και της διαφάνειας στη λειτουργία των μέσων μαζικής ενημέρωσης. Περαιτέρω, εξέφρασαν επιφυλάξεις αναφορικά με τις ρυθμίσεις οι οποίες αφορούν στο προτεινόμενο ποσοστό συμμετοχής αλλοδαπών στο ιδιοκτησιακό καθεστώς των μέσων μαζικής ενημέρωσης.

Η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας επισήμανε την ανάγκη εξέτασης της συμβατότητας των προνοιών της πρότασης νόμου με τη νομολογία και το ενωσιακό δίκαιο. Ειδικότερα, όπως η ίδια ανέφερε, σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο οι ιδιοκτήτες ή πιθανοί αγοραστές μέσων μαζικής ενημέρωσης οι οποίοι προέρχονται από κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης πρέπει να τυγχάνουν της ίδιας μεταχείρισης με τους πολίτες της Δημοκρατίας. Όσον αφορά τους πολίτες τρίτων χωρών, δεν ισχύει οποιαδήποτε ρύθμιση στον τομέα αυτό σε ευρωπαϊκό επίπεδο και ως εκ τούτου τα κράτη μέλη έχουν διακριτική ευχέρεια να ρυθμίσουν σε

εθνικό επίπεδο το εν λόγω ζήτημα, επιβάλλοντας περιορισμούς επί των ποσοστών συμμετοχής των πολιτών τρίτων χωρών στα ραδιοηλεκτρονικά μέσα.

Η πρόεδρος της Αρχής Ραδιοηλεκτρονικής Κύπρου δήλωσε ότι κρίνεται αναγκαίος ο εκσυγχρονισμός της ισχύουσας νομοθεσίας στον τομέα των ραδιοηλεκτρονικών μέσων και εξέφρασε προβληματισμούς και επιφυλάξεις ως προς τη διασφάλιση με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις των αρχών της πολυφωνίας και της διαφάνειας. Επιπροσθέτως, δήλωσε ότι η υπό αναφορά πρόταση νόμου αντίκειται σε άλλες επιμέρους πρόνοιες της υπό τροποποίηση βασικής νομοθεσίας και ενδέχεται να εγείρει ζητήματα όσον αφορά στη λειτουργία του υγιούς ανταγωνισμού. Τέλος, ανέφερε ότι με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις εμμέσως καταργείται η αρμοδιότητα ελέγχου της Αρχής Ραδιοηλεκτρονικής Κύπρου επί του ιδιοκτησιακού καθεστώτος των μέσων μαζικής ενημέρωσης.

Πέραν των πιο πάνω, οι εκπρόσωποι της Αρχής Ραδιοηλεκτρονικής Κύπρου ενημέρωσαν την επιτροπή ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενέκρινε ευρωπαϊκή πράξη για την ελευθερία των μέσων ενημέρωσης, ήτοι προσχέδιο κανονισμού για σκοπούς προστασίας της πολυφωνίας και της ανεξαρτησίας των μέσων ενημέρωσης στην ενιαία αγορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Όπως οι ίδιοι ανέφεραν, ο προτεινόμενος κανονισμός θα τυγχάνει εφαρμογής από τον Μάρτιο του 2024 και περιλαμβάνει μεταξύ άλλων ένα σύνολο κανόνων αναφορικά με τη διαφάνεια όσον αφορά στο ιδιοκτησιακό καθεστώς των μέσων ενημέρωσης και στο ζήτημα της συγκέντρωσης στην αγορά των εν λόγω οργανισμών, ενώ θα αφορά επιπροσθέτως πολίτες και προγράμματα τρίτων χωρών.

Ο πρόεδρος της Ένωσης Συντακτών Κύπρου ανέφερε μεταξύ άλλων ότι οι υπό αναφορά οργανισμοί πρέπει να εργοδοτούν επαγγελματίες δημοσιογράφους και δη δημοσιογράφους που είναι εγγεγραμμένα μέλη της Ένωσης Συντακτών Κύπρου, σημειώνοντας παράλληλα τον κίνδυνο που ελλοχεύει για έλευση στην Κύπρο πολυεθνικών επιχειρήσεων με απώτερο στόχο τη χειραγώγηση της πληροφόρησης του κοινού.

Οι εκπρόσωποι των μέσων μαζικής ενημέρωσης υποστήριξαν την ανάγκη φιλελευθεροποίησης και διαφάνειας στον τομέα των ραδιοηλεκτρονικών μέσων και απάλειψης των περιορισμών που προβλέπονται στην ισχύουσα νομοθεσία όσον αφορά το ιδιοκτησιακό καθεστώς σε ραδιοφωνικούς και τηλεοπτικούς οργανισμούς.

Στο στάδιο της μελέτης της πρότασης νόμου η επιτροπή ζήτησε από τους κυβερνητικούς αρμοδίους στοιχεία και διευκρινίσεις για επιμέρους ζητήματα που άπτονται της εφαρμογής των προτεινόμενων ρυθμίσεων, καθώς και του ισχύοντος νομοθετικού πλαισίου.

Τα ζητήματα τα οποία αποτέλεσαν αντικείμενο ιδιαίτερης συζήτησης από την επιτροπή εντοπίζονται στα ακόλουθα:

1. Στο ενδεχόμενο κατάργησης οποιουδήποτε περιορισμού αναφορικά με το ποσοστό το οποίο μέτοχος θα δύναται να κατέχει ή να ελέγχει επί του μετοχικού κεφαλαίου εταιρείας, περιλαμβανομένων των περιορισμών οι οποίοι αφορούν στον βαθμό συγγένειας των μετόχων ή/και στην κατοχή μετοχών σε εκδοτικούς οίκους, περιοδικά και εφημερίδες.
2. Στο ενδεχόμενο κατάργησης της διάταξης της υπό τροποποίηση βασικής νομοθεσίας η οποία προβλέπει ότι φυσικό πρόσωπο έχει συνολικά μέχρι δέκα τοις εκατόν (10%) του μετοχικού κεφαλαίου σε εταιρείες που είναι μέτοχοι σε ραδιοηλεκτρονικό οργανισμό και στο κατά πόσο κρίνεται αναγκαίο να διασφαλιστεί ότι τα φυσικά πρόσωπα θα δύναται να είναι μέτοχοι στις εν λόγω εταιρείες μέχρι ενός ποσοστού το οποίο δεν θα υπερβαίνει συνολικά το πενήντα ένα τοις εκατόν (51%) του μετοχικού κεφαλαίου.
3. Στην προτεινόμενη κατάργηση της διάταξης της υπό τροποποίηση βασικής νομοθεσίας με την οποία διασφαλίζεται σήμερα ότι οι μέτοχοι που είναι εταιρείες δεν έχουν συνολικά πέρα από το εβδομήντα τέσσερα τοις εκατόν (74%) του μετοχικού κεφαλαίου, ώστε να καταλήγει ένα ποσοστό τουλάχιστον είκοσι έξι τοις εκατό (26%) σε φυσικά πρόσωπα.
4. Στην προτεινόμενη διαφοροποίηση του ιδιοκτησιακού καθεστώτος μεταξύ των θεματικών ραδιοφωνικών οργανισμών, που ενδεχομένως να είναι και παγκύπριοι, και των παγκύπριων ραδιοφωνικών οργανισμών που δεν είναι θεματικοί αλλά γενικού ενδιαφέροντος.
5. Στην αναδιτύπωση των προνοιών της πρότασης νόμου σύμφωνα με τις οποίες ο έλεγχος ή/και η κατοχή μετοχών από πολίτες τρίτων χωρών σε αδειούχο εταιρεία υπόκεινται σε επιπρόσθετους όρους και περιορισμούς από αυτούς οι οποίοι ισχύουν για πολίτες της Δημοκρατίας ή άλλου κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Συναφώς, οι εκπρόσωποι της Αρχής Ραδιοηλεκτρονικής Κύπρου δήλωσαν ότι η αύξηση του επιτρεπόμενου ποσοστού επί του μετοχικού κεφαλαίου της αδειούχου εταιρείας σε πενήντα ένα τοις εκατό (51%) συνεπάγεται απόκτηση της απόλυτης πλειοψηφίας των μετοχών και έλεγχο του ραδιοηλεκτρονικού οργανισμού. Περαιτέρω, ως προς το ενδεχόμενο να δύναται φυσικό πρόσωπο να κατέχει το σύνολο των μετοχών ραδιοφωνικού ή τηλεοπτικού οργανισμού, εξέφρασαν προβληματισμούς και επιφυλάξεις, επειδή οι άδειες που χορηγούνται δεν δύναται να μεταβιβασθούν και ως εκ τούτου ένα φυσικό πρόσωπο δεν θα μπορεί να μεταβιβάσει την άδειά του ή να προσελκύσει επενδυτές σε περίπτωση ανάγκης για επιπλέον

χρηματοδότηση. Επιπροσθέτως, σύμφωνα με τους ίδιους, η κατοχή άδειας από νομικά πρόσωπα παρέχει τη δυνατότητα εφαρμογής μίας συλλογικής διαδικασίας διά της λήψης συλλογικών αποφάσεων από τους μετόχους.

Υπό το φως των πιο πάνω, σε μεταγενέστερο στάδιο ο εισηγητής, ως αποτέλεσμα της συζήτησης που διεξήχθη αναφορικά με την εν λόγω πρόταση νόμου, εισηγήθηκε επιμέρους τροποποιήσεις και βελτιωτικές αλλαγές, υποβάλλοντας αναθεωρημένο κείμενο σε συνεννόηση με τους εκπροσώπους της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, ώστε αναφορικά με το ιδιοκτησιακό καθεστώς των ραδιοτηλεοπτικών μέσων κατά βάση να προβλέπονται τα ακόλουθα:

1. Φυσικό πρόσωπο να δύναται να ελέγχει ή να είναι νόμιμα δικαιούχος κάτοχος μετοχών σε ποσοστό μέχρι εκατό τοις εκατόν (100%), είτε απευθείας στην αδειούχο εταιρεία είτε διαμέσου άλλων εταιρειών που είναι μέτοχοι στην αδειούχο εταιρεία.
2. Εταιρεία να δύναται να κατέχει ή να ελέγχει άμεσα ή έμμεσα ποσοστό μέχρι εκατό τοις εκατόν (100%) του συνολικού μετοχικού κεφαλαίου της αδειούχου εταιρείας, είτε απευθείας στην αδειούχο εταιρεία είτε διαμέσου άλλων εταιρειών που είναι μέτοχοι στην αδειούχο εταιρεία.
3. Το σύνολο των μετοχών που ελέγχονται από ή ανήκουν σε πρόσωπα που είναι συγγενείς μεταξύ τους μέχρι δεύτερου βαθμού ή είναι σύζυγοι να δύναται να είναι μέχρι το εκατό τοις εκατόν (100%) του συνολικού μετοχικού κεφαλαίου της αδειούχου εταιρείας.
4. Πολίτης τρίτης χώρας να δύναται να αποκτήσει κατόπιν άδειας από το Υπουργικό Συμβούλιο μετοχές της αδειούχου εταιρείας που να μην υπερβαίνουν το δέκα τοις εκατόν (10%) του συνολικού μετοχικού κεφαλαίου της, είτε απευθείας στην αδειούχο εταιρεία είτε διαμέσου άλλων εταιρειών που είναι μέτοχοι στην αδειούχο εταιρεία, νοουμένου ότι δεν υπάρχει εύλογη υποψία ότι διακυβεύεται το δημόσιο συμφέρον ή/και η εθνική ασφάλεια.
5. Οι πάροχοι υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων να καθιστούν δυνατή την πρόσβαση της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου σε πληροφορίες σχετικά με το ιδιοκτησιακό καθεστώς τους, περιλαμβανομένων των πραγματικών δικαιούχων, όπως ισχύει και σήμερα.
6. Σε περίπτωση κατά την οποία εταιρείες-μέτοχοι της αδειούχου εταιρείας είναι περισσότερες από μία, οι εν λόγω εταιρείες να μη δύναται να κατέχουν συνολικά ή να ελέγχουν άμεσα ή έμμεσα ποσοστό το οποίο υπερβαίνει το εβδομήντα τέσσερα τοις εκατόν (74%) του συνολικού μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας όπως ισχύει σήμερα.
7. Εισαγωγή επιπρόσθετων όρων και προϋποθέσεων για σκοπούς χορήγησης άδειας παρόχου υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων σε φυσικό πρόσωπο, μεταξύ άλλων όσον αφορά στην κατοχή λευκού ποινικού μητρώου και στη μη καταδίκη για αδίκημα δυνάμει του περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες Νόμου ή για οφειλές προς το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων ή φορολογικές υποχρεώσεις.
8. Φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο κατέχει οποιονδήποτε αριθμό μετοχών σε αδειούχο εταιρεία η οποία ανήκει σε δημοσιογραφικό όμιλο να μη δύναται να κατέχει ή να ελέγχει άδεια ή οποιονδήποτε αριθμό μετοχών σε αδειούχο εταιρεία η οποία ανήκει σε άλλο δημοσιογραφικό όμιλο.
9. Φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο κατέχει άδεια ραδιοφωνικού ή τηλεοπτικού οργανισμού ο οποίος ανήκει σε δημοσιογραφικό όμιλο να μη δύναται να κατέχει ή να ελέγχει άδεια ή οποιονδήποτε αριθμό μετοχών σε αδειούχο εταιρεία η οποία ανήκει σε άλλο δημοσιογραφικό όμιλο.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, τοποθετούμενοι επί του αναθεωρημένου κειμένου της πρότασης νόμου, εξέφρασαν την άποψη ότι, παρότι οι προτεινόμενες ρυθμίσεις είναι προς την ορθή κατεύθυνση, ενδεχομένως να κρίνεται σκόπιμη η διενέργεια ανάλυσης αντικτύπου του νόμου που προτείνεται. Παράλληλα, οι εκπρόσωποι της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου δήλωσαν ότι δεν ενίστανται στην υιοθέτηση των προτεινόμενων με την πρόταση νόμου ρυθμίσεων.

Στη βάση των πιο πάνω η επιτροπή αποφάσισε να τροποποιήσει περαιτέρω το υποβληθέν ενώπιόν της αναθεωρημένο κείμενο της πρότασης νόμου, ώστε να εισαχθεί ως επιπρόσθετη προϋπόθεση για σκοπούς χορήγησης άδειας παρόχου υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων σε φυσικό πρόσωπο η μη καταδίκη του για συμπεριφορά η οποία συνιστά σεξουαλική παρενόχληση ή παρενόχληση δυνάμει των διατάξεων του περί Ίσης Μεταχείρισης Ανδρών και Γυναικών στην Απασχόληση και στην Επαγγελματική Εκπαίδευση Νόμου.

Ο πρόεδρος και τα μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών, λαμβάνοντας υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν τους, επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των προνοιών της πρότασης νόμου όπως αυτή αναθεωρήθηκε σύμφωνα με τα πιο πάνω κατά τη συζήτησή της στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές, ομιλήτριες επί θέματος αρχής;

Ο κ. Λεωνίδου.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η παρούσα πρόταση νόμου αφορά την πρωτοβουλία που έχουμε πάρει, με στόχο να συμβάλουμε στον εκσυγχρονισμό του κανονιστικού πλαισίου που διέπει το ιδιοκτησιακό καθεστώς των ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών οργανισμών. Η πρότασή μας προβλέπει την αναθεώρηση των περιορισμών που ισχύουν για τη χορήγηση αδειών ίδρυσης, εγκατάστασης και λειτουργίας παρόχου υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων.

Είναι γενικά παραδεκτό -και αυτό διεφάνη καθ' όλη τη διάρκεια της συζήτησης του θέματος ενώπιον της επιτροπής- ότι η ισχύουσα νομοθεσία που αφορά τα μέσα μαζικής ενημέρωσης είναι μια νομοθεσία απαρχαιωμένη, μια δυσνόητη, δύσκολη νομοθεσία, η οποία προκαλεί αντινομίες, συγκρούσεις και κενά, και αυτή η νομοθεσία μέχρι αυτή τη στιγμή βρίσκεται σχεδόν σε πλήρη αντίθεση με τις νομοθεσίες άλλων ευρωπαϊκών κρατών, οι οποίες κυρίως διασφαλίζουν την αρχή της διαφάνειας, της πολυφωνίας και της ελευθερίας λόγου και έκφρασης σε ένα σύγχρονο κράτος δικαίου.

Δυστυχώς, το ισχύον σύστημα που εφαρμόζεται αναγκάζει -και σε αυτό θέλω να δώσουμε ιδιαίτερη σημασία, ήταν η αφορμή και το έναυσμα, αν θέλετε, στο να προχωρήσουμε σε αυτή την πρόταση- τους ιδιοκτήτες σήμερα των μέσων μαζικής επικοινωνίας να καταστρατηγούν τη νομοθεσία, με αποτέλεσμα να μην παρουσιάζονται οι πραγματικοί μέτοχοι των εταιρειών, και το αποτέλεσμα είναι να χρησιμοποιούν τρίτα πρόσωπα ως αχυρανθρώπους, θα έλεγα, για να μπορέσουν να λειτουργήσουν. Η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης είναι πάρα πολύ δύσκολο να βρει τι ακριβώς ισχύει πίσω από κάθε περίπτωση.

Εκτός από τη διαπίστωση που κάναμε, όλα αυτά φαίνονται και στην έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τα τρία τελευταία χρόνια, εκεί που αναφέρεται στο κράτος δικαίου. Έτσι, θα έπρεπε να γίνει μια καινούργια νομοθεσία, η οποία να διασφαλίζει κατά κύριο λόγο τη διαφάνεια, ποιοι είναι πίσω ακριβώς, και επιπρόσθετα τον έλεγχο, να μπορεί η αρμόδια αρχή να προβαίνει σε έλεγχο. Δε θα μπω σε λεπτομέρειες για το τι επιτυγχάνεται μέσα από αυτή τη νομοθεσία, γιατί ο χρόνος είναι περιορισμένος. Θέλω να εκφράσω τις ευχαριστίες μου ξανά στον πρόεδρο της επιτροπής, σε όλα τα μέλη, στους λειτουργούς της Βουλής, στην κ. Δέσποινα ιδιαίτερα, για τη μεγάλη προσπάθεια, την πρόεδρο της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης, καθώς και τους συνεργάτες τους στην Αρχή.

Νομίζω ότι είναι μια νομοθεσία η οποία βάζει την Κύπρο μπροστά, γι' αυτό σας παρακαλώ θερμά, αγαπητοί συνάδελφοι και κυρία Πρόεδρε, όπως έχουμε τη θετική στήριξη.

Να 'στε καλά!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Ο κ. Δαμιανού.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε,

Μια διαπίστωση που γίνεται διαχρονικά είναι ότι η σχετική νομοθεσία που αφορά τους ραδιοφωνικούς και τηλεοπτικούς οργανισμούς, ιδιαίτερα ένεκα του γεγονότος ότι, όταν συζητούμε γι' αυτά τα ζητήματα, μιλούμε για εθνικό πλούτο, χρειάζεται επικαιροποίηση. Έγιναν βήματα τα προηγούμενα χρόνια, αλλά κάθε φορά που ανοίγουμε ένα ζήτημα εντοπίζουμε άλλα προβλήματα. Γι' αυτό πρέπει και η εκτελεστική εξουσία, μαζί και εμείς φυσικά, στον βαθμό που έχουμε δυνατότητες, να δούμε πώς εκσυγχρονίζουμε αυτό το πλαίσιο, διότι στο τέλος της μέρας τίθενται και ζητήματα αθέμιτου ανταγωνισμού, διαφάνειας κτλ.

Εμείς αντιλαμβανόμαστε ότι ξεκίνησε αυτή η πρωτοβουλία από τους συναδέλφους, σε μια προσπάθεια να εξορθολογιστεί το νομοθετικό πλαίσιο. Μας έχει απασχολήσει όμως το γεγονός ότι η κατάληξη, όπως είναι σήμερα ενώπιον της ολομέλειας της Βουλής, αφορά τη δυνατότητα κατοχής του εκατό τοις εκατό των μετοχών οριζόντια σε έναν όμιλο εταιρειών που συναποτελούν ακριβώς είτε ραδιόφωνα είτε τηλεοράσεις, με ενδεχόμενο, χωρίς να είμαι απόλυτος, να δημιουργούνται συνθήκες στρέβλωσης στην αγορά. Κατανοούμε ότι διορθώνεται ένα πρόβλημα που υπήρχε, όπως λέχθηκε, με τους αχυρανθρώπους, δηλαδή υπήρχαν οι λεγόμενοι «φαινόμενοι μέτοχοι», αν τα ελληνικά μου είναι σωστά για τους *nominee shareholders*, το οποίο εξαλείφεται με αυτή τη ρύθμιση, πλην όμως το εκατό τοις εκατό το θεωρούμε υπερβολικό. Εμείς θα προτιμούσαμε ένα ποσοστό που να διασφαλίζει μεν το πλειοψηφικό πακέτο αλλά όχι το εκατό τοις εκατό.

Είχαμε διαβάσει τις προθέσεις των συναδέλφων στην επιτροπή Εσωτερικών, άρα δεν είχε νόημα να παζαρεύουμε ποσοστά, γι' αυτό καταθέτουμε τη διαφωνία μας, αντιλαμβανόμενοι ότι γίνεται μια προσπάθεια σε

ό,τι αφορά και την πρόθεση της διαφάνειας, αλλά την ίδια ώρα δημιουργούνται και συνθήκες ενδεχομένως στα κυπριακά δεδομένα κάποιας μορφής μπερλουσκονισμού, που δεν θα είναι υγιές για τη δημοκρατία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Ο κ. Σύκας τελευταίος ομιλητής.

ΝΙΚΟΣ ΣΥΚΑΣ:

Πολύ σωστά αναφέρθηκε, κυρία Πρόεδρε, ότι πρόκειται για εθνικό πλούτο και προσθέτω, αγαπητέ Άριστε, ότι είναι και η τέταρτη εξουσία. Άρα, αυτό που δηλώνουμε «διαφάνεια» θεωρώ ότι είναι προς τη σωστή κατεύθυνση το σημερινό νομοσχέδιο και σίγουρα βελτιώνει κατά πολύ τις συνθήκες διαφάνειας, έχοντας κατά νου το τι συμβαίνει με τις εταιρείες και οτιδήποτε άλλο. Και δεν θα πρέπει να φοβόμαστε το εκατό τοις εκατό, αφού αυτό είναι η απόλυτη διαφάνεια και ειδικότερα για τα φυσικά πρόσωπα.

Απ' εκεί και πέρα, σίγουρα υπάρχουν περιθώρια περαιτέρω διαφάνειας, ακόμα και δημοσιοποίησης των μετόχων ή οποιωνδήποτε άλλων, όμως εμείς πιστεύουμε ότι υπό τις δοσμένες περιστάσεις, ικανοποιώντας και συναινώντας με την τέταρτη εξουσία, αλλά και τα αρμόδια κυβερνητικά τμήματα, θα υπερψηφίσουμε το νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πολύ ωραία!

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 19 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ, για τα άρθρα.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα, μόλις και εφόσον διαμορφωθούν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα δύο. Υπέρ είκοσι έξι, εναντίον δεκατέσσερις, αποχές δύο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι έξι ψήφους υπέρ, δεκατέσσερις εναντίον και δύο αποχές, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών (Τροποποιητικός Νόμος του 2023)».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ να ψηφίσετε για το σύνολο της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες πενήντα. Υπέρ τριάντα τέσσερις, εναντίον δεκατέσσερις, αποχές δύο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα τέσσερις ψήφους υπέρ, δεκατέσσερις εναντίον και δύο αποχές, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο*.

Το υπ' αριθμόν 30 θέμα τιτλοφορείται...

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΔΗΚΟ, ΕΛΑΜ, Σταύρος Παπαδούρης (Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών), ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα, ΔΗΠΑ-Συνεργασία, μεμονωμένος σοσιαλιστής βουλευτής.

Εναντίον: ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις.

Αποχές: Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Θα συνεχίσουμε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να κλείσουμε, νομίζω, τα θέματα της επιτροπής Εσωτερικών και μετά να πάμε σε διάλειμμα.

Συμφωνείτε, κύριε Κέττηρε;

ΝΙΚΟΣ ΚΕΤΤΗΡΟΣ:

Φτάνει να προλάβουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα προλάβουμε.

Το υπ' αριθμόν 30 θέμα πιλοφορείται «Ο περί Προσφύγων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022». Είναι πρόταση νόμου των κ. Χρίστου Χρίστου, Λίνου Παπαγιάννη και Σωτήρη Ιωάννου εκ μέρους του Εθνικού Λαϊκού Μετώπου.

Παρακαλώ τον γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του περί Προσφύγων Νόμου, ώστε, σε περίπτωση άρνησης αιτητή διεθνούς προστασίας να συναινέσει στη διενέργεια ιατρικής εξέτασης προσδιορισμού της ηλικίας του, να τεκμαίρεται ότι είναι ενήλικας και να του παρέχεται το δικαίωμα σε οποιοδήποτε μεταγενέστερο στάδιο της διαδικασίας να καταθέσει επιπρόσθετα στοιχεία ως προς την ανηλικότητά του ή/και να ζητήσει να υποβληθεί στην εν λόγω ιατρική εξέταση.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για την πρόταση νόμου «Ο περί Προσφύγων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022»

Παρόντες:

Άριστος Δαμιανού, πρόεδρος

Νίκος Γεωργίου

Μαρίνα Νικολάου

Μαρίνος Μουσιούπας

Βαλεντίνος Φακοντής

Αλεξάνδρα Απταλίδου

Νίκος Σύκας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από τους κ. Χρίστο Χρίστου, Λίνο Παπαγιάννη και Σωτήρη Ιωάννου εκ μέρους του Εθνικού Λαϊκού Μετώπου, σε τέσσερις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 27 Απριλίου, στις 8 και 29 Ιουνίου και στις 6 Ιουλίου 2023.

Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Εσωτερικών, συνοδευόμενος από υπηρεσιακούς παράγοντες, η Επίτροπος Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού, εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας, του Υφυπουργείου Κοινωνικής Πρόνοιας, της Υπάτης Αρμοστείας των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες (United Nations High Commissioner for Refugees), του Διεθνούς Οργανισμού Μετανάστευσης (Γραφείο Κύπρου), της Κίνησης για Ισότητα, Στήριξη, Αντιρατσισμό (ΚΙΣΑ), του Κυπριακού Συμβουλίου για τους Πρόσφυγες - Cyprus Refugee Council (CyRC), του Ανθρωπιστικού Οργανισμού «Hope For Children» CRC Policy Center και του Ινστιτούτου Δημογραφικής και Μεταναστευτικής Πολιτικής Κύπρου. Η Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στις συνεδρίες της επιτροπής.

Σημειώνεται ότι στο στάδιο της συζήτησης παρευρέθηκαν επίσης τα μέλη της επιτροπής κ. Κυριάκος Χατζηγιάννης, Πανίκος Λεωνίδου, Χρίστος Σενέκης και Μαρίνος Σιζόπουλος.

Σημειώνεται επίσης ότι η επιτροπή μελέτησε την πρόταση νόμου κατά προτεραιότητα, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Κανονισμού 40Α του Κανονισμού της Βουλής των Αντιπροσώπων, για λόγους που προκύπτουν από τους σκοπούς της προτεινόμενης νομοθετικής ρύθμισης, καθώς και λόγω έλλειψης χρόνου προς ολοκλήρωση της προβλεπόμενης διαδικασίας συζήτησης, σύμφωνα με τα προαπαιτούμενα στον Κανονισμό της Βουλής, ενόψει της διακοπής των εργασιών της Βουλής για την καλοκαιρινή περίοδο.

Σκοπός της πρότασης νόμου, όπως αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή, είναι η τροποποίηση του περί Προσφύγων Νόμου, ώστε η Υπηρεσία Ασύλου ή/και οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας να οφείλουν να προβαίνουν σε ιατρική εξέταση προσδιορισμού ηλικίας, σε περίπτωση που πρόσωπο το οποίο έχει υποβάλει

αίτηση για παραχώρηση διεθνούς προστασίας δηλώσει ότι είναι ανήλικος, αλλά υπάρχουν αμφιβολίες σχετικά με την ηλικία του.

Ειδικότερα, με την εν λόγω πρόταση νόμου, όπως αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή, σκοπείται αφενός να καταστεί υποχρεωτική η χρήση ιατρικών εξετάσεων από την Υπηρεσία Ασύλου ή/και τις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας για τον προσδιορισμό της ηλικίας ασυνόδευτου ανήλικου, εφόσον υπάρχουν αμφιβολίες για την ηλικία του, και αφετέρου να απαλειφθούν οι διατάξεις της βασικής νομοθεσίας που προβλέπουν ότι για τη διενέργεια ιατρικής εξέτασης απαιτείται η συναίνεση του ασυνόδευτου ανήλικου ή/και του εκπρόσωπού του, καθώς και ότι η απόφαση απόρριψης αίτησης ασυνόδευτου ανήλικου, ο οποίος αρνήθηκε να υποβληθεί σε ιατρικές εξετάσεις, δεν δύναται να βασίζεται μόνο στην άρνηση αυτή.

Σύμφωνα με τον εκ των εισηγητών της πρότασης νόμου κ. Σωτήρη Ιωάννου, οι προτεινόμενες ρυθμίσεις κρίθηκαν αναγκαίες, ώστε να αντιμετωπιστούν οι περιπτώσεις εκμετάλλευσης του συστήματος χορήγησης καθεστώτος διεθνούς προστασίας, κατά τις οποίες πρόσωπο το οποίο έχει υποβάλει αίτηση για παραχώρηση του εν λόγω καθεστώτος και δηλώσει ότι είναι ανήλικο αρνείται να υποβληθεί σε ιατρική εξέταση προσδιορισμού ηλικίας, ενώ υπάρχουν αμφιβολίες αναφορικά με την ηλικία του. Επιπροσθέτως, ο ίδιος επισήμανε την ευθύνη της πολιτείας έναντι των ασυνόδευτων ανήλικων και την υποχρέωση αυτής να διασφαλίζει την προστασία και την ευημερία τους.

Ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Εσωτερικών δήλωσε ότι δεν δύναται να καταστεί υποχρεωτική η χρήση ιατρικών εξετάσεων από την Υπηρεσία Ασύλου για σκοπούς προσδιορισμού της ηλικίας ασυνόδευτου ανήλικου, σε περίπτωση κατά την οποία στο πλαίσιο της εξέτασης της αίτησης διεθνούς προστασίας υπάρχουν αμφιβολίες αναφορικά με την ηλικία του αιτητή. Παράλληλα, ενημέρωσε την επιτροπή ότι το εν λόγω υπουργείο προτίθεται να καταθέσει σε μεταγενέστερο στάδιο ενώπιον του σώματος νομοσχέδιο με στόχο τη θέσπιση ρυθμίσεων για την αποτελεσματικότερη εφαρμογή των διατάξεων του περί Προσφύγων Νόμου.

Η Επίτροπος Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού διαφώνησε με τις πρόνοιες της υπό συζήτηση πρότασης νόμου, σημειώνοντας ότι η ισχύουσα νομοθεσία ρυθμίζει δεόντως το αντικείμενο αυτής. Περαιτέρω, δήλωσε ότι οι εν λόγω ιατρικές εξετάσεις δεν είναι επιστημονικά ακριβείς, ενώ η απάλειψη της υποχρέωσης για λήψη συναίνεσης από τους ασυνόδευτους ανήλικους για την υποβολή τους σε ιατρική εξέταση αποτελεί παραβίαση των διαδικαστικών εγγυήσεων που προβλέπονται για την εκτίμηση της ηλικίας τους και ως εκ τούτου η καταναγκαστική υποβολή τους σε ιατρική επέμβαση για τον συγκεκριμένο σκοπό παραβιάζει τα δικαιώματά τους.

Επιπροσθέτως, με γραπτό υπόμνημα η ίδια αξιωματούχος επισήμανε ότι η παράλληλη εμπλοκή των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας σε ζητήματα που αφορούν στους ασυνόδευτους ανήλικους αιτητές ασύλου ως κηδεμόνα και εκπροσώπου τους, αλλά και ως αρχής που συμμετέχει στη διαδικασία εκτίμησης της ηλικίας τους αποτελεί σύγκρουση ρόλου και συμφέροντος και παραβιάζει την ανεξαρτησία που πρέπει να διέπει έκαστο ρόλο και ως εκ τούτου παραβιάζει τα δικαιώματα της εν λόγω ομάδας παιδιών. Συναφώς, εισηγήθηκε μεταξύ άλλων την παραχώρηση δυνατότητας διοικητικής ή δικαστικής αμφισβήτησης της απόφασης για την ηλικία και την υιοθέτηση διεπιστημονικής και ολιστικής προσέγγισης για την εκτίμηση της ηλικίας.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας δήλωσαν ότι οι ιατρικές εξετάσεις που πραγματοποιούνται για τον προσδιορισμό της ηλικίας γίνονται στη βάση διεθνών προτύπων και ευρωπαϊκών κατευθυντήριων οδηγιών, διασαφηνίζοντας ότι, δεδομένου του ενδεχομένου απόκλισης κατά δύο έτη, το αποτέλεσμα λαμβάνεται πάντοτε υπόψη προς όφελος του αιτητή.

Η εκπρόσωπος των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας δήλωσε ότι σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας ενεργούν ως κηδεμόνας των ασυνόδευτων ανήλικων και ως εκ τούτου δεν δύναται να εμπλέκονται στη διαδικασία προσδιορισμού της ηλικίας αυτών.

Οι υπόλοιπες πλευρές που κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής διαφώνησαν με πρόνοιες της πρότασης νόμου. Ειδικότερα, οι εν λόγω εκπρόσωποι εξέφρασαν προβληματισμούς και επιφυλάξεις αναφορικά με τα ακόλουθα ζητήματα:

1. Η προτεινόμενη νομοθεσία δεν είναι συμβατή, αλλά συγκρούεται με το ενωσιακό δίκαιο και τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού.
2. Η εκτίμηση της ηλικίας πρέπει να γίνεται στο πλαίσιο της εξέτασης της αίτησης ασύλου και ως εκ τούτου η διαδικασία άπτεται αποκλειστικά των αρμοδιοτήτων της Υπηρεσίας Ασύλου, δεδομένου ότι, σύμφωνα με πρόσφατη απόφαση του Διοικητικού Δικαστηρίου Διεθνούς Προστασίας, οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας ως κηδεμόνας του παιδιού δεν μπορούν να παραπέμπουν ανήλικο πρόσωπο σε τέτοιες εξετάσεις, καθότι προκύπτει σύγκρουση συμφέροντος με την ιδιότητά τους ως κηδεμόνα.

Η εκπρόσωπος του Ινστιτούτου Δημογραφικής και Μεταναστευτικής Πολιτικής Κύπρου επισήμανε την ανάγκη προστασίας των δικαιωμάτων των ασυνόδευτων ανήλικων και μη ανάμειξης αυτών σε δομές στις οποίες ενδεχομένως να διαμένουν ενήλικες.

Στο στάδιο της μελέτης της υπό συζήτηση πρότασης νόμου, ο εκ των εισηγητών κ. Σωτήρης Ιωάννου, λαμβάνοντας υπόψη τις εισηγήσεις, διαφωνίες και επιφυλάξεις που εκφράστηκαν επί των προτεινόμενων

ρυθμίσεων από τους εκπροσώπους τόσο των αρμόδιων κρατικών υπηρεσιών όσο και των εμπλεκόμενων φορέων, εισηγήθηκε στην επιτροπή επιμέρους τροποποιήσεις και βελτιωτικές αλλαγές επί του κειμένου της εν λόγω πρότασης νόμου, υποβάλλοντας αναθεωρημένο κείμενο αυτής.

Ειδικότερα, με βάση το αναθεωρημένο κείμενο προβλέπεται η τροποποίηση της ισχύουσας νομοθεσίας, ώστε να εισαχθεί σε αυτή πρόνοια, έτσι που αφενός, σε περίπτωση άρνησης του αιτητή διεθνούς προστασίας να συναινέσει στη διενέργεια ιατρικής εξέτασης, να τεκμαίρεται ότι το εν λόγω πρόσωπο είναι ενήλικας και αφετέρου να παρασχεθεί το δικαίωμα στον αιτητή διεθνούς προστασίας σε οποιοδήποτε μεταγενέστερο στάδιο της διαδικασίας να καταθέσει επιπρόσθετα στοιχεία ως προς την ανηλικότητά του ή/και να ζητήσει να υποβληθεί σε ιατρική εξέταση προσδιορισμού της ηλικίας.

Συναφώς, ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Εσωτερικών, τοποθετούμενος επί του αναθεωρημένου κειμένου της πρότασης νόμου, ανέφερε ότι η προτεινόμενη ρύθμιση ενδέχεται να συνδράμει στη διαχείριση του μεταναστευτικού ζητήματος.

Πέραν των πιο πάνω, στο πλαίσιο της συζήτησης την επιτροπή απασχόλησε το ενδεχόμενο δημιουργίας ειδικού χώρου διαμονής για τους αιτητές διεθνούς προστασίας οι οποίοι δηλώνουν ανήλικοι, αλλά δεν συναινούν στη διενέργεια ιατρικής εξέτασης και ως εκ τούτου τεκμαίρεται ότι είναι ενήλικες, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι αιτητές που ενδεχομένως είναι ανήλικοι δεν διαμένουν σε ίδιους χώρους με τους ενήλικους.

Ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Εσωτερικών, τοποθετούμενος επί του ως άνω ζητήματος, δήλωσε ότι αυτό δεν δύναται να αποτελεί νομική υποχρέωση της Κυπριακής Δημοκρατίας, χωρίς να προηγηθεί η δημιουργία κατάλληλων δομών και η εξέταση των δυνατοτήτων τέτοιων δομών. Συναφώς, επισήμανε ότι η εν λόγω πρόταση για τη δημιουργία ειδικού χώρου συνεπάγεται επιπρόσθετες διαδικασίες και φόρτο για τις αρμόδιες υπηρεσίες. Περαιτέρω, διασαφήνισε ότι επί της ουσίας οι αρμόδιες υπηρεσίες διενεργούν αξιολόγηση για το κατά πόσο ένα πρόσωπο είναι ανήλικος ή ενήλικας και, εφόσον προκύψει από την αξιολόγηση ότι πρόκειται για ενήλικο πρόσωπο, η διενέργεια των ιατρικών εξετάσεων παρέχεται ως δυνατότητα επιβεβαίωσης του ισχυρισμού του αιτητή ότι είναι ανήλικος.

Ο εκπρόσωπος της ΚΙΣΑ δήλωσε ότι τίθενται προβληματισμοί και επιφυλάξεις αναφορικά με το αναθεωρημένο κείμενο της πρότασης νόμου και διαφώνησε με την εισηγήση σύμφωνα με την οποία ο αιτητής διεθνούς προστασίας θα τεκμαίρεται ως ενήλικας, σε περίπτωση άρνησής του να συναινέσει στη διενέργεια ιατρικής εξέτασης.

Ο πρόεδρος και τα μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών, λαμβάνοντας υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν τους, επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί της πρότασης νόμου, όπως αυτή αναθεωρήθηκε σύμφωνα με τα πιο πάνω, στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Υπάρχει μία τροπολογία της κ. Ατταλίδου εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

Υπάρχουν ομιλητές, ομιλήτριες επί θέματος αρχής;

Να ξεκινήσουμε από εσάς, κυρία Ατταλίδου. Να μας επεξηγήσετε και την τροπολογία σας;

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΑΤΤΑΛΙΔΟΥ:

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Αντιλαμβανόμαστε ότι οι αυξημένες μεταναστευτικές ροές έχουν δημιουργήσει μία πίεση γενικά στην Κύπρο και θεωρούμε ότι αυτή η πρόταση είναι προς την κατεύθυνση ελέγχου, αλλά θεωρούμε ότι είναι λανθασμένη. Με ποια έννοια; Με την έννοια ότι προτάσεις νόμου που φαινομενικά δείχνουν ότι διορθώνουν ένα πρόβλημα μπορεί να είναι λανθασμένες και να αφήνουν εκτεθειμένη την Κυπριακή Δημοκρατία σε καταγγελίες και σε καταβολή προστίμου.

Έχουμε εξετάσει διεξοδικά την πρόταση νόμου. Δεν μπορούμε να την υποστηρίξουμε. Η πρόταση αυτή έρχεται σε απευθείας σύγκρουση με το γράμμα και το πνεύμα του εναρμονιστικού νόμου, αλλά και με την ευρωπαϊκή Οδηγία, άρθρο 25, 5γ. Οι ευρωπαϊκές υποχρεώσεις μάς επιτάσσουν ρητά όπως η απόρριψη της αίτησης ανήλικου να μη βασίζεται μόνο στην άρνησή του να υποβληθεί σε ιατρικές εξετάσεις. Έχουμε διαβάσει, έχουμε ανατρέξει σε διεθνή βιβλιογραφία και αρθρογραφία επιστημονική για το θέμα, η οποία ενισχύεται και από το υπόμνημα της Επιτροπής για τα Δικαιώματα του Παιδιού που λέει ότι οι μέθοδοι εκτίμησης της ηλικίας δεν είναι επιστημονικά ακριβείς και έχουν έντονα επικριθεί για την έλλειψη επιστημονικής εμπειρικής βάσης, αξιοπιστίας και για τον ψηλό κίνδυνο εξαγωγής αυθαίρετων συμπερασμάτων.

Θεωρούμε ότι η ψήφιση αυτού του νόμου για μερικές δεκάδες περιπτώσεις τις οποίες μπορούμε να χειριστούμε όπως προτείνουμε με την τροπολογία την οποία θα εξηγήσω εμπεριέχει τον κίνδυνο παραβίασης των ευρωπαϊκών υποχρεώσεων της Κυπριακής Δημοκρατίας και την έναρξη διαδικασίας παράβασης κατά της Δημοκρατίας και της καταβολής προστίμων. Γι' αυτό θεωρούμε σωστό πως όσοι αρνούνται να υποβληθούν σε ιατρική εξέταση να τοποθετούνται σε ξεχωριστό χώρο από εκείνους που έχει τεκμηριωθεί ότι είναι ανήλικοι αλλά

στο ίδιο μέρος και αυτό δεν αυξάνει το κόστος, όπως κάποιοι επικαλέστηκαν στην επιτροπή. Απλώς τους βάζει σε ξεχωριστό χώρο. Με αυτό τον τρόπο κατοχυρώνουμε τη Δημοκρατία, αλλά και στον μέγιστο βαθμό όσους αρνούνται να υποβληθούν σε εξετάσεις και διαφαίνεται ακολούθως ότι είναι ανήλικοι. Σε περίπτωση που συμβεί οτιδήποτε σε άτομο το οποίο μεταφέραμε εκεί που είναι οι ενήλικοι και προσφύγει στη δικαιοσύνη, τότε η Δημοκρατία θα έχει σοβαρό πρόβλημα.

Γι' αυτό η τροπολογία μας προλαμβάνει αυτό και δίνει στη Δημοκρατία λόγο υπεράσπισης, για να αποδείξει ότι έχει κάνει ό,τι ήταν δυνατό, για να προστατεύσει από τη μια τους ανήλικους αιτητές ασύλου από τυχόν ενήλικους οι οποίοι διαμένουν μαζί τους, αλλά και εκείνους που αρνούνται το δικαίωμα να μην τουςβάλουμε αυτόματα σε ενήλικους, με οποιεσδήποτε συνέπειες μπορεί να προστρέξουν.

Πρέπει να σας πω ότι και το ίδιο το Υπουργείο Εσωτερικών στην αρχή ήταν ενάντια στον νόμο και μας είπε ότι θα φέρει ειδικό νομοσχέδιο, για να διαχειριστούμε αυτό το θέμα. Εμείς προτιμούμε να περιμένουμε να έρθει το νομοσχέδιο από την κυβέρνηση.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Κύριε Ιωάννου.

ΣΩΤΗΡΗΣ ΙΩΑΝΝΟΥ:

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Πρώτον, θα ξεκινήσω από αυτά τα οποία ανέφερε η κ. Ατταλίδου, για να το κλείσουμε. Το Υπουργείο Εσωτερικών -καταγράφεται ξεκάθαρα στην έκθεση και μετά από συνομιλία και διαβούλευση που είχε και με τη Νομική Υπηρεσία και είναι γενικά παραδεκτό από όλους όσοι βρίσκονταν στη συνεδρία- ανέφερε πως θα συμβάλει στην επίλυση του μεταναστευτικού προβλήματος.

Δεύτερον, θεωρώ λανθασμένο να λέμε ότι το Υπουργείο Υγείας, το οποίο ήρθε εκεί και μας είπε ότι τους κάνουμε απλά μία ακτινογραφία, βγάζει αυθαίρετα συμπεράσματα. Δε γίνεται από τη μια να μιλάμε για ευρωπαϊκές Οδηγίες και από την άλλη να αναιρούμε αυτό το οποίο λέμε.

Τρίτον, δεν καταπατεί την ευρωπαϊκή Οδηγία. Αναφέρει το άρθρο 25, όπως το διάβασε και η κ. Ατταλίδου, το γεγονός ότι ένας ασυνόδευτος ανήλικος έχει αρνηθεί να υποβληθεί σε ιατρική εξέταση δεν εμποδίζει αποφαινόμενη αρχή να λαμβάνει απόφαση επί της αιτήσεως διεθνούς προστασίας, δηλαδή, αν αρνηθεί κάποιος, δε σημαίνει ότι γι' αυτό τον λόγο θα του απορρίψουμε την αίτηση ασύλου και υπάρχει και στη νομοθεσία της Κυπριακής Δημοκρατίας. Σε καμία περίπτωση δε θέλουμε να παραβιάζουμε τα ανθρώπινα δικαιώματα κανενός πολίτη. Δεν μπορούμε όμως να επιτρέψουμε σε κάποιους να καταχρώνται τα οφέλη που τους παρέχει η Κυπριακή Δημοκρατία και πάνω απ' όλα να κλείνουμε τα μάτια, όταν πραγματικοί ανήλικοι διαμένουν με ενήλικες, ανθρώπους των οποίων δεν γνωρίζουμε το ιστορικό τους.

Χάρην της ιστορίας, υπήρξαν και στατιστικές οι οποίες έδειξαν ότι από όσους υποβλήθηκαν σε ιατρικές εξετάσεις το 60% με 70% αποδείχθηκε ότι ήταν ενήλικες. Το ίδιο και οι αριθμοί που μας έδωσε το Υπουργείο Εσωτερικών, ότι από τους είκοσι οκτώ που υποβλήθηκαν σε ιατρικές εξετάσεις τον Μάιο του 2023 οι είκοσι αποδείχθηκε ότι ήταν ενήλικες. Και, για να καταλάβουμε ο καθένας πώς φτάνουμε σε αυτό το στάδιο, έρχεται κάποιος στην Κύπρο, δηλώνει ανήλικος, γίνεται συνέντευξη από επαγγελματία της Υπηρεσίας Ασύλου, ο οποίος προφανώς γνωρίζει πράγματα και καταστάσεις. Εάν υπάρχει αμφιβολία, γίνονται συγκεκριμένες ερωτήσεις. Αν και μετά τις ερωτήσεις, τη συνέντευξη υπάρχει αμφιβολία, τότε παραπέμπεται σε ιατρικές εξετάσεις. Και ακόμα και εκεί, αν υπάρχουν αμφιβολίες, θεωρείται ανήλικος.

Είναι εκεί, σε αυτό το σημείο στο οποίο λέμε εμείς: «Κύριε, πέρασες όλες αυτές τις διαδικασίες και ακόμα υπάρχουν αμφιβολίες. Γιατί δε συναινείς απλά να κάνεις μία ακτινογραφία του χεριού σου;»

Και, κλείνοντας, κυρία Πρόεδρε, να πω ότι, επειδή και εμείς θέλουμε να είμαστε εναρμονισμένοι με το ευρωπαϊκό κεκτημένο, μετά και από έρευνα που έγινε της Υπηρεσίας Ευρωπαϊκών Υποθέσεων της Βουλής, σύμφωνα με την έκθεση της EASO το 2021, δεκαπέντε κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης πράττουν αυτό το οποίο θέλουμε να πράξουμε και εμείς σήμερα και υπενθυμίζω και πάλι ότι η αναθεωρημένη πρότασή μας βρήκε σύμφωνο το Υπουργείο Εσωτερικών μετά από διαβούλευση με τη Νομική Υπηρεσία, αλλά και τις υπηρεσίες κοινωνικής ευημερίας, οι οποίες αντιμετωπίζουν καθημερινά το πρόβλημα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ και εγώ.

Ο κ. Ευσταθίου.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Η άρνηση υποβολής σε αυτή την εξέταση ασφαλώς και δεν μπορεί να αποτελέσει άλλοθι για τον οποιονδήποτε να αποφύγει τις συνέπειες του νόμου. Επομένως, είχα εξηγήσει και μάλιστα στον φίλο μου τον κ. Ιωάννου ότι η δημιουργία τεκμηρίου, όπως είναι η πρόταση, είναι υπερβολική. Αυτό το οποίο έπρεπε να γίνει είναι αυτό που συμβαίνει στα οικογενειακά δικαστήρια με την άρνηση υποβολής κάποιου προσώπου σε τεστ DNA. Εκεί το δικαστήριο αξιολογεί την άρνηση και τη λαμβάνει υπόψη και σου λέει: «Για ποιο λόγο ο κ. Α. Χ. έχει αρνηθεί την υποβολή του σε τεστ DNA;» Προφανώς, διότι κάτι πρέπει να κρύψει σε μian αίτηση πατρικής αναγνώρισης. Επομένως, δεν μπορώ ως νομικός πρώτιστα να δεχτώ τη δημιουργία ενός μαχητού ή αμάχητου τεκμηρίου μόνο και μόνο με την άρνηση. Είναι νομικές οι επιφυλάξεις μου, γι' αυτό και δεν θα καταψηφίσω, αλλά και δεν θα υπερψηφίσω την πρόταση.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Ευσταθίου.

Ο κ. Μουσιούτσας.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Όπως μας είχε λεχθεί στην επιτροπή, υπήρξαν φαινόμενα άνθρωποι με άσπρα μαλλιά να δηλώνουν ανήλικοι με όλες τις συνεπαγόμενες συνέπειες. Οπότε, θεωρώ ότι η πρόταση νόμου είναι προς τη σωστή κατεύθυνση, δίδει το δικαίωμα σε έναν βαθμό να αποφασίσει, από τη στιγμή που δεν δέχεται να κάνει τις ιατρικές εξετάσεις, υπάρχει μέσα στην πρόταση νόμου το τι πρέπει να ακολουθήσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Κύριε Παπαδούρη, δεν θέλετε τον λόγο;

Θέλετε;

Ελάτε, εσβήστηκεν το όνομά σας. Ελάτε, σας ακούμε.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΥΡΗΣ:

Πολύ σύντομα, Πρόεδρε, να πω ότι, διαβάζοντας την πρόταση νόμου, θεωρώ ότι είναι ορθή η πρόταση νόμου.

Το πρώτο ερώτημα το οποίο προκύπτει τζιαι ακολουθώ δαμαί που το έχει πει ο κ. Ευσταθίου, το οποίο κατανοώ απόλυτα. Ως νομικός βλέπει κάποια συγκεκριμένα θέματα, αλλά 'που τζιαι τζιαι κάτω υπάρχει τζιαι η απλή λογική που λέει: «Γιατί κάποιος αρνείται να μας πει την ηλικία του»; Η απάντηση είναι απλή. Θέλει να κάμει κατάχρηση του συστήματος. Προσωπικά εγώ δεν μπορώ να δεχτώ τούτο το πράγμα.

Θα συμφωνήσω με την τροπολογία που έχει βάλει η Αλεξάνδρα Ατταλίδου, γιατί τώρα; Διαβάζοντας την πρόταση νόμου, θέλω να διασφαλιστεί ακόμα κάτι, ότι δεν θα υπάρχει περίπτωση όπου θα έχουμε ενήλικους και ανήλικους μαζί για ευνόητους λόγους. Άρα, αφού δημιουργείται μία αμφιλεγόμενη κατηγορία, ναι, προτιμώ η αμφιλεγόμενη κατηγορία να μπει σε έναν διαφορετικό χώρο, για να μπορεί να ελέγχεται, γιατί εκεί υπάρχει πάλι το θέμα ότι μπορεί να είναι και ανήλικοι και ενήλικοι και αναφέρομαι στα άτομα που δεν προχωρούν να κάμουν την εξέταση τη συγκεκριμένη. Άρα, θα προχωρήσω προσωπικά προς υπερψήφιση της τροπολογίας της κ. Ατταλίδου και ασχέτως αποτελέσματος θα προχωρήσω προς υπερψήφιση και της πρότασης νόμου.

Ευχαριστώ, Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ κι εγώ, συνάδελφε.

Ο κ. Σενέκης.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΣΕΝΕΚΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Νομοθετούμε σήμερα, για να καλύψουμε ένα κενό στον νόμο. Ένα νομοθετικό κενό που τυγχάνει ευρείας κατάχρησης από επιτήδειους. Ο νόμος σήμερα προβλέπει ότι η Υπηρεσία Ασύλου δύναται να χρησιμοποιεί ιατρικές εξετάσεις για τον προσδιορισμό της ηλικίας ασυνόδευτου ανήλικου, αν και εφόσον μετά τις γενικές δηλώσεις και τις συναφείς ενδείξεις παραμένουν εύλογες αμφιβολίες ως προς την ισχυριζόμενη ανηλικότητα του αιτητή διεθνούς προστασίας. Σύμφωνα με τον νόμο, σε περίπτωση που μετά από τη

διεξαγωγή της ιατρικής εξέτασης εξακολουθούν να υπάρχουν αμφιβολίες για την ηλικία του αιτητή, τότε ενεργοποιείται το πλεονέκτημα της αμφιβολίας και ο αιτητής θεωρείται ότι είναι ανήλικος.

Τι γίνεται όμως στις περιπτώσεις που, ενώ υπάρχουν εύλογες αμφιβολίες ως προς την ισχυριζόμενη ανηλικότητα του αιτητή, αυτός αρνείται να υποβληθεί στην ιατρική εξέταση; Το κενό που υπάρχει στον νόμο γι' αυτές τις περιπτώσεις επιτρέπει και πάλι την ενεργοποίηση του πλεονεκτήματος της αμφιβολίας υπέρ της ανηλικότητας, με αποτέλεσμα ένας αιτητής, που πιθανόν να είναι ενήλικος, να διαμένει σε δομές φιλοξενίας με ανήλικους με ό,τι αυτό συνεπάγεται για την ασφάλεια των ανηλικών που συνυπάρχουν μαζί του. Και πέραν αυτού να απολαμβάνει τα επιπλέον ειδικά δικαιώματα και παροχές που χορηγούνται σε ανήλικους, όπως είναι η πρόσβαση στις υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας και υγείας, η χρηματοδότηση για νομική εκπροσώπηση, η εκπαίδευση και το σημαντικότερο το δικαίωμα σε επανασύνδεση με την οικογένειά του στη χώρα υποδοχής. Με την προτεινόμενη νομοθετική αλλαγή λοιπόν ουσιαστικά τερματίζουμε την κατάχρηση του πλεονεκτήματος της αμφιβολίας υπέρ της ανηλικότητας, στις περιπτώσεις μόνο που υπάρχει άρνηση του αιτητή να υποβληθεί σε ιατρική εξέταση.

Σημειώνεται ότι ιατρική εξέταση και σήμερα διενεργείται και μετά από την ψήφιση θα διενεργείται μόνο στις περιπτώσεις που, εξαντλώντας όλα τα άλλα μέσα, παραμένει εύλογη αμφιβολία ως προς την ισχυριζόμενη ανηλικότητα του αιτητή. Αυτή η νομοθετική παρέμβαση κρίνεται, κυρία Πρόεδρε, επιβεβλημένη, γιατί, όπως έχω αναφέρει στην αρχή, διαπιστώνεται ευρεία κατάχρηση του νομοθετικού κενού που υπάρχει.

Σύμφωνα με τα στοιχεία και τους αριθμούς που δόθηκαν στην αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή κατά την εξέταση του προς ψήφιση νομοτετήματος, το 60% όσων αποδέχθηκαν να υποβληθούν σε ιατρική εξέταση διαπιστώθηκε ότι ψευδώς επικαλέστηκαν ανηλικότητα. Συνεπώς, μια σοβαρή πολιτεία εναντίον της οποίας τόσο μαζικά επιχειρείται η εξαπάτησή της με όλα τα συνεπακόλουθα έχει υποχρέωση να βρει τους τρόπους να περιορίσει τη συγκεκριμένη κατάχρηση. Και, ρυθμίζοντας σήμερα το συγκεκριμένο νομοθετικό κενό, στέλνουμε και ένα μήνυμα σε όσους σχεδιάζουν στο μέλλον να εξαπατήσουν την κυπριακή πολιτεία, ότι το έργο τους δεν θα είναι εύκολο.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ κι εγώ, συνάδελφε.

Να προχωρήσουμε στον...

Λοιπόν, βλέπω τον κ. Χατζηγιάννη, τον κ. Πάζαρο, την κ. Σούπερμαν, τρεις ομιλητές 'πού τον Δημοκρατικό Συναγεαγμό, οπότε να ξεκινήσουμε με έναν από εσάς, για να πάμε μετά στην κ. Νικολάου.

Κύριε Χατζηγιάννη, να ξεκινήσουμε με εσάς, να μας βοηθήσετε;

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Ναι, βεβαίως!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Ευχαριστώ.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Ουσιαστικά, έχουμε να κάνουμε με ένα θέμα για το οποίο υπάρχει -και όλοι το έχουμε εντοπίσει- ένας μηχανισμός παραγωγής αιτητών πολιτικού ασύλου με μαζικό πλέον τρόπο.

Δεύτερον, έχει να κάνει αυτό το θέμα με την εμπορία προσώπων; Η απάντηση είναι ξεκάθαρα «ναι», έχει να κάνει με την εμπορία προσώπων!

Τρίτον, έχει να κάνει αυτό το θέμα με την καθεαυτή πτυχή της μετανάστευσης που αφορά ασυνόδευτα παιδιά; Ναι, βεβαίως, εδώ είναι το κέντρο και ο πυρήνας του προβλήματος, γιατί έχουμε να κάνουμε με ασυνόδευτα παιδιά. Και τι παρατηρούμε; Όχι μόνο στα κέντρα φιλοξενίας τα δικά μας, αλλά και σε όλα τα υπόλοιπα κέντρα φιλοξενίας άλλων χωρών παρατηρούμε φαινόμενα όπου άτομα δώδεκα, δεκατριών χρονών βρίσκονται με άτομα τα οποία μπορεί να φτάνουν μέχρι και είκοσι πέντε χρονών. Ποιος από εμάς θα επιθυμούσε να βρεθεί σε αυτή τη δύσκολη θέση, ένα άτομο να βρίσκεται στον ίδιο χώρο με έναν ανήλικο και με αυτό τον τρόπο; Με τις αδυναμίες οι οποίες δημιουργούνται σε τέτοια περιβάλλοντα. Κανείς, μα, κανείς! Και είμαι απόλυτα σίγουρος!

Τέταρτον, αυτής της πολιτείας η πρώτη της ευθύνη είναι να διασφαλίσει το δικαίωμα του παιδιού πρώτα και πάνω απ' όλα, να διασφαλιστεί το δικαίωμα του παιδιού, το δικαίωμα προστασίας που έχει το παιδί, αλλά και την υποχρέωση από πλευράς του κράτους να διασφαλίσει απόλυτα, απόλυτα, χωρίς το οποιοδήποτε

ενδεχόμενο αυτό το δεκατριάχρονο να βρεθεί μαζί με έναν εικοσιπεντάρη! Διανοηθείτε πραγματικά, πρέπει να αφήσουμε ένα παράθυρο;

Πέμπτον, υπάρχει σ' αυτή τη νομοθεσία η δυνατότητα, όπως διαχειριζόμαστε εμείς και οι λοιπές άλλες χώρες, το δικαίωμα ακόμα και αυτού ο οποίος ενδεχομένως -λέω για τους δικούς του λόγους, μπορεί λόγω θρησκείας, μπορεί για άλλους λόγους- να έρθει και να πει «εγώ δεν κάνω την εξέταση», που κατά τη διάρκεια της συζήτησης δυστυχώς κάποιος εξέφρασαν ακόμα και αναξιοπιστία ως προς την ιατρική επιστήμη. Δεν ήθελαν να χρησιμοποιείται ως εργαλείο η ιατρική επιστήμη. Αν είναι δυνατό! Αλλά να κατανοήσουμε και το δικαίωμα κάποιου που για θρησκευτικούς λόγους θέλει να το αποφύγει. Καλά, πρέπει να είναι ο κανόνας αυτός και αυτού το δικαίωμα να είναι υπεράνω του δικαιώματος προστασίας των άλλων; Ξεκάθαρα εν' τα πράγματα. Θα πρέπει να διασφαλιστεί απόλυτα ως προτεραιότητα το δικαίωμα του ενός; Και πώς διασφαλίζουμε το δικαίωμα του αρνητή; Όταν και εφόσον ο ίδιος το επιθυμήσει να έρθει με συμπληρωματικά και πρόσθετα στοιχεία, ανά πάσα στιγμή μπορεί να το πράξει. Άρα λοιπόν μιλάμε και για τα δύο δικαιώματα ισορροπημένα και ισοζυγισμένα και για την προστασία τους και για τη διασφάλισή τους. Γι' αυτό τον λόγο, ναι, εμείς θα ψηφίσουμε την πρόταση νόμου και θεωρώ ότι διασφαλίζουμε απόλυτα και τις υποχρεώσεις της Κυπριακής Δημοκρατίας και στο τέλος της ημέρας δεν είμαστε οι πρώτοι που έχουν βιώσει αυτή την υπερεκμετάλλευση των ασυνόδευτων παιδιών. Μην παραγνωρίσουμε τη διάσταση αυτή, δηλαδή των δικαιωμάτων των ασυνόδευτων, γιατί κάποιος θέλουν να καταχρώνται.

Και θα το κλείσω με αυτό που έχω ξεκινήσει. Υπάρχει μαζική παραγωγή, γιατί το σύστημα εδώ πέρα έχει καταστήσει να είναι μια φούσκα και παράγουμε κατά χιλιάδες αιτητές πολιτικού ασύλου. Και μάλιστα δυστυχώς στο όνομα των ασυνόδευτων παιδιών. Αυτό εν' το μοιραίο!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Ο κ. Πάζαρος.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΠΑΖΑΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Θα ήθελα να τονίσω ότι το πρόβλημα είναι όντως υπαρκτό και είναι ένα πρόβλημα του συνόλου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Να υπενθυμίσω ότι είμαστε μία χώρα μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η κυπριακή νομοθεσία είναι πλήρως εναρμονισμένη με τα πρότυπα της Ευρώπης και ως κράτος μέλος έχουμε υπογράψει κάποιες συμβάσεις που αφορούν το μεταναστευτικό και άρα έχουμε αναλάβει και κάποιες υποχρεώσεις. Υπάρχουν τα ανθρώπινα δικαιώματα, οι Κύπριοι πολίτες έχουν αποδείξει πως διαθέτουν και ανθρωπιά και κατανόηση, παράλληλα όμως ως λαός είμαστε περήφανοι και δεν δεχόμαστε να υποτιμούν τη νοημοσύνη μας. Το να έρχονται χωρίς έγγραφα, να δηλώνουν πως τα έχασαν, αλλά να μη χάνουν τα κινητά τους τηλέφωνα ή τα προσωπικά τους αντικείμενα, θεωρώ ότι είναι υποτίμηση της νοημοσύνης μας.

Επίσης, η άρνηση δεν θεωρείται άλλοθι. Έτσι, απλά για την ιστορία να τονίσω ότι το 2021 έγιναν εξήντα τέσσερις ιατρικές εξετάσεις ασυνόδευτων ανηλίκων και αποδεδειγμένα μόνο το 35% ήταν ανήλικοι. Το υπόλοιπο 65% ήταν ενήλικες δηλωμένοι ανήλικοι.

Σύμφωνα με στοιχεία της Υπηρεσίας Ασύλου το 2023 έχουν σταλεί για προσδιορισμό ηλικίας μέσω ιατρικής εξέτασης ενενήντα μία αιτήσεις. Τριάντα επτά από αυτούς διαπιστώθηκαν ως ενήλικοι, για πέντε αναμένονται τα αποτελέσματα και σαράντα εννιά διαπιστώθηκαν ως ανήλικοι. Ένα ποσοστό πέραν του 40% είναι ενήλικες δηλωμένοι ανήλικοι. Αν δεν αντιληφθούμε την εκμετάλλευση, δεν θα μπορούσαμε να επιλύσουμε το πρόβλημα, το οποίο είναι και πρόβλημα εις βάρος των πραγματικά ανήλικων ασυνόδευτων παιδιών και δεν θα επεκταθώ στο τι συμβαίνει ή τι καταγγελίες έχουμε πάρει, το τι συμβαίνει στις δομές από τους μεγαλύτερους προς τα ανήλικα παιδιά. Απ' εκεί και πέρα, επιβάλλεται να περνούν από τις απαραίτητες ιατρικές εξετάσεις και, αν είναι αποδεδειγμένα ανήλικοι, τότε ως υπεύθυνο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης οφείλουμε να αναλάβουμε τις υποχρεώσεις μας και να τους παρέχουμε αυτά που επιβάλλεται να παρέχουμε ως ασυνόδευτα ανήλικα παιδιά.

Θεωρώ πως η τροποποίηση του περί Προσφύγων Νόμου που είναι ενώπιόν μας είναι προς το συμφέρον του τόπου και των ιδίων των ανηλίκων παιδιών. Διότι, αγαπητοί συνάδελφοι, αν ένας όντως είναι ανήλικος, δεν έχει να φοβηθεί τίποτα και να περάσει από εξέταση για προσδιορισμό της ηλικίας του.

Όπως έχει αναφέρει και ο συνάδελφος ο Κυριάκος Χατζηγιάννης, θα ψηφίσουμε υπέρ αυτής της τροποποίησης, αφού είναι ένα θέμα για το οποίο έχουμε κατά καιρούς -τόσο σε δημόσιες παρεμβάσεις μας όσο και ενώπιον της επιτροπής Δημογραφικού- τονίσει την ανάγκη για τροποποίηση αυτής της συγκεκριμένης νομοθεσίας.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ κι εγώ.

Κυρία Νικολάου, στο βήμα.

ΜΑΡΙΝΑ ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε.

Πρώτα απ' όλα, πρέπει σε αυτή τη συζήτηση να επισημάνουμε κάποια δεδομένα. Η εκτίμηση της ηλικίας είναι κρίσιμο ζήτημα, γιατί αναλόγως του χαρακτηρισμού ενός αιτητή ασύλου ως ενήλικου ή ανήλικου καθορίζονται τελεσίδικα τα δικαιώματά του και ειδικότερα το καθεστώς προστασίας που παρέχεται σε ασυνόδευτους ανήλικους, όπως η εξασφάλιση διαμονής, πρόσβαση στην περίθαλψη, στην εκπαίδευση και τα λοιπά. Τώρα σε ό,τι αφορά τα στατιστικά, επειδή ακούστηκαν πάρα πολλά. Από όλους όσοι αιτούνται να κριθούν ανήλικοι μόνο το 10% παραπέμφθηκε για αξιολόγηση, διότι το υπόλοιπο 90% κρίνονται ανήλικοι χωρίς καμία αμφιβολία. Από εκείνο το 10% λοιπόν το 50% με 60% κρίνεται ότι είναι ενήλικες. Σωστά; Αλλά αυτό είναι η μισή αλήθεια. Η άλλη μισή αλήθεια είναι ότι το 95% όλων όσοι κάνουν αυτή την αίτηση κρίνονται παιδιά.

Η Κυπριακή Δημοκρατία, όπως και όλα τα ευρωπαϊκά κράτη, δεσμεύεται με σχετικές συμβάσεις. Και, επειδή κάποιοι το διαφημίζετε το πόσο ευρωπαϊστές είσαστε, σας λέω ότι η συγκεκριμένη πρόταση νόμου προσκρούει ξεκάθαρα στο άρθρο 25, παράγραφος 5 της Ευρωπαϊκής Οδηγίας για τις διαδικασίες ασύλου. Μια τέτοια ρύθμιση ισχύει μόνο σε έξι κράτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι είναι και σύνομη. Οι δεκαπέντε που αναφέρθηκαν δεν οδηγούν σε τέτοιο τεκμήριο. Άρα, η πρόταση νόμου που έχουμε μπροστά μας, που προνοεί ότι «σε περίπτωση άρνησης του αιτητή να υποβληθεί σε ιατρική εξέταση, τότε ο αιτητής θα πρέπει να θεωρείται αυτόματα ενήλικας», θα μας οδηγήσει σε επικίνδυνα μονοπάτια με τη σχέση μας με την Ευρωπαϊκή Ένωση, την οποία όλοι αναφέρετε.

Με τη συγκεκριμένη πρόταση νόμου έχουν διαφωνήσει επίσημα και ξεκάθαρα η Επιτροπή Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού, η Ύπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες, ο Διεθνής Οργανισμός Μετανάστευσης, το Κυπριακό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες και το «Hope for Children». Όλοι δηλαδή όσοι ασχολούνται καθημερινά με αυτά τα θέματα, όσοι δουλεύουν στην πράξη για τη διαχείριση των μεταναστευτικών ροών και όσοι γνωρίζουν καλά την ευρωπαϊκή νομοθεσία και η δουλειά και ο ρόλος τους είναι να την εφαρμόζουν.

Το σημαντικότερο δε στοιχείο είναι ότι, στις περιπτώσεις που υπάρχουν αμφιβολίες σε ό,τι αφορά στην ανηλικότητα κάποιου αιτητή, υπάρχει ήδη θεσμοθετημένο νομοθετικό πλαίσιο, αλλά και διαδικασία από μέρους της Υπηρεσίας Ασύλου, που ρυθμίζει και επιτρέπει υπό προϋποθέσεις τη διενέργεια εκτίμησης της ηλικίας, συμπεριλαμβανομένης και τις διενέργειας ιατρικών εξετάσεων.

Συνεπώς, εμείς θεωρούμε ότι αυτή η πρόταση δεν εξυπηρετεί στην ουσία κανέναν άλλο σκοπό πλην επικοινωνιακό σκοπό ή πλην του έμμεσου εκβιασμού για υποβολή σε ιατρική εξέταση, την οποία ένα πρόσωπο μπορεί να αρνείται για ψυχολογικούς ή θρησκευτικούς ή άλλους λόγους. Δεν βλέπουμε πώς θα αντιμετωπιστεί η κατάχρηση του συστήματος ασύλου, εάν εφαρμοστεί μια τέτοια πρόταση. Το μόνο που θα πετύχουμε, αν θεωρούμε αυτόματα ένα ανήλικο άτομο ενήλικο, είναι να μειωθούν μεν οι αιτήσεις ανήλικων ατόμων, αλλά να αυξηθούν οι αιτήσεις ενήλικων ατόμων και ταυτόχρονα να εκθέσουμε εκούσια ή ακούσια σε πολλαπλούς κινδύνους ανήλικα άτομα.

Κανένας δεν αμφισβητεί ότι η Κυπριακή Δημοκρατία καλείται να διαχειριστεί ροές που υπερβαίνουν τις δυνατότητές μας, ειδικά τη στιγμή που η Τουρκία εργαλαιοποιεί με χυδαιότητα το δράμα των προσφύγων. Να μην ξεχνούμε όμως ποιοι είναι αυτοί που υπερψηφίζουν και χειροκροτούν τις αποφάσεις που κρατούν αυτούς τους ανθρώπους εγκλωβισμένους στις χώρες πρώτης γραμμής, όπως είναι η Κύπρος. Σίγουρα όχι το ΑΚΕΛ.

Το ΑΚΕΛ καταψήφισε αυτές τις αποφάσεις. Γυρέψετε στις δικές σας τις λίστες ψηφοφορίας να βρείτε ποιοι είναι αυτοί που ψήφισαν, ποιοι χειροκρότησαν το σύστημα του Δουβλίνου και τη συμφωνία της Ευρωπαϊκής Ένωσης με την Τουρκία και ποιοι πανηγυρίζουν για το πρόσφατο σύμφωνο, με βάση το οποίο οι πλούσιες χώρες θα πληρώνουν, για να μην ξέρουν, να μη βλέπουν, να μην αναγκαστούν να κάνουν κάτι για το μεταναστευτικό.

Όταν ενήλικοι και ανήλικοι πνίγονται στην πόρτα μας, όπως έγινε στην Πύλο, θρηνούμε. Όσοι θρηνούμε. Όμως, η δουλειά η δική μας δεν είναι να είμαστε μετά Χριστόν προφήτες. Δέκα ολόκληρα χρόνια η μεταναστευτική πολιτική που ακολουθήθηκε μπορεί να συνοψιστεί σε ένα συρματόπλεγμα έντεκα χιλιομέτρων, που πλήρωσε ο Κύπριος φορολογούμενος πολίτης. Έχουμε ήδη χορτάσει από ακρότητες. Αυτό που χρειάζεται είναι μια ολοκληρωμένη μεταναστευτική πολιτική και όχι πυροτεχνήματα και προτάσεις που παραβιάζουν το Ευρωπαϊκό Δίκαιο, μόνο και μόνο για να πουλούμε στα κανάλια, επειδή έρχονται οι εκλογές. Εξάλλου, ήδη εκκρεμούν εναντίον της Κύπρου διαδικασίες επί παραβάσει, δεν χρειαζόμαστε άλλες.

Σεβασμός στο Ευρωπαϊκό και Διεθνές Δίκαιο, στις συμβάσεις που έχει κυρώσει η Κυπριακή Δημοκρατία, ορθή αξιοποίηση των ευρωπαϊκών κονδυλίων, ταχεία εξέταση των αιτήσεων, διαλογή των αιτήσεων, ανθρώπινη μεταχείριση, πολιτικές ένταξης. Αυτές είναι οι βασικές αρχές στις οποίες πρέπει να βασιστούμε για μια ολοκληρωμένη μεταναστευτική πολιτική.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ και εγώ πολύ.

Κύριε Κουλία.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κυρία Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Παίρνω τον λόγο, για να καλωσορίσω την κ. Βασιλική και την κ. Ηλιάδη που είναι σήμερα μαζί μας, είναι αγαπητά πρόσωπα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να τις καλωσορίσουμε.

Ελάτε, σας ακούμε.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Και επιπλέον για την πρόταση νόμου. Θεωρώ ότι η πρόταση νόμου είναι μία σωστή πρόταση και πρέπει να διερωτηθούμε, ένας κύριος, ο οποίος είναι μεγάλος στην ηλικία ή στα πρόθυρα, γιατί να θέλει να παραμείνει με τους ανήλικους; Δεν πρέπει να διερωτηθούμε; Ο σκοπός της Βουλής ποιος είναι; Να προστατεύσει τα ανήλικα παιδιά και νομίζω τούτη η χώρα δεν αδικεί κανέναν, είμαστε δημοκρατικός λαός, σεβόμαστε τους ανθρώπους, αλλά πολύ περισσότερο καθήκον έχουμε να προστατεύσουμε τους πραγματικούς ανήλικους. Ως εκ τούτου, η πρόταση είναι τετραγωνικά ορθή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, συνάδελφε.

Η κ. Ερωτοκρίτου.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε,

Σύντομα, διότι έχω ακούσει με πολλή προσοχή όλους τους συναδέλφους, αλλά εγώ διερωτώμαι. Στο δικό μας το σύστημα το νομικό, όταν κάποιος αιτηθεί να αναγνωριστεί η πατρότητα από κάποιον άλλο, η άρνηση του υποψήφιου πατέρα να υποβληθεί σε τεστ DNA δίνει τη δυνατότητα στο όποιο δικαστήριο να αποφασίσει ότι είναι πατέρας του ανήλικου. Επειδή αρνείται να υποβληθεί σε τεστ DNA. Πρέπει να είμαστε, κατά τη δική μας άποψη, πρέπει να υποστηρίζουμε την ίδια μεταχείριση, την ισονομία των όλων και όλοι οι νόμοι και οι κανονισμοί, όχι μόνο το γράμμα τους και το πνεύμα τους, να ισχύουν για όλους μας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και εγώ πολύ, συνάδελφε.

Η κ. Σούπερμαν, τελευταία ομιλήτρια.

ΡΙΤΑ ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΣΟΥΠΕΡΜΑΝ:

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Θα ήθελα να αρχίσω απαντώντας το φιλολογικό μεν ερώτημα δε του συναδέλφου του κ. Χατζηγιάννη, αν αυτό το φαινόμενο συνδέεται με την εμπορία προσώπων. Ναι, και με την εμπορία προσώπων συνδέεται και με την τρομοκρατία συνδέεται και με την ανάπτυξη του οργανωμένου εγκλήματος και άλλων εγκλημάτων συνδέεται. Όλοι ξέρουμε και κανένας δεν το λέει ότι το «Πουρνάρα» έχει γίνει κέντρο ανάπτυξης του οργανωμένου εγκλήματος.

Τώρα θα ήθελα να περάσω στο ευρωπαϊκό κομμάτι. Όλοι μιλούμε για το ευρωπαϊκό κομμάτι και θα ήθελα να μιλήσω για τη νέα σύσταση του Συμβουλίου της Ευρώπης, η οποία απαιτεί από τα κράτη μέλη να εφαρμόζουν διεπιστημονικές και βασισμένες σε στοιχεία διαδικασίες αξιολόγησης της ηλικίας. Υπενθυμίζει αυτή η σύσταση στα κράτη μέλη ότι μια ιατρική εξέταση για σκοπούς εκτίμησης της ηλικίας θα πρέπει να διενεργείται, μόνο όταν εξακολουθούν να υπάρχουν εύλογες αμφιβολίες σχετικά με την εκτιμώμενη ηλικία του ατόμου, αφού εξαντληθούν τα άλλα μέτρα της διαδικασίας. Άρα, αυτό μας δίνει ευχέρεια και ένα όπλο, για να υιοθετήσουμε τις σχετικές νομοθεσίες.

Τα παιδιά μετανάστες στις πλείστες των περιπτώσεων ταξιδεύουν, όπως ξέρουμε, ασυνόδευτα χωρίς κάποιον συγγενή μαζί τους και, αφού μιλούμε για τη χώρα μας, φτάνουν εδώ με αρκετές τλαιπωρίες και τραυματικές εμπειρίες, στις οποίες δεν είναι της παρούσης να αναφερθούμε. Είναι η πιο ευάλωτη ομάδα που αναγνωρίζει η κοινωνία και η πολιτεία και γι' αυτό τον λόγο έχουν ευνοϊκότερη μεταχείριση από τις υπόλοιπες ομάδες και ευκολότερες προσβάσεις σε δικαιώματα. Σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες, υπάρχουν κίνητρα για τους ενήλικες αιτούμενους ασύλου να αντιμετωπίζονται ως παιδιά. Όσοι θεωρούνται ανήλικοι μπορούν να επωφεληθούν με διάφορους τρόπους, συμπεριλαμβανομένης της στέγασης και της υποστήριξης που λαμβάνουν, της αντιμετώπισης του αιτήματός τους για άσυλο, ακόμα και κανόνες σχετικά με τη χρήση της κράτησης μεταναστών για παιδιά. Έχουμε δει μεγάλη κατάχρηση αυτών των διατάξεων. Υπάρχει ένα ανησυχητικό περιθώριο για άτομα που δεν είναι παιδιά να αντιμετωπίζονται ως ανήλικοι και να τοποθετούνται δίπλα σε ευάλωτους νέους. Ένα από τα βασικότερα προβλήματα με τη χαλαρότητα του συστήματος ως έχει είναι ότι παρέχει πάρα πολλά περιθώρια κατάχρησης, ειδικά σε πρώιμο στάδιο. Η τρέχουσα διαδικασία αξιολόγησης της ηλικίας είναι υψηλά υποκειμενική. Χρειάζονται μεταρρυθμίσεις που θα επιφέρουν κάποια βελτίωση και θα παράσχουν περιθώρια για εξορθολογισμό, απλούστευση και επισημοποίηση πιο αντικειμενικών ελέγχων έναντι αυτής της μορφής κατάχρησης της διαδικασίας του ασύλου.

Η πρόταση νόμου του ΕΛΑΜ είναι προς τη σωστή κατεύθυνση, γιατί ως πολιτεία έχουμε υποχρέωση να προστατεύσουμε τους πραγματικούς ανήλικους, οι οποίοι, ως η πιο ευάλωτη ομάδα, κινδυνεύουν από τα άτομα αυτά που καταχρώνται το σύστημα προς πάσα κατεύθυνση. Ωστόσο, ως Δημοκρατικός Συναγερμός πιστεύουμε επίσης ότι η συζήτηση θα πρέπει να συνεχίσει, έτσι ώστε να ενδυναμωθούν και άλλες σχετικές διαδικασίες που σχετίζονται με την εκτίμηση της ηλικίας των μεταναστών που δηλώνουν ανήλικοι και ειδικότερα αυτή της πρώτης συνέντευξης. Η προσπάθειά μας θα κινηθεί προς την κατεύθυνση να διασφαλίσουμε ότι κανένας δεν θα τοποθετείται ανάμεσα στα παιδιά, αν εκείνοι που διενεργούν τις αρχικές αξιολογήσεις έχουν αμφιβολίες για την ηλικία του ατόμου. Η ασφάλεια των παιδιών και η δημόσια ασφάλεια διακυβεύεται.

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Προχωράμε στην ψήφιση της τροπολογίας της κ. Ατταλίδου εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών. Νομίζω την έχει επεξηγήσει, δεν χρειάζεται να τη διαβάσω.

(Η σχετική τροπολογία)

Προτεινόμενη τροπολογία της κ. Αλεξάνδρας Ατταλίδου εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών για την πρόταση νόμου «Ο περί Προσφύγων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του άρθρου 2 της πιο πάνω πρότασης νόμου, με το οποίο τροποποιείται το άρθρο 10 του βασικού νόμου, ώστε να προστεθεί, αμέσως μετά την επιφύλαξη του εδαφίου (1Η), η ακόλουθη δεύτερη επιφύλαξη:

«Νοείται περαιτέρω ότι, ο αιτητής, σε περίπτωση άρνησής του να συναινέσει στη διεξαγωγή της πιο πάνω αναφερόμενης εξέτασης, δεν δύναται να διαμείνει σε χώρο στον οποίο διαμένουν είτε ασυνόδευτοι ανήλικοι αιτητές, των οποίων έχει επιβεβαιωθεί η ανηλικότητα ή για τους οποίους δεν υπάρχουν αμφιβολίες σχετικά με την ηλικία τους, είτε ενήλικοι αιτητές, μέχρις ότου ο ίδιος συναινέσει στη διενέργεια της εν λόγω εξέτασης ή μέχρι την επιβεβαίωση με οποιονδήποτε άλλο τρόπο της ηλικίας του.»

Σημειώσεις:

- α. Με την προτεινόμενη τροπολογία σκοπείται η εισαγωγή πρόνοιαν με την οποία να διασφαλίζεται ότι οι αιτητές διεθνούς προστασίας οι οποίοι δηλώνουν ανήλικοι, αλλά δεν συναινούν στη διενέργεια εξέτασης προσδιορισμού ηλικίας, θα διαμένουν σε άλλο χώρο από αυτόν στον οποίο διαμένουν άλλοι αιτητές διεθνούς προστασίας, είτε ανήλικοι είτε ενήλικοι, με απώτερο στόχο να περιοριστεί το ενδεχόμενο να εκτεθεί η Δημοκρατία όσον αφορά στις ευρωπαϊκές υποχρεώσεις της, σε περίπτωση κατά την οποία αιτητής ο οποίος αρνείται να υποβληθεί στην εν λόγω εξέταση τύχει χειρισμού ως ενήλικας, παρ' ότι είναι ανήλικος.
- β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συνάδελφοι, συναδέλφισσες, ψηφίζουμε.

Ποιοι, ποιες ψηφίζουν υπέρ, εναντίον ή αποχή στη συγκεκριμένη τροπολογία;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες πενήντα δύο, υπέρ είκοσι, εναντίον τριάντα τρεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα τρεις ψήφους εναντίον και είκοσι υπέρ, η τροπολογία απορρίπτεται.

Πάμε στη δεύτερη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 10 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για τα άρθρα, παρακαλώ, και ανακοινώστε τα αποτελέσματα, μόλις διαμορφωθούν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες πενήντα τέσσερις. Υπέρ τριάντα επτά, εναντίον δεκαέξι και μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα επτά ψήφους υπέρ, δεκαέξι εναντίον και μία αποχή, τα άρθρα 1 έως 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί Προσφύγων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε. Πόσες, πόσοι ψηφίζουν υπέρ; Και ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες πενήντα τέσσερις. Υπέρ τριάντα επτά, εναντίον δεκαέξι, αποχή μία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα επτά ψήφους υπέρ, δεκαέξι ψήφους εναντίον και μία αποχή, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο*.

Εδώ θα διακόψουμε τη συνεδρία της Βουλής των Αντιπροσώπων. Η ώρα είναι 1.40 μ.μ. Η εισήγησή μου είναι μέχρι τις 2.30 μ.μ. ακριβώς να επιστρέψουμε πίσω, ακριβώς όμως, και θα ξεκινήσουμε με το επίμαχο ζήτημα για τις εκποιήσεις.

Οπότε, διακόπτεται η συνεδρία για τις 2.30 μ.μ. ακριβώς.

(Ωρα διακοπής: 1.40 μ.μ.)

(Ωρα επανέναρξης: 14.37 μ.μ.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συνεχίζουμε με τη συνεδρία της ολομέλειας, περίμενα ήδη πέντε λεπτά.

Θα θυμίσω πολύ σύντομα ότι συνεχίζουμε με τα θέματα τα επίμαχα των εκποιήσεων και μετά θα προχωρήσουμε με την υπόλοιπη ατζέντα, ως ότου έχει ψηφιστεί, μέχρι και το υπ' αριθμόν 30 θέμα, το οποίο έχει ψηφιστεί και ήταν ο περί Προσφύγων.

Άρα, επιστρέφουμε πίσω στα υπ' αριθμόν 5, 6 και 7 θέματα, που αφορούν τις εκποιήσεις και τιτλοφορούνται «Ο περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκεύσεως Ακινήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2023», πρόταση νόμου, «Ο περί Συμβάσεων Πίστωσης για Καταναλωτές σε σχέση με Ακίνητα που προορίζονται για Κατοικία (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023», πρόταση νόμου, και «Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2023».

Υπενθυμίζω ότι υπάρχει αίτημα για αναβολή, αυτό θα κριθεί από την ολομέλεια, και οι χρόνοι είναι οι εξής: για τα δύο μεγάλα κόμματα, Δημοκρατικό Συναγερμό και ΑΚΕΛ, δεκαπέντε λεπτά, το Δημοκρατικό Κόμμα δώδεκα λεπτά, οκτώ λεπτά ΕΛΑΜ, ΕΔΕΚ, ΔΗΠΑ και Οικολόγοι και από πέντε λεπτά ο ανεξάρτητος βουλευτής και ο μεμονωμένος σοσιαλιστής βουλευτής.

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΔΗΚΟ, ΕΛΑΜ, ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα, ΔΗΠΑ-Συνεργασία, Σταύρος Παπαδούρης (Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών).

Εναντίον: ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

Αποχή: Μεμονωμένος σοσιαλιστής βουλευτής.

Κύριε Παπαδόπουλε.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κυρία Πρόεδρε, δεν προτίθεμαι να επαναλάβω τους ίδιους λόγους, για να αποφύγω τη συζήτηση, τα είχα πει και την προηγούμενη βδομάδα, γνωρίζετε τη δική μας θέση, λόγω του ότι έχει παρουσιαστεί η κυβερνητική, πρέπει να αναβληθούν όλα αυτά τα θέματα που βρίσκονται σήμερα ενώπιον της ολομέλειας και φυσικά θα σεβαστούμε την ετυμηγορία της ολομέλειας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και το αίτημα σας είναι για αναβολή και των τριών, έτσι; Δηλαδή και των δύο προτάσεων νόμου και του νομοσχεδίου για το ειδικό δικαστήριο;

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Το ίδιο ισχύει και για το υπ' αριθμόν 7, που είναι το ειδικό δικαστήριο.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συνάδελφοι!

Κύριε Σιζόπουλε, θα τα θέσω σε ψήφιση.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κυρία Πρόεδρε, θα επαναλάβουμε αυτό που είπαμε και το πρωί στη Σύσκεψη των Αρχηγών, ότι για το υπ' αριθμόν 7 θέμα δεν τίθεται θέμα να τεθεί σε ψήφιση. Είναι η πρώτη φορά που ζητείται αναβολή του συγκεκριμένου θέματος και μέχρι σήμερα δικαιωματικά, όταν υπήρχε για πρώτη φορά αίτημα αναβολής ενός συγκεκριμένου θέματος, δινόταν πάντα η αναβολή.

Εδώ πρόκειται για ένα πάρα πολύ σοβαρό θέμα, στο οποίο ουσιαστικά πρέπει να γίνουν τροπολογίες, άρα δεν μπορεί σήμερα να πάει στην ολομέλεια για ψήφιση. Πρέπει να επιστρέψει πίσω στην επιτροπή, να κατατεθούν οι τροπολογίες, να γίνουν συζητήσεις, να αποφασιστεί ποιες τροπολογίες ενδεχομένως θα έρθουν στην ολομέλεια ενσωματωμένες στο συγκεκριμένο νομοσχέδιο και ποιες ενδεχομένως θα απορριφθούν από την επιτροπή και θα κατατεθούν στο νομοσχέδιο.

Ως εκ τούτου, εμείς θεωρούμε ότι η όποια ψηφοφορία θα πρέπει να γίνει για την πρόταση, για το θέμα υπ' αριθμόν 5 και 6. Για το υπ' αριθμόν 7 θέμα εμείς θεωρούμε δεδομένο ότι θα πρέπει να υπάρξει αναβολή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

Ο κ. Παπαγιάννης.

ΛΙΝΟΣ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε, συμφωνούμε με την αναβολή μόνο του υπ' αριθμόν 7 θέματος, για τα υπόλοιπα δύο δεν συμφωνούμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Ο κ. Παπαδούρης.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΥΡΗΣ:

Εμείς, Πρόεδρε, όπως δηλώσαμε και στη Σύσκεψη Αρχηγών, συμφωνούμε και εμείς με την αναβολή του υπ' αριθμόν 7 θέματος, για το υπ' αριθμόν 5 και το υπ' αριθμόν 6 όχι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Ο κ. Θεμιστοκλέους.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Όπως το έθεσε ο κ. Παπαδόπουλος είναι... Αν το εισέπραξα σωστά, ότι θα γίνει μία ψηφοφορία για αναβολή ή μία αναβολή και των τριών-τεσσάρων θεμάτων, κάτι το οποίο δεν νομίζω να είναι και τόσο σύννομο, άρα οι αναβολές πρέπει να πάνε κατά πρόταση νόμου ή κατά νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συμφωνούμε, γιατί υπάρχουν και διαφορετικές απόψεις, άρα θα τεθούν ξεχωριστά, συμφωνούμε.

Ο κ. Λουκαΐδης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε, όπως είχαμε πει και στη Σύσκεψη Αρχηγών, σε ό,τι αφορά το κυβερνητικό νομοσχέδιο, το νούμερο 7 θέμα που έχουμε στην ημερήσια διάταξη, επειδή και στην επιτροπή είπαμε ότι δεν θα ήταν ορθό να ήταν σήμερα στην ατζέντα της ολομέλειας, παραμένουμε με την ίδια άποψη τζιαι θεωρούμε ότι μπορεί και πρέπει να αναβληθεί. Για τις άλλες δύο προτάσεις νόμου θεωρούμε ότι η συζήτηση έχει εξαντληθεί, είναι ξεχωριστά, αυτόνομα, θέματα και θα πρέπει να τεθούν ενώπιον της ολομέλειας προς απόφαση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Ο κ. Τορναρίτης.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Να πω, να επαναλάβω ξανά ό,τι αναφέραμε και στη Σύσκεψη των Αρχηγών. Ο Δημοκρατικός Συναγερμός δεν μπορεί να συναινέσει στην όποια αναβολή, πρώτα και πάνω απ' όλα δεν μιλούμε για αναβολή μίας εβδομάδας, μιλούμε αναβολή πλέον σχεδόν δύο μηνών.

Το δεύτερο που θέλω να πω και θέλω να υπενθυμίσω σ' όλους τους συναδέλφους είναι ότι το νούμερο 7 θέμα, το δικαστήριο, το ειδικό δικαστήριο κατατέθηκε με τη μορφή του κατεπείγοντος από την κυβέρνηση. Προφανώς, οι άνθρωποι πίστευαν και το πιστεύουν ίσως και μέχρι σήμερα ότι έπρεπε να ψηφιστεί την ίδια ημέρα. Συζητήθηκε τούτο το νομοσχέδιο χρόνια πριν, άρα έχω την εντύπωση ότι... Και είπαμε και στον κ. Σιζόπουλο ότι, αν ήθελε, κυρία Πρόεδρε, θα μπορούσε -και εμείς το αποδεχόμαστε ως το μεγαλύτερο κόμμα εδώ της ολομέλειας- να αποδεχτούμε την όποια προφορική τροπολογία, εννώ θα αποδεχτούμε τη συζήτηση της όποιας προφορικής τροπολογίας θα ήθελε να καταθέσει.

Κλείνοντας, θέλω να πω ότι όλοι σήμερα είμαστε ενώπιος ενωπίω, δεν μπορούμε προφανώς κανένας να συνεχίσει άθελα του, λέω, ή και ηθελημένα να κοροϊδεύει τους δανειολήπτες ή τους οποιουσδήποτε άλλους. Όλοι να μιλήσουμε με καθαρή καρδιά και να πούμε αλήθειες και στο τέλος της ημέρας όλους θα μας κρίνουν οι πολίτες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τα υπ' αριθμόν 5 και 6 θέματα λοιπόν είναι εξ αναβολής, έχουν κοινή έκθεση, υπάρχει και συμπληρωματική έκθεση και τιλοφορούνται «Ο περί Μεταβίβασης και Υποθηκείσεως Ακινήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2023» και ο «Ο περί Συμβάσεων Πίστωσης για Καταναλωτές σε σχέση με Ακίνητα που προορίζονται για Κατοικία (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023».

Το υπ' αριθμόν 5 θέμα είναι πρόταση νόμου των κ. Άριστου Δαμιανού, Ανδρέα Καυκαλιά και Χρίστου Χριστοφίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, του κ. Σωτήρη Ιωάννου εκ μέρους του Εθνικού Λαϊκού Μετώπου, του κ. Ηλία Μυριάνθους εκ μέρους της ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα, του κ. Αλέκου Τρυφωνίδη εκ μέρους της Δημοκρατικής Παράταξης-Συνεργασία Δημοκρατικών Δυνάμεων, του κ. Σταύρου Παπαδούρη εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, του κ. Ζαχαρία Κουλία, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου, του κ. Χρίστου Ορφανίδη, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας, του κ. Παύλου Μυλωνά, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού, του κ. Κωστή Ευσταθίου, μεμονωμένου σοσιαλιστή βουλευτή, και του κ. Ανδρέα Θεμιστοκλέους, ανεξάρτητου βουλευτή.

Το υπ' αριθμόν 6 θέμα είναι πρόταση νόμου του κ. Μαρίνου Σιζόπουλου εκ μέρους της ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα.

Θα τα θέσω ξεχωριστά και να ετοιμαστεί παρακαλώ έκτακτη ψήφιση.

Πόσες, πόσοι τάσσονται υπέρ ή εναντίον της αναβολής της συζήτησης για σήμερα;

Ψηφίζουμε τώρα για υπ' αριθμόν 5, την κοινή πρόταση νόμου, ψηφίζουμε για το 5.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες πενήντα δύο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπέρ της αναβολής.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Υπέρ δεκατέσσερις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα οκτώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα οκτώ ψήφους εναντίον, δεκατέσσερις ψήφους υπέρ και καμία αποχή, το υπ' αριθμόν 5 θέμα δεν αναβάλλεται.

Να μου επιτρέψετε να βάλω τώρα και το υπ' αριθμόν 6, για να τελειώνουμε με το ζήτημα της αναβολής, και να δούμε μετά και το ειδικό δικαστήριο.

Να ετοιμαστεί έκτακτη ψηφοφορία.

Για το υπ' αριθμόν 6 θέμα. Πόσοι, πόσες τάσσονται υπέρ ή εναντίον της αναβολής της συζήτησης, που είναι η πρόταση νόμου του κ. Σιζόπουλου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες πενήντα δύο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπέρ της αναβολής.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Υπέρ δεκατέσσερις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα οκτώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα οκτώ ψήφους εναντίον, δεκατέσσερις ψήφους υπέρ και καμία αποχή, το υπ' αριθμόν 6 θέμα δεν αναβάλλεται.

Και προχωράμε στη συζήτηση.

Θέλετε να θέσουμε τώρα και για το ειδικό δικαστήριο ή να το αφήσουμε μετά;

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Τώρα!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Σιζόπουλε.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Εμείς διαφωνούμε, κυρία Πρόεδρε.

Μέχρι σήμερα ο κανονισμός τι πρόβλεπε; Ότι, όταν ένα κόμμα ζητά αναβολή για πρώτη φορά ενός

συγκεκριμένου νομοσχεδίου, εγκρίνεται. Γιατί άλλοτε έτσι και άλλοτε αλλιώς; Ή θα είμαστε σοβαροί ή δεν θα είμαστε σοβαροί. Αυτή τη στιγμή ένα τόσο σοβαρό ζήτημα το οποίο υπάρχει θα το συζητήσουμε χωρίς συζήτηση; Χωρίς επιμέρους συζήτηση στην επιτροπή, χωρίς να καταθέσουμε συγκεκριμένες τροπολογίες; Μα, είμαστε σοβαροί τελικά; Για να εξυπηρετούμε συμφέροντα και σκοπιμότητες;

Αρα λοιπόν, κάποια στιγμή πρέπει να ξεκαθαρίσει, ή υπάρχει κανονισμός ή δεν υπάρχει κανονισμός.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κανονισμός λέει ότι δύναται να αποφασίσει...

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Συγγνώμη, κυρία Πρόεδρε, μέχρι σήμερα τι έγινε; Πόσες φορές μέχρι σήμερα ζητήθηκε και είπαν «επειδή εν' η πρώτη φορά, το δεχόμαστε και αναβάλλεται»; Ξαφνικά σήμερα θα είναι το «δύναται»; Δηλαδή μέχρι σήμερα για τόσα χρόνια το «δύναται» δεν χρησιμοποιήθηκε ποτέ και θα χρησιμοποιηθεί σήμερα ειδικά γι' αυτό τον σκοπό;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επειδή αντιλαμβάνομαι τη σοβαρότητα και κρισιμότητα του θέματος, θα τοποθετηθεί το σώμα. Εξάλλου, να θυμίσω, συνάδελφε, το αίτημα ήταν για να ψηφιστεί κατεπειγόντως την προηγούμενη Πέμπτη και δεν το δέχτηκε η ολομέλεια.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Αρα λοιπόν, αφού δεν δέχθηκε να συζητηθεί κατεπειγόντως, δεν είναι κατεπειγόντως το ζήτημα. Αν ήθελε η ολομέλεια, έπρεπε κατεπειγόντως να το δεχθεί την περασμένη φορά, να συζητηθεί και να ψηφιστεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα, περιμένετε, μπορεί να περάσει η αναβολή, να δούμε. Δεν θέλετε καν να τεθεί σε ψηφοφορία;

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Όχι, είναι θέμα αρχής. Ναι, μπορεί να περάσει η αναβολή, αλλά είναι θέμα αρχής και το θέμα της αρχής δεν μπορούμε να το παραβιάζουμε κατά το δοκούν, όπως μας βολεύει και όπως μας συμφέρει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Γι' αυτό θα το θέσω να αποφασίσουν οι συνάδελφοι.

Κύριε Τορναρίτη.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Καταρχάς, να μου επιτρέψετε να πω στον κ. Σιζόπουλο ότι ο Δημοκρατικός Συναγερμός είναι απόλυτα σοβαρός και κάτι άλλο, είναι η μόνη πολιτική παράταξη που λέει τα τελευταία δέκα χρόνια ακριβώς τα ίδια πράγματα. Άλλοι μετακομίζουν από τη μία βάρκα στην άλλη, άλλοτε σε θαλαμηγούς και άλλοτε σε speed boats!

Να πω επίσης ότι εμείς λέμε ότι δεν δεχόμαστε την αναβολή, όχι μόνο επειδή κατατέθηκε με τη μέθοδο του κατεπειγόντος, άρα προφανέστατα η κυβέρνηση μελέτησε τα πάντα και κατέδειξε συγκροτημένα ότι ήθελε και καλώς ήθελε η κυβέρνηση να ψηφιστεί κατεπειγόντως το συγκεκριμένο. Και, προσέξτε, όχι μόνο γιατί εκκρεμεί από το 2019, αλλά και γιατί είναι προς το πραγματικό συμφέρον των δανειοληπτών. Όσοι κόπτεστε ή όσοι κοπτόμεθα για το συμφέρον των δανειοληπτών, ε, ελάτε, ιδού η Ρόδος, ιδού και το πήδημα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Κύριε Σιζόπουλε.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Ναι, κυρία Πρόεδρε.

Εγώ θα επανέλθω και στη Ρόδο και στο πήδημα!

(Γέλια)

Για να είμαστε ξεκάθαροι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σας ακούμε.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Βεβαίως. Όταν ήρθε με τη διαδικασία του κατεπείγοντος η συγκεκριμένη πρόταση στις 22 Απριλίου 2021, τι έκανε ο Δημοκρατικός Συναγερμός; Ενώ το πρωί πενήντα δύο βουλευτές ψηφίσαμε ότι θα συζητηθεί με τη διαδικασία του κατεπείγοντος, τριάντα εννέα βουλευτές στη συνέχεια, μετά από πρόταση του κ. Αβέρωφ, αναβάλαμε την συζήτηση. Τότε δεν μας ενδιέφεραν οι δανειολήπτες.

Να υπενθυμίσω ότι καταθέσαμε την ίδια πρόταση με το Δημοκρατικό Κόμμα από τον Σεπτέμβρη του 2021. Τι έκανε ο κ. Τορναρίτης ως πρόεδρος της επιτροπής Νομικών; Για δεκατέσσερις μήνες δεν το έβαζε να συζητηθεί στην επιτροπή και μετά από πιέσεις συζητήθηκε τον Νοέμβριο του 2022 και, όταν φτάσαμε και πάλι στην ολομέλεια, για να συζητηθεί, πάλι με τον Δημοκρατικό Συναγερμό και τα υπόλοιπα κόμματα της πλειοψηφίας αναβλήθηκε η συζήτηση.

Ξαφνικά τώρα θέλουμε εδώ και τώρα να γίνει συζήτηση του θέματος και, αν είναι έτσι τα θέματα, γιατί δεν ψήφισαν το δικό τους το νομοσχέδιο; Γιατί δεν ψήφισαν το δικό τους το νομοσχέδιο, που κατατέθηκε το '19;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αναφερθείτε επί της ουσίας στη συνέχεια.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Γιατί δεν ψήφισαν το νομοσχέδιο που κατατέθηκε τον Γενάρη του 2021; Γιατί; Που ήταν και κυβέρνηση. Γιατί δεν το ψήφισαν; Τώρα θυμήθηκαν τους δανειολήπτες; Απλά, υπάρχουν σκοπιμότητες, γιατί ακριβώς δεν θέλουν να γίνει βελτίωση πάνω στο συγκεκριμένο νομοσχέδιο, για να εξυπηρετήσουν τα συμφέροντα αυτών που πρέπει να εξυπηρετήσουν. Εμείς δεν πρόκειται να σιωπήσουμε και, αν θέλετε, να κάνουμε συζήτηση και να ανοίξουμε τον φάκελο, ναι, θα τον ανοίξουμε τον φάκελο, δεν θα τον κλείσουμε, ξεκάθαρα πράγματα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επί της διαδικασίας και όχι επί της ουσίας, θα έχετε όλο τον χρόνο να μιλήσετε.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Θα μιλήσουμε και επί της ουσίας και θα καταθέσουμε και στοιχεία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πείτε μας τη θέση σας για την αναβολή. Είστε εναντίον, έτσι;

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Βεβαίως, πρέπει γίνει. Να γίνει αναβολή του θέματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σωστά, να γίνει αναβολή του θέματος.

Ο κ. Μυλωνάς.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ:

Κυρία Πρόεδρε, για τη διαδικασία και για την αναβολή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ:

Υπογράφω την πρόταση, ωστόσο έχει σχέση, γιατί είναι πολύ σοβαρό κόμμα και ο Δημοκρατικός Συναγερμός, άλλο τόσο σοβαρό είναι το Δημοκρατικό Κόμμα και τα υπόλοιπα κόμματα, εννοείται, αλλά, αν ήταν ο κ. Μαυρογιάννης τώρα στην Κυπριακή Δημοκρατία και είχε τα θέματα να τρέξει, προφανέστατα θα ήταν άλλες οι απόψεις των συνάδελφων του ΑΚΕΛ, κατά την άποψη μου, όπως για παράδειγμα, αν ήταν ο κ. Νεοφύτου ή ήταν ο κ. Αναστασιάδης, άλλες θα ήταν οι θέσεις του Δημοκρατικού Συναγερμού, οπότεν έτσι και αλλιώς...

Αυτό ήθελα να πω, ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εσείς είστε υπέρ της αναβολής, κύριε Μυλωνά, το Δημοκρατικό Κόμμα; Φαντάζομαι ναι, το έχει πει, σωστά, ο κ. Παπαδόπουλος, συγγνώμη.

Ο κ. Δημητρίου.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε, να ψηφίσουμε για την αναβολή. Έχει εξαντληθεί η συζήτηση διαδικαστικά.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Παύλο Μυλωνά)

Σας παρακαλώ, να ψηφίσουμε τζαι μετά συζητούμε επί της ουσίας, θα έχουμε χρόνο να συζητήσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Γι' αυτό τα λέω, γιατί, ξέρετε, πρέπει να τεθεί ενώπιον του σώματος και μετά να μπούμε στη συζήτηση, εάν και εφόσον, αφού δεν μπορέσαμε στη Σύσκεψη Αρχηγών να βρούμε λύση!

Ο κ. Λουκαΐδης. Και μετά εσείς, κύριε Κουλλά.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε, έχω ζητήσει τον λόγο, για να πω δυο πράγματα για τη διαδικασία και το τι προβλέπει ο κανονισμός. Είχαμε τροποποιήσει τον κανονισμό, γιατί προηγουμένως είχαμε ένα σοβαρό πρόβλημα: Μπορούσε ευκαιριακές πλειοψηφίες να μην επιτρέπουν τη συζήτηση ενός κυβερνητικού νομοσχεδίου ή μιας πρότασης νόμου ενώπιον της ολομέλειας και να δίνεται συνεχώς αναβολή. Και γι' αυτό η ρύθμιση που έχουμε εισάξει στον κανονισμό είναι να μην μπορεί πέραν της μίας φορές αναβολή να δίνεται επιπρόσθετη. Τούτος ήταν ο σκοπός που είχαμε θεσπίσει εδώ, η προηγούμενη Βουλή. Δεν είχαμε καθορίσει όμως ότι επιβάλλεται, όποτε ζητήσει ένα κόμμα αναβολή, να την παίρνει. Έχει καθιερωθεί ως πρακτική μια τέτοια θέση, αλλά δεν είναι απόλυτη αυτή η θέση. Και υπάρχει η δυνατότητα, αν η ολομέλεια αποφασίσει ότι ενδείκνυται να ψηφιστεί, από την ώρα που κατατίθεται ένα κυβερνητικό νομοσχέδιο ή μια πρόταση νόμου, μπορεί να το πράξει. Δεν υπάρχει αυτός ο περιορισμός, δηλαδή τζαι δεν είναι απόλυτος ο περιορισμός.

Εμείς, επειδή και για λόγους ουσίας, αλλά και για λόγους θεσμικούς, ακολουθώντας με συνέπεια αυτό που κάμνουμε πάντα, αποδεχόμαστε, όπως είπα στην αρχή, να πάει τον Σεπτέμβριο το θέμα, ούτως ή άλλως δεν έχει εξαντληθεί η συζήτηση, πρέπει να γίνει συζήτηση επί του θέματος, κατά την άποψή μας, τζαι το είπαμε τζαι στην επιτροπή μέσα αυτό το πράμα, οπότε το επαναλαμβάνουμε και τώρα. Τζαι μιας «περί συνέπειας», δεν κατάλαβα το σχόλιο του αγαπητού συνάδελφου του Παύλου, νομίζω κατάλαβα, αλλά δεν είμαι σίγουρος, σε κάθε περίπτωση, αγαπητέ μου Παύλο, είναι αλήθεια ότι το ΑΚΕΛ έσει μια σταθερή, συνεπή θέση σ' αυτά τα ζητήματα όλα αυτά τα χρόνια. Κάποιοι τοποθετούνται υπέρ των συμφερόντων των τραπεζιτών, κάποιοι υπέρ των συμφερόντων των δανειοληπτών. Ουδέποτε παύσαμε να ενεργούμε υπέρ των συμφερόντων των πολλών κι έτσι συνεχίζουμε και σήμερα και -εντάξει, έγινε η αναφορά- και έτσι θα εγίνετο, αν ο λαός αποφάσιζε διαφορετικά τζαι ο Αντρέας Μαυρογιάννης θα ήταν στην εξουσία, δεν θα ήμασταν δαμαί με τον ίδιο τρόπο σήμερα. Θα μιλούσαμε για κυβερνητικό νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Λουκαΐδη.

Ελάτε, κύριε Παπαδόπουλε, διαδικαστικά. Και αμέσως ο λόγος στον κ. Κουλλά.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Νιώθω ότι συζητούμε αυτή τη στιγμή για ένα διαδικαστικό ζήτημα αχρείαστα περισσότερο απ' ό,τι θα έπρεπε. Όπως, νομίζω, έχουμε ξεκαθαρίσει, εμείς έχουμε έντονη άποψη ότι θα έπρεπε και σε αυτή την περίπτωση να εφαρμοστεί η πρακτική, να μην το αποκαλέσω «κανονισμός». Σεβαστό κάποιος άλλος να έχει διαφορετική άποψη. Νομίζω να πάμε σε ψηφοφορία και να αποφασίσουμε. Είμαι βέβαιος ότι στη συνέχεια θα συζητήσουμε σε έκταση για τα σημαντικά ζητήματα ουσίας που έχουμε μπροστά μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ουραία. Και δεν θα στερήσω τον λόγο από τους εναπομείναντες ομιλητές, όπως δόθηκε και στους άλλους.

Ελάτε, κύριε Κουλλά.

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Αγαπητοί συνάδελφοι, πράγματι, ο κανονισμός λέει «δύναται να δοθεί αναβολή» και πολλές φορές έκρινε η Βουλή ότι δεν μπορεί να δοθεί αναβολή, όταν συνέτρεχαν κάποιοι λόγοι. Πράγματι, κατατέθηκε με τη μορφή του κατεπείγοντος, είναι σωστά που λέει.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Όχι.

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Εν πάση περιπτώσει, ζητήθηκε.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Ζητήθηκε.

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Δεν το στήριξαν. Πήγε στην επιτροπή. Ζητήθηκε να γίνει κοινή συνεδρία. Πήγαμε στην επιτροπή και είδαμε μέσα, μέχρι τη Δευτέρα, τα έντυπα της κυβέρνησης, που έγραφαν ότι έν' το ίδιο νομοσχέδιο του '19. Και είπαμε εκεί πέρα ότι, πολύ ωραία, αφού έν' το ίδιο νομοσχέδιο του '19, εμείς είμαστε υπέρ και μπορούμε να το ψηφίσουμε αυτή την Πέμπτη που έρχεται, γιατί είναι κάτι που είναι προς όφελος των δανειοληπτών, χωρίς να ανατρέπει και να έχει τους κινδύνους που έχουν άλλες προτάσεις να ανατρέπει το πλαίσιο. Και, συν τοις άλλοις, θεωρούμε ότι το Ειδικό Δικαστήριο, η ειδική δικαιοδοσία θέλει μια προετοιμασία από το Ανώτατο Δικαστήριο, για να μπορέσει να λειτουργήσει. Και, αν υπάρχουν τυχόν βελτιώσεις για μετά, μπορεί κάποιος να υποβάλει πρόταση νόμου μετά.

Γι' αυτό εμείς ζητούμε σήμερα και, εφόσον το ζητούμε, ως και η μεγαλύτερη παράταξη σ' αυτό το κοινοβούλιο και στον τόπο, να γίνει ψηφοφορία. Δεν έχει κάτι που το απαγορεύει αυτό το πράγμα.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Κουλλά.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε, απολογούμαι πρώτ' απ' όλα που παίρνω ξανά τον λόγο, αλλά είμαι υπόχρεος λόγω προσωπικού και να μου επιτρέψετε την ίδια ώρα να καλέσω όλους τους συναδέλφους μου στην επιτροπή Νομικών της Βουλής να με επιβεβαιώσουν ή να με διαψεύσουν.

Δώσαμε μάχη, κύριε Σιζόπουλε, σε έναν δύσκολο χρόνο, της πανδημίας, τούτη η επιτροπή Νομικών στην οποία αναφερθήκατε, και σε εξήντα τέσσερις συνεδρίες περάσαμε τη μεταρρύθμιση στην ανώτατη βαθμίδα της δικαιοσύνης, που χρονίζει! Την ίδια ώρα...

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Παύλο Μυλωνά)

Κύριε Μυλωνά, ακούστε με...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σας παρακαλώ πολύ!

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Έχει σημασία αυτό που σας λέω, αν το ακούσετε.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ:

Θα το πούμε μετά!

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Μπορείτε να τα πείτε μετά, βεβαίως. Σε μια δημοκρατία έχετε υποχρέωση να ακούτε και, αν έχετε το όποιο άλλο επιχείρημα, τοποθετείστε.

Κυρία Πρόεδρε, να θυμίσω το σώμα ότι επίσης δώσαμε μια μεγάλη μάχη ως επιτροπή Νομικών και περάσαμε τα νομοσχέδια κατά της διαφθοράς. Την ίδια ώρα, όταν ζητήθηκε από τον κ. Σιζόπουλο με μία επιστολή να συζητηθεί το δικό του θέμα, συζήτησα με τη γραμματέα -την καλώ να τοποθετηθεί και αυτή- να μπει αμέσως το θέμα για συζήτηση!

(Γέλια)

Παρακαλώ, κύριοι, παρακαλώ! Γέλια σε τούτη την ώρα δεν χρειάζονται! Είπαμε, ο καθένας να αναλάβει τες ευθύνες του!

Μίλησε με τον κ. Σιζόπουλο και της είπε «όχι, δεν είναι η ώρα, αργότερα!» Μετά του ξαναείπα να το συζητήσουμε το συγκεκριμένο θέμα και μου είπε ότι το απέσυρε με όποιον το είχε καταθέσει και θα το επανακαταθέσει! Στις ελληνικές καλένδες, δηλαδή!

Εμείς, επαναλαμβάνω, είμαστε σοβαροί, είμαστε υπεύθυνοι! Εκεί που συμφωνούμε είτε με εσάς είτε με την κυβέρνηση θα υπερψηφίζουμε, εκεί που διαφωνούμε με επιχειρήματα θα τοποθετούμαστε και με τη δύναμη της αλήθειας, όπως πάντοτε τοποθετείτο ο Δημοκρατικός Συναγερμός.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, θα προχωρήσουμε σε έκτακτη ψηφοφορία για την αναβολή του υπ' αριθμόν 7 θέματος, που τιτλοφορείται «Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2023».

Θέλω να πω όμως προηγουμένως, απλώς για σκοπούς πρακτικών και ενημέρωσης των πολιτών, ότι ο

κανονισμός προνοεί ότι «Συζήτηση αναφερόμενη σε οποιοδήποτε θέμα της ημερησίας διάταξης συνεδρίας της ολομέλειας του σώματος που αφορά νομοσχέδιο ή πρόταση νόμου δύναται να αναβληθεί άπαξ για διάστημα όχι μικρότερο των δεκαπέντε ημερών, κατόπιν αποφάσεως της πλειοψηφίας των παρόντων κατά τη συνεδρία βουλευτών». Οπότε, θα το θέσω σε ψηφοφορία, συνάδελφοι, συναδέλφισσες.

Αν είναι έτοιμη η έκτακτη ψηφοφορία, προχωρούμε αμέσως σε ψήφιση υπέρ ή εναντίον της αναβολής της συζήτησης και ψήφισης του θέματος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες πενήντα τέσσερις. Υπέρ τριάντα έξι, εναντίον δεκαοκτώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα έξι ψήφους υπέρ, δεκαοκτώ ψήφους εναντίον και καμία αποχή, το υπ' αριθμόν 7 θέμα αναβάλλεται. Και, αντιλαμβάνομαι, επιστρέφει στην επιτροπή.

Λοιπόν, επιστρέφουμε στη συζήτηση των δύο προτάσεων νόμου με τους αριθμούς 5 και 6.

Παρακαλώ τον γραμματέα να αναγνώσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός του υπ' αριθμόν 5 θέματος: Τροποποίηση του περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκέυσεως Ακινήτων Νόμου, ώστε να διασφαλιστεί το δικαίωμα του ενυπόθηκου οφειλέτη και άλλων ενδιαφερόμενων προσώπων να προσφεύγουν σε αρμόδιο δικαστήριο για την αναστολή διαδικασίας εκποίησης ακινήτου σε συγκεκριμένες περιπτώσεις, οι οποίες καθορίζονται σχετικά και περιλαμβάνουν την αμφισβήτηση του ύψους του οφειλόμενου ποσού και την επίκληση ύπαρξης καταχρηστικών ρητρών στις συμβάσεις δανείων ή υποθηκών.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 6 θέματος: Τροποποίηση του περί Συμβάσεων Πίστωσης για Καταναλωτές σε σχέση με Ακίνητα που προορίζονται για Κατοικία Νόμου, ώστε να επιτευχθεί ορθή 5 εναρμόνιση με την πράξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης που τιτλοφορείται «Οδηγία 2014/17/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 4ης Φεβρουαρίου 2014 σχετικά με τις συμβάσεις πίστωσης για καταναλωτές για ακίνητα που προορίζονται για κατοικία και την τροποποίηση των οδηγιών 2008/48/ΕΚ και 2013/36/ΕΕ και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010.

(Οι σχετικές εκθέσεις)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για τις προτάσεις νόμου του επισυνημμένου παραρτήματος

Παρόντες:

Χρύσης Παντελίδης, αναπλ. πρόεδρος

Χάρης Γεωργιάδης

Ονούφριος Κουλλά

Σάβια Ορφανίδου

Άριστος Δαμιανού

Αντρέας Καυκαλιάς

Χρίστος Χριστοφίδης

Ηλίας Μυριάνθους

Αλέκος Τρυφωνίδης

Μη μέλη της επιτροπής:

Σταύρος Παπαδούρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τις προτάσεις νόμου του επισυνημμένου παραρτήματος σε αριθμό συνεδριάσεων της, που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ 24 Απριλίου και 3 Ιουλίου 2023. Ειδικότερα, μελέτησε την πρώτη και τη δεύτερη πρόταση νόμου σε επτά συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ 24 Απριλίου και 3 Ιουλίου 2023, την τρίτη πρόταση νόμου σε τέσσερις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ 12 Ιουνίου και 3 Ιουλίου 2023, και την τέταρτη πρόταση νόμου σε πέντε συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ 29 Μαΐου και 3 Ιουλίου 2023.

Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών, εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, ο Χρηματοοικονομικός Επίτροπος, εκπρόσωποι της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου, του Συνδέσμου Τραπεζών Κύπρου, της Κυπριακής Εταιρείας Διαχείρισης Περιουσιακών Στοιχείων Λτδ (ΚΕΔΙΠΕΣ), του Κυπριακού Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου (ΚΕΒΕ), της Ομοσπονδίας Εργοδοτών και Βιομηχάνων (ΟΕΒ), της Γενικής Συνομοσπονδίας Παγκύπριων Οργανώσεων Βιοτεχνών Επαγγελματιών Καταστηματαρχών (ΓΣ ΠΟΒΕΚ), του Κινήματος Ενάντια στις Εκποιήσεις, του Συνδέσμου Προστασίας Πρώτης Κατοικίας, του Συνδέσμου Προστασίας Δανειοληπτών Τραπεζών (ΣΥΠΡΟΔΑΤ), του Κινήματος Προστασίας και Δικαιωμάτων Δανειοληπτών, του κινήματος «ΕνΕργώ», του Συνασπισμού Μικρών Επιχειρήσεων και

Αυτοεργοδοτούμενων (ΣΥΜΕΑ), του Συνδέσμου κατά της Ασυδοσίας των Τραπεζών και του Συνδέσμου Εταιρειών Εξαγοράς Πιστώσεων και Διαχειριστριών Εταιρειών Πιστωτικών Διευκολύνσεων.

Σημειώνεται ότι στο στάδιο της συζήτησης των προτάσεων νόμου παρευρέθηκαν επίσης η πρόεδρος της επιτροπής κ. Χριστιάνα Ερωτοκρίτου και το μέλος της κ. Σωτήρης Ιωάννου, καθώς και τα μη μέλη της επιτροπής κ. Μάριος Μαυρίδης, Ζαχαρίας Κουλιάς, Παύλος Μυλωνάς, Μαρίνος Σιζόπουλος και Μαρίνος Μουσιούπτας.

Η επιτροπή σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 24 Απριλίου και στις 8 Μαΐου 2023, εξέτασε μεγάλο αριθμό προτάσεων νόμου που κατατέθηκαν στη Βουλή, οι οποίες αφορούν στη ρύθμιση θεμάτων εκποίησης ακίνητης ιδιοκτησίας, και αποφάσισε όπως στο παρόν στάδιο προχωρήσει με την εξέταση της πρώτης και της δεύτερης πρότασης νόμου του επισυνημένου παραρτήματος.

Σημειώνεται ότι αριθμός προτάσεων νόμου που εμπίπτουν στο εν λόγω πλαίσιο, των οποίων ο σκοπός για τον οποίο κατατέθηκαν έχει εκλείψει ή κατέστησαν άνευ ουσίας, αποσύρθηκε με τη σύμφωνη γνώμη των εισηγητών τους, κατόπιν απόφασης της ολομέλειας του σώματος.

Επιπροσθέτως, μέλη της επιτροπής, καθώς και μη μέλη της αποφάσισαν στο στάδιο αυτό όπως καταθέσουν από κοινού την τρίτη πρόταση νόμου του επισυνημένου παραρτήματος, με την οποία ενοποιήθηκαν πρόνοιες από αριθμό κατατεθεισών προτάσεων νόμου που είχαν ως κοινό στόχο την παραχώρηση του δικαιώματος στους δανειολήπτες για προσφυγή στα δικαστήρια, ενώ παράλληλα οι εν λόγω προτάσεις νόμου παραμένουν κατατεθειμένες για περαιτέρω εξέταση σε μεταγενέστερο στάδιο, εφόσον αυτό κριθεί σκόπιμο.

Σε σχέση με την τέταρτη πρόταση νόμου του επισυνημένου παραρτήματος, η επιτροπή προέβη στη συζήτησή της στις 29 Μαΐου 2023, στο πλαίσιο εξέτασης εναρμονιστικού νομοσχεδίου, και αποφάσισε, με τη σύμφωνη γνώμη του εισηγητή της, όπως αυτή εξεταστεί περαιτέρω μαζί με τις τρεις προτάσεις νόμου που αναφέρονται πιο πάνω.

Σκοπός της πρώτης πρότασης νόμου, η οποία κατατέθηκε από τους κ. Χάρη Γεωργιάδη, Ονούφριο Κουλλά και Σάβια Ορφανίδου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και Χριστιάνα Ερωτοκρίτου και Χρύση Παντελίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, είναι η τροποποίηση του περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκείσεως Ακινήτων Νόμου, ώστε, σε περίπτωση υπερημερίας ή απαίτησης για πληρωμή ενυπόθηκου χρέους, μαζί με την ειδοποίηση που αποστέλλεται από ενυπόθηκο δανειστή προς τους δανειολήπτες, τους εγγυητές και τους παρόχους εξασφάλισης να αποστέλλεται και τυποποιημένη πληροφόρηση αναφορικά με την πιστωτική διευκόλυνση.

Σκοπός της δεύτερης πρότασης νόμου, η οποία κατατέθηκε από τους κ. Γιώργο Λουκαΐδη, Άριστο Δαμιανού, Αντρέα Καυκαλιά και Χρίστο Χριστοφίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, είναι η τροποποίηση του περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκείσεως Ακινήτων Νόμου, ώστε, σε περίπτωση που ενυπόθηκος οφειλέτης επιλέξει να προχωρήσει στην ανταλλαγή ενυπόθηκου ακινήτου έναντι εξόφλησης χρέους προς ενυπόθηκο δανειστή και το ακίνητο συνιστά κύρια κατοικία ή επαγγελματική στέγη, ως αξία ανταλλαγής να ορίζεται η αγοραία αξία που προκύπτει από την υφιστάμενη διαδικασία εκτίμησης ακινήτου.

Σκοπός της τρίτης πρότασης νόμου, η οποία κατατέθηκε από τους κ. Άριστο Δαμιανού, Αντρέα Καυκαλιά και Χρίστο Χριστοφίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, Σωτήρη Ιωάννου εκ μέρους του Εθνικού Λαϊκού Μετώπου, Ηλία Μυριάνθους εκ μέρους της ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα, Αλέκο Τρυφωνίδη εκ μέρους της Δημοκρατικής Παράταξης-Συνεργασία Δημοκρατικών Δυνάμεων, Σταύρο Παπαδούρη εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, Ζαχαρία Κουλιά, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου, Χρίστο Ορφανίδη, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας, Παύλο Μυλωνά, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού, Κωστή Ευσταθίου, μεμονωμένο σοσιαλιστή βουλευτή, και Ανδρέα Θεμιστοκλέους, ανεξάρτητο βουλευτή, είναι η τροποποίηση του περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκείσεως Ακινήτων Νόμου, ώστε να διασφαλιστεί το δικαίωμα του ενυπόθηκου οφειλέτη και άλλων ενδιαφερόμενων προσώπων να προσφεύγουν σε αρμόδιο δικαστήριο για την αναστολή διαδικασίας εκποίησης ακινήτου σε συγκεκριμένες περιπτώσεις, οι οποίες καθορίζονται σχετικά και περιλαμβάνουν την αμφισβήτηση του ύψους του οφειλόμενου ποσού και την επίκληση ύπαρξης καταχρηστικών ρητρών στις συμβάσεις δανείων ή υποθηκών.

Σκοπός της τέταρτης πρότασης νόμου, η οποία κατατέθηκε από τον κ. Μαρίνο Σιζόπουλο εκ μέρους της ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα, είναι η τροποποίηση του περί Συμβάσεων Πίστωσης για Καταναλωτές σε σχέση με Ακίνητα που προορίζονται για Κατοικία Νόμου, ώστε να επιτευχθεί ορθή εναρμόνιση με την πράξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης που τιτλοφορείται «Οδηγία 2014/17/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 4^{ης} Φεβρουαρίου 2014 σχετικά με τις συμβάσεις πίστωσης για καταναλωτές για ακίνητα που προορίζονται για κατοικία και την τροποποίηση των οδηγιών 2008/48/ΕΚ και 2013/36/ΕΕ και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010».

Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση που συνοδεύει την τέταρτη πρόταση νόμου, προβλέπεται ειδικότερα όπως κατά τη διαδικασία διακανονισμού οφειλών και εκποίησης ακίνητης ιδιοκτησίας προς είσπραξη οφειλών,

στην περίπτωση που η τιμή που λαμβάνεται για ακίνητο, είτε σε περίπτωση πώλησης σε τρίτους είτε σε περίπτωση μεταβίβασης στον πιστωτή, επηρεάζει το ποσό που εξακολουθεί να οφείλει ο καταναλωτής, εκτός εάν συναινέσουν διαφορετικά ο πιστωτής, ο καταναλωτής και οποιοδήποτε άλλο εμπλεκόμενο πρόσωπο, ως τιμή να θεωρείται η αξία την οποία ο πιστωτής αποδέχθηκε κατά την αρχική συμφωνία πιστωτικής διευκόλυνσης και η οποία αποτελεί όρο της συναφθείσας σύμβασης μεταξύ πιστωτή και οφειλέτη. Επιπροσθέτως, παρέχεται το δικαίωμα στον ενυπόθηκο οφειλέτη να ζητά τη διενέργεια εκτίμησης ενυπόθηκου ακινήτου με βάση την προβλεπόμενη στον περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκείσεως Νόμο διαδικασία, εάν εύλογα πιστεύει ότι, σε περίπτωση διενέργειας της νέας εκτίμησης, η αξία του ενυπόθηκου ακινήτου θα είναι υψηλότερη από την αξία που αποδέχτηκε κατά τη σύναψη της αρχικής σύμβασης.

Στο πλαίσιο της συζήτησης επί της αρχής των προτάσεων νόμου ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών δήλωσε μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Η ύπαρξη και διατήρηση αποτελεσματικού νομοθετικού πλαισίου που διέπει τη διαδικασία πώλησης ενυπόθηκου ακινήτου από ενυπόθηκο δανειστή κρίνεται πολύ σημαντική για την εύρυθμη λειτουργία του χρηματοπιστωτικού συστήματος, όπως αυτό αναφέρεται και στις εκθέσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (ΕΕ), του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου και των διεθνών οίκων αξιολόγησης.
2. Νομοθετικές ρυθμίσεις οι οποίες τροποποιούν το πλαίσιο αυτό και δημιουργούν χρονοβόρες διαδικασίες και κουλτούρα μη αποπληρωμής συμβατικών υποχρεώσεων συμβάλλουν στην αύξηση του ιδιωτικού χρέους, δημιουργώντας παράλληλα μακροοικονομικές ανισοροπίες και κίνδυνο υποβάθμισης της κυπριακής οικονομίας από τους διεθνείς οίκους αξιολόγησης. Επιπροσθέτως, ρυθμίσεις οι οποίες ενθαρρύνουν μαζικές προσφυγές σε δικαστήρια για αναστολή διαδικασιών εκποίησης ακινήτου δεν συμβάλλουν στην αντιμετώπιση του προβλήματος των μη εξυπηρετούμενων δανείων, καθότι τα δικαστήρια δεν είναι σε θέση να προβούν στην ταχεία εκδίκασή τους.
3. Το Υπουργείο Οικονομικών έχει ετοιμάσει νομοσχέδιο στο οποίο περιλαμβάνονται ρυθμίσεις για την παραχώρηση ειδικής δικαιοδοσίας στα δικαστήρια, ώστε να επιλαμβάνονται υποθέσεων δανειοληπτών που έχουν ως εξασφάλιση κύρια κατοικία της οποίας η αξία δεν υπερβαίνει τις €350.000, για σκοπούς ταχύτερης εκδίκασης.
4. Η εκτελεστική εξουσία έχει ήδη προχωρήσει στην εφαρμογή τριών σχεδίων στήριξης των ευάλωτων ομάδων δανειοληπτών, όπως είναι το σχέδιο «Εστία», το σχέδιο «Οικία» και το σχέδιο του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών, ενώ παράλληλα αναμένει την τελική έγκριση της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού της ΕΕ αναφορικά με το σχέδιο «Ενοίκιο Έναντι Δόσης», προκειμένου να προχωρήσει στην εφαρμογή του.

Τοποθετούμενος ειδικότερα επί της πρώτης πρότασης νόμου, ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών συμφώνησε με τις ρυθμίσεις που προτείνονται, αναφέροντας ότι η προτεινόμενη αποστολή τυποποιημένης πληροφόρησης στα επηρεαζόμενα πρόσωπα αναμένεται να συμβάλει στον περιορισμό των προβλημάτων και των καθυστερήσεων που παρατηρούνται στις διαδικασίες αναδιάρθρωσης πιστωτικών διευκολύνσεων. Παράλληλα, δήλωσε ότι οι πρόνοιες της εν λόγω πρότασης νόμου πρέπει να τύχουν περαιτέρω επεξεργασίας και ενδεχομένως να τροποποιηθούν ως προς ορισμένα σημεία τους που αφορούν μεταξύ άλλων στο περιεχόμενο και στη διαδικασία παροχής της τυποποιημένης πληροφόρησης, καθώς και στην ισχύ της εφαρμογής τους, ώστε οι προτεινόμενες ρυθμίσεις να αφορούν τόσο τις εταιρείες εξαγοράς πιστώσεων όσο και τις διαχειρίστριες εταιρείες πιστωτικών διευκολύνσεων.

Περαιτέρω, ο ίδιος αρμόδιος συμφώνησε με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της δεύτερης πρότασης νόμου, υπό την προϋπόθεση ότι οι ρυθμίσεις που προτείνονται κριθούν συνταγματικά ορθές και δεν επηρεάζουν την εφαρμογή του σχεδίου «Ενοίκιο Έναντι Δόσης».

Αναφορικά με την τρίτη και την τέταρτη πρόταση νόμου, ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών διαφώνησε με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις, δηλώνοντας ειδικότερα ότι οι πρόνοιες της τρίτης πρότασης νόμου ανατρέπουν πλήρως το υφιστάμενο πλαίσιο που διέπει τη διαδικασία πώλησης ενυπόθηκου ακινήτου από ενυπόθηκο δανειστή, με όλους τους συνεπαγόμενους κινδύνους για το χρηματοπιστωτικό σύστημα και την κυπριακή οικονομία. Επιπροσθέτως, η προώθηση τέτοιων νομοθετικών ρυθμίσεων αναμένεται να έχει αρνητικό αντίκτυπο στις υποχρεώσεις της Δημοκρατίας έναντι της ΕΕ ως προς την υλοποίηση του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Σε ό,τι αφορά την τέταρτη πρόταση νόμου, ο ίδιος αρμόδιος δήλωσε ότι οι προτεινόμενες ρυθμίσεις δεν κρίνονται ορθολογικές, καθότι η τιμή του ακινήτου κατά τη διαδικασία αναδιάρθρωσης δανείου πρέπει να ανταποκρίνεται στα τρέχοντα δεδομένα. Επιπροσθέτως, επισήμανε ότι τέτοιες ρυθμίσεις δυνατόν να επιφέρουν αρνητικές επιπτώσεις για τον δανειολήπτη, ενώ παράλληλα προκύπτουν θέματα συνταγματικότητας, αφού δυνατόν να επηρεάζουν την ελευθερία στη σύμβαση μεταξύ δύο μερών.

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Εσωτερικών συμφώνησε με τα όσα δήλωσε ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών.

Ο Χρηματοοικονομικός Επίτροπος, τοποθετούμενος επί της αρχής των προτάσεων νόμου, δήλωσε μεταξύ άλλων ότι για την καλύτερη δυνατή προστασία των δανειοληπτών πρέπει να εξευρεθούν άλλα μέτρα κοινωνικής πολιτικής, καθώς και να γίνουν βελτιώσεις στο σύστημα απονομής δικαιοσύνης, οι οποίες να διευκολύνουν τη δικαιοκρατική και ορθολογική διεκπεραίωση της διαδικασίας.

Επιπροσθέτως, σύμφωνα με τον ίδιο αξιωματούχο, κρίνεται απαραίτητη η δημιουργία πλήρους βάσης δεδομένων (relational database), στην οποία να καταγράφονται ποσοτικά και ποιοτικά στοιχεία σε σχέση με το μέγεθος και την πορεία των μη εξυπηρετούμενων δανείων και των εκποιήσεων ακίνητης ιδιοκτησίας, για σκοπούς εξαγωγής ασφαλέστερων συμπερασμάτων και αποτελεσματικότερης αντιμετώπισης του προβλήματος.

Ειδικότερα, ο Χρηματοοικονομικός Επίτροπος συμφώνησε με τις πρόνοιες της πρώτης και της δεύτερης πρότασης νόμου, καθώς και με την εισήγηση του γενικού διευθυντή του Υπουργείου Οικονομικών για τροποποίηση του κειμένου της πρώτης πρότασης νόμου, ώστε οι πρόνοιές της να καλύπτουν και την πληροφόρηση που παρέχεται από τις εταιρείες εξαγοράς πιστώσεων και τις διαχειρίστριες εταιρείες πιστωτικών διευκολύνσεων.

Σε σχέση με την τρίτη πρόταση νόμου, ο ίδιος αξιωματούχος εξέφρασε επιφυλάξεις ως προς το περιεχόμενο των προτεινόμενων ρυθμίσεων, δηλώνοντας ότι, παρ' όλο που διαπιστώνει σοβαρά προβλήματα στη διαδικασία αναδιάρθρωσης δανείων και εκποίησης ακίνητης ιδιοκτησίας, το όφελος που αναμένεται να προκύψει για τον μέσο δανειολήπτη, ο οποίος έχει αγωγή δικαίωμα, θα είναι είτε αρνητικό είτε ελάχιστο. Περαιτέρω, οι πρόνοιες της εν λόγω πρότασης νόμου αποτελούν ουσιαστικά μορφή κατάργησης της εξασφάλισης έναντι της πιστωτικής διευκόλυνσης, γεγονός που αναμένεται να αυξήσει τις απαιτήσεις των πιστωτών έναντι των δανειοληπτών και να δημιουργήσει περιορισμούς στις νέες δανειοδοτήσεις.

Σε ό,τι αφορά την τέταρτη πρόταση νόμου, ο Χρηματοοικονομικός Επίτροπος διαφώνησε με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις, δηλώνοντας ότι αυτές θα ωθήσουν τα πιστωτικά ιδρύματα και τις εταιρείες εξαγοράς πιστώσεων να προχωρούν ταχύτερα στην εκποίηση ακίνητης ιδιοκτησίας αντί σε λειτουργικές αναδιαρθρώσεις των πιστωτικών διευκολύνσεων.

Η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, τοποθετούμενη επί των προτάσεων νόμου, δήλωσε μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Η πρώτη πρόταση νόμου δεν δημιουργεί οποιοδήποτε ζήτημα συνταγματικότητας, υπό την προϋπόθεση ότι στις πρόνοιες αυτής θα επέλθουν ορισμένες τροποποιήσεις σε σχέση με το περιεχόμενο της παρεχόμενης πληροφόρησης, καθώς και βελτιώσεις νομοτεχνικού χαρακτήρα.
2. Η δεύτερη πρόταση νόμου θα πρέπει να εξεταστεί περαιτέρω ως προς τη συνταγματικότητά της, καθότι οι πρόνοιές της δυνατόν να επηρεάζουν συμβάσεις μεταξύ δύο μερών. Σύμφωνα με σχετική νομολογία του Ανωτάτου Δικαστηρίου τέτοιες ρυθμίσεις δυνατόν να δικαιολογηθούν μόνο στις περιπτώσεις σαφούς αιτιολόγησής τους και συναφώς το κείμενο της υπό αναφορά πρότασης νόμου χρήζει σχετικής τροποποίησης, ώστε να καθοριστεί με σαφήνεια ο επιδιωκόμενος σκοπός.
3. Η τρίτη πρόταση νόμου αντιμετωπίζει θέματα συνταγματικότητας, καθότι επηρεάζει τις εξουσίες και τη δικονομία των δικαστηρίων, η οποία ρυθμίζεται με δικαστικούς κανονισμούς.
4. Η τέταρτη πρόταση νόμου περιλαμβάνει πρόνοιες που αφορούν σε καταχρηστικές ρήτρες και επίσης αντιμετωπίζει θέματα συνταγματικότητας, καθότι έχει προηγηθεί σχετική γνωμάτευση του Ανωτάτου Δικαστηρίου σε σχέση με άλλη συναφή πρόταση νόμου που προνοούσε για καταχρηστικές ρήτρες σε επιχειρηματικές συμβάσεις, η οποία κρίθηκε ως αντισυνταγματική. Επιπροσθέτως, οι σχετικές πρόνοιες της Οδηγίας 2014/17/ΕΕ έχουν ορθώς μεταφερθεί στην κείμενη νομοθεσία χωρίς οποιαδήποτε διαφοροποίηση και συναφώς οποιαδήποτε πρόσθετη τροποποίηση αντίκειται στο κοινοτικό κεκτημένο.

Ο εκπρόσωπος της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου συμφώνησε με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της πρώτης πρότασης νόμου και δήλωσε ότι αυτή ενισχύει τη διαφάνεια κατά τη διαδικασία αναδιάρθρωσης ή ρύθμισης πιστωτικών διευκολύνσεων. Επιπροσθέτως, ο ίδιος αρμόδιος υπέβαλε εισηγήσεις για τροποποίηση του κειμένου αυτής ως προς τα στοιχεία που θα περιλαμβάνονται στην τυποποιημένη πληροφόρηση που θα αποστέλλεται στους δανειολήπτες, τους εγγυητές και τους παρόχους εξασφάλισης.

Σε σχέση με τη δεύτερη πρόταση νόμου, ο ίδιος εκπρόσωπος συμφώνησε με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των προτεινόμενων ρυθμίσεων, νοουμένου ότι δεν προσκρούουν στις διατάξεις του Συντάγματος και ειδικότερα στο δίκαιο των συμβάσεων.

Αναφορικά με τις άλλες προτάσεις νόμου, ο ίδιος αρμόδιος διαφώνησε με τις ρυθμίσεις που προτείνονται, σημειώνοντας ειδικότερα ότι με την τρίτη πρόταση νόμου δημιουργούνται σοβαροί κίνδυνοι για τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα με αρνητικές συνέπειες για τη Δημοκρατία, τα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις.

Ο εκπρόσωπος του Συνδέσμου Τραπεζών Κύπρου συμφώνησε με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της πρώτης πρότασης νόμου, επισημαίνοντας ότι σε αυτή θα πρέπει να περιληφθούν μεταβατικές διατάξεις, ώστε

να παρασχεθεί ο απαιτούμενος χρόνος στα πιστωτικά ιδρύματα να προσαρμόσουν τα συστήματά τους και να προβούν στους απαραίτητους ελέγχους, για να ανταποκριθούν αποτελεσματικά στην παροχή των απαιτούμενων πληροφοριών. Επιπροσθέτως, ο ίδιος εκπρόσωπος διαφώνησε με τις άλλες προτάσεις νόμου.

Οι εκπρόσωποι της ΚΕΔΙΠΕΣ, του Συνδέσμου Εταιρειών Εξαγοράς Πιστώσεων και Διαχειριστριών Εταιρειών Πιστωτικών Διευκολύνσεων και της ΟΕΒ συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της πρώτης και δεύτερης πρότασης νόμου και διαφώνησαν με τις άλλες προτάσεις νόμου.

Ο εκπρόσωπος της ΓΣ ΠΟΒΕΚ συμφώνησε με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της πρώτης και δεύτερης πρότασης νόμου, ενώ σε σχέση με τις άλλες προτάσεις νόμου δήλωσε ότι αυτές θα πρέπει να τύχουν περαιτέρω επεξεργασίας, ώστε να εξευρεθεί η κατάλληλη διαδικασία με την οποία να διασφαλιστούν τα δικαιώματα των δανειοληπτών κατά τη διαδικασία αναδιάρθρωσης είτε πρόκειται για κύρια κατοικία είτε για μικρή επαγγελματική στέγη.

Οι εκπρόσωποι του Κινήματος Ενάντια στις Εκποιήσεις, του Συνδέσμου Προστασίας Πρώτης Κατοικίας, του ΣΥΠΡΟΔΑΤ, του Κινήματος Προστασίας και Δικαιωμάτων Δανειοληπτών, του κινήματος «ΕνΕργώ», του ΣΥΜΕΑ και του Συνδέσμου κατά της Ασυδοσίας των Τραπεζών κατέθεσαν σωρεία απόψεων και υπέβαλαν εισηγήσεις αναφορικά με τη διαδικασία πώλησης ενυπόθηκου ακινήτου από ενυπόθηκο δανειστή, οι οποίες συνοψίζονται κυρίως στα ακόλουθα:

1. Στην ανάγκη προώθησης νομοθετικών ρυθμίσεων οι οποίες να αποκαθιστούν την ισορροπία μεταξύ πιστωτικών ιδρυμάτων, εταιρειών εξαγοράς πιστώσεων και δανειοληπτών κατά τη διαδικασία αναδιάρθρωσης δανείων και εκποίησης ακίνητης ιδιοκτησίας, καθώς και ρυθμίσεων που να ευνοούν τις βιώσιμες και αποτελεσματικές αναδιρθρώσεις πιστωτικών διευκολύνσεων.
2. Στη διασφάλιση του δικαιώματος του δανειολήπτη να προσφεύγει στο δικαστήριο, αμφισβητώντας το ύψος το οφειλόμενου ποσού της σύμβασης πιστωτικής διευκόλυνσης, και στην αναστολή της εκποίησης του ακινήτου κάτω από τέτοιες συνθήκες.
3. Στην ανάγκη ενίσχυσης των δικαστηρίων με σκοπό την ταχεία και επί της ουσίας εκδίκαση υποθέσεων αμφισβήτησης του ύψους του οφειλόμενου ποσού της σύμβασης πιστωτικής διευκόλυνσης, ειδικότερα στις περιπτώσεις που ως εξασφάλιση έναντι του δανείου τίθεται η κύρια κατοικία ή η μικρή επαγγελματική στέγη.
4. Στην ανάγκη παραχώρησης στους δανειολήπτες, στους εγγυητές και στους παρόχους εξασφάλισης εκ μέρους των πιστωτικών ιδρυμάτων και των εταιρειών εξαγοράς πιστώσεων, χωρίς την επιβολή χρέωσης, της απαραίτητης πληροφόρησης σε σχέση με την πιστωτική διευκόλυνση, ώστε ο δανειολήπτης να δύναται να χρησιμοποιήσει τέτοια πληροφόρηση στο δικαστήριο.

Σημειώνεται ότι στο πλαίσιο της εξέτασης των υπό αναφορά προτάσεων νόμου κατατέθηκε από τους εμπλεκόμενους φορείς σωρεία υπομνημάτων, στα οποία αναλύονται περαιτέρω οι θέσεις και οι εισηγήσεις τους επί των προτεινόμενων ρυθμίσεων.

Στο στάδιο της κατ' άρθρον εξέτασης των προτάσεων νόμου, η επιτροπή εισηγήθηκε όπως το Υπουργείο Οικονομικών, σε συνεργασία με τη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας και την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου, μελετήσει τα όσα διαμείφθηκαν και καταθέσει τις τελικές του θέσεις επ' αυτών.

Συναφώς, το Υπουργείο Οικονομικών κατέθεσε τις εισηγήσεις του για τροποποίηση των κειμένων της πρώτης και δεύτερης πρότασης νόμου, για τις οποίες είχε εκφράσει την επί της αρχής σύμφωνη γνώμη του.

Ειδικότερα, οι εισηγήσεις του Υπουργείου Οικονομικών σε σχέση με την πρώτη πρόταση νόμου αφορούν κυρίως στα ακόλουθα:

1. Την υποχρέωση παροχής της προτεινόμενης τυποποιημένης πληροφόρησης και από τις εταιρείες εξαγοράς πιστώσεων και τις διαχειρίστριες εταιρείες πιστωτικών διευκολύνσεων.
2. Την υποχρέωση των πιστωτών να δηλώνουν την ημερομηνία αποστολής επιστολών προς τους δανειολήπτες, όπως αυτές αναφέρονται στον Κώδικα της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου.
3. Την υποχρέωση των πιστωτών να συνοδεύουν την πληροφόρηση και με υπεύθυνη δήλωση από νόμιμο ελεγκτή που να επιβεβαιώνει το ύψος του οφειλόμενου ποσού χρέους στις περιπτώσεις κύριας κατοικίας αξίας μέχρι €250.000.
4. Το περιεχόμενο και τη διαδικασία παροχής της τυποποιημένης πληροφόρησης.

Σε σχέση με τη δεύτερη πρόταση νόμου, το Υπουργείο Οικονομικών εισηγήθηκε μεταξύ άλλων την εισαγωγή προοιμίου, ώστε να ενισχυθεί και διασφαλιστεί η συνταγματικότητα αυτής, νομοτεχνικής φύσεως βελτιώσεις, περιλήψη προνοιών που αφενός να διασφαλίζουν τον μη επηρεασμό της εφαρμογής του σχεδίου «Ενοίκιο Έναντι Δόσης» και αφετέρου να ρυθμίζουν τη διαδικασία εκτίμησης ενυπόθηκου ακινήτου, καθώς και τον διορισμό εκτιμητών στο πλαίσιο ανταλλαγής ενυπόθηκου ακινήτου έναντι εξόφλησης χρέους.

Στη βάση των πιο πάνω εισηγήσεων, η επιτροπή αποφάσισε κατά πλειοψηφία όπως προβεί στην τροποποίηση των κειμένων της πρώτης και δεύτερης πρότασης νόμου.

Σημειώνεται ότι στο στάδιο αυτό ο εκ των εισηγητών της τρίτης πρότασης νόμου κ. Άριστος Δαμιανού εισηγήθηκε όπως τροποποιηθεί το κείμενο αυτής, ώστε να ενσωματωθεί σχετικό προοίμιο για σκοπούς νομικής πληρότητας.

Συναφώς, η επιτροπή, υιοθετώντας την πιο πάνω εισήγηση, αποφάσισε κατά πλειοψηφία όπως προβεί σε σχετική τροποποίηση του κειμένου της υπό αναφορά πρότασης νόμου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, λαμβάνοντας υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατέληξε στις ακόλουθες θέσεις:

1. Σε σχέση με την πρώτη πρόταση νόμου:
 - α. ο αναπληρωτής πρόεδρος της επιτροπής βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος και τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού τάχθηκαν υπέρ της ψήφισης της πρότασης νόμου σε νόμο, όπως τελικά τροποποιήθηκε σύμφωνα με τα πιο πάνω, και
 - β. τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, το μέλος της βουλευτής της ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα και το μέλος της βουλευτής της Δημοκρατικής Παράταξης-Συνεργασία Δημοκρατικών Δυνάμεων επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.
2. Σε σχέση με τη δεύτερη πρόταση νόμου:
 - α. ο αναπληρωτής πρόεδρος της επιτροπής βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, το μέλος της βουλευτής της ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα και το μέλος της βουλευτής της Δημοκρατικής Παράταξης-Συνεργασία Δημοκρατικών Δυνάμεων επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος και
 - β. τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις τάχθηκαν υπέρ της ψήφισης της πρότασης νόμου σε νόμο, όπως τελικά τροποποιήθηκε σύμφωνα με τα πιο πάνω.
3. Σε σχέση με την τρίτη πρόταση νόμου:
 - α. ο αναπληρωτής πρόεδρος της επιτροπής βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος και τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος και
 - β. τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, το μέλος της βουλευτής της ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα και το μέλος της βουλευτής της Δημοκρατικής Παράταξης-Συνεργασία Δημοκρατικών Δυνάμεων τάχθηκαν υπέρ της ψήφισης της πρότασης νόμου σε νόμο, όπως τελικά τροποποιήθηκε σύμφωνα με τα πιο πάνω.
4. Σε σχέση με την τέταρτη πρόταση νόμου:
 - α. ο αναπληρωτής πρόεδρος της επιτροπής βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και το μέλος της βουλευτής της Δημοκρατικής Παράταξης-Συνεργασία Δημοκρατικών Δυνάμεων επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος και
 - β. το μέλος της βουλευτής της ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα τάχθηκε υπέρ της ψήφισης της πρότασης νόμου σε νόμο.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υποβάλλει την παρούσα έκθεσή της για σκοπούς λήψης τελικής απόφασης επί της πρώτης, της δεύτερης και της τέταρτης πρότασης νόμου του επισυνημένου παραρτήματος στο στάδιο της συζήτησής τους από την ολομέλεια του σώματος και κατά πλειοψηφία των μελών της τάσσεται υπέρ της ψήφισης της τρίτης πρότασης νόμου σε νόμο.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Ο περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκείσεως Ακινήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 7) Νόμος του 2022.
2. Ο περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκείσεως Ακινήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 8) Νόμος του 2022.
3. Ο περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκείσεως Ακινήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2023.

4. Ο περί Συμβάσεων Πίστωσης για Καταναλωτές σε σχέση με Ακίνητα που προορίζονται για Κατοικία (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023.

Συμπληρωματική έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για τις προτάσεις νόμου «Ο περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκείσεως Ακινήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2023» και «Ο περί Συμβάσεων Πίστωσης για Καταναλωτές σε σχέση με Ακίνητα που προορίζονται για Κατοικία (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023»

Παρόντες:

Χριστιάνα Ερωτοκρίτου, πρόεδρος	Χρίστος Χριστοφίδης
Χρύσης Παντελίδης	Σωτήρης Ιωάννου
Χάρης Γεωργιάδης	Ηλίας Μυριάνθους
Ονούφριος Κουλλά	Αλέκος Τρυφωνίδης
Σάβια Ορφανίδου	Μη μέλη της επιτροπής:
Άριστος Δαμιανού	Σταύρος Παπαδούρης
Αντρέας Καυκαλιάς	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού επανεξέτασε τις υπό αναφορά προτάσεις νόμου, για τις οποίες υποβλήθηκε έκθεση στην ολομέλεια του σώματος στις 6 Ιουλίου 2023, σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 10 Ιουλίου 2023. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Υπουργείου Εσωτερικών, του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας του ίδιου υπουργείου, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου, της Κυπριακής Εταιρείας Διαχείρισης Περιουσιακών Στοιχείων Λτδ (ΚΕΔΙΠΕΣ), του Συνδέσμου Τραπεζών Κύπρου και του Συνδέσμου Εταιρειών Εξαγοράς Πιστώσεων και Διαχειριστριών Εταιρειών Πιστωτικών Διευκολύνσεων.

Υπενθυμίζεται ότι η συζήτηση των εν λόγω προτάσεων νόμου αναβλήθηκε από την ολομέλεια του σώματος κατά τη συνεδρία της, ημερομηνίας 6 Ιουλίου 2023, για σκοπούς επανεξέτασης επιμέρους προνοιών τους από την αρμόδια επιτροπή.

Σημειώνεται ότι οι εν λόγω προτάσεις νόμου τέθηκαν ενώπιον της ολομέλειας του σώματος μαζί με άλλες προτάσεις νόμου που αφορούν στη ρύθμιση θεμάτων εκποίησης ακίνητης ιδιοκτησίας, οι οποίες υπερψηφίστηκαν.

Σημειώνεται περαιτέρω ότι ο σκοπός των προτάσεων νόμου, οι θέσεις και οι απόψεις των εμπλεκομένων, καθώς και τα ζητήματα που απασχόλησαν την επιτροπή περιλαμβάνονται στην αρχική έκθεση της επιτροπής.

Όπως αναφέρεται στην εν λόγω έκθεση, σκοπός της πρώτης πρότασης νόμου, η οποία κατατέθηκε από τους κ. Άριστο Δαμιανού, Αντρέα Καυκαλιά και Χρίστο Χριστοφίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, Σωτήρη Ιωάννου εκ μέρους του Εθνικού Λαϊκού Μετώπου, Ηλία Μυριάνθους εκ μέρους της ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα, Αλέκο Τρυφωνίδη εκ μέρους της Δημοκρατικής Παράταξης-Συνεργασία Δημοκρατικών Δυνάμεων, Σταύρο Παπαδούρη εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, Ζαχαρία Κουλία, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου, Χρίστο Ορφανίδη, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας, Παύλο Μυλωνά, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού, Κωστή Ευσταθίου, μεμονωμένο σοσιαλιστή βουλευτή, και Ανδρέα Θεμιστοκλέους, ανεξάρτητο βουλευτή, είναι η τροποποίηση του περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκείσεως Ακινήτων Νόμου, ώστε να διασφαλιστεί το δικαίωμα του ενυπόθηκου οφειλέτη και άλλων ενδιαφερόμενων προσώπων να προσφεύγουν σε αρμόδιο δικαστήριο για την αναστολή της διαδικασίας εκποίησης ακινήτου σε συγκεκριμένες περιπτώσεις, οι οποίες καθορίζονται σχετικά και περιλαμβάνουν την αμφισβήτηση του ύψους του οφειλόμενου ποσού και την επίκληση ύπαρξης καταχρηστικών ρητρών στις συμβάσεις δανείων ή υποθηκών.

Σκοπός της δεύτερης πρότασης νόμου, η οποία κατατέθηκε από τον κ. Μαρίνο Σιζόπουλο εκ μέρους της ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα, είναι η τροποποίηση του περί Συμβάσεων Πίστωσης για Καταναλωτές σε σχέση με Ακίνητα που προορίζονται για Κατοικία Νόμου, ώστε να επιτευχθεί ορθή εναρμόνιση με την πράξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης που τιτλοφορείται «Οδηγία 2014/17/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 4^{ης} Φεβρουαρίου 2014 σχετικά με τις συμβάσεις πίστωσης για καταναλωτές για ακίνητα που προορίζονται για κατοικία και την τροποποίηση των οδηγιών 2008/48/ΕΚ και 2013/36/ΕΕ και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010».

Ειδικότερα, με τη δεύτερη πρόταση νόμου προβλέπεται όπως κατά τη διαδικασία διακανονισμού οφειλών και εκποίησης ακίνητης ιδιοκτησίας προς είσπραξη οφειλών, στην περίπτωση που η τιμή που λαμβάνεται για ακίνητο, είτε σε περίπτωση πώλησης σε τρίτους είτε σε περίπτωση μεταβίβασης στον πιστωτή, επηρεάζει το ποσό που εξακολουθεί να οφείλει ο καταναλωτής, εκτός εάν συναινέσουν διαφορετικά ο πιστωτής,

ο καταναλωτής και οποιοδήποτε άλλο εμπλεκόμενο πρόσωπο, ως τιμή να θεωρείται η αξία την οποία ο πιστωτής αποδέχθηκε κατά την αρχική συμφωνία πιστωτικής διευκόλυνσης και η οποία αποτελεί όρο της συναφθείσας σύμβασης μεταξύ πιστωτή και οφειλέτη. Επιπροσθέτως, παρέχεται το δικαίωμα στον ενυπόθηκο οφειλέτη να ζητά τη διενέργεια εκτίμησης ενυπόθηκου ακινήτου με βάση την προβλεπόμενη στον περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκείσεως Νόμο διαδικασία, εάν εύλογα πιστεύει ότι, σε περίπτωση διενέργειας της νέας εκτίμησης, η αξία του ενυπόθηκου ακινήτου θα είναι υψηλότερη από την αξία που αποδέχθηκε κατά τη σύναψη της αρχικής σύμβασης.

Στο στάδιο της επανεξέτασης των προτάσεων νόμου, οι εισηγητές τους, εμμένοντας στις αρχικές τους θέσεις, δήλωσαν ότι οι επιδιωκόμενοι σκοποί όπως αυτοί είχαν αναλυθεί εκτενώς κατά την αρχική συζήτηση των προτάσεων νόμου συνεχίζουν να υφίστανται και συναφώς αυτές θα πρέπει να υποβληθούν εκ νέου και χωρίς οποιαδήποτε διαφοροποίηση στην ολομέλεια του σώματος για τη λήψη τελικής απόφασης.

Στη βάση των πιο πάνω τοποθετήσεων, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού κατέληξε στις ακόλουθες θέσεις:

1. Σε σχέση με την πρώτη πρόταση νόμου:

- α. η πρόεδρος της επιτροπής και το μέλος της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος και τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος και
- β. τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, το μέλος της βουλευτής του Εθνικού Λαϊκού Μετώπου, το μέλος της βουλευτής της ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα και το μέλος της βουλευτής της Δημοκρατικής Παράταξης-Συνεργασία Δημοκρατικών Δυνάμεων τάχθηκαν υπέρ της ψήφισης της πρότασης νόμου σε νόμο.

2. Σε σχέση με τη δεύτερη πρόταση νόμου:

- α. η πρόεδρος της επιτροπής και το μέλος της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, το μέλος της βουλευτής του Εθνικού Λαϊκού Μετώπου και το μέλος της βουλευτής της Δημοκρατικής Παράταξης-Συνεργασία Δημοκρατικών Δυνάμεων επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος και
- β. το μέλος της βουλευτής της ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα τάχθηκε υπέρ της ψήφισης της πρότασης νόμου σε νόμο.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού κατά πλειοψηφία των μελών της τάσσεται υπέρ της ψήφισης της πρώτης πρότασης νόμου σε νόμο και επιφυλάσσεται να τοποθετηθεί επί της δεύτερης πρότασης νόμου στο στάδιο της συζήτησής της από την ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα τηρηθούν οι χρόνοι. Θέλω να πω μόνο ότι ενδέχεται να κατατεθούν και προφορικές τροπολογίες, μία από τον κ. Μαρίνο Σιζόπουλο και μία από τον κ. Ηλία Μυριάνθους, οπότε θα τοποθετηθείτε και επί των τροπολογιών και επί της ουσίας στους χρόνους που έχουν συμφωνηθεί, εκτός κι αν δεν θέλετε να τοποθετηθείτε.

Να ξεκινήσουμε με τον μεμονωμένο βουλευτή μας...

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Δαμιανού.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Ισχύει μια προηγούμενη εισήγηση. Από τη στιγμή που θα δεχθείτε προφορικές τροπολογίες, τις οποίες αγνοούμε, είναι καλά να ενημερωθούμε, ούτως ώστε να μπορέσουμε να τοποθετηθούμε και για τις τροπολογίες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πολύ σωστά. Αν ισχύει. Γιατί δεν τις έχω ενώπιόν μου ακόμη.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Εμείς αγνοούμε πλήρως.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Μυριάνθους, προτίθεστε να καταθέσετε προφορική τροπολογία;

ΗΛΙΑΣ ΜΥΡΙΑΝΘΟΥΣ:

Ναι, κυρία Πρόεδρε, έχω ήδη έτοιμη την προφορική τροπολογία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όποταν, θα την επεξηγήσετε στους συναδέλφους, για να μπορέσουν να τοποθετηθούν;

ΗΛΙΑΣ ΜΥΡΙΑΝΘΟΥΣ:

Δεν ξέρω αν χρειάζεται να την επεξηγήσω τώρα ή την ώρα που θα έρθει...

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Τώρα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πείτε μας εν συντομία τώρα και να διαμοιραστεί, παρακαλώ, σε όλους τους συναδέλφους.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Να διαμοιραστεί και μετά να επεξηγηθεί.

ΗΛΙΑΣ ΜΥΡΙΑΝΘΟΥΣ:

Να την επεξηγήσω ή να διαμοιραστεί πρώτα και στη συνέχεια;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ένα λεπτό, κύριε Μυριάνθους.

Κύριε Λουκαΐδη, επί της διαδικασίας;

Ναι.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε, και πάλι για χάρη της διαδικασίας, δεν έχουμε ένσταση πραγματικά και αυτή τη φορά να γίνει αποδεκτή η μια, η άλλη προφορική τροπολογία. Αλλά, επειδή αυτό το κοινοβούλιο δεινοπάθησε από της τελευταίας στιγμής τροπολογίες, αποφασίσαμε μια διαδικασία, ώστε να μην υπάρχει δυνατότητα να κατατίθενται τροπολογίες την τελευταία στιγμή. Όλες οι τροπολογίες να πηγαίνουν σε συνεδρία των επιτροπών στο στάδιο της διαβούλευσης, ώστε να ξέρουμε τι ψηφίζουμε την ημέρα της ολομέλειας. Αλλά, επειδή είπαμε ότι είμαστε ένας ζωντανός οργανισμός, έπρεπε να δώσουμε και την απαιτούμενη ευελιξία, ώστε, εκεί και όπου προκύπτει ζήτημα, κατ' εξαίρεση -κατ' εξαίρεση, το τονίζω- ο εκάστοτε Πρόεδρος της Βουλής ή η εκάστοτε Πρόεδρος της Βουλής να μπορεί να επιτρέψει την κατάθεση προφορικών τροπολογιών. Ήθελα να το καταθέσω, διότι νιώθω ότι πήραμε φόρα και τελικά μετατρέπουμε σε κανόνα την εξαίρεση.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όντως, η εξαίρεση δεν μπορεί να είναι ο κανόνας, αλλά στην προκειμένη θα το επιτρέψω, συνάδελφε, λόγω και της ευαισθησίας του θέματος. Αλλά πρέπει με φειδώ και πολύ προσεκτικά, γιατί στο τέλος τείνει -έχει δικαίο ο κ. Λουκαΐδης- να γίνει και κανόνας.

Για ένα λεπτό μόνο, κύριε Μυριάνθους, πολύ σύντομα. Εξάλλου, έτσι όπως την έχω λάβει αυτή τη στιγμή στα χέρια μου, είναι καθαρή. Ελάτε.

Τους χρόνους αυστηρά, παρακαλώ, κύριε Κώστα.

ΗΛΙΑΣ ΜΥΡΙΑΝΘΟΥΣ:

Βασικά, η τροπολογία την οποία καταθέτω, κυρία Πρόεδρε, σε σχέση με την πρόταση νόμου που προσυπογράφουμε είναι ώστε να διασφαλιστεί το δικαίωμα του ενυπόθηκου οφειλέτη και άλλων ενδιαφερόμενων προσώπων, που προσφεύγουν στο αρμόδιο δικαστήριο για την αναστολή της διαδικασίας της εκποίησης του ακινήτου, να καλύπτει μόνο περιπτώσεις πιστωτικών διευκολύνσεων που συνήφθησαν πριν από την 1^η Αυγούστου του 2018. Βάζουμε αυτή την ημερομηνία από την άποψη ότι είχε ψηφιστεί τότε ο νόμος περί Μεταβίβασης του '18, για τη διαδικασία αποτροπής προς τα δικαστήρια των δανειοληπτών και όσες δανειοδοτήσεις έγιναν μετά το '18, μέσα στα πλαίσια αναδιάρθρωσης παλαιού δανεισμού, αλλά δεν ήταν σύμφωνα με τις οδηγίες της Κεντρικής Τράπεζας για τα πλαίσια των αναδιարθρώσεων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία. Και θα έχετε την ευκαιρία στον χρόνο σας στη συνέχεια να τοποθετηθείτε περαιτέρω.

Λοιπόν, θα ξεκινήσουμε, όπως πάντοτε, από τους...

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Έχει και άλλη;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, αυτή είναι.

Αυτή είναι, αυτή η μία, δεν είναι;

ΗΛΙΑΣ ΜΥΡΙΑΝΘΟΥΣ:

Υπάρχει και μία δεύτερη τροπολογία, η οποία κατατίθεται εκ μέρους του προέδρου του κόμματος, η οποία ουσιαστικά αφορά ότι κατά τη διάρκεια της αναστολής των εκποιήσεων το επιτόκιο του σχετικού δανεισμού παγοποιείται μέχρι την εκδίκαση της υπόθεσης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Άρα, δύο προφορικές τροπολογίες.

Λοιπόν, ξεκινούμε στους χρόνους μας, βάσει της συμφωνίας η οποία έχει συναποφασισθεί.

Να ξεκινήσουμε με τους ανεξάρτητους βουλευτές μας, αν και εφόσον επιθυμούν να τοποθετηθούν.

Στο βήμα ο κ. Ευσταθίου.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Βασικά, είμαι στο βήμα, γιατί θα μιλήσω πάνω από τρία λεπτά, στα οποία κανονικά θα πρέπει να περιοριζόμαστε όλοι όσοι μιλούμε από τις θέσεις μας...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, συνάδελφε.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

...κάτι το οποίο δεν τηρεί σχεδόν κανείς.

Αναφέρομαι πρώτα απ' όλα στην πρόταση νόμου που ονομάζεται από πάρα πολλούς «πρόταση του ΑΚΕΛ», η οποία συνοψίζεται από διάφορους άλλους. Δεν είναι πρόταση του ΑΚΕΛ, είναι κοινή πρόταση όλων και αποτελεί το απαύγασμα μιας μεγάλης διαδικασίας, η οποία προηγήθηκε εδώ και κάμποσους μήνες, χρόνια, ακριβώς για να θεραπεύσει το έγκλημα το οποίο έγινε το 2018, όταν εδώ αυτή η Βουλή ψήφισε την τροποποίηση του νόμου, με βάση την οποία ουσιαστικά καταργήθηκε το δικαίωμα πρόσβασης στη δικαιοσύνη των δανειοληπτών απέναντι στις τράπεζες και μεταγενέστερα στα funds.

Αποτελεί ίσως το πρώτο μάθημα στο πρώτο έτος της οποιασδήποτε νομικής σχολής το ότι ο κάθε άνθρωπος έχει δικαίωμα πρόσβασης στη δικαιοσύνη. Αυτό το αναφαίρετο δικαίωμα μάλιστα περιγράφεται με τον καλύτερο δυνατό τρόπο ακόμη και στην Αγία Γραφή. Είναι το παράδειγμα που, πριν τιμωρηθούν οι πρωτόπλαστοι, κλήθηκαν να ζητήσουν είτε τη συγχώρεση είτε τη συγγνώμη ή να δώσουν τους λόγους για τους οποίους διέπραξαν το προπατορικό αμάρτημα. Αυτό το βασικό δικαίωμα δεν το έχει ο Κύπριος πολίτης, όταν πρόκειται να σταθεί απέναντι στις τράπεζες και στα ταμεία. Και λέω είναι αποτέλεσμα του εγκλήματος του 2018 με τους γνωστούς πρωταίτιους και τους υπαίτιους.

Οι προτάσεις νόμου τις οποίες είχα την τιμή να συνοψίσω, η πρόταση νόμου -και επαναλαμβάνω είναι μια σειρά από προτάσεις νόμου οι οποίες έχουν ενοποιηθεί- ακριβώς δίνει το δικαίωμα της πρόσβασης σε κάποιο πολίτη αυτού του κράτους να ασκήσει ένα ανθρώπινο και πολιτειακό δικαίωμα. Ανθρώπινο, γιατί περιλαμβάνεται στη χάρτα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, και πολιτειακό, γιατί ακριβώς είναι συνταγματικό του δικαίωμα η πρόσβαση στη δικαιοσύνη, κάτι το οποίο, επαναλαμβάνω, στερείται. Υπενθυμίζω το άρθρο 13 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, που όχι μόνο προστατεύει το δικαίωμα η πρόσβαση στη δικαιοσύνη, αλλά απαιτεί όπως αυτή η πρόσβαση γίνεται κατά τρόπο πρόσφορο και πραγματικό και όχι κατ' όνομα. Κατ' όνομα, που, βεβαίως, θα ανέπτυσσα, εάν είχαμε το περίφημο νομοσχέδιο της κυβέρνησης για το ειδικό τμήμα του δικαστηρίου, που είναι μια τρύπα στο νερό, όπως ξέρετε, γιατί είναι ένα δικαστήριο το οποίο δεν έχει καμία απολύτως αρμοδιότητα να δικάσει οποιαδήποτε διαφορά πραγματική και πρόσφορη.

Επομένως, με βάση την πανανθρώπινη αρχή της πρόσβασης στα δικαστήρια, στη δικαιοσύνη θα πρέπει να υπερψηφιστεί η πρόταση νόμου και για σειρά από λόγους μεταξύ των οποίων είναι το ότι υπάρχουν

άνθρωποι οι οποίοι διεκδικούν άκυρες υποθήκες. Πωλούνται τα σπίτια τους, οι περιουσίες τους, τα μαγαζιά τους, τα χωράφια τους πάνω σε υποθήκες οι οποίες δεν έπρεπε να είχαν σημειωθεί και να συμφωνηθούν κάποια χρόνια, διότι δεν υπήρχε εξουσία στα συνεργατικά πιστωτικά ιδρύματα να υποθηκεύουν ακίνητη περιουσία, όταν έδιναν δανειοδότηση. Υπάρχουν ζητήματα υπερχρεώσεων, υπάρχουν εκποιήσεις που γίνονται, χωρίς να προηγηθεί η διαδικασία αναδιάρθρωσης. Όλα αυτά τα καταχρηστικά δεν μπορούν να σταματήσουν, δεν μπορεί να τα κολάσει η δικαιοσύνη, διότι απλούστατα έχει απαγορευτεί η πρόσβαση στα δικαστήρια. Και γι' αυτό τον λόγο θα πρέπει να υπερψηφιστεί. Είναι το ελάχιστο που μπορούμε να κάνουμε ως κοινοβούλιο μιας δημοκρατικής χώρας, όπως η Κύπρος.

Το τελευταίο θέμα το οποίο θα ήθελα να αναφέρω τώρα είναι οι τροπολογίες και οι υπόλοιπες προτάσεις. Η πρόταση νόμου η δεύτερη, το υπ' αριθμόν 6 θέμα, δεν προσθέτει απολύτως τίποτε. Είναι απρόσφορη και αντιπαραγωγική. Οι τροπολογίες, τις οποίες έχει παρουσιάσει ο αγαπητός μου συναγωνιστής ο Ηλίας Μυριάνθους, είναι πολύ καλές. Είναι αργά βεβαίως, έχουν κατατεθεί αργά, δεν ξέρω ποια θα είναι η τύχη τους, αλλά θέλω να πούμε το εξής: Εάν αποστερήσουμε από τον Κύπριο πολίτη, τον δανειολήπτη το δικαίωμα να διεκδικεί δικαιοσύνη σ' αυτό τον τόπο, τότε, νομίζω, χάνουμε και το τελευταίο μας, αν θέλετε, διαπραγματευτικό ατού στο Κυπριακό. Ξέρετε ποια έν' η διαφορά μας εμάς με το ψευδοκράτος; Είμαστε κράτος αυθύπαρκτο με κυριαρχία, με δικαιοσύνη, η οποία απονέμεται, και δεν είμαστε ούτε υποχείριο, είτε της Τουρκίας είτε των πατρώνων της, ούτε είμαστε κάτω από την μπότα του τουρκικού Αττίλα. Γι' αυτό η μεγάλη διαφορά ενός δημοκρατικού κράτους, όπως η Κύπρος, με όλα τα κακέκτυπα είναι ακριβώς η πρόσβαση στη δικαιοσύνη, την οποία εξυπηρετεί η συγκεκριμένη πρόταση νόμου.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, συνάδελφε. Στον χρόνο σας ακριβώς.

Κύριε Θεμιστοκλέους.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Προσυπογράφω όλα όσα έχει πει ο συνάδελφος, ο Κωστής ο Ευσταθίου. Απλά, θέλω να πάμε έτσι κανένα-δύο βήματα πιο βαθιά. Θυμούμαι -και θυμούμαι καλά- αφότου για πρώτη φορά επάτησα το πόδι μου σ' αυτή τη Βουλή, τουλάχιστον οι μισοί βουλευτές να μιλούν για την ελευθερία των συμβάσεων, τη νομιμότητα των συμβάσεων και ότι όποιος συμβάλλεται με οποιοδήποτε άλλο έχει το δικαίωμα να προσφύγει στη δικαιοσύνη και ότι το κράτος απαγορεύεται, είτε διά της Βουλής είτε διά του Υπουργείου Οικονομικών είτε διά της Κεντρικής Τράπεζας, να παρεμβαίνει σε ιδιωτικές συμβάσεις ελεύθερες.

Τι έγινε το '18; Από το '60 -για να μην πάω από το 1908!- έως το 2018 οι συμβάσεις που υπέγραφαν οι δανειολήπτες με τις τράπεζες τι ήταν; Είχαν διαμεσολαβητή το κράτος; Είχαν εγγυητή το κράτος; Ήταν ελεύθερες συμβάσεις, άσχετα εάν οι τράπεζες ανέκαθεν είχαν και έχουν τη δεσπόζουσα θέση, δηλαδή είναι το μέρος το δυνατό της σύμβασης. Το 2018 αυτή η Βουλή ήρθε και είπε το εξής απλό: «Είσατε δανειολήπτες;». «Μάλιστα, κύριε». «Α, ωραία! Αφού είσατε δανειολήπτες, δεν δικαιούστε να πάτε στα δικαστήρια να βρείτε το λάθος ή να διεκδικήσετε το δίκαιό σας, πριν γίνει πλειστηριασμός! Πρώτα θα γίνει ο πλειστηριασμός και μετά, αν έχετε κουράγιο και χρήματα, να πάτε στο δικαστήριο απέναντι σε μία τράπεζα με στρατιές ακριβοπληρωμένων δικηγόρων να την αντιμετωπίσετε.». Αυτό είπε αυτή η Βουλή το 2018! Από το 2018 μέχρι σήμερα πέρασαν αισίως, αντιλαμβάνομαι, πέντε χρόνια και ένας μήνας. Μάλιστα, το 2018 το αίσχος εκείνου του νόμου αφαιρούσε το δικαίωμα και από ανθρώπους που ήταν ήδη στα δικαστήρια! Δηλαδή τους έμεναν τα έξοδα -τους έμεναν και τα έξοδα!- τους αφαιρούσε το δικαίωμα, τους άρπαζε το σπίτι και μετά τους έλεγαν: «Αν διαφωνείτε για την τιμή που η τράπεζα άρπαξε το σπίτι σας, να πάτε στο δικαστήριο να έβρετε το δίκαιό σας!»

Λοιπόν, ακούστε. Ο πρώτος λόγος για τον οποίο έβαλα το όνομά μου στον νόμο και ο πρώτος λόγος για τον οποίο είμαι εδώ σήμερα, είναι γιατί δεν διανοούμαι την Κυπριακή Δημοκρατία του 2023 να στερεί ή να αποστερεί από οιονδήποτε πολίτη ή ακόμα και οποιοδήποτε άλλο άνθρωπο κατοικεί ή είναι επισκέπτης σε αυτό τον τόπο, να του αφαιρεί το δικαίωμα να πάει στη δικαιοσύνη, για να βρει το δίκαιό του. Δεν το διανοούμαι! Δηλαδή, κανονικά με εκείνο τον νόμο θα έπρεπε να μας πετάξουν έξω από το Συμβούλιο της Ευρώπης!

Ο δεύτερος λόγος είναι διότι αυτή η κραιπάλη, αυτή η αισχροκέρδεια πάνω στη ματωμένη και καταπονημένη καμπούρα των δανειοληπτών πρέπει να λήξει. Το δε επιχείρημα «ξέρετε...» -ναι, ξέρουμε, πώς δεν ξέρουμε, τι να ξέρουμε;- «...υπάρχουν κακοπληρωτές στρατηγικοί, που εκάσαν κάτω και βρήκαν μια φόρμουλα να εξαπατούν τις τράπεζες»... Τούτα πλέον εχρεωκόπησαν! Αλλού! Να βρείτε άλλους να τα λέτε! Δαμαί η ουσία είναι μία. Να δώσουμε το δικαίωμα στον πολίτη! Είμαστε βουλευτές, αντιπρόσωποι του λαού, δεν είμαστε ο σύνδεσμος τραπεζών της Κύπρου! Ούτε διορισμένοι από τις τράπεζες είμαστε εδώ! Γι' αυτό η έκκληση που κάμνω, από τη μια, στους συνάδελφούς μου τους καλούς, που υπέγραψαν την πρόταση νόμου, είναι να μην εκμηδενίσουν την αξιοπρέπειά τους και να την αναιρέσουν και να την ψηφίσουν σε νόμο.

Η δεύτερη μου παραίτηση είναι ότι δεν θα πάθει τίποτε η κυπριακή οικονομία. Και ξέρετε γιατί σας τα λέω; Τότε που μας έλεγαν οι σοφοί που ήρθαν 'πού το εξωτερικό μέσα στα νάιλα -Ορφανίδης, Δημητριάδης, Γιωρκάτζη και διάφοροι άλλοι- με ανοιχτό το στόμα η πλειονότητα των βουλευτών κατάπινε αμάσητη τη μια

μπούρδα πίσω 'πού την άλλη! Ότι ήταν πάνσοφοι! Ότι ήταν θέσφατα! Αποτέλεσμα; Η Κύπρος ακόμα δεν βγήκε οριστικά και αμετάκλητα από την κρίση του 2013. Οι διοικητές των τραπεζών τότε πάνσοφοι! Δεκαεφτά πτυχία ο καθένας! Είκοσι δημοσιεύσεις! Ουαί και αλίμονο, αν οι πολιτική μετατραπεί σε επιστήμη. Δεν θα υπάρχει σταματημός!

Τελειώνω, κυρία Πρόεδρε, με το εξής: Αύριο με την ανατολή του ήλιου ή θα ντρέπονται ή θα ντρεπόμαστε!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Από τους Οικολόγους ποιος, ποια θα μιλήσει;

Εσείς, κύριε Παπαδόυρη; Ελάτε. Έχετε οκτώ λεπτά.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΥΡΗΣ:

Ευχαριστώ, Πρόεδρε.

Θέλω έτσι να γίνει μια αναδρομή στο πώς εφτάσαμε μέχρι εδώ σήμερα. Γιατί εφτάσαμε εδώ... Νομίζω ότι όλοι ξέρουμε ποιο έν' το σωστό τζιαι το ηθικό, ασχέτως του τι θα ψηφίσει ο καθένας σήμερα.

Τα δεδομένα έχουν ως εξής: Το 2018 εψηφίστηκε μια πρόταση νόμου που υποστηρίχτηκε από τον Δημοκρατικό Συναγερμό και από το Δημοκρατικό Κόμμα. Κατ' εμάς εδημιούργησε μία σοβαρή στρέβλωση, σταματώντας την άμεση και αποτελεσματική προσφυγή στη δικαιοσύνη. Σκόπιμα λέω «την άμεση και αποτελεσματική». Ξέρω ότι θα έχει άτομα που θα βγουν στο βήμα τζιαι θα πουν ότι προσφυγή στη δικαιοσύνη υπάρχει. Ναι, προσφυγή στη δικαιοσύνη που εννά πάρει έξι με οκτώ χρόνια ένεν αποτελεσματική!

Να θυμίσω ότι το 2018 είχαμε την κατάρρευση του συνεργατισμού, είχαμε μια Ελληνική Τράπεζα η οποία «έπαιζε» με την Κυπριακή Δημοκρατία, αν θα πάρει το καλό κομμάτι του συνεργατισμού, και μπορώ να δικαιολογήσω όσους εψηφίσαν τη νομοθεσία του 2018, ότι ήταν κάτω από αυτή την απειλή. Σήμερα όμως που το 91% των δανείων δεν ανήκουν στο τραπεζικό σύστημα, αλλά ανήκουν στις εταιρείες εξαγοράς πιστώσεων, δεν μπορώ να πιστώσω κανέναν που δεν το καταλαβαίνει αυτό.

Ακόμα ένα δεδομένο: Το 2013 ξεκινήσαμε με €27,5 δις μη εξυπηρετούμενα δάνεια. Δέκα χρόνια μετά είμαστε στα €25 δις μη εξυπηρετούμενα δάνεια. Το σύστημα απέτυχε! Η απόφαση που πάρθηκε το 2013 ότι θα στηρίξουμε τις τράπεζες και τους πιστωτές απέτυχε! Και απέτυχε πολλές φορές με τη σύμφωνη γνώμη αυτού του κοινοβουλίου. Αλλιώς, σήμερα θα έπρεπε κανονικά να έχουμε ένα 10% με 15% συνολικά μη εξυπηρετούμενα δάνεια.

Παρ' όλα αυτά, προνοητικά στο τέλος του 2022 και πριν να εμφανίσουμε οποιαδήποτε πρόταση, καλοπροαίρετα προχωρήσαμε μέσω της γραμματείας της Βουλής και θέσαμε ένα ερώτημα προς τα ευρωπαϊκά κοινοβούλια, για να δούμε μήπως είμαστε εμείς λάθος στο τέλος της ημέρας. Το ερώτημα που έγινε στα ευρωπαϊκά κοινοβούλια ήταν πολύ απλό. Στη χώρα μας υπάρχει μία στρέβλωση. Γίνεται ο ιδιωτικός πλειστηριασμός σε εκατόν είκοσι μέρες, ενώ το αποτέλεσμα της δικαστικής διαδικασίας τζιαι ο καθορισμός του νόμιμου ποσού οφειλής παίρνουν οκτώ χρόνια, με αποτέλεσμα να χάνεις την περιουσία σου τζιαι να μεινίσκεις με μια απόφαση μετά 'πού έξι με οκτώ χρόνια!

Η απάντηση ήρθε, δόθηκε σε όλους, αφού είχε κατατεθεί στην επιτροπή Οικονομικών, στάλθηκε στον Γενικό Εισαγγελέα, στάλθηκε στον Υπουργό Οικονομικών. Πήραμε απάντηση; Καμία. Τζιαι τι λέει τωρά τούτη η έρευνα; Λέει ότι «είσαστε η μόνη χώρα που έσιετε τούντο σύστημα, η μοναδική χώρα!» Και αποφασίσαμε να αλλάξουμε τούντο σύστημα. Αποφασίσαμε να ακολουθήσουμε το τι κάμνει η υπόλοιπη Ευρώπη. Τζιαι τι έχουμε απέναντί μας; Το ίδιο το Προεδρικό να προσπαθεί να σταματήσει τούντην προσπάθεια. Αντιλαμβάνομαι τους λόγους, έν' δημοσιονομικό το θέμα. Νομίζω ότι όλοι καταλαβαίνουμε τη λογική. Έν' δημοσιονομικό γιατί; Το έχω ξαναπεί: Το Υπουργείο Οικονομικών σήμερα είναι και πιστωτής, έχει να εισπράξει €3,6 δις μέσω της ΚΕΔΙΠΕΣ. Ήδη εισπράξαν εννιακόσια κάτι εκατομμύρια ευρώ και κάποια λεφτά 'πού τον Οργανισμό Χρηματοδοτήσεως Στέγης.

Έρχομαι τώρα στο τι έγινε τες τελευταίες μέρες με τα κόμματα της συγκυβέρνησης. Εβκήκεν μια νέα επικοινωνιακή πολιτική από εχτές, ακούγοντας δηλώσεις. Η νέα επικοινωνιακή πολιτική από εχτές μέχρι σήμερα ήταν ότι «μα, ξέρετε, οι δικοί μας οι συνάδελφοι μέλη του κόμματος έτυχε τζιαι υπογράψαν τούτη την πρόταση, πριν ακόμα εμφανιστούν τα οκτώ μέτρα 'πού το μεγάλο αυτό πακέτο που ακούσαμε». Εν νομίζω να 'ν' έτσι! Τζιαι θα σας εξηγήσω γιατί ένεν έτσι. Έχω δαμαί μπροστά μου τα οκτώ μέτρα της κυβέρνησης και, επειδή έχω τρία λεπτά, θα τα πάρω ένα προς ένα. Ένα προς ένα!

Πρώτο μέτρο: Καθορισμός χρέους από εμπειρογνώμονα λογιστή, ελεγκτή, σύμβουλο κ.λπ. πριν από την εκδίκαση. Εντάξει, εμείς στην πρότασή μας βάλλουμε το ίδιο το δικαστήριο να κάμνει τούντο πράμα. Βάλτε λογιστή, βάλτε ελεγκτή.

Δεύτερο μέτρο: Ο μηχανισμός της Κεντρικής Τράπεζας ο οποίος υιοθετήθηκε ως πρόταση νόμου για κύρια κατοικία μέχρι €350.000. Φωνάζετε ούλλοι για τους στρατηγικούς κατοπληρωτές. Το έχω ξαναπεί: Τούτη η πρόταση τζιαι αν έν' επικίνδυνη! Τζιαι ας ήρτεν 'πού την Κεντρική Τράπεζα! Τζιαι ας τ' ακούσει ο Διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας! Όποιος έχει σπίτι κάτω 'πού €350.000, ασχέτως αν δεν επλήρωσεν ποτέ στη ζωή του, δικαιούται. Να τον καλύψουμε. Αν ένας έσει σπίτι €370.000 τζιαι πλήρωνε για είκοσι χρόνια -πιο συνεπής δεν γίνεται- θα του πούμε «εσένα, επειδή είναι €20.000 πάνω η αξία της κατοικίας σου, βκάλλουμέν σε εκτός»! Να 'ρτουμε να διαχωρίσουμε τους τυχερούς και τους άτυχους.

Τρίτο μέτρο: Ειδικό Δικαστήριο, που αφορά περιπτώσεις για κύρια κατοικία μέχρι €350.000. Και πάλι διαχωρισμός τυχερών και άτυχων. Η κλεισιά είναι μόνο για την κύρια κατοικία! Έναν που έσει μικρή επαγγελματική στέγη εν τον εκλέψαν. Εν έσει καταχρηστικές ρήτρες, εν έσει υπερχρεώσεις!

Τέταρτο μέτρο: Οι δύο προτάσεις νόμου από ΔΗΣΥ και ΔΗΚΟ που εψηφιστήκαν - -και καλώς εψηφιστήκαν- και η πρόταση από πλευράς ΑΚΕΛ για το DFAS, που εψηφίστηκεν -και καλώς εψηφίστηκεν- έν' προτάσεις που έντζιε ήρταν 'πού τη σημερινή κυβέρνηση, έν' 'πού τα κόμματα που ήρταν.

Πέμπτο μέτρο: Απόφαση για να ξαναξεκινήσουμε το «Εστία» με πιο υψηλά εισοδηματικά κριτήρια ή πιο πολλή ευελιξία. Εντάξει, σε δύο χρόνια εννά περάσει 'πού τη Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Σε δύο χρόνια δανειολήπτης έθθα μείνει!

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Αν περάσει!

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΥΡΗΣ:

Αν περάσει, αν περάσει! Ποιος ξέρει;

Έκτο μέτρο: Σχέδιο «Ενοίκιο Έναντι Δόσης». Εντάξει, εστήθηκεν από την κυβέρνηση την προηγούμενη, δεν είναι 'πού την καινούργια κυβέρνηση. Το κληρονόμησε τζιαι το προχωρά.

Έβδομο μέτρο: Η διεύρυνση των εξουσιών και αύξηση του προσωπικού του Χρηματοοικονομικού Επιτρόπου. Να θυμίσω ότι έχουμε προτάσεις ως κόμματα για δεσμευτικότητα των αποφάσεων του επιτρόπου. Ερωτήσαμεν τον επίτροπο τζιαι είπεν μας «πρώτα δώστε μου παραπάνω προσωπικό τζιαι έν' σωστή η πρότασή σας»· επαρουσιάστηκεν μες στο πακέτο μέτρων.

Μα, πραγματικά, 'πού τούτα που εδκιάβασα, έντζιε υπάρχει ένα μέτρο που έφερε η κυβέρνηση. Απλά, επίντωσέν τα ούλλα μαζί τζιαι, για να πτουμεμπάρει την πρόταση τη συγκεκριμένη, επαρουσιάσαν μας το μεγαλεπήβολο πακέτο των οκτώ μέτρων, με τις δικές μας προτάσεις. Εν νομίζω να ξανάγινε τούντο πράμα!

ΕΥΘΥΜΙΟΣ ΔΙΠΛΑΡΟΣ:

Έν' αλήθεια τούτο.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΥΡΗΣ:

Τελειώνω, Πρόεδρε, λέγοντας ότι εμείς θα υπερψηφίσουμε την πρόταση αυτή, είναι σωστή και δίκαια πρόταση. Επαναλαμβάνω ότι ίσως όσοι δεν θα την ψηφίσουν ακολουθούν υποδείξεις για το θέμα της δημοσιονομικής πολιτικής, αλλά σίγουρα την υπογραφή μας εννά την τιμήσουμε, γιατί το σωστό και το δίκαιο - στα μάτια τα δικά μας τουλάχιστον- είναι ξεκάθαρα ευδιάκριτο και σήμερα καλούμαστε να διορθώσουμε μια στρέβλωση. Για μας έν' ξεκάθαρα τα πράγματα.

Όσον αφορά τες δύο τροπολογίες... Όσον αφορά την τροπολογία του κ. Μυριάνθους, παρ' όλο που θα τη δούμε, μέχρι να τελειώσει η συζήτηση, έχουμε έναν ενδοιασμό, τον οποίο θα παρακαλέσω τον κ. Μυριάνθους, όταν θα έχει τον λόγο...

Όσον αφορά τα δάνεια τα οποία τερματίστηκαν, αγαπητέ μου Ηλία, τζιαι ανανεώσαν τα μετά το 2018, έχω την εντύπωση ότι τα αφήνετε πίσω. Πολλά δάνεια προ του 2018 που τερματίστηκαν ανανεωθήκαν, άρα με την πρόταση, τη συγκεκριμένη τροπολογία, τους αφήνετε πίσω.

Όσον αφορά την τροπολογία την προφορική από τον κ. Σιζόπουλο, συμφωνούμε, πολύ σωστή, απλά έχω την εντύπωση ότι θα είναι ένας επιπρόσθετος λόγος, για να θεωρηθεί αντισυνταγματική η συγκεκριμένη πρόταση νόμου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ και εγώ, συνάδελφε.

Από τη Δημοκρατική Παράταξη ο κ. Τρυφωνίδης.

Ελάτε, κύριε Τρυφωνίδη, έχετε οκτώ λεπτά.

ΑΛΕΚΟΣ ΤΡΥΦΩΝΙΔΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ένα λεπτό.

Ναι, κύριε Θεμιστοκλέους, επί διαδικασίας;

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Κυρία Πρόεδρε, νομίζω προκύπτει εκ των πραγμάτων ένα μικρό θέμα, αν θέλετε να το λύσετε. Έχετε δώσει χρόνο στα κόμματα. Να υποθέσω ότι οι διαφωνούντες σ' ένα κόμμα θα πάρουν χρόνο από το κόμμα τους;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Α, από το κόμμα τους;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, αυτό έχει συμφωνηθεί στη Σύσκεψη των Αρχηγών. Τώρα, αν χρειαστεί ένα-δύο λεπτά επιπρόσθετα, δεν θα είμαστε αδιάλλακτοι, αλλά αντιλαμβάνομαι...

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Διότι είχα την πεποίθηση ότι ο χρόνος καθορίστηκε για την επίσημη εκδοχή του κόμματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κανονικά θα έπρεπε μία να είναι η εκδοχή του κάθε κόμματος, χωρίς να στερείται το δικαίωμα από τον κάθε βουλευτή, εάν και εφόσον το κρίνει, το επιθυμεί, να διαφοροποιείται. Θα το δούμε αναλόγως, συνάδελφε.

Ελάτε, κύριε Τρυφωνίδη, έχετε οκτώ λεπτά στη διάθεσή σας. Θα είστε ο μόνος που θα τοποθετηθεί από τη Δημοκρατική Παράταξη.

ΑΛΕΚΟΣ ΤΡΥΦΩΝΙΔΗΣ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Είμαστε πάλι ενώπιον της ολομέλειας, για να αντιμετωπίσουμε ένα πρόβλημα διαχρονικό, δέκα-δεκατριών χρόνων, για το οποίο δεν καταφέραμε ως πολιτεία -εννοώ διαχρονικά κυβερνήσεις, Βουλή- να δώσουμε μια οριστική λύση. Ναι, είναι καταφανές ότι το 2018 με την αλλαγή του θεσμικού πλαισίου δόθηκαν μεγαλύτερα όπλα στις τράπεζες και στις εταιρείες διαχείρισης σε σχέση με τους δανειολήπτες. Αυτό είναι γενική παραδοχή από όλους.

Την ίδια ώρα διευκολύνθηκαν οι τράπεζες με το να δοθεί άδεια να μεταφερθούν μη εξυπηρετούμενα δάνεια στις εταιρείες διαχείρισης. Και είμαστε στο σημείο να είναι €22-23 δις στες εταιρείες και €3 δις στες τράπεζες.

ΑΝΤΡΕΑΣ ΚΑΥΚΑΛΙΑΣ:

€2,2 δις.

ΑΛΕΚΟΣ ΤΡΥΦΩΝΙΔΗΣ:

€2,2 δις. Όμως, το πρόβλημα παραμένει στην οικονομία, παραμένει η δαμόκλειος σπάθη πάνω από τους δανειολήπτες. Είναι επιβεβαιωμένο από την Κεντρική Τράπεζα ότι δεν εφαρμόζεται ο κώδικάς της από τις τράπεζες και τις εταιρείες διαχείρισης. Είναι επιβεβαιωμένο ότι έχουμε καταχρηστικές ρήτρες, παράνομες χρεώσεις και παντός είδους άλλες χρεώσεις.

Έγινε προσπάθεια και εγώ δεν μηδενίζω, αγαπητοί φίλοι του Δημοκρατικού Συναγερμού, την προσπάθεια που έγινε από την προηγούμενη κυβέρνηση, για να αντιμετωπίσει αυτά όλα. Όμως, δεν νομίζω - με όλη την εκτίμηση- να νομιμοποιείστε ηθικά μία κυβέρνηση δέκα χρόνων, που κάνατε και καλά και σας στηρίξαμε, να μπορείτε να κατηγορείτε τη σημερινή στους μερικούς μήνες ότι δεν έκανε τίποτε σε μερικούς μήνες. Νομίζω ούτε και εσείς δεν το πιστεύετε αυτό που λέτε, για να είμαστε ειλικρινείς έναντι του λαού. Την ίδια ώρα όμως...

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Ονούφριο Κουλλά)

Έντζιε είπατε το σήμερα, αγαπητέ Ονούφριε, λέγεται στις συζητήσεις. Εγώ λέω ότι εκάμετε προσπάθεια. Και είσαστε με υπευθυνότητα...

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτή)

Παρακαλώ, παρακαλώ!

Και ο λόγος, αγαπητοί φίλοι και συνάδελφοι, που εκπονήθηκε αυτή η επίμαχη πρόταση νόμου ποιος είναι; Γιατί δεν αντιμετωπίζονταν σωστά όλα αυτά τα προηγούμενα χρόνια και κατατέθηκαν πολλές προτάσεις νόμου. Μετά τον Μάρτιο και την εκλογή της νέας κυβέρνησης, με μια συνεργασία των συναδέλφων από διάφορα κόμματα -εν τη απουσία σωστής και ολοκληρωμένης πολιτικής από μέρους σας προηγουμένως και από τη νέα κυβέρνηση, που μόλις είχε αναλάβει- εκπονήθηκε αυτή η πρόταση νόμου για το δικαίωμα του δανειολήπτη να προσφεύγει στο δικαστήριο, να αναστέλλεται η εκποίηση, για να αποφασιστεί αν έχει καταχρηστικές ρήτρες, παράνομες χρεώσεις.

Αυτή η πρόταση νόμου βοήθησε πάρα πολύ. Αν θέλετε, ενεργοποίησε τους πάντες, κυβέρνηση, Κεντρική Τράπεζα, όλα τα κόμματα, τους πάντες, είτε για να καθίσουν στο ίδιο τραπέζι είτε για να φέρουν προτάσεις. Γνωρίζομε την ευαισθησία της κυβέρνησης και του Υπουργού Οικονομικών, που ήταν από τις πρώτες μέρες σε εγρήγορση, αν θέλετε, γιατί σε συνάντηση μαζί του τις πρώτες μέρες που ανέλαβε τα καθήκοντά του το πρώτο πράγμα που είχε στις προτεραιότητές του και το έκανε ήταν η εκπόνηση του νομοσχεδίου για το Ειδικό Δικαστήριο.

ΕΥΘΥΜΙΟΣ ΔΙΠΛΑΡΟΣ:

Ήταν copy paste!

ΑΛΕΚΟΣ ΤΡΥΦΩΝΙΔΗΣ:

Αν ήταν copy-paste και όλα αυτά, γιατί δεν κατατέθηκε και να τελειώσει; Έστω και αυτό, κύριοι, ήρθε ενώπιον της Βουλής.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Αντιλαμβάνεστε αυτό που γίνεται δεν είναι σωστό. Μας ακούει ο κυπριακός λαός!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μη διακόπτετε τον συνάδελφο, παρακαλώ πάρα πολύ!

Ελάτε, κύριε Τρυφωνίδη.

ΑΛΕΚΟΣ ΤΡΥΦΩΝΙΔΗΣ:

Η κυβέρνηση και ο Υπουργός Οικονομικών παρουσίασαν το νομοσχέδιο για το ειδικό δικαστήριο. Την ίδια ώρα, για τους λόγους που γνωρίζετε παρουσιάστηκε από μέρους των κομμάτων που συμμετέχουν στην κυβέρνηση ο μηχανισμός της Κεντρικής Τράπεζας, όπως τον γνωρίζουμε, και θα συζητηθεί.

Επιπρόσθετα -και πιστώνεστε και εσείς με αυτό- το σχέδιο «Δόση Έναντι Ενοικίου» -τώρα πρέπει να αλλάξει το όνομα- τέλειωσε με αλληπάλληλες επαφές του Υπουργού Οικονομικών στους ευρωπαϊκούς θεσμούς και αποφασίστηκε προχτές από το Υπουργικό Συμβούλιο. Την ίδια ώρα, εκφράστηκαν οι κίνδυνοι από την Κεντρική Τράπεζα, από το Υπουργείο Οικονομικών για την πρόταση νόμου που έχουμε ενώπιόν μας. Μπορεί να μη συμμεριζόμαστε το σύνολο των κινδύνων, όμως οφείλομε να λαμβάνομε υπόψη αυτούς τους κινδύνους. Και είμαστε στο σημείο να υπάρχει η πρόταση νόμου η επίμαχη και την ίδια ώρα να έχουμε στην επιτροπή Οικονομικών άλλες τρεις-τέσσερις προτάσεις νόμου, νομοσχέδια που εκκρεμούν, για να μπορέσουμε να βοηθήσουμε τους δανειολήπτες. Γι' αυτό η θέση μας σήμερα ήταν να αναβληθεί και αυτό το θέμα, για να μπορούν να εξεταστούν όλα συλλογικά και να κτιστεί ένα αξιόπιστο σύστημα προστασίας των δανειοληπτών. Δεν έγινε αποδεκτό, σεβαστό.

Τα καλά που επέφερε αυτή η πρόταση νόμου σήμερα να ξέρετε ότι, είτε απορρίπτοντάς την είτε ψηφίζοντάς την, σκοτώνονται, γιατί αυτή η πρόταση νόμου έπρεπε να 'ταν εκεί μέχρι την αναστολή των εκποιήσεων την οικειοθελή, που έκαναν οι τράπεζες και οι εταιρείες διαχείρισης, αν θέλετε, για να πιέζει κόμματα, θεσμούς, κυβέρνηση, να κάμουν εκείνα που πρέπει. Δυστυχώς, δεν το υιοθετήσατε τζαι ο καθένας να αναλαμβάνει την ευθύνη του.

Επομένως, εμείς μπροστά στην τοποθέτηση τη σαφέστατη του Προέδρου της Δημοκρατίας, ότι αυτή η νομοθεσία, η πρόταση νόμου, αν ψηφιστεί, με τους κινδύνους που εκφράστηκαν θα γίνει αναπομπή και μετά αναφορά στο Ανώτατο Δικαστήριο, αγαπητοί μου συνάδελφοι, μπροστά στο τίποτε, μπροστά στο να αφήσουμε τους δανειολήπτες χωρίς καμιά προστασία, εμείς, ως υπεύθυνη παράταξη, μαζί με το Δημοκρατικό Κόμμα και την ΕΔΕΚ, που συμμετέχουμε στην κυβέρνηση, οφείλαμε να βρούμε διεξόδους! Οφείλαμε να βρούμε άλλες οδούς να βάλουμε στο τραπέζι! Γι' αυτό το πλαίσιο πολιτικής που μπήκε χτες και δόθηκε στη δημοσιότητα -και συμφώνησαν με αυτό και ο Υπουργός Οικονομικών και ο Πρόεδρος, γιατί οι προτάσεις ήταν και θετικές και εποικοδομητικές και θα συζητηθούν- βάζει στο τραπέζι έναν άλλο σημαντικό πυλώνα, για τον οποίο είχαμε και

προτάσεις νόμου εμείς, ως Δημοκρατική Παράταξη, τον πυλώνα του Χρηματοοικονομικού Επιτρόπου, μία εξωδικαστική διαδικασία που θα δώσει πολλές διεξόδους. Δεν μπορούσε να έρτει νομοσχέδιο σε μια μέρα, θα γίνει τις επόμενες μέρες, για τον θεσμό του Χρηματοοικονομικού Επιτρόπου, για να διευρυνθούν οι αρμοδιότητές του, να δίνεται το δικαίωμα, πέραν της διαμεσολάβησης, να αποτεινόνται οι πολίτες για τες υπερχρεώσεις και τις παράνομες χρεώσεις, που αυτό θα έκανε με τον παρόντα Νόμο. Και επιπρόσθετα, αν ένας πολίτης είναι ήδη στο δικαστήριο και δεν επήεν στον Χρηματοοικονομικό Επίτροπο, να μπορεί να πάει και να παρουσιάσει την απόφασή του ως τεκμήριο στο δικαστήριο.

Όλα αυτά για τα οποία έχουμε και προτάσεις νόμου είναι άχρηστα; Όχι, είναι πολύ χρήσιμα και ίσως βοηθήσουν και παραπάνω τους δανειολήπτες. Επομένως, έχουμε μπροστά μας και ενώπιόν μας στην επιτροπή Οικονομικών προτάσεις νόμου, νομοσχέδια της κυβέρνησης, επικείμενα νομοσχέδια για τον Χρηματοοικονομικό Επίτροπο, γιατί, κυρίες και κύριοι, θέλω να κατανοήσουμε την αλήθεια, ότι οι αποφάσεις του, αν θα είναι δεσμευτικές για τις διαιτησίες ή αν θα παρουσιάζονται στο δικαστήριο...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και ολοκληρώστε.

ΑΛΕΚΟΣ ΤΡΥΦΩΝΙΔΗΣ:

...πέστε μου, αν δεν είναι αξιόπιστες και φερέγγυες ενώπιον του δικαστηρίου. Άρα, όλα αυτά, εμείς, ως Δημοκρατική Παράταξη-Συνεργασία, συμπεριφερόμενοι υπεύθυνα, νούσιμα, αλλά και εποικοδομητικά και θετικά για τον πολίτη, γιατί εμείς δεν θέλουμε να πάμε τοίχο τοίχο, αντιπαράθεση με αντιπαράθεση. Θέλομε ο πολίτης σε λίγους μήνες να έχει μπροστά του ένα αξιόπιστο σύστημα στο οποίο να αποτίνεται, να νιώθει ότι αυτό το σύστημα είναι αξιόπιστο και φερέγγυο και θα μπορεί να αποτίνεται, για να βρίσκει το δίκαιό του. Εμείς αυτό θα κάνουμε υπεύθυνα, αυτό θα συνεχίσουμε να κάνουμε, παρ' όλες... Θα αντιπαρέλθω πολλές κατηγορίες και μωρμωρητά, γιατί για μας αξία έχει αυτό που θα κάνουμε στο τέλος της ημέρας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, ευχαριστώ πολύ.

ΑΛΕΚΟΣ ΤΡΥΦΩΝΙΔΗΣ:

Όχι αν θα ρίξουμε μερικά βεγγαλικά σήμερα ή αύριο, που θα άψουν και θα σβήσουν.

Ευχαριστώ πολύ.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Ο κ. Τρυφωνίδης προσπαθεί να μας μπήξει τον σιοίρον για αρνί!

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Θεμιστοκλέους, ελάτε, κάτσετε κάτω.

Ελάτε, κύριε Δαμιανού, επί της διαδικασίας.

Κύριε Θεμιστοκλέους, θα έλεγα...

Κύριε Τρυφωνίδη, σας παρακαλώ! Αθόρυβα στη θέση σας.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Ησυχία, παρακαλώ!

Κύριε Τρυφωνίδη!

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Κύριε Τρυφωνίδη, εννά χαιρετήσετε μετά το πλήθος σας! Μιλά ο συνάδελφος!

Ελάτε, κύριε Δαμιανού.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε, έχω την άποψη ότι πιθανόν να εγείρεται ένα θέμα τάξης, για το οποίο ίσως να πρέπει να τοποθετηθείτε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Συγκεκριμένα, μετά και από την τοποθέτηση του αγαπητού μου συναδέλφου που προηγήθηκε, το θέμα που προκύπτει είναι το εξής: Με βάση την έκθεση που βρίσκεται ενώπιον της ολομέλειας της Βουλής σήμερα, για τη συγκεκριμένη πρόταση που συζητείται λείπει ρητά η έκθεση ότι «τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, το μέλος της βουλευτής της ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα και το μέλος της βουλευτής της Δημοκρατικής Παράταξης-Συνεργασία Δημοκρατικών Δυνάμεων τάχθηκαν υπέρ της ψήφισης της πρότασης νόμου σε νόμο», όπως τελικά τροποποιήθηκε με τον πιο πάνω νόμο.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Άλλαξέ το.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Την ίδια ώρα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σας παρακαλώ!

Ναι.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Την ίδια ώρα, προσυπογράφεται από τον κ. Τρυφωνίδη, ως κοινοβουλευτικό εκπρόσωπο της ΔΗΠΑ, η συγκεκριμένη πρόταση νόμου, με αποτέλεσμα να έχει διαμορφωθεί πλειοψηφία για υπερψήφιση της πρότασης νόμου. Στα δώδεκα χρόνια που είμαι στο κοινοβούλιο, δεν έχω υπόψη μου να έχει προκύψει κάτι ανάλογο, βουλευτές που προσυπογράφουν μια πρόταση και διασφαλίζεται πλειοψηφία για έγκρισή της από του βήματος της Βουλής να τοποθετούνται εναντίον της πρότασης που προώθησαν προς έγκριση στην ολομέλεια της Βουλής. Επομένως, διερρωτώμαι κατά πόσο υπάρχει θέμα το οποίο πρέπει να χειριστείτε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω πρέπει να τοποθετηθώ. Αντιλαμβάνομαι ότι στη συνέχεια άλλαξε η τοποθέτηση, η ετυμηγορία της Δημοκρατικής Παράταξης.

Ελάτε, κύριε Παπαδόπουλε.

Και μετά βεβαίως, κύριε Καρογιάν.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κυρία Πρόεδρε, νομίζω αυτό ήταν αχρείαστο, δεν ήταν θέμα τάξης, δεν ήταν διαδικαστικό θέμα, ήταν ένα πολιτικό σημείο το οποίο θα μπορούσε κάλλιστα ο συνάδελφος να αναπτύξει στην τοποθέτησή του. Σεβαστό να υπάρχει αυτή η κριτική, νομίζω ο συνάδελφος ήταν ξεκάθαρος στην τοποθέτησή του. Αυτή η πρόταση νόμου υπογράφηκε, πριν να υπάρχει η κυβερνητική πρόταση. Στη συνέχεια παρουσιάστηκε η κυβερνητική πρόταση και γι' αυτό ακριβώς τον λόγο έχουν αλλάξει τα δεδομένα, αλλά υπάρχουν προηγούμενα, πάρα πολλά παράδοξα προηγούμενα αλλαγής θέσεων σε αυτό το σώμα. Θέλω να υπενθυμίσω τα μεσάνυχτα που κληθήκαμε πίσω να ξαναψηφίσουμε για τον συνεργατισμό, όταν ήταν να τον καταστρέψουμε!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τελική έκβαση της απόφασης είναι στην ετυμηγορία της ολομέλειας του σώματος.

Ελάτε, κύριε Καρογιάν.

Μετά εσείς, κύριε Κουλία.

ΜΑΡΙΟΣ ΚΑΡΟΓΙΑΝ:

Εγώ απέφυγα να τοποθετηθώ πριν, αλλά θεωρώ τζαι εγώ με τη σειρά μου την τοποθέτηση του κ. Δαμιανού ως άστοχη. Πολιτικά έν' τα ζητήματα. Ούτως ή αλλιώς, όταν υπήρξε η προσυπογραφή από διάφορες πολιτικές δυνάμεις και βουλευτές κομμάτων, ήταν κάτω 'πού συγκεκριμένες προϋποθέσεις. Την ώρα που γίνεται η συζήτηση για την ψήφιση ή μη, έχει δικαίωμα, αφού τεκμηριώσει η κάθε παράταξη τους λόγους, να παραμείνει ή να μην παραμείνει στη συγκεκριμένη πρόταση νόμου. Δεν ξέρω τι είναι εκείνο που ξένισε και, επειδή είμαι και εγώ χρόνια στη Βουλή, να μην αρχίσω να απαριθμώ περιπτώσεις που και το ΑΚΕΛ και ο Συναγερμός και πολλοί άλλοι τη δεδομένη στιγμή ήσαν σε συγκεκριμένες προτάσεις νόμου και στο τέλος διαφοροποίησαν τη θέση τους, στη βάση μιας συγκεκριμένης επιχειρηματολογίας. Γι' αυτό τον λόγο ας μη χάνουμε χρόνο για πράγματα που δεν έχουν αξία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Κύριε Στεφάνου.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ασφαλώς, το κάθε κόμμα δικαιούται να αλλάζει τη στάση του, να κάμνει τις κωλοτούμπες του, ό,τι θέλει να κάνει, περί τούτου καμιά αμφιβολία. Επειδή έχει λεχθεί όμως ότι μπροστά μας έχουμε μια συνολική κυβερνητική πρόταση, κατ' ακρίβειαν είχαμε μία πρόταση για την οποία δεν μπορούσαν κιόλας να πουν λεπτομέρειες και τα άλλα είναι προθέσεις. Ακόμα και η δήλωση των τριών κομμάτων είχε μέσα προθέσεις για το τι θα ήθελαν. Τουλάχιστον εμείς -και πιστεύω και η μεγάλη πλειοψηφία της κοινωνίας- επειδή πολλές φορές έχουμε ακούσει εξαγγελίες, έχουμε ακούσει για προθέσεις και τελικά είτε δεν προέκυψε τίποτε είτε ήρθαν νομοσχέδια ακριβώς αντίθετα 'πού τις προθέσεις, εμείς να μας επιτρέψετε να παραμείνουμε καχύποπτοι. Γι' αυτό επιμένουμε στη δική μας πρόταση. Ας συνεχίσουμε λοιπόν τη συζήτηση.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Κουλίας,

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κυρία Πρόεδρε, επί της διαδικασίας.

Νομίζω νομιμοποιούμαι ως ο αρχαιότερος εν τη Βουλή ταύτη να διερωτηθώ εις το εξής: Εγώ, με όσα είπε ο αγαπητός μου συνάδελφος ο Αλέκος Τρυφωνίδης, δεν εκατάλαβα ότι αναίρεσε την υπογραφή του.

(Γέλια)

Φαντάζομαι! Έτσι εκατάλαβα δηλαδή, για να 'μαι ειλικρινής. Διότι, όταν μπαίνει πρόταση νόμου και συζητείται ενώπιον κοινοβουλευτικής επιτροπής και στην ολομέλεια του σώματος και έχει είκοσι πέντε πράτσους την υπογραφή του Κουλίας από κάτω, αντιλαμβάνομαι, υπερασπίζεται την πρόταση. Δικαιούμεθα να γνωρίζουμε ως σώμα αν είναι έτσι ή αλλιώς. Διαφορετικά, τη συζήτηση τι την κάμνουμεν; Δηλαδή έχουμε την υπογραφή εκεί, για να πεταχτεί έξω ή να ξαναμπεί μέσα; Αυτό δεν γίνεται! Είναι θέμα ευταξίας και κοινοβουλευτικής νομιμότητας εν τη εννοία του όρου. Δεν γίνονται αυτά τα πράγματα ενώπιον της ολομέλειας του σώματος. Για να 'μαστε σισταρισμένοι και εξηγημένοι, κύριοι!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και κυρίες!

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Συγγνώμη, και κυρίες! Επειδή ήμαστε πάντα κύριοι, ανδροκρατούμενοι, απολογούμαι προς τις κυρίες, με όλο τον σεβασμό!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεκτή η απολογία σας.

Μετά τη φιλοσοφική συζήτηση, κύριε Καρογιάν;

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Συγγνώμη, συγγνώμη, εννοείται φιλοσοφική τη δική μου;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, είναι ευρύτερη συζήτηση, όχι για το θέμα για το οποίο αυτή τη στιγμή εκρατήθησαν και οι χρόνοι!

Ελάτε, κύριε Καρογιάν, επί της διαδικασίας και εσείς.

ΜΑΡΙΟΣ ΚΑΡΟΓΙΑΝ:

Κυρία Πρόεδρε, εντάξει, η ώρα της... Έτσι, να ξεκουραστούν λίγο...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Βέβαια! Θα το επιτρέψω.

ΜΑΡΙΟΣ ΚΑΡΟΓΙΑΝ:

...για να εκτονωθεί το κλίμα. Το κατανοώ.

Γι' αυτούς που παρακολούθησαν την τοποθέτηση του κ. Τρυφωνίδη είναι σαφέστατη η θέση ότι, όταν υπογραφόταν η συγκεκριμένη πρόταση νόμου, δεν υπήρχε η δέσμη των νομοσχεδίων από μέρους της κυβέρνησης, δεν υπήρχαν ζητήματα που έχουν προκύψει εν τω μεταξύ. Αφού λοιπόν θέλουν να τους το ξεκαθαρίσουμε, εκείνο που έχουμε πει, λόγω και της κοινής δήλωσης, αλλά και της θετικής τοποθέτησης της κυβέρνησης για τη διεύρυνση των εξουσιών του Χρηματοοικονομικού Επιτρόπου, εμείς άρομε την υπογραφή μας...

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Αίρομε.

ΜΑΡΙΟΣ ΚΑΡΟΓΙΑΝ:

Συγγνώμη, αίρομε την υπογραφή μας σε ό,τι αφορά το συγκεκριμένο πράγμα, για να μπορέσει να προχωρήσει η όλη διαδικασία.

Και ένα τελευταίο για την κωλοτούμπα που είπε ο κ. Στεφάνου. Εγώ αποφεύγω να κάνω χαρακτηρισμούς. Απλώς, να πω ότι εμείς βλέπουμε μπροστά και προσαρμοζόμαστε, δεν είμαστε δογματικοί ούτε γεμάτοι ιδεοληψίες. Γι' αυτό τον λόγο λοιπόν, ας συνεχίσουμε επί της ουσίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αρα, αντιλαμβάνομαι ότι θα αφαιρεθούν οι συνάδελφοι της Δημοκρατικής Παράταξης από την πρόταση νόμου.

Ο κ. Παπαδούρης γι' αυτό το θέμα, της θέσης της Δημοκρατικής Παράταξης;

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΥΡΗΣ:

Γι' αυτό που έχει αναφέρει τώρα ο κ. Καρογιάν, γιατί σπατάλησα τρία λεπτά από το βήμα της Βουλής, για να πω ότι οι προτάσεις που έχουν φέρει τα κόμματα της συγκυβέρνησης είναι προτάσεις που υπάρχουν ήδη κατατεθειμένες, προϋπήρχαν. Γιατί δίνεται η εντύπωση ότι αλλάξαμε θέση, επειδή ήρθε κάτι νέο. Όχι! Έν τζιειαιμάι οι προτάσεις κατατεθειμένες, για να μην κοροϊδύουμε κανέναν!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μυλωνάς.

Για το διαδικαστικό ή επί της ουσίας;

ΠΑΥΛΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ:

Για το διαδικαστικό, ναι, ναι. Απ' ό,τι κατάλαβα, κυρία Πρόεδρε, επί της ουσίας θα μας δοθεί ο λόγος αργότερα, έστω και δύο λεπτά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Βεβαίως, στον χρόνο σας, έχετε πολύ χρόνο!

ΠΑΥΛΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ:

Όμως, θέλω να παρακαλέσω τους συναδέλφους -δεν αναφέρομαι μόνο στον κ. Τρυφωνίδη ή στον κ. Δαμιανού ή στον κ. Κουλία- έχω την εντύπωση ότι όσοι το περάσαμε, εγώ τουλάχιστον το περνώ εξαιρετικά δύσκολα με τη συνείδησή μου... Μπορεί να βολεύεται ο κ. Νεοφύτου -συγχώρα με, κύριε Νεοφύτου- που δεν έχει μιλήσει -απλώς το λέω γιατί έχω το θάρρος του- να εξευτελίσει τον Παύλο τον Μυλωνά. Θα κερδίσει τα χαμόγελα, θα κάνουμε πλάκα. Ωραία, να το κάμει! Δεν μας τιμά όμως να συνεχίζουμε με αυτό τον τρόπο σε σχέση με ένα θέμα που υποτίθεται, υποτίθεται, είμαι βέβαιος ότι οι περισσότεροι το πιστεύουν και οι συνάδελφοι του ΑΚΕΛ και του ΔΗΣΥ και εμείς του ΔΗΚΟ... Είναι η άποψη του κ. Τρυφωνίδη. Την απορρίπτετε; Την απορρίπτουμε. Δείξτε έναν σεβασμό ο ένας στον άλλο! Για πέντε «μπράβο» που εννιά πάρουμε από τους οπαδούς μας; Δηλαδή, είπα το, έστειλα σας, κυρία Πρόεδρε, επιτροπή... Δεν κάμνω ούτε τον σπουδαίο ούτε τίποτε, καταδικάστε με μετά. Εγώ απευθύνομαι σε όλους μας και του εαυτού μου συμπεριλαμβανομένου! Αυτή είναι η εικόνα που τα τελευταία δέκα λεπτά είναι ικανή να ανταποκριθεί σε αυτό που περιμένει ο κόσμος γι' αυτό το σοβαρό θέμα, γιατί ένας συνάδελφος ή το κόμμα του αποφάσισε να αλλάξει; Θα κριθούν από τον κόσμο! Με το να γελοούμε και να ειρωνευόμαστε και να αφήνουμε υπονοούμενα, εντάξει, περνούμε καλά, χαλαρώνουμε! Δεν είναι η εικόνα, κατά την άποψή μου, ενός κοινοβουλίου που θέλει να σέβεται τον εαυτό του αυτή! Και αναφέρομαι και στον εαυτό μου!

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Κύριε Στεφάνου.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Όσα έχει πει ο κ. Παύλος Μυλωνάς τουλάχιστον εμένα δεν με αφορούν! Για να μη γενικεύουμε! Διότι οι γενικεύσεις και οι ισοπεδώσεις δημιουργούν λανθασμένες εντυπώσεις. Εγώ επισήμανα ότι είναι δικαίωμα του κάθε κόμματος να κάνει εκείνο που νομίζει, ακόμα και εάν έχει δεσμευτεί προηγουμένως σε εκθέσεις. Αλλά σημειώνω ένα γεγονός... Σημείωσα ένα γεγονός, ότι δεν υπάρχει συνολική κυβερνητική πρόταση. Ήρθε μόνο ένα νομοσχέδιο, το οποίο κατά γενική ομολογία δεν ήταν καν έτοιμο, γι' αυτό το πήραν πίσω. Τα άλλα είναι προθέσεις, είπα, και έχουμε δικαίωμα να είμαστε καχύποπτοι σε σχέση με το τι θα έρθει. Γι' αυτό συνεχίζουμε τη συζήτηση της δικής μας πρότασης νόμου, του ΑΚΕΛ, που έγινε μαζί με άλλους, για να είμαστε ειλικρινείς, γιατί είναι κοινή πρόταση νόμου -έχει δίκαιο ο κ. Κωστής Ευσταθίου, που είχε κάνει την παρατήρηση- η οποία πρόταση νόμου κατατέθηκε πριν από αρκετά χρόνια κιόλας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, συνεχίζουμε τη συζήτηση με την ΕΔΕΚ.

Ποιος θα μιλήσει εκ μέρους της ΕΔΕΚ;

Εσείς, κύριε Μυριάνθους. Και θα τοποθετηθείτε και για τις προφορικές τροπολογίες μάλλον, είναι δύο.

ΗΛΙΑΣ ΜΥΡΙΑΝΘΟΥΣ:

Κυρία Πρόεδρε, δεν θα εξαντλήσω τον χρόνο, γιατί θα μιλήσει και ο πρόεδρος του κόμματος ο κ. Σιζόπουλος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχετε συνολικά οκτώ λεπτά, υπολογίστε τα μεταξύ σας.

ΗΛΙΑΣ ΜΥΡΙΑΝΘΟΥΣ:

Κυρία Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Όταν το 1998 ήρθα για πρώτη φορά σε αυτά τα έδρανα και είχα δώσει τότε τον όρκο σεβασμού στο Σύνταγμα, καθόμουν δίπλα από τον γιατρό και δίπλα από τον Τάκη τον Χατζηδημητρίου και μου είχαν πει: «Ρε μιση, τούτος ο όρκος που έδωσες έν' πολλά σημαντικός». Σήμερα ακριβώς εμείς σε τούτο το σώμα 'πού το 2018 εκαταργήσαμε ένα συνταγματικό δικαίωμα που εδώσαμε σε τούτους τους πολίτες, να μπορούν να προσφεύγουν στη δικαιοσύνη. Δυστυχώς, κύριοι συνάδελφοι και κυρίες, φανήκαμε κατώτεροι των περιστάσεων και του όρκου που δώσαμε, γιατί αποστέρησαμε ακριβώς αυτό το συνταγματικό δικαίωμα του πολίτη, να μπορεί να προσφεύγει στη δικαιοσύνη. Εάν αύριο δηλαδή σκεφτώ ότι τα κακούργιοδικεία δεν προλαβαίνουν να εκδικάζουν τις υποθέσεις τους, θα απαγορεύσουμε στο θύμα να ασκεί το δικαίωμά του να προσφεύγει στη δικαιοσύνη, για να βρει το δίκαιό του από αυτό που έχει πάθει από τον θύτη. Αυτό έχουμε κάνει δυστυχώς! Και, αντί να διορθώσουμε το πρόβλημα με τον εκσυγχρονισμό της δικαιοσύνης, να μπορεί να αποδίδεται έγκαιρα, δυστυχώς καταργήσαμε το δικαίωμα του πολίτη, του δανειολήπτη.

Ως εκ τούτου, εγώ προσωπικά έχω πει εξαρχής ότι, ως θέση αρχής και σεβόμενος τον όρκο που έδωσα, δεν πρόκειται να αποσύρω ούτε την υπογραφή μου ούτε να καταψηφίσω τη συγκεκριμένη πρόταση νόμου. Και ανέμενα και από την παρούσα κυβέρνηση, που στηρίζω, ότι θα φέρει τέτοιου είδους προτάσεις, ασχέτως εάν σήμερα δεν καταφέρει να περάσει η συγκεκριμένη πρόταση νόμου, γιατί διαβλέπω κάποια οριακά ισοζύγια. Αναμένω από αυτή την κυβέρνηση να φέρει συνταγματική επαναφορά αυτού του δικαιώματος και όχι με μιλλοσφοντζίσματα! Γιατί τούτα ούλλα που λαλούμεν σήμερα έν' μιλλοσφοντζίσματα! Το δικαίωμα δεν επαναφέρεται και, εάν θέλουμε να είμαστε συνεπείς στον όρκο μας, μόνο επαναφορά του συνταγματικού δικαιώματος θα λύσει αυτή τη συνταγματική εκτροπή!

Η πρόταση νόμου που προσυπογράψω εκ μέρους της ΕΔΕΚ να θυμίσω ότι συμπεριλαμβάνει τρεις άλλες προτάσεις νόμου που καταθέσαμε ως ΕΔΕΚ από το 2018 με τον συναγωνιστή τον Κωστή τον Ευσταθίου και τον Μαρίνο τον Σιζόπουλο. Και αυτές οι προτάσεις ακριβώς συμπεριλαμβάνονται στη συγκεκριμένη πρόταση νόμου. Άρα, δεν μπορούμε να κάμουμε κωλοτούμπα!

Να θυμίσω επίσης ότι σε ό,τι αφορά την τροπολογία όπως την έχω καταθέσει και ο λόγος ακριβώς αυτής της τροπολογίας ήταν ότι... Ακριβώς προσπαθώντας να βρούμε λύσεις στο πρόβλημα το οποίο μας μεγέθυναν οι διάφοροι επαίοντες της οικονομίας, ότι επισύρει κινδύνους υποβάθμισης του αξιόχρεου της Κυπριακής Δημοκρατίας ή ότι τα στρες τεστ των τραπεζών δεν θα περνούσαν, είχα υποβάλει αυτή την πρόταση, η οποία περιόριζε, θα έλεγα, το εύρος στο οποίο θα μπορούσαν να κινηθούν οι δανειολήπτες. Και τι αφορούσε αυτό; Ακριβώς στον περιορισμό πριν από το 2018 των δανειζομένων, από την άποψη ότι μέχρι το 2018 οι πολίτες είχαν κάποιους διαφορετικούς τρόπους δανειοδότησης, ήξεραν διαφορετικούς κανόνες στα πλαίσια της αγοράς. Δυστυχώς, αυτό το δικαίωμα καταργήθηκε σε μια νύχτα, με αποτέλεσμα αρκετός κόσμος ο οποίος πλήρωνε -

και υπερμεγέθη- επιτόκια είτε από συνεργατικές είτε από εμπορικές τράπεζες να βρεθεί εκτεθειμένος. Έτσι λοιπόν, προσπαθώντας να διασκεδάσω αυτές τις ανησυχίες, έχω περιορίσει το μέγεθος της περιμέτρου. Κατέθεσα αυτή την πρόταση νόμου, θεωρώντας ότι όλα τα δάνεια τα οποία έγιναν πριν από το 2018 βρίσκονται μέσα σε εταιρείες εξαγοράς πιστώσεων και δεν είναι συστημικά δάνεια, για να δημιουργήσουν αυτά τα προβλήματα.

Την ίδια στιγμή να πω ότι, αναφορικά με την παρατήρηση που έχει κάνει ο κ. Παπαδούρης σε ό,τι αφορά τα δάνεια που είναι μετά το 2018, ναι, όντως έχει δίκαιο, γιατί θα έπρεπε να υπάρξει ακόμα μια πρόσθετη λέξη, η λέξη «ανανέωσης» δίπλα από τη λέξη «αναδιάρθρωσης», ακριβώς για να καλύπτει και αυτό το κομμάτι των δανείων, τα οποία δεν αναδιարθρώθηκαν, αλλά ανανεώθηκαν. Αν μπορεί να συμπεριληφθεί αυτή η λέξη, κυρία Πρόεδρε, σ' αυτή την τροπολογία την προφορική που κάνουμε, καλύπτει και την ανησυχία του κ. Παπαδούρη.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ και εγώ.

Ο κ. Σιζόπουλος για τα εναπομείναντα τέσσερα λεπτά.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ, κυρία Πρόεδρε.

Απλώς, αρχίζοντας την τοποθέτησή μου -σας ευχαριστώ πάρα πολύ- θέλω να υποβάλω στην ολομέλεια της Βουλής το νομοσχέδιο για τα ειδικά δικαστήρια, το οποίο κατέθεσε ο Δημοκρατικός Συναγερμός και η κυβέρνηση Νίκου Αναστασιάδη το 2019, για να διαπιστώσουν οι συνάδελφοι ότι δεν έχει καμιά σχέση με το περιεχόμενο του σημερινού σχεδίου νόμου. Είναι προφανές, αναφαίρετο δικαίωμα του πολίτη η προσφυγή στη δικαιοσύνη. Και αυτό το δικαίωμα από την πλευρά της ΕΔΕΚ επιχειρήσαμε πολλές φορές μέχρι σήμερα να το διασφαλίσουμε, αλλά δυστυχώς με την πλειοψηφία της Βουλής αντίθετη δεν κατορθώσαμε ποτέ να το πετύχουμε.

Να υπενθυμίσω ότι από το 2017 είχαμε καταθέσει την πρόταση νόμου για τη σύσταση του τμήματος ειδικής δικαιοδοσίας στα επαρχιακά δικαστήρια για κατεπείγουσα διαδικασία εκδίκασης αυτών των υποθέσεων, έτσι ώστε να μπορεί και ο δανειολήπτης να βρίσκει άμεσα το δικαίό του, αλλά την ίδια στιγμή να μη διαταράσσεται το χρηματοπιστωτικό σύστημα. Να υπενθυμίσω ότι έφτασε τρεις φορές στην ολομέλεια της Βουλής και καταψηφίστηκε από την πλειοψηφία. Κατά τα άλλα θέλουμε να ψηφίζουμε με τη διαδικασία του κατεπείγοντος σήμερα χωρίς συζήτηση το περιεχόμενο αυτού του σχεδίου νόμου.

Σήμερα συζητούμε τη συγκεκριμένη πρόταση νόμου και θέλουμε να τονίσουμε ότι η πρόταση αυτή είναι πρόταση νόμου η οποία κατατέθηκε το 2018 από την ΕΔΕΚ. Και έχω δώσει ήδη την τοποθέτηση, να δώσω και την αιτιολόγησή της, για να κατατεθεί στα πρακτικά, γιατί ακριβώς θέλαμε να διασφαλίσουμε σε μεγάλο βαθμό τη δικαιοδοσία των πολιτών να προσφεύγουν στα δικαστήρια. Και πάλι η πλειοψηφία της Βουλής απέρριψε αυτό το αίτημα. Γι' αυτό ακριβώς τον λόγο μέσα από τη μέχρι σήμερα διαδικασία και διαπιστώνοντας ότι η μονομερής αναστολή των εκποιήσεων μέχρι στιγμής όχι μόνο δεν έχει δώσει λύση στο πρόβλημα, αλλά αντίθετα έχει επιβαρύνει ακόμα περισσότερο τους δανειολήπτες... Και κυρίως ποιους δανειολήπτες; Αυτούς που δεν έχουν την οικονομική δυνατότητα, ενδεχομένως λόγω της κρίσης, να εξυπηρετήσουν τα δάνειά τους και πολύ περισσότερο αυτούς τους δανειολήπτες που στην ατυχία τους έχουν ένα προνομιακό ακίνητο. Αυτοί δεν γλιτώνουν με τίποτα! Όλες οι διαδικασίες είναι για να γίνει απορρόφηση του ακινήτου τους. Και εμείς με τον άκρα ή βήτα τρόπο συμβάλλουμε προς αυτή την κατεύθυνση. Είναι γι' αυτό που εκτιμήσαμε -και το βάλαμε τον περασμένο Μάρτιο και πάλι καταψηφίστηκε- ότι η επίλυση του προβλήματος πρέπει να γίνει στο πλαίσιο ενός πακέτου μέτρων που το κάθε μέτρο να ενισχύει το άλλο και να μπορεί ακριβώς να διαμορφώσει το καλύτερο δυνατό περιβάλλον προστασίας αφενός μεν των ευάλωτων δανειοληπτών -όχι των στρατηγικών κατοκτηριωτών- αφετέρου δε να μη διαταράσσει το χρηματοπιστωτικό σύστημα, αλλά και να μην τίθεται σε αμφισβήτηση η οικονομική βιωσιμότητα της πατρίδας μας.

Ήδη η κυβέρνηση αυτή τη στιγμή έχει δημιουργήσει ένα καινούργιο δεδομένο, μέσα από την αποδοχή προτάσεων από τα κόμματα, αλλά και με τις δικές της τις προτάσεις, στη διαμόρφωση ενός πακέτου. Και χαίρομαι, γιατί ακριβώς ο συνάδελφος ο Σταύρος ο Παπαδούρης είπε για τις προτάσεις οι οποίες ήταν και δικές τους προτάσεις. Μα, το γεγονός ότι η κυβέρνηση έρχεται και τις προτάσεις διάφορων κομμάτων τις αξιοποιεί, για να τις βάλει στο πακέτο αυτό τι σημαίνει; Σημαίνει ότι έχει την πρόθεση και τη διάθεση να δοθεί λύση σε αυτό το ζήτημα. Γι' αυτό και η δική μας η άποψη είναι ότι πρέπει όλοι -μακριά από οποιεσδήποτε προσωπικές κομματικές ή άλλες σκοπιμότητες και εμπλοκές και εμμονές- να καθίσουμε μέσα στο επόμενο χρονικό διάστημα των δύο μηνών με εποικοδομητική συνέργεια, με σωστή συνεργασία, να διαμορφώσουμε το καλύτερο δυνατό πακέτο προς όφελος αυτών που είπα προηγουμένως. Και, εάν η κυβέρνηση δεν το αποδεχτεί το πακέτο, ας έχει η κυβέρνηση την ευθύνη της απόρριψης. Γιατί να την έχει το κοινοβούλιο; Γιατί να την έχουμε οι βουλευτές; Για δέκα χρόνια προσπαθούμε να λύσουμε το πρόβλημα. Το πρόβλημα τώρα είναι οι δύο μήνες ή οι τρεις μήνες, από τη στιγμή που υπάρχει και οικειοθελής από την πλευρά των τραπεζών αναστολή εκποίησης της κύριας κατοικίας μέχρι την 31^η Οκτωβρίου 2023; Άρα λοιπόν, εμείς θεωρούμε ότι υπάρχουν καινούργια

δεδομένα, που δεν πρέπει να τα αφήσουμε να χαθούν· πρέπει να τα αξιοποιήσουμε στον μεγαλύτερο δυνατό βαθμό.

Για το θέμα της τροπολογίας, για να κλείσω, γιατί δεν είναι η ώρα να μακρηγορήσουμε, η δική μου η τροπολογία είναι συγκεκριμένη. Πηγαίνει ο δανειολήπτης στο δικαστήριο και το δικαστήριο αποφασίζει αναστολή της διαδικασίας εκποίησης. Με τις σημερινές διαδικασίες μετά από πόσα χρόνια θα ληφθεί η τελική απόφαση του δικαστηρίου; Σε τρία χρόνια, σε τέσσερα χρόνια; Μπορεί και σε πέντε χρόνια. Όλο αυτό το χρονικό διάστημα δεν θα επιβάλλονται οι τόκοι και οι υπερχρεώσεις; Θα μπορεί ο δανειολήπτης μετά από πέντε χρόνια, όταν θα διπλασιαστεί σχεδόν το ποσό του δανείου του, να μπορέσει να το διαχειριστεί; Άρα, του δίνεις ένα δικαίωμα που στην ουσία δεν είναι δικαίωμα· θα είναι καταστροφή. Γι' αυτό και λέμε ότι το ειδικό τμήμα δικαιοδοσίας στα επαρχιακά δικαστήρια θα έχει τη δυνατότητα να εκδικάζει αυτές τις υποθέσεις σε διάστημα μερικών μηνών. Και, για να συνεχίσω απ' εκεί που ξεκίνησα, θα πω ότι στο νομοσχέδιο το οποίο κατατέθηκε το 2019 προνοούνται εξήντα ημέρες για να εκδικαστεί η διαδικασία της αίτησης και εξήντα ημέρες της έφεσης, δηλαδή σε τέσσερις μήνες. Άρα, αυτό είναι πάρα πολύ σημαντικό, ναι, να το στηρίξουμε. Και μελετήστε το καλά, να δείτε τι γίνεται. Γι' αυτό ακριβώς και εμείς θέλουμε να υπάρχει την ίδια στιγμή και η μονομερής αναστολή των εκποιήσεων παράλληλα με την αναστολή της επιβολής των τόκων και των υπερχρεώσεων στο δάνειο, από τη στιγμή που θα το αποφασίσει το δικαστήριο.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Προχωράμε με το ΕΛΑΜ. Εσείς, κύριε Ιωάννου; Μοναδικός ομιλητής;

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτή)

Δύο;

Ωραία! Έχετε οκτώ λεπτά, στα τέσσερα να σας ειδοποιήσω.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΥΡΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΥΡΗΣ:

Επί προσωπικού. Αναγκάστηκα επί προσωπικού, θα ήθελα να ρωτήσω κάτι...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ελάτε. Να ρωτήσετε;

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΥΡΗΣ:

Δέκα δευτερόλεπτα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΥΡΗΣ:

Ανέφερε ο κ. Σιζόπουλος τζιαι συμφωνούμε, αγαπητέ μου Μαρίνο, έντζιε διαφωνούμε... Τις προτάσεις που ήρθαν εμείς θα τις δούμε εποικοδομητικά, έντζιε αλλάζει κάτι. Εποικοδομητικά θα τες δούμε. Απλώς, η πρόταση η σημερινή δεν αναιρεί την οποιαδήποτε άλλη πρόταση. Εποικοδομητικά και καλοπροαίρετα θα τες συζητήσουμε τον Σεπτέμβρη, όταν θα ξεκινήσει η συζήτηση.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα το συζητήσετε -είμαι σίγουρη- μεταξύ σας στη συνέχεια. Ωραία!

Ελάτε, κύριε Ιωάννου, σας ακούω.

ΣΩΤΗΡΗΣ ΙΩΑΝΝΟΥ:

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Καταρχάς, να ξεκαθαρίσουμε και να υπενθυμίσουμε σε όσους το έχουν ξεχάσει ότι δεν είναι πρόταση νόμου μόνο ενός κόμματος· είναι πρόταση νόμου αρκετών κομμάτων, μεταξύ αυτών και του ΕΛΑΜ. Και είναι

προϊόν μιας εργασίας και συγκλίσεως των κομμάτων που την υπογράφουν, γιατί όλοι μας πάνω-κάτω είχαμε τις δικές μας προτάσεις και καταλήξαμε σ' ένα τελικό κείμενο. Και τι λέμε; Το πιο απλό. Το δικαίωμα κάποιου ανθρώπου να προσφύγει στη δικαιοσύνη. Και για ποιους λόγους; Για να διαπιστωθεί το ύψος του οφειλόμενου ποσού και αν του έχουν επιβληθεί καταχρηστικές ρήτρες. Ζητήματα δηλαδή που, αν υπάρχουν σε μια σύμβαση, είναι παράνομα.

Δεν αναφερόμαστε σε καμία περίπτωση και πουθενά στην πρότασή μας σε καθολική αναστολή των εκποιήσεων. Γιατί και αυτό το έχουμε ακούσει. Αναφερόμαστε σε υποθέσεις οι οποίες μπορεί να κλείσουν σε δύο με τρεις μήνες το πολύ. Και είναι κάτι που ήδη γίνεται στα κυπριακά δικαστήρια. Και λέμε επίσης το πιο απλό: Καμία τιμωρία, εφόσον δεν υπάρξει εκδίκηση της υπόθεσης και επιβολή της ποινής. Και «τιμωρία» εδώ σημαίνει «εκποίηση της πρώτης κατοικίας, της επαγγελματικής στέγης και οτιδήποτε άλλο».

Τους στρατηγικούς κακοπληρωτές, στους οποίους αναφέρονται διάφοροι, ούτε είμαστε εμείς που τους έχουμε δημιουργήσει ούτε είναι εμείς που θέλουμε να τους υπερασπιστούμε. Τους στρατηγικούς κακοπληρωτές τους δημιούργησε το ίδιο το σύστημα και αυτό το παραδέχθηκε στην επιτροπή Οικονομικών ο ίδιος ο εκπρόσωπος της Κεντρικής Τράπεζας. Αλλά, αν θέλατε πραγματικά να τους διώξουμε αυτούς, θα εφαρμόζαμε την κατηγοριοποίηση για την οποία μιλάμε εδώ και αρκετά χρόνια. Και, επειδή γίνεται λόγος συνεχώς στο πακέτο μέτρων που έφερε η κυβέρνηση, καλοδεχούμενο, είναι όμως διαφορετικό το αντικείμενο το οποίο πραγματευόμαστε στη σημερινή πρόταση νόμου. Και δεν γίνεται μια πρόταση νόμου πριν από έναν μήνα να ήταν υπεύθυνη και σήμερα να είναι ανεύθυνη. Πριν από έναν μήνα να είναι επωφελής και σήμερα να απειλεί την οικονομία της Κύπρου. Ή το αντίθετο. Γιατί θυμίζω ότι οι προτάσεις για τον Χρηματοοικονομικό Επίτροπο και τη διαιτησία συζητήθηκαν μία φορά στην επιτροπή Οικονομικών, βρίσκοντας όμως αρνητική αντιμετώπιση.

Το ΕΛΑΜ έχει σταθερή θέση, τη διατηρεί και τη στηρίζει. Προστασία των συμπατριωτών μας απέναντι στις αυθαιρεσίες των τραπεζών. Και, αν σήμερα αναφερόμαστε σε κόκκινα δάνεια, εμείς εννοούμε με αυτή μας την πολιτική τοποθέτηση όλους τους συμπατριώτες μας. Αυτούς που χρεώνονται, για να αλλάξουν μία επιταγή, αυτούς που βλέπουν τα επιτόκιά τους να αυξάνονται αδικαιολόγητα, αυτούς που το τραπεζικό σύστημα δεν τους δανειοδοτεί, χωρίς να πάρει εξασφαλίσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

Επόμενος ομιλητής ο κ. Παπαγιάννης. Έχετε πέντε λεπτά.

ΛΙΝΟΣ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Αυτό που συμβαίνει σήμερα είναι καταρχάς παράλογο, παράδοξο και καθόλου σωστό όσον αφορά τον ορθολογισμό αυτού του σώματος. Αναφέρομαι κυρίως στις πιέσεις που έχουν δεχθεί οι εισηγητές αυτής της πρότασης και θεωρώ ότι ήταν οριζόντιες και καθολικές και προέρχονται από κάποιους που, απ' ό,τι φαίνεται, είναι πρώτα παραπληροφόρημένοι και κατά δεύτερο δεν έχουν αντιληφθεί το τι θέλουμε να επιτύχουμε. Αν έχουν αντιληφθεί το τι θέλουμε να επιτύχουμε, τότε σημαίνει ότι έχουν διαλέξει στρατόπεδο. Και δεν είναι σίγουρα με την πλευρά των δανειοληπτών.

Ζητούμε, λοιπόν, μια σειρά από βουλευτές προερχόμενοι από διάφορα κόμματα -και όχι μόνο από το ΑΚΕΛ, όπως προσπαθούν να περάσουν ήδη αυτοί που προσπαθούν να την περάσουν την πρόταση νόμου σήμερα- να προστατεύσουμε αυτούς που φωνάζουν ότι οι συμβάσεις τους, τα δάνειά τους δηλαδή, έχουν μετατραπεί στην ουσία υποχείρια των τραπεζών. Κάποιος -είναι πραγματικό το παράδειγμα, το γνωρίζουν εκ δεξιών μου πάρα πολλοί, είμαι βέβαιος- που έχει δανειστεί €7 εκατομ. και έχει πληρώσει με αποδείξεις €8 εκατομ. είναι στρατηγικός κακοπληρωτής; Επειδή στις επόμενες μέρες πρόκειται να χάσει την περιουσία του σε πολύ μεγάλο βαθμό και, παρ' όλο που έχει δώσει πολύ περισσότερα απ' αυτά που έχει λάβει, ούτε οι αναστολές των δανείων θα τον καλύψουν ούτε τα σχέδια της κυβέρνησης θα τον καλύψουν ούτε και αυτά που ακούμε πρόκειται να τον καλύψουν.

Κάποιος από το ίδιο χωριό ο οποίος έχει δανειστεί €250.000, στην ελεύθερη επαρχία Αμμοχώστου, έχει πληρώσει €170.000 με αποδείξεις -τις έχω δει με τα μάτια μου, θεωρώ ότι ακόμα τρεις βουλευτές τις έχουν δει με τα μάτια τους- και αυτός είναι στρατηγικός κακοπληρωτής, σύμφωνα με τα όσα ακούμε. Και αυτός τον Σεπτέμβρη θα έχει την περιουσία του, επειδή «όλως τυχαίως» η περιουσία του έχει εκτιμηθεί για δεύτερη φορά με διαφορετικό ποσό και δεν εμπίπτει στην αναστολή.

Θέλω με την ειλικρίνεια που με διακατέχει να παρακαλέσω τους βουλευτές οι οποίοι θέλουν να είναι εντάξει με τον εαυτό τους, τη συνείδησή τους και τον όρκο τους να κοιτάξουν τις πραγματικές αιτίες των πιέσεων. Καμία οικονομία δεν πρόκειται να κινδυνεύσει, εάν απλώς για σαράντα ή πενήντα μέρες δώσουμε το δικαίωμα σ' έναν δανειολήπτη να το αποδείξει, εάν έχει δεχθεί καταχρηστικές ρήτρες και το ποσό το οποίο τον

έχουν ενημερώσει ότι χρωστά δεν είναι το πραγματικό. Καμία οικονομία δεν θα καταρρεύσει, εάν αυτές οι υποθέσεις αποδειχθούν ότι είναι λανθασμένες, και θα συνεχιστεί η διαδικασία εκποίησης. Αν όμως συμβεί το αντίθετο, πρέπει όσοι δώσατε συγχωροχάρτι τόσες φορές είτε με τη στάση σας είτε με την ψήφο σας στους τραπεζικούς οργανισμούς να λογοδοτήσετε. Και αυτό θα γίνει, επειδή πολύ απλά θα αποδειχθεί στο δικαστήριο -κάτι που δεν βλέπω να γίνεται μέσα από την ψήφιση- ότι είχαμε δίκαιο όσοι φωνάζαμε και, επειδή έχω ακούσει τους συναδέλφους, θεωρώ ότι δεν πρέπει σκοπός κανενός να είναι ούτε η υποτίμηση του σώματος ούτε και η υποτίμηση του καθενός ξεχωριστά.

Ζητούμε, λοιπόν, να σταθείτε υπεύθυνα απέναντι σε όσους κινδυνεύουν να χάσουν τις περιουσίες τους και απέναντι σε όσους πληρώνουν. Επειδή με αυτή την πρόταση νόμου κανένας στρατηγικός κακοπληρωτής δεν πρόκειται να επωφεληθεί.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ και εγώ.

Το Δημοκρατικό Κόμμα και ο πρόεδρος. Θα μιλήσετε μόνο εσείς;

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Θα δείξει!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Αστεειυόμενη)

Θα αναμένουμε εναγωνιωδώς τη συνέχεια!

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κυρία Πρόεδρε,

Επειδή, συνάδελφοι, έχουμε ενώπιόν μας για ακόμα μία φορά ίσως το πιο περίπλοκο, πολύπλευρο, ευαίσθητο πρόβλημα που αντιμετωπίζει σήμερα η κυπριακή κοινωνία, η κυπριακή οικονομία... Όπως είπα προηγουμένως, εμείς κατανοούμε ότι οι βουλευτές υπέγραψαν αυτή την πρόταση νόμου στην απουσία μιας συγκροτημένης πρότασης από πλευράς της κυβέρνησης, θεωρούμε όμως ότι πλέον υπάρχει μια ολοκληρωμένη, σφαιρική, ισορροπημένη κυβερνητική πρόταση, με την οποία φυσικά και συμφωνούμε, πρέπει να τύχει επεξεργασίας, να συμπληρώσουμε τα όποια κενά ενδεχομένως να έχουν αυτά τα μέτρα, που έχει επεξηγήσει στην επιτροπή Οικονομικών ο Υπουργός Οικονομικών, και με αυτό τον τρόπο να προσφέρουμε από τη μια πραγματική προστασία στις ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού, στους ευάλωτους δανειολήπτες, στους καλόπιστους δανειολήπτες, αλλά από την άλλη να μη θέσουμε σε περιπέτειες, σε αμφισβήτηση τη σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος.

Δεν είχα πρόθεση να σχολιάσω κάποια πράγματα, αλλά θα το κάμω, γιατί κάποιοι συνάδελφοι που άκουσα προηγουμένως να τοποθετούνται θεωρούν ότι εξυπνήσαμε μια καλή ημέρα το 2018 και αλλάξαμε τον νόμο! Και μιλούν για το έγκλημα του 2018. Καλά, τα εγκλήματα πριν από το 2018 τα εξεχάσαμε; Εξεχάσαμε το κούρεμα των ελληνικών ομολόγων, που μας εφόρτωσε €4,8 δις ζημιές; Αυτά είναι που πληρώνουν σήμερα οι δανειολήπτες και οι φορολογούμενοι. Εξεχάσαμε τις δεκαεφτά υποβαθμίσεις της κυπριακής οικονομίας από το 2011 μέχρι το 2012, που μας οδήγησαν στο μνημόνιο και στο κούρεμα; Αυτά είναι που πληρώνουν σήμερα οι δανειολήπτες, οι εγγυητές τους τζιαι οι Κύπριοι πολίτες. Εξεχάσαμε, κυρία Πρόεδρε, την απόρριψη του πρώτου κουρέματος; Τζιαι τότε ακούσαμε πύρινους λόγους! Κτυπούσαμε όλοι -τζιαι εγώ μεταξύ αυτών- τα σπίτια μας τζιαι λαλούσαμεν έξω, μες στους δρόμους, ότι θα τους πετάξουμε στη θάλασσα! Τελικά, επετάξαμε την κυπριακή οικονομία στα σκουπίδια! Τα εξεχάσαμε όλα αυτά, κυρία Πρόεδρε. Και ξαφνικά «εξυπνήσαμεν το 2018 τζιαι αλλάξαμεν τον νόμο»!

Η πραγματικότητα είναι ότι όλα αυτά τα χρόνια μέχρι και σήμερα προσπαθούμε να διορθώσουμε εκείνα τα εγκλήματα! Και την κακοδιαχείριση του συνεργατισμού, που οδήγησε στην κατάρρευσή του, που άμεσα μας οδήγησαν να πάμε να αλλάξουμε τον νόμο, όχι επειδή το επιλέξαμε, αλλά επειδή ήταν να ξανακουρέψουν τον κόσμο! Τζιαι δεν είχαμε λεφτά ως κράτος να εγγυηθούμε τις καταθέσεις! Τούτα έν' τα εγκλήματα! Όι το τι εκάμαμεν το '18! Το '18 επροσπαθήσαμε να διορθώσουμε τα εγκλήματα. Αυτή είναι η πραγματικότητα!

Κυρία Πρόεδρε,

Απολογούμαι που ανέβασα και τον τόνο της φωνής μου! Η πραγματικότητα που έχουμε μπροστά μας είναι ότι αυτή η πρόταση νόμου που έχουμε μπροστά μας θα ξαναοδηγήσει την κυπριακή οικονομία σε περιπέτειες. Όπως μας έχουν πει στην επιτροπή Οικονομικών, ο κίνδυνος αυτής της πρότασης είναι ο εξής: Οι τράπεζές μας έχουν €3,5 δις κεφάλαια. Οι προβλέψεις των τραπεζών μας, αυτή τη στιγμή που μιλάμε, είναι για €1,1 δις. Με την ψήφιση αυτής της πρότασης νόμου οι ανάγκες κεφαλαίων των τραπεζών την επόμενη ημέρα θα γίνουν €2,2 δις για τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια συν μερικά άλλα δισεκατομμύρια για τα

εξυπηρετούμενα δάνεια, γιατί και για εκείνα πρέπει πλέον να έχουν προβλέψεις με την ψήφιση αυτής της πρότασης νόμου.

Επομένως, την επομένη της ψήφισης, εάν ψηφιστεί, θα οδηγήσουμε την κυπριακή οικονομία αμέσως σε μία τραπεζική κρίση. Θέλω να μου απαντήσουν οι εισηγητές αυτής της πρότασης, εκείνοι που θα την ψηφίσουν, ποια είναι η εισηγήσή τους για το τι θα κάνουμε την επόμενη μέρα, όταν θα οδηγήσουν την κυπριακή οικονομία σε μια νέα τραπεζική κρίση.

Έχουμε τον Οργανισμό Χρηματοδότησης Στέγης. Την επόμενη μέρα της ψήφισης αυτής της πρότασης νόμου θα έχουμε μια ζημιά της τάξης των €350 εκατομ. Θέλω να ακούσω απ' αυτούς που θέλουν να ψηφίσουν την πρόταση νόμου να μου πουν πού θα βρούμε τα €350 εκατομ. για να καλύψουμε αυτές τις ζημιές.

Επιπρόσθετα, την επομένη της ψήφισης αυτής της πρότασης νόμου είναι η εκτίμηση της Κεντρικής Τράπεζας, του Υπουργείου Οικονομικών, του Χρηματοοικονομικού Επιτρόπου ότι θα ακολουθήσουν ενδεχομένως υποβαθμίσεις της κυπριακής οικονομίας, αύξηση των επιτοκίων των κυπριακών ομολόγων, αύξηση των επιτοκίων που πληρώνουν οι δανειολήπτες που πληρώνουν τις δόσεις τους. Θεωρούμε ότι αυτή θα είναι μια εξέλιξη που δεν μας αφορά και δεν πρέπει να μας προβληματίσει; Αφήνω την ΚΕΔΙΠΕΣ, που θα καταδικάσουμε τους Κυπρίους φορολογουμένους, που πλήρωσαν €6 δις για τα εγκλήματα που ανέφερα προηγουμένως, να μην τα εισπράξουν ποτέ...

Απ' εκεί και πέρα, θέλω να τονίσω, κυρία Πρόεδρε, ότι αυτά δεν τα λέω εγώ. Τα λέει η Κεντρική Τράπεζα, τα λέει ο Χρηματοοικονομικός Επίτροπος, ο οποίος είναι ο άνθρωπος που βκάλλει αποφάσεις εναντίον των τραπεζών. Τα λένε αυτοί οι αξιωματούχοι και θέλω να ρωτήσω το εξής: Αυτοί καταstroφολογούν. Γιατί οφείλουμε να πούμε και να ρωτήσουμε το εξής: Η αξιοπιστία του καθενός έχει σημασία. Ποιοι καταstroφολογούν; Αυτοί οι αξιωματούχοι ή κάποιοι άλλοι που μας οδήγησαν στην καταstroφή του 2013; Ποιοι λένε την αλήθεια;

Επίσης, κυρία Πρόεδρε, υπάρχει η ηθική διάσταση αυτής της πρότασης. Δε διαχωρίζει τους καλόπιστους και τους κακόπιστους δανειολήπτες. Βοηθά ακόμα και τους απατεώνες, τους εκατομμυριούχους, που δε θέλουν να πληρώνουν τα δάνειά τους, σε αντίθεση με την κυβερνητική πρόταση που θα αναφέρω στη συνέχεια, που δεν έχει αυτό το ζήτημα. Και θα εξηγήσω τον λόγο.

Σημειώνω επίσης τα εξής: Ενώ ενδεχομένως να αναστέλλονται σε κάποιες περιπτώσεις οι εκποιήσεις, κανένα άλλο μέτρο είσπραξης του χρέους δεν αναστέλλεται. Τα μέτρα είναι εκεί, θα συνεχίζουν και, άρα, θα φορτώσουμε αυτές τις υποχρεώσεις πάνω στους εγγυητές αυτών δανειοληπτών. Ο δανειολήπτης ο κακόπιστος πήρε δηλαδή τα λεφτά, κρατά το ακίνητό του· ο εγγυητής που δεν έπιασε ούτε σεντ και δεν έχει ακίνητο, να πληρώσει το χρέος, να τον πτωχεύσουν, να του κατάσχουν κινητή περιουσία. Ε, αυτά γιατί δεν τα αναστέλλετε παράλληλα; Επιλέξαμε ότι θα φορτώσουμε τα χρέη πάνω στους εγγυητές.

Τέλος, κυρία Πρόεδρε, θεωρώ ότι όντως υπάρχουν πολλοί καλόπιστοι δανειολήπτες που όντως έχουν προβλήματα λόγω των απαντωτών κρίσεων και πρέπει να τους στηρίξουμε. Και αυτό πράττει η κυβερνητική πρόταση που έχει παρουσιάσει ο Υπουργός Οικονομικών με τη δημιουργία ενός ειδικού δικαστηρίου, το οποίο θα καλείται να εκδικάζει τέτοιες υποθέσεις. Τον μηχανισμό της Κεντρικής Τράπεζας, ο οποίος ήταν έτοιμος εδώ και καιρό για την αναστολή εκποιήσεων κατοικιών €350 εκατομ. και κάτω.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Χιλιάδων.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

€350.000. Σήμερα με τα νούμερα δεν τα πάμε καλά!

Την αναβάθμιση των αρμοδιοτήτων του Χρηματοοικονομικού Επιτρόπου, όπως εξηγήθηκε προηγουμένως. Το σχέδιο «Ενοίκιο Έναντι Δόσης», που θα καλύπτει τους φτωχούς δανειολήπτες. Το Σχέδιο Εστία, που έχει ως στόχο την κάλυψη των μικρομεσαίων δανειοληπτών, την επιχορήγηση οικιστικών και επιχειρηματικών δανείων. Και ήδη, όπως έχει αναφερθεί προηγουμένως, έχουν ψηφιστεί δύο προτάσεις για την υποχρεωτική πληροφόρηση των δανειοληπτών. Το δικαίωμα ξεκαθάρισης του χρέους από εμπειρογνώμονα, πριν να συνεχίσει η διαδικασία με την επιστολή Θ και ο καθορισμός του τρόπου υπολογισμού αξίας του ακινήτου που δίνεται μέσα για το δάνειο. Και, όπως είπα προηγουμένως, η διαφορά της κυβερνητικής πρότασης είναι ο δανειολήπτης, που του δώσαμε το δικαίωμα να αναστείλει την εκποίησή του. Ε, ναι, πρέπει να δείξει ότι έχει ανταποκριθεί στις προσπάθειες αναδιάρθρωσης του δανείου. Μπορεί να μην τα κατάφερε και γι' αυτό τον λόγο αναστέλλεται η συγκεκριμένη εκποίηση.

Επομένως, θεωρούμε, κυρία Πρόεδρε, πως αυτή η πρόταση μπορεί να αποτελέσει τη βάση διαχείρισης του προβλήματος των μη εξυπηρετούμενων δανείων. Αυτή η κυβέρνηση κληρονόμησε ένα πρόβλημα μιας καταstroφικής πορείας και μέσα σε τέσσερις μήνες, ναι, έχει παρουσιάσει μια ολοκληρωμένη, ισορροπημένη πρόταση για τη διαχείριση των μη εξυπηρετούμενων δανείων. Δεν ισχυρίζομαι ότι στο παρελθόν δεν παρουσιάστηκαν άλλες προτάσεις, να μην παρεξηγούμαι. Απλώς, θεωρώ ότι, όταν τρέχαμε από κρίση σε

κρίση και παίρναμε μέτρα αποσπασματικά, ενδεχομένως να μη δόθηκε η δυνατότητα να παρουσιαστεί μια ολοκληρωμένη πρόταση. Εμείς πιστεύουμε ότι αυτή είναι η πρώτη φορά που παρουσιάζεται αυτή η ολοκληρωμένη πρόταση και επί τούτου να μου επιτρέψετε να πω το εξής: Θα υποστηρίξουμε την τροπολογία που έχει καταθέσει η ΕΔΕΚ για την παγοποίηση των επιτοκίων για τους λόγους που εξήγησα προηγουμένως, γιατί δεν γίνεται να αναστέλλεις την εκποίηση και να φορτώνεις τα χρέη σε άλλους. Επίσης, δεν μπορούμε να υποστηρίξουμε την τροπολογία που θέλει να περιορίσει την πρόταση νόμου μόνο στα χρέη του 2018, γιατί οφείλουμε να ρωτήσουμε: «Καλά, κάποιος που πήρε €10 εκατομ., δεν πλήρωσε ποτέ τη δόση του, επειδή έκανε το δάνειο πριν από το 2018, θα προστατεύεται και κάποιον που έπιασε δάνειο το 2019 €200.000 θα τον εγκαταλείψουμε;». Αντίθετα, η κυβερνητική πρόταση προστατεύει τις κατοικίες €350.000 για όλους και γι' αυτό θεωρούμε ότι είναι μια σαφέστατα καλύτερη πρόταση.

Ευχαριστώ πάρα πολύ, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ και εγώ.

Θέλει κάποιος άλλος να μιλήσει από το Δημοκρατικό Κόμμα;

Κύριε Μυλωνά, έχετε δύο λεπτά.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ:

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ελάτε. Πάντα είστε σύντομος εξάλλου.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ:

Θα κάνω ό,τι μπορώ, κυρία Πρόεδρε, ευχαριστώ πάρα πολύ.

Λοιπόν, το 2018 είχα μόλις ενταχθεί στο Δημοκρατικό Κόμμα. Ήμουν ανεξάρτητος βουλευτής εκείνη την περίοδο. Ήμουν φανατικά εναντίον της πρότασης του Δημοκρατικού Κόμματος, είχα τσακωθεί και με τον πρόεδρο του κόμματος και με τους συναδέλφους της τότε εποχής. Ένα βράδυ -ήταν να γίνει Παρασκευή, ήταν ο κ. Συλλούρης Πρόεδρος, τελικά έγινε την Κυριακή- ένας φίλος Κύπριος, ο οποίος ήταν σε πολύ καλή θέση στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, με πήρε τηλέφωνο και μου είπε να μη λερώσω τα χέρια μου, γιατί τη Δευτέρα θα έβγαινε σε εξυγίανση η Τράπεζα Κύπρου και σε δύο μήνες η Ελληνική. Τρομοκρατήθηκα. Κινδυνολογούσε; Μπορεί ναι, μπορεί και όχι. Δεν ήθελα να λερώσω τα χέρια μου.

Η πραγματικότητα είναι ότι από τότε μέχρι σήμερα έτρεξε πολύ νερό στο αυλάκι και συνυπογράφω αυτή την πρόταση νόμου μαζί με τους άλλους συναδέλφους. Θα δούμε μετά τι θα ψηφίσω, έτσι για να υπάρχει και λίγο suspense αν θα περάσει ή αν δε θα περάσει.

Ήθελα όμως να πω κάτι. Αφού είναι τόσο δύσκολο το θέμα και το αντιλαμβανόμαστε όλοι από όλες τις πλευρές, το ιδανικό θα ήταν συναινετικά και αφήνοντας ρεβανσιμούς ή άλλα θέματα -να μη χαρακτηρίσω- να δίνουμε τον χρόνο, πραγματικά θα έπρεπε να δώσουμε τον χρόνο, εάν υπήρχε καλύτερη λύση μέχρι τον Σεπτέμβρη, αφού έχουμε την 31^η Οκτωβρίου. Υπάρχουν αυτά στην κυπριακή κοινωνία, δυστυχώς. Ανεκτό. Σεβαστό, όπως θα είναι σεβαστή και η απόφαση όσων από εμάς μπορεί να διαφωνήσουμε αργότερα και με το κόμμα μας το ίδιο. Διότι πάνω απ' όλα, κυρία Πρόεδρε, εμείς οι Έλληνες αγαπούμε πολύ την οικογένεια και πάρα πολύ την εστία. Από αρχαιότατων χρόνων. Και είναι το ωραιότερο πράγμα που μπορεί να έχει ένας άνθρωπος η εστία.

Δίκαια ή άδικα οι ένοχοι -και η ευθύνη γι' αυτούς που δεν μπορούν να αποπληρώσουν τα δάνειά τους- δεν είναι οι νοικοκυραίοι Κύπριοι· είναι αυτοί που εγκλημάτησαν τις προηγούμενες δεκαετίες σ' αυτό τον τόπο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, συνάδελφε.

Και εσείς έτσι σύντομα, κυρία Κουλία μου.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Θα έρθω... Συγγνώμη, κυρία Πρόεδρε, είμαστε εισηγητές της πρότασης νόμου. Έχουμε συνταγματικό δικαίωμα να πούμε τη θέση μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Κουλία, έχετε δύο λεπτά ακριβώς και ήδη έχω επιτρέψει και στον καλό συνάδερφο τον κ. Μυλωνά εκτός του συμφωνημένου χρόνου, γιατί και ο ίδιος είναι εισηγητής, και θα περιοριστείτε στα δύο λεπτά ακριβώς.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κυρία Πρόεδρε, με όλο τον σεβασμό, είμαι εισηγητής της πρότασης και θα πω την άποψή μου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και οι υπόλοιποι είναι εισηγητές και σεβάστηκαν τον χρόνο.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Ωραία, να ζητήσουν τον λόγο! Και νομίζω είμαι πάντα σύντομος, να μην...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει, συζητούμε άδικα. Δύο λεπτά θα ολοκληρώσετε, δε θα το κάνουμε θέμα τώρα. Ελάτε.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Καταρχάς, σήμερα δεν είμαστε ούτε στο 2013 ούτε στο 2018 που υπήρχε η κρίση. Σήμερα πήραμε εκατό αναβαθμίσεις και είμαστε στο 2023. Τι σκοπεύει τούτη η πρόταση νόμου; Όταν δοκιμάσαμε ξανά το 2019 - νομίζω εισηγητής ήταν και ο κ. Παπαδόπουλος- να κάνουμε το ίδιο, ήρθε τότε ο κ. Ηροδότου ο πρωτοτραπεζίτης της χώρας και είπε ότι θα φέρει πρόταση τον Σεπτέμβρη. Αν τον είδατε και εσείς, τον είδαμε και εμείς, τον περιμένουμε ακόμα! Και τώρα, που ξανάρθε η θηλιά στον κόμπο, κινήθηκε το σύμπαν ότι θα τα κανονίσουν! Τούτη η σκοπιμότητα είναι παντελώς απαράδεκτη.

Τι αιτείται ο πολίτης; Ο πολίτης αιτείται να έχει ίση ευκαιρία να παρουσιαστεί στο δικαστήριο, όπως καθορίζει το Σύνταγμα, το ευρωπαϊκό κεκτημένο, ο νόμος περί Συμβάσεων. Δεν είναι μόνο οι τράπεζες που έχουν υποθήκες. Υποθήκες έχουν και οι πολίτες μεταξύ τους. Ξέρετε δηλαδή κανένα νομικό σύστημα στο παγκόσμιο δημοκρατικό νομικό σύστημα που για έναν πολίτη που έκανε υποθήκη με τον κ. Λεωνίδου -λέω το όνομα του συναδέλφου- και δανειστήκαν μεταξύ τους να είναι άλλο το καθεστώς το νομικό που δικάζεται η μια διαφορά και άλλο της τράπεζας;

Εδώ όποιος αγγίζει την τράπεζα... είναι «ιερή αγελάδα»! Οι τράπεζες έχουν μετατραπεί σε δυνάστες του λαού. Και όλες αυτές οι αναδιարθρώσεις οι περιβόητες που λέτε ότι θα κάνουν -και τρέχουν στις τράπεζες- βάζουν χίλια και ένα εμπόδια! Υπάρχουν χίλιες και μία δυσκολίες! Και, όταν διαμαρτυρηθεί κάποιος, ουδείς τον λαμβάνει υπόψη. Και ο τραπεζίτης μας, ο Κεντρικός Τραπεζίτης, που είναι ο υποτιθέμενος επόπτης των τραπεζών, αντί να τους τραβήξει τα αφτιά και να τους βάλει μια γραμμή και μια τάξη, έμειναν ασύδοτοι και σήμερα ήρθε τρέχοντας να μας υποδείξει ότι πρέπει να βρούμε τρόπο!

Εγώ επαναλαμβάνω ότι σε τούτη τη χώρα οι πολίτες έχουν ίσο δικαίωμα όπως έχουν και οι Ευρωπαίοι πολίτες. Και το ευρωπαϊκό κεκτημένο και το σύνταγμα και ο νόμος περί Συμβάσεων έχει την ίδια αξία όπως έχει και για τους άλλους Ευρωπαίους πολίτες. Και είπε ο κ. Νικόλας: «Μα, τα κακά που έκαναν οι άλλοι;». Μα, ξέρεις, κύριε Νικόλα μου, καμιά χώρα που δεχτήκαν να τους κουρέψουν τα λεφτά τους; Μία να μου πείτε! Καλά, εμείς που είμαστε από το '60, που αγωνιστήκαμε και αποκτήσαμε ελευθερία σε τούτη τη χώρα και ήρθαμε το 2003, που μπήκαμε στην Ευρωπαϊκή Ένωση, από το 2003 έως το 2013 μετατραπήκαμε σε κλέφτες και αλητήριους; Γιατί το δεχτήκαμε τούτο; Και η Βουλή έχει τεράστια ευθύνη!

Άρα, είναι καιρός για τα αμαρτήματά μας να ζητήσουμε «ήμαρτον» από τον κυπριακό λαό και να τα διορθώσουμε. Και να μη μου λέτε ότι κινδυνεύουμε σήμερα. Καλά, για τρεις μήνες που θα δώσουν αναστολή οι τράπεζες θα μας υποβαθμίσουν; Για να δούμε αν θα μας υποβαθμίσουν! Μεταξύ της δημοκρατίας και της υποβάθμισης, κύριε Νικόλα, προτιμώ την υποβάθμιση. Σε σωστά κράτη πρέπει να υπερασπιζόμαστε το πολίτευμά μας και τα δικαιώματά μας.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Εσύ είσαι ειλικρινής! Να το πουν και οι άλλοι ότι θέλουν υποβάθμιση!

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Συγγνώμη, τι θα πει ειλικρινής; Είναι τούτο που θα πούμε τώρα; Εκείνο που έχουμε να πούμε είναι ότι πρέπει να ορθώσουμε το ανάστημά μας ως βουλευτές, να υπερασπιστούμε το πολίτευμά μας, το Σύνταγμά μας και το ευρωπαϊκό κεκτημένο! Είντα, οι Ευρωπαίοι μάς βάλουν €300 εκατομ. πρόστιμο για τους ρύπους! Δαμαί που υποβιβάζουμε το Σύνταγμα, γιατί δε μας βάζουν πρόστιμο; Πού 'ν' τους; Εκείνους που μας κούρεψαν πού 'ν' τους;

ΠΑΥΛΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ:

Κυρία Πρόεδρε, με την άδειά σας για δέκα δευτερόλεπτα;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Βεβαίως!

ΠΑΥΛΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ:

Επειδή θα μιλήσει το ΑΚΕΛ και ο Δημοκρατικός Συναγερμός νομίζω αμέσως μετά;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ:

Να μου λύσουν μια απορία, διότι πράγματι οι ευπαιδευτοί συνάδελφοι γνωρίζουν καλύτερα από εμένα το θέμα. Όλα αυτά που θα κάνουμε εμείς ή αυτά που θα λέει ότι θα κάνει η κυβέρνηση σε ποια δικαστήρια, με ποιους δικαστές... Τα τελευταία πέντε χρόνια -το είπα στον κ. Τορνάρη- έκαναν προσλήψεις είκοσι δικαστών και θέλουμε δικαστές για αιτητές ασύλου και για τις εκποιήσεις. Απλώς, αν μπορεί κάποιος να μου απαντήσει πώς θα λύσουμε το πρόβλημα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Λοιπόν, προχωράμε στο ΑΚΕΛ...

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κυρία Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συγγνώμη, συγγνώμη, κύριε Παπαδόπουλε, δε σας είδα, ελάτε!

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Επί προσωπικού, απλώς για αυτό το τελευταίο σημείο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Βεβαίως!

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Επειδή το είπα και ενδεχομένως να μην ακούστηκε, ο κ. Κουλίας όντως είναι ειλικρινής. Λέει ότι προτιμά την υποβάθμιση με αυτή την πρόταση νόμου, παρά κάτι άλλο... Οι επόμενοι συνάδελφοι που ενδεχομένως να πάρουν τον λόγο θα ήταν καλά να μας πουν αν και εκείνοι επιλέγουν την υποβάθμιση της κυπριακής οικονομίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ο κ. Στεφάνου θα μιλήσει εκ μέρους του ΑΚΕΛ. Ελάτε.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Είναι κουτοπονηριές αυτά τα πράγματα! Κουτοπονηριές!

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Θα προσπαθήσω να είμαι στα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όση ώρα θέλετε. Έχετε χρόνο. Α, εννοείτε θα υπάρξουν και άλλοι ομιλητές. Ναι, βέβαια! Ελάτε, σας ακούμε.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Αγαπητέ μου, κύριε Παπαδόπουλε, κάνε καλά με τον βουλευτή του κόμματός σου! Αλλά πρέπει να σας απασχολήσει το γεγονός ότι η πρόταση που κατατίθεται και συζητούμε είναι σχεδόν οριζόντια. Με εξαίρεση πάντοτε τον Συναγερμό, που, ναι, είναι συνεπής. Πάντα είναι με τις τράπεζες! Ακόμη δεν βαρέθηκε να ψηφίζει για τις τράπεζες, όπως είπε κάποτε ο κ. Αβέρωφ Νεοφύτου.

Ακούμε για πρόταση της κυβέρνησης. Επαναλαμβάνω, είναι προθέσεις και εξαγγελίες που έχουμε από την κυβέρνηση. Πρόταση δεν είδαμε και δεν είναι η πρώτη φορά που έρχεται η κυβέρνηση, η προηγούμενη και -προφανώς ως συνεχιστής της προηγούμενης- η σημερινή, που λέει «έχουμε πρόταση». Να μας επιτρέψετε να πούμε ότι τουλάχιστον είμαστε καχύποπτοι. Άλλωστε στη συζήτηση, στην όποια συζήτηση έγινε στην κοινή συνεδρία της επιτροπής Οικονομικών με την επιτροπή Νομικών αναφορικά με το τι προτίθεται να φέρει η κυβέρνηση, εκείνο που διαπιστώσαμε είναι ότι η κυβέρνηση θέλει πολλούς μήνες ακόμα για να διαμορφώσει προτάσεις. Ακόμα και την πρόταση που έφερε για το ειδικό δικαστήριο δεν μπορούσε να την τεκμηριώσει!

Ποιων τα εγκλήματα πληρώνουμε; Το είπε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. 17 Απριλίου του 2013. Των τραπεζών για τις κακές τραπεζικές πρακτικές και την ελλιπή εποπτεία. Καταλαβαίνω τη δυσκολία κάποιων να

αναφέρονται στις ευθύνες των τραπεζών! Εμείς δεν έχουμε κανένα πρόβλημα! Ακόμα και για το κούρεμα των ομολόγων, που ελέχθη, να υπενθυμίσω ότι σε γενικές συνελεύσεις μετόχων οι ταγοί των τραπεζών εδήλωναν ότι δεν κρατούν, δεν έχουν ούτε ένα ομόλογο ελληνικό! Και κανονικά έπρεπε να ήταν φυλακή· κανόνισαν και για τούτο να γλιτώσουν!

«Θα καταρρεύσουν οι τράπεζες»! Ακούσαμεν το και όταν ήρθαν τα κόμματα που ήρθαν στη Βουλή, για να ζητήσουμε νομοθετικά τρίμηνη αναστολή των εκποιήσεων. Είπαν «Παναγία μου, και το τραπεζικό σύστημα!» και δεν επέρασαν και τώρα έρχονται, λέει, «εθελούσια» οι τράπεζες για τρεις μήνες να αναστείλουν τις εκποιήσεις. Όταν δηλαδή οι τράπεζες το κάνουν δεν έχουν πρόβλημα· όταν η Βουλή, που είναι δημοκρατικό της δικαίωμα, το κάνει, θα καταρρεύσουν οι τράπεζες;

Ναι, έχουν μείνει €2,2 δις στις τράπεζες, τα υπόλοιπα από τα €24 δις είναι στα ταμεία. Και ξέρετε τι γίνεται με τα ταμεία αγοράς πιστώσεων και διαχείρισης πιστώσεων. Έχουν μείνει στα €2,2 δις. Όντως, οι τράπεζες κάνουν προβλέψεις για €1,1 δις. Τα €600 εκατομ. κέρδος που θα κάνουν φέτος οι τράπεζες με αυξητική τάση, διότι έχουν υπερκέρδη από την αύξηση των επιτοκίων και κανένας δεν τους συγκρατεί, πού τα βάλλουν;

Θέλω να πω τζιαι να κλείσω με το εξής, γιατί εννά μιλήσουν οι συνάδελφοί μου: Οι καταχρηστικές ρήτρες των τραπεζών τζιαι των ταμείων, για τις οποίες μιλά η Ευρωπαϊκή Οδηγία, γιατί ακόμα δεν εφαρμόστηκαν εις την κυπριακή νομοθεσία; Τα άλλα ούλλα 'πού τις Οδηγίες τα θέλουμε! Όταν έχει Οδηγία με ρητές πρόνοιες για να προστατευθούν οι δανειολήπτες και η προηγούμενη κυβέρνηση και αυτή η κυβέρνηση ποιούν την νήσαν, τότε καταλαβαίνετε τζιαι ποιες εν' οι προθέσεις!

Κλείνω με το εξής: Ναι, το συνταγματικό δικαίωμα των πολιτών είναι ανεκτίμητης αξίας τζιαι θα έπρεπε το Σύνταγμα πάντοτε να μας καθοδηγεί όλους. Για κάποιους εξαρτάται ποιους προστατεύει τζιαι ποιους εξυπηρετεί το Σύνταγμα. Για μας το Σύνταγμα εν' Σύνταγμα! Γι' αυτό θέλουμε να αποκατασταθεί το συνταγματικό δικαίωμα των πολιτών και ασφαλώς των δανειοληπτών.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Στεφάνου. Ο επόμενος...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Έν' με τη σειρά που εννά ξεκινήσουμε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ό,τι θέλετε. Εμίλησαν τεσσερισήμισι λεπτά, αναλόγως αφαιρείται από τον χρόνο σας, όσων θέλετε να μιλήσετε.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτή)

Α, εννοείτε με τον Δημοκρατικό Συναγερμό. Όχι.

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Όχι, εμείς έναν έχουμε στο τέλος.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επειδή ένας ομιλητής θα είναι από τον Δημοκρατικό Συναγερμό.

Ελάτε, κύριε Δαμιανού, στο βήμα.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι συζητούμε ένα ιδιαίτερα περίπλοκο ζήτημα και ασφαλώς ουδείς αμφισβητεί ότι έπρεπε να γίνουν πολλά σε ό,τι αφορά τη λεγόμενη διάσωση του τραπεζικού συστήματος. Αλλά σημειώνω ότι εδώ και χρόνια κάποιοι κόμπαζαν σ' αυτή την αίθουσα ότι έχουν σώσει με τις αποφάσεις τους τις αιματηρές το τραπεζικό σύστημα. Σήμερα εθθυμηθήκαν ότι κινδυνεύει.

Και βεβαίως, επειδή τίθενται ερωτήματα, υπάρχουν κάποια ειδικά ζητήματα τα οποία πρέπει εν τάχει να απαντήσω στον περιορισμένο χρόνο που έχουμε όλοι μας και όλες μας. Εύλογο το ερώτημα του συναδέλφου - τον ονομάζω γιατί το απηύθυνε- του κ. Μυλωνά, αλλά πρέπει να απευθυνθεί στο Υπουργείο Οικονομικών, το οποίο έφερε την πρόταση για ειδική δικαιοδοσία, όχι ειδικό δικαστήριο, ειδική δικαιοδοσία. Αυτή η πολύ

σύνθετη πρόταση λέει το εξής: «Να μπορεί το Ανώτατο Δικαστήριο, αφού αποφασίσει, να καταρτίσει διαδικαστικό κανονισμό, να αποσπάσει έναν, δύο, τρεις, πέντε δικαστές, για να εκδικάζουν ειδικά ζητήματα τραπεζών». Αυτό το πράγμα, που είναι η πρόταση -η μία και μοναδική ενώπιον του κοινοβουλίου- που πολύ σοφά αναβλήθηκε σήμερα, είναι το πακέτο της κυβέρνησης σε ό,τι αφορά το ζήτημα των εκποιήσεων. Και, όταν εθέσαμε τα ερωτήματα και προς το Ανώτατο και προς το Αρχιπρωτοκολλητήριο κατά πόσο είναι έτοιμο να εφαρμόσει αυτό το πράγμα, απάντησε μέσα από το ερώτημα του κ. Μυλωνά. Άρα, διερωτόμαστε ποιος συντονισμός υπήρξε γι' αυτά τα ζητήματα.

Καταχρηστικές ρήτρες. Τις αποφεύγουν κάποιοι όπως ο διάβολος το λιβάνι! Ξέρετε γιατί, παρά το ότι είναι δεσμευτικό κεκτημένο; Διότι υπάρχει νομολογία που λέει ότι, εφόσον διαπιστωθεί ύπαρξη καταχρηστικής ρήτρας, η σύμβαση είναι άκυρη. Ακόμα και η πρόταση έχει ακυρότητα και καθίσταται άκυρη. Αν θέλετε να κάμουμε νομική συζήτηση, να την κάμουμε εκτός αίθουσας, διότι εδώ εν' η ολομέλεια της Βουλής. Γι' αυτό και η πρόταση των συναδέλφων του ΔΗΚΟ, η οποία επαρκαιρίστηκε για τον Σεπτέμβριο, έχει αναφορά στην αμφισβήτηση υπολοίπου. Και, όταν προκάλεσαμε «γιατί δεν υπάρχει ρητή αναφορά στις καταχρηστικές ρήτρες;», μας είπαν ότι περιλαμβάνεται. Τοποθετήστε την και για τις καταχρηστικές ρήτρες τζιαι εννά εύρετε στήριξη και από εμάς τον ερχόμενο Σεπτέμβριο!

Με όλο τον σεβασμό στην επιχειρηματολογία του κ. Παπαδόπουλου, αλλά, αν είναι ανεύθυνη η πρόταση νόμου που σήμερα συζητιέται, έντζιε αφορά μόνο το ΑΚΕΛ! Δείτε τη συγκυβέρνησή σας! Δεν είναι εχτές που εκαταρίστηκε αυτή η πρόταση νόμου! Τύγχανε επεξεργασίας επί μήνες και όλη την περίοδο που είσαστε τα τρία συγκυβερνώντα κόμματα. Επομένως, εύρετέ τα μεταξύ σας! Έθθα επικαλεστώ τη γνωστή λέξη που ελεγόταν προεκλογικά, αλλά συντονιστείτε -να χαρείτε- για να ξέρουμε ακριβώς ποια εν' η πολιτική σας τοποθέτηση! Διότι και σήμερα από του βήματος τούτου τρεις πολιτικοί αρχηγοί μάς είπατε ότι θέλετε να ψηφίσουμε αναστολή καταβολής τόκων μέσα σ' αυτό που συζητούμε σήμερα. Αφού το συμφωνείτε και οι τρεις, γιατί δεν το φέρνετε μέσα από την κυβέρνησή σας, να εν' τζιαι συνταγματικό τζιόλας; Αλήθεια, είναι συνταγματικό; Δεν παραβιάζει το δίκαιο των συμβάσεων; Μήπως το θέλετε, για να εύρετε λόγο αναπομπής και αναφοράς;

Επί της ουσίας, κυρία Πρόεδρε, από το 2018 προειδοποιούσαμε από αυτό το βήμα ότι ήταν εγκληματική η αφαίρεση του δικαιώματος αποτελεσματικής προσφυγής στη δικαιοσύνη. Έκτοτε έχουμε θυματοποιήσει χιλιάδες συμπολιτών μας. Και ερχόμαστε σήμερα να κάμουμε τι, μακριά από όσους προσπαθούν να αναθεματίσουν αυτή την πρόταση νόμου, αρχικά των τριάντα τριών βουλευτών, όσων σήμερα παραμένουμε να υποστηρίζουμε αυτή την πρόταση νόμου κομμάτων και βουλευτών; Επειδή εκτιμούμε ότι υπάρχει υπεροπλία δυνατοτήτων των τραπεζών και ανισορροπία προνομίων των τραπεζών και δικαιωμάτων των δανειοληπτών, θεωρούμε καθήκον μας να προσθέσουμε ως λόγο με βάση τον οποίο δικαστής δικαιούται να αποφασίζει έκδοση προσωρινού διατάγματος, εφόσον τεκμηριωθεί από τον δανειολήπτη ύπαρξη καταχρηστικής ρήτρας ή το υπόλοιπο αμφισβητείται βάσιμα από τον δανειολήπτη. Και γνωρίζουν οι νομικοί στην αίθουσα ότι υπάρχουν και τρεις άλλες πολύ ισχυρές προϋποθέσεις, για να εκδοθεί ένα προσωρινό διάταγμα.

Άρα, αποφασίστε είτε έχετε εμπιστοσύνη στη δικαιοσύνη είτε -κατά που βολεύει σήμερα- δεν έχετε εμπιστοσύνη στη δικαιοσύνη, αλλά ισχύει η λογική του παραλόγου που λέει ότι πονάει χέρι, κόβει χέρι, επειδή καθυστερούν τα δικαστήρια να αφαιρέσουν από τους πολίτες το δικαίωμα να προσφύγουν στη δικαιοσύνη. Λυπούμαι πάρα πολύ· αυτό δεν είναι κράτος δικαίου, είναι κάτι άλλο, αλλά δεν είναι κράτος δικαίου! Όσον αφορά τους αριθμούς, αυτοί έχουν λεχθεί από τον συνάδελφο, γραμματέα του κόμματος, δεν θα επαναλάβω. Αλλά και εδώ καταρρίπτεται ένας μύθος, ότι η έγνοια δεν είναι για τις τράπεζες αλλά για τα επενδυτικά ταμεία, διότι τα είκοσι δύο δις ευρώ κόκκινων δανείων είναι εκεί, δεν είναι στις τράπεζες.

Και βεβαίως, επειδή πολλές φορές στην πολιτική μας επιχειρηματολογία προσπερνούμε στοιχειώδη πράγματα, ναι, έχουμε δεσμευτεί να τηρούμε το Σύνταγμα. Όταν διαβάσετε το προοίμιο της πρότασης νόμου που συζητούμε σήμερα επικαλείται πρόνοιες του Συντάγματος για την απρόσκοπτη πρόσβαση στη δικαιοσύνη, πρόνοιες του Συντάγματος για την αξιοπρεπή διαβίωση που διασυνδέεται με τη στέγη, πρόνοιες της πολιτικής δικονομίας, που, ακόμα και εάν υπάρξει πλειστηριασμός ή εκποίηση, υποχρεώνουν την πολιτεία να εξασφαλίζει αξιοπρεπή διαβίωση σ' αυτόν που θα ξεσπιτωθεί, πρόνοιες των δύο συμφώνων του '66 του ΟΗΕ που δεσμεύουν όλα τα κράτη μέλη του ΟΗΕ στη δίκαιη δίκη, στην απρόσκοπτη πρόσβαση στη δικαιοσύνη και στην αξιοπρεπή διαβίωση, στην πρόσβαση στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου -τα ανέφερε ο Κωστής, άρθρο 13- στην αποτελεσματική προσφυγή στη δικαιοσύνη. Είναι ενάμιση σελίδα διεθνείς υποχρεώσεις της Κυπριακής Δημοκρατίας, που σήμερα παραβιάζονται, με κορωνίδα τούτο για το οποίο εσείς, οι πιο Ευρωπαίοι 'πού μας, θέλετε αποτελεσματική εφαρμογή του κεκτημένου. Το άρθρο 1Α του Συντάγματος λέει ότι έχει υπεροχή το κεκτημένο, ακόμα και έναντι προνοιών του Συντάγματος. Οι καταχρηστικές ρήτρες είναι κεκτημένο, το οποίο συνειδητά αποφεύγετε να νομοθετήσετε, ακριβώς διότι προφανώς οι προτεραιότητές σας είναι κάποιες άλλες.

Τελευταίο σημείο, ολοκληρώνω, κυρία Πρόεδρε. Η πρόταση νόμου μας δεν λέει τίποτα περισσότερο από το αυτονόητο, ένας δικαστής να μπορεί να αποφασίσει κατά πόσο, με βάση τα δεδομένα που θα θέσει ενώπιόν του ένας δανειολήπτης, υπάρχουν καταχρηστικές ρήτρες. Άρα, να εκδώσει ένα προσωρινό διάταγμα που είναι επιστρεπτό -δεν είναι ανοικτού τέλους τα προσωρινά διατάγματα- να αποφασιστεί το συγκεκριμένο

ζήτημα και, αν τελικά δικαιωθεί η τράπεζα ή το ταμείο, να προχωρήσει σε εκποίηση.

Αλήθεια, ποιος θέλει να προστατεύσει τους στρατηγικούς κακοπληρωτές, εμείς ή εσείς που εφέρετε μια πρόταση σύμφωνα με την οποία, αν κάποιος έχει άνω του μισού εκατομμυρίου ευρώ μπορεί να προσφύγει, έστω και εάν είναι στρατηγικός κακοπληρωτής, ενώ, εάν έχει €310.000 και εμπίπτει στην κατηγορία, αλλά έχει καταχρηστική ρήτρα, δεν δικαιούται να προσφύγει στη δικαιοσύνη, διότι δεν έχετε περιλάβει την καταχρηστική ρήτρα στην πρότασή σας; Και, επειδή οι μύθοι καταρρίπτονται, η πρότασή σας, την οποία θέλετε να συζητήσουμε τον Σεπτέμβριο -και το αφήνω ασχολίαστο- περιλαμβάνει και την εξής πρόνοια, την οποία αναφέρω χωρίς σχολιασμό: Εκεί που μιλά για την αμφισβήτηση υπολοίπου η πρόταση νόμου των τριών κομμάτων, που θεωρούν ότι είναι η ολοκλήρωση του πακέτου της κυβέρνησης: «Νοείται περαιτέρω ότι, τυχόν απόφαση του δικαστηρίου σε σχέση με το πραγματικό ποσό που οφείλει δυνάμει της πιστωτικής διευκόλυνσης δεν είναι δεσμευτική και δεν έχει ισχύ δεδικασμένου», φίλτατέ μου Πανίκο Λεωνίδου.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Να μιλήσω;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Βεβαίως, ελάτε.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Πρέπει να απαντήσω, κυρία Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχετε ακόμα τρία-τέσσερα λεπτά. Ελάτε.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Πρέπει να απαντήσω όμως επί προσωπικού, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επί προσωπικού. Σύντομα, σας παρακαλώ.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Σίγουρα δεν με εξύβρισε ο συνάδελφος, αλλά τον έχω ακούσει με ιδιαίτερη προσοχή τον συνάδελφο, διπλά συνάδελφο, και νομικό και βουλευτή. Έχουν λεχθεί πολλές ανακρίβειες, έχουν λεχθεί πολλές αντινομίες. Δεν είναι έτσι τα πράγματα! Και θα αρκεστώ μέχρι εδώ και τον Σεπτέμβρη θα τα ξαναπούμε.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

Θα έρθουμε με συγκεκριμένα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επί προσωπικού και εσείς;

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Εγώ και αν θα μιλήσω επί προσωπικού!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Αστειευόμενη)

Και θα... to be continued τον Σεπτέμβρη! Ελάτε.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Θα παρακαλέσω, μόλις εξέλθουμε της αίθουσας, ο κ. Λεωνίδου να απαριθμήσει τις αντινομίες είτε στην ομιλία μου είτε στην πρόταση νόμου, που κατά τα άλλα συνυπογράφεται από τριάντα βουλευτές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία! Θα απαντήσει, είμαι σίγουρη.

Ελάτε, κύριε Λουκαΐδη, ολοκληρώστε την τοποθέτηση εκ μέρους της ομάδας σας.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Έχουν λεχθεί όλα ή σχεδόν όλα τζιαι τις προηγούμενες μέρες, τα προηγούμενα χρόνια και σήμερα στην ολομέλεια. Θέλω να προσθέσω λίγο στη συζήτηση λέγοντας κάποιες αλήθειες, διότι είναι κακό να λέγονται μισές αλήθειες ή να υπάρχει παραποίηση των γεγονότων. Πριν να υπάρξουν υποβαθμίσεις της κυπριακής οικονομίας... Όλοι γνωρίζουμε ότι είχαμε σημαντικές υποβαθμίσεις των κυπριακών τραπεζών, που έφεραν τις υποβαθμίσεις της κυπριακής οικονομίας, διότι, την ώρα που κατέρρεε η ελληνική οικονομία, κατέρρεαν μαζί και οι τράπεζές μας. Στην περίπτωση δε της χρεοκοπίας... Τζιαι γι' αυτό ο Όλι Ρεν είπε αυτά που είπε και οι ευρωπαϊκοί θεσμοί, που δεν είχαν καμία σκοπιμότητα, τζιαι τα οποία επανέλαβε ο γενικός γραμματέας του κόμματος. Δεν μας αρέσει να λέμε τις αλήθειες!

Έγινε μια τραπεζική ληστεία στη χώρα μας και τραπεζικό ήταν το πρόβλημα που οδήγησε στην καταστροφή. Και τραπεζικό παραμένει το πρόβλημα μέχρι σήμερα, δώδεκα χρόνια μετά. Εκτός τζιαι αν δεν παραμένει! Και είναι απλή κινδυνολογία, ακατάσχετη κινδυνολογία τα όσα λέχθηκαν και σήμερα και τα όσα λέγονταν τα προηγούμενα δώδεκα-δεκατρία χρόνια, όποτε πάμε να ψηφίσουμε κάτι που ενοχλεί τα συμφέροντα των τραπεζών ή των εταιρειών εξαγοράς πιστώσεων πλέον. Διότι δεν μπορεί να έχουμε πετύχει θαύματα στην κυπριακή οικονομία, αλλά με το ελάχιστο που πάμε να αλλάξουμε να κινδυνεύουμε με καταστροφή. Δεν μπορεί να συνυπάρχουν τα δύο τζιαι νομίζω έν' μια απλή αλήθεια. Και αυτή η ακατάσχετη κινδυνολογία επαναλαμβάνεται και σήμερα. Να πούμε ακόμα μια αλήθεια: Κάθε μέρα που περνά τα τελευταία πολλά χρόνια αλλά πλέον εντεινόμενα -σημαντικά εντεινόμενα, με τη μορφή τσουναμιού- έχουμε ανθρώπινες τραγωδίες, ξεσπιτώνεται κόσμος, χάνονται οι περιουσίες του κόσμου, τα σπίνδια του, η επαγγελματική του στέγη.

Ρωτήσαμε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, την Κεντρική Τράπεζα πόσος κόσμος αναγκάστηκε κάτω 'πού την τεράστια ισχύ, για την οποία εμιλήσαν τζιαι άλλοι συνάδελφοι των τραπεζών, απλός κόσμος, πολλές φορές αμόρφωτος, μεροκαμαδκιάρης, να δώσει τα σπίνδια του έναντι του χρέους! Ακίνητο έναντι του χρέους! Μα, είναι τεράστιος ο αριθμός! Τεράστιος! Και ότι έν' τεράστια η ισχύς των τραπεζών τζιαι αδύναμοι οι δανειολήπτες. Τι πάμε να κάμουμε με τούντην πρόταση νόμου που έχουμε μπροστά μας, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι; Πάμε να αλλάξουμε κάπως, να επαναφέρουμε κάπως αυτή την ανισορροπία που υπάρχει στον συσχετισμό δύναμης ανάμεσα στις πανίσχυρες τράπεζες τζιαι τους ευάλωτους δανειολήπτες. Αυτό πάμε να κάμουμε. Και ξέρετε -να το πούμε εμείς πρώτοι- δεν θα είναι η λύση του προβλήματος ούτε και αυτή.

Και να πούμε ακόμα μια αλήθεια και να πω κάτι που δεν λέχθηκε μέχρι αυτή την ώρα. Λειτουργούν ή όχι με ασυδοσία οι τράπεζες; Λειτουργούν ή όχι αδιάστακτα οι εταιρείες εξαγοράς πιστώσεων ενάντια στους δανειολήπτες; Πέστε μου, σας παρακαλώ, είναι έτοιμες για συμβιβασμό είτε οι μεν είτε οι δε με τους δανειολήπτες; Συζητούν στα σοβαρά με τον κόσμο τούτο αναδιάρθρωσεις, ακόμα και εκεί που προσπαθούν οι δανειολήπτες να βρουν κάποια λύση; Ε, δεν συζητούν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Έχουν δώσει οδηγίες, κύριε -έντζιε αναφέρομαι σε εσάς, αγαπητέ μου Πανίκο- σε δικηγορικά γραφεία ή όπου έχουν δώσει οδηγίες, «θέλουμε να μας φέρετε τόσα εκατομμύρια εισπράξεις», ξεσπιτώνοντας τον κόσμο, ξεπουλώντας τις περιουσίες του κόσμου! Και πέστε μου, αν δεν λέω αλήθεια! Και έχουν πολλαπλασιαστεί οι στόχοι που έχουν βάλει στα γραφεία και αυτά είναι που βιώνουμε σήμερα.

Ε λοιπόν, η δυνατότητα προσφυγής στο δικαστήριο, ναι, κάποιου δανειολήπτη, για να τερματίσει με διάταγμα τη διαδικασία, θα αναγκάσει τις τράπεζες να κάτσουν να συζητήσουν, αυτό που δεν κάνουν σήμερα, με τον δανειολήπτη και για το υπόλοιπο και για αναδιάρθρωση του δανείου. Και πρέπει να τερματιστεί επιτέλους αυτή η κινδυνολογία, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Πρέπει να τερματιστεί.

Ακούσαμε για πρώτη φορά στοιχεία που δεν ακούστηκαν σε όλη την προηγούμενη συζήτηση, όλες τις προηγούμενες μέρες. Πραγματικά, αφήστε το να δοκιμαστεί, να δούμε στην πράξη τι θα γίνει, αν θα έρθουν λιμοί, σεισμοί, καταποντισμοί. Θυμάμαι τους εαυτούς μας να επαναλαμβάνονται. Κάθε φορά που επηαίναμεν να τζιίσουμεν κάτι, λιμοί, σεισμοί, καταποντισμοί!

Και τώρα -τζιαι τελειώνω, κυρία Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι- επειδή κάποιος επικαλούνται τους καταθέτες, είμαστε εδώ, να έρτουμεν με προτάσεις νόμου τζιαι με πολιτικές και να ασκήσουμε πιέσεις, γιατί, ξέρετε, ξεζουμίζουν τζιαι τους καταθέτες! Περνάς πόξω 'πού την τράπεζα τζιαι πληρώνεις πλέον! Πληρώνεις για τις καταθέσεις σου, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τζιαι ξέρετέ το πολύ καλά τζιαι τούτο, με αποτέλεσμα φέτος το πρώτο τρίμηνο να έχουν κάμει €160 εκατομ. κέρδη οι τράπεζες, που είναι ποσό αντίστοιχο με τζιείνο που εκάμαν πέρσι ούλλην τη χρονιά, που ήταν αυξημένο το κέρδος τους!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Οπόταν, κοπιάστε! Ούτε και εκεί θα δεχθείτε... Διότι δεν θέλετε να τζιίσετε των τραπεζών, δεν θέλετε να προστατεύσετε ούτε καταθέτες ούτε δανειολήπτες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Και τελειώνουμε με τον Δημοκρατικό Συναγερμό.

Κύριε Κουλλά, εσείς, μοναδικός ομιλητής. Ελάτε, ξεκινήστε, έχετε δεκαπέντε λεπτά.

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Κοιτάξτε, αγαπητή κυρία Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, το μόνο καινούργιο που έχω ακούσει σε αυτή την αίθουσα τα τελευταία επτά χρόνια για τούτο το θέμα... Θέλω να χαιρετίσω σχεδόν όλα όσα είπε ο κ. Νικόλας Παπαδόπουλος, αλλά κυρίως την αυτοκριτική του για το πρώτο κούρεμα, γιατί την κάναμε και εμείς με την αποχή, κύριε Παπαδόπουλε.

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός τηρεί μια στάση ευθύνης, αγαπητοί συνάδελφοι, μια στάση υπευθυνότητας έναντι του τόπου, της κοινωνίας και της οικονομίας μας, έναντι όλων των πολιτών, όχι προνομιακά για μια θλιβερή μειοψηφία. Παρά το ότι είμαστε αντιπολίτευση, το εύκολο θα ήταν να κάναμε το ανάποδο. Ό,τι λέγαμε πριν τα λέμε και τώρα. Δεν αλλάξαμε καθόλου και κακώς ελέγχθη ότι εκουραστήκαμεν, κύριε Νεοφύτου. Ενόσω υπάρχουν αποσταθεροποιητικές δυνάμεις, εμείς εν πρέπει να κουραστούμε ποτέ να αγωνιζόμαστε για τη σταθερότητα στην οικονομία για όλο τον πληθυσμό.

Δεν θα στηρίξουμε επικίνδυνες προτάσεις. Και ήμασταν έτοιμοι να στηρίξουμε το κυβερνητικό νομοσχέδιο, που προσθέτει κάτι... Επικίνδυνες προτάσεις... Και δεν μπορεί όλοι να είμαστε ειδικοί για όλα, μας το λέει η κυβέρνηση, το Υπουργείο Οικονομικών, οι τεχνοκράτες, η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου, που είναι η αρμόδια αρχή για τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα, και ο Χρηματοοικονομικός Επίτροπος. Έχουν σκοπιμότητες όλοι αυτοί; Εξυπηρετούν συμφέροντα κάποιων άλλων; Εμείς πιστεύουμε ότι σε τέτοια κεφαλαιώδους σημασίας ζητήματα πρέπει να υπάρξει συνεργασία με την εκτελεστική εξουσία, όποιοι και να είναι στην κυβέρνηση, για να βρούμε πραγματικές λύσεις.

Μας λένε ότι κινδυνεύουν, ναι, οι αξιολογήσεις της κυπριακής οικονομίας, το Ταμείο Ανάκαμψης, που αφορά όλο τον πληθυσμό, κινδυνεύει το σχέδιο «Ενοίκιο Έναντι Δόσης», μπορεί να μας το σταματήσουν, αλλά και οι τράπεζες κινδυνεύουν, το λέει η Κεντρική Τράπεζα, γιατί, και €1 δις κεφάλαια να χάσουν από τα €2,2 εκατομ., είναι το 30% των ιδίων κεφαλαίων. Το λένε οι ειδικοί. Εμείς θέλουμε να είμαστε πιο ειδικοί από τους ειδικούς!

Δεν είπαμε ότι η κυβέρνηση έπρεπε να λύσει αυτό το πρόβλημα, αλλά πρέπει να λέμε και αλήθειες. Τηρούμε στάση ευθύνης, αλλά να λέμε και αλήθειες. Ε, δεν τα έφερε αυτά για τα οποία περίπου καλλιεργούσε προσδοκίες, ότι θα φέρει και θα λύσει το πρόβλημα σφαιρικά, και είναι εδώ που διαφωνώ στα όσα σωστά είπε ο κ. Νικόλας Παπαδόπουλος. Το «Ενοίκιο Έναντι Δόσης» είναι δικό μας, το νομοσχέδιο για το ειδικό δικαστήριο είναι του 2019 -γράφουν το τζιαι μέσα μάλιστα ότι εν' του 2019- ο μηχανισμός της Κεντρικής Τράπεζας προϋπήρχε. Δεν θα λύσουν όμως όλα αυτά τα προβλήματα, αγαπητοί συνάδελφοι. Και το σχέδιο «Εστία II» είναι μια θεωρία. Όταν το «Ενοίκιο Έναντι Δόσης» δεν μας το ενέκριναν και ήθελαν να περιορίσουμε τον αριθμό των δικαιούχων, πόσω μάλλον εμείς να πάμε να τους λέμε τώρα να τον διευρύνουν! Ούτε και οι προτάσεις νόμου οι δικές μας, που τις περάσαμε ως Βουλή την προηγούμενη βδομάδα, εν' μέτρα της κυβέρνησης!

Διαφωνώ όμως και σε κάτι άλλο, κύριε Παπαδόπουλε. Με το να βάλουμε «€350.000 και κάτω πάεις στο δικαστήριο», προνομιακά, σημαίνει αυτόματα ότι εκείνοι είναι οι ευάλωτοι και όλοι οι άλλοι εν' οι στρατηγικοί κακοπληρωτές; Το λέει και ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας και ο Κυβερνητικός Εκπρόσωπος και διαφωνούμε. Μπορεί κάποιος να έχει κατοικία €150.000 μόνο, αλλά καταθέσεις €1 εκατομ.! Ε, αυτός είναι στρατηγικός κακοπληρωτής! Με τα άλλα παραδείγματα που αναφέρατε συμφωνούμε απόλυτα. Το αντίθετο, μπορεί να έχει €400.000 κατοικία, επειδή αναπτύχθηκε η περιοχή του, και όντως να μην έχει τίποτε άλλο.

Αλλά και οι συνεχείς αναστολές... Κοιτάξτε, λέμε ότι δεν λύθηκε το πρόβλημα με τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια. Μα, όταν η μόνη θεραπεία που θέλει η Βουλή να επιφέρει σε αυτό τον τόπο είναι οι αναστολές, είτε οικειοθελείς είτε με νομοθεσία είτε μέσω των δικαστηρίων, όταν τα αναστέλλουμε, και σε πενήντα χρόνια τα €24 δις μη εξυπηρετούμενα όχι μόνο δεν θα μειωθούν -και το λένε τώρα και ο Χρηματοοικονομικός Επίτροπος και ο Υπουργός Οικονομικών- θα διογκωθούν, όπως λέει ο κ. Κεραυνός, και εκεί του είχαμε πει ότι όσα είπε ήταν σωστά και θα μπορούσαμε να τα λέγαμε και εμείς.

Απαγόρευση πρόσβασης της δικαιοσύνης: Μύθος! Και σήμερα δικάζονται καθημερινά υποθέσεις στα δικαστήρια. Μπορείς να πας στο δικαστήριο και έχουν πάει χιλιάδες δανειολήπτες. Τι θέλουμε εμείς, για να λέμε την αλήθεια; Σχεδόν αυτόματη αναστολή της εκποίησης όποιος και να πάει στο δικαστήριο. Αυτό είναι που ζητούμε. Δεν έχει αφαιρεθεί το συνταγματικό δικαίωμα να πάει κανείς στο δικαστήριο. Αυτόματη, σχεδόν αυτόματη αναστολή. Αλλά και κάτι άλλο, για να λέμε επίσης αλήθειες. Το ειδικό δικαστήριο τι σημαίνει, αγαπητοί συνάδελφοι; Προνομιακή πρόσβαση στη δικαιοσύνη. Αυτού δηλαδή που έχει χωρίσει σε ένα άσχημο διαζύγιο από τον ή την σύζυγό του και θέλει να ρυθμιστεί το να βλέπει τα παιδιά του κάθε σαββατοκυριακό του λέμε: «Εσύ να περιμένεις. Δεν σου βάζουμε ειδικό δικαστή εσένα, να περιμένεις». «Σε σας θα βάλει», λέμε σε κάποιους άλλους. Είναι προνομιακή πρόσβαση στη δικαιοσύνη εις βάρος όλων των υπόλοιπων αιτητών στην προβληματική μας, ναι, δικαιοσύνη.

Θα το στηρίζουμε και εμείς αυτό, επειδή θέλουμε να έχουμε και μια συναίνεση, αλλά αυτό ψηφίζουμε, για να τα λέμε όλα. Δεν μας ενδιαφέρουν οι τράπεζες, οι δέκα ξένοι μέτοχοι, οι εταιρείες οι ξένες, οι διαχειρίσεις δανείων. Αυτοί στο κάτω κάτω δεν ψηφίζουν. Τι μας ενδιαφέρει εμάς; Γιατί θέλω να πω ότι είναι προσβλητική η κατηγορία -και για μένα προσωπικά και για όλους τους συναδέλφους- ότι υπηρετούμε συμφέροντα αυτών των ξένων που είναι στην Κύπρο, που δεν είναι ψηφοφόροι μας, που δεν ψηφίζουν καν στην Κύπρο, που δεν έχουμε κάποια επαφή. Είναι προσβλητικό. Μας ενδιαφέρουν όμως οι καταθέτες, που είναι 600 000 συμπολίτες μας, που δεν πρέπει να χάσουν ποτέ ξανά ούτε ένα σεντ. Μας ενδιαφέρουν οι συνεπέστατοι δανειολήπτες, που είναι σωστοί στις υποχρεώσεις τους, που είναι τα δύο τρίτα των δανειοληπτών. Ναι, μας ενδιαφέρουν και οι καταθέτες, που με τα μηδενικά επιτόκια πληρώνουν το κόστος των απλήρωτων δανείων, και, ναι, μας ενδιαφέρουν και οι συνεπέστατοι δανειολήπτες, που χρεώνονται έξτρα, διότι, για να καλύπτει μια εταιρεία, όταν χάνει από κάποιους πελάτες, φορτώνει μέρος του κόστους στους υπόλοιπους.

Μας ενδιαφέρουν και μάλιστα πολύ περισσότερο οι εγγυητές, οι οποίοι έχουν μείνει εγκλωβισμένοι και δεν μπορούν να δημιουργήσουν ή να βοηθήσουν τα παιδιά τους. Καθημερινά μάς παίρνουν αυτοί εμάς, οι εγγυητές, που τους τιμωρούμε με τις συνεχείς αναστολές. Και μας ενδιαφέρουν βεβαίως τα νεαρά ζευγάρια, που άλλο λλίον να τους ζητούν 50% προκαταβολή, για να κτίσουν σπίτι, οι μικρές επιχειρήσεις, που είναι η συντριπτική πλειοψηφία, και οι αυτοεργοδοτούμενοι, που πρέπει να έχουν κεφάλαιο κίνησης, πρέπει να μπορούν να πάρουν κάποιο δάνειο.

Όλοι αυτοί είναι η συντριπτική πλειοψηφία των πολιτών και ο Δημοκρατικός Συναγερμός αυτούς υπηρετεί πρώτα και, ναι, υπάρχουν και δανειολήπτες που έχουν και δικαίο, δεν αντιλέγουμε και για κάποιες κακές συμπεριφορές, γι' αυτό περάσαμε και τη δική μας πρόταση νόμου την προηγούμενη βδομάδα. Υπάρχουν κακές συμπεριφορές, να δούμε βελτιώσεις. Είμαστε έτοιμοι και για άλλες βελτιώσεις, με τις οποίες όμως δεν θα την πληρώσουν οι συνεπείς δανειολήπτες, οι εγγυητές, οι καταθέτες, οι αυτοεργοδοτούμενοι, οι μικρές επιχειρήσεις και τα νεαρά ζευγάρια. Είμαστε έτοιμοι όμως και για άλλες βελτιώσεις, από κοινού να τις κάνουμε και σε συνεργασία, όχι διά της επιβολής στην εκτελεστική εξουσία, παρ' ότι είμαστε στην αντιπολίτευση.

Είμαστε συνεπώς συνεπείς, σοβαροί. Δεν παίζουμε παιχνίδια με κανέναν. Δεν λαϊκίζουμε, για να κλέψουμε τις ψήφους αυτών των δανειοληπτών, που έχουν προβλήματα και έχουν δικαίο. Και σε αυτούς την αλήθεια λέμε πάντα και, την ώρα της ευθύνης, εμείς θα καταψηφίσουμε αυτές τις επικίνδυνες προτάσεις και δεν θα «στρίψουμε διά του αρραβώνος».

Κοινωνική πολιτική, το τελευταίο μου σημείο. Ναι, ουδείς πρέπει να μείνει άστεγος, αν αύριο υπάρξουν τέτοιες εκποιήσεις, που εμείς το διασφαλίσαμε και δεν έγινε καμία εκποίηση μέχρι σήμερα κάτω των €350.000. Να μη μείνει κανένας άστεγος, είναι νόμος του κράτους· όχι διά της ανατροπής των ισορροπιών και με τους κινδύνους για τη συντριπτική πλειοψηφία των πολιτών μέσα στο σύστημα, αλλά με στοχευμένη κοινωνική πολιτική, όπως είναι και το σχέδιο «Ενοίκιο Έναντι Δόσης» και άλλα σχέδια. Ό,τι θέλει ας κάνει η κυβέρνηση, δεν θα δεχθούμε να μείνει οποιοσδήποτε έχει πραγματική ανάγκη άστεγος και είναι ρόλος του κράτους και της εκτελεστικής εξουσίας να το διασφαλίσει, όχι όμως με τέτοιες ανεύθυνες και επικίνδυνες προτάσεις.

Ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Βλέπω δευτερολογίες.

Ο κ. Θεμιστοκλέους, όσο πιο σύντομα μπορείτε, και μετά ο κ. Λουκαΐδης.

Ελάτε.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Κυρία Πρόεδρε, ακούγοντας τον κ. Κουλλά, ειλικρινά δηλαδή, άρκεψα να νιώθω ότι πρέπει να φερτώ στο κλάμα για τις τράπεζες! Δηλαδή πόψε μπορεί να μεν τζιοιμηθώ καθόλου...

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Να κάνουμε έρανο!

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Θέλετε να κάνουμε έρανο, κύριοι; Να πάμε την Κυριακή στις εκκλησιές να βγάλουμε δίσκο για τις τράπεζες!

Λοιπόν, άκου, κύριε Κουλλά. Έν' εύκολο να λες ότι η πρόταση είναι επικίνδυνη, λαϊκίστικη, αλλά να το δούμε τζιαι 'πού την ανάποδη πλευρά. Ας πούμε ότι εν κάμνουμε τίποτε. Αφού είσαι τζιαι καλός οικονομολόγος, υποθέτω, θέλω να μου πεις ποια θα είναι η τελική κατάληξη αυτής της κοινωνίας σε πέντε, εφτά, δέκα, δεκαεφτά χρόνια. Ήταν λογικό. Η ΡΙΜΚΟ είπε ότι θα χαθούν περίπου €12 δις. Είπε «θα χαθούν», έντζιε είπε «να τα πάρουσιν τα funds που ήρταν στην Κύπρο». Έπρεπε να χαριστούν, με άλλα λόγια. Λέει η πρόταση που αλλάξατε το 2018: «Νοείται περαιτέρω ότι, σε περίπτωση που έχει αρχίσει οποιαδήποτε

διαδικασία δυνάμει των διατάξεων του παρόντος Μέρους», αυτός ο νόμος δικαιούται να τη σταματήσει, να την ακυρώσει, μέχρι να τελειώσει ο πλειστηριασμός. Απαγορεύεται σε ενυπόθηκο δανειστή να προχωρήσει με την εφαρμογή της διαδικασίας πώλησης ακινήτου, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Μέρους, τζιαι να 'ρθούμε τζιαι στο πιο σημαντικό: «Καμία διάταξη του παρόντος Μέρους δεν αποκλείει», είναι αυτό που λέτε, «το δικαίωμα του ενυπόθηκου δανειστή να προχωρήσει με την έγερση πολιτικής αγωγής για την εξασφάλιση διατάγματος δικαστηρίου για την πώληση του ενυπόθηκου ακινήτου». Η ερώτηση έν' απλή: Μεσ στις αλλαγές του νόμου τούτου, πού είδετε εσείς το δικαίωμα οποιουδήποτε δανειστή να αμυνθεί της περιουσίας του, της κατοικίας του, της αξιοπρέπειάς του;

Προηγουμένως με ρώτησε ο κ. Σενέκης: «Γιατί δεν μπορούν να πληρώσουν τούτοι ούλλοι;». Πρέπει να επαναπροσδιορίσουμε γιατί δεν μπορούν να πληρώσουν...

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Επί της διαδικασίας...

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Κύριε Τορναρίτη...

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Με όλη την αγάπη που έχω για όλους...

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Μα τζιαι εγώ αγαπώ σε, αλλά δεν βλέπω αμοιβαία...

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Ωραία, εσυμφωνήσαμεν ορισμένα πράγματα. Εάν εξαντλήσαμεν τον χρόνο μας, σε πρώτο χρόνο, τζιαι τωρά χρησιμοποιούμε το δικαίωμα της δευτερολογίας, για να λέμε ό,τι θέλουμε, που μπορεί νάν' σωστά πράματα, έχω την εντύπωση ότι πρώτα περιπαίζουμεν τον εαυτό μας τζιαι μετά τους πολίτες, οπτόταν, νομίζω, να είμαστε όλοι απόλυτα φειδωλοί, για να τελειώνουμε.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Ωραία, κύριε. Θέλεις να είμαι φειδωλός; Άκου το εξής: Αυτός ο νόμος που πέρασε το 2018 είναι ο πλέον αισχρός και χυδαίος νόμος που ψηφίστηκε στην Κυπριακή Δημοκρατία από την ημέρα που ιδρύθηκε!

Και, δεύτερον, αφού θέλεις να είναι ο λόγος μου συμπυκνωμένος και περιεκτικός, αν είναι να σωθεί η κυπριακή κοινωνία, τα κυπριακά νοικοκυριά, οι Κύπριοι εργαζόμενοι, οι βιοπαλαιστές, αυτοί που αγωνιούν πόψε, που αγωνιούσαν εχτές, προχτές και θα αγωνιούν και αύριο, μεθαύριο και για όλη την επόμενη περίοδο της ζωής τους, μία είναι η λύση, να ψηφίσετε την παρούσα πρόταση νόμου, η οποία αγκαλιάστηκε από το ΕΛΑΜ μέχρι το ΑΚΕΛ, μέχρι τους Οικολόγους, τον Κωστή τον Ευσταθίου, εμένα και τους υπόλοιπους. Τούτα που σας είπε ο Υπουργός Οικονομικών, ο οποίος κατά τα άλλα μού είναι συμπαθής και καταλαβαίνω ότι ο άνθρωπος γνωρίζει το αντικείμενο... Αν δεν ήταν η πρόταση νόμου αυτή να κατατεθεί στη Βουλή, ουδέποτε θα ερχόταν από μόνος του να προτείνει τα οκτώ μέτρα που πρότεινε. Είναι εξ ανάγκης, είναι εκ των υστέρων, κατόπιν της πίεσης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ολοκληρώστε.

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Μα εννά έχουμε αλλότοσο χρόνο; Θέλουμε δευτερολογία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, πρέπει να είμαι δίκαιη με όλους τους βουλευτές. Έχετε δίκαιο, επέτρεψα δευτερολογία και παρακάλεσα να είναι όλοι σύντομοι και σύντομες. Τώρα υποχρεούμαι να δώσω τον λόγο στους υπόλοιπους τέσσερις και μόνο και κλείνει η λίστα, για τον ίδιο ακριβώς χρόνο, σύντομα.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Ο κ. Σαββίδης δεν μίλησε για πρώτη φορά.

ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ ΣΑΒΒΙΔΗΣ:

Απαγορεύεται να μιλήσω δηλαδή;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Απαγορεύεται, ναι, είμαστε στις δευτερολογίες.

ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ ΣΑΒΒΙΔΗΣ:

Απαγορεύεται; Έν' σοβαρό θέμα. Εν δικαιούμαστε να μιλήσουμε; Να μεν μιλούμε καθόλου; Να κάτσουμε δαμαί μόνο;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Σαββίδη...

ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ ΣΑΒΒΙΔΗΣ:

Να καθόμαστε δαμαί, αγαπημένη μου κυρία Πρόεδρε, ούτε να εκφράζουμε άποψη ούτε τίποτε!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αγαπημένε μου, κύριε Σαββίδη, είμαστε στις δευτερολογίες. Αν εθέλατε να μιλήσετε, πού ήταν ο νους σας τόση ώρα;

ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ ΣΑΒΒΙΔΗΣ:

Έχω καλά τον νου μου!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αφού δεν εμιλήσατε, δεν δικαιούστε. Είμαστε στις δευτερολογίες, λέμε. Σε δευτερολογία έχουν δικαίωμα όσοι πρωτολόγησαν. Ακόμα και ο κ. Θεμιστοκλέους συμφωνεί μαζί μου!

ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ ΣΑΒΒΙΔΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε, θα μείνω μέχρι εδώ!

(Γέλια)

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Τούτο έν' το σωστό, τούτο που λαλείς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Θεμιστοκλέους.

Λοιπόν, οι υπόλοιποι τέσσερις...

Εννοώ... δεν είναι προσωπικό. Βεβαίως θα σας έδινε και εσάς τον λόγο, αν πρωτολογούσατε.

Πάμε στους υπόλοιπους τέσσερις ομιλητές και κλείνει το θέμα.

Λοιπόν, με τη σειρά.

Ο κ. Σιζόπουλος.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κυρία Πρόεδρε,

Έχουμε ακούσει πάρα πολλά, αλλά δεν ακούσαμε από κανέναν το «συγγνώμη» για το ότι οδήγησαν τον τόπο εις το θέμα της οικονομικής καταστροφής, στο κούρεμα των καταθέσεων, στο θέμα της...

ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ ΣΑΒΒΙΔΗΣ:

Ποιο κούρεμα; Έγινε κούρεμα; Εν έγινε κούρεμα ποττέ!

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

...απορρόφησης των αξιογράφων από μια κρατική τράπεζα, στο θέμα των εκποιήσεων, στο θέμα του ότι δεν φροντίσαμε να προστατεύσουμε τους δανειολήπτες στο πλαίσιο αφερεγγυότητας τον Απρίλη του 2015, στο θέμα ότι κατ' επανάληψιν δεν εψηφίζαμεν την πρόταση νόμου για την ειδική δικαιοδοσία των επαρχιακών δικαστηρίων και όλα αυτά τα υπόλοιπα.

Ξαφνικά σήμερα έχουμε μεταμορφωθεί. Και, όταν λέμε ότι μετά από δέκα χρόνια δεν εφροντίσαμε να έχουμε ένα αποτέλεσμα και μας δίνεται η δυνατότητα με μία συνέργεια όλοι σήμερα να συνεργαστούμε, να διαμορφώσουμε ένα πλαίσιο προστασίας των δανειοληπτών, και τι δεν έχουμε ακούσει. Από εκεί και πέρα, εμείς το έχουμε τονίσει πάρα πολλές φορές ότι κρινόμαστε από το αποτέλεσμα των πράξεών μας, έστω και αν η μνήμη κάποιων είναι πολύ περιορισμένη. Κάποιων η μνήμη μας δεν είναι περιορισμένη. Θυμόμαστε το παρελθόν και μάλιστα με λεπτομέρειες. Από εκεί και πέρα, ο καθένας θα κριθεί από το αποτέλεσμα των πράξεών του και των επιλογών του.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Σιζόπουλε. Ευχαριστώ και για το σύντομο της τοποθέτησής σας.

Να συνεχίσουμε με τον κ. Κουλία.

Ελάτε, κύριε Κουλία.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Εγώ, κυρία Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εσείς.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μετά τον πρόεδρό σας, εκτός αν θα σας καλύψει ο πρόεδρός σας.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Τηλεγραφικά, για την αγάπη του κ. Κουλλά για τους καταθέτες.

Έσείς τους τόση αγάπη, κύριε Κουλλά, που τους εκουρέψατε πατόκορφα, εκάμετέ τους γουλί! Μπράβο σας!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία.

Ο κ. Παπαδόπουλος.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Πάρα πολύ σύντομα, κυρία Πρόεδρε, επειδή τέθηκε προηγουμένως ένα ερώτημα για την πρόταση νόμου του μηχανισμού της Κεντρικής Τράπεζας, γιατί δεν είναι δεδικασμένο, αν κρίνει το δικαστήριο ότι έπρεπε να βγάλει το διάταγμα. Ο νόμος είναι πάρα πολύ απλός. Σε συνδυασμό με το ειδικό δικαστήριο, η διαδικασία είναι έτσι διαμορφωμένη, ώστε το διάταγμα να βγαίνει γρήγορα, να μην αμφισβητείται, για να προστατεύονται οι δανειολήπτες. Γι' αυτό δεν θα είναι δεδικασμένο, αυτή είναι η φιλοσοφία, γιατί ο στόχος είναι να προστατευτούν.

Κάποιοι μπορεί να πει κατά τη διάρκεια της συζήτησης -και είναι σεβαστό- ότι εμείς θέλουμε να είναι δεδικασμένο, να έρχεται η τράπεζα να το αμφισβητεί και να ακυρώνεται το διάταγμα. Είμαστε έτοιμοι να ακούσουμε τέτοιες εισηγήσεις, όμως σημειώνω το εξής: Κανένας συνάδελφος από αυτούς που θέλουν να ψηφίσουν δεν μας έχει εξηγήσει ακόμη τι θα γίνει με την αύξηση των κεφαλαίων των τραπεζών η οποία θα απαιτηθεί μετά την ψήφισή του νόμου, τι θα γίνει και πώς θα αντιμετωπίσουμε τον κίνδυνο των περαιτέρω υποβαθμίσεων, τι θα γίνει με τον Οργανισμό Χρηματοδοτήσεως Στέγης, τον οποίο θα πρέπει να κλείσουμε την επομένη της ψήφισης του νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Ο κ. Λουκαΐδης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Αυτός ο μηχανισμός θα κατετίθετο πριν από τα Χριστούγεννα του 2019 από τον Κεντρικό Τραπεζίτη, εδεδεσμένη εδω στη Βουλή έτσι τζιαι περιμένουμε. Η νομοθεσία για την αφερεγγυότητα απέτυχε παταγωδώς. Παταγωδώς, τζιαι διερωτώμαι πώς την επικαλούμαστε. Λιγότερο αλλά επίσης αποτυχημένο ήταν και το σχέδιο «Εστία», όπως ξέρουμε. Κάποιοι προειδοποιούσαμε γι' αυτά και διερωτώμαι, όταν και εκ του αποτελέσματος πλέον επιβεβαιώνονται κάποια πράματα, γιατί επιμένουμε. Η επίμαχη πρόταση νόμου για το λεγόμενο «ειδικό δικαστήριο» επήεν εις την επιτροπή Νομικών και εσυζητήθηεν επανειλημμένα στη Νομικών τζιαι καταλήξαμε σ' ένα πολύ ισορροπημένο κείμενο, το οποίο απέσυρε η κυβέρνηση. Εκείνοι που είχαν τη φαεινή ιδέα -τζιαι το λέω με τη θετική έννοια- του ειδικού δικαστηρίου, αντί να επιρρίπτουν ευθύνες, διότι την τελευταία στιγμή που θα εψηφίζετο -και υπήρχε πλειοψηφία να ψηφιστεί από την ολομέλεια- η προηγούμενη κυβέρνηση του Δημοκρατικού Συναγερμού απέσυρε τη νομοθεσία, συνεχίζουν να κάμνουν ανεξήγητα, παράξενα πράματα, επιρρίπτουν σε όλους τους άλλους ευθύνη, αλλά ξεπλένουν την προηγούμενη κυβέρνηση. Δεν το χωρεί ο νους μου ακόμα. Πραγματικά δεν το χωρεί ο νους μου! Πόσο ξέπλυμα επιτέλους! Φταίνε όλοι οι άλλοι εκτός 'πού τζιεινούς, αγαπητέ κύριε Κουλλά!

Τζιαι πάω στο τελευταίο σημείο, για να μη μακρηγορώ. Όποτε πάμε να προστατεύσουμε μια ομάδα του πληθυσμού, έχουμε τη γνωστή τακτική. Έντζιεν κυπριακή, για να είμαστε δίκαιοι. Ευρωπαϊκή/διεθνής πρακτική είναι να βρίσκουμε άλλες ομάδες, για να τες βάλλουμε απέναντι 'πού τζιαινούς που πάμε να προστατεύσουμε, με τεχνητά επιχειρήματα τζιαι τεχνητές ευαισθησίες και με κροκοδίλια δάκρυα, επιτρέψτε μου να πω. Εστοχοποιήθηκαν όλες οι ομάδες των εργαζομένων επί προηγούμενης κυβέρνησης. Όλες! Εν αφήκετε κανέναν, είτε του ιδιωτικού είτε του δημόσιου τομέα, από λεωφορειατζήες μέχρι δεν ξέρω και εγώ τι. Εν πάση περιπτώσει.

Τωρά με τις τράπεζες...

Κύριε Κουλλά -τζιαι απευθύνομαι ονομαστικά σε εσάς, διότι θα έχετε τον λόγο- μπορεί να ξεχάσατε, δεν ξέρω αν δεν ήσατε στη Βουλή, αλλά νομίζω ότι έν' ηθελημένα που παραλείψατε να πείτε ότι εψηφισεν τούτη η Βουλή τζιαι νόμους για προστασία των εγγυητών και τώρα, επιτρέψτε μου να πω, διότι δεν πιστεύω ότι είσατε ειλικρινείς ως παράταξη, όι προσωπικά, χύνετε κροκοδίλια δάκρυα. Ό,τι επεράσαμεν, ό,τι επεράσαμεν 'πού τούντην Βουλή τζιαι επροστάτευν τούτους στους οποίους αναφερθήκατε, ό,τι θα περάσουμε τζιαι αφορά τους καταθέτες ή ό,τι εννά προσπαθήσουμε να περάσουμε, που προσπαθούμε να τους προστατεύσουμε 'πού τα νύσσια των ταμείων-γυπών, διότι αυτές είναι οι εταιρείες εξαγοράς πιστώσεων, ή 'πού τις τράπεζες... Είσατε μαζί με τα συμφέροντα των τραπεζιτών τζιαι των εταιρειών-γυπών, αυτό κάμνετε.

Θέλω να σας θυμίσω λοιπόν ότι εψηφίσαμεν και για τους εγγυητές το 2014 ένα ολοκληρωμένο θεσμικό πλαίσιο, ισορροπημένο. Δεν άφηκεν τίποτε η προηγούμενη κυβέρνηση να περάσει. Ένα πράμα επέρασεν, για να ξέρει τζιαι ο κόσμος που μας ακούει, τζιαι το θυμούνται οι συνάδελφοι οι παλαιότεροι. Επροστατεύσαμεν σ' έναν αρκετά ικανοποιητικό βαθμό τους εγκλωβισμένους αγοραστές τζιαι νομίζω ότι τους επροστατεύσαμεν, γιατί είσιεν πολλούς ξένους τζιαι ήταν να διαλυθεί η οικονομική βιομηχανία τζιαι ο κατασκευαστικός τομέας, οξά ήταν οι Κυπριαίοι πάλε που ήταν να την πληρώσουν στα νύσσια των τραπεζιτών... Λοιπόν, ήταν το μόνο πράμα που εκαταφέραμεν, τίποτε άλλο εν επέρασεν 'πού τούντην Βουλή, είτε με αναπομπές είτε με αναφορές είτε με πλειοψηφίες. Έχουμε αυτό το απαράδεκτο θεσμικό πλαίσιο τζιαι πάμε λλίον, λλίον, να το εξισορροπήσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ελάτε, κύριε Κουλλά.

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Ό,τι επέρασεν το ΑΚΕΛ, κυρία Πρόεδρε, στη δική μας εκτίμηση, που είναι σχεδόν βεβαιότητα, θα ισοπέδωνε τα πάντα σ' αυτό τον τόπο. Αυτή είναι η εκτίμησή μας, εδράζεται σε επιστημονική ανάλυση, δεν έχουμε καμιά αμφιβολία. Τελεία.

Δεύτερον, το κούρεμα. Απ' ό,τι εκατάλαβα, λέμε ότι το βαθύ κούρεμα προέκυψε 'πού τες μαγκιές της Βουλής. Εμείς αυτό λέμε, χαιρόμαι που το είπεν τζιαι ο κ. Παπαδόπουλος. Οι μαγκιές κάποιων που 'κάμναν πύρινες ομιλίες, για να τους ρίζουμε τον εχθρό στη θάλασσα, έφεραν το βαθύ κούρεμα.

Το τρίτο που θέλω να πω είναι ότι οι αναστολές... Δεν θα λυθεί το πρόβλημα των μη εξυπηρετούμενων δανείων με αναστολές, το επαναλαμβάνω αυτό, είτε στα δικαστήρια είτε οικειοθελώς είτε και με νομοθεσίες. Θα διογκώνεται. Και αυτούς τους μεροκαματιάρηδες και τους δανειολήπτες εκαταστρέψαμέν τους, αρκετούς που ξέρω, γιατί, τζιαιμαί που χρωστούσαν €100.000, χρωστούν €300.000, γιατί ελαλούσαμεν τους πελλάρες, τζιαι τωρά κινδυνεύουν να χάσουν και άλλα περιουσιακά στοιχεία, όχι μόνο εκείνα που ήταν υποθήκη. Δεν συμφέρει συνεπώς τους δανειολήπτες.

Κοινωνική πολιτική είναι άλλο πράμα και πρέπει να στηρίζουμε τον κόσμο που πρέπει με κοινωνικά κριτήρια. Είναι ευθύνη της εκτελεστικής εξουσίας. Θα το παρακολουθούμε και θα ζητούμε όι μόνο να μη μείνει κανένας άστεγος, αλλά και οτιδήποτε άλλο χρειάζεται το κράτος να κάμει για τους συμπολίτες μας που πρέπει, γιατί δεν πρέπει να τους τσουβαλιάζουμε όλους μαζί, να το κάμει.

Και όντως και για τους καταθέτες εμείς έχουμε ήδη στείλει αυστηρά μηνύματα, κυρία Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι. Είναι το θέμα με τα επιτόκια, ναι, πρέπει να αυξηθούν για τους καταθέτες και για τις εταιρείες εξαγοράς πιστώσεων. Οι προτάσεις νόμου που εψηφίσαμεν την περασμένη εβδομάδα τούς επιβάλλει υποχρεώσεις πράγματι. Ναι, θα είμαστε αυστηροί και με τις εταιρείες και τις τράπεζες, αλλά όχι να πλήξουμε όλο τον πληθυσμό, να ισοπεδώσουμε την Κύπρο ολόκληρη, εγγυητές, καταθέτες, συνεπείς δανειολήπτες, νεαρά ζευγάρια, μικρές επιχειρήσεις, για να σώσουμε τους λίγους. Αυτή είναι η δική μας θεωρία, με όσο γίνεται πιο απλά λόγια.

Ευχαριστώ πάρα πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και εγώ ευχαριστώ πολύ.

Έληξε η συζήτηση επιτέλους και πάμε στην ψήφιση.

Πρώτα θα μπουν οι προφορικές τροπολογίες της ΕΔΕΚ. Είμαστε στο θέμα υπ' αριθμόν 5.

Ναι, κύριε Σιζόπουλε.

Ποιος με φώναξε;

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Θέλετε να ξαναμιλήσω; Δεν έχω πρόβλημα!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, κύριε Σιζόπουλε.

Ευχαριστώ.

Λοιπόν, κύριε Γεωργίου, επιτρέψτε μου να το χειριστώ.

Ψηφίζουμε για τις προφορικές τροπολογίες. Η πρώτη προφορική τροπολογία είναι αυτή η οποία αναλύθηκε από τον κ. Μυριάνθους. Άρα, ψηφίζουμε για την προφορική τροπολογία του κ. Μυριάνθους εκ μέρους της ΕΔΕΚ.

Ψηφίστε, παρακαλώ, για την προφορική τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες πενήντα πέντε. Υπέρ έξι, εναντίον τριάντα τρεις, δεκαπέντε αποχές και ένας ή μία δεν ψήφισε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα τρεις ψήφους εναντίον, έξι ψήφους υπέρ και δεκαπέντε αποχές, η τροπολογία απορρίπτεται.

Και η δεύτερη τροπολογία, και πάλι από τον κ. Μυριάνθους εκ μέρους της ΕΔΕΚ, αφορά...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Το επιτόκιο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πολύ σωστά, συνάδελφε.

Για αναστολή του επιτοκίου, να παγοποιηθεί ουσιαστικά μέχρι την εκδίκαση της υπόθεσης.

Βέβαια, χρειάζεται να μπουν άρθρα κ.λπ., αλλά να δούμε την ετυμηγορία.

Ψηφίζουμε, παρακαλώ, υπέρ, εναντίον ή αποχή για την προφορική τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες πενήντα τέσσερις. Υπέρ είκοσι τρεις, δεκαεπτά εναντίον, δεκατρείς αποχές και ένας ή μία δεν ψήφισε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι τρεις ψήφους υπέρ, δεκαεπτά ψήφους εναντίον και δεκατρείς αποχές, η τροπολογία εγκρίνεται.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Λουκαΐδη.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Δικαιολόγηση ψήφου για την τροπολογία.

Έχω την εντύπωση ότι είναι δεύτερη γραμμή άμυνας αυτό που έγινε τώρα, όπως πολύ φοβούμαστε. Ο λόγος που δεν ψηφίσαμε είναι διότι ήρθε τελευταία στιγμή και είμαι βέβαιος ότι, αναλύοντας νομικά -με μια επιφύλαξη πάντα- αυτή την πρόνοια, θα είναι πιθανότατα αντισυνταγματική, οπότε, αν παρ' ελπίδα για κάποιους, κατ' ευχήν για μας, περάσει η νομοθεσία που έχουμε ενώπιόν μας, τότε θα έχει το δικαίωμα και τη δυνατότητα ο Πρόεδρος να την αναφέρει στο Ανώτατο.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Έτσι κι αλλιώς την έχει.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Λοιπόν, έτσι κι αλλιώς την έχει, αλλά η πρότασή μας είναι ελεγμένη συνταγματικά, κύριε Θεμιστοκλέους, και δεν θα έχουν προσχήματα αυτή τη φορά. Ξέρουν τη δουλειά, την έκαμνε ο κ. Χριστοδουλίδης δέκα χρόνια, όταν ήταν μέλος της προηγούμενης κυβέρνησης. Λειτουργεί κανονικά στο πλαίσιο, είμαστε σίγουροι ότι θα έκαμνε! Έντζιε έχουμε ψευδαισθήσεις, αλλά δεν πρέπει να τους δώσουμε δικαιώματα. Τζιαι μου κάμνει εντύπωση: Δεν δέχονται το ελάχιστο κάποιιοι, αλλά έχουν ψηφίσει το μείζον! Δεν ξέρω αν εκαταλάβατε τι έχει περάσει τώρα! Τζιαι, επειδή εμείς, κυρία Πρόεδρε, δεν θέλαμε να μπούμε σε αυτό το παιχνίδι, ετηρήσαμεν αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα είναι τζιαι η αποχή σας που έκρινε το αποτέλεσμα.

Ελάτε, κύριε Παπαδόπουλε...

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κυρία Πρόεδρε, είχα ξεχάσει ότι ήταν αιτιολόγηση ψήφου, ότι ήταν εναντίον ο κ. Λουκαΐδης. Εγώ δεν δικαιούμαι να μιλήσω, αντιλαμβάνομαι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν άκουσα τι είπατε, αλλά κανονικά έντζιε δικαιούστε, έντζιε εψηφίσατε εναντίον. Αυτό είπατε;

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Αυτό λέω. Επειδή δεν δικαιούμαι να μιλήσω, δεν θα μιλήσω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

Κύριε Τορναρίτη, εσείς εψηφίσατε εναντίον. Ελάτε.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Θα πω το αυτονόητο. Αν το ΑΚΕΛ εψηφίζεν εναντίον της πρότασης και δεν ετηρούσεν στάση αποχής, δεν θα μας τα έλεγε τούτα για την αντισυνταγματικότητα ο κ. Λουκαΐδης πριν από μισό λεπτό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι αιτιολόγηση ψήφου αυτό. Άλλο η δευτερολογία.

Πάμε στη δεύτερη ανάγνωση...

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Παρακαλώ πάρα πολύ! Είδατε ότι είμαι απόλυτα ήρεμη σήμερα και δεν θα χαλάσω την ηρεμία μου!

Ελάτε, κύριε Σιζόπουλε.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κυρία Πρόεδρε, επί της διαδικασίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επί της διαδικασίας. Να δω πόσες φορές σήμερα θα πούμε για τη διαδικασία!

Ελάτε.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Ζητούμε πέντε λεπτά διακοπή της συνεδρίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τώρα; Μεσούσης της ψήφισης;

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Πριν από την ψήφιση, ναι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, λυπούμαι, αγαπητέ μου συνάδελφε. Είναι τόσο επείγων ο λόγος;

Να έρθετε στο προεδρείο να μου εξηγήσετε τον λόγο και θα κρίνω αναλόγως.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Ησυχία, παρακαλώ!

(Στο σημείο αυτό ο κ. Μαρίνος Σιζόπουλος ανεβαίνει στο προεδρείο.)

Λοιπόν, δεν εγκρίνεται το αίτημα.

Προχωρούμε κανονικά με την ψήφιση.

Δεύτερη ανάγνωση της υπ' αριθμόν 5 πρότασης νόμου.

Στις θέσεις σας όλοι, ψηφίζουμε ο καθένας για τον εαυτό του. Στις θέσεις μας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 44Α του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 44Β του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 44Γ του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 44ΙΕ του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για τα άρθρα, παρακαλώ, και ανακοινώστε τα αποτελέσματα. Είμαστε στην πρόταση νόμου υπ' αριθμόν 5.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες πενήντα τέσσερις. Είκοσι επτά ψήφοι υπέρ, είκοσι επτά ψήφοι εναντίον και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι επτά ψήφους υπέρ, είκοσι επτά ψήφους εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα 1 έως 5 δεν εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκείσεως Ακινήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2023».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για το σύνολο της πρότασης νόμου.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες πενήντα πέντε. Υπέρ είκοσι επτά, εναντίον είκοσι επτά, καμία αποχή και ένας ή μία δεν ψήφισε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι επτά ψήφους υπέρ, είκοσι επτά ψήφους εναντίον και καμία αποχή, η πρόταση νόμου καταψηφίζεται*.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Έχει κάποιον που δεν ψήφισε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δικαιούται.

Προχωρούμε τώρα στη δεύτερη ανάγνωση της υπ' αριθμόν 6 πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

* **Υπέρ:** ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, Ζαχαρίας Κουλίας, Παύλος Μυλωνάς και Χρίστος Ορφανίδης (ΔΗΚΟ), ΕΛΑΜ, ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ανεξάρτητος βουλευτής, μεμονωμένος σοσιαλιστής βουλευτής.
Εναντίον: ΔΗΣΥ, ΔΗΚΟ, ΔΗΠΑ-Συνεργασία.

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 28 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για τα άρθρα. Είμαστε στη δεύτερη πρόταση νόμου, αυτήν του κ. Σιζόπουλου. Ψηφίζουμε για την πρόταση νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες πενήντα τρεις. Υπέρ οκτώ, εναντίον σαράντα τέσσερις, καμία αποχή και ένας ή μία δεν ψήφισε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα τέσσερις ψήφους υπέρ, οκτώ ψήφους εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα δεν εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί Συμβάσεων Πίστωσης για Καταναλωτές σε σχέση με Ακίνητα που προορίζονται για Κατοικία (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2023».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για το σύνολο της πρότασης νόμου και ανακοινώστε τα αποτελέσματα, μόλις είναι έτοιμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα οκτώ. Υπέρ τέσσερις, εναντίον σαράντα τέσσερις και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα τέσσερις ψήφους εναντίον, τέσσερις ψήφους υπέρ και καμία αποχή, η πρόταση νόμου καταψηφίζεται*.

Το υπ' αριθμόν 7 θέμα, το οποίο πιλοφορείται «Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2023», έχει αναβληθεί.

Προχωρούμε τώρα στο...

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Στο υπ' αριθμόν 31.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ εδώ τους γραμματείς μου, τους γραμματείς μας, της Βουλής, που στηρίζουν απόλυτα τη διαδικασία.

Πάμε στο υπ' αριθμόν 31 θέμα, το οποίο πιλοφορείται «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Ταμείου Τουρκοκυπριακών Περιουσιών Νόμος (Αρ. 1) του 2023».

Παρακαλώ τον κ. Γεωργίου να αναγνώσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός του υπ' αριθμόν 31 θέματος είναι η έγκριση πληρωμής από το Ταμείο Τουρκοκυπριακών Περιουσιών συμπληρωματικών πιστώσεων ύψους €345.000 για σκοπούς καταβολής αποζημιώσεων προς εκτέλεση απόφασης δικαστηρίου.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Ταμείου Τουρκοκυπριακών Περιουσιών Νόμος (Αρ. 1) του 2023»

Παρόντες:

* **Υπέρ:** Ζαχαρίας Κουλίας (ΔΗΚΟ), ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα.

Εναντίον: ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΔΗΠΑ-Συνεργασία, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

Νίκος Κέττηρος, πρόεδρος
Χρίστος Χριστοφίδης
Χρίστος Χριστόφιας
Νίκος Γεωργίου
Γιώργος Κάρουλλας

Ρίτα Θεοδώρου Σούπερμαν
Χρίστος Σενέκης
Ζαχαρίας Κουλίας
Σωτήρης Ιωάννου
Μιχάλης Γιακουμή

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 4 και 11 Ιουλίου 2023. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι της Υπηρεσίας Διαχείρισης Τουρκοκυπριακών Περιουσιών και της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας.

Σημειώνεται ότι στο στάδιο της συζήτησης του υπό αναφορά νομοσχεδίου παρευρέθηκε επίσης το μέλος της επιτροπής κ. Κωστής Ευσταθίου.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η έγκριση πληρωμής από το Ταμείο Τουρκοκυπριακών Περιουσιών συμπληρωματικών πιστώσεων ύψους €345.000 προς εκτέλεση απόφασης δικαστηρίου.

Σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το νομοσχέδιο, το Επαρχιακό Δικαστήριο Λεμεσού, στις 22 Ιουνίου 2022, στα πλαίσια εκδίκασης της αγωγής 5852/13, Orhan Hussein Dervish εναντίον Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και Υπουργού Εσωτερικών ως Κηδεμόνα Τουρκοκυπριακών Περιουσιών, προχώρησε στην εκ συμφώνου (μεταξύ ενάγοντα και εναγομένων) έκδοση διαταγμάτων, τα οποία διαλαμβάνουν την αποδέσμευση της περιουσίας του κ. Orhan Hussein Dervish από τη διαχείριση του Κηδεμόνα Τουρκοκυπριακών Περιουσιών και την απόδοσή της στον ενάγοντα.

Παράλληλα, το δικαστήριο εξέδωσε διάταγμα για την καταβολή αποζημίωσης προς τον ενάγοντα κ. Orhan Hussein Dervish ύψους €310.000, με νόμιμο τόκο προς 2% ετησίως επ' αυτού από τις 22 Ιουνίου 2022 μέχρι εξοφλήσεως, καθώς και για την πληρωμή των εξόδων της αγωγής, τα οποία υπολογίστηκαν στις €20.110.

Επιπρόσθετα, για την εκ συμφώνου διευθέτηση της υπόθεσης με τους πιο πάνω όρους ο Κηδεμόνας Τουρκοκυπριακών Περιουσιών είχε λάβει υπόψη τις απόψεις του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και ειδικότερα το γεγονός ότι ο ενάγων ουδέποτε πολιτογραφήθηκε ως Κύπριος πολίτης. Βάσει του πιο πάνω γεγονότος, η περιουσία του κ. Orhan Hussein Dervish, η οποία βρίσκεται στη Λεμεσό, δεν εμπίπτει στον όρο «τουρκοκυπριακή περιουσία» όπως αυτός αποδίδεται στον περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Διαχείριση και Άλλα Θέματα) (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμο του 1991 και ως εκ τούτου δεν τυγχάνουν εφαρμογής οι πρόνοιές του.

Επίσης, σε ό,τι αφορά τον καθορισμό της συμφωνηθείσας αποζημίωσης, λήφθηκαν υπόψη οι εκτιμήσεις της ενοικιαστικής αξίας του ακινήτου που πραγματοποίησε το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, καθώς και τα εισπραττόμενα ενοίκια που καταβάλλονταν από μισθωτές της περιουσίας προς το Ταμείο Τουρκοκυπριακών Περιουσιών για την περίοδο που η περιουσία τελούσε υπό κηδεμονία.

Κατά τη συζήτηση του θέματος ο εκπρόσωπος της Υπηρεσίας Διαχείρισης Τουρκοκυπριακών Περιουσιών δήλωσε ότι με βάση τα πιο πάνω και για την κάλυψη της ανάγκης καταβολής της συνολικής αποζημίωσης που συμφωνήθηκε από το δικαστήριο ύψους €318.700, ποσό το οποίο περιλαμβάνει την αποζημίωση ύψους €310.000, τους τόκους ύψους €6.200 μέχρι σήμερα, το ποσό των €104 για τα έξοδα εκδόσεως της απόφασης και το ποσό των €2.380 ως εκτιμητικών εξόδων, καθώς και της ανάγκης καταβολής ποσού ύψους €20.110 για δικηγορικά έξοδα και ποσού ύψους €10.000 για άλλες δαπάνες που μπορεί να προκύψουν, είναι αναγκαία η υποβολή συμπληρωματικού προϋπολογισμού για το έτος 2023 συνολικού ύψους €345.000.

Η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας δήλωσε ότι υιοθετεί όλα όσα ανέφερε ο εκπρόσωπος της Υπηρεσίας Διαχείρισης Τουρκοκυπριακών Περιουσιών και ότι οι αποφάσεις των δικαστηρίων πρέπει να τυγχάνουν συμμόρφωσης από όλους τους πολίτες της Δημοκρατίας.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί του προτεινόμενου νόμου κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές, ομιλήτριες επί θέματος αρχής;

Ο κ. Κέττηρος.

ΝΙΚΟΣ ΚΕΤΤΗΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κυρία Δημητρίου.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Όχι, δεν θα πάρω τόσο χρόνο, θα είμαι πάρα πολύ σύντομος. Απλά, πρέπει να πω ότι πρόκειται για την υπόθεση του Αμερικανού τον οποίο οι υπηρεσίες του κυπριακού κράτους θεωρούσαν για πάρα πολλές δεκαετίες, λόγω του ονόματος του ανθρώπου, ως Τουρκοκύπριο και την περιουσία του τη διαχειριζόταν η Υπηρεσία Διαχείρισης Τουρκοκυπριακών Περιουσιών. Αναδεικνύει τούτο το ζήτημα μια προχειρότητα γύρω από το θέμα της διαχείρισης των τουρκοκυπριακών περιουσιών, μια προχειρότητα γενικότερα, με την οποία αντιμετωπίζουμε συγκεκριμένα ζητήματα.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συνάδελφε, να σας διακόψω.

Μιλά ο συνάδελφος. Αν θέλετε να μιλήσετε, περάστε έξω! Λίγος σεβασμός!

Ελάτε, συνάδελφε, απολογούμαι.

ΝΙΚΟΣ ΚΕΤΤΗΡΟΣ:

Καθόλου. Ευχαριστώ.

Πέρασαν εννιά χρόνια από τότε που απευθύνθηκε στις αρχές της Κυπριακής Δημοκρατίας ο συγκεκριμένος πολίτης, για να διεκδικήσει αυτό το οποίο θεωρούσε ότι έπρεπε να διεκδικήσει. Εννιά χρόνια, από το 2013, και σε μια περίπτωση η οποία ήταν τόσο εξόφθαλμη! Θυμίζω, για όσους δεν το παρακολούθησαν, ότι ο πατέρας του συγκεκριμένου ανθρώπου μετανάστευσε στις Ηνωμένες Πολιτείες το 1955, μεταβίβασε την περιουσία στον άνθρωπο τούτο, ο οποίος γεννήθηκε στις Ηνωμένες Πολιτείες το 1973, πριν από την τουρκική εισβολή δηλαδή, αλλά χρειάστηκαν εννιά χρόνια, για να καταλήξουν η Νομική Υπηρεσία με τους δικηγόρους του ανθρώπου τούτου σε μια εκ συμφώνου διευθέτηση τον Ιούνιο του 2022.

Το ζήτημα το οποίο θέλω να θέσω κάτω είναι ότι καλείται τώρα ο φορολογούμενος πολίτης να πληρώσει και επιπλέον τόκους. Δηλαδή από τον Ιούνιο του 2022 θα μπορούσε να μπει στον τακτικό προϋπολογισμό, να έρθει να ψηφιστεί ένα πολύ πιο χαμηλό ποσό, να πληρωθεί. Δεν κρίνω ούτε μπορώ να κρίνω αν είναι σωστή, καλή ή κακή η συμφωνία. Κρίνεται από τις αρμόδιες υπηρεσίες, το Υπουργείο των Εσωτερικών, την Υπηρεσία Διαχείρισης Τουρκοκυπριακών Περιουσιών, αλλά και τη Νομική Υπηρεσία, ότι είναι καλή η συμφωνία της αποζημίωσης χρήσης, λόγω των ενοικίων που εισπράχθηκαν από τους ανθρώπους που χρησιμοποιούσαν αυτή την περιουσία, αλλά ο προηγούμενος Υπουργός Εσωτερικών είχε κρίνει ότι δεν θα έστελλε το κονδύλι τούτο στον τακτικό προϋπολογισμό. Γι' αυτό τον λόγο καθυστέρησε και ήρθε έναν χρόνο μετά, δηλαδή μετά τις προεδρικές εκλογές. Κάμνω την αναφορά τούτη, γιατί υπάρχει και ευθύνη από τον κ. Νουρή, τον οποίο καταλαβαίνω ότι θα είσαστε αναγκασμένοι να υπερασπιστείτε, συνάδελφοι, μετά τα παράπονά του ότι δεν τον υπερασπίζεστε όσο πρέπει.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ελάτε στο βήμα, κύριε Γεωργίου.

ΝΙΚΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Έντιμη κυρία Πρόεδρε,

Δεν είναι θέμα απάντησης στην γκρίνια που ακούστηκε προηγουμένως. Το θέμα είναι ότι πρόκειται για μια δικαστική απόφαση με διάδικο την Κυπριακή Δημοκρατία, αποτέλεσμα εξώδικων διαπραγματεύσεων μιας υπόθεσης που ήταν ενώπιον των δικαστηρίων για μία δεκαετία.

Δεν έχουμε άλλη επιλογή από το να ψηφίσουμε τον συγκεκριμένο συμπληρωματικό προϋπολογισμό, καθότι, σε διαφορετική περίπτωση, θα ενεργοποιηθούν μέτρα εκτέλεσης της δικαστικής απόφασης εναντίον κρατικής περιουσίας, θα μας επιβαρύνουν με περισσότερα έξοδα, αλλά και θα εξευτελίσουν το κράτος και κυρίως θα στείλουμε και το μήνυμα ότι η πολιτεία δεν συμμορφώνεται με τις αποφάσεις των δικών της δικαστηρίων. Όμως το θέμα δεν είναι η κριτική στον απερχόμενο υπουργό, στην προηγούμενη κυβέρνηση. Το πολιτικό μήνυμα είναι ένα και είναι πολύ βαθύτερο: Αυτά είναι τα αποτελέσματα του μακροχρόνιου αγώνα, τα οποία αποτελούν γάγγραινα για την Κυπριακή Δημοκρατία, μία δυσάρεστη κατάσταση, η οποία ολοένα και θα μεγαλώνει. Πέραν του ζητήματος των όποιων ξένων υπηκόων τουρκοκυπριακής καταγωγής έφυγαν από την Κύπρο πριν από το 1960 και διεκδικούν σήμερα τις περιουσίες τους ενώπιον των κυπριακών δικαστηρίων και όχι μόνο λαμβάνουν την κατοχή τους, αλλά λαμβάνουν και αποζημίωση για την απώλεια χρήσης, αυτό είναι κάτι το οποίο πρέπει να προβληματίσει την κυπριακή πολιτεία και για τις ευθύνες της απέναντι στους Ελληνοκύπριους πρόσφυγες. Την ίδια ώρα μάλιστα που η δημογραφική αλλοίωση των κατεχομένων μέσω του εποικισμού και του σφετερισμού των περιουσιών των προσφύγων συνεχίζεται ραγδαία, θα ενταθούν και οι προσπάθειες των Τουρκοκυπρίων να ανακτήσουν τις περιουσίες τους στις ελεύθερες περιοχές. Ολοένα και

περισσότεροι Τουρκοκύπριοι θα επιλέγουν να ζήσουν στις ελεύθερες περιοχές, σε αντίθεση με τους Ελληνοκύπριους πρόσφυγες, εφόσον το ευρωπαϊκό κεκτημένο δεν θα εφαρμόζεται στα κατεχόμενα. Αυτό, και όχι μόνο, είναι ένα τίμημα, εξαιτίας του δυσβάσταχτου κόστους της πορείας προς τη σιωπηρή διχοτόμηση.

Γι' αυτά και άλλα πολλά επιβάλλεται να βρεθεί λύση στο εθνικό μας θέμα, για να σταματήσουμε να είμαστε συνεχώς ένα κράτος υπό ομηρία, ένα κράτος πένθους και διαμαρτυρίας, για να απαλλαγούμε από όσα μάς στερούν την ειρηνική σκέψη και τη δημιουργία, για τις επόμενες γενεές των Κυπρίων, που αξίζουν κάτι καλύτερο από τα συρματοπλέγματα και τους στρατούς κατοχής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

Προχωρούμε, μέχρι να λάβει τη θέση του ο κ. Γεωργίου, στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο Τουρκοκυπριακών Περιουσιών ποσού ύψους €345.000 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2023. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για τα άρθρα 1 έως 3, παρακαλώ, και ανακοινώστε τα αποτελέσματα, μόλις διαμορφωθούν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα επτά. Τριάντα πέντε ψήφοι υπέρ, καμία ψήφος εναντίον και δύο αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα πέντε ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και δύο αποχές, τα άρθρα 1 έως 3 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Ταμείου Τουρκοκυπριακών Περιουσιών Νόμος (Αρ. 1) του 2023».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για το σύνολο του νομοσχεδίου.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα, μόλις είναι έτοιμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα τρεις. Τριάντα μία ψήφοι υπέρ, μία ψήφος εναντίον και μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα μία ψήφους υπέρ, μία ψήφο εναντίον και μία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

Το υπ' αριθμόν 32 θέμα πιλοφορείται «Ο περί Κανόνων Ασφαλείας Διαβαθμισμένων Πληροφοριών, Εγγράφων και Υλικού και για Συναφή Θέματα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023».

Παρακαλώ, τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός του υπ' αριθμόν 32 θέματος είναι η τροποποίηση του περί Κανόνων Ασφαλείας Διαβαθμισμένων Πληροφοριών, Εγγράφων και Υλικού και για Συναφή Θέματα Νόμου, ώστε να αναβαθμιστεί το επίπεδο ασφάλειας των εθνικών διαβαθμισμένων πληροφοριών και των διαβαθμισμένων πληροφοριών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και να καθοριστεί η Εθνική Αρχή Ασφαλείας ως αρχή διαχείρισης δορυφορικής εφαρμογής ραδιοπλοήγησης στη Δημοκρατία και ως αρχή διαχείρισης δορυφορικής εφαρμογής κυβερνητικών

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΕΛΑΜ, ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα, ΔΗΠΑ-Συνεργασία, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

Εναντίον: ΕΛΑΜ.

Αποχή: Μεμονωμένος σοσιαλιστής βουλευτής.

επικοινωνιών στη Δημοκρατία, με αρμοδιότητες που συνίστανται στην ασφαλή πρόσβαση σε διαβαθμισμένες δορυφορικές υπηρεσίες.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Άμυνας για το νομοσχέδιο «Ο περί Κανόνων Ασφαλείας Διαβαθμισμένων Πληροφοριών, Εγγράφων και Υλικού και για Συναφή Θέματα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023»

Παρόντες:

Μαρίνος Σιζόπουλος, πρόεδρος	Γιαννάκης Γαβριήλ
Γιώργος Κάρουλλας	Βαλεντίνος Φακοντής
Χάρης Γεωργιάδης	Χρίστος Χρίστου
Κώστας Κώστα	Αλέκος Τρυφωνίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της, η οποία πραγματοποιήθηκε στις 29 Ιουνίου 2023. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο Υπουργός Άμυνας, ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Άμυνας και ο Αρχηγός της Εθνικής Φρουράς, συνοδευόμενοι από υπηρεσιακούς παράγοντες, καθώς και εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Κανόνων Ασφαλείας Διαβαθμισμένων Πληροφοριών, Εγγράφων και Υλικού και για Συναφή Θέματα Νόμου, ώστε να αναβαθμιστεί το επίπεδο ασφάλειας των εθνικών διαβαθμισμένων πληροφοριών και των διαβαθμισμένων πληροφοριών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ). Περαιτέρω, σκοπεύεται ο καθορισμός της Εθνικής Αρχής Ασφαλείας (ΕΑΑ) ως αρχής διαχείρισης δορυφορικής εφαρμογής ραδιοπλοήγησης στη Δημοκρατία και ως αρχής διαχείρισης δορυφορικής εφαρμογής κυβερνητικών επικοινωνιών στη Δημοκρατία, με αρμοδιότητες που συνίστανται στην ασφαλή πρόσβαση σε διαβαθμισμένες δορυφορικές υπηρεσίες.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από το Υπουργείο Άμυνας, στο νομοσχέδιο, όπως αυτό κατατέθηκε αρχικά στη Βουλή, προβλέπονται τα ακόλουθα:

1. Η υποχρέωση τήρησης των διατάξεων του βασικού νόμου και των προνοιών των κανονισμών και των διαταγμάτων που εκδίδονται δυνάμει αυτού από όλους τους αξιωματούχους του κράτους οι οποίοι, στο πλαίσιο της άσκησης των αρμοδιοτήτων τους, είναι, ως εκ της θέσεώς τους, εξουσιοδοτημένοι για τον χειρισμό διαβαθμισμένων πληροφοριών μέχρι το ανώτατο επίπεδο διαβάθμισης.
2. Η προσθήκη στις αρμοδιότητες της ΕΑΑ της επιβολής διοικητικού προστίμου σε υπηρεσίες και φορείς της Δημοκρατίας, καθώς και σε βιομηχανικούς ή άλλους φορείς, σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων του βασικού νόμου, των προνοιών των κανονισμών και των διαταγμάτων που εκδίδονται δυνάμει αυτού και σε περίπτωση μη συμμόρφωσης στη λήψη μέτρων που υποδείχθηκαν από την ΕΑΑ στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της για την ασφάλεια διαβαθμισμένων πληροφοριών ή/και διαβαθμισμένων πληροφοριών της ΕΕ.

Η ανάγκη εισαγωγής της πιο πάνω ρύθμισης διαπιστώθηκε κατόπιν επιθεωρήσεων που διενήργησε η ΕΑΑ, οι οποίες κατέδειξαν ότι σε ορισμένες περιπτώσεις δεν εφαρμόζονται τα απαραίτητα μέτρα ασφάλειας από υπηρεσίες και φορείς της Δημοκρατίας, βιομηχανικούς ή και άλλους φορείς.

3. Ο ορισμός της ΕΑΑ ως αρχής διαχείρισης δορυφορικής εφαρμογής ραδιοπλοήγησης (PRS) στη Δημοκρατία δυνάμει της Απόφασης 1104/2011/ΕΕ σχετικά με τις μεθόδους πρόσβασης στην κυβερνητική υπηρεσία, η οποία προσφέρεται από το παγκόσμιο σύστημα δορυφορικής ραδιοπλοήγησης που υλοποιήθηκε από το πρόγραμμα «Galileo» της ΕΕ.

Ειδικότερα, η ΕΑΑ θα είναι αρμόδια να διασφαλίζει ότι η χρήση και η πρόσβαση στην κυβερνητική υπηρεσία (PRS), η οποία προσφέρεται από το παγκόσμιο σύστημα δορυφορικής ραδιοπλοήγησης το οποίο υλοποιήθηκε από το πρόγραμμα «Galileo» της ΕΕ, καθώς και η ανάπτυξη σχετικών τεχνολογιών ή/και η εξαγωγή τους θα πραγματοποιείται σύμφωνα με τις πρόνοιες της Απόφασης 1104/2011/ΕΕ.

4. Ο ορισμός της ΕΑΑ ως αρχής διαχείρισης δορυφορικής εφαρμογής κυβερνητικών επικοινωνιών (GOVSATCOM) στη Δημοκρατία δυνάμει του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/696 για τη θέσπιση του ενωσιακού διαστημικού προγράμματος και του οργανισμού της ΕΕ για το διαστημικό πρόγραμμα.

Ειδικότερα, η ΕΑΑ θα είναι αρμόδια να διασφαλίζει ότι η χρήση και η πρόσβαση στη Δορυφορική Εφαρμογή Κυβερνητικών Επικοινωνιών «Governmental Satellite Communications» (GOVSATCOM), ήτοι την υπηρεσία δορυφορικών επικοινωνιών υπό κυβερνητικό και μη στρατιωτικό έλεγχο, η οποία επιτρέπει την παροχή υπηρεσιών δορυφορικών επικοινωνιών σε αρχές της ΕΕ και των κρατών μελών

που διαχειρίζονται κρίσιμες αποστολές και υποδομές, καθώς και η ανάπτυξη σχετικών τεχνολογιών ή/και η εξαγωγή τους θα γίνεται σύμφωνα με τις πρόνοιες του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/696.

Στο στάδιο της εξέτασης του νομοσχεδίου, ο πρόεδρος της επιτροπής εξέφρασε επιφυλάξεις κατά πόσο είναι νομικά ορθό η ΕΑΑ, ως διοικητική αρχή, να επιβάλλει διοικητικό πρόστιμο σε υπηρεσίες και φορείς της Δημοκρατίας.

Τοποθετούμενη στο ζήτημα αυτό, η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας δήλωσε ότι, σύμφωνα με σχετική νομολογία του Ανωτάτου Δικαστηρίου, απαγορεύεται σε αρμόδιες δημόσιες αρχές να επιβάλλουν διοικητικό πρόστιμο σε άλλες δημόσιες αρχές, δεδομένου ότι δεν είναι επιτρεπτό η διοίκηση να στρέφεται ενάντια στον εαυτό της, γι' αυτό εισηγήθηκε τροποποίηση της σχετικής πρόνοιας του νομοσχεδίου. Ειδικότερα, εισηγήθηκε η ΕΑΑ να δύναται να επιβάλλει διοικητικό πρόστιμο μόνο σε ανεξάρτητες υπηρεσίες της Δημοκρατίας και σε βιομηχανικούς ή άλλους φορείς, για να εξαλειφθεί οποιαδήποτε αντισυνταγματική ρύθμιση ή σύγκρουση των προνοιών του νομοσχεδίου με νομολογία του Ανωτάτου Δικαστηρίου.

Συναφώς, το Υπουργείο Άμυνας υπέβαλε αναθεωρημένο κείμενο του νομοσχεδίου στην επιτροπή, ώστε η ΕΑΑ να δύναται να επιβάλλει διοικητικό πρόστιμο μόνο σε ανεξάρτητες υπηρεσίες της Δημοκρατίας και σε βιομηχανικούς ή άλλους φορείς σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων της βασικής νομοθεσίας, των προνοιών των κανονισμών και των διαταγμάτων που εκδίδονται δυνάμει αυτής ή και σε περίπτωση μη συμμόρφωσης στη λήψη μέτρων που υποδείχθηκαν από την ΕΑΑ, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, για την ασφάλεια των διαβαθμισμένων πληροφοριών ή και των διαβαθμισμένων πληροφοριών της ΕΕ.

Στο στάδιο της περαιτέρω εξέτασης του νομοσχεδίου, μέλη της επιτροπής ζήτησαν πρόσθετες πληροφορίες σε σχέση με επιμέρους πρόνοιές του.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των προνοιών του αναθεωρημένου, στη βάση των πιο πάνω, κειμένου του νομοσχεδίου κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ομιλητές, ομιλήτριες επί θέματος αρχής;

Όχι.

Δεύτερη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 4 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 5 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη των νέων άρθρων 12Α και 12Β. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη του νέου άρθρου 19Α. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για τα άρθρα. Ανακοινώστε τα αποτελέσματα, μόλις διαμορφωθούν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα επτά. Υπέρ τριάντα επτά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τα άρθρα εγκρίνονται ομόφωνα.

Τρίτη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί Κανόνων Ασφαλείας Διαβαθμισμένων Πληροφοριών, Εγγράφων και Υλικού και για Συναφή Θέματα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για το σύνολο του νομοσχεδίου.

Παρακαλώ ανακοινώστε τα αποτελέσματα, μόλις είναι έτοιμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα εφτά. Υπέρ τριάντα εφτά, ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα εφτά ψήφους υπέρ, το νομοσχέδιο ψηφίζεται ομόφωνα σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 33 θέμα πιλοφορείται «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Πανεπιστημίου Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2023».

Παρακαλώ, τον σκοπό, κύριε Γεωργίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός του υπ' αριθμόν 33 θέματος είναι η έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Πανεπιστημίου Κύπρου συμπληρωματικών πιστώσεων ύψους €19.256.050 και η χρήση τους για τη διενέργεια δαπανών προς υλοποίηση διάφορων σκοπών, που αφορούν μεταξύ άλλων την εργοδότηση υποστηρικτικού βοηθητικού διδακτικού και ερευνητικού προσωπικού, το νέο επαγγελματικό σχέδιο συνταξιοδοτικών ωφελημάτων, λειτουργικά έξοδα και κατασκευαστικά και βελτιωτικά έργα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας και Πολιτισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Πανεπιστημίου Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2023»

Παρόντες:

Παύλος Μυλωνάς, πρόεδρος

Χρίστος Χριστοφίδης

Γιώργος Κάρουλλας

Χρίστος Χριστόφιας

Μάριος Μαυρίδης

Ανδρέας Αποστόλου

Πρόδρομος Αλαμπρίτης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού εξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 5 και 7 Ιουλίου 2023. Στις συνεδρίες αυτές κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας, του Υπουργείου Οικονομικών και του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του ίδιου υπουργείου, ο Γενικός Ελεγκτής, εκπρόσωποι του Πανεπιστημίου Κύπρου και της Φοιτητικής Ένωσης Πανεπιστημίου Κύπρου (ΦΕΠΑΝ).

Στο στάδιο της συζήτησης του νομοσχεδίου παρέστησαν επίσης τα μέλη της επιτροπής κ. Αντρέας Καυκαλιάς, Αλέκος Τρυφωνίδης και Ανδρέας Θεμιστοκλέους.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Πανεπιστημίου Κύπρου συμπληρωματικών πιστώσεων ύψους €19.256.050 για τη χρήση του οικονομικού έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2023.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, οι συμπληρωματικές πιστώσεις που απαιτούνται είναι αναγκαίες για την κάλυψη πρόσθετων πιστώσεων, για τις οποίες δεν γίνεται πρόβλεψη στον περί Προϋπολογισμού του Πανεπιστημίου Κύπρου του 2023 Νόμο του 2023. Ειδικότερα, θα πραγματοποιηθούν δαπάνες ύψους €18.656.050 από επιπρόσθετη κρατική χορηγία προς το Πανεπιστήμιο Κύπρου και δαπάνες ύψους €600.000 από το ποσό που εισέπραξε ήδη το Πανεπιστήμιο Κύπρου σε προηγούμενα έτη από τη Θεσμική Χρηματοδότηση για την αναβάθμιση του ΚΟΙΟΣ.

Οι απαιτούμενες πρόσθετες πιστώσεις αφορούν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Εργοδότηση υποστηρικτικού βοηθητικού, διδακτικού και ερευνητικού προσωπικού (€3.432.500).
2. Δαπάνες που προέκυψαν λόγω του νέου επαγγελματικού σχεδίου συνταξιοδοτικών ωφελημάτων (€772.640).
3. Ηλεκτροδότηση και θέρμανση (€2.298.670).
4. Συντήρηση και λειτουργία κτιρίων, χώρων και γενικού εξοπλισμού (€2.119.720).
5. Αγορά μηχανογραφικού, ηλεκτρονικού και άλλου εξοπλισμού (€1.830.000).
6. Κατασκευαστικές και βελτιωτικές εργασίες (€3.044.590).

Στο πλαίσιο της συζήτησης του νομοσχεδίου τόσο το Υπουργείο Οικονομικών όσο και το Υπουργείο Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας συμφώνησαν με την προώθηση της ψήφισής του σε νόμο για την έγκριση του εν λόγω συμπληρωματικού προϋπολογισμού.

Ο Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας επισήμανε μεταξύ άλλων ότι οι πρόσθετες πιστώσεις που ζητούνται από το Πανεπιστήμιο Κύπρου, σύμφωνα με τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιόν του, δεν κρίνονται αναγκαίες, καθότι, με βάση τα ποσά που έχουν εκταμιευθεί από το Ταμείο του Πανεπιστημίου Κύπρου μέχρι τις 30 Ιουνίου 2023, φαίνεται ότι υπάρχουν αρκετές πιστώσεις στον προϋπολογισμό του πανεπιστημίου που μπορούν να καλύψουν και τους επόμενους μήνες. Περαιτέρω, εισηγήθηκε όπως η επιτροπή επανεξετάσει το υπό αναφορά νομοσχέδιο το ερχόμενο φθινόπωρο, επισημαίνοντας ότι η υπηρεσία του θα ετοιμάσει σχετική μελέτη περί τα μέσα Οκτωβρίου για τις δαπάνες στις οποίες θα προβεί το Πανεπιστήμιο Κύπρου μέχρι τις 30 Σεπτεμβρίου 2023.

Σε σχέση με τα πιο πάνω ο εκπρόσωπος του Πανεπιστημίου Κύπρου τόνισε ότι τα προϋπολογιζόμενα ποσά στον προϋπολογισμό του 2023 είναι περιορισμένα, καθιστώντας αδύνατο να ικανοποιηθούν κατά το τρέχον έτος οι πραγματικές ανάγκες, όπως αυτές απορρέουν και από τις ανειλημμένες συμβατικές υποχρεώσεις του πανεπιστημίου. Πρόσθεσε δε ότι ο συμπληρωματικός προϋπολογισμός καθίσταται αναγκαίος για την ομαλή λειτουργία και ανάπτυξη του Πανεπιστημίου Κύπρου.

Η επιτροπή, αφού μελέτησε όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ζήτησε διευκρινίσεις και έλαβε απαντήσεις από τους αρμοδίους για διάφορα επιμέρους ζητήματα.

Με βάση τα πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των προνοιών του νομοσχεδίου κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πολύ ωραία.

Υπάρχουν τέσσερις τροπολογίες των κ. Παύλου Μυλωνά, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού, Χρύσανθου Σαββίδη, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου και Αλέκου Τρυφωνίδη, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας. Επομένως, αντιλαμβάνομαι ότι η συζήτηση θα είναι ενιαία και θα αφορά και τις τροπολογίες.

Ομιλητές επί θέματος αρχής; Ποιοι θέλουν να μιλήσουν;

Βλέπω τον πρόεδρο της επιτροπής, τον κ. Θεμιστοκλέους... Θα κλείσει η λίστα, οπότε δηλώστε από την αρχή.

Κύριε πρόεδρε της επιτροπής Παιδείας, να ξεκινήσουμε με εσάς, να μας εξηγήσετε και την τροπολογία.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ:

Ναι. Να ξεκινήσω πρώτα απ' όλα από το γεγονός ότι επαναλαμβάνουμε την ίδια συζήτηση για το Πανεπιστήμιο Κύπρου και τις ενστάσεις, τις ιδιαίτερες ενστάσεις, επειδή το ανέφερε και προηγουμένως σε ένα άλλο θέμα ο κ. Χριστοφίδης, στο θέμα του Γενικού Ελεγκτή και της Ελεγκτικής Υπηρεσίας γενικότερα. Πάρα πολλές επιφυλάξεις για διάφορες δαπάνες που γίνονται από το Πανεπιστήμιο Κύπρου, οι οποίες είναι υπό έλεγχο ή θα έπρεπε να είναι υπό έλεγχο κατά την κρίση της Ελεγκτικής Υπηρεσίας. Για να καταλάβετε, οι συνάδελφοι δηλαδή, δειγματοληπτικά και ενδεικτικά καταθέσαμε με τους συναδέλφους τις τροπολογίες που αφορούν ουσιαστικά, πρώτον, δέσμευση κονδυλίου στην παραχώρηση πιστώσεων για την κάλυψη των δαπανών στην απασχόληση ειδικών επιστημόνων, δεύτερον, δέσμευση κονδυλίου που αφορά τα ενοίκια... Παρά το γεγονός ότι υπάρχει μια τεράστια κουλτούρα ανέγερσης μέσω εργολάβων, υπεργολάβων και εργολάβων γενικότερα όλων των συστημάτων αυτού του τύπου, εντούτοις έχουμε και ενοίκια στο Πανεπιστήμιο Κύπρου μετά από τόσα χρόνια και καλό θα ήταν να μας ενημερώνουν, έτσι να αισθάνονται ότι γίνεται κάποιος έλεγχος, λέμε τώρα. Και, τέλος, η τρίτη τροπολογία αφορά δέσμευση του κονδυλίου που αφορά τις κατασκευαστικές και βελτιωτικές εργασίες, επίσης για να δίνουμε τουλάχιστον την εντύπωση ως ελεγκτικό σώμα ότι, πέρα από τους αγρότες, τους οικοδόμους, τους ποιητές, ελέγχουμε και τους ακαδημαϊκούς καμιά φορά, άμα τύχει.

Ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Περιμένετε ένα λεπτό, κύριε Τορναρίτη.

Ευχαριστώ πάρα πολύ τον πρόεδρο της επιτροπής.

Κύριε Θεμιστοκλέους.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Μέσα σε οκτώ μήνες το Πανεπιστήμιο Κύπρου άλλαξε τρεις φορές τον προϋπολογισμό του. Από τα €172 εκατομ. πήγε στα €213 εκατομ. και τώρα ζητά να πάει στα €233 εκατομ., δηλαδή ζητά €60 εκατομ. περισσότερα από ό,τι προέβλεπε ο προϋπολογισμός. Μέσα σε οκτώ μήνες! Είναι απίστευτο αυτό που συμβαίνει, το ανώτατο πνευματικό ίδρυμα της χώρας, που θα έπρεπε να ήταν υπόδειγμα και παράδειγμα χρηστής διοίκησης, πέφτει έξω στον προϋπολογισμό του κατά 35%. Την πρώτη φορά ζήτησαν συμπληρωματικό προϋπολογισμό, γιατί -προσέξτε, αυτά αναφέρει μέσα στην επιστολή του ο πρύτανης- είχαν ξεχάσει, λέει, τις κατασκευαστικές εργασίες, λες και τα εργοτάξια εκεί στο πανεπιστήμιο δεν τα έβλεπαν. Δηλαδή φανταστείτε το εξής: Ένας να προϋπολογίζει να κτίσει σπίτι για παράδειγμα για €100.000 και ξαφνικά μέσα σε οκτώ εβδομάδες, όχι μήνες, να πάει να πει στους υπόλοιπους της οικογένειας ότι θα στοιχίσει €135.000. Όταν ζήτησαν €58 εκατομ. από τον πρώην Υπουργό Οικονομικών, τον κ. Πετρίδη, ο κ. Πετρίδης τούς είπε το εξής απλό: «Έχετε €55 εκατομ. καταθέσεις, πάρτε τα από εκεί. Εγώ δεν μπορώ να συμπληρώσω πλέον άλλα ποσά». Είπαν να συμβιβαστούν, συμβιβάστηκαν και έγινε το εξής περίεργο. Εκάμαν πίσω, πήραν φόρα και ξεπέρασαν πλέον κάθε όριο λελογισμένης οικονομικής διαχείρισης. Για παράδειγμα, από €13 εκατομ. πετάχτηκαν στα €55 εκατομ. και τώρα ζητούν €58 εκατομ. Από €1,6 εκατομ... Αν θέλετε να αναφέρω τα άρθρα, άρθρο 33(3), από €1,6 εκατομ. συμβιβάστηκαν στο €1,3 εκατομ. και τώρα ζητούν €3,1 εκατομ., δηλαδή τα διπλασίασαν. Άρθρο 332, από €730.000 συμβιβάστηκαν στις €640.000 και τώρα ζητούν €1 εκατομ. Από τις €369.000 συμβιβάστηκαν τότε στις €269.000 και τώρα ζητούν πάλι €1 εκατομ.

Θυμάστε που σας είπα για τα φίδια και για τη βιβλιοθήκη και πολλοί από εσάς μειδιούσατε κατά τρόπο σκωπτικό;

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Ευθύμιο Δίπλαρο)

Αυτό είναι το κερασάκι της τούρτας, κύριε Ευθύμιε Δίπλαρε.

Από το €1,1 εκατομ. πήγαμε στο €1,5 εκατομ. και πάμε τώρα στο €1,6 εκατομ., δηλαδή για την καθαριότητα, τις οχιές, τα φίδια, τις νυφίτσες φέτος, μόνο για φέτος, ζήτησαν μισό εκατομμύριο ευρώ περισσότερα και σας λέω ότι το πρόβλημα εκεί, παρά το γεγονός του διάσημου σχεδιαστή που σχεδίασε τη βιβλιοθήκη, που είναι και η μόνιμη επωδός απαντήσεων προς εμένα, ότι το σχεδίασε ο τάδε διάσημος... «Εσύ ποιος είσαι να κρίνεις τον τάδε διάσημο;» Μα δεν είναι τον τάδε διάσημο που κρίνω, εγώ κρίνω την τάδε βλακεία, που πήγαν και σκέπασαν τον γύρω γύρω χώρο με κανναβίτσες και λόγω της υγρασίας πηγαίνουν τα ποντίκια, πηγαίνουν τα τρωκτικά, πάνε οι φίνες, πάνε οι κουφάδες. Και τα μαύρα φίδια μάς ζώσανε!

Είναι η τελευταία φορά που βγαίνω στο βήμα, για να ασχοληθώ με αυτό το αμαρτωλό ίδρυμα. Καθηγητής, πρώην αντιπρύτανης, καταδικάστηκε για 64 κατηγορίες διακίνησης πλαστού εγγράφου, για συνομοσία προς διάπραξη κακουργήματος, για απόσπαση χρημάτων με ψευδείς παραστάσεις. Τιμωρήθηκε από το δικαστήριο με φυλάκιση με αναστολή για τρία χρόνια και, αντί να τον διώξουν από το πανεπιστήμιο, τι αποφάσισε το πανεπιστήμιο; Του είπαν «είσαι κρίμα, μάνα μου, έλα να δούμε τι θα κάνουμε». Πήγε το παιδί. Αντί κλίμακα Α16 συν δύο, τον υποβίβασαν στην Α15 συν δύο!

ΠΑΥΛΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ:

Είναι πρόεδρος αξιολόγησης της επιτροπής των συναδέλφων του!

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Και το δράμα των δραμάτων είναι αυτό που ανέφερε μόλις τώρα ο πρόεδρος της επιτροπής Παιδείας. Τον διόρισαν πρόεδρο της επιτροπής, για να αξιολογεί τους συναδέλφους του! Αλλά να τους αξιολογεί σε ποιους τομείς; Αν είναι διεφθαρμένοι πατόκορφα; Αν είναι ως τα μπούνια χωσμένοι μέσα στην παρανομία; Αυτά τα φαινόμενα κατέστρεψαν το όνομα του Πανεπιστημίου Κύπρου, κατασπαράζουν τις σάρκες του κυπριακού λαού, εξοντώνουν τα οράματα της νέας γενιάς και ουδέποτε θα ξεφύγει το Πανεπιστήμιο Κύπρου. Στο ΤΕΠΑΚ δεν είναι καλύτερα τα πράγματα. Από τη μιζέρια δεν μπορείς να λες ότι είσαι περήφανος για τα πτυχία που δίνεις στη λογιστική επιστήμη, στις οικονομικές επιστήμες, στη διοίκηση επιχειρήσεων. Και εσύ ο ίδιος να καταστρέφεις ένα ίδρυμα, επειδή τα χρήματα δεν είναι δικά σου. Ποιος τα πληρώνει αυτά τα χρήματα; Ο κυπριακός λαός, ο Κύπριος φορολογούμενος.

Για αυτό, κυρία Πρόεδρε, θα κάμω μία εισήγηση, και θα κατέλθω από το βήμα, και η εισήγηση είναι η εξής: Επειδή χρόνια τώρα ζούμε το ίδιο δράμα, την ίδια ταλαιπωρία, την ίδια αναξιοπρέπεια, πρέπει κάποτε αυτή η κυβέρνηση -και επιμένω, μπορεί αυτή η κυβέρνηση να το κάμει- να διορίσει ποινικούς ανακριτές, οι οποίοι θα βοηθηθούν από έγκυρους πολιτικούς μηχανικούς, αρχιτέκτονες και εξωτερικούς ελεγκτές, ώστε να μπουν στο πανεπιστήμιο και να αναλύσουν και να κάνουν άνεμο και φτερό όλες τις αποφάσεις του πανεπιστημίου, τουλάχιστον αυτές που αφορούν τα οικονομικά σκάνδαλα.

Τελειώνω με το εξής: Υπήρξε μια οικονομική διάφορα με τον τότε εργολάβο της Πολυτεχνικής Σχολής, που μας είπαν ότι θα τελειωνε το 2017. Το 2018 δεν τελείωσε, το 2019, το 2020. Μας είπαν ότι θα τελειώσει το 2023, δεν θα τελειώσει, θα πάμε στο 2024, 2025.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Χρίστο Ορφανίδη)

Ο κ. Ορφανίδης λέει «μακάρι να τελειώσουν το 2030». Υπήρξε μια διαφορά. Ο πρώην πρύτανης, που ήθελε να γίνει και Πρόεδρος της Κύπρου, αυτός ο περίεργος τύπος, ενώ υπήρξε συμφωνία με τον εργολάβο να κλείσει η ζημιά κάπου στα €700.000, πήγε, έσκισε κυριολεκτικά τη συμφωνία μπροστά στη Σύγκλητο και πήγε να διαπραγματευτεί καινούργια συμφωνία, λόγω «ικανοτήτων». Και η καινούργια συμφωνία από τις €700.000 μάς εκτίναξε στο €1,5 εκατομ. και μετά είχε και την απαίτηση να το διαφημίζει κιόλας. Ζούμε απίστευτες πατέντες, απίστευτες εποχές!

Γι' αυτό να μη συγχύζουμε... Το μήνυμα που θέλω να στείλω στους συμπολίτες μας είναι ένα: Άλλο η αυτοδυναμία η διοικητική, άλλο η αυτοδυναμία στα μαθήματα, στην έρευνα και άλλο η ασυδοσία που παρατηρείται στην οικονομική διαχείριση, επειδή απλά παραγγέλλουν και έρχονται χρήματα. Και λυπούμαι, λυπούμαι ειλικρινά για την ευκολία με την οποία ο Υπουργός Παιδείας και ο Υπουργός Οικονομικών ενέκριναν αυτόν τον τρίτο στη σειρά συμπληρωματικό προϋπολογισμό.

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Ο κ. Σαββίδης.

ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ ΣΑΒΒΙΔΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε,

Υποστηρίζουμε το Πανεπιστήμιο Κύπρου και θέλουμε το Πανεπιστήμιο Κύπρου να μεγαλώσει. Κάναμε και μία επίσκεψη πριν δεκαπέντε μέρες, είδαμε, ακούσαμε τις πρυτανικές αρχές για τους σχεδιασμούς, τους προβληματισμούς, αλλά, όταν ακούεις τον Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας να σου αραδιάζει μία σειρά από προβληματισμούς, το ελάχιστο που είχαμε να κάνουμε εμείς ήταν να βάλουμε αυτές τις δικλίδες ελέγχου. Και επαναλαμβάνω απλά για ενημέρωση, για να γνωρίζουμε: δεν είμαστε ενάντια στο Πανεπιστήμιο Κύπρου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, συνάδελφε.

Ο κ. Χριστοφίδης.

Ο κ. Θεοπέμπτου, αν έχει την καλοσύνη, να έρθει στην έδρα, να λείψω για ένα λεπτό μόνο.

Ελάτε, κύριε Χριστοφίδη. Έχετε τον λόγο.

(Στο σημείο αυτό την Πρόεδρο της Βουλής αντικαθιστά στην έδρα ο κ. Χαράλαμπος Θεοπέμπτου.)

ΧΡΙΣΤΟΣ ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Το πρώτο που νιώθω την ανάγκη να πω είναι ότι στην Κύπρο απουσιάζει ένας συνολικός στρατηγικός σχεδιασμός για την ανάπτυξη των δημόσιων πανεπιστημίων. Αυτό που απουσιάζει δηλαδή είναι να πάρει κάποιος τον στρατηγικό σχεδιασμό ανάπτυξης του Πανεπιστημίου Κύπρου, του ΤΕΠΑΚ, του Ανοικτού Πανεπιστημίου και να καθορίσει, με βάση τις οικονομικές δυνατότητες αυτού του κράτους, πώς προχωρούμε, ούτως ώστε για παράδειγμα το ένα δημόσιο πανεπιστήμιο να μην ανταγωνίζεται το άλλο ή να μην έχουμε επιπλοκές του τύπου να έχουμε ένα ειδικό πανεπιστήμιο εις την Κύπρου για την εξ αποστάσεως εκπαίδευση και την ίδια ώρα τα άλλα δημόσια πανεπιστήμια να θέλουν -προφανώς ακολουθώντας τις τάσεις της εποχής- επίσης να μπουκ στην αγορά της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης.

Το δεύτερο που πρέπει να πούμε είναι ότι κάθε χρόνο έχουμε συμπληρωματικό προϋπολογισμό για το Πανεπιστήμιο Κύπρου για έναν πολύ απλό λόγο: Το Πανεπιστήμιο Κύπρου καταρτίζει έναν προϋπολογισμό και παίρνει κρατική χορηγία πολύ πιο κάτω από τις ανάγκες του. Ξέρουμε δηλαδή από την αρχή της χρονιάς ότι θα έρθουμε σε κάποια φάση με συμπληρωματικό προϋπολογισμό. Μάλιστα, τα τελευταία χρόνια με απαίτηση του Υπουργείου Οικονομικών το Πανεπιστήμιο Κύπρου σιγά σιγά έχει εξαντλήσει τα ίδια έσοδα τα οποία υπήρχαν εκεί. Και, αν δεν καλύψει η κρατική χορηγία τις ανάγκες του Πανεπιστημίου Κύπρου, θα έχουμε πολύ δυσάρεστες εξελίξεις.

Θέλουμε να κάμουμε περισσότερο έλεγχο; Ε, πρέπει να σας πω ότι σε διάφορα ζητήματα εμείς θέλουμε περισσότερη ενημέρωση! Δυστυχώς όμως, κατατέθηκαν τροπολογίες σε κονδύλια τζι εμείς τις τροπολογίες πρέπει να πω ότι τις είδαμε με ανοικτό πνεύμα. Μελετώντας συγκεκριμένα αυτές τις τροπολογίες, εκαταλήξαμεν στο συμπέρασμα ότι κατατέθηκαν τροπολογίες σε κονδύλια που, αν υπερψηφιστούν, θα δημιουργήσουν μια σειρά από επιπλοκές και σοβαρά προβλήματα. Να πω τι εννοώ, τεκμηριώνοντας: €3 εκατομ. κονδύλι για διάφορες εργασίες. Ε, αυτές οι εργασίες, όπως η αναβάθμιση του ηλεκτροδοτικού κέντρου, είναι υποστηρικτικές εργασίες, για να μπορέσουν να λειτουργήσουν τρία άλλα κτίρια, το κτίριο της

Πολυτεχνικής, το κτίριο των Βιολογικών Επιστημών και το κτίριο της Ιατρικής. Άρα, εν μπορούμε από τη μια να διαμαρτυρούμαστε ότι καθυστερεί η Πολυτεχνική και από την άλλη να πάμε εμείς να σταυρώσουμε κονδύλια τα οποία θα λειτουργήσουν υποστηρικτικά προς τη λειτουργία αυτών των κτιρίων.

Δεύτερη τροποποίηση: ειδικό επιστήμονες. Θα ξεκινήσει τον Σεπτέμβρη η ακαδημαϊκή χρονιά. Ε, πρέπει να γίνει ένας προγραμματισμός! Δηλαδή εννά το σταυρώσουμε τωρά, τέλη του Ιουλίου, για να τρέχουμε Σεπτέμβρη, μόλις θα ανοίξει ξανά η Βουλή, να κάμουμε την ίδια συζήτηση που εκάμαμεν τις περασμένες εβδομάδες; Αφού τίποτε καινούργιο δεν πρόκειται να προκύψει!

Τα κονδύλια για τα ερευνητικά προγράμματα: Υπάρχουν πληρωμές οι οποίες είτε είναι χρωστούμενα είτε πρέπει να γίνουν άμεσα. Άρα, και εδώ ενδέχεται να δημιουργήσουμε προβλήματα, όπως τζιαι με τα θέματα των ενοικίων, που ενδεχόμενα υπάρχουν καθυστερήσεις, κ.ο.κ.

Άρα, η δική μας η άποψη δεν είναι -σε έναν συμπληρωματικό προϋπολογισμό ο οποίος, επαναλαμβάνω, συζητείται και ψηφίζεται τέλη Ιουλίου- να επαναλάβουμε μια ίδια συζήτηση, μόλις ανοίξει η Βουλή τον Σεπτέμβρη ή τον Οκτώβρη, διότι δεν θα μπορεί το Πανεπιστήμιο Κύπρου να αντεπεξέλθει, αλλά εμείς προτιθέμεθα να εγγράψουμε για αυτεπάγγελτη εξέταση διάφορα ζητήματα που έχουν να κάμουν με τα όσα έχω προαναφέρει και τον στρατηγικό σχεδιασμό του κράτους, που πρέπει να γίνει, αλλά και, όταν θα έρθει ο τακτικός προϋπολογισμός για το Πανεπιστήμιο Κύπρου, να κάμουμε, ναι, μια εξαντλητική συζήτηση γύρω από τα διάφορα ζητήματα τα οποία υπάρχουν.

Από εκεί και πέρα, θέλω και με αυτή την ευκαιρία -έθθα επεκταθώ- εφόσον, αντιλαμβάνομαι, όλοι θέλουμε να στηρίζουμε τα δημόσια πανεπιστήμια ή λέμε τουλάχιστον ότι θέλουμε να στηρίζουμε τα δημόσια πανεπιστήμια, να πω ότι και στες πρόσφατες κατατάξεις διεθνώς των πανεπιστημίων το Πανεπιστήμιο Κύπρου διαπρέπει. Τζιαι μιλούμε για ένα πανεπιστήμιο τριάντα μόλις χρόνων. Είναι μια από τες σοβαρότερες επενδύσεις που έκαμεν αυτό το κράτος για την ανάπτυξη την κοινωνική, την οικονομική, την πολιτισμική. Είμαστε έτοιμοι να στηρίζουμε, αλλά πάντοτε με έλεγχο, με σωφροσύνη, με σοβαρότητα, εξού και, επαναλαμβάνω, θέλουμε το επόμενο χρονικό διάστημα να γίνει ένας εξαντλητικός διάλογος γύρω από τα ζητήματα που έχουμε σήμερα εγείρει.

Σας ευχαριστώ πάρα πολύ.

(Κατά τη διάρκεια της αγόρευσης του κ. Χρίστου Χριστοφίδη η Πρόεδρος της Βουλής επανήλθε στην έδρα.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κι εγώ ευχαριστώ πολύ.

Επί της διαδικασίας ή δευτερολογία, κύριε Θεμιστοκλέους;

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Δευτερολογία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δευτερολογία μετά.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Έχει άλλο ομιλητή;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχει πολλούς! Περιμένετε, αν είναι δευτερολογία, να ολοκληρωθούν οι πρωτολογίες.

Κύριε Τρυφωνίδη.

ΑΛΕΚΟΣ ΤΡΥΦΩΝΙΔΗΣ:

Υποσχέθηκα ότι δεν θα μιλήσω πολύ, κυρία Πρόεδρε. Είπαν τα οι συνάδελφοι, και για τες τροπολογίες και για τες ατασθαλίες σε αυτό το ακαδημαϊκό ίδρυμα, που είναι η κορωνίδα της εκπαίδευσής μας.

Εγώ θα τους πω δημοσίως -και απευθύνομαι και στον πρύτανη και σε όλους- ότι έπρεπε όλα αυτά τα κονδύλια να έχουν μια αναστολή για κτίσιμο κτιρίων, σχολών και όλα αυτά και να αναπτύξουν εδώ και τώρα και τη δεύτερη και την τρίτη και την τέταρτη φάση των φοιτητικών εστιών, για να γλιτώσουμε από αυτή τη γάγγραινα των τόσο υψηλών ενοικίων. Οι φοιτητές μας στη Λευκωσία -μετά θα πάμε στο ΤΕΠΑΚ- να μην πηγαίνουν στα κατεχόμενα να νοικιάζουν, με όλες τις γνωστές συνέπειες για τον τόπο μας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Τρυφωνίδη.

Ο κ. Κάρουλλας.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΡΟΥΛΛΑΣ:

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Το Πανεπιστήμιο Κύπρου, η κορωνίδα, όπως είπε πολύ σωστά ο φίλος ο Αλέκος ο Τρυφωνίδης, των πανεπιστημίων της Κύπρου, όντως έχει να δείξει ένα εξαιρετο έργο, και σε ερευνητικές επιδόσεις και σε κατάταξη, διεθνείς κατατάξεις, αλλά και με τη συνεχή ανάπτυξη που επιδεικνύει σε όλους τους τομείς. Τζαι, ναι, το λέμε εμφαντικά: Ναι στον έλεγχο τον εξαντλητικό! Αλλά, την ίδια στιγμή, ναι και στις εξοικονομήσεις, για τις οποίες έχουμε ρωτήσει την επιτροπή και έχουμε λάβει απαντήσεις, ότι γίνονται και υπάρχει σχεδιασμός και για επιπλέον εξοικονομήσεις. Και, ναι, ο προϋπολογισμός που έχουμε ενώπιόν μας σήμερα, ο συμπληρωματικός, είναι αναγκαίος για την εύρυθμη λειτουργία του πανεπιστημίου. Και τι λέμε; Τον περασμένο Νοέμβριο και τον Φεβρουάριο γίναμε κοινωνοί των ανησυχιών του πανεπιστημίου, ότι, λόγω των οροφών που είχαν τεθεί, δεν ήταν εφικτό να καλυφθούν πλήρως οι ανάγκες του.

Εξοικονομήσεις. Γίνονται και υπάρχει σχεδιασμός ευρύτερος, για να συνεχιστούν.

Η έρευνα τρέχει, επηρεάζονται θέσεις εργασίας, επηρεάζονται προγράμματα, επηρεάζεται γενικά η ολοκλήρωση συγκεκριμένων προγραμμάτων. Τζαι επίσης, τι λέμε εμφαντικά; Ναι, να υπάρχει συμμόρφωση προς τις υποδείξεις της Ελεγκτικής Υπηρεσίας. Και το έχουμε πει και στην επιτροπή την περασμένη εβδομάδα, ότι πρέπει ως επιτροπή Παιδείας να διεξέλθουμε τον νέο στρατηγικό σχεδιασμό για την ανώτατη εκπαίδευση και να εξετάσουμε το πώς επιβαρύνεται ο προϋπολογισμός. Αυτό είναι μια άμεση ανάγκη να γίνει και για τις αναγκαίες συνέργειες μεταξύ των δημοσίων πανεπιστημίων, αλλά και για να εξεταστεί το ενδεχόμενο συνεργασίας και με ιδιωτικά πανεπιστήμια. Πρέπει να εξοικονομήσουμε πόρους -δεν το αμφισβητεί κανείς αυτό- και πρέπει επιτακτικά να εξεταστεί ο στρατηγικός σχεδιασμός, όπως έχουμε πει και στην επιτροπή ως Δημοκρατικός Συναγερμός.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ κι εγώ.

Δευτερολογία ο κ. Θεμιστοκλέους.

Σύντομα, σας παρακαλώ.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Κυρία Πρόεδρε,

Έθθα πω πολλά πράματα, απλά να πω ότι ο Γενικός Ελεγκτής με έντονη επιστολή του συστήνει προς το σώμα να μην ψηφιστούν τα κονδύλια αυτά. Είναι ανυπόστατα, αίολα, ανεδαφικά, δεν δικαιολογούνται, δεν τεκμηριώνονται. Αυτό είναι το ένα.

Το δεύτερο: Η Βιβλιοθήκη του πανεπιστημίου, την οποία εσχεδίασεν επίσης «μεγάλος» -«πολύ μεγάλος»!- αρχιτέκτων, διεθνούς εμβέλειας, στις πρόσφατες βροχές έτρεσιεν, όπως ο στάβλος του τζιυρού του Αβέρωφ εις την Αρκάκαν!

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Ετρέχαν τα νερά όλα μέσα!

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Μπορεί ο στάβλος να 'ταν καλλύτερος!

Και το τρίτο σημείο, κυρία Πρόεδρε, είναι ότι η επιτροπή Παιδείας -βεβαιώνει μου μόλις τώρα ο κ. Μυλωνάς- εζητήσαμεν έναν σωρό στοιχεία, πίνακες, νούμερα, έχει δεκαπέντε μέρες... Και, προσέξτε, μέσα σε δεκαπέντε μέρες αυτό το «σύγχρονο, ευρωπαϊκό πανεπιστήμιο, που τρέχει με ταχύτητα φωτός», δεν μας έστειλε -μα είναι εκπληκτικό!- δεν μας έστειλε μία λίστα, καλέ, μια απόδειξη! Άρα, ο προϋπολογισμός... Ψηφίστε τον, αλλά, άμα περάσει, χωρίς να συνοδευτεί από όλα τα στοιχεία, τα δεδομένα και την πληροφόρηση που θα έπρεπε να είχαμε μπροστά μας... Και, σας τονίζω ξανά, η επιστολή του Γενικού Ελεγκτή είναι ρητή, είναι σαφής, σαφέστατη. Λέει στο σώμα: «Δώστε τέλος στις σπατάλες, μην ψηφίσετε αυτό τον προϋπολογισμό!».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Δευτερολογία και ο κ. Χριστοφίδης.

Εσείς...

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Να πω κάτι ως κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ελάτε.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Απλά, αν μου επιτρέπετε, να πω ότι η Βιβλιοθήκη Jean Nouvel είναι ένα παγκόσμιο πολιτιστικό στίγμα για την Κυπριακή Δημοκρατία. Και τούτο ακριβώς το βεβαιώνουν όλοι οι αρμόδιοι και οι συναρμόδιοι.

Το δεύτερο που θέλω να πω είναι ότι δεν πρέπει εμείς οι ίδιοι να υποτιμούμε τζιαι να υποβαθμίζουμε το ανώτατο εκπαιδευτικό ίδρυμα του τόπου μας, γιατί κατ' επέκταση υποτιμούμε τζιαι υποβαθμίζουμε τους αποφοίτους του Πανεπιστημίου Κύπρου. Άρα, η κριτική...

Και κάτι τελευταίο. Ο Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας -είμαι σίγουρος- δεν κατέχει και δεν εκατείχεν ποτέ για εμάς το αλάθητο του Πάπα!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Κύριε Χριστοφίδη, ελάτε.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Με μια πρόταση, δεν θέλω να πω πολλά. Αυτός ο προϋπολογισμός, όπως, φαντάζομαι, όλοι ξέρουμε στην αίθουσα, έχει κατατεθεί από την κυβέρνηση ενώπιον της επιτροπής. Το Υπουργείο Παιδείας και το Υπουργείο Οικονομικών υπερασπίστηκαν κάθε σεντ το οποίο υπάρχει σε αυτό τον προϋπολογισμό. Αν αυτός ο προϋπολογισμός είναι σπάταλος, αν απεικονίζει μια σκανδαλώδη διαχείριση, όλα αυτά που λέγονται αντανακλούν πρώτα και κύρια στην κυβέρνηση και στο υπουργείο που έχει καταθέσει αυτό τον προϋπολογισμό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

Προχωράμε τώρα στην ψήφιση.

Κύριε Κώστα;

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτή)

Βεβαίως, να δούμε τις τροπολογίες πρώτα.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Συνάδελφοι, είμαστε στη διαδικασία της ψήφισης. Δεν κατανοώ... Προφανώς κάτι συμβαίνει, αλλά πάρτε τις θέσεις σας ή πηγαίνετε σε διπλανή αίθουσα να λύσετε το ζήτημα.

Ευχαριστώ πολύ.

Πάμε στις τροπολογίες.

Υπάρχει διαφοροποίηση για τις τροπολογίες ή να τις βάλουμε όλες μαζί;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Όλες μαζί, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συνάδελφοι, συναδέλφισσες, υπάρχει ή δεν υπάρχει διαφοροποίηση; Να μπουν μαζί;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Να μπουν όλες μαζί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μαζί, ωραία!

Δεν θα τις διαβάσω, τις έχουν επεξηγήσει εξάλλου οι συνάδελφοι, οπότε ψηφίζουμε για όλες τις τροπολογίες ως έχουν κατατεθεί από τους συναδέλφους.

(Οι σχετικές τροπολογίες)

Προτεινόμενες τροπολογίες των κ. Παύλου Μυλωνά, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού, Χρύσανθου Σαββίδη, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου, και Αλέκου Τρυφωνίδη, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας, για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Πανεπιστημίου Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2023»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του πιο πάνω νομοσχεδίου ως ακολούθως:

A/A	Σελίδα	Ομάδα Δαπανών	Υποομάδα/ Άρθρο	Επεξήγηση	Ποσό
1.	5	100 Τρέχουσες Δαπάνες	11/11-104 Τρέχουσες Δαπάνες Ακαδημαϊκού και Άλλου Προσωπικού	Ειδικοί Επιστήμονες	€1.735.000

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης έναντι του πιο πάνω άρθρου, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη από το σχετικό κονδύλι, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

Σημειώσεις:

- α. Δέσμευση του κονδυλίου που αφορά στην παραχώρηση πιστώσεων για την κάλυψη των δαπανών για την απασχόληση ειδικών επιστημόνων στο Πανεπιστήμιο Κύπρου, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη από το εν λόγω κονδύλι, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.
- β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

A/A	Σελίδα	Ομάδα Δαπανών	Υποομάδα/ Άρθρο	Επεξήγηση	Ποσό
2.	7	200 Λειτουργικές Δαπάνες	210/216 Έξοδα Λειτουργίας	Ενοίκια	€317.020

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης έναντι του πιο πάνω άρθρου, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη από το σχετικό κονδύλι, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

Σημειώσεις:

- α. Δέσμευση του κονδυλίου που αφορά στα ενοίκια, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη από το εν λόγω κονδύλι, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.
- β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

A/A	Σελίδα	Ομάδα Δαπανών	Υποομάδα/ Άρθρο	Επεξήγηση	Ποσό
3.	8	300 Διαχειριστικά Έξοδα	310/311 Ερευνητικά Προγράμματα, Συνέδρια, Συνδρομές και Συνεισφορές	Ερευνητικά Προγράμματα/ Δραστηριότητες	€700.000

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης έναντι του πιο πάνω άρθρου, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη από το σχετικό κονδύλι, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

Σημειώσεις:

- α. Δέσμευση του κονδυλίου που αφορά στα ερευνητικά προγράμματα και δραστηριότητες, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη από το εν λόγω κονδύλι, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.
- β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

A/A	Σελίδα	Ομάδα Δαπανών	Υποομάδα/ Άρθρο	Επεξήγηση	Ποσό
-----	--------	---------------	--------------------	-----------	------

			Άρθρο		
4.	11	400 Κεφαλαιουχικές Δαπάνες	420/422 Δαπάνες Στέγασης	Κατασκευαστικές και Βελτιωτικές Εργασίες	€3.044.590

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης έναντι του πιο πάνω άρθρου, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη από το σχετικό κονδύλι, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

Σημειώσεις:

- α. Δέσμευση του κονδυλίου που αφορά στις κατασκευαστικές και βελτιωτικές εργασίες, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη από το εν λόγω κονδύλι, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.
- β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε, υπέρ, εναντίον ή αποχή.

Ψηφίζουμε, παρακαλώ, για τις τροπολογίες των συναδέλφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα πέντε. Υπέρ δεκαέξι, εναντίον είκοσι εννέα και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι εννέα ψήφους εναντίον, δεκαέξι υπέρ και καμία αποχή, οι τροπολογίες απορρίπτονται.

Και προχωράμε τώρα στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Πανεπιστημίου Κύπρου ποσού που δεν υπερβαίνει τις €19.256.050 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2023. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Λειτουργγοί υπεύθυνοι για την άσκηση ελέγχου στα κονδύλια δαπανών. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε, παρακαλώ, για τα άρθρα, ψηφίζουμε για τον συμπληρωματικό προϋπολογισμό για το Πανεπιστήμιο Κύπρου.

Και ανακοινώστε τα αποτελέσματα, μόλις και εφόσον διαμορφωθούν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα ένας. Υπέρ τριάντα έξι, εναντίον τέσσερις, αποχή μία ψήφος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα έξι ψήφους υπέρ, τέσσερις εναντίον και μία αποχή, τα άρθρα 1 μέχρι 4 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Πανεπιστημίου Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2023».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για το σύνολο του νομοσχεδίου.

Και ανακοινώστε τα αποτελέσματα, μόλις και εφόσον διαμορφωθούν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα τρεις. Υπέρ τριάντα έξι, εναντίον τέσσερις, αποχές τρεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα έξι ψήφους υπέρ, τέσσερις εναντίον και τρεις αποχές, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

Το υπ' αριθμόν 34 θέμα τιτλοφορείται «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2023».

Τον σκοπό, κύριε Γεωργίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου συμπληρωματικών πιστώσεων ύψους €13.825.944 και η χρήση τους για τη διενέργεια δαπανών προς υλοποίηση διάφορων σκοπών που αφορούν, μεταξύ άλλων, τις κατασκευαστικές εργασίες και αμοιβές αρχιτεκτόνων και συμβούλων για την ανέγερση των ιδιόκτητων εστίων του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου, τις εισφορές εργοδότη στο επαγγελματικό σχέδιο συνταξιοδοτικών ωφελημάτων, την αύξηση της εισφοράς του εργοδότη στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, την αύξηση του ποσοστού του τιμαρίθμου επί των βασικών μισθών, την παροχή επιδομάτων στέγασης σε φοιτητές με ειδικές ανάγκες και κοινωνικοοικονομικά προβλήματα και τη δημιουργία τριών νέων θέσεων ειδικού εκπαιδευτικού προσωπικού για το Ανώτερο Ξενοδοχειακό Ινστιτούτο Κύπρου.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας και Πολιτισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2023»

Παρόντες:

Πάυλος Μυλωνάς, πρόεδρος	Χρίστος Χριστοφίδης
Γιώργος Κάρουλλας	Χρίστος Χριστόφιας
Μάριος Μαυρίδης	Ανδρέας Αποστόλου
Πρόδρομος Αλαμπρίτης	Αλέκος Τρυφωνίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού εξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της, η οποία πραγματοποιήθηκε στις 7 Ιουλίου 2023. Στη συνεδρία κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας, του Υπουργείου Οικονομικών και του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού (ΤΔΔΠ) του ίδιου υπουργείου, ο Γενικός Ελεγκτής, εκπρόσωποι του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (ΤΕΠΑΚ) και της Φοιτητικής Ένωσης του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (ΦΕΤΕΠΑΚ).

Η Συντεχνία Ακαδημαϊκού Προσωπικού Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (ΣΑΠ-ΤΕΠΑΚ) και η Συντεχνία Διοικητικού Προσωπικού Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν ενώπιον της επιτροπής.

Στο στάδιο της συζήτησης του νομοσχεδίου παρευρέθηκε επίσης το μη μέλος της επιτροπής κ. Ζαχαρίας Κουλίας.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου συμπληρωματικών πιστώσεων ύψους €13.825.944 για τη χρήση του οικονομικού έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2023.

Ο υπό αναφορά συμπληρωματικός προϋπολογισμός είναι αναγκαίος για την κάλυψη πρόσθετων πιστώσεων, για τις οποίες δεν γίνεται πρόβλεψη στον περί Προϋπολογισμού του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου του 2023 Νόμο του 2023.

Ειδικότερα, σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το νομοσχέδιο και τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, οι εν λόγω πρόσθετες πιστώσεις είναι αναγκαίες για την κάλυψη δαπανών που αφορούν τα ακόλουθα:

1. Τις κατασκευαστικές εργασίες και τις αμοιβές των αρχιτεκτόνων και των συμβούλων για την ανέγερση των ιδιόκτητων φοιτητικών εστίων του ΤΕΠΑΚ στην περιοχή Βερεγγάρια, το κόστος των οποίων ανέρχεται στο ποσό των €11.800.000. Σημειώνεται ότι για το εν λόγω έργο έχουν ήδη παραχωρηθεί πιστώσεις ύψους €2 εκατομ. και είναι απαραίτητη η έγκριση των πρόσθετων πιστώσεων, ώστε να κατακυρωθεί ο διαγωνισμός και να τηρηθούν τα χρονοδιαγράμματα για την παράδοση της πρώτης

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, Νικόλας Παπαδόπουλος (ΔΗΚΟ), ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα, ΔΗΠΑ-Συνεργασία, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, μεμονωμένος σοσιαλιστής βουλευτής.

Εναντίον: ΕΛΑΜ.

Αποχή: ΔΗΚΟ, ανεξάρτητος βουλευτής.

φάσης των εστιών με την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους τον Σεπτέμβριο του 2026.

2. Τις εισφορές εργοδότη στο Επαγγελματικό Σχέδιο Συνταξιοδοτικών Ωφελημάτων, την αύξηση της εισφοράς του εργοδότη στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, την αύξηση του ποσοστού του τιμαριθμού επί των βασικών μισθών και την παραχώρηση φιλοδωρημάτων σε προσωπικό από μη προβλεπόμενες αφυπηρητήσεις, που ανέρχονται στο ποσό των €1.650.834.
3. Την παροχή επιδομάτων στέγασης σε φοιτητές με ειδικές ανάγκες και κοινωνικοοικονομικά προβλήματα λόγω της έλλειψης κλινών σε φοιτητικές εστίες στη Λεμεσό και Πάφο, για τα οποία απαιτείται ποσό ύψους €375.000.
4. Τη δημιουργία τριών νέων θέσεων Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού για το Ανώτερο Ξενοδοχειακό Ινστιτούτο Κύπρου (ΑΞΙΚ), το οποίο έχει ενταχθεί στην Ακαδημία Τουριστικών Επαγγελματιών Κύπρου στο ΤΕΠΑΚ, και οκτώ νέων θέσεων Διοικητικού Προσωπικού για τη λειτουργία της Σχολής Διοίκησης Τουρισμού, Φιλοξενίας και Επιχειρηματικότητας, που θα λειτουργήσει στην Πάφο. Σημειώνεται ότι για τη δημιουργία των εν λόγω θέσεων προβλέπεται ενδεικτική πρόνοια €10 για την κάθε θέση.

Όλοι όσοι κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στη συνεδρία της επιτροπής, με εξαίρεση τον Γενικό Ελεγκτή, συμφώνησαν με την άμεση προώθηση της ψήφισης σε νόμο του συμπληρωματικού προϋπολογισμού.

Η εκπρόσωπος του Υπουργείου Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας ανέφερε ότι όσον αφορά το έργο για την ανέγερση των ιδιόκτητων φοιτητικών εστιών του ΤΕΠΑΚ στην περιοχή Βερεγγάρια είχε περιληφθεί στον αρχικό προϋπολογισμό του ΤΕΠΑΚ για το έτος 2023, προτού αυτός κατατεθεί στη Βουλή, σχετική πρόνοια ύψους €10 εκατομ., η οποία όμως με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αφαιρέθηκε, μέχρις ότου να εξεταστούν τα απαραίτητα στοιχεία βιωσιμότητας του έργου από τη Γενική Διεύθυνση Ανάπτυξης του Υπουργείου Οικονομικών.

Ο εκπρόσωπος του ΤΔΔΠ ανέφερε ότι λόγω της ένταξης του ΑΞΙΚ στο ΤΕΠΑΚ είχε δοθεί στο προσωπικό του ΑΞΙΚ συγκεκριμένη προθεσμία, για να επιλέξει κατά πόσο επιθυμεί να μεταφερθεί στο ΤΕΠΑΚ ή να παραμείνει στη δημόσια υπηρεσία. Όμως, επισήμανε ότι, λόγω του μικρού αριθμού προσωπικού που επέλεξε να μεταφερθεί στο ΤΕΠΑΚ, προέκυψαν ανάγκες σε προσωπικό τόσο για τη Σχολή Διοίκησης Τουρισμού, Φιλοξενίας και Επιχειρηματικότητας όσο και για την Ακαδημία Τουριστικών Επαγγελματιών Κύπρου για το πρόγραμμα των μαγειρικών τεχνών. Ειδικότερα, απαιτούνται τρεις θέσεις Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού και οκτώ θέσεις Διοικητικού Προσωπικού.

Ο εκπρόσωπος της ΦΕΤΕΠΑΚ αναφέρθηκε στο πολύ σοβαρό πρόβλημα στέγασης, που αντιμετωπίζουν οι φοιτητές λόγω των υπερβολικά υψηλών ενοικίων στη Λεμεσό, και τόνισε την ανάγκη για γρήγορη ολοκλήρωση του έργου των φοιτητικών εστιών για την απάμβλυνση του προβλήματος.

Ο Γενικός Ελεγκτής σε σχέση με το έργο της ανέγερσης των ιδιόκτητων φοιτητικών εστιών του ΤΕΠΑΚ στην περιοχή Βερεγγάρια επισήμανε ότι δεν φαίνεται να έχουν ακολουθηθεί οι απαραίτητες διαδικασίες για ετοιμασία Σημειώματος Έργου, όπως προβλέπονται στον περί Δημοσιονομικής Ευθύνης και Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμο.

Η εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών αναφορικά με το πιο πάνω έργο ανέφερε ότι, κατόπιν σχετικής ενημέρωσης που είχε από τη Γενική Διεύθυνση Ανάπτυξης του Υπουργείου Οικονομικών, εκπονήθηκε μελέτη βιωσιμότητας για το εν λόγω έργο, επιβεβαιώνοντας τα όσα ανέφερε προηγουμένως η εκπρόσωπος του Υπουργείου Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας.

Σημειώνεται ότι σε μεταγενέστερο στάδιο η εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών διαβίβασε στην επιτροπή αντίγραφο της επιστολής της Γενικής Διεύθυνσης Ανάπτυξης του Υπουργείου Οικονομικών προς τον Γενικό Ελεγκτή αναφορικά με το πιο πάνω θέμα, στην οποία αναφέρεται ότι ο Υπουργός Οικονομικών εξείρεσε το εν λόγω έργο από την ανάγκη ετοιμασίας Σημειώματος Έργου. Ειδικότερα, όπως αναφέρεται στην εν λόγω επιστολή, η εξαίρεση δόθηκε, γιατί όλη η απαραίτητη πληροφόρηση υπήρχε ήδη στην εκπονηθείσα μελέτη βιωσιμότητας και η ετοιμασία Σημειώματος Έργου δεν θα πρόσθετε καμιά αξία στην ενημέρωση που ήδη υπήρχε σε σχέση με την οικονομική βιωσιμότητα του έργου.

Σημειώνεται περαιτέρω ότι στο πλαίσιο της νομοτεχνικής επεξεργασίας του κειμένου του συμπληρωματικού προϋπολογισμού ορισμένες πρόνοιες οι οποίες δεν αφορούσαν τις προβλεπόμενες σε αυτόν πρόσθετες πιστώσεις, κατόπιν συνεννόησης με τους εκπροσώπους του ΤΕΠΑΚ, διαγράφηκαν.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των προνοιών του νομοσχεδίου κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ομιλητές, ομιλήτριες επί θέματος αρχής;

Ο κ. Χριστοφίδης.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Πάλι με μια πρόταση, κυρία Πρόεδρε. Στον προϋπολογισμό αυτό ψηφίζουμε κονδύλια που έχουν να κάνουν με τις φοιτητικές εστίες και, όπως ακούσαμε, επίδομα ενοικίων. Είμαστε μπροστά σε ένα τεράστιο κοινωνικό πρόβλημα τα τελευταία χρόνια. Το γεγονός ότι αφέθηκαν τα δημόσια πανεπιστήμια χωρίς φοιτητικές εστίες τα τελευταία χρόνια, ενώ υπήρχε σχεδιασμός για μια άλλη προσέγγιση, έχει μετατρέψει την εξεύρεση οικίας για φοιτητές σε μια αποστολή αδύνατη να επιτευχθεί. Μας ελέχθη από τους ανθρώπους του ΤΕΠΑΚ, τους υπευθύνους της φοιτητικής μέριμνας, ότι το στούντιο στη Λεμεσό ενοικιάζεται πέραν των €1.000 τον μήνα, σε σημείο που προγραμμάτιζαν να απευθυνθούν στους υπαλλήλους του ΤΕΠΑΚ και να τους ζητήσουν να φιλοξενήσουν φοιτητές στα σπίτια τους! Και αυτή η κατάσταση ίσως όχι σε αυτό το επίπεδο -υπάρχει και στη Λευκωσία. Η ανυπαρξία ή ο μειωμένος αριθμός φοιτητικών εστίων που έχουμε αυξάνει τη ζήτηση, ωθεί τα ενοίκια προς τα πάνω, τόσο για τους φοιτητές του Πανεπιστημίου Κύπρου όσο και για τους άλλους φοιτητές, αλλά και για την κοινωνία γενικότερα. Δυστυχώς, η ανυπαρξία πολιτικής τα τελευταία χρόνια οδήγησε τους φοιτητές μας, σε ό,τι αφορά στα ενοίκια, να περπατούν ξυπόλητοι στα αγκάθια.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και συνεχίζει ο κ. Θεοπέμπτου.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΘΕΟΠΕΜΠΤΟΥ:

Ευχαριστώ, Πρόεδρε.

Καταλαβαίνετε ότι έσει πάρα πολλά μεγάλη σημασία η κατασκευή των εστιών, αλλά να μην ξεχνάμε ένα τεράστιο πρόβλημα που έχει και η Λεμεσός, όπως τζι όλες οι μεγάλες μας οι πόλεις, ότι όλοι αυτοί οι φοιτητές θα πρέπει να μετακινηθούν εις το κέντρο της πόλης, γιατί το ΤΕΠΑΚ έν' εις το κέντρο της πόλης. Να σας πω ότι, όταν εμετακινούμασταν να πάμε 'πού το ένα κτίριο στο άλλο μες στους στενούς τους δρόμους, είχαμε τζιαι πρόβλημα, γιατί εκινδυνεύαμεν 'πού τα αυτοκίνητα. Και υπάρχει και ένα τεράστιο πρόβλημα με τον χώρο στάθμευσης. Και γιατί το λέω αυτό ξανά σήμερα; Γιατί θα πρέπει να δοθούν τα κατάλληλα κονδύλια και να γίνουν οι σωστοί σχεδιασμοί από την κυβέρνηση, ούτως ώστε από τις εστίες της Λεμεσού, στους χώρους που έχουμε μεγάλη πυκνότητα των φοιτητών, να έχουν εναλλακτικούς τρόπους κίνησης, να φτάνουν στο κέντρο της πόλης. Αν περιμένουμε τριακόσιους, τετρακόσιους φοιτητές να πιάνουν τζιαι τούτοι τα αυτοκίνητά τους να κατεβαίνουν εις τη Λεμεσό, τότε δεν ξέρω πού θα καταλήξει τούτος ο τόπος! Έχουμε την ευχέρεια να γίνει ακόμα και ποδηλατόδρομος 'πού τες εστίες, που να μας πάρει με το ποδήλατο κατευθείαν εις το κέντρο της Λεμεσού. Απλά, τζιαινο που λέω είναι ότι πρέπει κάποιος να κάσει να εξετάσει τούτο το θέμα, γιατί θα γίνεται το κυκλοφοριακό συνέχεια χειρότερο και χειρότερο με την αύξηση του αριθμού των φοιτητών του ΤΕΠΑΚ.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ κι εγώ, κύριε Θεοπέμπτου.

Ο κ. Τρυφωνίδης.

ΑΛΕΚΟΣ ΤΡΥΦΩΝΙΔΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε, εγώ θα μιλήσω στη βάση της προηγούμενης μου αγόρευσης.

Ήταν εγκληματικό, γιατί αφέθηκαν να μην προχωρήσουν και οι εστίες για το Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο στη Λεμεσό, με αποτέλεσμα... Και, φίλε Χρίστο Χριστοφίδη, έν' λλία που σου είπαν εσένα, €1.000 το στούντιο, επήεν €1.300! Κάθε βδομάδα πάει τζιαι παραπάνω. Συγκεκριμένα, φοιτητές που πάν' 'πού άλλες επαρχίες στη Λεμεσό μάς είπαν τελικά θα πάν' εις το Όμοδος, στην Πάχνα να νοικιάσουν, κύριε Πανίκο, για να μπορούν να πάν' εις το Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο!

Να πούμε εδώ ότι υπήρχε σχεδιασμός του δήμου Λεμεσού με τον Οργανισμό Ανάπτυξης Γης για εξακόσιες μικρές κατοικίες/διαμερίσματα. Τζιαι πάλι πριν δκυο χρόνια, έναν χρόνο, ένα αόρατο χέρι εσταμάτησεν τούντην προσπάθεια. Φανταστείτε να υπήρχαν σήμερα με τούντα δυσβάστακτα ενοίκια εξακόσια έτοιμα μικρά διαμερίσματα, που θα εμπαιναν στην αγορά. Εγκληματικό! Επαναλαμβάνω ότι έπρεπε να διατεθούν και άλλα χρήματα, σε έναν χρόνο να τελειώσουν οι φοιτητικές εστίες στη Λεμεσό.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

Τον λόγο έχει τώρα ο κ. Σαββίδης.

ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ ΣΑΒΒΙΔΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε,

Να πούμε ότι το ΤΕΠΑΚ δεν είναι μόνο στη Λεμεσό: το ΤΕΠΑΚ είναι και στην Πάφο τώρα. Και από τη νέα χρονιά, από τον Σεπτέμβρη, ξεκινά η λειτουργία του στην Πάφο με περίπου, γύρω στους οκτακόσιους φοιτητές και τα προβλήματα διαμονής τα αντιμετωπίζουμε και στην επαρχία της Πάφου. Και έχουν εκτοξευτεί τα ενοίκια και στην επαρχία της Πάφου λόγω του αυξημένου όγκου φοιτητών τα τελευταία χρόνια, λόγω και της δημιουργίας δύο άλλων ιδιωτικών πανεπιστημίων. Άρα, το θέμα του ΤΕΠΑΚ είναι θέμα που απασχολεί και τις δύο επαρχίες. Από εκεί και πέρα όμως, να μην ξεχνούμε και τα καλά της δημιουργίας παραρτημάτων, η οποία δίνει μια ώθηση και υπάρχει μια ρήση: περιοχές με μηδενικό συντελεστή ομορφιάς και υποδομών κάνουν πανεπιστήμια, για να δώσουν προοπτική. Και αυτή η προοπτική δημιουργείται και στην Πάφο. Εμείς, ως Παφίτες βουλευτές, είμαστε ενθουσιασμένοι, γιατί ένα όραμα πολλών χρόνων γίνεται πραγματικότητα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Σαββίδη.

Τον λόγο έχει τώρα ο κ. Μυλωνάς.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ:

Ήθελα να πω μόνο ότι, όπως πάντα, λείπει το όραμα. Τρέχουμε, έτσι, με μια μανία, να κατασπαράξουμε πολλά πράγματα. Είναι γνωστό ότι υπήρχαν φοβερά σκάνδαλα στο παρελθόν στο ΤΕΠΑΚ. Μοιράστηκαν οικοδομές, ήταν η πόλη νεκρή. Αναπτύχθηκε, αυτό εν' καλό. Απλώς, κάποιοι βρέθηκαν πάλι να φάν' λεφτά, τότε που αναπτυσσόταν. Έν' κλασικό, εν' ανθρωπινό, εσυνηθισαμέν το! Τούνην φορά το ΤΕΠΑΚ κάμνει κάτι πολλά όμορφο. Ευτυχώς, πάει έξω -όπως είπα πριν για το Υπουργείο Εργασίας- αποκέντρωση, είναι νέοι άνθρωποι, να αναπτυχθούν τα Πολεμίδια, η ευρύτερη περιοχή της Λεμεσού. Οι ορεινές περιοχές της Λεμεσού έχουν πρόσβαση ευκολότερη και, παρά να κλειδωνόμαστε όλοι με τα ψυχοφάρμακα μέσα στους αυτοκινητοδρόμους και στους δρόμους της κίνησης, είναι μια ευλογία 'πού τον Θεό... Και ευτυχώς, κάποιος σκέφτηκε το Βερεγγάρια και έγινε αυτό.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ και εγώ.

Ο κ. Σιζόπουλος.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Είναι γεγονός ότι κυρίως εις τη Λεμεσό, αλλά όχι μόνο -και στη Λευκωσία- υπάρχουν σοβαρά προβλήματα όσον αφορά την εγκατάσταση φοιτητών. Το κόστος διαβίωσης πια έχει φτάσει σε πάρα πολύ υψηλά επίπεδα, που οι μικρομεσαίες οικογένειες αδυνατούν ουσιαστικά να καλύψουν αυτές τις ανάγκες. Ειδικά για τις οικογένειες που έχουν και δύο φοιτητές είναι ακόμα χειρότερα τα πράγματα. Είναι γεγονός ότι οι φοιτητικές εστίες είναι μια λύση, η οποία ακριβώς μπορεί να δώσει τη δυνατότητα προοπτικής και μιας καλύτερης διαβίωσης στους φοιτητές.

Χαιρετίζουμε λοιπόν το γεγονός ότι αυτή τη στιγμή υπάρχει μία πρόθεση ανάπτυξης φοιτητικών εστιών στην περιοχή του Βερεγγάρια. Πρέπει να τονίσω ότι είναι μία πρόταση που είναι στη Βουλή κατατεθειμένη από το 2003 από την πλευρά της ΕΔΕΚ, ότι αυτή η περιοχή θα έπρεπε ουσιαστικά να αναπτυχθεί όχι μόνο για τη δημιουργία φοιτητικών εστιών, αλλά ενδεχομένως και για την ανέγερση συγκεκριμένων σχολών του ΤΕΠΑΚ, όπως η Γυμναστική Ακαδημία, για να αξιοποιηθούν και άλλοι χώροι. Και δεδομένου ότι ακριβώς βρίσκεται σε μια περιοχή όπου είναι εύκολη η πρόσβαση προς και από τη Λεμεσό, αυτό οπωσδήποτε θα διευκολύνει σε πολύ μεγάλο βαθμό τους φοιτητές που διαμένουν σε αυτές τις περιοχές. Είναι γεγονός αυτό που τόνισε ο κ. Θεοπέμπτου, ότι αυτό ενδεχομένως να δημιουργήσει και κάποια κυκλοφοριακά προβλήματα, δεδομένου ότι οι περισσότερες από τις σχολές του ΤΕΠΑΚ βρίσκονται στο κέντρο της πόλης. Γι' αυτό ακριβώς, πρέπει να γίνουν διάφορες ρυθμίσεις, ούτως ώστε να υπάρχει και η αποκέντρωση, αλλά την ίδια στιγμή και η διευκόλυνση της μεταφοράς και της διακίνησης.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

Ο κ. Σύκας.

ΝΙΚΟΣ ΣΥΚΑΣ:

Απλώς, κυρία Πρόεδρε, ενημερωτικά, δεν είχα πρόθεση να πάρω τον λόγο, να ενημερώσω ότι, όσον αφορά το θέμα των εξακόσιων διαμερισμάτων και εξ αφορμής του τι ανέφερε ο φίλος ο Τρυφωνίδης, έχει ήδη

υπογραφεί με τον ΚΟΑΓ και είναι στη διαδικασία υλοποίησης του έργου. Βεβαίως, υπάρχει μια καθυστέρηση όσον αφορά το συγκεκριμένο. Όπως επίσης να θυμίσω ότι για το Βερεγγάρια η απόφαση που πάρθηκε η πολιτική ήταν όντως για φοιτητικές εστίες και κάποια εργαστήρια, αγαπητέ κύριε Σιζόπουλε. Βεβαίως, στα πλαίσια της βιώσιμης αστικής κινητικότητας στη Λεμεσό προνοούνται, κύριε Θεοπέμπτου, οι ποδηλατόδρομοι από εκεί. Και ο νέος στόλος των λεωφορείων -υπάρχουν τριάντα ηλεκτρικά λεωφορεία- και το «Park & Ride» νομίζω θα βοηθήσουν, αλλά σίγουρα χρειάζεται να κάνουμε περισσότερα.

Όσον αφορά το θέμα του ΤΕΠΑΚ, ήταν πολιτική απόφαση να είναι στο κέντρο της πόλης και σίγουρα αυτό βοήθησε στην ανάπτυξη και στο ζύπνημα του κέντρου της πόλης.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ κι εγώ.

Ο κ. Αλαμπρίτης.

ΠΡΟΔΡΟΜΟΣ ΑΛΑΜΠΡΙΤΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε,

Κύριοι συνάδελφοι,

Θέλουμε να χαιρέτισουμε κι εμείς την ψήφιση του προϋπολογισμού του ΤΕΠΑΚ, που περιλαμβάνει τα €11 εκατομ. για την ανέγερση των φοιτητικών εστιών στην περιοχή του Βερεγγάρια, ένα έργο το οποίο εννιά αποσυμφορήσει και θα απαμβλύνει έστω και λίγο το τεράστιο πρόβλημα που αντιμετωπίζουν οι φοιτητές με τη στέγαση. Να καλέσομεν, επί τη ευκαιρία τζαι λόγω τζαι της ψήφισης του προϋπολογισμού του πανεπιστημίου, το πανεπιστήμιο να προχωρήσει στη β' φάση των εστιών, που υπολογίζεται γύρω στα εφτακόσια δωμάτια, που θα συμβάλει και αυτό στη μείωση του προβλήματος. Επεξεργαζόμαστεν τζαι άλλες εισηγήσεις, μία ανάφερε την και ο Σαββίδης προηγουμένως. Ίσως τα πιο συχνά δρομολόγια από το Βερεγγάρια προς το κέντρο της πόλης, αλλά τζαι μεταξύ των πόλεων, πράγμα που προσπαθήσαμεν τζαι πέρσι με το Πανεπιστήμιο Κύπρου από τη Λάρνακα, να βοηθήσουν στην απάμβλυνση αυτού του προβλήματος.

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Νεοφύτου, τελευταίος ομιλητής.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε,

Μεγάλη η συζήτηση για τα θέματα των ενοικίων σήμερα για τους φοιτητές. Το πρόβλημα είναι και πέρα από τους φοιτητές. Και πρέπει ως πολιτεία να το αντιμετωπίσουμε όχι μόνο με διακηρύξεις. Για δεκαετίες αυτή η πολιτεία στον τομέα των ακινήτων είχε πολιτικές «κτίζω και πουλώ», «build to sell». Δεν είχαμε ποτέ πολιτικές να κτίσουμε, για να νοικιάζουμε. Και, επειδή, όταν κτίζουμε, πληρώνουμε ΦΠΑ, τώρα 19%, αλλά, όταν νοικιάζεις είτε σε φοιτητή είτε σε οποιοδήποτε άλλον, δεν χρεώνεις το ενοίκιο ΦΠΑ, δεν είναι τόσο ελκυστικό. Άρα, σε αυτό το μεγάλο ζήτημα, που απασχολεί την κοινωνία και τους φοιτητές μας, πρέπει ως πολιτεία να φέρουμε σωστές πολιτικές για το κτίσιμο και ενοικίαση.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ κι εγώ πολύ.

Προχωράμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

Κύριε Γεωργίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου ποσού που δεν υπερβαίνει τα €13.825.944 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2023. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Λειτουργοί υπεύθυνοι για την άσκηση ελέγχου στα κονδύλια δαπανών. Άρθρο 4.

Δημιουργία νέων θέσεων. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για τα άρθρα, παρακαλώ και ανακοινώστε τα αποτελέσματα, μόλις και εφόσον διαμορφωθούν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα τρεις. Υπέρ σαράντα τρεις, ομόφωνο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τα άρθρα 1 μέχρι 5 εγκρίνονται ομόφωνα.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2023».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για το σύνολο του νομοσχεδίου και ανακοινώστε τα αποτελέσματα, μόλις είναι έτοιμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα τρεις. Σαράντα τρεις ψήφοι υπέρ, ομόφωνο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Ομόφωνα, με σαράντα τρεις ψήφους υπέρ, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 35 θέμα τιτλοφορείται «Ο περί Ειδικού Τέλους επί των Απολαβών των Λιμενεργατών και Σημειωτών (Καταργητικός) Νόμος του 2023».

Συνάδελφε, σε παρακαλώ πολύ, τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κατάργηση του περί Ειδικού Τέλους επί των Απολαβών των Λιμενεργατών και Σημειωτών Νόμου, ώστε να τερματιστεί η υποχρέωση για καταβολή του προβλεπόμενου ειδικού τέλους, να διευθετηθεί η κατάθεση του χρηματικού ποσού που βρίσκεται σε πίστη του ειδικού αυτού ταμείου στο Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας, να οριστεί ότι η αποπληρωμή του δανείου θα γίνει από το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας και να εισαχθούν μεταβατικές διατάξεις για τη ρύθμιση θεμάτων που απορρέουν από τα πιο πάνω.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων για το νομοσχέδιο «Ο περί Ειδικού Τέλους επί των Απολαβών των Λιμενεργατών και Σημειωτών (Καταργητικός) Νόμος του 2023»

Παρόντες:

Κώστας Κώστα, αναπλ. πρόεδρος

Βαλεντίνος Φακοντής

Φωτεινή Τσιρίδου

Χρύσανθος Σαββίδης

Δημήτρης Δημητρίου

Σταύρος Παπαδούρης

Γιαννάκης Γαβριήλ

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τέσσερις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 8, 15, 22 και 29 Ιουνίου 2023. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της εκπρόσωποι του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, του Γενικού Λογιστηρίου, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου, η Έφορος Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων, εκπρόσωποι της Αρχής Λιμένων Κύπρου, της Τράπεζας Κύπρου Δημόσια Εταιρεία Λτδ, των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΣΕΚ και ΠΕΟ, των εργοδοτικών οργανώσεων ΟΕΒ και ΚΕΒΕ, του Συνδέσμου Ναυτικών Πρακτόρων Κύπρου και των εταιρειών «DP World Ports and Terminals», «Eurogate Container Terminal Limassol» και «Kition Ocean Holdings».

Το Υπουργείο Οικονομικών και η Ελληνική Τράπεζα Λτδ, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στη συνεδρία της επιτροπής.

Στο στάδιο της συζήτησης του νομοσχεδίου ενώπιον της επιτροπής παρευρέθηκαν επίσης ο πρόεδρος της επιτροπής κ. Μαρίνος Μουσιούττας και τα μέλη της κ. Πρόδρομος Αλαμπρίτης, Χρίστος Ορφανίδης και Ηλίας Μυριάνθους.

Σκοπός του προτεινόμενου νόμου είναι η κατάργηση του περί Ειδικού Τέλους επί των Απολαβών των Λιμενεργατών και Σημειωτών Νόμου, ώστε να τερματιστεί η υποχρέωση για καταβολή του προβλεπόμενου ειδικού τέλους, να διευθετηθεί η κατάθεση του χρηματικού ποσού που βρίσκεται σε πίστη του ειδικού αυτού ταμείου στο Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας, να οριστεί ότι η αποπληρωμή του δανείου θα γίνει από το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας και να προβλεφθούν μεταβατικές διατάξεις για τη ρύθμιση θεμάτων που απορρέουν από τα πιο πάνω.

Στο πλαίσιο της εξέτασης του νομοσχεδίου ενώπιον της επιτροπής ο αναπληρωτής γενικός διευθυντής του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων την ενημέρωσε ότι ο περί Ειδικού Τέλους επί των Απολαβών των Λιμενεργατών και Σημειωτών Νόμος θεσπίστηκε με σκοπό τη σύναψη δανειακών συμβάσεων μεταξύ της εταιρείας «Cyprus Seaports Operators», η οποία ιδρύθηκε από τον Σύνδεσμο Ναυτικών Πρακτόρων ειδικά για τον σκοπό αυτό, και δύο τραπεζικών ιδρυμάτων, προκειμένου να αποζημιωθούν οι λιμενεργάτες που εργάζονταν τότε στους κρατικούς λιμένες, ώστε να αντικατασταθούν με νέους υπαλλήλους. Σύμφωνα με τον ίδιο, η κατάργηση του εν λόγω Νόμου κατέστη αναγκαία ύστερα από την απόφαση της κυβέρνησης να αναλάβει την αποπληρωμή του εν λόγω δανείου, ώστε να μειωθούν τα τέλη που καταβάλλουν οι εμπορευόμενοι στα κυπριακά λιμάνια, ως μέτρο ενίσχυσης της ανάπτυξης της οικονομίας. Τέλος, ο ίδιος σημείωσε ότι είναι σημαντική η όσο το δυνατό πιο σύντομη ψήφιση του προτεινόμενου νόμου, καθώς ο χρόνος που παρέρχεται επιβαρύνει τα οικονομικά του κράτους με πρόσθετες χρεώσεις ένεκα των δόσεων που εξακολουθούν να είναι απαιτητές από τα τραπεζικά ιδρύματα.

Η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας διαβεβαίωσε τα μέλη της επιτροπής ότι στο νομοσχέδιο περιλήφθηκαν όλες οι απαραίτητες πρόνοιες για τη διευθέτηση του ζητήματος στον βέλτιστο δυνατό βαθμό.

Η Έφορος Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων ενημέρωσε την επιτροπή ότι μελέτησε όλα τα ζητήματα που αφορούν στο υπό εξέταση θέμα και υπέβαλε σχετικές παρατηρήσεις και εισηγήσεις στις αρμόδιες κυβερνητικές αρχές. Σύμφωνα με την ίδια, η εγγύηση δανείου που παραχώρησε η τότε κυβέρνηση συνιστούσε έμμεση κρατική ενίσχυση, γεγονός που είχε επισημανθεί από τον τότε Έφορο Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων. Παρά ταύτα, επειδή η ανάκτηση ενίσχυσης παραγράφεται μετά την παρέλευση δεκαετίας και επειδή κανένας επηρεαζόμενος δεν φαίνεται να αποκομίζει ωφέλεια από την αποπληρωμή του δανείου, η έφορος κατέληξε ότι με την επιδιωκόμενη ενέργεια δεν εγείρεται οποιοδήποτε ζήτημα που αφορά σε κρατική ενίσχυση και ως εκ τούτου συμφώνησε με τις προτεινόμενες πρόνοιες. Τέλος, επισήμανε ότι η χρονική στιγμή της αποπληρωμής του δανείου έχει σημασία για το ποσό που τελικά θα καταβάλει η Δημοκρατία, η οποία εν προκειμένω πρέπει να λειτουργήσει ως ιδιώτης, διασφαλίζοντας στον μέγιστο δυνατό βαθμό τα συμφέροντά της, και για τον λόγο αυτό η ψήφιση του υπό εξέταση νόμου πρέπει να προωθηθεί το συντομότερο δυνατό.

Ο εκπρόσωπος του Γενικού Λογιστηρίου ενημέρωσε την επιτροπή ότι τα υπόλοιπα των δανείων στις 30 Ιουνίου 2022 στην Τράπεζα Κύπρου Δημόσια Εταιρεία Λτδ και στην Ελληνική Τράπεζα Λτδ ήταν €3,13 εκατομ. και €1,47 εκατομ., αντίστοιχα. Ο ίδιος ανέφερε ότι, εάν τα εν λόγω δάνεια αποπληρώνονταν την 31^η Μαΐου 2023, τότε το ποσό που έπρεπε να καταβληθεί, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών οφειλών, θα ήταν €4,06 εκατομ., ενώ, σε περίπτωση που τα δάνεια αποπληρωθούν περί τα μέσα Ιουλίου 2023, τότε το συνολικό ποσό που πρέπει να καταβληθεί θα είναι €4,13 εκατομ. Επίσης, σημείωσε πως οι δύο τράπεζες ακολουθούν διαφορετικές πολιτικές σε ό,τι αφορά ρήτρες πρόωρης εξόφλησης, τόκους υπερημερίας και συναφή ζητήματα.

Ο εκπρόσωπος της εταιρείας «Eurogate Container Terminal Limassol» διασαφήνισε πως η είσπραξη και διαβίβαση του υπό αναφορά τέλους στο ειδικό ταμείο έπαψε από την 1^η Μαρτίου 2022, ως η εντολή του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων στην επιστολή του τελευταίου, ημερομηνίας 25 Φεβρουαρίου 2022.

Όλοι οι υπόλοιποι παρευρισκόμενοι συμφώνησαν με τους γενικότερους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου.

Την επιτροπή απασχόλησε έντονα η καθυστέρηση κατάθεσης του νομοσχεδίου, αφού παρήλθε μεγάλο χρονικό διάστημα από την ημερομηνία της απόφασης του αρμόδιου υπουργείου, η οποία υλοποιήθηκε με οδηγία του προς τις εταιρείες όπως οι τελευταίες σταματήσουν να εισπράττουν το ειδικό τέλος που προνοούσε ο υπό κατάργηση νόμος και να το καταθέτουν στο ειδικό ταμείο της εταιρείας «Cyprus Seaports Operators». Το γεγονός αυτό είχε δυσμενή αποτελέσματα για τα δημόσια οικονομικά, καθώς η Δημοκρατία καλείται να καταβάλει επιπρόσθετα τα τραπεζικά έξοδα που απορρέουν από την εν λόγω καθυστέρηση.

Ως απόρροια των πιο πάνω, το Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων με επιστολή του, ημερομηνίας 26 Ιουνίου 2023, παρέθεσε χρονοδιάγραμμα των ενεργειών του από τις 25 Φεβρουαρίου 2022 μέχρι την κατάθεση του νομοσχεδίου στη Βουλή. Αντίστοιχα, το Γενικό Λογιστήριο με την επιστολή του, ημερομηνίας 28 Ιουνίου 2023, παρέθεσε χρονοδιάγραμμα με τις δικές του ενέργειες για το ίδιο διάστημα, καθώς και λεπτομέρειες για την εξέλιξη της κατάστασης των δανείων μέχρι και την προβλεπόμενη χρονική στιγμή αποπληρωμής.

Στο πλαίσιο της συζήτησης για το θέμα της καθυστέρησης που παρατηρήθηκε οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, του Γενικού Λογιστηρίου και της Νομικής Υπηρεσίας

διαβεβαίωσαν την επιτροπή ότι πραγματοποιήθηκαν διαπραγματεύσεις με τα εμπλεκόμενα τραπεζικά ιδρύματα σε ό,τι αφορά στους όρους των δανείων στον βέλτιστο δυνατό βαθμό. Διαβεβαίωσαν επίσης ότι κατά τη διαμόρφωση των προτεινόμενων διατάξεων λήφθηκαν δεόντως υπόψη οι ανησυχίες και οι προβληματισμοί που αφορούν στην περίοδο κατά την οποία τα δάνεια δεν αποπληρώνονταν και ότι υπό τις περιστάσεις οι προτεινόμενες ρυθμίσεις αποτελούν την καλύτερη δυνατή ρύθμιση του όλου θέματος.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των προνοιών του νομοσχεδίου κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ομιλητές, ομιλήτριες επί θέματος αρχής;

Δεύτερη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Διευθέτηση διαθεσίμων και αποπληρωμή δανείου. Άρθρο 3.

Διεκδίκηση οφειλομένων. Άρθρο 4.

Κατάργηση. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για τα άρθρα, παρακαλώ, και ανακοινώστε τα αποτελέσματα, μόλις διαμορφωθούν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα ένας. Είκοσι οκτώ ψήφοι υπέρ, καμία εναντίον και δεκατρείς αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι οκτώ ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και δεκατρείς αποχές, τα άρθρα 1 μέχρι 5 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί Ειδικού Τέλους επί των Απολαβών των Λιμενεργατών και Σημειωτών (Καταργητικός) Νόμος του 2023».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για το σύνολο του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα εννέα. Είκοσι έξι ψήφοι υπέρ, καμία εναντίον και δεκατρείς αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι έξι ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και δεκατρείς αποχές, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

Το υπ' αριθμόν 36 θέμα πιλοφορείται «Ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Εφαρμογή Αποφάσεων και Κανονισμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης για ορισμένα Θέματα των Θαλάσσιων Μεταφορών) Νόμος του 2023».

Παρακαλώ, τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Θέσπιση νομοθεσίας για τη ρύθμιση της αποτελεσματικής εφαρμογής των κανονισμών και αποφάσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον τομέα των θαλάσσιων μεταφορών, ιδιαίτερα για θέματα που άπτονται της θαλάσσιας ασφάλειας και της προστασίας του περιβάλλοντος.

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΔΗΚΟ, ΕΛΑΜ, ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα, ΔΗΠΑ-Συνεργασία, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, μεμονωμένος σοσιαλιστής βουλευτής.

Αποχή: ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων για το νομοσχέδιο «Ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Εφαρμογή Αποφάσεων και Κανονισμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης για ορισμένα Θέματα των Θαλάσσιων Μεταφορών) Νόμος του 2023»

Παρόντες:

Κώστας Κώστα, αναπλ. πρόεδρος	Βαλεντίνος Φακοντής
Φωτεινή Τσιρίδου	Χρυσάνθος Σαββίδης
Δημήτρης Δημητρίου	Σταύρος Παπαδούρης
Γιαννάκης Γαβριήλ	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τέσσερις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 23 Μαρτίου και στις 8, 15 και 29 Ιουνίου 2023. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Τμήματος Περιβάλλοντος του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, του Υφυπουργείου Ναυτιλίας, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, της Αρχής Λιμένων Κύπρου, του Κυπριακού Ναυτιλιακού Επιμελητηρίου και της Κυπριακής Ένωσης Πλοιοκτητών.

Το Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων και ο Σύνδεσμος Ναυτικών Πρακτόρων Κύπρου, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν ενώπιον της επιτροπής. Εντούτοις, ο Σύνδεσμος Ναυτικών Πρακτόρων Κύπρου σε σχετικό υπόμνημα που απέστειλε στην επιτροπή εξέφρασε τη συμφωνία του ως προς τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου.

Σημειώνεται ότι στο στάδιο της συζήτησης του νομοσχεδίου παρευρέθηκαν επίσης ο πρόεδρος της επιτροπής κ. Μαρίνος Μουσιούππας και τα μέλη της κ. Πρόδρομος Αλαμπρίτης, Χρίστος Ορφανίδης και Ηλίας Μυριάνθους.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η διασφάλιση της αποτελεσματικής εφαρμογής των κανονισμών και αποφάσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον τομέα των θαλάσσιων μεταφορών, ιδιαίτερα για θέματα που άπτονται της θαλάσσιας ασφάλειας και της προστασίας του περιβάλλοντος.

Ειδικότερα, με τις πρόνοιες του νομοσχεδίου προβλέπονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Καθορισμός του Υφυπουργού Ναυτιλίας ως αρμόδιας αρχής για την εφαρμογή των προνοιών του προτεινόμενου νόμου.
2. Παροχή στην αρμόδια αρχή εξουσίας ελέγχου της συμμόρφωσης κοινοτικών και αλλοδαπών πλοίων με τις διατάξεις των εν λόγω κανονισμών και αποφάσεων και του προτεινόμενου νόμου, καθώς και εξουσίας έκδοσης σχετικών πιστοποιητικών.
3. Θέσπιση ποινικών αδικημάτων και εισαγωγή διοικητικών προστίμων σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων των εν λόγω κανονισμών και αποφάσεων και του προτεινόμενου νόμου.
4. Παροχή δυνατότητας άσκησης ιεραρχικής προσφυγής από επηρεαζόμενο πρόσωπο στον Υφυπουργό Ναυτιλίας.

Στο πλαίσιο της συζήτησης η εκπρόσωπος του Υφυπουργείου Ναυτιλίας ανέλυσε επιγραμματικά τις προτεινόμενες ρυθμίσεις και ενημέρωσε την επιτροπή ότι με την εφαρμογή τους θα διασφαλιστεί η αποτελεσματική υλοποίηση των σχετικών υφιστάμενων και μελλοντικών πράξεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι εμπλεκόμενοι φορείς οι οποίοι παρευρέθηκαν στην επιτροπή συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του προτεινόμενου νόμου.

Στο στάδιο της συζήτησης του νομοσχεδίου την επιτροπή απασχόλησαν μεταξύ άλλων τα πιο κάτω θέματα, για τα οποία ζήτησε από τους αρμόδιους φορείς πρόσθετα στοιχεία και επεξηγήσεις:

1. Η επέκταση της εφαρμογής του προτεινόμενου νόμου σε κυπριακά πλοία, όπου και εάν βρίσκονται, και σε αλλοδαπά πλοία τα οποία καταπλέουν σε κυπριακά λιμάνια.

Ειδικότερα, την επιτροπή απασχόλησε η πιθανότητα επικάλυψης αρμοδιοτήτων της αρμόδιας αρχής της Δημοκρατίας και άλλων αρμόδιων αρχών άλλων κρατών μελών, εφόσον πρόκειται για ευρωπαϊκές πράξεις οι οποίες έχουν άμεση εφαρμογή σε όλα τα κράτη μέλη.

2. Η παροχή εξουσίας στον Υφυπουργό Ναυτιλίας να επεκτείνει το πεδίο εφαρμογής του προτεινόμενου νόμου και να τροποποιεί τα παραρτήματα και τον πίνακα του προτεινόμενου νόμου με απόφασή του η οποία θα δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.

Ειδικότερα, την επιτροπή απασχόλησε η παρεχόμενη με τις εν λόγω πρόνοιες δυνατότητα τροποποίησης πρωτογενούς νομοθεσίας με αποφάσεις του υφυπουργού αντί με πρωτογενή νομοθεσία,

καθώς και η τροποποίηση ουσιαστικών διατάξεων, όπως το πεδίο εφαρμογής του νόμου, χωρίς να κατατεθεί η εν λόγω αλλαγή στη νομοθετική εξουσία.

3. Η δυνητικότητα του ελέγχου που ασκεί η αρμόδια αρχή αναφορικά με τη συμμόρφωση αλλοδαπών πλοίων με τις προτεινόμενες διατάξεις.
4. Η κατάργηση διατάξεων άλλης νομοθεσίας με πρόνοια του νομοσχεδίου αντί της κατάθεσης τροποποιητικού νομοσχεδίου του νόμου του οποίου η διάταξη καταργείται.

Η εκπρόσωπος του Υφυπουργείου Ναυτιλίας σε γραπτό υπόμνημά της προς την επιτροπή απάντησε στα επιμέρους ζητήματα και επιφυλάξεις που εκφράστηκαν από την επιτροπή, επισημαίνοντας μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Αναφορικά με την επέκταση της εφαρμογής του προτεινόμενου νόμου, αναφέρεται ότι όντως υπάρχει επικάλυψη αρμοδιοτήτων των κρατών μελών, εντούτοις στη σχετική πρόνοια χρησιμοποιήθηκε πρότυπο λεκτικό, το οποίο διαχρονικά από την δεκαετία του 1980 χρησιμοποιήθηκε στα κυπριακά ναυτιλιακά νομοθετήματα, σύμφωνα με το οποίο οι προτεινόμενες διατάξεις θα τύχουν εφαρμογής με τους περιορισμούς που προβλέπονται στο πεδίο εφαρμογής της ανάλογης ευρωπαϊκής νομοθετικής πράξης. Περαιτέρω, στο υπόμνημα αναφέρεται ότι, στη βάση των κανόνων του διεθνούς δικαίου της θάλασσας, η δικαιοδοσία της Κυπριακής Δημοκρατίας ως κράτους της σημαίας δεν είναι απόλυτη και περιορίζεται από τη δικαιοδοσία του αλλοδαπού παράκτιου κράτους στα εσωτερικά ύδατα ή στα χωρικά ύδατα του οποίου το κυπριακό πλοίο βρίσκεται.
2. Σκοπός της παροχής εξουσίας στον υφυπουργό να τροποποιεί τον προτεινόμενο νόμο με απόφασή του αντί με μεταγενέστερο νόμο είναι η διασφάλιση της ευελιξίας και ταχύτητας στη λήψη αποφάσεων εκ μέρους της αρμόδιας αρχής σχετικά με τη συμμόρφωση με αποφάσεις και κανονισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης που έχουν άμεση ισχύ στη Δημοκρατία.
3. Η παροχή εξουσίας δυνητικού ελέγχου της συμμόρφωσης αλλοδαπών πλοίων από την αρμόδια αρχή δεν πρέπει να μετατραπεί σε υποχρέωση τέτοιου ελέγχου, καθότι αυτός διενεργείται δειγματοληπτικά και όχι σε όλα ανεξαιρέτως τα αλλοδαπά πλοία.

Επιπροσθέτως του υπομνήματος, η εκπρόσωπος του Υφυπουργείου Ναυτιλίας, ανταποκρινόμενη στον προβληματισμό της επιτροπής για την κατάργηση διατάξεων άλλης νομοθεσίας με πρόνοια του νομοσχεδίου, εξέφρασε την άποψη ότι η εν λόγω δυνατότητα παρέχεται από τις διατάξεις του περί Ερμηνείας Νόμου.

Ακολουθως, το Υφυπουργείο Ναυτιλίας, με τη σύμφωνη γνώμη της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, κατέθεσε στην επιτροπή αναθεωρημένο κείμενο του νομοσχεδίου, στο οποίο περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Παροχή εξουσίας επέκτασης του πεδίου εφαρμογής του προτεινόμενου νόμου στο Υπουργικό Συμβούλιο με κανονισμούς αντί στον Υφυπουργό Ναυτιλίας με απόφασή του.
2. Διασαφήνιση ότι ο έλεγχος που διενεργείται από την αρμόδια αρχή σε σχέση με τη συμμόρφωση των αλλοδαπών πλοίων με τις πρόνοιες του νομοσχεδίου γίνεται κατά περίπτωση.
3. Παροχή εξουσίας τροποποίησης των παραρτημάτων του προτεινόμενου νόμου στο Υπουργικό Συμβούλιο με την έκδοση διατάγματος αντί στον Υφυπουργό Ναυτιλίας με απόφασή του.
4. Διαγραφή από το πρώτο παράρτημα του νομοσχεδίου της αναφοράς στην Απόφαση 2004/232/ΕΚ, καθότι η εν λόγω απόφαση δεν είναι σε ισχύ.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, αφού έλαβε υπόψη τις εκατέρωθεν απόψεις, αποφάσισε όπως αναθεωρήσει περαιτέρω το κείμενο του νομοσχεδίου, ώστε:

1. να διαγραφούν οι πρόνοιες αυτού που προβλέπουν για τη δυνατότητα τροποποίησης του προτεινόμενου νόμου με δευτερογενή νομοθεσία, ήτοι με διάταγμα ή κανονισμούς,
2. να παρέχεται δυνατότητα στον Υπουργό Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων να καθορίζει τους κανονισμούς και τις αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης που εμπíπτουν στο πεδίο εφαρμογής του προτεινόμενου νόμου, καθώς και τις διατάξεις τέτοιων κανονισμών και αποφάσεων, η παράβαση των οποίων συνεπάγεται επιβολή διοικητικού προστίμου, και
3. να διαγραφεί η πρόνοια αυτού που προβλέπει και για την κατάργηση διατάξεων άλλης νομοθεσίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της και αφού προέβη στις απαραίτητες νομοτεχνικές βελτιώσεις, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των προνοιών του νομοσχεδίου, όπως αυτές έχουν τελικώς αναθεωρηθεί, κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Υπάρχουν ομιλητές, ομιλήτριες επί θέματος αρχής;

Δεύτερη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Πεδίο εφαρμογής του παρόντος Νόμου. Άρθρο 3.

Αρμόδια Αρχή. Άρθρο 4.

Γενική υποχρέωση συμμόρφωσης. Άρθρο 5.

Απαγόρευση εκτέλεσης πλόων. Άρθρο 6.

Έκδοση απαιτούμενων πιστοποιητικών σε κυπριακό ή κοινοτικό πλοίο. Άρθρο 7.

Έκδοση απαιτούμενου πιστοποιητικού σε αλλοδαπό πλοίο το οποίο δεν είναι κοινοτικό πλοίο. Άρθρο 8.

Εξουσίες Γενικού Διευθυντή ως προς την έκδοση γνωστοποιήσεων αναφορικά με απαιτούμενα πιστοποιητικά. Άρθρο 9.

Ακύρωση απαιτούμενου πιστοποιητικού. Άρθρο 10.

Ποινικό αδίκημα. Άρθρο 11.

Έλεγχος συμμόρφωσης κυπριακών πλοίων. Άρθρο 12.

Έλεγχος συμμόρφωσης αλλοδαπών πλοίων. Άρθρο 13.

Εξουσίες επιθεωρητών. Άρθρο 14.

Διοικητικές αποφάσεις και συμμόρφωση με αυτές. Άρθρο 15.

Αδικοιολόγητη απαγόρευση απόπλου ή καθυστέρηση πλοίου. Άρθρο 16.

Διοικητικό πρόστιμο. Άρθρο 17.

Ιεραρχική προσφυγή ενώπιον του Υφυπουργού. Άρθρο 18.

Έκδοση διαταγμάτων για υλοποίηση υποχρέωσης ή διακριτικής ευχέρειας που απορρέει από Κανονισμό ΕΕ ή Απόφαση ΕΕ. Άρθρο 19.

Αδικήματα και ποινές. Άρθρο 20.

Ευθύνη αξιωματούχων, υπαλλήλων, νομικών προσώπων. Άρθρο 21.

Έκδοση Κανονισμών. Άρθρο 22.

Εξουσία έκδοσης Διαταγμάτων. Άρθρο 23.

Εξουσία έκδοσης αποφάσεων από τον Υφυπουργό. Άρθρο 24.

Μεταβατική διάταξη. Άρθρο 25.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για τα άρθρα και ανακοινώστε τα αποτελέσματα, μόλις διαμορφωθούν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα ένας. Σαράντα μία ψήφοι υπέρ, ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τα άρθρα 1 μέχρι 25 εγκρίνονται ομόφωνα.

Τρίτη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Εφαρμογή Αποφάσεων και Κανονισμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης για ορισμένα Θέματα των Θαλάσσιων Μεταφορών) Νόμος του 2023».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για το σύνολο του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα ένας. Τριάντα εννέα ψήφοι υπέρ και δύο δεν ψήφισαν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Ομόφωνα, με τριάντα εννέα ψήφους υπέρ το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο. Το υπ' αριθμόν 37 θέμα, που τιτλοφορείται «Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2021», αναβάλλεται.

Πάμε στο υπ' αριθμόν 38 θέμα, το οποίο τιτλοφορείται «Ο περί της Επαγγελματικής Άδειας Οδηγού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023». Είναι πρόταση νόμου του κ. Μαρίνου Μουσιούττα εκ μέρους της Δημοκρατικής Παράταξης-Συνεργασία Δημοκρατικών Δυνάμεων.

Παρακαλώ, τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του περί της Επαγγελματικής Άδειας Οδηγού Νόμου, ώστε να παρασχεθεί δυνατότητα σε Ευρωπαίους πολίτες να εργοδοτηθούν στην Κύπρο ως οδηγοί λεωφορείων.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων για την πρόταση νόμου «Ο περί της Επαγγελματικής Άδειας Οδηγού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023»

Παρόντες:

Μαρίνος Μουσιούττας, πρόεδρος

Βαλεντίνος Φακοντής

Κώστας Κώστα

Χρίστος Ορφανίδης

Φωτεινή Τσιρίδου

Χρύσανθος Σαββίδης

Δημήτρης Δημητρίου

Ηλίας Μυριάνθους

Πρόδρομος Αλαμπρίτης

Σταύρος Παπαδούρης

Γιαννάκης Γαβριήλ

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων μελέτησε κατά προτεραιότητα την πιο πάνω πρόταση νόμου σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 22 Ιουνίου και στις 6 Ιουλίου 2023. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της ο Υπουργός Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, συνοδευόμενος από υπηρεσιακούς παράγοντες του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων και του Τμήματος Οδικών Μεταφορών του ίδιου υπουργείου, εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, της Αστυνομίας, των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ, ΣΕΚ και ΔΕΟΚ, των εργοδοτικών οργανώσεων ΟΕΒ και ΚΕΒΕ και της ΠΟΒΕΚ.

Σκοπός του προτεινόμενου νόμου είναι η τροποποίηση του περί της Επαγγελματικής Άδειας Οδηγού Νόμου, ώστε να παραχωρηθεί δυνατότητα σε Ευρωπαίους πολίτες να εργοδοτηθούν άμεσα στην Κύπρο ως οδηγοί λεωφορείων. Συγκεκριμένα, η ρύθμιση αποσκοπεί στην άρση της καθυστέρησης στην έκδοση επαγγελματικής άδειας οδηγού λεωφορείου σε Ευρωπαίους πολίτες, η οποία προκύπτει από την προϋπόθεση έκδοσης πιστοποιητικού λευκού ποινικού μητρώου από τον Αρχηγό Αστυνομίας, με την παραχώρηση δυνατότητας στην αρμόδια αρχή να αποδέχεται προσωρινά επικαιροποιημένο αντίστοιχο έγγραφο απόδειξης λευκού ποινικού μητρώου το οποίο εκδόθηκε από το κράτος μέλος διαμονής του ενδιαφερόμενου επαγγελματία.

Όπως ανέφερε ο εισηγητής της πρότασης νόμου, η ανάγκη για την πιο πάνω ρύθμιση είναι άμεση και προκύπτει ως αποτέλεσμα του προβλήματος εύρεσης ικανοποιητικού αριθμού οδηγών λεωφορείων για την κάλυψη των υφιστάμενων αναγκών και των ταυτόχρονων σχεδιασμών της πολιτείας για την επέκταση της χρήσης του λεωφορείου ως μέσου μαζικής μεταφοράς. Ουσιαστικά, όπως ο ίδιος σημείωσε, δεν διαφοροποιείται οποιαδήποτε απαίτηση του υφιστάμενου νόμου, απλώς παραχωρείται προσωρινή διευκόλυνση στους Ευρωπαίους πολίτες, ώστε να μην αναγκάζονται να παραμείνουν άνεργοι στην Κύπρο για τουλάχιστον έξι μήνες, μέχρις ότου η Αστυνομία να διεκπεραιώσει τις κατάλληλες διαδικασίες για την έκδοση του πιστοποιητικού λευκού ποινικού μητρώου.

Στο πλαίσιο της εξέτασης της πρότασης νόμου ενώπιον της επιτροπής, ο Υπουργός Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων επικρότησε την πρωτοβουλία, αναφέροντας ότι συμφωνεί με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις. Περαιτέρω, τόνισε την αδήριτη ανάγκη όπως οι ρυθμίσεις προωθηθούν άμεσα, προκειμένου να

καταστεί εφικτή η μερική υλοποίηση των σχεδιασμών του υπουργείου για την άμβλυση ενός πολύ σοβαρού προβλήματος, αυτού της κυκλοφοριακής συμφόρησης, το οποίο αποτελεί μάστιγα για τη σημερινή κυπριακή κοινωνία. Εν προκειμένω, οι ρυθμίσεις θα επιτρέψουν την άμεση εργοδότηση τουλάχιστον 40 οδηγών λεωφορείων, καθιστώντας δυνατή την εφαρμογή του πιλοτικού προγράμματος διεξαγωγής σχολικών διαδρομών στον δήμο Στροβόλου. Το υπό αναφορά πιλοτικό πρόγραμμα, όπως διευκρίνισε ο υπουργός, αποτελεί σημαντικό μέρος της λύσης του όλου προβλήματος της κυκλοφοριακής συμφόρησης και, σε περίπτωση που αποφέρει τα επιθυμητά αποτελέσματα, θα επεκταθεί και στις άλλες πόλεις.

Η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας επισήμανε ότι, εφόσον οι προτεινόμενες ρυθμίσεις περιορίζονται αποκλειστικά στους οδηγούς λεωφορείων, ενδεχομένως να συνιστούν διάκριση για τις υπόλοιπες επαγγελματικές ομάδες οδηγών και συνεπώς υπάρχει ο κίνδυνος να κριθούν αντισυνταγματικές. Για τον λόγο αυτό, όπως επισήμανε, η Βουλή πρέπει να αιτιολογήσει δεόντως την απόφασή της, σε περίπτωση που προχωρήσει με την ψήφιση αυτών σε νόμο.

Ο εκπρόσωπος της Αστυνομίας Κύπρου σημείωσε ότι η Αστυνομία θεωρεί σημαντική παράμετρο την ύπαρξη μηχανισμού ελέγχου της γνησιότητας του εγγράφου που θα υποβάλλουν οι ενδιαφερόμενοι οδηγοί.

Οι εκπρόσωποι των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ, ΣΕΚ και ΔΕΟΚ συμφώνησαν ότι απαιτούνται άμεσες λύσεις για το πρόβλημα της κυκλοφοριακής συμφόρησης, ωστόσο εξέφρασαν επιφυλάξεις αναφορικά με τις ρυθμίσεις που προτείνονται με την υπό εξέταση πρόταση νόμου. Ειδικότερα, εξέφρασαν τη δυσaréσκεία τους για την παράκαμψη του κοινωνικού διαλόγου που εΐθισται να γίνεται για όλα τα εργασιακά ζητήματα και εξέφρασαν την εκτίμηση ότι η προτεινόμενη ρύθμιση δεν θα επιλύσει το πρόβλημα της εξεύρεσης επαγγελματιών οδηγών, καθότι αυτό εδράζεται σε βαθύτερα αίτια. Συγκεκριμένα, υπογράμμισαν ότι οι λόγοι που το επάγγελμα δεν καθίσταται ελκυστικό για τους Κυπρίους αφορούν κυρίως στις συνθήκες εργασίας σε συνδυασμό με τα ωφελήματα των επαγγελματιών οδηγών και πρότειναν την εξέταση τρόπων, ώστε το επάγγελμα να καταστεί πιο ελκυστικό για τους Κυπρίους. Πρόσθετα, σημείωσαν τους κινδύνους που ελλοχεύουν για τους μαθητές, ιδίως της δημοτικής και προδημοτικής εκπαίδευσης, από την ανάθεση των σχολικών δρομολογίων σε οδηγούς που ενδεχομένως να μη γνωρίζουν την ελληνική γλώσσα.

Ο εκπρόσωπος της ΠΟΒΕΚ επισήμανε ότι, ενώ αναγνωρίζει ότι υπάρχει πρόβλημα στην εξεύρεση επαρκούς αριθμού επαγγελματιών οδηγών λεωφορείων, θεωρεί πως αυτό θα πρέπει να επιλυθεί διαφορετικά. Σύμφωνα με τον ίδιο, η προηγούμενη εμπειρία από Ευρωπαίους πολίτες επαγγελματίες οδηγών άλλων κατηγοριών υποδεικνύει ότι η προτεινόμενη λύση δεν πρέπει να προωθηθεί.

Όλοι οι υπόλοιποι παρευρισκόμενοι συμφώνησαν με τους γενικότερους σκοπούς και τις επιδιώξεις της πρότασης νόμου.

Στο πλαίσιο της συζήτησης που διεξήχθη, την επιτροπή απασχόλησαν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Η ύπαρξη εναλλακτικών τρόπων επίλυσης του προβλήματος της έλλειψης επαγγελματιών οδηγών.
2. Η διακρίβωση της γνησιότητας του εγγράφου που θα κατατίθεται από τους ενδιαφερόμενους Ευρωπαίους υπηκόους επαγγελματίες οδηγούς και στη βάση του οποίου θα εκδίδεται η άδεια επαγγελματία οδηγού λεωφορείου, μέχρις ότου η Αστυνομία εκδώσει το απαιτούμενο πιστοποιητικό λευκού ποινικού μητρώου.
3. Η αναγκαιότητα όπως οι επαγγελματίες οδηγοί σχολικών λεωφορείων γνωρίζουν την ελληνική γλώσσα για σκοπούς απρόσκοπτης επικοινωνίας με τους μαθητές.

Ο Υπουργός Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων επισήμανε ότι το υπουργείο έχει ήδη εξετάσει άλλους τρόπους επίλυσης του προβλήματος της εξεύρεσης οδηγών λεωφορείων, όπως η επιχορήγηση των μαθημάτων έκδοσης άδειας επαγγελματία οδηγού λεωφορείου μέσω της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού, οι οποίοι όμως δεν απέδωσαν τα επιθυμητά αποτελέσματα. Περαιτέρω, αναγνώρισε ότι οι συνθήκες εργασίας και τα ωφελήματα των επαγγελματιών οδηγών λεωφορείων χρήζουν βελτίωσης και πως αυτό αποτελεί αντικείμενο της επικείμενης αναθεώρησης των σχετικών συλλογικών συμβάσεων, ωστόσο, όπως σημείωσε, η εν λόγω αναθεώρηση δεν πρόκειται να συμβεί πριν από τον Σεπτέμβριο, ώστε να είναι σε θέση η κυβέρνηση να θέσει σε εφαρμογή το πιο πάνω αναφερόμενο πιλοτικό πρόγραμμα σχολικών διαδρομών και κατά συνέπεια να συμβάλει δραστικά, όπως εκτιμάται, στην αποσυμφόρηση του κυκλοφοριακού προβλήματος, το οποίο ταλανίζει χιλιάδες οδηγούς καθημερινά. Σε ό,τι αφορά στη διασφάλιση της γνησιότητας του εγγράφου που θα κατατίθεται για σκοπούς έκδοσης άδειας, δεσμεύτηκε όπως το υπουργείο αποπεινεται στην αντίστοιχη πρεσβεία για τον σκοπό αυτό. Τέλος, συμφώνησε ότι είναι σημαντικό και απαραίτητο οι οδηγοί των σχολικών διαδρομών να γνωρίζουν την ελληνική γλώσσα, ώστε να υπάρχει απρόσκοπτη συνεννόηση με τους μαθητές, και εισηγήθηκε όπως οι προτεινόμενες ρυθμίσεις τροποποιηθούν, κατά τρόπον ώστε οι ενδιαφερόμενοι να πρέπει να αποδείξουν την ικανότητά τους να επικοινωνούν αποτελεσματικά στην ελληνική γλώσσα.

Η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας συμπλήρωσε πως η Βουλή, σε περίπτωση που αποφασίσει να υιοθετήσει την απαίτηση για γνώση της ελληνικής γλώσσας, θα πρέπει να το πράξει κατά

τρόπο που να είναι σύμφωνος με το ευρωπαϊκό κεκτημένο και με το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο που αφορά στα επαγγελματικά προσόντα.

Η επιτροπή, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε όπως υιοθετήσει την εισήγηση που αφορά στην απαίτηση για γνώση της ελληνικής γλώσσας και να τροποποιήσει το κείμενο της υπό εξέταση πρότασης νόμου, κατά τρόπον ώστε η κατοχή της απαιτούμενης γνώσης της ελληνικής γλώσσας να καθορίζεται σε γνωστοποίηση που θα εκδίδεται από τον Υπουργό Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, ρύθμιση η οποία ισχύει και σε άλλες περιπτώσεις.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των προνοιών της πρότασης νόμου κατά τη συζήτησή της στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ομιλητές, ομιλήτριες;

Ο εισηγητής, ο κ. Μουσιούτσας.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Έχει διαπιστωθεί ότι στην αγορά υπάρχει έλλειψη επαγγελματιών οδηγών, κάτι το οποίο διεφάνη και κατά τη συζήτηση στην αρμόδια επιτροπή τόσο από τις εταιρείες όσο και από τις συντεχνίες. Επειδή είναι καλοκαίρι και έχουμε την τουριστική περίοδο, κατά την οποία είναι αυξημένη η ζήτηση δρομολογίων λεωφορείων, καθώς επίσης και λόγω της εφαρμογής του Σεπτεμβρίου του προγράμματος «Μαθητικό Λεωφορείο» (πρόγραμμα «Door to Door»), προσπαθήσαμε να δούμε αν υπάρχει κάποιος τρόπος, ούτως ώστε αυτή η έλλειψη να σμικρυνθεί.

Με βάση τη νομοθεσία που υπάρχει, ένας επαγγελματίας οδηγός, ένας Ευρωπαίος πολίτης -και τονίζω το «Ευρωπαίος πολίτης»- δικαιούται να εργαστεί στην Κύπρο, ως εθισται, εφόσον είναι Ευρωπαίος πολίτης, πλην όμως υπάρχει ένας περιορισμός από την Αστυνομία. Η Αστυνομία ζητά όπως, για να δικαιούται κάποιος να εξασκήσει το επάγγελμα του επαγγελματία οδηγού λεωφορείου, φορτηγού κ.λπ., έχει λευκό ποινικό μητρώο, για να μπορέσει δε να εκδοθεί αυτό, θα πρέπει να έχει τουλάχιστον έξι μήνες παραμονή στην Κυπριακή Δημοκρατία. Άρα, αυτός είναι ένας αποτρεπτικός παράγοντας για άτομα από την Ευρωπαϊκή Ένωση, για να έρθουν να εργαστούν σ' αυτό τον τομέα.

Η πρόταση με δυο λόγια λέγει το εξής: Ένας Ευρωπαίος πολίτης δικαιούται, με λευκό ποινικό μητρώο το οποίο εκδίδεται τρεις μήνες μάξιμουμ πριν να έρθει στην Κύπρο, να εργαστεί ως επαγγελματίας οδηγός λεωφορείου, εφόσον, όταν έρθει στην Κύπρο, μέσα σε εννέα μήνες εκδοθεί το αντίστοιχο λευκό ποινικό μητρώο από την κυπριακή Αστυνομία. Με αυτό τον τρόπο ευελπιστούμε ότι θα υπάρξει κάποιος αριθμός -να μην πω αυξημένος αριθμός- οδηγών που θα ενδιαφερθούν, για να έρθουν να εργαστούν στην Κύπρο, ούτως ώστε να καλύψουν τα κενά στα τουριστικά λεωφορεία, αλλά και τα κενά που υπάρχουν στη λειτουργία του προγράμματος «Μαθητικό Λεωφορείο» (πρόγραμμα «Door to Door»), δηλαδή που θα παίρνει τους μαθητές από το σπίτι το πρωί, θα τους παίρνει στο σχολείο και το ίδιο το μεσημέρι. Αυτό θα εφαρμοστεί πιλοτικά τον Σεπτέμβριο στον δήμο Στροβόλου και αφορά δεκατρία δημοτικά σχολεία και περίπου 2 500 μαθητές.

Ένα πρόσθετο στοιχείο στην πρόταση είναι η γνώση της ελληνικής γλώσσας, διότι είχε αναφερθεί κατά τη συζήτηση στην επιτροπή από συναδέλφους, αλλά και από άλλους παρευρισκομένους «καλά, ένας οδηγός που δεν θα ξέρει ελληνικά πώς θα μπορεί να συνεννοηθεί με μικρά παιδιά της ηλικίας έξι με δώδεκα χρονών;» και έχει εισαχθεί μέσα στο νομοσχέδιο ότι θα πρέπει να υπάρχει επαρκής γνώση της ελληνικής γλώσσας, που το «επαρκής» μπορεί να διαπιστωθεί με γνωστοποίηση που εκδίδεται από το αρμόδιο υπουργείο.

Αυτή είναι η φιλοσοφία της πρότασης, που, ταυτόχρονα με την ευκολία των γονέων, παππούδων, για να μη χρειάζεται να παίρνουν και να φέρνουν τα παιδιά στο σχολείο, θα βοηθήσει και στην απάμβλυνση του κυκλοφοριακού προβλήματος σε μια περιοχή όπου, λόγω των οδικών αξόνων που περνούν από την περιοχή, είναι όντως αυξημένη η τροχαία κίνηση.

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ κι εγώ πάρα πολύ.

Ο κ. Φακοντής.

ΒΑΛΕΝΤΙΝΟΣ ΦΑΚΟΝΤΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Το κυκλοφοριακό πρόβλημα έχει καταντήσει μάστιγα και βασανίζει καθημερινά τη ζωή των πολιτών μας τόσο εντός όσο κι εκτός των αστικών πυρήνων. Επιβάλλεται η λήψη μέτρων για μείωση της χρήσης του ιδιωτικού οχήματος και παράλληλα πρέπει να ενισχυθεί η χρήση των μέσων μαζικής μεταφοράς και κυρίως του λεωφορείου. Η πρόταση νόμου του συναδέλφου προσπαθεί να απλοποιήσει την πρόσληψη Ευρωπαίων οδηγών στη Δημοκρατία. Οι Ευρωπαίοι οδηγοί θα αξιοποιηθούν από το υπουργείο για την υλοποίηση του προγράμματος του σχολικού λεωφορείου. Συμφωνούμε ότι πρέπει να επεκταθεί το πιλοτικό πρόγραμμα «Door to Door» μεταφοράς μαθητών με σχολικό λεωφορείο, γιατί είναι ένα μέτρο που θα συμβάλει στην ανακούφιση του προβλήματος ειδικά τις ώρες αιχμής.

Παράλληλα όμως, δεν αποδεχόμαστε καμία έκπτωση στην ασφάλεια των επιβατών σε λεωφορείο, αλλά και των χρηστών του οδικού δικτύου. Όπως είναι γνωστό, η διαδικασία και οι κανονισμοί στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης για έκδοση λευκού ποινικού μητρώου διαφέρουν. Όπως έχουμε ήδη εξηγήσει και στην επιτροπή Μεταφορών, επιβάλλεται να συνεχίσουν να υφίστανται οι ασφαλιστικές δικλίδες που ισχύουν σήμερα για την εξασφάλιση του λευκού ποινικού μητρώου, όπως ορίζεται στην υφιστάμενη νομοθεσία για τους επαγγελματίες οδηγούς. Ειδικότερα, τονίζουμε ότι οι επαγγελματίες οδηγοί λεωφορείων, οι οποίοι μεταφέρουν επιβάτες και κυρίως παιδιά με σχολικά λεωφορεία, θα πρέπει να έχουν λευκό ποινικό μητρώο πιστοποιημένο από τις αρχές της Κυπριακής Δημοκρατίας. Αυτό συμβάλλει στο να διασφαλιστεί πρωτίστως η ασφάλεια των επιβατών. Επισημαίνουμε ότι η ίδια η Αστυνομία θεωρεί σημαντική παράμετρο τον μηχανισμό ελέγχου της γνησιότητας του εγγράφου λευκού ποινικού μητρώου που θα υποβάλουν οι ενδιαφερόμενοι οδηγοί, κάτι για το οποίο εξυπακούεται ότι χρειάζεται χρόνος, και αυτό σήμερα απαιτείται.

Δεν θεωρούμε ότι η προτεινόμενη ρύθμιση θα επιλύσει το πρόβλημα της έλλειψης επαγγελματιών οδηγών λεωφορείων, αφού στην Κύπρο υπάρχουν χιλιάδες επαγγελματίες οδηγοί οι οποίοι δεν εξασκούν το επάγγελμα. Για να καταστεί ελκυστικό το επάγγελμα του επαγγελματία οδηγού για τους Κυπρίους, θα πρέπει να εξεταστούν στα πλαίσια του κοινωνικού διαλόγου με τους κοινωνικούς εταίρους οι συνθήκες εργασίες σε συνδυασμό με τα ωφέληματα των επαγγελματιών οδηγών. Παράλληλα, θα πρέπει η κυβέρνηση να προχωρήσει στις αναγκαίες ρυθμίσεις και να εξεύρει λύσεις άμεσα, ώστε να ενθαρρυνθεί η χρήση των μέσων μαζικής μεταφοράς και ειδικά του λεωφορείου, διαφυλάσσοντας παράλληλα την ασφάλεια των επιβαινόντων χωρίς εκπτώσεις.

Γι' αυτούς τους λόγους, κυρία Πρόεδρε, εμείς, ως ΑΚΕΛ, δεν μπορούμε να στηρίξουμε αυτή την πρόταση νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

Πάμε στη δεύτερη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 6 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 8 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα τέσσερις. Τριάντα δύο ψήφοι υπέρ και δώδεκα ψήφοι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα δύο ψήφους υπέρ, δώδεκα εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί της Επαγγελματικής Άδειας Οδηγού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για το σύνολο της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα τρεις. Τριάντα δύο ψήφοι υπέρ και έντεκα εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα δύο ψήφους υπέρ, έντεκα εναντίον και καμία αποχή, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο*.

Το υπ' αριθμόν 39 θέμα πιλοφορείται «Ο περί της Εκμίσθωσης Οχημάτων Χωρίς Οδηγό (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023». Είναι πρόταση νόμου των κ. Ηλία Μυριάνθους εκ μέρους της ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα και Χρύσανθου Σαββίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος.

Παρακαλώ τον γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του περί της Εκμίσθωσης Οχημάτων Χωρίς Οδηγό Νόμου, ώστε οι πάροχοι υπηρεσιών εκμίσθωσης οχημάτων χωρίς οδηγό να καταγράφουν στην κατάσταση οχημάτων προς εκμίσθωση που υποβάλλουν προς τον διευθυντή του Τμήματος Οδικών Μεταφορών τα οχήματα ηλικίας μέχρι δεκατεσσάρων (14) ετών από την πρώτη εγγραφή τους σε οποιαδήποτε χώρα, αντί ηλικίας μέχρι δώδεκα (12) ετών, όπως ισχύει σήμερα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων για την πρόταση νόμου «Ο περί της Εκμίσθωσης Οχημάτων Χωρίς Οδηγό (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023»

Παρόντες:

Μαρίνος Μουσιούττας, πρόεδρος

Χρύσανθος Σαββίδης

Κώστας Κώστα

Ηλίας Μυριάνθους

Δημήτρης Δημητρίου

Σταύρος Παπαδούρης

Πρόδρομος Αλαμπρίτης

Μη μέλη της επιτροπής:

Βαλεντίνος Φακοντής

Νίκος Γεωργίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από τους κ. Ηλία Μυριάνθους εκ μέρους της ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα και Χρύσανθο Σαββίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 6 Ιουλίου 2023.

Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο Υπουργός Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων συνοδευόμενος από υπηρεσιακούς του υπουργείου του, εκπρόσωποι του Τμήματος Οδικών Μεταφορών του ίδιου υπουργείου, εκπρόσωποι του Υφυπουργείου Τουρισμού, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας και της Αστυνομίας Κύπρου, η Επίτροπος Περιβάλλοντος, καθώς και εκπρόσωποι της ΠΟΒΕΚ, του Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου (ΕΤΕΚ), του Συνδέσμου Ταξιδιωτικών Πρακτόρων Κύπρου, του Συνδέσμου Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων Βραχυπρόθεσμης και Μακροπρόθεσμης Ενοικίασης Οχημάτων (CVRLA), του Κυπριακού Συνδέσμου Ιδιοκτητών Αυτοκινήτων Ενοικίασεως (CCRA), της Ένωσης Εκμισθωτών Μοτοσυκλετών (ENEMOTO) και της ομάδας επηρεαζομένων.

Ο Σύνδεσμος Επιχειρήσεων Ενοικίασεως Αυτοκινήτων Κύπρου (ΣΕΕΑΚ), παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στη συνεδρία της επιτροπής.

Σημειώνεται ότι η επιτροπή, για λόγους που προκύπτουν από τη σημασία και τους σκοπούς των προτεινόμενων νομοθετικών ρυθμίσεων, έκρινε σκόπιμη την κατά προτεραιότητα συζήτηση της πρότασης νόμου, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Κανονισμού 40Α του Κανονισμού της Βουλής των Αντιπροσώπων. Ειδικότερα, για την εν λόγω πρόταση νόμου ολοκληρώθηκε η προβλεπόμενη διαδικασία συζήτησης όσον αφορά τα προνοούμενα στον Κανονισμό της Βουλής στάδια συζήτησης, αλλά για επίσπευση της διαδικασίας τα εν λόγω στάδια έχουν συμπυκωθεί.

Σκοπός της πρότασης νόμου όπως αρχικά κατατέθηκε είναι η τροποποίηση του περί της Εκμίσθωσης Οχημάτων Χωρίς Οδηγό Νόμου, ώστε να παραχωρηθεί η δυνατότητα στους παροχείς υπηρεσιών εκμίσθωσης οχημάτων, λαμβανομένης υπόψη της συνεχιζόμενης οικονομικής δυσχέρειας, να εκμισθώνουν τα διαθέσιμα οχήματά τους ανεξαρτήτως της ηλικίας αυτών, νοουμένου ότι πληρούνται όλες οι σχετικές προϋποθέσεις αναφορικά με την οδική ασφάλεια. Ειδικότερα, με την προτεινόμενη νομοθετική ρύθμιση διαγράφεται από τις προϋποθέσεις για εγγραφή οχημάτων στην κατάσταση οχημάτων προς εκμίσθωση που υποβάλλεται στον

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΔΗΚΟ, ΕΛΑΜ, ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα, ΔΗΠΑ-Συνεργασία, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, μεμονωμένος σοσιαλιστής βουλευτής.

Εναντίον: ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις.

διευθυντή του Τμήματος Οδικών Μεταφορών το ανώτατο όριο ηλικίας των δώδεκα ετών που ισχύει σήμερα.

Στο πλαίσιο της συζήτησης της πρότασης νόμου ο εισηγητής της κ. Ηλίας Μυριάνθους ανέλυσε επιγραμματικά τις πρόνοιές της, επισημαίνοντας ότι η εν λόγω τροποποίηση καθίσταται αναγκαία για την ενίσχυση των μικρών και μικρομεσαίων επιχειρήσεων εκμίσθωσης οχημάτων, που πλήττονται από τη συνεχιζόμενη οικονομική δυσχέρεια, αλλά και τον έντονο ανταγωνισμό του κλάδου. Ταυτόχρονα, όπως ο ίδιος επισήμανε, η ευρωπαϊκή Οδηγία με την οποία εναρμονίζεται η κείμενη νομοθεσία δεν θέτει ηλικιακό περιορισμό στην εν λόγω κατηγορία οχημάτων και η άρση του ηλικιακού ορίου ισχύει και σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Επιπροσθέτως, αναφέρθηκε στη διάκριση που δημιουργεί ο ηλικιακός περιορισμός μεταξύ των οχημάτων προς εκμίσθωση και των οχημάτων των δημόσιων μεταφορών και της ιδιωτικής χρήσης, καθώς δεν επιβάλλεται παρόμοια υποχρέωση στον ιδιοκτήτη αυτών των κατηγοριών οχημάτων. Τέλος, αναφερόμενος στην προστασία της οδικής ασφάλειας και του περιβάλλοντος, ο εισηγητής της πρότασης νόμου επισήμανε ότι ο αριθμός των οχημάτων προς εκμίσθωση είναι κατά πολύ μικρότερος του αριθμού οχημάτων που κυκλοφορούν σήμερα στο οδικό δίκτυο και ως εκ τούτου οι επιπτώσεις από τη χρήση οχημάτων μεγαλύτερης ηλικίας στον συγκεκριμένο κλάδο είναι πιο περιορισμένης έκτασης σε σχέση με αυτές που προκύπτουν από τα υπόλοιπα οχήματα που κυκλοφορούν στο οδικό δίκτυο.

Ο Υπουργός Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, αναφερόμενος στη δέσμη «Προσαρμογή στον στόχο του 55%» («Fit for 55»), που υιοθέτησε η Ευρωπαϊκή Ένωση με στόχο τη μείωση των καθαρών εκπομπών αερίων κατά τουλάχιστον 55% έως το 2030, ζήτησε από την επιτροπή την παροχή πρόσθετου χρόνου, ώστε να μελετηθούν λύσεις από πλευράς της εκτελεστικής εξουσίας για την ανανέωση του στόλου των επιχειρήσεων εκμίσθωσης οχημάτων μέσω της αξιοποίησης των μηχανισμών της δίκαιης μετάβασης στο πλαίσιο του «Fit for 55». Ως εκ τούτου, μέχρι την παρέλευση του απαιτούμενου χρόνου εισηγήθηκε την παράταση για ακόμη έναν χρόνο της χρήσης του υφιστάμενου στόλου των εν λόγω επιχειρήσεων.

Η Επιτροπή Περιβάλλοντος εξέφρασε επιφυλάξεις ως προς την προτεινόμενη ρύθμιση που εισάγεται με την πρόταση νόμου, τονίζοντας ότι στόχος πρέπει να είναι η χρήση όσο το δυνατό λιγότερων ρυπογόνων οχημάτων στο οδικό δίκτυο, ως μια δέσμευση η οποία εντάσσεται στο ευρύτερο πλαίσιο του «Fit for 55». Πέραν αυτών, εισηγήθηκε την οικονομική στήριξη από το κράτος των εν λόγω επιχειρήσεων, ώστε να μπορέσουν να ανανεώσουν τον στόλο τους μέσω της αξιοποίησης των μηχανισμών της δίκαιης μετάβασης στο πλαίσιο του «Fit for 55».

Ο εκπρόσωπος του Υφυπουργείου Τουρισμού διαφώνησε με την προτεινόμενη νομοθετική ρύθμιση, αναφέροντας ότι η αύξηση του ορίου ηλικίας των οχημάτων προς εκμίσθωση δεν εξυπηρετεί δύο βασικούς τομείς στους οποίους δραστηριοποιείται το υφυπουργείο, ήτοι την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών και την ασφάλεια των τουριστών που επισκέπτονται τη χώρα μας.

Ο εκπρόσωπος του ΕΤΕΚ συμφώνησε με την προτεινόμενη νομοθετική ρύθμιση αναφέροντας μεταξύ άλλων ότι σε κανένα άλλο μηχανοκίνητο όχημα δεν επιβάλλεται ηλικιακός περιορισμός, για να καταστεί δυνατή η χρήση του, καθώς υπάρχει η διά νόμου υποβολή των μηχανοκίνητων οχημάτων σε περιοδικό τεχνικό έλεγχο με τον οποίο πιστοποιείται η καταλληλότητά τους για χρήση. Πέραν αυτών, ο ίδιος εκπρόσωπος συμφώνησε με την εισήγηση που εκφράστηκε από πλευράς της εκτελεστικής εξουσίας ως προς την οικονομική στήριξη των εν λόγω επιχειρήσεων μέσα στο ευρύτερο ευρωπαϊκό πλαίσιο της πράσινης μετάβασης για την ανανέωση του στόλου τους.

Ο εκπρόσωπος της ΠΟΒΕΚ συμφώνησε με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της υπό συζήτηση πρότασης νόμου, χαρακτηρίζοντας την ύπαρξη του ορίου ηλικίας ως στοιχείο διάκρισης έναντι άλλων ομάδων επαγγελματιών. Επιπροσθέτως, ο ίδιος εκπρόσωπος επισήμανε την ανάγκη στήριξης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων από το κράτος μέσα από τον ευρύτερο σχεδιασμό του κράτους για την πράσινη μετάβαση, τόσο με την παροχή χορηγιών όσο και κινήτρων για την ανανέωση του στόλου των επιχειρήσεων ενοικίασης οχημάτων, και εισηγήθηκε την επέκταση του ορίου ηλικίας που ορίζει η ισχύουσα νομοθεσία για περαιτέρω περίοδο δύο ετών.

Ο Σύνδεσμος Ταξιδιωτικών Πρακτόρων Κύπρου σε γραπτό υπόμνημα που κατέθεσε στην επιτροπή διαφώνησε με την προτεινόμενη νομοθετική ρύθμιση, αναφέροντας μεταξύ άλλων ότι η εφαρμογή της είναι αντίθετη των προσπαθειών που καταβάλλουν οι εμπλεκόμενοι φορείς για βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τους τουρίστες που επισκέπτονται τη χώρα μας και των προσπαθειών της πολιτείας για μείωση των εκπομπών ρύπων στις οδικές μεταφορές. Επιπροσθέτως, στο γραπτό υπόμνημά του ο εν λόγω σύνδεσμος εισηγήθηκε τη σταδιακή μείωση του ορίου ηλικίας των οχημάτων προς εκμίσθωση από δώδεκα σε δέκα έτη και ακολούθως σε επτά έτη, όπως αυτό ίσχυε το 2013, καθώς οι περισσότεροι διοργανωτές ταξιδιών με τους οποίους συνεργάζονται θέτουν ως όρο στις μεταξύ τους συμβάσεις συνεργασίας η ηλικία των οχημάτων που θα χρησιμοποιούνται για την εξυπηρέτηση των πελατών τους να μην υπερβαίνει τα επτά έτη.

Ο εκπρόσωπος του CCRA, τόσο προφορικά όσο και σε γραπτό υπόμνημα που κατέθεσε στην επιτροπή, διαφώνησε με την προτεινόμενη νομοθετική ρύθμιση, αναφέροντας μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Το κριτήριο της ηλικίας των οχημάτων προς εκμίσθωση διασφαλίζει την ποιότητα των παρεχόμενων

υπηρεσιών και την ασφάλεια των οδηγών στο οδικό δίκτυο και λειτουργεί ως αντικίνητρο για τη χρήση πεταλαιωμένου στόλου των εν λόγω οχημάτων. Στη βάση αυτού, εισηγήθηκε τη μείωση του υπό συζήτηση ορίου ηλικίας στα δέκα χρόνια και την αύξηση του στόλου που απαιτείται να έχει μια επιχείρηση του κλάδου από δέκα οχήματα, που ισχύει σήμερα, σε είκοσι οχήματα, ώστε να διασφαλίζεται η βιωσιμότητα της επιχείρησης.

2. Η ηλικία του οχήματος έχει άμεση σχέση με τη σοβαρότητα ενός αυτοκινητικού δυστυχήματος, καθώς υπάρχει αυξημένη πιθανότητα να απειληθεί η ζωή του οδηγού και του συνοδηγού, όταν όχημα μεγάλης ηλικίας εμπλακεί σε οδική σύγκρουση, λόγω της απουσίας σύγχρονου εξοπλισμού ασφαλείας και συστήματος προστασίας.
3. Η προτεινόμενη νομοθετική ρύθμιση είναι αντίθετη των στόχων της εθνικής και ευρωπαϊκής περιβαλλοντικής πολιτικής και θα επιφέρει σημαντικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις.
4. Προτεραιότητα της χώρας μας πρέπει να είναι η αναβάθμιση του τουριστικού μας προϊόντος και η διατήρησή του σε ανταγωνιστικό επίπεδο σε σύγκριση με αυτό που προσφέρεται στις ξένες αγορές, κάτι το οποίο δεν εξασφαλίζεται με την υπό συζήτηση πρόταση νόμου.

Ο εκπρόσωπος της ομάδας επηρεαζομένων του κλάδου συμφώνησε με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της πρότασης νόμου, καθώς, όπως επεξήγησε, η διαγραφή του ορίου ηλικίας ως προϋπόθεσης για εγγραφή στην κατάσταση οχημάτων προς μίσθωση δίδει περιθώριο στην ελεύθερη αγορά να καθορίσει την προσφορά και τη ζήτηση και ως εκ τούτου τις τιμές στις οποίες θα προσφέρονται τα εν λόγω οχήματα προς τους ενδιαφερομένους. Επίσης, τόνισε μεταξύ άλλων ότι μια τέτοια εξέλιξη θα δώσει την ευχέρεια σε επισκεπτόμενους τη χώρα μας τουρίστες χαμηλών εισοδημάτων να εξασφαλίσουν πιο οικονομικό όχημα για τη μετακίνησή τους.

Ο εκπρόσωπος της ENEMOTO εξέφρασε την αντίθεσή του ως προς την προτεινόμενη ρύθμιση, τονίζοντας μεταξύ άλλων ότι δεν εγγυάται την ασφάλεια των χρηστών των εν λόγω οχημάτων στο οδικό δίκτυο, καθώς, με βάση στατιστικά στοιχεία που διατηρεί, διαφάνηκε ότι οδική σύγκρουση στην οποία εμπλέκονται μεγαλύτερης ηλικίας οχήματα έχει μεγαλύτερη πιθανότητα να είναι θανατηφόρα λόγω της απουσίας σύγχρονου εξοπλισμού ασφαλείας στα εν λόγω οχήματα. Τέλος, ο ίδιος εκπρόσωπος εισηγήθηκε την περαιτέρω μείωση του υφιστάμενου ορίου ηλικίας που καθορίζεται στην εν ισχύ νομοθεσία, τόσο για την προστασία των οδηγών όσο και για τη διασφάλιση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών των επιχειρήσεων του κλάδου.

Ο εκπρόσωπος του CVRLA συμφώνησε με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της υπό συζήτηση πρότασης νόμου, αναφέροντας ότι με τον τρόπο αυτό στηρίζονται οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις εκμίσθωσης οχημάτων, οι οποίες είναι εκτεθειμένες στον έντονο ανταγωνισμό που προκύπτει από τις μεγάλες επιχειρήσεις του εν λόγω κλάδου. Επίσης, ο ίδιος εκπρόσωπος δήλωσε μεταξύ άλλων ότι πρέπει να δοθεί η ευχέρεια στους συνδέσμους και στους τουριστικούς πράκτορες να λειτουργήσουν στα πλαίσια του ελεύθερου ανταγωνισμού και να καθορίσουν οι ίδιοι μεταξύ τους τα κριτήρια με βάση τα οποία θα συνεργαστούν προς όφελος των πελατών που θα εξυπηρετήσουν.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, αφού έλαβε υπόψη τις εκατέρωθεν απόψεις, αποφάσισε, μετά από εισήγηση του μέλους της και εισηγητή της υπό συζήτηση πρότασης νόμου κ. Ηλία Μυριάνθους, όπως αναθεωρήσει το κείμενο της πρότασης νόμου, ώστε το όριο ηλικίας των δώδεκα ετών που ισχύει σήμερα για εγγραφή οχημάτων στην κατάσταση οχημάτων προς εκμίσθωση να αυξηθεί στα δεκατέσσερα έτη.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κατέληξε στις ακόλουθες θέσεις:

1. Ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και ΑΚΕΛ-Αριστερά Νέες Δυνάμεις, καθώς και το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των προνοιών της πρότασης νόμου κατά τη συζήτησή της ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος και της ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα τάχθηκαν υπέρ της ψήφισης της πρότασης νόμου σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Υπάρχουν ομιλητές, ομιλήτριες επί θέματος αρχής;

Δεύτερη ανάγνωση.

ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ ΣΑΒΒΙΔΗΣ:

Συγγνώμη, κυρία Πρόεδρε, υπάρχει ομιλητής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι. Δεν σας είδα, απολογούμαι. Ελάτε, είστε και ο εισηγητής. Ελάτε εσείς πρώτος.

ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ ΣΑΒΒΙΔΗΣ:

Ο συνάδελφος ο κ. Μυριάνθους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο συνάδελφος.

Ελάτε, κύριε Μυριάνθους. Και οι δύο είστε εισηγητές, ο λόγος σε σας.

Ο κ. Θεοπέμπτου, αν μπορεί, να έλθει λίγο στην έδρα, για να πάμε να δούμε κάτι μέσα στο σύστημα.

Ησυχία, παρακαλώ, να ακούσουμε τον συνάδελφο.

Ελάτε.

(Στο σημείο αυτό την Πρόεδρο αντικατέστησε στην έδρα ο κ. Χαράλαμπος Θεοπέμπτου.)

ΗΛΙΑΣ ΜΥΡΙΑΝΘΟΥΣ:

Κυρία Πρόεδρε,

Απλώς, οφείλω, πριν να ξεκινήσω την ομιλία μου, να διευκρινίσω ότι ο αδελφός μου έχει εταιρεία η οποία ενοικιάζει «Ζ» αυτοκίνητα. Συγκεκριμένα, έχει είκοσι επτά αυτοκίνητα που ενοικιάζει και, οποιοσδήποτε παρατάσεις είχαν δοθεί τα τελευταία χρόνια λόγω COVID-19 ή οτιδήποτε άλλο, ουδέποτε τις είχε εκμεταλλευτεί ούτε είχε κάνει οποιαδήποτε ανανέωση. Αυτό το λέω, γιατί ακριβώς κάποιοι μεγαλοσχήμονες ιδιοκτήτες επιχειρήσεων ενοικίασης «Ζ» με αρκετές εκατοντάδες αυτοκίνητα προσπάθησαν να με διαβάλουν βάζοντας λόγια ακριβώς σε διάφορους ότι στο μυαλό μου έχω ακριβώς την έγνοια να ικανοποιήσω τον αδελφό μου. Και το ξεκαθαρίζω αυτό.

Η πρόταση νόμου, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όπως αρχικά είχε κατατεθεί, προνοούσε την κατάργηση εντελώς του ορίου ηλικίας των αυτοκινήτων που εκμισθώνονται, τα λεγόμενα «Ζ», έτσι ώστε να υπήρχε και εναρμόνιση με την ευρωπαϊκή Οδηγία, η οποία δεν καθορίζει όριο ηλικίας, που θα έπρεπε να έχουν τα αυτοκίνητα αυτά. Παρ' όλα αυτά, κατά τη συζήτηση που είχε γίνει για την πρόταση νόμου, για να επιτευχθεί, θα έλεγα, όσο το δυνατόν καλύτερη συναίνεση, σε συνεννόηση με τον συνάδελφο τον κ. Σαββίδη αποφασίσαμε όπως θέσουμε ως όριο ηλικιακό στην ενοικίαση αυτών των αυτοκινήτων τα δεκατέσσερα έτη, από τα δώδεκα που ισχύουν σήμερα.

Παρ' όλα αυτά, επειδή σε αυτό τον τόπο διαχρονικά αυτοί που, θα έλεγα, έχουν την οικονομική δύναμη προσπαθούν να δημιουργήσουν ολιγοπώλια και μονοπώλια, έτσι ώστε να οδηγήσουν σε κλείσιμο τις μικρές επιχειρήσεις, γίνεται μία προσπάθεια από έξι επιχειρήσεις του τομέα αυτού, για να μην αυξηθεί ούτε και δύο χρόνια το όριο ηλικίας των οχημάτων που εκμισθώνονται.

Συγκεκριμένα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, υπάρχουν σήμερα 583 αδειοδοτημένες επιχειρήσεις εκμίσθωσης οχημάτων με συνολικά 27 813 ενεργά οχήματα. Από αυτές τις 583 επιχειρήσεις οι 6, σημειώστε, ελέγχουν το 51% των οχημάτων, με πάνω από 14 400 οχήματα, και το υπόλοιπο 49% το διαχειρίζονται 577 μικρές οικογενειακές εταιρείες. Τι και τι δεν μας είπαν στην επιτροπή οι εκπρόσωποι των μεγάλων εταιρειών στην προσπάθειά τους να μας πείσουν για την καταψήφιση της πρότασης αυτής!

Καταρχάς, θα έλεγα ότι με μία απαράδεκτη σε ύφος επιστολή τους απεκάλεσαν τους υπόλοιπους συναδέλφους «τυχοδιώκτες» και είπαν ότι λειτουργούν εταιρείες «του πεζοδρομίου». Αυτό καταγράφεται στην επιστολή που μας είχαν στείλει.

Στη συνέχεια μας είπαν ότι τα αυτοκίνητα αυτά, με ηλικία δεκατεσσάρων χρόνων, είναι κίνδυνος για την οδική ασφάλεια. Τους απάντησε η αστυνομία και το ΕΤΕΚ ότι, εφόσον γίνονται έλεγχοι ΜΟΤ κάθε χρόνο, δεν τίθεται θέμα οδικής ασφάλειας ή ακαταλληλότητας των οχημάτων. Μας είπαν για την επικινδυνότητα ότι θα οδηγούν οι τουρίστες τέτοιας ηλικίας οχήματα, ενώ τα στατιστικά της Αστυνομίας έδειξαν ότι το 2023 ούτε ένα θανατηφόρο δεν προκλήθηκε από τουρίστα και τα τελευταία πέντε χρόνια προκλήθηκαν δύο θανατηφόρα από τουρίστες, στα οποία όμως ο λόγος ήταν το αλκοόλ.

Συνέχισαν με επιχειρήματα ότι θα δημιουργηθεί πρόβλημα στο περιβάλλον και δεν πρέπει να αποκλίνουμε από τον στόχο μείωσης των ρύπων. Πραγματικά, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αυτό και αν είναι το πιο τραγικό και γελοίο επιχείρημα! Κάτι που, θα έλεγα, ακούσαμε, γιατί ακριβώς τα αυτοκίνητα «Ζ» που κλείνουν το όριο της ηλικίας, είτε είναι δώδεκα είτε είναι δεκατέσσερα -αυτοί θέλουν να το μειώσουν στα δέκα- δεν αποσύρονται από την κυκλοφορία, δεν πηγαίνουν για «scrap», δεν πηγαίνουν για διάλυση, πωλούνται! Και ο οδηγός που θα το αγοράσει το κυκλοφορεί όσο χρόνο είναι διατεθειμένος να το συντηρεί.

Άρα, το να προσπαθούν να αιτιολογήσουν με το ότι θα δημιουργείται ρύπανση στο περιβάλλον θα έλεγα ότι είναι ένα μεγάλο ψέμα, ένας μεγάλος μύθος. Και το περιβαλλοντικό αποτύπωμα, θα έλεγα, είναι ακόμα μεγαλύτερο, αν επιβάλλουμε όριο ηλικίας. Και όσον πιο χαμηλό είναι το όριο ηλικίας, τόσο μεγαλύτερο το περιβαλλοντικό αποτύπωμα σε αυτά τα οχήματα, γιατί δυστυχώς αναγκάζουμε τις επιχειρήσεις, κυρίως τις μικρές, να καταφεύγουν -γιατί δεν έχουν την οικονομική δυνατότητα να αγοράζουν καινούργια αυτοκίνητα- στο

να αγοράζουν μεταχειρισμένα. Τα μεταχειρισμένα συνήθως είναι εισαγόμενα, οπότε αντιλαμβάνεστε τι γίνεται γενικότερα στην αγορά.

Σήμερα, αγαπητές και αγαπητοί συνάδελφοι, υπάρχουν 758 522 τροχοφόρα οχήματα εγγεγραμμένα που κυκλοφορούν στους δρόμους. Από αυτά, οι 328 000, δηλαδή το 43%, είναι ηλικίας πέραν των δεκαπέντε ετών με κατηγορία Euro 3. Οι 191 000, ποσοστό 25%, είναι ηλικίας μεταξύ δέκα και δεκαπέντε ετών. Δηλαδή δεν μας ενοχλεί ότι περίπου 328 000 οχήματα βρίσκονται σε ηλικία πέραν των δεκαπέντε ετών και είναι ρυπογόνα και μας ενοχλεί ότι, αν πούμε ότι θα ανανεώνονται πεντακόσια κάθε χρόνο από τις 27 000 οχήματα, θα έχουν τούντο δικαίωμα, θα δημιουργήσουν «τεράστια» περιβαλλοντική κατάσταση!

Συνέχισαν τα επιχειρήματά τους με το ότι η αύξηση του ορίου ηλικίας θα υποβαθμίσει το προσφερόμενο τουριστικό πακέτο. Και διερωτώμαι δηλαδή πόσοι μπορεί να έχουν ιδέα για το τι συμβαίνει στον τουρισμό σήμερα; Δηλαδή, είτε είναι ξενοδοχεία είτε είναι επαύλεις είτε αγροτουριστικά καταλύματα είτε εστιατόρια, αναγκάζουμε ή βάζουμε όριο σε αυτές τις επιχειρήσεις κάθε δέκα ή δεκαπέντε χρόνια να αλλάξουν τον εξοπλισμό τους, να αλλάζουν τα μηχανήματά τους, να αλλάζουν οτιδήποτε έχουν μέσα στην επιχείρησή τους; Αυτό ουσιαστικά το κάνει αυτόβουλα ο κάθε επιχειρηματίας διαπιστώνοντας ότι θα πρέπει να έχει ένα ανταγωνιστικό προϊόν. Άρα, μέσα στα πλαίσια του ελεύθερου ανταγωνισμού αποφασίζει ο καθένας αν θα ανανεώσει ή αν δεν θα ανανεώσει τον εξοπλισμό του. Το ίδιο θα έπρεπε να συμβαίνει και με τα αυτοκίνητα ενοικίασης.

Τέλος, να αναφέρω ότι σε κανένα άλλο τομέα οχημάτων δεν υπάρχει ηλικιακός περιορισμός, ούτε στα ταξί ούτε στα λεωφορεία ούτε στα ασθενοφόρα ούτε στα βυτιοφόρα καυσίμων, αναφέρω αυτά τα οποία έχουν σχέση με τη δημόσια ασφάλεια. Επίσης, να αναφέρω και το εξής παράδοξο, χωρίς να διαφωνώ φυσικά. Αυτοκίνητα με ηλικία πέραν των είκοσι πέντε ετών τα οποία χαρακτηρίζονται ως αντίκες έχουν και το δικαίωμα να ενοικιάζονται χωρίς οποιοδήποτε περιορισμό.

Με βάση αυτά θεωρώ ότι όλα τα επιχειρήματα τα οποία θέτουν κάποιοι με σκοπιμότητες καταρρίπτονται μέχρι το τελευταίο. Ως εκ τούτου, αγαπητοί συνάδελφοι, θεωρώ ότι έχουμε μία μεγάλη ομάδα με πεντακόσιες εβδομήντα επτά μικρές επιχειρήσεις που χρειάζεται να τις στηρίξουμε και σας καλώ να ψηφίσετε τη συγκεκριμένη πρόταση νόμου.

Ευχαριστώ.

(Κατά τη διάρκεια της αγόρευσης του κ. Ηλία Μυριάνθους η Πρόεδρος της Βουλής επανήλθε στη έδρα.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο άλλος εισηγητής της πρότασης νόμου, ο κ. Σαββίδης Χρυσανθος.

Ελάτε.

Από τη θέση σας;

ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ ΣΑΒΒΙΔΗΣ:

Ναι, παρακαλώ!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πολύ ωραία.

ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ ΣΑΒΒΙΔΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε,

Η ραχοκοκαλιά της οικονομίας είναι οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Τα τελευταία χρόνια η τουριστική βιομηχανία, λόγω κρίσης, αλλά και πανδημίας δέχθηκε τεράστιο πλήγμα. Οι εταιρείες εκμίσθωσης οχημάτων και ιδιαίτερα οι οικογενειακές μικρές επιχειρήσεις έχουν δεχθεί και αυτές τεράστιο πλήγμα και θεωρούμε ότι έχουμε καθήκον να τις στηρίξουμε. Όπως είπε και ο συνάδελφος ο κ. Μυριάνθους, το 50% των εταιρειών αυτών είναι μικρομεσαίες, όπου μπορούν αυτές οι μικρές μικρομεσαίες επιχειρήσεις να στηρίξουν τις οικογένειές τους. Θα μας πείτε: «Μα, δεν υποβαθμίζεται το τουριστικό προϊόν; Μα, δεν μπαίνουν σε κίνδυνο οι ζωές των ανθρώπων που ενοικιάζουν αυτά τα αυτοκίνητα πιο μεγάλης ηλικίας;»

Θα σας πω ενδεικτικά το εξής: Στην Κύπρο σήμερα τα επιβατικά αυτοκίνητα ηλικίας 10 με 15 ετών είναι το 27%, 16 με 20 ετών το 22%, από 21 με 25 ετών το 11% και από 26 ετών και άνω το 5%. Κυρία Πρόεδρε, το 65% των επιβατικών οχημάτων στην Κύπρο είναι άνω των 10 ετών. Απλά, για να έχουμε μία πραγματική εικόνα.

Επίσης, να ενθυμίσω ότι, τουλάχιστον στην πόλη μου στην Πάφο, τα λεωφορεία είναι είκοσι, τριάντα, σαράντα ετών, ακόμα να γίνει αντικατάσταση. Μετακινούνται μαθητές και σε τακτικά χρονικά διαστήματα έχουμε το πρόβλημα να μένουν αυτοκίνητα στους δρόμους και δεν υπάρχει κανένα τόσο μεγάλο ενδιαφέρον και έγνοια. Άρα, όσοι επικαλούνται θέματα ασφάλειας και ρύπων δεν τα βλέπουν να μετουσιώνονται και στη

δημόσια συγκοινωνία.

Η πρόταση νόμου που καταθέσαμε με τον συνάδελφο τον κ. Ηλία Μυριάνθους, αγαπητοί συνάδελφοι, είναι προς τη σωστή κατεύθυνση, κατά τη δική μας την άποψη, και δίνει ανάσες ζωής στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Ας μη γίνουμε συνένοχοι στο να κλείσουν αυτές οι μικρές οικογενειακές επιχειρήσεις!

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και εγώ ευχαριστώ πολύ.

Ο κ. Φακοντής.

ΒΑΛΕΝΤΙΝΟΣ ΦΑΚΟΝΤΗΣ:

Θα στηρίξουμε και εμείς την πρόταση νόμου των συναδέλφων. Θεωρούμε ότι η συγκεκριμένη πρόταση έτσι όπως θα θεσπιστεί δεν επιβαρύνει το περιβάλλον σε σχέση με την εκπομπή ρύπων, αν τα οχήματα από δώδεκα χρόνων γίνουν δεκατεσσάρων, αφού αυτά τα οχήματα δεν θα αποσυρθούν, αν ξεπεράσουν την ηλικία τους, αλλά θα κυκλοφορούν στους δρόμους, αφού κάποιος άλλος θα τα αγοράσει. Επιπλέον, θεωρούμε ότι δεν επηρεάζεται η οδική ασφάλεια, αφού πληρούν τις πρόνοιες του τεχνικού ελέγχου και τα ΜΟΤ.

Ακόμα, το τουριστικό προϊόν δεν υποβαθμίζεται, αφού οι τουρίστες ανάλογα με την οικονομική τους δυνατότητα έχουν την επιλογή να επιλέξουν τι αυτοκίνητο θα ενοικιάσουν, είτε καινούργιο είτε κάποιας πιο προχωρημένης ηλικίας, και τέλος δίνεται η δυνατότητα στις απλές μικρές επιχειρήσεις να αναπνεύσουν. Είναι κάποιες ανάσες μέσα σε αυτό το δύσκολο οικονομικό περιβάλλον που ζουν, ειδικά μετά τις συνέπειες της πανδημίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ, συνάδελφε.

Η κ. Τσιρίδου, για να πάμε σε δευτερολογίες.

Ελάτε, συναδέλφισσα.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Κυρία Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μουσιούττας είναι δευτερολογία.

Δεν είναι δευτερολογία;

Απολογούμαι.

Ελάτε, κύριε Μουσιούττα.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Αν γίνεται, αφού ήταν η κ. Τσιρίδου, της δίδω τον λόγο και μετά εγώ, αν είναι. Ως πρόεδρος να μείνω τελευταίος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει, δεν έχω θέμα. Κανονικά από το τελευταίο πάμε προς τα μεγαλύτερα κόμματα; Αλλά είναι πάντοτε συνεργάσιμη η κ. Τσιρίδου, οπότε αν θα την ακούσουμε.

Ελάτε.

ΦΩΤΕΙΝΗ ΤΣΙΡΙΔΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε,

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός θα επαναλάβει τη διαχρονική του θέση βέβαια, ότι δεν πρόκειται να παίξει με την ασφάλεια των πολιτών στους δρόμους, και είναι προς αυτή την κατεύθυνση που στην επιτροπή Μεταφορών πάντοτε νομοθετούμε, αλλά και γενικότερα. Επομένως, αυτό δεν πρόκειται να το διαπραγματευθούμε με τίποτα. Πρώτον, η ασφάλεια στους δρόμους.

Δεύτερον, η αναγκαιότητα ανανέωσης του στόλου είναι πάρα πολύ σημαντική και δεν μπορώ να αντιληφθώ... Ακούσαμε νούμερα και ποσοστά αυτοκινήτων που είναι πιο παλιά απ' ό,τι πρέπει και απ' ό,τι προβλέπεται και από τους δικούς μας στόχους και αντιλαμβάνομαι ότι αυτό θα έπρεπε να είναι ένα επιχείρημα ακριβώς προς την αντίθετη κατεύθυνση. Νομίζω ότι δεν μπορεί να μας πείσουν ότι, επειδή έχουμε παλιά αυτοκίνητα, θα νομοθετήσουμε να έχουμε και άλλα!

Επίσης, όσον αφορά την πράσινη πολιτική, ξεκάθαρη η κατεύθυνση που πρέπει να έχουμε στην Ευρωπαϊκή Ένωση σχετικά με την πράσινη πολιτική, μάλιστα σε σχέση με το Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας διαβάζω από το ίδιο το σχέδιο, που προβλέπει «νομοθετική ρύθμιση για τη σταδιακή κατάργηση των ρυπογόνων οχημάτων και των παλαιότερων». Ε, και εμείς σήμερα καλούμαστε να νομοθετήσουμε ακριβώς προς την αντίθετη κατεύθυνση! Επομένως, είναι σημαντικό να έχουμε την πράσινη πολιτική πάντοτε κατά νουν. Και βεβαίως τη βελτίωση του τουριστικού προϊόντος. Και εδώ ο Δημοκρατικός Συναγερμός είναι κάθετος. Έχει πάγια διαχρονική θέση ότι θα πρέπει το επίπεδο του τουριστικού προϊόντος που παρέχουμε να είναι σε υψηλά επίπεδα. Ήδη τα τελευταία χρόνια δώσαμε αρκετές παρατάσεις, αυξήσαμε τον αριθμό των ετών. Ε, νομίζω θα πρέπει κάποια στιγμή να νομοθετήσουμε προς τη σωστή κατεύθυνση.

Επομένως, είμαστε εναντίον της πρότασης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πολύ ωραία!

Κύριε Μουσιούττα.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Δεν θα ήθελα να μπω σε αντιπαράθεση με την κ. Τσιρίδου, όμως να θυμίσω ότι ο Δημοκρατικός Συναγερμός στο παρελθόν, ενώ είχε ψηφιστεί νομοθεσία για τα παιδικά καθίσματα, είχε ψηφίσει για αναστολή της νομοθεσίας για τα παιδικά καθίσματα στα λεωφορεία, μιλούμε για τα καθίσματα για τα παιδιά των νηπιαγωγείων κ.λπ., όπως και τα υπόλοιπα κόμματα. Απλώς, για να λέμε την ιστορία που υπάρχει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αυτή την πρόταση επήραμε την τζαι εφέραμε την έξι - επτά φορές, αν θυμάστε.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Όχι, είναι πριν να είσατε εσείς στη Βουλή και πριν να είμαστε εμείς στη Βουλή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, τη θυμάμαι εκείνη την... Ήταν νομίζω...

ΜΑΡΙΝΟΣ ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Δεν είναι η περσινή. Είναι πριν αρκετά χρόνια. Εν πάση περιπτώσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ελάτε, συνεχίστε.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Εν πάση περιπτώσει, για να λέμε τα πράγματα με το όνομά τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, ναι.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Ως επιτροπή, ναι, ενδιαφερόμαστε όλοι, μηδενός εξαιρουμένου, για την ασφάλεια, γι' αυτό και προσπαθούμε και τα νομοθετήματα που έρχονται να προχωρούν τάχιστα, ιδιαίτερα όσα αφορούν την ασφάλεια, αλλά και οι προτάσεις νόμου.

Τώρα, όσον αφορά στη συγκεκριμένη πρόταση νόμου, να θυμίσω ότι πέρσι αυτή η Βουλή με πλειοψηφία είχε ψηφίσει την αύξηση από τα δώδεκα χρόνια στα δεκατέσσερα χρόνια για τα αυτοκίνητα ενοικίασεως τα οποία ήταν στο δωδέκατο έτος ηλικίας τους με το πρόσχημα ή την αιτιολόγηση ότι δύο χρόνια τα αυτοκίνητα δεν χρησιμοποιήθηκαν λόγω κορωνοϊού. Το ίδιο ισχύει και για τα αυτοκίνητα που ήταν πέντε χρόνων, επτά, οκτώ, δέκα, δώδεκα. Ακριβώς γι' αυτό τον λόγο και για να έρθει μια ισονομία στο θέμα, ενώ η πρόταση αρχικά αναφερόταν σε ανοιχτό ορίζοντα, χωρίς τέλος, είχαμε ως επιτροπή αποφασίσει να βάλουμε το όριο των δεκατεσσάρων ετών, όπως ήταν το όριο το περσινό για τες δύο χρονιές, μόνο που εφτάναν προς το τέλος της ζωής τους. Ο λόγος που το κάμνουμε είναι ότι λάβαμε υπόψη μας και το θέμα ασφάλειας. Και δεν νομίζω ότι, αν είναι δώδεκα χρόνων το αυτοκίνητο είναι ασφαλές και αν είναι δεκατεσσάρων δεν είναι, πόσω μάλλον όταν το αυτοκίνητο κάθε χρόνο περνά από τες απαραίτητες επιθεωρήσεις MOT. Αν πρέπει να αυξήσουμε τους ελέγχους, θα μπορούσε να έμπαινε πρόταση για πιο συχνούς ελέγχους, δηλαδή για κάθε έξι μήνες. Όμως, να θυμίσω ότι κυκλοφορούν και λεωφορεία και ταξί και ιδιωτικά μας οχήματα πέραν των δεκατεσσάρων ετών.

Οπότεν εμείς, στην προσπάθεια να φέρουμε μια ισονομία και, ναι, να μην οδηγήσουμε στο κλείσιμο μικρές επιχειρήσεις -διότι υπάρχει ακόμα ένα κριτήριο για να υπάρχει μια μικρή επιχείρηση αυτοκινήτων, που είναι εάν ο αριθμός του στόλου πέσει κάτω από τον αριθμό δέκα, τότε αυτόματα αυτή η εταιρεία χάνει την άδειά της, και αντιλαμβάνεστε ότι οι μικροί είναι πολύ ευάλωτοι σε αυτό το θέμα- θα υπερψηφίσουμε την πρόταση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μυριάνθους δευτερολογία και μετά η κ. Τσιρίδου.

ΗΛΙΑΣ ΜΥΡΙΑΝΘΟΥΣ:

Απλώς, να αναφέρω σχετικά με όσα έχει πει η κ. Τσιρίδου για το θέμα της ασφάλειας. Διαβάζω αυτολεξεί από την επιστολή του ΕΤΕΚ, του πιο επίσημου φορέα του κράτους, σε ζητήματα που έχουν να κάνουν αναφορικά με θέματα ασφάλειας ή τεχνικών προδιαγραφών. «Τα επιχειρήματα για την απαιτούμενη ασφάλεια των οχημάτων “Ζ”, ανατρέπονται με την εισαγωγή, εδώ και είκοσι χρόνια, του θεσμού του περιοδικού ελέγχου των οχημάτων. Που, ας σημειωθεί, για τα οχήματα “Ζ” πρέπει να διεξάγεται κάθε χρόνο, ενώ για τα υπόλοιπα ιδιωτικά οχήματα κάθε δύο χρόνια. Ο τεχνικός έλεγχος περιλαμβάνει τόσο λειτουργικό έλεγχο όλων των συστημάτων ενός μηχανοκίνητου οχήματος, σύστημα πέδησης, ανάρτησης, διεύθυνσης, όπως επίσης και τον οπτικό έλεγχο του οχήματος, που μπορεί να αφορά την όλη εμφάνιση του οχήματος εσωτερικά και εξωτερικά, ταμπλό, τιμόνι, ταπετσαρία, κατάσταση αμαξώματος, μπουγιά, υαλοπίνακες, ελαστικά. Σε γενικές γραμμές ένα επαρκώς συντηρημένο αυτοκίνητο δεν είναι σε καμία περίπτωση υποδεέστερο ενός πιο καινούργιου αυτοκινήτου. Σε σχέση δε με τον εξοπλισμό ενός οχήματος με νέα, πιο σύγχρονα συστήματα ασφαλείας, δεν εξυπακούεται από μόνο του πως ό,τι αγοράζεται καινούργιο διαθέτει αυτά τα συστήματα, αφού τέτοιος εξοπλισμός είναι “optional”».

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ και εγώ.

Κυρία Τσιρίδου.

ΦΩΤΕΙΝΗ ΤΣΙΡΙΔΟΥ:

Από την πλευρά μας θα επαναλάβουμε ότι σε καμία περίπτωση δεν μπορούμε να κάνουμε και δεν κάνουμε εκπτώσεις στο θέμα της ασφάλειας στους δρόμους. Δεν το επράξαμε. Δεν ξέρω πριν πόσα χρόνια αναφέρατε και σε ποια πρόταση.

Προσφάτως, στη δική μας επιτροπή, δεν αποδεχτήκαμε να κάνουμε έκπτωση, κύριε Μουσιούττα, στα θέματα της ασφάλειας στους δρόμους. Πόσω μάλλον όταν πρόκειται για αυτοκίνητα που είναι για δημόσια χρήση. Πρέπει να είμαστε πάρα πολύ προσεκτικοί και δεν μπορούμε για την όποια επιχείρηση να κάνουμε αυτή την έκπτωση.

Επαναλαμβάνω, είναι για μας σταθερή και πάγια θέση η ασφάλεια στους δρόμους, η αναγκαιότητα ανανέωσης επιπέδους του στόλου, η πράσινη πολιτική, η πράσινη ανάπτυξη, όπως είναι και οι υποχρεώσεις μας με βάση το Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, και βεβαίως ένα τουριστικό προϊόν με υψηλό επίπεδο. Αυτά για μας είναι οι άξονες που κινούμαστε σε σχέση με αυτά τα ζητήματα και παραμένουμε σταθεροί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ελάτε, κύριε Μουσιούττα, δευτερολογία.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Θεωρώ ότι ούτε εγώ ούτε τα άλλα μέλη της Βουλής που θα ψηφίσουν αυτή τη νομοθεσία κάνουν έκπτωση για οποιοδήποτε λόγο για θέματα ασφάλειας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία.

Πάμε στην ψήφιση.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 9 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για τα άρθρα, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα, μόλις και εφόσον διαμορφωθούν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα εννιά. Είκοσι δύο ψήφοι υπέρ, είκοσι πέντε εναντίον, μία αποχή και ένας ή μία δεν ψήφισε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι πέντε ψήφους εναντίον, είκοσι δύο υπέρ και μία αποχή, τα άρθρα 1 και 2 απορρίπτονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί της Εκμίσθωσης Οχημάτων Χωρίς Οδηγό (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για το σύνολο της πρότασης νόμου και ανακοινώστε τα αποτελέσματα, μόλις διαμορφωθούν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα εννέα. Είκοσι δύο ψήφοι υπέρ, είκοσι πέντε εναντίον, μία αποχή και ένας ή μία δεν ψήφισε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι πέντε ψήφους εναντίον, είκοσι δύο υπέρ και μία αποχή, η πρόταση νόμου καταψηφίζεται*.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Θεμιστοκλέους.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Κυρία Πρόεδρε,

Είναι με λύπη που θα πω αυτό που θα πω. Αναφορικά με την ψηφοφορία της επίμαχης πρότασης νόμου που αφορούσε τις εκποιήσεις, μεταξύ πρώτης ψηφοφορίας και δεύτερης παρατηρείται ένα αντιφατικό, περιεργο πράγμα. Προφανώς, μπορεί κάποιος να πει ότι οφείλεται στο σύστημα το οποίο υπάρχει εδώ και δεν είναι η πρώτη φορά. Όταν τελείωσε η συζήτηση και μπήκαμε στην ψηφοφορία, στην κατ' άρθρον ψηφοφορία, προφανώς εγώ ψήφισα υπέρ, ενώ εδώ είμαι ανύπαρκτος. Στην τελική ψηφοφορία, στο σύνολο του νόμου, ψήφισα υπέρ, κάτι το οποίο φαίνεται, ότι ψήφισα υπέρ. Το ένα αποτέλεσμα ήταν είκοσι επτά προς είκοσι επτά, ήταν και το δεύτερο αποτέλεσμα είκοσι επτά προς είκοσι επτά. Δεν γίνεται τη μια φορά να ψηφίζω εγώ υπέρ, στο σύνολο της πρότασης νόμου, να είναι είκοσι επτά προς είκοσι επτά, ενώ στην κατ' άρθρον ψηφοφορία να μη συμπεριλαμβάνομαι και να υπάρχει πάλι αποτέλεσμα είκοσι επτά προς είκοσι επτά. Κάτι άλλο υπάρχει. Λοιπόν, δεν ξέρω τι συμβαίνει και δεν θέλω να υποθέσω οτιδήποτε. Απλά, λέω ότι τούτο το σύστημα ψηφοφορίας, όπως υπάρχει εγκατεστημένο στη Βουλή, έχει ξαναδημιουργήσει προβλήματα και στους προϋπολογισμούς και σε άλλες νομοθεσίες, αλλά, από ό,τι πληροφορούμαι, και στην προηγούμενη Βουλή.

Λοιπόν, η άποψή μου, κυρία Πρόεδρε, είναι να πάμε στη βάση του Συντάγματος, να αφήσουμε τους εκμοντερνισμούς οι οποίοι αποδεικνύονται αναξιόπιστοι και να δούμε πώς επιλύεται το θέμα που προέκυψε! Διότι, αν η αρχική ψηφοφορία στην κατ' άρθρον συζήτηση ήταν είκοσι οκτώ προς είκοσι επτά, ενδεχομένως, εγώ είμαι βέβαιος ότι ένας - δύο τουλάχιστον συνάδελφοι...

Γιατί γελάτε, κύριε Γεωργιάδη;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

* **Υπέρ:** Μάριος Μαυρίδης (ΔΗΣΥ), ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, Χρυσάνθος Σαββίδης και Χρίστος Σενέκης (ΔΗΚΟ), Ηλίας Μυριάνθους (ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα), ΔΗΠΑ-Συνεργασία, Σταύρος Παπαδούρης (Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών), μεμονωμένος σοσιαλιστής βουλευτής.

Εναντίον: ΔΗΣΥ, ΔΗΚΟ, ΕΛΑΜ, Ανδρέας Αποστόλου (ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα), Χαράλαμπος Θεοπέμπτου (Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών).

Αποχή: Μαρίνος Σιζόπουλος (ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα), ανεξάρτητος βουλευτής.

Συγγνώμη, ελάτε, ολοκληρώστε, για να σας απαντήσω, γιατί δεν θα επεκταθεί η συζήτηση, δεν θα την επιτρέψω.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Δεν θα επεκταθώ. Απλά, λέω ότι το αποτέλεσμα στην κατ' άρθρον ψηφοφορία είναι λογικό, είναι αναμενόμενο, είναι πολιτικά αναμενόμενο ότι θα επηρέαζε την αποφασιστικότερη των ψήφων, που είναι η ψήφιση του συνόλου του νόμου. Δηλαδή, στη δεύτερη ψηφοφορία το αποτέλεσμα ήταν είκοσι επτά προς είκοσι επτά...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καταλάβαμε!

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

...επειδή ήταν και στην πρώτη είκοσι επτά προς είκοσι επτά. Αν στην πρώτη όμως ήταν είκοσι οκτώ προς είκοσι επτά, εγώ είμαι βέβαιος ότι στη δεύτερη ψηφοφορία θα ήταν επίσης είκοσι οκτώ ή ακόμα και είκοσι εννιά οι ψήφοι υπέρ της πρότασης νόμου!

ΧΑΡΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ:

Το ανάποδο θα συνέβαινε.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Συγγνώμη; Το ανάποδο!

Δεν ξέρω τι ξέρετε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Θεμιστοκλέους, ευχαριστώ.

Έχω ενημερωθεί, γι' αυτό. Πήγα προσωπικά μέσα και έλεγξα το σύστημα. Το σύστημα δεν έχει κανένα πρόβλημα. Πρέπει να είμαστε πολύ προσεκτικοί τι ψηφίζουμε και πότε ψηφίζουμε. Δεν μπορεί, αντιλαμβάνεστε, τώρα να επιστρέψουμε πίσω να επαναλάβουμε ψηφοφορία, ήδη έχουμε προχωρήσει δέκα θέματα. Παρ' όλα αυτά, σε τέτοιες περιπτώσεις να επιλέξουμε, αν θέλετε, όταν είναι οριακό το αποτέλεσμα, να ψηφίσουμε και διά χειρός, για να μπορέσουμε ακριβώς να τεκμηριώσουμε ότι δεν υπάρχει κανένα πρόβλημα του συστήματος. Αλλά σας διαβεβαιώ ότι είναι λογισμικό, είναι κομπιούτερ. Ό,τι πατήσεις δείχνει. Δεν πατά οτιδήποτε από μόνο του. Μερικές φορές είναι τζιαι τα δευτερόλεπτα τζιαι ο χρόνος που πατούμε κάτι. Έληξε όμως, είδαμε και με τους...

Ελάτε, κύριε Λουκαΐδη.

Δεν μπορούμε να επαναλάβομεν τώρα ψηφοφορία η οποία έγινε έξι ή επτά θέματα πριν.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε, η αλήθεια είναι ότι δεν είναι η πρώτη φορά που έχει συμβεί. Δυστυχώς, εξανάνινε -και σε κρίσιμες ψηφοφορίες!- και υπάρχει πρόβλημα με το σύστημα. Δεν είναι απλώς να λέμε ότι ό,τι ψηφίζουμε καταγράφει. Και μάλιστα, επειδή εδωπιστώσαμε συλλογικά ότι υπάρχει πρόβλημα, αποφασίσαμε τζιαι συλλογικά ότι σε κρίσιμες ψηφοφορίες θα γίνεται διά χειρός η ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να το θέτετε, να το κάμνουμε. Δεν έχουμε πρόβλημα.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Η αλήθεια είναι ότι αναλαμβάνομεν το μερίδιο της ευθύνης που μας αναλογεί. Ενώ το είχαμε πει σε προηγούμενες περιπτώσεις που επροέκυψεν ανάλογο ζήτημα, δεν εσηκωστήκαμεν πάνω τζιαι να ζητήσουμε τζιαι διά χειρός ψηφοφορία δεδομένου τζιαι του αποτελέσματος, που ήταν ισοψηφία. Αναλαμβάνομεν τζιαι το δικό μας το μερίδιο της ευθύνης.

Όμως, ο κ. Θεμιστοκλέους νομίζω ότι έντζιε εδέχτηκεν καμία πίεση 'που κανένα κόμμα στο οποίο συμμετέχει, για να κάμει κάτι άλλο 'πό τζιείνο που βγήκεν και είπε 'που του βήματος της Βουλής. Προφανώς η πρόθεσή του -και αποτυπώθηκε στη δεύτερη ψηφοφορία, αντιλαμβάνομαι- ήταν η υπερψηφίση. Και εδώ, επειδή θεωρώ ότι έγινε λάθος στο σύστημα, προφανώς επροέκυψεν αλλοίωση αποτελέσματος, τουλάχιστον - δεν ξέρω τι θα γινόταν στη δεύτερη- τουλάχιστον στην πρώτη κρίσιμη ψηφοφορία, που αφορούσε τα άρθρα.

Οπότε, θεωρούμε ότι αυτό το ζήτημα παραμένει ανοιχτό. Καταλαβαίνουμε και κατανοούμε ότι είναι δύσκολο να πάμε σε νέα ψηφοφορία εκ των υστέρων τώρα, σήμερα, δεδομένου ότι έχουμε συναδέλφους, συναδέλφισσες που ενδεχομένως έχουν αποχωρήσει. Όμως, καταγράφεται η δεδομένη αλλοίωση

αποτελέσματος στην πρώτη ψηφοφορία για τα άρθρα, οπότε αν επιφυλασσόμαστε τζιαι του δικαιώματός μας να μελετήσομε πώς αντιδρούμε στο αμέσως επόμενο διάστημα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, αλλά οφείλω, αγαπητέ συνάδελφε, να σας πω ότι δεν υπάρχει καμία αλλοίωση του αποτελέσματος, ούτε τεκμηριώθηκε κάτι τέτοιο. Πήγα προσωπικά μέσα με τους τεχνικούς μας, το σύστημα έχει ελεγχθεί και είναι μια χαρά! Αλλά, επειδή καταλαβαίνω -και δεν μπορεί να αφήνουμε την οποιαδήποτε περιρρέουσα να δημιουργείται- ότι κάποια ζητήματα είναι κρίσιμα, δεν έχω κανένα πρόβλημα, όταν το ζητάτε, να επαναλαμβάνεται διά χειρός η ψηφοφορία, να μην έχουμε τέτοιες παρεξηγήσεις.

Δεν θα συνεχιστεί η συζήτηση.

Ελάτε, κύριε Παπαδούρη. Πολύ σύντομα, ένα λεπτό!

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΥΡΗΣ:

Ναι, κυρία Πρόεδρε, πολύ σύντομα.

Απλά, το τι έχω να πω είναι το εξής: Δεν είμαστε μόνο αυτοί που είμαστε σε αυτή την αίθουσα που παρακολουθούμε τι γίνεται. Παρακολουθούν και τα μέσα. Από τη στιγμή που τέθηκε, να είσατε σίγουροι για την προσοχή των μέσων αύριο. Και το λέω, για να μην αφεθούν σκιές στις διαδικασίες του κοινοβουλίου.

Συμφωνώ μαζί σας, Πρόεδρε, δεν έγινε καμία αλλοίωση. Το σύστημα δουλεύει. Όμως, δεδομένης της θέσης που εκράτησεν ο κ. Θεμιστοκλέους, ουαί και αλίμονο αύριο, πώς θα δικαιολογήσομε ότι μας το εντόπισε και το αγνοήσαμε.

Δεν έχω λύση να δώσω. Πραγματικά, δεν ξέρω! Είναι θέμα της Προέδρου, της Γραμματείας...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αφού, εξάλλου, στη δεύτερη ψηφοφορία φαίνεται η ψήφος του υπέρ!

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΥΡΗΣ:

Μα, περί αυτού πρόκειται. Ότι στο τέλος της ημέρας λέω ότι δεν έχω λύση να δώσω. Για να προστατεύσομε και το κύρος της Βουλής και να μη δώσομε αύριο έναυσμα να ξεκινήσουν μεγάλες συζητήσεις, λογικά πρέπει να ληφθεί υπόψη. Δεν έχω τη λύση, επαναλαμβάνω, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχετε κάτι άλλο διαφορετικό από αυτά που είπαμε να πείτε, κύριε Κουλία;

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Μάλιστα, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ελάτε.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κυρία Πρόεδρε, κάναμε έναν τρόπο ψηφοφορίας ο οποίος δεν είναι νομοθετημένος και θεσμοθετημένος. Εδώ ο Ανδρέας Θεμιστοκλέους είναι βέβαιος ότι ψήφισε στη διαδικασία των άρθρων κι εδώ τον έχει ότι δεν ψήφισε. Δηλαδή... Έν' κουμπιά, επάτησέν το, μπορεί να μεν έγραψε. Δηλαδή ποιος κάμνει λάθος; Κάμνει ο Ανδρέας, που είναι βέβαιος ότι πάτησε, ή το μηχάνημα; Ποιου να πιστέψω; Τούτος έν' ζωντανός εδώ με τον νου, μιλά, εμπήσέν μας, έν' μια χαρά ο άνθρωπος. Άρα, έν' σωστός. Είπεν «κύριε, εγώ είμαι βέβαιος ότι το πάτησα!». Το πιθανότερο είναι το μηχάνημα για κάποιο άγνωστο λόγο να μην το έγραψε.

Σε άλλα κοινοβούλια, απ' ό,τι μου εξήγησε ο συνάδελφος ο Άριστος, επιτρέπεται σε δύο μέρες να γίνει διόρθωση ψήφου. Φυσικά, εδώ ξέρουμε ποιοι επατήσαν, η μια περίπτωση είναι του Ανδρέα και η άλλη με τον Μαρίνο. Αλλά είναι παρόντες οι άνθρωποι. Τούτος είναι βέβαιος. Άρα, ποιου να πιστέψω, του μηχανήματος ή του ζωντανού ανθρώπου δαμαί, που κάθεται δίπλα μου με τετρακόσια;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Κουλία, όταν πατάμε έναν αριθμό, φαίνεται μπροστά στο μόνιτόρ μας. Στην οθόνη που έχετε μπροστά σας φαίνεται τι πατάμε. Οπότε, ίσως, δεν λέω ότι... Ο συνάδελφος -και καλά έκαμε- ξεκαθάρισε τη θέση του. Δεν νομίζω να αμφισβητεί κανένας τη θέση του κ. Θεμιστοκλέους, την ξεκαθάρισε. Μπορεί εκ παραδρομής κ.τ.λ. Έληξε το θέμα, δεν μπορεί να επαναληφθεί η ψηφοφορία.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Πρέπει να βρεθεί τρόπος να διορθωθεί!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν έχει πρόβλημα το σύστημα, είναι κομπιούτερ, ό,τι πατάς δείχνει, έντζιε πατά 'πού μόνο του κουμπιά!
Ελάτε, κύριε Νεοφύτου.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε, πολύ σωστά. Σε συνέχεια των όσων έχετε πει, έννεν το σύστημα το λάθος, έν' τα παιγνίδια μας. Και, επειδή έμαθα μία ζωή να είμαι πολύ ειλικρινής και πλήρως πολύ κόστος για την ευθύτητα και την ειλικρίνειά μου, έννεν το σύστημα που φταίει. Αυτό το πράμα για το καλό του τόπου εν έπρεπε να περάσει. Τζιαι κάποιοι επροσάρμοζαν αναλόγως, βλέποντας τον πίνακα, έμπα τζιαι περάσει. Κανει!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έτσι ακριβώς!
Λοιπόν, ο κ. Μουσιούττας.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Κυρία Πρόεδρε, επειδή είναι φανερή η ψηφοφορία, θα μπορούσατε να διαβάσετε τα αποτελέσματα της ψηφοφορίας ονομαστικά;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μπορείτε να τα ζητήσετε μετά. Δεν θα διακόψω την ολομέλεια, είναι 7.15 μ.μ.! Όποιος θέλει μπορεί να ζητήσει αντίγραφο και να το λάβει.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Θέλουμε αντίγραφο...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να πάτε να πάρετε μέσα από τους κλητήρες.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Μπορούμε τώρα να πάρουμε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Βεβαίως! Όι να σηκωθείτε όλοι να πάτε. Ένας τζιαι να το δώσει στους υπόλοιπους.

Έληξε το θέμα. Προχωρούμε παρακάτω.

Το υπ' αριθμόν 40 θέμα είναι εξ αναβολής και τιτλοφορείται «Οι περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας της Δημοκρατίας (Μίσθωση Ιδιοκτησίας μέσα σε Κυβερνητικές Βιομηχανικές Περιοχές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2023».

Εδώ αντιλαμβάνομαι υπάρχει αίτημα για αναβολή. Ή όχι;

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Είναι το υπ' αριθμόν 40 θέμα.

Όχι. Άρα, τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός του υπ' αριθμόν 40 θέματος είναι η τροποποίηση των περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας της Δημοκρατίας (Μίσθωση Ιδιοκτησίας μέσα σε Κυβερνητικές Βιομηχανικές Περιοχές) Κανονισμών, σε σχέση με το καθεστώς επιτρεπόμενων χρήσεων σε κυβερνητικές βιομηχανικές περιοχές και τη διαδικασία αδειοδότησης βιομηχανικών αναπτύξεων.

(Οι σχετικές εκθέσεις)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού για τους κανονισμούς «Οι περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας της Δημοκρατίας (Μίσθωση Ιδιοκτησίας μέσα σε Κυβερνητικές Βιομηχανικές Περιοχές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2023»

Παρόντες:

Κυριάκος Χατζηγιάννης, πρόεδρος
Αβέρωφ Νεοφύτου

Ανδρέας Πασιουρτίδης
Ηλίας Μυριάνθους

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε τέσσερις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 4 και 25 Απριλίου και στις 2 και 16 Μαΐου 2023. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της εκπρόσωποι του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως και του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας του Υπουργείου Εσωτερικών, του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, του Τμήματος Περιβάλλοντος του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, ο δήμαρχος Ύψωνα, εκπρόσωποι της Ομοσπονδίας Εργοδοτών και Βιομηχάνων (ΟΕΒ), του Κυπριακού Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου (ΚΕΒΕ), της Γενικής Συνομοσπονδίας Παγκύπριων Οργανώσεων Βιοτεχνών Επαγγελματιών Καταστηματάρχων (ΠΟΒΕΚ) και του Συνδέσμου Βιομηχανιών Γ΄ Βιομηχανικής Περιοχής Λεμεσού (Ύψωνα).

Στο στάδιο της συζήτησης των κανονισμών ενώπιον της επιτροπής παρευρέθηκαν επίσης τα μέλη της επιτροπής κ. Νίκος Σύκας, Πανίκος Λεωνίδου, Χρύσης Παντελίδης και Σταύρος Παπαδούρης.

Σημειώνεται ότι οι υπό αναφορά κανονισμοί εξετάστηκαν από την επιτροπή κατά προτεραιότητα, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Κανονισμού 40Α(3) του Κανονισμού της Βουλής των Αντιπροσώπων, για λόγους που επιβάλλονται από τον σκοπό των προτεινόμενων ρυθμίσεων. Ειδικότερα, για τη συζήτηση των κανονισμών ακολουθήθηκε η προβλεπόμενη διαδικασία συζήτησης όσον αφορά τα προνοούμενα στον Κανονισμό της Βουλής στάδια συζήτησης, αλλά για σκοπούς επίσπευσης της όλης διαδικασίας τα εν λόγω στάδια έχουν συμπυκνωθεί.

Σκοπός των προτεινόμενων κανονισμών είναι η τροποποίηση των περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας της Δημοκρατίας (Μίσθωση Ιδιοκτησίας μέσα σε Κυβερνητικές Βιομηχανικές Περιοχές) Κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 18 του περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) Νόμου, ώστε να τροποποιηθούν ορισμένες πρόνοιές τους που αφορούν τις επιτρεπόμενες χρήσεις στις κυβερνητικές βιομηχανικές περιοχές και τη διαδικασία αδειοδότησης των βιομηχανικών αναπτύξεων.

Ειδικότερα, στους προτεινόμενους κανονισμούς προβλέπονται τα ακόλουθα:

1. Διεύρυνση των επιτρεπόμενων χρήσεων στις κυβερνητικές βιομηχανικές περιοχές, ώστε να επιτρέπεται η εγκατάσταση μονάδων που ασχολούνται με την παραγωγή, τη μετάδοση και τη διανομή ηλεκτρικής ενέργειας, την παραγωγή φυσικού αερίου και τη διανομή αερίων καυσίμων με αγωγούς, όπως αυτά καθορίζονται από το Σύστημα Ταξινόμησης Οικονομικών Δραστηριοτήτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, NACE, Αναθ. 2.
2. Τροποποίηση του ορισμού του όρου «αποθήκευση», ώστε η ερμηνεία του να περιλαμβάνει τη φύλαξη βιομηχανικών προϊόντων και υλικών που προορίζονται για σκοπούς μεταποίησης ή/και χονδρικής πώλησης.
3. Εξαίρεση των παιδότοπων από τις κοινωφελείς υπηρεσίες των ενιαίων κέντρων παροχής υπηρεσιών εντός των κυβερνητικών βιομηχανικών περιοχών.
4. Εξαίρεση από τις επιτρεπόμενες χρήσεις εντός των κυβερνητικών βιομηχανικών περιοχών των μονάδων που δραστηριοποιούνται με τη συντήρηση και την επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων.
5. Διαφοροποίηση της υφιστάμενης διαδικασίας που εφαρμόζεται για την υποβολή αρχιτεκτονικών σχεδίων προς ανέγερση εργοστασιακού κτιρίου σε κυβερνητική βιομηχανική περιοχή, ώστε αυτά να κατατίθενται απευθείας στις αρμόδιες για την έκδοση της άδειας οικοδομής αρχές, αντί στο Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας όπως ισχύει σήμερα.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν από το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, οι προτεινόμενες ρυθμίσεις κρίνονται αναγκαίες για τους ακόλουθους λόγους:

1. Η διεύρυνση των επιτρεπόμενων χρήσεων, ώστε να επιτρέπεται η εγκατάσταση μονάδων που ασχολούνται με την παραγωγή, τη μετάδοση και τη διανομή ηλεκτρικής ενέργειας, την παραγωγή φυσικού αερίου και τη διανομή αερίων καυσίμων με αγωγούς, είναι αναγκαία ιδίως λόγω της δημιουργίας της Κυβερνητικής Ενεργειακής και Βιομηχανικής Περιοχής Βασιλικού. Ειδικότερα, η εν λόγω δραστηριότητα επιτρέπεται μόνο σε βιομηχανικές περιοχές κατηγορίας Α΄ ή μικτές βιομηχανικές περιοχές κατηγορίας Α΄ και Β΄, ήτοι στην Κυβερνητική Ενεργειακή και Βιομηχανική Περιοχή Βασιλικού και στη Βιομηχανική Περιοχή Ύψωνα.
2. Η τροποποίηση του ορισμού του όρου «αποθήκευση», η εξαίρεση των παιδότοπων από τις κοινωφελείς υπηρεσίες και η εξαίρεση από τις επιτρεπόμενες χρήσεις των μονάδων που δραστηριοποιούνται με τη συντήρηση και την επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων στοχεύουν στην αποτελεσματικότερη αξιοποίηση των βιομηχανικών περιοχών και στην εξυπηρέτηση των σκοπών ανάπτυξής τους. Ειδικότερα, η

δημιουργία παιδότοπων δεν συνδέεται άμεσα με τη βιομηχανική ανάπτυξη και η δραστηριότητα της συντήρησης και της επισκευής μηχανοκίνητων οχημάτων δεν συμβάλλει στη βιομηχανική ανάπτυξη, αλλά προκαλεί οχληρία με αρνητικές επιπτώσεις για τις υπόλοιπες βιομηχανικές μονάδες εντός των βιομηχανικών περιοχών.

3. Η διαδικασία υποβολής αρχιτεκτονικών σχεδίων απευθείας στις αρμόδιες για την έκδοση άδειας οικοδομής αρχές στοχεύει στην απλοποίηση της υφιστάμενης διαδικασίας και στη σημαντική μείωση του όγκου εργασίας και του διοικητικού κόστους που απαιτείται για την έκδοση άδειας οικοδομής για τις βιομηχανικές εγκαταστάσεις εντός των βιομηχανικών περιοχών.

Η εκπρόσωπος του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας τόνισε ότι δεν πρέπει οι εγκαταστάσεις παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας ή φυσικού αερίου να τοποθετούνται πλησίον άλλων εγκαταστάσεων που ασκούν ασύμβατες με αυτές δραστηριότητες.

Η εκπρόσωπος του Τμήματος Περιβάλλοντος επισήμανε ότι δεν είναι συμβατή η εγκατάσταση μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας σε μικτές βιομηχανικές περιοχές κατηγορίας Α' και Β', όπως είναι η Βιομηχανική Περιοχή Ύψωνα, και εισηγήθηκε όπως η εγκατάσταση τέτοιων μονάδων επιτρέπεται μόνο σε βιομηχανικές περιοχές κατηγορίας Α'.

Ο δήμαρχος Ύψωνα και οι εκπρόσωποι της ΟΕΒ και του Συνδέσμου Βιομηχανιών Γ' Βιομηχανικής Περιοχής Λεμεσού (Ύψωνα) επισήμαναν τη διαφωνία τους με την εγκατάσταση μονάδων παραγωγής, μετάδοσης και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας στη Βιομηχανική Περιοχή Ύψωνα και επί τούτου εισηγήθηκαν την προσθήκη σχετικής πρόνοιας στους κανονισμούς για την εγκατάσταση τέτοιων μονάδων μόνο στην Κυβερνητική Ενεργειακή και Βιομηχανική Περιοχή Βασιλικού.

Ο εκπρόσωπος του ΚΕΒΕ συμφώνησε με τις πιο πάνω θέσεις και επισήμανε ότι η Βιομηχανική Περιοχή Ύψωνα ενδέχεται να χαρακτηριστεί ως «Seveso» δυνάμει της Οδηγίας 2012/18/ΕΕ, δηλαδή να χαρακτηριστεί ως χώρος όπου υπάρχουν επικίνδυνες ουσίες, λόγω της εγκατάστασης στην εν λόγω περιοχή μονάδων που δραστηριοποιούνται με καύσιμα, και επομένως σε ακτίνα μέχρι δώδεκα χιλιομέτρων από αυτήν ενδεχομένως να μην επιτρέπεται η εγκατάσταση οικιστικών μονάδων.

Περαιτέρω, ο ίδιος εκπρόσωπος κατέθεσε στην επιτροπή υπόμνημα του Συνδέσμου Βιομηχανών Αγίου Αθανασίου σύμφωνα με το οποίο ο εν λόγω σύνδεσμος διαφωνεί με την εξαίρεση των παιδότοπων από τις κοινωφελείς υπηρεσίες των ενιαίων κέντρων παροχής υπηρεσιών εντός κυβερνητικών βιομηχανικών περιοχών.

Ο εκπρόσωπος της ΠΟΒΕΚ εξέφρασε τη διαφωνία του με την εξαίρεση από τις επιτρεπόμενες χρήσεις εντός των βιομηχανικών περιοχών των μονάδων που δραστηριοποιούνται με τη συντήρηση και την επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων. Όπως επισήμανε, σημαντικός αριθμός τέτοιων μονάδων βρίσκονται σε κατοικημένες περιοχές και προκαλούν οχληρία, με αποτέλεσμα να υφίσταται η ανάγκη για μεταφορά τους σε βιομηχανικές ή βιοτεχνικές περιοχές.

Στο πλαίσιο της συζήτησης των προτεινόμενων κανονισμών, μέλη της επιτροπής εξέφρασαν επιφυλάξεις αναφορικά με την εξαίρεση, σύμφωνα με τα πιο πάνω, των παιδότοπων και των μονάδων που δραστηριοποιούνται με τη συντήρηση και την επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων, καθώς και με τον περιορισμό της αποθήκευσης βιομηχανικών προϊόντων και υλικών μόνο για σκοπούς μεταποίησης ή/και χονδρικής πώλησης. Παράλληλα, μέλη της επιτροπής εισηγήθηκαν όπως η εγκατάσταση μονάδων που δραστηριοποιούνται με την παραγωγή, τη μετάδοση και τη διανομή ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου επιτρέπεται μόνο στην Κυβερνητική Ενεργειακή και Βιομηχανική Περιοχή Βασιλικού και όχι στη Βιομηχανική Περιοχή Ύψωνα.

Σε μεταγενέστερο στάδιο το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, ύστερα από περαιτέρω διαβουλεύσεις που πραγματοποίησε με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, υπέβαλε στην επιτροπή αναθεωρημένο κείμενο των κανονισμών, σύμφωνα με το οποίο διευκρινίζεται ότι η δημιουργία παιδότοπων εντός των βιομηχανικών περιοχών επιτρέπεται μόνο εντός βρεφονηπιακών σταθμών.

Η επιτροπή, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε να τροποποιήσει το αναθεωρημένο κείμενο των κανονισμών, ώστε να διαγραφούν από αυτό τα ακόλουθα:

1. Η πρόνοια με την οποία αντικαθίσταται ο ορισμός του όρου «αποθήκευση».
2. Η πρόνοια με την οποία διαγράφεται από τους υφιστάμενους κανονισμούς η αναφορά στην περίπτωση εκμίσθωσης για συντήρηση και επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων σε κυβερνητικές βιομηχανικές περιοχές.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατέληξε στις ακόλουθες θέσεις:

1. Ο πρόεδρος και το μέλος της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και το

μέλος της βουλευτής της ΔΗΠΑ-Συνεργασία επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των προνοιών των κανονισμών κατά τη συζήτησή τους ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

2. Το μέλος της επιτροπής βουλευτής της ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα εισηγείται στην ολομέλεια του σώματος την έγκριση των κανονισμών ως αυτοί τροποποιήθηκαν σύμφωνα με τα πιο πάνω.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού με την παρούσα έκθεσή της υποβάλλει τους κανονισμούς ενώπιον της ολομέλειας του σώματος για λήψη τελικής απόφασης.

Συμπληρωματική έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού για τους κανονισμούς «Οι περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας της Δημοκρατίας (Μίσθωση Ιδιοκτησίας μέσα σε Κυβερνητικές Βιομηχανικές Περιοχές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2023»

Παρόντες:

Κυριάκος Χατζηγιάννης, πρόεδρος	Πανίκος Λεωνίδου
Αβέρωφ Νεοφύτου	Χρύσης Παντελίδης
Νίκος Σύκας	Ηλίας Μυριάνθους
Κώστας Κώστα	Μιχάλης Γιακουμή
Γιαννάκης Γαβριήλ	Σταύρος Παπαδούρης
Ανδρέας Πασιουρτίδης	

Όπως είναι γνωστό, η συζήτηση των πιο πάνω κανονισμών αναβλήθηκε κατόπιν απόφασης της ολομέλειας της Βουλής, που λήφθηκε στις 8 Ιουνίου 2023. Ως εκ τούτου, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού επανεξέτασε τους εν λόγω κανονισμούς σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 27 Ιουνίου 2023, στην οποία κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, του Τμήματος Περιβάλλοντος του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος και της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας.

Σημειώνεται ότι στην εν λόγω συνεδρία παρευρέθηκαν επίσης τα μη μέλη της επιτροπής κ. Χρίστος Ορφανίδης και Μαρίνος Σιζόπουλος.

Σκοπός των προτεινόμενων κανονισμών είναι η τροποποίηση των περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας της Δημοκρατίας (Μίσθωση Ιδιοκτησίας μέσα σε Κυβερνητικές Βιομηχανικές Περιοχές) Κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 18 του περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) Νόμου, ώστε να τροποποιηθούν ορισμένες πρόνοιές τους που αφορούν τις επιτρεπόμενες χρήσεις στις κυβερνητικές βιομηχανικές περιοχές και τη διαδικασία αδειοδότησης των βιομηχανικών αναπτύξεων.

Σημειώνεται ότι όλα τα στοιχεία που αφορούν τον σκοπό και τις επιδιώξεις των κανονισμών, τις απόψεις των εμπλεκόμενων, καθώς και τα ζητήματα που απασχόλησαν την επιτροπή στο στάδιο της εξέτασής τους περιλαμβάνονται στην αρχική έκθεση της επιτροπής.

Στο πλαίσιο της επανεξέτασης των κανονισμών, ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας επισήμανε ότι οι εν λόγω κανονισμοί ρυθμίζουν, μεταξύ άλλων, τις επιτρεπόμενες δραστηριότητες βιομηχανιών εντός βιομηχανικών περιοχών, χωρίς να καθορίζουν σε ποια κατηγορία βιομηχανικών περιοχών εμπίπτουν. Συναφώς, ανέφερε ότι ο έλεγχος της κατηγορίας, ήτοι του βαθμού οχληρίας, στην οποία εμπίπτει κάθε βιομηχανία γίνεται από τις αρμόδιες αρχές κατά την αδειοδότησή της.

Ο εκπρόσωπος του Τμήματος Περιβάλλοντος ενημέρωσε την επιτροπή ότι το τμήμα έχει υποχρέωση, σύμφωνα με τις οικείες νομοθεσίες, να αξιολογεί οποιοδήποτε έργο εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των εν λόγω νομοθεσιών. Ειδικότερα, όσον αφορά τα έργα παραγωγής ενέργειας, όπως ο ίδιος ανέφερε, σύμφωνα με τις εν λόγω νομοθεσίες, πριν από την έναρξη λειτουργίας βιομηχανίας είναι υποχρεωτική η διεξαγωγή περιβαλλοντικής μελέτης και η εξασφάλιση άδειας βιομηχανικών εκπομπών.

Στο πλαίσιο της συζήτησης ηγέρθησαν εκ νέου επιφυλάξεις από πλευράς μελών της επιτροπής όσον αφορά τη δυνατότητα εγκατάστασης μονάδων με ασύμβατες μεταξύ τους δραστηριότητες σε μικτές βιομηχανικές περιοχές κατηγορίας Α' και Β'.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των κανονισμών κατά τη συζήτησή τους στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει αναθεωρημένη τροπολογία των κ. Κώστα Κώστα, Γιαννάκη Γαβριήλ και Ανδρέα Πασιουρτίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και κ. Σταύρου Παπαδούρη, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού.

Όποταν, η συζήτηση θα είναι και πάλι ενιαία.

Ομιλητές, ομιλήτριες επί θέματος αρχής;

Ο κ. Κώστα.

Ναι, κύριε Χριστοφίδη.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε, νομίζω ότι πρέπει να ανοίγουμε κατάλογο ποιοι θέλουν να μιλήσουν τζιαι να κλείνει ο κατάλογος τζιαι να γίνεται συζήτηση. Διότι, ώσπου να τελειώσει ο πρώτος ομιλητής, ακούει ο καθένας από εμάς κάτι, θέλει να πει κάτι τζιαι, αντί να έχουμε τέσσερις ομιλητές, καταλήγουμε με κοστέσσερις!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα, ευχαριστώ.

Ελάτε, κύριε Κώστα.

ΚΩΣΤΑΣ ΚΩΣΤΑ:

Κυρία Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Πριν μερικές εβδομάδες το Υπουργείο Ενέργειας κατέθεσε στη Βουλή για συζήτηση τροποποιητικούς κανονισμούς αναφορικά με τις βιομηχανικές περιοχές. Οι αλλαγές ουσιαστικά ήταν πέντε. Μία από αυτές, η οποία προκάλεσε και όλη αυτή τη συζήτηση εδώ και τόσες εβδομάδες, όλο αυτό το παρασκήνιο, τούτην ούλλην την πίεση, ήταν το γεγονός ότι πλέον θα επιτρέπεται η εκμίσθωση ιδιοκτησίας της Δημοκρατίας σε κυβερνητικές βιομηχανικές περιοχές για σκοπούς παραγωγής, μεταφοράς, διανομής ηλεκτρισμού, παραγωγής φυσικού αερίου, μεταφοράς αερίων κ.ά. Δηλαδή, με άλλα λόγια, να μπορούν σε κρατικές βιομηχανικές περιοχές να ανεγείρονται ηλεκτροπαραγωγικοί σταθμοί.

Όταν μελετούσα τους κανονισμούς στην τροποποίηση, όπως τζιαι όλοι μας, όσοι εν ηξέραμεν βεβαίως το τι συμβαίνει, το μυαλό μας επήεν στο Βασιλικό. Στη συζήτηση που έγινε στην παρουσίαση της τροποποίησης στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής Ενέργειας, ρωτώντας τον διευθυντή της Υπηρεσίας Βιομηχανίας του Υπουργείου Ενέργειας, μας αναφέρθηκε ότι αυτό το πράγμα ουσιαστικά θα επιτρέπεται να γίνεται σε βιομηχανικές περιοχές Α΄. Όταν ρωτήσαμε ποιες είναι οι βιομηχανικές περιοχές Α΄ στην Κύπρο, προς έκπληξη μας μας είπε ότι εκτός από το Βασιλικό είναι και η Γ΄ Βιομηχανική Περιοχή Λεμεσού στην περιοχή Αγίου Σύλα στον Ύψωνα.

Πρέπει να σας πω ότι η Γ΄ Βιομηχανική Περιοχή Λεμεσού στον Άγιο Σύλα στον Ύψωνα είναι μια περιοχή για την οποία το 2016 διαπιστώσαμε ότι δεν υπήρχαν υδροστόμια, δεν υπήρχαν αντιπυρικές λωρίδες, υπάρχει μόνο μία είσοδος και μία έξοδος. Πριν μερικά χρόνια είχαμε πυρκαγιά τζιαι χαζίριν οι πάντες μέσα, εκατοντάδες υπάλληλοι, να καούν όπως τους ποντικούς...

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Παρακαλώ, συνάδελφοι, κάμετε λίον ησυχία! Έν' αντροπή για τζιεινόν που μιλά. Τζιαι, επειδή είμαι γραμματέας δώδεκα χρόνια, σας λέω ειλικρινά, ορισμένες φορές αντρέπουμε εγώ!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχει απόλυτο δίκαιο ο συνάδελφος.

ΚΩΣΤΑΣ ΚΩΣΤΑ:

Ένας δρόμος, μια είσοδος τζιαι μια έξοδος, χωρίς πυροσβεστικό σταθμό, πάνω ακριβώς από το φράγμα του Κούρη, οκτακόσια μέτρα από τα τελευταία σπιδίκια του Ύψωνα.

Επειδή δεν κλήθηκε ο δήμαρχος τζιαι ο πρόεδρος του συνδέσμου βιομηχανών της περιοχής τούτης, της Γ΄ Βιομηχανικής Λεμεσού, ζητήσαμε στην επόμενη συνεδρία να έρθουν. Στη συζήτηση εμάθαμεν με μεγάλη έκπληξη ότι ο Ύψωνας, η περιοχή τούτη, είναι η μοναδική βιομηχανική περιοχή στην Κύπρο που είναι μικτή, είναι Α΄ και Β΄. Τζιαι, λόγω του ότι είναι Α΄ και Β΄, ήδη στην περιοχή τούτη υπάρχουν ένα σωρό μεγάλες βιομηχανίες παραγωγής τροφίμων.

Όταν ο δήμαρχος του Ύψωνα ανέφερε στη συνεδρία ότι η περιοχή είναι Α΄ και Β΄, υπήρξε άμεση αντίδραση από την εκπρόσωπο του Τμήματος Περιβάλλοντος του Υπουργείου Γεωργίας, η οποία μας ανέφερε ότι «ξέρετε, εμείς αλλάξαμε την άποψη μας -παλιά ήταν αρνητική- για να γίνει ένα συγκεκριμένο εργοστάσιο πυρόλυσης ελαστικών στην περιοχή τούτη, γιατί ενομίζαμεν τζιαι είπαν μας ότι έν' μόνο Α΄. Τζιαι, με τούτο που ακούμε τωρά, θα στείλουμε επιστολή άλλη με την οποία θα λέμε ότι διαφωνούμε με τούτο το πράγμα, γιατί δεν μπορεί να γίνει τέδκοια ανάπτυξη σε μιαν τέδκοια περιοχή, που είναι, επαναλαμβάνω, μικτή». Βεβαίως, την επομένη στάλθηκε -για λόγους που μπορείτε να καταλάβετε- νέα επιστολή από το Τμήμα Περιβάλλοντος προς

την επιτροπή, με την οποία μας ελάλεν τα ίδια, ότι «ξέρετε, τζιέινο που λέχθηκε ήταν λάθος τζιαι εμείς επιμένουμε στην άποψή μας».

Έκτοτε έγιναν πολλές συζητήσεις τζιαι λέχθηκαν πολλά πράματα τζιαι ασκήθηκαν πολλές πιέσεις. Απλά, να σας πω ότι μιλούμε -γιατί είπα το πολλές φορές, έντζιε πρέπει να κρυβκούμαστε πίσω 'πού το δάκτυλο μας- για αλλαγή των κανονισμών, γιατί η συγκεκριμένη ανάπτυξη εζήτησεν άδεια από τον δήμο του Ύψωνα, απορρίφθηκε ομόφωνα πριν μερικά χρόνια, το 2017, τζιαι επανέρχεται τούτη η τροποποίηση, γιατί, αν περάσει τούτη η τροποποίηση σήμερα, ουσιαστικά δεν θα χρειάζεται η σύμφωνος γνώμη της τοπικής αυτοδιοίκησης, δηλαδή του δήμου.

Όταν το θέμα ενεγράφη στην επιτροπή Ελέγχου τζιαι συζητήθηκε την περασμένη εβδομάδα, με μεγάλη έκπληξη ακούσαμε τόσο τους εκπροσώπους του Γραφείου του Επιτρόπου Περιβάλλοντος, αλλά και άλλους επιστήμονες να μας λεν ότι κακώς έγινε η αλλαγή τούτου του υλικού που θα βκαίννει από το βράσιμο των ελαστικών -περίπου δεκαπέντε κοντέινερ την ημέρα που θα χρειάζονται, θα έρκουνται τζιαι από το εξωτερικό- από απόβλητο σε καύσιμο. Μας είπαν επίσης ότι είναι ξεκάθαρο ότι δεν θα διασπώνται στους χίλιους εκατό βαθμούς -αν είμαι σωστός- τα αέρια σύμφωνα με τις εκθέσεις της εταιρείας, άρα υπάρχει σοβαρό ζήτημα με εκπομπές ρύπων πάνω από τον Κούρη, δίπλα από τα σπιδκια, με ίσως την απελευθέρωση στην ατμόσφαιρα αρσενικού, το οποίο είναι θανατηφόρο. Τζιαι τούτα δεν τα λέμε εμείς, τα είπαν την περασμένη εβδομάδα στην επιτροπή Ελέγχου της Βουλής.

Εμείς με αυτή μας την τροπολογία τι θέλουμε να κάμουμε; Ουσιαστικά, λέμε τα ακόλουθα: «Η εκμίσθωση ιδιοκτησίας της Δημοκρατίας η οποία βρίσκεται μέσα σε κυβερνητικές βιομηχανικές περιοχές για σκοπούς παραγωγής ηλεκτρισμού για εμπορικούς σκοπούς επιτρέπεται μόνο σε βιομηχανικές περιοχές κατηγορίας Α' (αυξημένου βαθμού οχληρίας) όπως αυτές καθορίζονται στα εκάστοτε σχέδια ανάπτυξης σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμου». Δηλαδή, με άλλα λόγια, ένα εργοστάσιο, το οποιοδήποτε εργοστάσιο, οποιαδήποτε μονάδα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας θα πρέπει να χωροθετείται μόνο σε κατηγορίας Α' βιομηχανική περιοχή τζιαι οι βεβαίως σε μια μικτή περιοχή.

Την έχουμε τροποποιήσει την τροπολογία μας, διότι, μελετώντας καλύτερα την τροπολογία τζιαι μιλώντας με επιστήμονες που κατέχουν το αντικείμενο, μας λέχθηκε ότι πιθανώς, αν αφήναμε το προηγούμενο λεκτικό, να υπήρχε πρόβλημα με μελλοντική χρήση υδρογόνου, με τες μονάδες αυτοπαραγωγής σε βιομηχανίες, ακόμα τζιαι με την εκμίσθωση γης στην Αρχή Ηλεκτρισμού για υποσταθμούς.

Κυρία Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Πόψε τελειώνει ένα ταξίδι δέκα εβδομάδων με τούτη την ιστορία, η οποία επήρην τεράστιες διαστάσεις, τολμώ να πω. Θεωρούμε ότι με την τροπολογία μας αποκλείουμε το ενδεχόμενο να γίνει κάτι σε μια περιοχή η οποία έσει τα ζητήματα που σας είπα προηγουμένως. Να γίνεται σε μια περιοχή που μπορεί να γίνεται τούτο το πράγμα, με την ελπίδα ότι στο μέλλον ως πολίτες εννά είμαστε εννά είμαστε ούλλοι πιο προσεκτικοί, άμα εννά παίρνουμε τέδκοιες αποφάσεις, γιατί ειλικρινά, όταν σκαλίσεις τούτη την υπόθεση τζιαι δεις είνταλως αλλάξαν αποφάσεις τμημάτων, είνταλως αλλάξαν αποφάσεις υπηρεσιών, για να φτάσουμε δαμαί που φτάσαμε σήμερα, να φτάσουμε στην ανάγκη δηλαδή να αλλάξουμε τους κανονισμούς, για να μπορέσουμε -λέω ίσως, δεν το ξέρω εγώ, πιθανώς- να καταφέρουμε κάτι το οποίο απορρίπτει σύσσωμη η τοπική κοινωνία με διαμαρτυρίες τζιαι του δήμου τζιαι του συνδέσμου των βιομηχάνων της περιοχής τούτης... Πώς είναι δυνατό δηλαδή να τα κάμνουμεν τούντα πράματα;

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και εγώ ευχαριστώ πολύ, συνάδελφε.

Να συνεχίσουμε τώρα με τον κ. Παπαδόουρη.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΥΡΗΣ:

Ευχαριστώ, Πρόεδρε.

Για να μεν κουράσω, ο Κώστας τα έχει πει άψογα.

Τραγικό ότι εντοπίστηκε ότι υπάρχει μικτή Α', Β', τραγικότατο, υπάρχουν ευθύνες και στο Υπουργείο Εσωτερικών και στο Υπουργείο Εμπορίου.

Για να μην αδικήσω όμως ούτε καν την εταιρεία, τη συγκεκριμένη εταιρεία, φταίει η εταιρεία; Δεν φταίει. Θα κάμει ένα έργο κυκλικής οικονομίας, διαχείριση ελαστικών και πιθανή παραγωγή ενέργειας. Δεν πρόκειται όμως να το κάνει στη Βιομηχανική Περιοχή Ύψωνα. Θα ήταν έγκλημα να εγίνετον εκεί. Φταίνε οι δημότες που αντιδρούν; Δεν φταίνε. Προφυλάσσουν οι ίδιοι την ασφάλεια και την υγεία τους. Φταίνουν οι άλλοι οι βιομήχανοι μέσα στη βιομηχανική που εμπύπτουν στη ζώνη Β'; Δεν φταίνε. Γιατί θα συνυπάρχουν. Υπήρχε περίπτωση να συνυπάρχουν η Α' και η Β'.

Απλά, κλείνω, Πρόεδρε, με δύο πράγματα: Καταρχάς, θέλω να ευχαριστήσω δημόσια τον φίλο τον Κώστα Κώστα, ο οποίος έκαμε στην αναθεωρημένη τροπολογία μια άψογη δουλειά, εμίλησεν με όλα τα τμήματα, διασφάλισε ότι δεν θα έχουμε κάτι λάθος, για να στερήσουμε οτιδήποτε στην παραγωγή ενέργειας με φυσικούς πόρους από οποιαδήποτε βιομηχανική, γιατί θέλουμε την αυτοπαραγωγή στις βιομηχανίες, για να μην πληρώνουν ρεύμα που παράγεται από μαζούτ. Έκαμε μια άψογη δουλειά. Και, κατά δεύτερο, να κλείσω λέγοντας ότι η επιθυμία μας είναι να συνεχίσει η συζήτηση και να διορθώσουμε το λάθος της κυβέρνησης, της πολιτείας, και να τελειώσουμε με το θέμα του Ύψωνα, θεωρώντας ότι θα καταλήξουμε ως βιομηχανική ζώνη Β' και όχι μικτή, για να μην έχουμε ξανά τις ίδιες ιστορίες.

Ευχαριστώ, Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ και εγώ πολύ.

Ο κ. Θεμιστοκλέους.

ΝΙΚΟΣ ΣΥΚΑΣ:

Επί της διαδικασίας, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επί της διαδικασίας.

ΝΙΚΟΣ ΣΥΚΑΣ:

Σεβαστά, κυρία Πρόεδρε, αυτά που έχουν αναφερθεί.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Δεν ακούγεσαι!

ΝΙΚΟΣ ΣΥΚΑΣ:

Σεβαστά τα όλα όσα έχουν ακουστεί τόσο από τον φίλο τον Κώστα όσο και από τον φίλο τον κ. Παπαδούρη. Αλλά επί της διαδικασίας, κυρία Πρόεδρε, μπροστά μας έχουμε να συζητήσουμε για τους κανονισμούς που άπτονται των περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας της Δημοκρατίας (Μίσθωση Ιδιοκτησίας μέσα σε Κυβερνητικές Βιομηχανικές Περιοχές) Κανονισμών. Δεν έχουμε να συζητήσουμε για συγκεκριμένο θέμα, συγκεκριμένη περιοχή. Εξ ου και στην επιτροπή σε αναφορά του κ. Μαρίνου Σιζόπουλου το θέμα πήγε στην επιτροπή Ελέγχου, ώστε εκεί να δοθεί η ευκαιρία να αναλυθεί και, αν υπάρχουν ευθύνες, να αποδοθούν.

Εμείς εδώ τώρα έχουμε να συζητήσουμε για τους κανονισμούς τους οποίους το Υπουργείο Ενέργειας έχει φέρει στην επιτροπή, έγιναν τέσσερις συνεδριάσεις -διορθώστε με, αγαπητοί μου φίλοι- και επ' αυτού θα πρέπει να τοποθετηθούμε. Και επ' αυτού, κυρία Πρόεδρε, να αναφέρω ότι εδώ συζητούμε για τις αλλαγές που έχει κάνει όχι μόνο στη χρήση των βιομηχανικών περιοχών αλλά, να θυμίσω, και για τους παιδότοπους και για άλλα θέματα.

Ως εκ τούτου, η θερμή μας παράκληση είναι να συζητήσουμε επί των κανονισμών.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ. Είναι επί της ουσίας η παρέμβασή σας, αλλά είναι αποδεκτή.

Επί της διαδικασίας, κύριε Σιζόπουλε.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Θα συμφωνήσω εν μέρει με τα όσα έχει πει ο κύριος συνάδελφος, αλλά, ακριβώς επειδή περιλαμβάνεται και το συγκεκριμένο ζήτημα μέσα και υπάρχουν διαφωνίες όσον αφορά την αποδοχή της συγκεκριμένης πρόνοιας που υπάρχει στους κανονισμούς, πρέπει να διατυπωθεί πάνω σε ποιους αντικειμενικούς όρους στηρίζεται η διαφωνία. Αυτή είναι η διαφορά. Από 'κει και πέρα, για όλα τα υπόλοιπα δεν υπάρχουν διαφωνίες. Εδώ όμως υπάρχει διαφωνία και θα πούμε και θα επιχειρηματολογήσουμε στη συνέχεια στη βάση του πώς δικαιολογούμε τη δική μας τη θέση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία, θα ξαναπάρτε και οι δύο τον λόγο.

Ο κ. Θεμιστοκλέους.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Απ' ό,τι βλέπω, είμαι ο μοναδικός από τους παρόντες και τις παρούσες που κατοικεί στον Ύψωνα χρόνια τώρα, κάπου δεκαπέντε-δεκαέξι χρόνια.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Αλέκο Τρυφωνίδη)

Ευτυχώς όχι με ενοίκιο, κύριε...

Λοιπόν, την περιοχή τη γνωρίζω πάρα πάρα πολύ καλά εδώ και χρόνια, προτού πάω στον Ύψωνα να κατοικήσω. Δεν μπορεί να ληφθεί απόφαση από καμιά κεντρική κυβέρνηση πάνω σε τέτοιου είδους ζητήματα και ευαισθησίες, όταν σύσσωμος ένας δήμος των 12 000 σήμερα και των 28 000 ψηφοφόρων μετά από τη μεταρρύθμιση... Δεν μπορεί λοιπόν να αγνοούνται, να παραμερίζονται αυτές οι ευαισθησίες.

Δεύτερον, η περιοχή είχε χωριστεί σε διάφορους τομείς. Με την τροπολογία που θέλαν να κάμουν οι φωστήρες πάνω, δίπλα από τις βιομηχανίες που κατασκευάζουν, παρασκευάζουν, μεταποιοούν τρόφιμα, φρούτα, φάρμακα, θέλουμε να δώσουμε το δικαίωμα να γίνεται πυρόλυση ελαστικών αυτοκινήτου. Εκεί, κυρία Πρόεδρε, υπάρχει μια άλλη περιοχή πάνω 'πού τη Β', που λέγεται «βαριάς οχληρίας». Μέσα εκεί είναι τα εργοστάσια που ασχολούνται με τα λάδια των πλοίων, τα λάδια των ξενοδοχείων, τη διάλυση αυτοκινήτων, τη διάλυση μηχανών αυτοκινήτων μόνο. Εκεί ας πάει. Ας πάει στο Βασιλικό, ας πάει όπου θέλει αλλού. Αλλά δεν μπορούμε σε αυτούς τους πολλούς επιχειρηματίες που, όταν επήγαν εκεί, επένδυσαν, να μην πω εκατομμύρια, εκατοντάδες χιλιάδες λίρες και γνώριζαν ότι δίπλα τους θα είναι τα κοτόπουλα, δίπλα τους ο Δωρίτης, δίπλα τους τα μακαρόνια, τα παγωτά, οι φούρνοι... Εγνώριζαν τότε ότι σήμερα ξαφνικά με την άδεια της Βουλής θα πάμε να μη ξύσουμε μέσα στη μέση τους ένα εργοστάσιο που, όπως περιέγραψε πάρα πολύ σωστά και γλαφυρά ο συμπολίτης μου βουλευτής του ΑΚΕΛ κ. Κώστας, θα μολύνει τους πάντες; Αυτή είναι η πρώτη συνέπεια.

Η δεύτερη συνέπεια ξέρετε ποια είναι; Είναι ότι, από την ημέρα που θα θεμελιωθεί το έργο, οι αντιδράσεις των κατοίκων θα είναι τόσο έντονες, που θα είναι στην τελική εις βάρος και των επιχειρηματιών που θέλουν να κάμουν τη συγκεκριμένη ανάπτυξη.

Το τρίτο, κυρία Πρόεδρε -δεν ξέρω για ποιο λόγο δεν το ανέφερε ο Κώστας- είναι ότι πριν μερικά χρόνια κάποιος άλλος επιχειρηματίας το επιχείρησε αυτό το πράγμα και σήμερα έχει τελειώσει και εκείνος. Γι' αυτό ή θα σεβόμαστε και θα υπάρχει συνέχεια στις αποφάσεις που παίρνουν τα τμήματα, οι υπηρεσίες του κράτους ή αλλιώςικά πολύ φοβάμαι ότι πάμε να δημιουργήσουμε μία κατάσταση στον Ύψωνα η οποία δεν θα έχει καλά αποτελέσματα για κανέναν. Ούτε για τους κατοίκους ούτε για την περιοχή ούτε για τον φράχτη του Κούρη, που είναι ο μεγαλύτερος και από αυτόν τροφοδοτείται σχεδόν η μισή Κύπρος, αλλά ούτε και για τους επιχειρηματίες, που εγώ δεν θέλω να ασχοληθώ μαζί τους, κύριε Παπαδούρη, ούτε ποιοι είναι ούτε ποιοι δεν είναι. Δεν με ενδιαφέρει το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Θεμιστοκλέους.

Τον λόγο έχει τώρα ο κ. Ευσταθίου.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Αυτή η διαδικασία... Λυπούμαι που θα επανέλθω πάλι στα νομικίστικα, τα νομικά, αλλά υπάρχουν κάποιες αρχές πάνω στις οποίες κινείται και το νομοθετικό έργο, τις οποίες τουλάχιστον προσωπικά, τα επτά χρόνια τώρα που είμαι βουλευτής, προσπαθώ να ακολουθήσω. Έχουμε μία διαδικασία έγκρισης κανονισμών. Με βάση το δίκαιο, αλλά και την πρακτική αυτό συνεπάγεται μία συλλογική αρμοδιότητα στον χώρο του διοικητικού και συνταγματικού δικαίου. Είναι μία συλλογική αρμοδιότητα μεταξύ του κράτους και της Βουλής. Η Βουλή, εγκρίνοντας, συμμετέχει στην παραγωγή μιας κανονιστικής διοικητικής πράξης, την οποία είτε εγκρίνει είτε απορρίπτει.

Το πρόβλημα σε αυτή την περίπτωση είναι ότι η όλη κατάσταση των πραγμάτων θυμίζει έντονα τη μικτή βιοτεχνική και βιομηχανική περιοχή των Λατσιών, όπου για πολλά χρόνια «συνυπήρχαν» εργοστάσια, βιοτεχνίες και οικιστική περιοχή. Είναι εκείνη η περιοχή με τα αυξημένα ποσοστά καρκίνου, τα οποία είχαν παρατηρηθεί την περασμένη δεκαετία. Αυτό κάτι έλεγε. Αλλά δυστυχώς αυτό το κράτος, με το να ενώνει ή να δημιουργεί μικτές περιοχές, είτε οικιστικές και βιοτεχνικές είτε βιομηχανικές τύπου Α' και τύπου Β', παίζει με την υγεία του λαού και τη δημόσια υγεία. Έχει μιλήσει εξαιρετικά και πραγματικά εντυπωσιαστά από την εξαιρετική εργασία του συναδέλφου του Κώστα, όπως και του Στέλιου του Παπαδούρη.

Όμως, δεν μπορώ παρά να υποδείξω ότι αυτούς τους κανονισμούς δεν μπορούμε να τους τροποποιήσουμε. Είτε τους εγκρίνουμε είτε τους απορρίπτουμε. Όφειλε η κυβερνητική πλευρά, εφόσον διαβλέπει προβλήματα, να τους αποσύρει και να τους επανακαταθέσει. Δεν τους απέσυρε. Έχουμε τώρα ένα ερώτημα: Μπορούμε να τους καταψηφίσουμε ή να τους υπερψηφίσουμε; Τουλάχιστον εγώ λέω ότι είναι πολύ σοβαρό αυτό το ζήτημα, ώστε να μην τυγχάνει ρύθμισης. Ανεξέλεγκτο δεν μπορούμε να το αφήσουμε. Κακή ρύθμιση; Πιθανόν. Δεν είναι η καλύτερη; Ακόμα πιθανότερο. Όμως, δεν μπορούμε να λειτουργήσουμε διαφορετικά από τον νόμο.

Τελειώνω -και για σκοπούς πρακτικών θα σας το φέρω αργότερα- λέγοντας ότι με βάση τη νομολογία και την αρχή δικαίου το όργανο που έχει αρμοδιότητα έγκρισης μπορεί να εγκρίνει ή να μην εγκρίνει την πράξη που υπόκειται σε έγκριση, όχι όμως να την τροποποιήσει. Και αναφερόμαστε σε νομολογία. Εκτός αν η αρμοδιότητα για τροποποίηση προβλέπεται ρητά από τις σχετικές διατάξεις, που δεν είναι η περίπτωση.

Ευχαριστώ πολύ.

(Στο σημείο αυτό ο κ. Κωστής Ευσταθίου καταθέτει στη γραμματεία το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο ευρίσκεται στο Αρχείο της Βουλής.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και εγώ ευχαριστώ πολύ.

Ο κ. Σιζόπουλος.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Για να απαντήσω στο τελευταίο ερώτημα το οποίο έχει τεθεί, η Βουλή δεν έχει κανένα δικαίωμα να καταθέσει πρόταση τροποποίησης κανονισμών. Από τη στιγμή όμως που οι συγκεκριμένοι κανονισμοί έρχονται στη Βουλή, η Βουλή τους συγκεκριμένους κανονισμούς έχει δικαίωμα και δυνατότητα να τους τροποποιήσει, να τους αποδεχτεί ή να τους απορρίψει. Άρα λοιπόν, στην προκειμένη περίπτωση ήρθε ο συγκεκριμένος κανονισμός, υπάρχει συγκεκριμένη πρόνοια, άρα η Βουλή έχει δικαίωμα είτε να τον εγκρίνει είτε να τον απορρίψει στη συγκεκριμένη παράγραφο και διάταξη ή να την τροποποιήσει τη συγκεκριμένη διάταξη. Δεν έχει θέμα σύμφωνης γνώμης. Αν η εκτελεστική εξουσία δεν θέλει, ας το αναπέμψει. Το έχουμε ζηήσει πολλές φορές στην επιτροπή Άμυνας αυτό το πράγμα, που συνέχεια συζητούμε κανονισμούς, και το έχουμε συζητήσει κατ' επανάληψη και με τη Νομική Υπηρεσία και με τους υπόλοιπους.

Εδώ λοιπόν τα θέματα είναι πάρα πολύ σοβαρά. Σε κάποιο βαθμό τα έχει θέσει πολύ εμπειριστατωμένα ο συνάδελφος ο Κώστας ο Κώστα. Θα πρέπει όμως να κάμουμε κάποιες προσθήκες στην όλη διαδικασία, ότι στη συγκεκριμένη περιοχή δεν είναι μόνο τα συγκεκριμένα εργοστάσια παραγωγής τροφίμων, γάλακτος και όλα τα υπόλοιπα τα οποία υπάρχουν και οι οικιστικές μονάδες, αλλά την ίδια στιγμή στην ίδια περιοχή ήδη έχει αδειοδοτηθεί να γίνει βιομηχανία φαρμάκων, έχει ήδη αρχίσει η ανέγερση της Τεχνικής Σχολής Λεμεσού και αντιλαμβάνεστε λοιπόν τις τεράστιες επιπτώσεις που θα έχουν, αφού από την περιβαλλοντική μελέτη η οποία έχει γίνει έχει διαπιστωθεί ότι η εκπομπή αρσενικού θα είναι 65 nanogram ανά κυβικό μέτρο αέρα, όταν το μέγιστο ποσό για ολόκληρη τη βιομηχανική περιοχή δεν πρέπει να υπερβαίνει τα 6 nanogram ανά κυβικό μέτρο αέρα. Και, όπως ήδη έχει τονιστεί, βρίσκεται ακριβώς και γειτνιάζει με τον φράχτη της περιοχής, που είναι ο μεγαλύτερος στην Κύπρο, που είναι το νερό που χρησιμοποιείται και για τον Νότιο Αγωγό και όλα τα υπόλοιπα, με ό,τι λοιπόν συνεπάγεται ως πιθανότητα μόλυνσης λόγω του αρσενικού.

Γι' αυτό ακριβώς εγώ θα καταθέσω και τον χάρτη στα πρακτικά με τα εργοστάσια που υπάρχουν στην περιοχή αριθμημένα, για να γνωρίζει ο καθένας ακριβώς τι γίνεται.

(Στο σημείο αυτό ο κ. Μαρίνος Σιζόπουλος καταθέτει στη γραμματεία το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο ευρίσκεται στο Αρχείο της Βουλής.)

Εγώ δεν θα αναφερθώ στο τι συζήτηση έγινε στην επιτροπή Ελέγχου της Βουλής, που εκεί η συζήτηση θα συνεχίσει και ενδεχομένως θα αποκαλυφθούν διάφορα ζητήματα. Εγώ θα αναγνώσω την έκθεση της επιτροπής Εμπορίου, που λέει τι; Ότι οι καλεσμένοι οι οποίοι ήρθαν έθεσαν τις απόψεις τους και λέει ότι η εκπρόσωπος του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας τόνισε ότι δεν πρέπει οι εγκαταστάσεις παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας -της προκειμένης περίπτωσης- να τοποθετηθούν στη συγκεκριμένη περιοχή. Η εκπρόσωπος του Τμήματος Περιβάλλοντος επισήμανε ότι δεν είναι συμβατή η εγκατάσταση μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας σε μικτές βιομηχανικές περιοχές Α' και Β'. Ο δήμαρχος Ύψωνα και εκπρόσωποι της ΟΕΒ και του συνδέσμου βιομηχανών της περιοχής επισήμαναν τη διαφωνία τους με την εγκατάσταση αυτής της μονάδας. Ο εκπρόσωπος του ΚΕΒΕ το ίδιο. Δηλαδή όλοι οι ενδιαφερόμενοι φορείς που παρευρέθηκαν στη συνεδρία έχουν αντίθετη άποψη. Από 'κει και πέρα, αυτό επίσης επιβεβαιώνεται και με δύο επιστολές που βρίσκονται στη διάθεσή μας, η μία ημερομηνίας 26 Νοεμβρίου 2020 από το Τμήμα Περιβάλλοντος του Υπουργείου Γεωργίας, που λέει ότι ακριβώς το Τμήμα Περιβάλλοντος αντιμετωπίζει θετικά την τροποποίηση του συγκεκριμένου κανονισμού, νοουμένου ότι οι συγκεκριμένες εταιρείες θα χωροθετηθούν σε βιομηχανική ζώνη κατηγορίας Α'. Υπάρχει επίσης δεύτερη επιστολή του Τμήματος Περιβάλλοντος, ημερομηνίας 4 Μαΐου 2023, που δηλώνει ξεκάθαρα πάλι ότι μπορούν αυτές οι βιομηχανικές μονάδες να εγκατασταθούν εντός βιομηχανικών περιοχών κατηγορίας Α'.

Άρα λοιπόν, εδώ τα θέματα είναι ξεκάθαρα. Και εδώ ακριβώς πρέπει να απαντηθεί το ερώτημα γιατί, ενώ όλοι οι εμπλεκόμενοι πολιτειακοί φορείς έχουν αντίθετη άποψη, το Υπουργείο Εμπορίου έφερε τη

συγκεκριμένη τροποποίηση του κανονισμού, να επιτρέπεται η εγκατάσταση σε μικτή βιομηχανική περιοχή Α' και Β'.

Θα πρέπει επίσης να ενημερώσουμε και για κάποια άλλα στοιχεία. Το συγκεκριμένο τεμάχιο στη βιομηχανική περιοχή, όταν αδειοδοτήθηκε, αδειοδοτήθηκε για άλλου είδους βιομηχανική λειτουργία. Στη συνέχεια σε θυγατρική εταιρεία της συγκεκριμένης εταιρείας παραχωρήθηκε διπλανό τεμάχιο και στη συνέχεια ήρθαμε να προχωρήσουμε στην αδειοδότηση της παραγωγής του συγκεκριμένου με τον συγκεκριμένο τρόπο, χωρίς προηγουμένως να αλλάξουμε τον κανονισμό, για να επιτρέπεται, και προχωρούμε στον καθορισμό όρων λειτουργίας και αδειοδότησης, ενώ ακόμα ο κανονισμός δεν έχει αλλάξει.

Αυτό το πράγμα επιτρέπτε μου να πω ότι δημιουργεί και συνθήκες αθέμιτου ανταγωνισμού, γιατί λογικά θα μπορούσε να γίνει η αλλαγή του κανονισμού, για να επιτρέπεται η εγκατάσταση τέτοιων βιομηχανικών μονάδων σε μικτές βιομηχανικές ζώνες Α' και Β' και όποιος ήθελε πια από τους βιομηχάνους, από τους επιχειρηματίες να το πράξει. Δεν το δίνεις για άλλους σκοπούς, δίνεις την περιβαλλοντική άδεια, συζητάς τους όρους αδειοδότησης και στη συνέχεια έρχεσαι να αλλάξεις ουσιαστικά τον κανονισμό, για να νομιμοποιήσεις αυτή τη διαδικασία. Αυτό αντιλαμβάνεστε ότι στην ουσία υποκρύπτει παράτυπες διαδικασίες, παρά το γεγονός ότι και δημόσια έχει αναφερθεί ότι υπήρξαν διαβουλεύσεις όχι με νόμιμο τρόπο, για να συζητηθούν οι όροι αδειοδότησης της συγκεκριμένης εταιρείας.

Άρα, εάν αυτή τη στιγμή θεωρούμε ότι η αδειοδότηση της συγκεκριμένης εταιρείας θα πρέπει να γίνει στο Βασιλικό, αλλά το Βασιλικό είναι μια βεβαρημένη περιοχή που δεν μπορεί να δεχθεί άλλες ενδεχομένως βιομηχανικές μονάδες αυτού του είδους, ε, ναι, το κράτος έχει την ευθύνη πια να οριοθετήσει άλλη βιομηχανική περιοχή τύπου Α', βαριάς βιομηχανίας, σε απομακρυσμένες περιοχές, που να μην έχει οποιοσδήποτε επιπτώσεις ούτε στο περιβάλλον ούτε στους κατοίκους της περιοχής, για να δημιουργούνται τέτοια προβλήματα.

Γι' αυτό, εμείς θα στηρίξουμε την τροπολογία όπως αυτή έχει κατατεθεί από την πλευρά του συναδέλφου του Κώστα Κώστα, που βρίσκουμε ότι είναι πάρα πολύ σωστή, κινείται προς την ορθή κατεύθυνση, και ανάλογα με την τελική έκβαση της τροπολογίας θα καθορίσουμε και την τελική μας στάση όσον αφορά την ψήφιση του συγκεκριμένου κανονισμού, αλλά που αφορά τη συγκεκριμένη διατύπωση και όχι όλα τα υπόλοιπα παρεμφερή στοιχεία που αφορούν τις διαφοροποιήσεις του κανονισμού.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ κι εγώ.

Ο κ. Παντελίδης.

ΧΡΥΣΗΣ ΠΑΝΤΕΛΙΔΗΣ:

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Το Δημοκρατικό Κόμμα θα υπερψηφίσει τους κανονισμούς και, συνεπές με την πάγια στάση του, θα καταψηφίσει κάθε τροπολογία, γιατί συμφωνούμε κι εμείς με την άποψη ότι είτε υπερψηφίζονται είτε καταψηφίζονται. Απλώς, είμαι υποχρεωμένος, και ως μέλος της επιτροπής Ενέργειας, αλλά και ως ένας άνθρωπος που επιμένει με κάθε ευκαιρία για τέτοιες συζητήσεις ότι θα πρέπει να διευρύνουμε τους ορίζοντες και τον τρόπο με τον οποίο σκεφτόμαστε σε ό,τι αφορά την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, να επισημάνω ότι η Βουλή των Αντιπροσώπων με την υπερψήφιση αυτών των κανονισμών δεν αδειοδοτεί καμία ανάπτυξη και καμία επένδυση. Έχουμε ακούσει τεχνικούς όρους, χημικούς όρους, όρους που αφορούν τη φυσική και τη χημεία των αερίων. Δεν έχουν καμία σχέση με τη δουλειά της Βουλής. Για να μη δημιουργούνται και εσφαλμένες εντυπώσεις. Υπάρχουν υπηρεσίες αρμόδιες γι' αυτές τις αδειοδοτήσεις, κριτήρια περιβαλλοντικά και άλλα, τα οποία παραμένουν αυστηρά, δεν αλλάζουν αυτά τα κριτήρια, δεν αλλάζει αυτός ο τρόπος αξιολόγησης τέτοιων ενεργειών.

Και να πω και κάτι ακόμα, επειδή έχω ακούσει και τον πρόεδρο της ΕΔΕΚ να παραθέτει τις απόψεις των υπηρεσιών του κράτους. Προφανώς, αν αυτές είναι οι απόψεις των υπηρεσιών του κράτους, δεν υπάρχει και κανένας λόγος δικής τους ανησυχίας, γιατί αυτές είναι οι υπηρεσίες που παίρνουν τις αποφάσεις τεχνοκρατικά, επιστημονικά, με βάση τον τρόπο που πρέπει να αδειοδοτούνται οποιοδήποτε είδους αναπτύξεις. Όμως, σε κάθε περίπτωση η Βουλή των Αντιπροσώπων οφείλει να δώσει τη δυνατότητα στην πολιτεία να διευρύνει τους τρόπους και τους χώρους παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας. Επιμένω ότι είναι η μεγαλύτερη πρόκληση για την κυπριακή οικονομία και κοινωνία και, όταν υπάρχουν τρόποι που πληρούν όλα τα υπόλοιπα κριτήρια, τα οποία δεν είναι δουλειά της Βουλής να αξιολογήσει, να δίνονται άδειες. Αν δεν πληρούνται όλα τα υπόλοιπα κριτήρια, να μη δίνονται άδειες, αλλά σίγουρα δεν μπορούμε οι πενήντα έξι βουλευτές και βουλευτρίες, όσο σοφοί και να είμαστε, να κρίνουμε τέτοιου είδους επενδύσεις και αναπτύξεις.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κι εγώ ευχαριστώ, συνάδελφε.

Ο κ. Κουλλά.

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Εντάξει, ακριβώς αυτά θα έλεγα.

Κυρία Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Δεν μπορεί, έχοντας κάτι άλλο στο μυαλό μας -ενδεχομένως ο καθένας ξέρει κάτι- να ψηφίζουμε κάτι που αφορά όλες τις βιομηχανικές περιοχές, αλλά να θέλουμε να το καταψηφίσουμε, επειδή θέλουμε εμείς να είμαστε υπεράνω όλων των αρμοδίων αρχών του κράτους. Για να μπει οποιαδήποτε εταιρεία οπουδήποτε σε οποιαδήποτε από τις δεκατέσσερις κυβερνητικές βιομηχανικές περιοχές, πρέπει να πιάσει δεκατέσσερις άδειες. Και, επειδή ίσως άλλα σκεφτόμαστε, εν θέλω να πω και κάτι πιο σκληρό, λέμε «επειδή εν έχω εμπιστοσύνη στην προκειμένη περίπτωση του άλφα, βήτα, γάμα, δέλτα, δεκατέσσερις αδειοδοτήσεις, εγώ ξέρω καλύτερα από αυτούς, καταλάβω καλύτερα για το περιβάλλον, καταλάβω καλύτερα για τη μόλυνση, καταλάβω καλύτερα για χίλια δυο πράγματα», που θα εξεταστούν από αυτούς που εντέλλονται να κάμουν σωστά τη δουλειά τους. Βεβαίως, μπορούμε να τους ασκήσουμε κοινοβουλευτικό έλεγχο ανά πάσα στιγμή και ορθώς εγγράφηκε ένα συγκεκριμένο θέμα, μια συγκεκριμένη εταιρεία, σε μια συγκεκριμένη βιομηχανία. Αλλά δεν είναι αυτό που έχουμε μπροστά μας. Δεν είναι αυτό το πράγμα. Συζητούμε κάτι άλλο, πραγματικά!

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηγιάννης.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Καταρχάς, θα ήθελα να πω ότι όλη η συζήτηση έχει διεξαχθεί με απόλυτη διαφάνεια. Έκαστος ο οποίος είχε άποψη ακούστηκε, και μάλιστα δόθηκε και εκείνος ο χρόνος, προκειμένου αυτή η διαφάνεια κατά τη διάρκεια της συζήτησης να δημιουργήσει μια διάχυση και των ανησυχιών προς τα έξω, ακόμα και προς την ίδια την κοινωνία. Άρα λοιπόν, καμία κριτική δεν μπορεί να αποδοθεί στην επιτροπή ότι δεν υπήρξε εκείνη η κανονική διαδικασία διαφάνειας, προκειμένου να καταλήξουμε. Εξάλλου, ζητούμενο εδώ πέρα είναι να ψηφιστεί ένας κανονισμός, ναι ή όχι. Κανένας δεν κόπτεται να έρθει να έχει το οποιοδήποτε αποτέλεσμα. Και πολύ δε περισσότερο, ακόμη και τα συγκυβερνώντα κόμματα... Είναι ευθύνη όλων των εδώ πέρα να τοποθετούνται και ό,τι βγάλει το καλάθι. Δεν έχουμε ιδιαίτερο λόγο εδώ να εμμένουμε στην τελική έκβαση, όποια και να είναι αυτή.

Ωστόσο, ως προς το περιεχόμενο θέλω να πω ότι είναι μια οριζόντια προσέγγιση, όπου μπορεί να δοθεί άδεια λειτουργίας σε μια βιομηχανική περιοχή με βάση το διεθνές πρότυπο, το ευρωπαϊκό πρότυπο, το σύστημα ταξινόμησης οικονομικών δραστηριοτήτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αυτό κάνουν αυτοί οι κανονισμοί, τίποτα περισσότερο, τίποτα λιγότερο! Στην περίπτωση δε όπου μπαίνουμε σε λογικές να συζητούμε αδειοδοτήσεις συγκεκριμένων μονάδων και εισέρχονται συμφέροντα, είτε αυτά είτε άλλα είτε άλλων, δεν είναι στην προκειμένη που συζητιούνται. Και εξάλλου, για να λειτουργήσει οποιαδήποτε μονάδα, θα πρέπει να πάρει μια σειρά από άδειες, μεταξύ άλλων και αυτή της τοπικής αρχής. Άρα λοιπόν, η τοπική αρχή, αν και εφόσον για την οποιαδήποτε ανάπτυξη θεωρεί ότι δεν πρέπει να λειτουργήσει, πολύ ωραία, να δώσει την αρνητική της απόφαση.

Τρίτον...

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ πάρα πολύ! Να αφήσετε τον συνάδελφο να ολοκληρώσει με σεβασμό.

Έχετε όση ώρα θέλετε.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Υπάρχει το εξής θέμα: Η αρχική η τροπολογία και το πνεύμα μάλλον «πάρτε τα όλα στο Βασιλικό», αυτό θα ήταν -και είναι ακόμα- και μέσα από την τροπολογία. Το Βασιλικό δεν έχει την παραμικρή πλέον ευχέρεια να δεχτεί την οποιαδήποτε παραγωγή ενέργειας πέρα από τις αδειοδοτημένες. Βλέπε, διάβασε έκθεση του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου. Αυτό λέει! Δόθηκαν άδειες για εξακόσια ενενήντα μεγαβάτ και δεν μπορεί το σύστημα με τίποτα να δεχτεί την οποιαδήποτε πρόσθετη παραγωγή. Άρα λοιπόν, η σκέψη ότι μπορούμε να τα επικεντρώσουμε όλα στο Βασιλικό, ακόμα και την παραγωγή ενέργειας από ΑΠΕ, αυτοκαταργεί ουσιαστικά τη φιλοσοφία αποκέντρωσης της παραγωγής ενέργειας μέσα από ΑΠΕ. Βγάζουμε έξω από τις βιομηχανικές περιοχές, αν περάσει το πνεύμα της τροπολογίας, όλη την παραγωγή ενέργειας από

ΑΠΕ, μεταξύ άλλων και την αυτοπαραγωγή, ακόμα και αυτή των οροφών. Είναι αυτό το ζητούμενό μας; Αλλά θεωρώ ότι το σημείο εδώ πέρα που θα πρέπει να εστιαστούν οι ανησυχίες... Αν και εφόσον κάποιος αισθάνεται ανησυχία, μπορεί μέσω της τοπικής αρχής, αν υπάρχουν παραβιάσεις νομοθεσιών... Δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να υπάρχει οποιαδήποτε παράβαση νομοθεσίας μέσα από τη λειτουργία ή μέσα από την αίτηση έκδοσης άδειας λειτουργίας για την οποιαδήποτε μονάδα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία!

Δευτερολογίες.

Ο κ. Θεμιστοκλέους.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Σύμφωνα με την «ονοφριοθεωρία», θα πρέπει να αποφασίζουν επί παντός επιστητού, τελεσίδικα μάλιστα, οι τάχα επαίοντες, οι «ειδικοί». Αυτοί ξέρουν καλύτερα, είναι πιο έμπειροι. Θέλετε να αρχίσω να σας λέω παραδείγματα έμπειρων «φωστήρων» που έσυραν αυτό τον τόπο επτά φορές στο χείλος της καταστροφής; Και πού πάει η ευρωπαϊκή Οδηγία που λέει ότι πρέπει να γίνεται διαβούλευση με το σύνολο των κατοίκων μιας περιοχής; Πότε έγινε διαβούλευση; Ο δήμαρχος Ύψωνα σας τα είπε κατάμουτρα. Δεν ερωτήθηκε ποτέ! Ποτέ!

Τρίτον, είναι ΑΠΕ, κύριε Χατζηγιάννη, η πυρόλυση ελαστικών αυτοκινήτων; Είναι ανανεώσιμη πηγή ενέργειας τα λάστιχα των αυτοκινήτων; Ειλικρινά, εάν πιστεύετε ότι είναι ΑΠΕ, θέλω να μου δώσετε μια εξήγηση δημόσια. «ΑΠΕ» ξέρετε τι είναι; Η θάλασσα, ο ήλιος και το νερό, τίποτε άλλο! Τζιαι ο αέρας. Είναι τα λάστιχα; Να πκιάννεις έναν τροχό ενός τρακτέρ, ας πούμε, διπλάσιο του μεγέθους σου, να τον κάμνεις πυρόλυση είναι ΑΠΕ; Μα, πόθθεν ως τα πόθθεν; Μα, πού τα βρίσκετε γραμμένα τούτα ούλλα;

Λοιπόν, η ουσία μια είναι. Άμα δημιουργηθεί, θεμελιωθεί, λειτουργήσει το εργοστάσιο τούτο, μετά θα γίνει αυτό που γίνεται τόσα πολλά χρόνια σ' αυτή τη «μακαρία νήσο». Τζιαι διαμαρτυρίες να υπάρχουν, τζιαι άδειες να λείπουν, «εννά τες βρούμε» και θα τες βρουν! Εκεί που χτίστηκε το καζίνο υπήρχε καμιά φορά άδεια να κάμουμε δεκαπέντε ορόφους, τριάντα, ξέρω 'γώ πόσους κάμνουμε; Έγινε! Εκεί που γίνονται τα mall υπήρχαν άδειες; Όχι! Άρα, μη λέτε στον κυπριακό λαό ότι «ξέρετε...». Προσπαθείτε να τον αποκοιμίσετε λέγοντάς του παραμύθια της Χαλιμάς, ότι, άμα γίνουν, είναι τόσο έντιμοι και αδιάφθοροι αυτοί που θα τα κάμουν, που θα ακολουθήσουν κατά γράμμα όλες τις οδηγίες που προβλέπονται γραμμένες πάνω στις άδειες!

Να θυμάστε ένα πράγμα: Εσείς θα ψηφίσετε, κύριε Χατζηγιάννη, αλλά τες συνέπειες εμείς θα τες πληρώνουμε. Εσύ θα περάσεις μια φορά κάθε χρόνο, να δεις κάποιους φίλους. Εμείς θα ζούμε εκεί και τα παιδιά μας και οι φίλοι μας και οι οικογένειές μας και σήμερα και αύριο και μετά από πέντε χρόνια, δέκα και εκατό χρόνια. Γι' αυτό να μην αποφασίζετε με αυτή την ευκολία εις βάρος μιας περιοχής ολόκληρης 30 000 κατοίκων. Και σας είπε ο κ. Σιζόπουλος και για το φράγμα και για τον φράκτη του Κούρη και για τα υπόγεια υδροστρώματα, σας είπε επίσης για τα εργοστάσια σήμερα, τι θέλουν να κάμουν, τι κάμνουν, και την πράσινη ανάπτυξη -πράσινα άλογα- πράσινη μετάβαση! Αφήστε τα για την πραγματική πράσινη ανάπτυξη, όχι για την πυρόλυση!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Ο κ. Κώστα δευτερολογία.

ΚΩΣΤΑΣ ΚΩΣΤΑ:

Πολύ σύντομα, κυρία Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Δεν συνηθίζω να προβαίνω σε δευτερολογίες, απλώς θέλω να αποκαταστήσω κάποια πράγματα, την αλήθεια!

Πρώτον, στην επιτροπή Ελέγχου ερωτήθηκαν ξεκάθαρα οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών και λέχθηκε ότι, αν περάσει η τροποποίηση των κανονισμών, δεν χρειάζεται η σύμφωνος γνώμη της τοπικής αρχής πλέον, δεν θα ρωτήσει κανένας ούτε τους κατοίκους ούτε τον δήμο, διότι δεν θα χρειάζεται πλέον η έκδοση πολεοδομικής άδειας τζιαι ήταν ξεκάθαρο τούτο.

Τζιαι το δεύτερο που θέλω να σας πω είναι ότι, να επαναλάβω, έχουμε αλλάξει, αγαπητέ μου κύριε Χατζηγιάννη, την τροπολογία. Όντως, το πρώτο κείμενο πιθανόν να παρέπεμπε σε απαγόρευση της αυτοπαραγωγής. Δεν υπάρχει κάτι τέτοιο. Είναι ξεκάθαρο ότι η τροπολογία μας πλέον λέει ότι «δεν μπορεί να γίνεται παραγωγή ηλεκτρισμού για εμπορικούς σκοπούς», έν' ξεκάθαρο τούτο το πράγμα. Αυτοπαραγωγή, υποσταθμοί της ΑΗΚ, χρήση δικτύου, net billing επιτρέπονται τζιαι τούτα τα έχουμε διασταυρώσει με τις αρμόδιες αρχές του κράτους. Τζιαι τα λέω τούτα, απλώς για να μην δημιουργούνται λανθασμένες εντυπώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Προχωράμε τώρα στην προτεινόμενη τροπολογία των κ. Κώστα Κώστα, Γιαννάκη Γαβριήλ και Ανδρέα Πασιουρτίδη από το ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις.

Προτεινόμενη τροπολογία των κ. Κώστα Κώστα, Γιαννάκη Γαβριήλ και Ανδρέα Πασιουρτίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και Σταύρου Παπαδούρη, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού, για τους κανονισμούς «Οι περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας της Δημοκρατίας (Μίσθωση Ιδιοκτησίας μέσα σε Κυβερνητικές Βιομηχανικές Περιοχές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2023»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του Κανονισμού 3 των πιο πάνω κανονισμών, με τον οποίο τροποποιείται ο Κανονισμός 3 των βασικών κανονισμών, ώστε στον τελευταίο να προστεθεί, αμέσως μετά την παράγραφο (1), η ακόλουθη νέα παράγραφος:

«(1Α) Η εκμίσθωση ιδιοκτησίας της Δημοκρατίας η οποία βρίσκεται μέσα σε κυβερνητικές βιομηχανικές περιοχές για σκοπούς παραγωγής ηλεκτρισμού για εμπορικούς σκοπούς επιτρέπεται μόνο σε βιομηχανικές περιοχές κατηγορίας Α' (αυξημένου βαθμού οχληρίας) όπως αυτές καθορίζονται στα εκάστοτε σχέδια ανάπτυξης σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμου.».

Σημειώσεις:

α. Με την προτεινόμενη τροπολογία σκοπείται όπως η εκμίσθωση ιδιοκτησίας της Δημοκρατίας για σκοπούς παραγωγής ηλεκτρισμού για εμπορικούς σκοπούς επιτρέπεται μόνο σε βιομηχανικές περιοχές κατηγορίας Α'.

β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές αλλαγές.

Ψηφίζουμε, παρακαλώ, για την τροπολογία του ΑΚΕΛ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες πενήντα. Υπέρ δεκαεννέα, εναντίον είκοσι επτά, αποχές τέσσερις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι επτά ψήφους εναντίον, δεκαεννέα υπέρ και τέσσερις αποχές, η τροπολογία απορρίπτεται.

Προχωράμε τώρα με την έγκριση των κανονισμών.

Ψηφίζουμε υπέρ, εναντίον ή αποχή για τους κανονισμούς και ανακοινώστε τα αποτελέσματα, μόλις και εφόσον διαμορφωθούν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες πενήντα ένας. Υπέρ είκοσι εννέα, εναντίον δεκαεπτά, αποχές πέντε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι εννέα ψήφους υπέρ, δεκαεπτά εναντίον και πέντε αποχές, οι κανονισμοί εγκρίνονται*.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κυρία Πρόεδρε, μια διευκρίνιση μόνο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Σιζόπουλε.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Από την πλευρά της ΕΔΕΚ η θετική ψήφος αφορά όλες τις υπόλοιπες παραμέτρους που αφορούν τους παιδικούς σταθμούς και τα υπόλοιπα, αλλά σαφώς είμαστε αντίθετοι με την αλλαγή του συγκεκριμένου κανονισμού, όπως έχω πει προηγουμένως.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το υπ' αριθμόν 41 θέμα τιτλοφορείται «Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 10) Νόμος του 2022». Είναι πρόταση νόμου της κ. Φωτεινής Τσιρίδου, βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού.

Παρακαλώ τον γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΔΗΚΟ, ΕΛΑΜ, ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα.

Εναντίον: ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ανεξάρτητος βουλευτής.

Αποχή: ΔΗΠΑ-Συνεργασία, μεμονωμένος σοσιαλιστής βουλευτής.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του περί Εταιρειών Νόμου, ώστε να διορθωθούν και να επιλυθούν διαδικαστικά και πρακτικά προβλήματα που παρατηρούνται σε σχέση με τη διαδικασία εκκαθάρισης εταιρειών.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού για την πρόταση νόμου «Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 10) Νόμος του 2022»

Παρόντες:

Κυριάκος Χατζηγιάννης, πρόεδρος	Ανδρέας Πασιουρτίδης
Αβέρωφ Νεοφύτου	Πανίκος Λεωνίδου
Νίκος Σύκας	Χρύσης Παντελίδης
Κώστας Κώστα	Μιχάλης Γιακουμή
Γιαννάκης Γαβριήλ	Σταύρος Παπαδούρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή στις 27 Οκτωβρίου 2022 από την κ. Φωτεινή Τσιρίδου, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού, σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 6, 20 και 27 Ιουνίου 2023.

Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της εκπρόσωποι του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, του Τμήματος Αφερεγγυότητας του ίδιου υπουργείου, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου και του Συνδέσμου Εγκεκριμένων Λογιστών Κύπρου (ΣΕΛΚ). Η Αρχιπρωτοκολλητής, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στις εν λόγω συνεδρίες της επιτροπής.

Σημειώνεται ότι στο στάδιο της συζήτησης παρευρέθηκε επίσης το μη μέλος της επιτροπής κ. Φωτεινή Τσιρίδου.

Σημειώνεται περαιτέρω ότι η επιτροπή έκρινε σκόπιμη την κατά προτεραιότητα συζήτηση της πρότασης νόμου σύμφωνα με τις πρόνοιες του Κανονισμού 40Α του Κανονισμού της Βουλής των Αντιπροσώπων, για λόγους που προκύπτουν από τους σκοπούς της προτεινόμενης νομοθετικής ρύθμισης, καθώς και λόγω του περιορισμένου χρόνου προς ολοκλήρωση της προβλεπόμενης διαδικασίας ενόψει της επικείμενης διακοπής των εργασιών του σώματος κατά την περίοδο του καλοκαιριού. Ειδικότερα, για τη συζήτηση της πρότασης νόμου ακολουθήθηκε η προβλεπόμενη διαδικασία συζήτησης σύμφωνα με τα προαπαιτούμενα στον Κανονισμό της Βουλής στάδια συζήτησης, αλλά για σκοπούς επίστευσης της διαδικασίας τα εν λόγω στάδια έχουν συμπυκνωθεί.

Σκοπός της πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση του περί Εταιρειών Νόμου, ώστε να διορθωθούν και να επιλυθούν διαδικαστικά και πρακτικά προβλήματα που υπάρχουν σε σχέση με τη διαδικασία εκκαθάρισης εταιρειών.

Ειδικότερα, στην πρόταση νόμου όπως αυτή αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή διαλαμβάνονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Σε περίπτωση κατά την οποία εκδίδεται διάταγμα εκκαθάρισης από δικαστήριο, το δικαστήριο δύναται, κατόπιν υποβολής αίτησης οποιουδήποτε ενδιαφερόμενου μέρους, να διορίζει ταυτόχρονα σύμβουλο αφερεγγυότητας ως εκκαθαριστή, αντί να διορίζεται αυτόματα ο επίσημος παραλήπτης ως εκκαθαριστής. Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση που συνοδεύει την πρόταση νόμου, η προτεινόμενη ρύθμιση κρίνεται αναγκαία λόγω του φόρτου εργασίας στο αρμόδιο τμήμα και της μεγάλης καθυστέρησης που παρατηρείται, σε περίπτωση διορισμού συμβούλου αφερεγγυότητας ως εκκαθαριστή προς αντικατάσταση του επίσημου παραλήπτη.
2. Σε περίπτωση κατά την οποία ο εκκαθαριστής δεν είναι ο επίσημος παραλήπτης, η δήλωση ως προς τις υποθέσεις της εταιρείας, η οποία προβλέπεται στο άρθρο 224 του υφιστάμενου νόμου, θα υποβάλλεται και στον εκκαθαριστή, αντί μόνο στον επίσημο παραλήπτη όπως προβλέπεται σήμερα.
3. Παρέχεται η δυνατότητα διορισμού συμβούλου αφερεγγυότητας ως εκκαθαριστή κατά την έκδοση του διατάγματος εκκαθάρισης από το δικαστήριο, αντί κατά την έκδοση του εν λόγω διατάγματος να διορίζεται ως εκκαθαριστής ο επίσημος παραλήπτης, όπως προβλέπεται στον υφιστάμενο νόμο, και ακολούθως για τον διορισμό συμβούλου αφερεγγυότητας ως εκκαθαριστή να ακολουθείται άλλη διαδικασία.
4. Θεσπίζεται υποχρέωση καταβολής στον επίσημο παραλήπτη τέλους ύψους €500 πριν από την καταχώριση της αίτησης για εκκαθάριση εταιρείας.

Όλοι όσοι παρευρέθηκαν στις συνεδρίες της επιτροπής συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της πρότασης νόμου.

Στο πλαίσιο της συζήτησης της πρότασης νόμου ενώπιον της επιτροπής, οι εκπρόσωποι του Τμήματος Αφερεγγυότητας του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου και του ΣΕΛΚ υπέβαλαν μεταξύ άλλων τις ακόλουθες κοινές εισηγήσεις επί των προνοιών της πρότασης νόμου:

1. Απάλειψη της αναφοράς στο ποσό των €500 το οποίο καταβάλλεται στον επίσημο παραλήπτη για την κάλυψη των εξόδων που θα προκύψουν από την εκτέλεση του διατάγματος εκκαθάρισης, ώστε το εν λόγω ποσό να καθορίζεται με κανονισμούς κατόπιν έγκρισής του από την Τεχνική Επιτροπή Καθορισμού και Αναθεώρησης Τελών και Δικαιωμάτων, η οποία συστάθηκε σύμφωνα με τις διατάξεις του περί της Λογιστικής και Δημοσιονομικής Διαχείρισης και περί Χρηματοοικονομικού Ελέγχου της Δημοκρατίας Νόμου.
2. Τροποποίηση της πρόνοιας που προβλέπει την επιστροφή ολόκληρου του πιο πάνω τέλους σε περίπτωση απόρριψης ή απόσυρσης της αίτησης, ώστε να επιστρέφεται ποσοστό του εν λόγω τέλους το οποίο θα καθορίζεται με κανονισμούς, κατόπιν έγκρισής του από την πιο πάνω τεχνική επιτροπή.
3. Τροποποίηση της πρόνοιας της πρότασης νόμου που αφορά τον διορισμό προσώπου άλλου από τον επίσημο παραλήπτη ως εκκαθαριστή, ώστε το δικαστήριο να δύναται να λαμβάνει υπόψη πρώτα τις επιθυμίες ή θέσεις των πιστωτών και της πλειοψηφίας σε αξία αυτών, ακολούθως του αιτητή της εταιρείας και έπειτα των συνεισφορέων αυτής.
4. Αύξηση του χρονικού διαστήματος εντός του οποίου ο επίσημος παραλήπτης ή ο εκκαθαριστής εξετάζει και αποδέχεται ή απορρίπτει τις επαληθεύσεις και τους λόγους του χρέους που κατατέθηκαν από τους πιστωτές ή απαιτεί περαιτέρω μαρτυρία προς υποστήριξή τους από δεκαπέντε ημέρες, όπως προτείνεται με την πρόταση νόμου, σε είκοσι μία ημέρες.
5. Τροποποίηση της πρόνοιας που ρυθμίζει την έκδοση διατάγματος πρόωρης διάλυσης από το δικαστήριο, ώστε να προβλέπεται η υποχρέωση του εκκαθαριστή να κοινοποιεί το εν λόγω διάταγμα εντός τριάντα ημερών στον έφορο εταιρειών και ημερομηνία διάλυσης της εταιρείας να θεωρείται η ημερομηνία έκδοσης του διατάγματος αντί η ημερομηνία εγγραφής του στον έφορο εταιρειών, εκτός εάν το δικαστήριο διατάξει διαφορετικά.

Η επιτροπή, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε να τροποποιήσει το κείμενο της πρότασης νόμου, ώστε να ενσωματωθούν σε αυτό όλες οι πιο πάνω εισηγήσεις που υποβλήθηκαν ενώπιόν της.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, κατά πλειοψηφία του προέδρου και των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, καθώς και του μέλους της βουλευτή της Δημοκρατικής Παράταξης-Συνεργασία Δημοκρατικών Δυνάμεων, εισηγείται στην ολομέλεια του σώματος την ψήφιση της πρότασης νόμου σε νόμο, όπως αυτή τροποποιήθηκε σύμφωνα με τα πιο πάνω.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος και το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των προνοιών της πρότασης νόμου κατά τη συζήτησή της ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές, ομιλήτριες επί θέματος αρχής;

Η εισηγήτρια της πρότασης.

Ελάτε, κυρία Τσιρίδου.

ΦΩΤΕΙΝΗ ΤΣΙΡΙΔΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε,

Θεωρώ ότι τέτοιες προτάσεις είναι προς τη σωστή κατεύθυνση σε σχέση με την επιτάχυνση της δικαιοσύνης, την αποφόρτιση βεβαίως των δικαστηρίων μας από αχρείαστες αιτήσεις, αλλά και διευκολύνουν την κρατική μηχανή να μπορεί να λειτουργήσει καλύτερα με αυτή την πρόταση, σε περίπτωση που εκδίδεται διάταγμα εκκαθάρισης από το δικαστήριο.

Να πούμε ότι σήμερα διορίζεται αυτόματα ο Επίσημος Παραλήπτης ως εκκαθαριστής. Με αυτή την πρόταση θα μπορεί, αντί να πρέπει να καταχωρισθεί νέα αίτηση, για να διοριστεί σύμβουλος αφερεγγυότητας ως εκκαθαριστής σε κατοπινό στάδιο, θα μπορεί να γίνεται ταυτόχρονα κατά την έκδοση του διατάγματος εκκαθάρισης. Επομένως, όλα αυτά επιταχύνουν τις διαδικασίες, γλιτώνουν έξοδα αχρείαστα, μειώνουν τον χρόνο αναμονής και, όπως είπα, βοηθούν στην αποφόρτιση της κρατικής μηχανής από αχρείαστες διαδικασίες

και αποφορτίζουν τα δικαστήριά μας από αιτήσεις οι οποίες είναι σήμερα στοιβαγμένες χωρίς κάποιο λόγο ιδιαίτερο.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

Ελάτε, κύριε Χατζηγιάννη.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Πολύ σύντομα, πολύ σύντομα.

Θα ήθελα πραγματικά να συγχαρώ τη συνάδελφο, γιατί αφορά ένα πολύ εξειδικευμένο θέμα, το expertise της οποίας ήταν απόλυτα αναγκαίο. Και μάλιστα το γεγονός ότι έχει επικροτηθεί αυτή η πρωτοβουλία από όλους τους καλεσμένους και από όλους τους συντελεστές της οικονομίας είναι μια πρόκληση προς όλους τους συναδέλφους.

Τέτοιου είδους προτάσεις νόμου, οι οποίες πατάσσουν τη γραφειοκρατία, ναι, να έρθουν ενώπιον της επιτροπής ή ενώπιον της Βουλής, προκειμένου να χαλάσουμε αυτά τα κακά τα οποία επικρατούν και οδηγούν... Με άλλο όνομα ισούται ή μεταφράζεται ως γραφειοκρατία και εμπόδιο στην ομαλή λειτουργία της οικονομίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

Προχωράμε τώρα στη δεύτερη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 213 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 224 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 225 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 226 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του άρθρου 228 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

Τροποποίηση του άρθρου 228Α του βασικού νόμου. Άρθρο 7.

Τροποποίηση του άρθρου 229 του βασικού νόμου. Άρθρο 8.

Τροποποίηση του άρθρου 251 του βασικού νόμου. Άρθρο 9.

Τροποποίηση του άρθρου 259Α του βασικού νόμου. Άρθρο 10.

Τροποποίηση του άρθρου 259Β του βασικού νόμου. Άρθρο 11.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για τα άρθρα, παρακαλώ, και ανακοινώστε τα αποτελέσματα, μόλις και εφόσον διαμορφωθούν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα ένας. Υπέρ σαράντα, εναντίον μία ψήφος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα ψήφους υπέρ, μία εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για το σύνολο της πρότασης νόμου και ανακοινώστε τα αποτελέσματα, μόλις είναι έτοιμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα δύο. Σαράντα δύο υπέρ. Ομόφωνο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Ομόφωνα η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Τα υπ' αριθμόν 42 και 43 θέματα έχουν κοινή έκθεση και τιτλοφορούνται «Ο περί της Ρύθμισης της Ίδρυσης και Λειτουργίας Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2022» και «Οι περί της Ρύθμισης της Ίδρυσης και Λειτουργίας Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2022».

Αντιλαμβάνομαι ότι υπάρχει αίτημα για αναβολή.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΑΚΟΥΜΗ:

Μάλιστα, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ελάτε.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΑΚΟΥΜΗ:

Υπάρχει αίτημα για αναβολή, κυρία Πρόεδρε, να πάει πίσω στην επιτροπή, να εξετάσουμε περισσότερο και το νομοσχέδιο και τους κανονισμούς και το θέτω στο σώμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση;

Κύριε Χατζηγιάννη, αναλύστε μας το.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Ωραία! Συμφωνούμε, κυρία Πρόεδρε, νομίζω είναι λογικό. Από τη στιγμή που υπάρχει ένα αίτημα για περαιτέρω προβληματισμό, γιατί όχι;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άρα, δεν υπάρχει καμία ένσταση, σωστά;

Πολύ ωραία! Οπότε, τα υπ' αριθμόν 42 και 43 θέματα αναβάλλονται.

Για το υπ' αριθμόν 44 θέμα επίσης υπάρχει αίτημα για αναβολή.

Κύριε Λουκαΐδη, σωστά;

Κύριε Δαμιανού;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Μάλιστα. Ός το υπ' αριθμόν 48. Από το υπ' αριθμόν 44 μέχρι το υπ' αριθμόν 48.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Για τα υπ' αριθμόν 44 μέχρι 48 θέματα υπάρχει αίτημα για αναβολή.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση; Χρειάζεται να το θέσω σε ψηφοφορία ή συμφωνούμε;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Και το υπ' αριθμόν 44 μέσα.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Να μπει και το υπ' αριθμόν 44, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Παπαδόπουλε.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Από το υπ' αριθμόν 44, νομίζω, μέχρι το 48. Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Από το υπ' αριθμόν 44 μέχρι το 48, σωστά. Είναι τα υπ' αριθμόν 44 μέχρι 48 θέματα, που τιτλοφορούνται «Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2017», πρόταση νόμου των κ. Χρίστου Χρίστου και Λίνου Παπαγιάννη, βουλευτών του Εθνικού Λαϊκού Μετώπου, Ηλία Μυριάνθους, βουλευτή της

ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα, Ζαχαρία Κουλία, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου, και Χαράλαμπου Θεοπέμπτου και Σταύρου Παπαδούρη εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, «Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2022», πρόταση νόμου του κ. Μιχάλη Γιακουμή, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου, «Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2022», πρόταση νόμου του κ. Πανίκου Λεωνίδου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, «Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 2022», πρόταση νόμου του κ. Μιχάλη Γιακουμή εκ μέρους της Δημοκρατικής Παράταξης-Συνεργασία Δημοκρατικών Δυνάμεων, και «Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 8) Νόμος του 2022», πρόταση νόμου του κ. Μάριου Μαυρίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση;

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Μαυρίδη.

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Για το υπ' αριθμόν 48 νομίζω είναι πολύ απλό το θέμα. Δεν ξέρω γιατί χρειάζεται η αναβολή, αλλά, αν πρέπει να γίνει, αν επιμένουν οι συνάδελφοι...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πάνε πακέτο. Δεν μπορούμε να βγάλουμε έξω το υπ' αριθμόν 48, είναι για το ίδιο θέμα, κοινή η έκθεση.

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Έννεν πακέτο, είναι ξεχωριστή πρόταση, κυρία Πρόεδρε.

Εντάξει, τέλος πάντων, εντάξει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, τα θέματα υπ' αριθμόν 44 μέχρι 48 αναβάλλονται.

Το υπ' αριθμόν 49 θέμα τιτοφορείται «Ο περί της Υγείας των Ζώων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023».

Τον σκοπό, κύριε Γεωργίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του περί της Υγείας των Ζώων Νόμου για την καλύτερη εφαρμογή των ακόλουθων ευρωπαϊκών κανονισμών:

1. «Κανονισμός (ΕΕ) 2016/429 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 9^{ης} Μαρτίου 2016 σχετικά με τις μεταδοτικές νόσους των ζώων και για την τροποποίηση και την κατάργηση ορισμένων πράξεων στον τομέα της υγείας των ζώων ("νόμος για την υγεία των ζώων")».
2. «Κανονισμός (ΕΕ) 2017/625 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15^{ης} Μαρτίου 2017, για τους επίσημους ελέγχους και τις άλλες επίσημες δραστηριότητες που διενεργούνται με σκοπό την εξασφάλιση της εφαρμογής της νομοθεσίας για τα τρόφιμα και τις ζωοτροφές και των κανόνων για την υγεία και την καλή μεταχείριση των ζώων, την υγεία των φυτών και τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα, για την τροποποίηση των Κανονισμών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 999/2001, (ΕΚ) αριθ. 396/2005, (ΕΚ) αριθ. 1069/2009, (ΕΚ) αριθ. 1107/2009, (ΕΕ) αριθ. 1151/2012, (ΕΕ) αριθ. 652/2014, (ΕΕ) 2016/429 και (ΕΕ) 2016/2031, των Κανονισμών του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 1/2005 και (ΕΚ) αριθ. 1099/2009 και των Οδηγιών του Συμβουλίου 98/58/ΕΚ, 1999/74/ΕΚ, 2007/43/ΕΚ, 2008/119/ΕΚ και 2008/120/ΕΚ και για την κατάργηση των Κανονισμών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 854/2004 και (ΕΚ) αριθ. 882/2004, των Οδηγιών του Συμβουλίου 89/608/ΕΟΚ, 89/662/ΕΟΚ, 90/425/ΕΟΚ, 91/496/ΕΟΚ, 96/23/ΕΚ, 96/93/ΕΚ και 97/78/ΕΚ και της Απόφασης 92/438/ΕΟΚ του Συμβουλίου (κανονισμός για τους επίσημους ελέγχους)».
3. «Κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 2020/687 της Επιτροπής της 17^{ης} Δεκεμβρίου 2019 για τη συμπλήρωση του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/429 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τους κανόνες για την πρόληψη και τον έλεγχο ορισμένων καταγεγραμμένων νόσων».
4. «Κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 2020/689 της Επιτροπής της 17^{ης} Δεκεμβρίου 2019 για τη συμπλήρωση του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/429 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τους κανόνες για την επιτήρηση, τα προγράμματα εκρίζωσης και το καθεστώς απαλλαγμένου από νόσο για ορισμένες καταγεγραμμένες και αναδυόμενες νόσους».

5. «Κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμός (ΕΕ) 2019/2035 της Επιτροπής της 28^{ης} Ιουνίου 2019 για τη συμπλήρωση του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/429 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τους κανόνες που διέπουν τις εγκαταστάσεις στις οποίες διατηρούνται χερσαία ζώα και τα εκκολαπτήρια, καθώς και την ιχνηλασιμότητα ορισμένων δεσποζόμενων χερσαίων ζώων και αυγών για επώαση».
6. «Εκτελεστικός Κανονισμός (ΕΕ) 2021/520 της Επιτροπής της 24^{ης} Μαρτίου 2021 για τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/429 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά την ιχνηλασιμότητα ορισμένων δεσποζόμενων χερσαίων ζώων».
7. «Εκτελεστικός Κανονισμός (ΕΕ) 2021/963 της Επιτροπής της 10^{ης} Ιουνίου 2021 για τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής των Κανονισμών (ΕΕ) 2016/429, (ΕΕ) 2016/1012 και (ΕΕ) 2019/6 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά την ταυτοποίηση και την καταχώριση των ιπποειδών και τη θέσπιση υποδειγμάτων εγγράφων ταυτοποίησης για τα εν λόγω ζώα».
8. «Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 999/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22^{ας} Μαΐου 2001, για τη θέσπιση κανόνων πρόληψης, καταπολέμησης και εξάλειψης ορισμένων μεταδοτικών σπογγωδών εγκεφαλοπαθειών».

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το νομοσχέδιο «Ο περί της Υγείας των Ζώων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023»

Παρόντες:

Γιαννάκης Γαβριήλ, πρόεδρος	Χρίστος Ορφανίδης
Αντρέας Πασιουρτίδης	Παύλος Μυλωνάς
Βαλεντίνος Φακοντής	Λίνος Παπαγιάννης
Χαράλαμπος Πάζαρος	Χαράλαμπος Θεοπέμπτου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δυο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 27 Ιουνίου και στις 4 Ιουλίου 2023. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών του ίδιου υπουργείου, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας και των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ και «Παναγροτικός Σύνδεσμος».

Η Παγκύπρια Οργάνωση Ποιμιοτρόφων, η Ομάδα Ποιμιοτρόφων Περιοχής Ακάμα-Πάφου (ΑΠ) Λτδ, η Παγκύπρια Ένωση Ποιμένων, η Παγκύπρια Οργάνωση Αιγοπροβατοτρόφων, η Ομάδα Αιγοπροβατοτρόφων Λεμεσού «Ο Ποιμένας», η ΟΠΑ Ομάδα Παραγωγών Αιγοπροβατοτρόφων Λτδ, ο Μ-Παγκύπριος Οργανισμός Αιγοπροβατοτρόφων (Μ-ΠΟΑΙ ΛΤΔ), ο Σύνδεσμος Αιγοπροβατοτρόφων Κύπρου, η Sertica Ltd, ο Παγκύπριος Οργανισμός Αγελαδοτρόφων (ΠΟΑ) Δημόσια Λτδ, η Ένωση Αγελαδοτρόφων Κύπρου, η Παγκύπρια Οργάνωση Αγελαδοτρόφων, ο Παγκύπριος Σύνδεσμος Χοιροτρόφων, ο Παγκύπριος Σύνδεσμος Πτηνοτρόφων, ο Σύνδεσμος Κτηνοτρόφων Πάφου και οι αγροτικές οργανώσεις «Νέα Αγροτική Κίνηση» και «Ευρωαγροτικός», παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στις συνεδρίες της επιτροπής.

Σημειώνεται ότι κατά τη συζήτηση της πρότασης νόμου παρευρέθηκε επίσης το μέλος της επιτροπής κ. Κυριάκος Χατζηγιάννης.

Σημειώνεται περαιτέρω ότι, κατ' εξαίρεσιν της συνήθους διαδικασίας συζήτησης, το νομοσχέδιο εξετάστηκε από την επιτροπή κατά προτεραιότητα σύμφωνα με τις πρόνοιες του Κανονισμού 40Α(3) του Κανονισμού της Βουλής των Αντιπροσώπων για λόγους που επιβάλλονται από τον σκοπό του, καθώς και λόγω έλλειψης χρόνου προς ολοκλήρωση της προβλεπόμενης διαδικασίας συζήτησης ενόψει της διακοπής των εργασιών της Βουλής για την καλοκαιρινή περίοδο. Ειδικότερα, για τη συζήτηση του νομοσχεδίου ακολουθήθηκε η προβλεπόμενη διαδικασία συζήτησης όσον αφορά τα προνοούμενα στον Κανονισμό της Βουλής στάδια συζήτησης, αλλά για σκοπούς επίστευσης της όλης διαδικασίας τα εν λόγω στάδια έχουν συμπυχθεί.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί της Υγείας των Ζώων Νόμου για την καλύτερη εφαρμογή των ακόλουθων ευρωπαϊκών κανονισμών:

1. «Κανονισμός (ΕΕ) 2016/429 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 9^{ης} Μαρτίου 2016 σχετικά με τις μεταδοτικές νόσους των ζώων και για την τροποποίηση και την κατάργηση ορισμένων πράξεων στον τομέα της υγείας των ζώων (“νόμος για την υγεία των ζώων”)
2. «Κανονισμός (ΕΕ) 2017/625 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15^{ης} Μαρτίου 2017, για τους επίσημους ελέγχους και τις άλλες επίσημες δραστηριότητες που διενεργούνται με σκοπό την

εξασφάλιση της εφαρμογής της νομοθεσίας για τα τρόφιμα και τις ζωοτροφές και των κανόνων για την υγεία και την καλή μεταχείριση των ζώων, την υγεία των φυτών και τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα, για την τροποποίηση των Κανονισμών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 999/2001, (ΕΚ) αριθ. 396/2005, (ΕΚ) αριθ. 1069/2009, (ΕΚ) αριθ. 1107/2009, (ΕΕ) αριθ. 1151/2012, (ΕΕ) αριθ. 652/2014, (ΕΕ) 2016/429 και (ΕΕ) 2016/2031, των Κανονισμών του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 1/2005 και (ΕΚ) αριθ. 1099/2009 και των Οδηγιών του Συμβουλίου 98/58/ΕΚ, 1999/74/ΕΚ, 2007/43/ΕΚ, 2008/119/ΕΚ και 2008/120/ΕΚ και για την κατάργηση των Κανονισμών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 854/2004 και (ΕΚ) αριθ. 882/2004, των Οδηγιών του Συμβουλίου 89/608/ΕΟΚ, 89/662/ΕΟΚ, 90/425/ΕΟΚ, 91/496/ΕΟΚ, 96/23/ΕΚ, 96/93/ΕΚ και 97/78/ΕΚ και της Απόφασης 92/438/ΕΟΚ του Συμβουλίου (κανονισμός για τους επίσημους ελέγχους)».

3. «Κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 2020/687 της Επιτροπής της 17^{ης} Δεκεμβρίου 2019 για τη συμπλήρωση του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/429 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τους κανόνες για την πρόληψη και τον έλεγχο ορισμένων καταγεγραμμένων νόσων».
4. «Κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 2020/689 της Επιτροπής της 17^{ης} Δεκεμβρίου 2019 για τη συμπλήρωση του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/429 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τους κανόνες για την επιτήρηση, τα προγράμματα εκρίζωσης και το καθεστώς απαλλαγμένου από νόσο για ορισμένες καταγεγραμμένες και αναδυόμενες νόσους».
5. «Κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμός (ΕΕ) 2019/2035 της Επιτροπής της 28^{ης} Ιουνίου 2019 για τη συμπλήρωση του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/429 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τους κανόνες που διέπουν τις εγκαταστάσεις στις οποίες διατηρούνται χερσαία ζώα και τα εκκολαπτήρια, καθώς και την ιχνηλασιμότητα ορισμένων δεσποζόμενων χερσαίων ζώων και αυγών για επώαση».
6. «Εκτελεστικός Κανονισμός (ΕΕ) 2021/520 της Επιτροπής της 24^{ης} Μαρτίου 2021 για τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/429 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά την ιχνηλασιμότητα ορισμένων δεσποζόμενων χερσαίων ζώων».
7. «Εκτελεστικός Κανονισμός (ΕΕ) 2021/963 της Επιτροπής της 10^{ης} Ιουνίου 2021 για τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής των Κανονισμών (ΕΕ) 2016/429, (ΕΕ) 2016/1012 και (ΕΕ) 2019/6 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά την ταυτοποίηση και την καταχώριση των ιπποειδών και τη θέσπιση υποδειγμάτων εγγράφων ταυτοποίησης για τα εν λόγω ζώα».
8. «Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 999/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22^{ας} Μαΐου 2001, για τη θέσπιση κανόνων πρόληψης, καταπολέμησης και εξάλειψης ορισμένων μεταδοτικών σπογγωδών εγκεφαλοπαθειών».

Ειδικότερα, σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από την εκπρόσωπο των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, με το νομοσχέδιο σκοπείται η εισαγωγή προνοιών για τις κυρώσεις που δύναται να επιβάλει η αρμόδια αρχή σε περίπτωση μη συμμόρφωσης ή παραβίασης των διατάξεων των εν λόγω ευρωπαϊκών κανονισμών.

Ο εκπρόσωποι των αγροτικών οργανώσεων συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου.

Στο στάδιο της εξέτασης του νομοσχεδίου από την επιτροπή η Υπηρεσία Ευρωπαϊκών Υποθέσεων της Βουλής των Αντιπροσώπων υπέβαλε παρατηρήσεις/εισηγήσεις σε επιμέρους πρόνοιες του νομοσχεδίου που αφορούν την εφαρμογή των πιο πάνω ευρωπαϊκών κανονισμών στην υπό τροποποίηση νομοθεσία.

Συναφώς, οι εκπρόσωποι των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, στη βάση των πιο πάνω παρατηρήσεων, υπέβαλαν στην επιτροπή αναθεωρημένο κείμενο, στο οποίο περιλήφθηκαν τροποποιήσεις για την ορθότερη εφαρμογή των σχετικών ευρωπαϊκών κανονισμών και μικρής έκτασης νομοτεχνικές βελτιώσεις έπειτα από τη σύμφωνη γνώμη της εκπροσώπου της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, οι οποίες εκ παραδρομής εξέλιπταν από το κείμενο που αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή.

Υπό το φως των πιο πάνω, η επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατέληξε στις ακόλουθες θέσεις:

1. Ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις τάχθηκαν υπέρ της ψήφισης του νομοσχεδίου σε νόμο όπως αυτό διαμορφώθηκε σύμφωνα με τα πιο πάνω.
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Δημοκρατικού Κόμματος, το μέλος της βουλευτής του Εθνικού Λαϊκού Μετώπου, καθώς και το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των προνοιών του νομοσχεδίου κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές, ομιλήτριες επί θέματος αρχής;

Όχι.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του Παραρτήματος II του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για τα άρθρα, παρακαλώ, και ανακοινώστε τα αποτελέσματα, μόλις διαμορφωθούν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα τρεις. Υπέρ σαράντα, μία αποχή και δύο δεν ψήφισαν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και μία αποχή, τα άρθρα 1 έως 3 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί της Υγείας των Ζώων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για το σύνολο του νομοσχεδίου και ανακοινώστε τα αποτελέσματα, μόλις διαμορφωθούν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα ένας. Υπέρ σαράντα και ένας δεν ψήφισε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 50 θέμα τιτλοφορείται «Οι περί Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (Συμπληρωματική Ιατροφαρμακευτική Περίθαλψη για τους Υπαλλήλους και τους Εξαρτωμένους τους) (Καταργητικοί) Κανονισμοί του 2023».

Παρακαλώ, τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κατάργηση των περί Αρχής Βιομηχανικής Κατάρτισης (Συμπληρωματική Ιατροφαρμακευτική Περίθαλψη για τους Υπαλλήλους και τους Εξαρτωμένους τους) Κανονισμών, ώστε να τερματιστεί η λειτουργία του Σχεδίου Συμπληρωματικής Ιατροφαρμακευτικής Περίθαλψης για τους Υπαλλήλους και Εξαρτωμένους που καλύπτονται από το εν λόγω σχέδιο.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για τους κανονισμούς «Οι περί Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (Συμπληρωματική Ιατροφαρμακευτική Περίθαλψη για τους Υπαλλήλους και τους Εξαρτωμένους τους) (Καταργητικοί) Κανονισμοί του 2023»

Παρόντες:

Αντρέας Καυκαλιάς, πρόεδρος

Ονούφριος Κουλλά

Χρίστος Χριστόφιας

Πανίκος Λεωνίδου

Φωτεινή Τσιρίδου

Ανδρέας Αποστόλου

Δημήτρης Δημητρίου

Μαρίνος Μουσιούπτας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε τέσσερις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 16 και 23 Μαΐου, στις 20 Ιουνίου και στις

4 Ιουλίου 2023. Στο πλαίσιο της εξέτασης των εν λόγω κανονισμών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Κύπρου (ΑΝΑΔ), της συνδικαλιστικής οργάνωσης «Παγκύπρια Συντεχνία «Ισότητα»», καθώς και των εργοδοτικών οργανώσεων Ομοσπονδία Εργοδοτών και Βιομηχάνων (ΟΕΒ), Κυπριακό Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο (ΚΕΒΕ) και Γενική Συνομοσπονδία Παγκύπριων Οργανώσεων Βιοτεχνών Επαγγελματιών Καταστηματαρχών (ΓΣ ΠΟΒΕΚ).

Η Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας και οι συνδικαλιστικές οργανώσεις Παγκύπρια Εργατική Ομοσπονδία (ΠΕΟ), Συνομοσπονδία Εργαζομένων Κύπρου (ΣΕΚ), Δημοκρατική Εργατική Ομοσπονδία Κύπρου (ΔΕΟΚ), Παγκύπρια Συντεχνία Δημοσίων Υπαλλήλων (ΠΑΣΥΔΥ), Παγκύπρια Ομοσπονδία Ανεξαρτήτων Συνδικαλιστικών Οργανώσεων (ΠΟΑΣΟ) και Ανεξάρτητη Συντεχνία Δημοσίων Υπαλλήλων Κύπρου (ΑΣΔΥΚ), παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στις συνεδρίες της επιτροπής.

Σκοπός των προτεινόμενων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τα άρθρα 14 και 38 του περί Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Νόμου, είναι η κατάργηση των περί Αρχής Βιομηχανικής Κατάρτισης (Συμπληρωματική Ιατροφαρμακευτική Περίθαλψη για τους Υπαλλήλους και τους Εξαρτωμένους τους) Κανονισμών, ώστε να τερματιστεί η λειτουργία του Σχεδίου Συμπληρωματικής Ιατροφαρμακευτικής Περίθαλψης για τους Υπαλλήλους και Εξαρτωμένους τους (ΣΣΙΠ).

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, οι προτεινόμενοι κανονισμοί έχουν υποβληθεί προς υλοποίηση σχετικής απόφασης του διοικητικού συμβουλίου της ΑΝΑΔ και προκειμένου να επιτευχθεί συμμόρφωση με την υπ' αριθμόν 86.581 απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, ημερομηνίας 15 Νοεμβρίου 2019, με την οποία το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Να καλέσει τα διοικητικά συμβούλια των νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου, περιλαμβανομένων των αρχών τοπικής αυτοδιοίκησης, των τριτοβάθμιων ακαδημαϊκών ιδρυμάτων και των κρατικών οργανισμών και επιχειρήσεων, να προβούν στις δέουσες ενέργειες, ώστε:
 - α. να αναπροσαρμόσουν τα υφιστάμενα σχέδια ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, λαμβάνοντας υπόψη τις καλύψεις που θα παραχωρηθούν στην πρώτη φάση εφαρμογής του ΓΕΣΥ, για την περίοδο από την 1^η Ιουνίου 2019 έως την 31^η Μαΐου 2020, και
 - β. να καταργήσουν όλα τα σχέδια ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης από την 1^η Ιουνίου 2020, με την πλήρη εφαρμογή του ΓΕΣΥ.
2. Οποιοσδήποτε υφιστάμενες συμβατικές ή/και κανονιστικές υποχρεώσεις των οικείων οργανισμών και των αρχών τοπικής αυτοδιοίκησης για ιατροφαρμακευτική περίθαλψη προς το προσωπικό τους οι οποίες δεν καλύπτονται από το ΓΕΣΥ δύναται να συνεχίσουν να παρέχονται μέσω μετεξέλιξης των υφιστάμενων Ταμείων Υγείας σε Ταμεία Συμπληρωματικών Παροχών ή άλλων διεργασιών, μετά από σχετική συμφωνία μεταξύ των διοικήσεων των οργανισμών και εκπροσώπων των εργοδοτούμενων.

Περαιτέρω, σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία και στη βάση των πιο πάνω, το διοικητικό συμβούλιο της ΑΝΑΔ αποφάσισε να τερματίσει τη λειτουργία του ΣΣΙΠ και να ιδρύσει το Επικουρικό Ταμείο Υγείας Προσωπικού (ΕΤΥΠ) ΑΝΑΔ, με εσωτερικούς κανονισμούς τους οποίους εκδίδει η ΑΝΑΔ, μετά από σχετική συμφωνία μεταξύ της ΑΝΑΔ και των συνδικαλιστικών οργανώσεων που εκπροσωπούν τους υπαλλήλους της. Το εν λόγω ταμείο, σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, αποτελεί μετεξέλιξη του ΣΣΙΠ, του οποίου τα αποθέματα και οποιοσδήποτε εισφορές απορρέουν από σχετικές συλλογικές συμβάσεις θα μεταφερθούν στο ΕΤΥΠ μετά από οικονομικό έλεγχο.

Στο πλαίσιο της συζήτησης των υπό αναφορά κανονισμών στην επιτροπή, η εκπρόσωπος της ΑΝΑΔ ανέφερε ότι η προτεινόμενη κατάργηση του ΣΣΙΠ κρίνεται αναγκαία, ώστε να καταστεί δυνατή η λειτουργία του ΕΤΥΠ και ως εκ τούτου να προσαρμοστεί το παρεχόμενο σχέδιο συμπληρωματικής ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης στα νέα δεδομένα, όπως αυτά έχουν διαμορφωθεί λόγω της εφαρμογής του ΓΕΣΥ. Περαιτέρω, η ίδια εκπρόσωπος ενημέρωσε την επιτροπή ότι το ΕΤΥΠ συμπληρωματικά θα καλύπτει ιατροφαρμακευτική περίθαλψη προς το προσωπικό της ΑΝΑΔ η οποία δεν καλύπτεται από το ΓΕΣΥ και ότι το ποσοστό εισφοράς της ΑΝΑΔ στο ΕΤΥΠ θα ανέρχεται στο 3%.

Οι εκπρόσωποι της Παγκύπριας Συντεχνίας «Ισότητα», καθώς και των εργοδοτικών οργανώσεων ΟΕΒ, ΚΕΒΕ και ΓΣ ΠΟΒΕΚ συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των προτεινόμενων κανονισμών.

Στο πλαίσιο της περαιτέρω συζήτησης των υπό εξέταση κανονισμών, την επιτροπή απασχόλησαν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Κατά πόσο η απόφαση του διοικητικού συμβουλίου της ΑΝΑΔ για κατάργηση του ΣΣΙΠ και ίδρυση του ΕΤΥΠ ευθυγραμμίζεται με:
 - α. αντίστοιχες πρόνοιες οι οποίες περιλαμβάνονται στους προϋπολογισμούς της Αρχής Ψηφιακής Ασφάλειας, του Γραφείου Επιτρόπου Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομείων,

του Κυπριακού Οργανισμού Αγροτικών Πληρωμών, του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης, του Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης, του Πανεπιστημίου Κύπρου, του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου, του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου και του Οργανισμού Νεολαίας, ώστε για το έτος 2023 να μη διενεργείται ουδεμία δαπάνη για σκοπούς κάλυψης της συνεισφοράς του εργοδότη σε ιδιωτική ασφαλιστική εταιρεία για την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη εργοδοτούμενων στους εν λόγω οργανισμούς άμα τη λήξει των υφιστάμενων συμβατικών υποχρεώσεων, και

- β. σχετικές αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου αναφορικά με τη λειτουργία αντίστοιχων σχεδίων συμπληρωματικής ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης σε άλλους οργανισμούς του ευρύτερου δημόσιου τομέα στο πλαίσιο της εφαρμογής του ΓΕΣΥ.
2. Η σκοπιμότητα της απόφασης του διοικητικού συμβουλίου της ΑΝΑΔ να θέσει σε λειτουργία το ΕΤΥΠ με εσωτερικούς κανονισμούς και με όχι με κανονισμούς των οποίων απαιτείται η κατάθεση στη Βουλή και η έγκρισή τους από αυτήν. Επιστημάνθηκε συναφώς ότι, σύμφωνα με σχετική διάταξη του περί Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Νόμου, θέματα ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης του προσωπικού ρυθμίζονται με κανονισμούς.

Σχολιάζοντας τους πιο πάνω προβληματισμούς και θέσεις των μελών της επιτροπής, οι εκπρόσωποι της ΑΝΑΔ μεταξύ άλλων ανέφεραν τα ακόλουθα:

1. Οι όροι λειτουργίας του ΕΤΥΠ συνάδουν με τις σχετικές αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου για τη λειτουργία σχεδίων συμπληρωματικής ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης στο πλαίσιο της εφαρμογής του ΓΕΣΥ. Περαιτέρω, οι εν λόγω όροι δεν επιτρέπουν τη διενέργεια οποιασδήποτε δαπάνης για σκοπούς κάλυψης της συνεισφοράς της ΑΝΑΔ σε ιδιωτική ασφαλιστική εταιρεία για την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη των εργοδοτούμενων της και ως εκ τούτου ευθυγραμμίζονται με τη σχετική απαγόρευση που προβλέπεται στους προϋπολογισμούς ορισμένων άλλων νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου για το έτος 2023.
2. Το διοικητικό συμβούλιο της ΑΝΑΔ αποφάσισε με τη σύμφωνη γνώμη των συνδικαλιστικών οργανώσεων τη ρύθμιση της ίδρυσης και λειτουργίας του ΕΤΥΠ με την έκδοση εσωτερικών κανονισμών, προκειμένου αυτό να τεθεί σε λειτουργία χωρίς καθυστέρηση. Συναφώς, σύμφωνα με τους ίδιους, με την έκδοση εσωτερικών κανονισμών διασφαλίζεται η ευελιξία της λειτουργίας του ταμείου, κυρίως σε περίπτωση που κρίνεται αναγκαία για οποιοδήποτε λόγο η αναπροσαρμογή των όρων λειτουργίας του, η οποία σε κάθε περίπτωση θα πραγματοποιείται μετά από διαβούλευση με τις συνδικαλιστικές οργανώσεις.

Σημειώνεται ότι η ΑΝΑΔ κατέθεσε στην επιτροπή υπόμνημα, ημερομηνίας 19 Ιουνίου 2023, στο οποίο επισυνάπτονται η έγγραφη συμφωνία μεταξύ της ΑΝΑΔ και των συνδικαλιστικών οργανώσεων που εκπροσωπούν τους υπαλλήλους της για την ίδρυση του ΕΤΥΠ ΑΝΑΔ, καθώς και οι εσωτερικοί κανονισμοί με τους οποίους ρυθμίζονται οι όροι λειτουργίας του εν λόγω ταμείου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της και αφού προέβη στις απαραίτητες νομοτεχνικές βελτιώσεις, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των προνοιών των προτεινόμενων κανονισμών στο στάδιο της συζήτησής τους από την ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές, ομιλήτριες επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Προχωράμε με την έγκριση των κανονισμών.

Ψηφίζουμε, παρακαλώ, για τους κανονισμούς και ανακοινώστε τα αποτελέσματα, μόλις διαμορφωθούν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα. Υπέρ σαράντα. Ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, οι κανονισμοί εγκρίνονται ομόφωνα.

Το υπ' αριθμόν 51 θέμα πιλοφορείται «Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Λειτουργία, Συντήρηση και Έλεγχος Ανελκυστήρων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2022».

Παρακαλώ, τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση των περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Λειτουργία, Συντήρηση και Έλεγχος Ανελκυστήρων) Κανονισμών, ώστε να εκσυγχρονιστεί το υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο που διέπει τη λειτουργία, τη συντήρηση και τον έλεγχο ανελκυστήρων.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για τους κανονισμούς «Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Λειτουργία, Συντήρηση και Έλεγχος Ανελκυστήρων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2022»

Παρόντες:

Αντρέας Καυκαλιάς, πρόεδρος	Δημήτρης Δημητρίου
Χρίστος Χριστόφιας	Σωτήρης Ιωάννου
Φωτεινή Τσιρίδου	Μαρίνος Μουσιούπτας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε πέντε συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 9 και 30 Μαΐου, στις 13 και 27 Ιουνίου και στις 11 Ιουλίου 2023. Στο πλαίσιο της εξέτασης των κανονισμών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας του ίδιου υπουργείου, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, του Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου (ΕΤΕΚ), του Παγκύπριου Συνδέσμου Εγκαταστατών, Προμηθευτών και Συντηρητών Ανελκυστήρων, των συνδικαλιστικών οργανώσεων «Παγκύπρια Εργατική Ομοσπονδία» (ΠΕΟ), «Παγκύπρια Ομοσπονδία Ανεξαρτήτων Συνδικαλιστικών Οργανώσεων» (ΠΟΑΣΟ) και «Παγκύπρια Συντεχνία “Ισότητα”», καθώς και των εργοδοτικών οργανώσεων «Ομοσπονδία Εργοδοτών και Βιομηχάνων» (ΟΕΒ) και «Κυπριακό Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο» (ΚΕΒΕ).

Ο Σύνδεσμος Ασφάλειας και Υγείας Κύπρου, οι συνδικαλιστικές οργανώσεις «Συνομοσπονδία Εργαζομένων Κύπρου» (ΣΕΚ), «Δημοκρατική Εργατική Ομοσπονδία Κύπρου» (ΔΕΟΚ), «Παγκύπρια Συντεχνία Δημοσίων Υπαλλήλων» (ΠΑΣΥΔΥ) και «Ανεξάρτητη Συντεχνία Δημοσίων Υπαλλήλων Κύπρου» (ΑΣΔΥΚ), καθώς και η εργοδοτική οργάνωση «Γενική Συνομοσπονδία Παγκύπριων Οργανώσεων Βιοτεχνών Επαγγελματιών Καταστηματαρχών» (ΓΣ ΠΟΒΕΚ), παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στις συνεδρίες της επιτροπής.

Σημειώνεται ωστόσο ότι ο Σύνδεσμος Ασφάλειας και Υγείας Κύπρου και η ΠΑΣΥΔΥ απέστειλαν στην επιτροπή γραπτά υπομνήματα, με τα οποία εξέφρασαν τη συμφωνία τους με τους σκοπούς και επιδιώξεις των κανονισμών.

Σημειώνεται περαιτέρω ότι στο στάδιο της εξέτασης των κανονισμών παρευρέθηκαν επίσης τα μέλη της επιτροπής κ. Γιώργος Κουκουμάς, Ονούφριος Κουλλά, Πανίκος Λεωνίδου, Χρίστος Σενέκης και Ανδρέας Αποστόλου.

Σκοπός των κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 38 του περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Νόμου, είναι η τροποποίηση των περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Λειτουργία, Συντήρηση και Έλεγχος Ανελκυστήρων) Κανονισμών, ώστε να εκσυγχρονιστεί το υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο που διέπει τη λειτουργία, τη συντήρηση και τον έλεγχο ανελκυστήρων.

Ειδικότερα, με τις πρόνοιες των κανονισμών, όπως αυτοί έχουν αρχικά κατατεθεί, μεταξύ άλλων:

1. βελτιώνονται και εκσυγχρονίζονται οι ορισμοί των όρων «ανελκυστήρας», «ιδιοκτήτης ανελκυστήρα», «ιδιωτικής χρήσης ανελκυστήρας», «κατασκευαστικά στοιχεία ασφάλειας», «κοινοποιημένος οργανισμός», «σημαντικές μετατροπές» και «συντήρηση ανελκυστήρα»,
2. διασαφηνίζεται το πεδίο εφαρμογής των κανονισμών, ώστε από αυτό να εξαιρούνται ρητά ανυψωτικά μηχανήματα για την ανύψωση προσώπων ή/και αντικειμένων με συγκεκριμένες προδιαγραφές που καθορίζονται στις πρόνοιες των κανονισμών,
3. διασαφηνίζονται οι εξουσίες των αρχιεπιθεωρητών αναφορικά με τις εξαιρέσεις που δύναται να παρέχουν από την εφαρμογή τεχνικών απαιτήσεων ασφάλειας σε εγκατεστημένους ανελκυστήρες,
4. διασαφηνίζονται τα καθήκοντα και οι υποχρεώσεις ιδιοκτήτη ανελκυστήρα, καθώς και οι αρμοδιότητες του εξουσιοδοτημένου ελεγκτή ανελκυστήρων και του συντηρητή ανελκυστήρων,
5. διευρύνεται το υφιστάμενο πλαίσιο επιβολής κυρώσεων για παραβάσεις των προνοιών των κανονισμών,
6. εισάγεται πρόνοια σύμφωνα με την οποία οποιαδήποτε οικονομική διαφορά μεταξύ ιδιοκτήτη ανελκυστήρα και συντηρητή ανελκυστήρα ή ιδιοκτήτη ανελκυστήρα και εξουσιοδοτημένου ελεγκτή ανελκυστήρων αναφορικά με εργασίες που εμπíπτον στο πεδίο εφαρμογής των κανονισμών επιλύεται ως αστική διαφορά και η ύπαρξη τέτοιας διαφοράς δεν αποτελεί εμπόδιο στη διενέργεια οποιωνδήποτε ελέγχων απορρέουν από τις πρόνοιες των κανονισμών που διασφαλίζουν την ασφαλή χρήση των

ανελκυστήρων,

7. διευρύνεται το πλαίσιο των τεχνικών απαιτήσεων ασφαλείας που πρέπει να πληρούν οι εγκατεστημένοι ανελκυστήρες, καθώς και των απαιτούμενων κριτηρίων και προσόντων για την έγκριση εξουσιοδοτημένων ελεγκτών ανελκυστήρων και συντηρητών ανελκυστήρων και
8. μειώνεται το ετήσιο τέλος άσκησης του επαγγέλματος του εξουσιοδοτημένου ελεγκτή ανελκυστήρων και του επαγγέλματος του συντηρητή ανελκυστήρων από πεντακόσια ευρώ (€500) σε τετρακόσια ευρώ (€400).

Σημειώνεται ότι η επιτροπή, για λόγους που προκύπτουν από τη σημασία και τους σκοπούς των προτεινόμενων νομοθετικών ρυθμίσεων, έκρινε σκόπιμη την κατά προτεραιότητα συζήτηση των κανονισμών σύμφωνα με τις πρόνοιες του Κανονισμού 40Α του Κανονισμού της Βουλής. Ειδικότερα, για τη συζήτηση των κανονισμών ακολουθήθηκε η προβλεπόμενη διαδικασία συζήτησης όσον αφορά τα προνοούμενα στον Κανονισμό της Βουλής στάδια συζήτησης, αλλά για σκοπούς επίστευσης της όλης διαδικασίας τα εν λόγω στάδια έχουν συμπυκνωθεί.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και συνοδεύουν τους κανονισμούς, με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις επιτυγχάνεται η περαιτέρω αναβάθμιση του επιπέδου ασφαλείας των ήδη εγκατεστημένων ανελκυστήρων μέσα από δέσμη πρόσθετων τεχνικών απαιτήσεων που εισάγονται και που μεταξύ άλλων αφορούν στην προστασία από τους ηλεκτρολογικούς κινδύνους από τα κομβία, την προστασία από πτώση αντικειμένων στο φρεάτιο και την ασφαλή πρόσβαση στο φρεάτιο.

Στο πλαίσιο της εξέτασης των κανονισμών ο εκπρόσωπος του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ανέφερε ότι οι προτεινόμενες ρυθμίσεις κρίνονται αναγκαίες, ώστε να διορθωθούν κενά και αδυναμίες που εντοπίστηκαν στο πλαίσιο εφαρμογής των υφιστάμενων κανονισμών. Όπως συναφώς σημειώθηκε, από την έναρξη της ισχύος των βασικών κανονισμών η διεξαγωγή των σχετικών τεχνικών ελέγχων ανατέθηκε σε προσοντούχα πρόσωπα του ιδιωτικού τομέα υπό την εποπτεία του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας.

Ο εκπρόσωπος του ΕΤΕΚ υποστήριξε ότι το επίπεδο της εξειδικευμένης εργασιακής πείρας που απαιτείται για την έγκριση εξουσιοδοτημένου ελεγκτή ανελκυστήρων ενδεχομένως να είναι υπέρμετρα υψηλό και να αποκλείει προσοντούχα πρόσωπα τα οποία δεν κατέχουν την απαιτούμενη εργασιακή πείρα, αλλά είναι επαρκώς καταρτισμένα στον τομέα της μηχανικής επιστήμης.

Οι εκπρόσωποι των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ, ΠΟΑΣΟ και «Παγκύπρια Συντεχνία "Ισότητα"» συμφώνησαν με τους σκοπούς και επιδιώξεις των προτεινόμενων ρυθμίσεων, καθώς αυτές θα συμβάλουν στην ενίσχυση του πλαισίου που διέπει την ασφαλή λειτουργία των ανελκυστήρων.

Ο εκπρόσωπος του Παγκύπριου Συνδέσμου Εγκαταστατών, Προμηθευτών και Συντηρητών Ανελκυστήρων επίσης συμφώνησε με τη φιλοσοφία των κανονισμών, ωστόσο επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των προνοιών τους, καθώς ορισμένες εξ αυτών χρήζουν διευκρινίσεων, και για τον σκοπό αυτό επισήμανε την ανάγκη διαβούλευσης του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας με τον εν λόγω σύνδεσμο πριν από την ολοκλήρωση της συζήτησης των κανονισμών ενώπιόν της επιτροπής.

Η επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω, ζήτησε από το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας να επανεξετάσει τις πρόνοιες των κανονισμών κατόπιν διαβούλευσης με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς και ακολουθώντας να ενημερώσει σχετικά την επιτροπή. Ως εκ τούτου, το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, σε συνεννόηση με τη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, επανεξέτασε τις πρόνοιες των κανονισμών και προέβη σε αναθεώρηση του κειμένου αυτών, το οποίο έθεσε ενώπιον της επιτροπής για ολοκλήρωση της συζήτησης. Με το αναθεωρημένο κείμενο των κανονισμών επέρχονται στο αρχικό κείμενο των κανονισμών μεταξύ άλλων οι ακόλουθες τροποποιήσεις:

1. Το ανώτατο χρονικό διάστημα το οποίο ο εξουσιοδοτημένος ελεγκτής ανελκυστήρων καθορίζει για τη διεξαγωγή επανελέγχου ανελκυστήρα, προκειμένου να ολοκληρωθούν οι εργασίες για αντιμετώπιση διαπιστωθεισών βλαβών, ελλείψεων ή δυσλειτουργιών, μειώνεται από δώδεκα (12) μήνες σε εννέα (9) μήνες. Η ρύθμιση αυτή αφορά περιπτώσεις βλαβών, ελλείψεων ή δυσλειτουργιών, για τις οποίες ο εξουσιοδοτημένος ελεγκτής ανελκυστήρων κρίνει ότι δεν επιβάλλεται η διακοπή της λειτουργίας του ανελκυστήρα.
2. Προστίθεται πρόνοια, ώστε, αφότου ο ιδιοκτήτης ανελκυστήρα ολοκληρώσει τις εργασίες για αντιμετώπιση των διαπιστωθεισών από τον εξουσιοδοτημένο ελεγκτή ανελκυστήρων βλαβών, ελλείψεων ή δυσλειτουργιών του ανελκυστήρα, το χρονικό διάστημα των είκοσι τεσσάρων (24) μηνών που καθορίζεται στους κανονισμούς για τον επόμενο έλεγχο να αρχίζει από την ημερομηνία κατά την οποία ο εξουσιοδοτημένος ελεγκτής ανελκυστήρων εκδίδει τη σχετική έκθεση ελέγχου του ανελκυστήρα και τη σήμανση «ΕΛΕΓΧΟΣ ΑΝΕΛΚΥΣΤΗΡΑ: ΕΠΙΤΥΧΗΣ».

Στο πλαίσιο της εξέτασης του αναθεωρημένου κειμένου των κανονισμών ο εκπρόσωπος του Τμήματος

Επιθεώρησης Εργασίας ενημέρωσε την επιτροπή ότι το τμήμα, αφού διεξήγαγε εκ νέου διαβούλευση με τους εμπλεκόμενους φορείς, προχώρησε στην κατάθεση αναθεωρημένου κειμένου των κανονισμών. Περαιτέρω, ο ίδιος διευκρίνισε ότι οι τροποποιήσεις που ενσωματώθηκαν στο αναθεωρημένο κείμενο των κανονισμών βελτιώνουν επιμέρους πρόνοιες του αρχικού κειμένου των κανονισμών και αυτές επήλθαν με τη σύμφωνη γνώμη του Παγκύπριου Συνδέσμου Εγκαταστατών, Προμηθευτών και Συντηρητών Ανελκυστήρων, ενώ δεν αλλοιώνουν τη φιλοσοφία των κανονισμών όπως αυτοί αρχικά έχουν κατατεθεί.

Ο εκπρόσωπος της εργοδοτικής οργάνωσης ΟΕΒ συμφώνησε με την προτεινόμενη ενίσχυση του πλαισίου που διέπει τους ελέγχους για την ασφαλή λειτουργία των ανελκυστήρων, ωστόσο εξέφρασε επιφυλάξεις αναφορικά με επιμέρους πρόνοιες των κανονισμών, οι οποίες αφορούν στα ακόλουθα:

1. Το τέλος των €500 για την εξέταση αίτησης προσώπου για την έγκρισή του ως εξουσιοδοτημένου ελεγκτή ανελκυστήρα ή συντηρητή ανελκυστήρα, καθώς και το ετήσιο τέλος, όπως αυτό προτείνεται ελαφρώς μειωμένο στο αναθεωρημένο κείμενο των κανονισμών για την άσκηση των σχετικών καθηκόντων, πρέπει να μειωθούν, καθώς κρίνονται ως ιδιαίτερα υψηλά συγκριτικά με αντίστοιχα τέλη που επιβάλλονται από το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας για την άσκηση συναφών επαγγελματών.
2. Η προτεινόμενη απαίτηση για κάθε εξουσιοδοτημένο ελεγκτή ανελκυστήρα και συντηρητή ανελκυστήρα να εργοδοτεί προσωπικό με όρους πλήρους απασχόλησης κρίνεται ως καταχρηστική, καθότι αποτελεί εργασιακό ζήτημα το οποίο εκφεύγει του πεδίου εφαρμογής των κανονισμών.
3. Η προτεινόμενη απαίτηση για κάθε συντηρητή ανελκυστήρα να εργοδοτεί κατ' ελάχιστον δύο άτομα με πλήρη απασχόληση κρίνεται ότι πρέπει να διαγραφεί, καθότι ο εκάστοτε εργοδότης πρέπει να διατηρεί το δικαίωμα να εργοδοτεί τον αριθμό προσωπικού που ο ίδιος κρίνει αναγκαίο.
4. Το επίπεδο των προσόντων που απαιτείται για την έγκριση εξουσιοδοτημένου ελεγκτή ανελκυστήρων και συντηρητή ανελκυστήρα πρέπει να επανεξεταστεί, καθώς αυτό κρίνεται ως υπέρμετρα υψηλό και ενδεχομένως να είναι περιοριστικό για την είσοδο νέων επαγγελματιών στον τομέα του ελέγχου και της συντήρησης ανελκυστήρων.

Ο εκπρόσωπος του Παγκύπριου Συνδέσμου Εγκαταστατών, Προμηθευτών και Συντηρητών Ανελκυστήρων συμφώνησε με τους σκοπούς και επιδιώξεις του αναθεωρημένου κειμένου των κανονισμών.

Ο εκπρόσωπος του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, σχολιάζοντας τους πιο πάνω προβληματισμούς και θέσεις της ΟΕΒ, μεταξύ άλλων ανέφερε τα ακόλουθα:

1. Το ύψος των προτεινόμενων τελών έχει καθοριστεί με βάση το σχετικό διοικητικό κόστος και έχει εγκριθεί από την αρμόδια Τεχνική Επιτροπή Καθορισμού και Αναθεώρησης Τελών.
2. Η προτεινόμενη απαίτηση για κάθε εξουσιοδοτημένο ελεγκτή ανελκυστήρα και συντηρητή ανελκυστήρα να εργοδοτεί προσωπικό με όρους πλήρους απασχόλησης, καθώς και η προτεινόμενη απαίτηση για κάθε συντηρητή ανελκυστήρα να εργοδοτεί κατ' ελάχιστον δύο άτομα κρίνονται απαραίτητες, προκειμένου να διασφαλίζεται η εκτέλεση των καθηκόντων τους και η διενέργεια των σχετικών ελέγχων των ανελκυστήρων με επάρκεια και ασφάλεια.
3. Το επίπεδο των προσόντων που απαιτείται για την έγκριση εξουσιοδοτημένου ελεγκτή ανελκυστήρων και συντηρητή ανελκυστήρα είναι ανάλογο προς τα σχετικά καθήκοντα που ασκούν, προκειμένου να διασφαλίζεται η ασφαλής λειτουργία των ανελκυστήρων. Συναφώς, υποστήριξε ότι η προτεινόμενη διαρκής επιμόρφωση και εκπαίδευση των πιο πάνω αναφερόμενων επαγγελματιών είναι απαραίτητη, προκειμένου η κατάρτισή τους να συμβαδίζει με την εξέλιξη της τεχνολογίας στον τομέα των ανελκυστήρων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της και αφού προέβη στις απαραίτητες νομοτεχνικές βελτιώσεις, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των προνοιών των κανονισμών κατά τη συζήτησή τους ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές, ομιλήτριες επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Προχωράμε τώρα με την έγκριση των κανονισμών.

Ψηφίζουμε και ανακοινώστε τα αποτελέσματα, μόλις διαμορφωθούν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα έξι. Υπέρ σαράντα πέντε και μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα πέντε ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και μία αποχή, οι κανονισμοί εγκρίνονται*.

Το υπ' αριθμόν 52 θέμα τιτλοφορείται «Ο περί Μεταβίβασης και Υποθηκείσεως Ακινήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 2023». Είναι πρόταση νόμου των κ. Νίκου Γεωργίου, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου, Πανίκου Λεωνίδου, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού, και Κωστή Ευσταθίου, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας.

Παρακαλώ, τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του περί Μεταβίβασης και Υποθηκείσεως Ακινήτων Νόμου, ώστε η παρεχόμενη στους καλούμενους «εγκλωβισμένους αγοραστές» προστασία να επεκταθεί και στους αγοραστές που καταθέτουν σύμβαση πώλησης στο αρμόδιο επαρχιακό κτηματολογικό γραφείο δυνάμει διατάγματος δικαστηρίου εκδοθέντος κατόπιν υποβολής σχετικής αίτησης, νοουμένου ότι αυτή έχει κατατεθεί στο αρμόδιο επαρχιακό δικαστήριο εντός του χρονικού διαστήματος που αρχίζει από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος των προτεινόμενων ρυθμίσεων μέχρι και την 31^η Δεκεμβρίου 2024.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως για την πρόταση νόμου «Ο περί Μεταβίβασης και Υποθηκείσεως Ακινήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 2023»

Παρόντες:

Νίκος Τορναρίτης, πρόεδρος	Ανδρέας Πασιουρτίδης
Φωτεινή Τσιρίδου	Γιώργος Κουκουμάς
Νίκος Γεωργίου	Πανίκος Λεωνίδου
Άριστος Δαμιανού	Κωστής Ευσταθίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από τους κ. Νίκο Γεωργίου, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου, Πανίκο Λεωνίδου, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού, και Κωστή Ευσταθίου, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας, σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 5 Ιουλίου 2023. Στην εν λόγω συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της εκπρόσωποι του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας του Υπουργείου Εσωτερικών και ο πρόεδρος του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου. Η Αρχιπρωτοκollητής και η Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στη συνεδρία της επιτροπής.

Σημειώνεται ότι η επιτροπή, για λόγους που προκύπτουν από τη σημασία και τους σκοπούς των προτεινόμενων νομοθετικών ρυθμίσεων, έκρινε σκόπιμη την κατά προτεραιότητα συζήτηση της πρότασης νόμου σύμφωνα με τις πρόνοιες του Κανονισμού 40Α του Κανονισμού της Βουλής των Αντιπροσώπων. Ειδικότερα, για τη συζήτηση της πρότασης νόμου ολοκληρώθηκε η προβλεπόμενη διαδικασία συζήτησης όσον αφορά τα προνοούμενα στον Κανονισμό της Βουλής στάδια συζήτησης, αλλά για επίσπευση της διαδικασίας τα εν λόγω στάδια έχουν συμπυχθεί.

Σκοπός της πρότασης νόμου ως αυτή αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή είναι η τροποποίηση του περί Μεταβίβασης και Υποθηκείσεως Ακινήτων Νόμου, ώστε η παρεχόμενη στους καλούμενους «εγκλωβισμένους αγοραστές» προστασία να επεκταθεί και στους αγοραστές που καταθέτουν σύμβαση πώλησης στο αρμόδιο επαρχιακό κτηματολογικό γραφείο δυνάμει διατάγματος δικαστηρίου εκδοθέντος κατόπιν υποβολής σχετικής αίτησης, νοουμένου ότι αυτή έχει κατατεθεί στο αρμόδιο επαρχιακό δικαστήριο εντός του χρονικού διαστήματος που αρχίζει από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος των προτεινόμενων ρυθμίσεων μέχρι και την 31^η Δεκεμβρίου 2023.

Σημειώνεται ότι σύμφωνα με τις διατάξεις της υπό τροποποίηση βασικής νομοθεσίας «εγκλωβισμένοι αγοραστές» καλούνται τα πρόσωπα τα οποία, παρ' όλο που έχουν προβεί σε αγορά ακίνητης ιδιοκτησίας από επιχειρηματίες ανάπτυξης γης και έχουν εκπληρώσει στο ακέραιο και/ή σε πολύ μεγάλο βαθμό όλες τις συμβατικές τους υποχρεώσεις έναντι του πωλητή/επιχειρηματία, δεν έχουν επιτύχει τη μεταβίβαση της αγορασθείσας ακίνητης ιδιοκτησίας επ' ονόματί τους.

Όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς οι οποίοι παρευρέθηκαν στη συνεδρία της επιτροπής συμφώνησαν με τους

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΕΛΑΜ, ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα, ΔΗΠΑ-Συνεργασία, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, μεμονωμένος σοσιαλιστής βουλευτής.

Αποχή: Ανεξάρτητος βουλευτής.

σκοπούς και τις επιδιώξεις των προτεινόμενων ρυθμίσεων.

Στο πλαίσιο της συζήτησης της υπό αναφορά πρότασης νόμου η επιτροπή, με τη σύμφωνη γνώμη του εκπροσώπου του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, αποφάσισε όπως τροποποιήσει τις προτεινόμενες ρυθμίσεις, ώστε η παρεχόμενη σύμφωνα με τα πιο πάνω προστασία να παρέχεται μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2024, αντί μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2023 που προτείνεται στην πρόταση νόμου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στην ολομέλεια του σώματος την ψήφιση της πρότασης νόμου σε νόμο ως αυτή διαμορφώθηκε σύμφωνα με τα πιο πάνω.

Σημειώνεται ότι σε περίπτωση ψήφισης της πρότασης νόμου σε νόμο θα τροποποιηθεί ο τίτλος της, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκείσεως Ακινήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2023».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Σιζόπουλε, για αναβολή;

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Όχι, δεν είναι για αναβολή.

Απλώς, είναι μία διευκρίνιση που θα ήθελα, γιατί σε αυτή την περίπτωση με τους εγκλωβισμένους αγοραστές εκτός από το θέμα του διατάγματος του δικαστηρίου, για να μπορέσουν να κατοχυρώσουν την αγορά του συγκεκριμένου ακινήτου, υπάρχει και το θέμα ενδεχομένως του εκχωρητηρίου εγγράφου, το οποίο μπορεί να παραχωρήσει ο πωλητής προς τον αγοραστή. Και θα ήθελα να πληροφορηθώ, γιατί εγώ δεν είμαι νομικός, γι' αυτή την περίπτωση εάν και κατά πόσο με αυτή τη διαδικασία καλύπτεται ή πρέπει να συμπεριληφθεί και το συγκεκριμένο εκχωρητήριο μέσα στις συγκεκριμένες προδιαγραφές, για να μπορεί να υπάρχει κατοχύρωση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Ο κ. Ευσταθίου.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Μετά την υποβολή της πρότασης παρουσιάστηκε στο γραφείο μου μια περίπτωση η οποία και περιγράφει πλήρως την κατάσταση πραγμάτων που υπάρχει σε αυτό τον τομέα των εγκλωβισμένων αγοραστών. Μια κυρία αγόρασε ένα διαμέρισμα σε ανεγειρόμενο μικρό χωριό αναπτύξεως εκεί στο Παραλίμνι και όχι μόνο ο πωλητής δεν προχώρησε στην έκδοση τίτλων, αφού τον εξόφλησε βεβαίως, αλλά έλαβε επιστολή η ίδια ως ενδιαφερόμενο μέρος τύπου «Θ» και «Ι» για εκποίηση του ακινήτου της, διότι ο πωλητής δεν εξόφλησε, δεν συμμορφώθηκε προς τις υποχρεώσεις του. Αυτή είναι μια κλασική περίπτωση, κατά την οποία ακόμα και σήμερα ή ακόμα και μετά από έναν μήνα και δύο μήνες πιθανόν άνθρωποι οι οποίοι εμπιστεύτηκαν τα χρήματά τους και αγόρασαν και νομίζουν ή αναμένουν έκδοση τίτλων να βρεθούν στην ίδια θέση. Γι' αυτό άλλωστε και η πρόταση.

Ακόμα και σε περιπτώσεις πωλητηρίου ή εκχωρητηρίου εγγράφου το ίδιο συμβαίνει, γιατί είναι και αυτή μια δέσμευση η οποία αποκτά μία... Μπορεί να λειτουργήσει ως απαρχή της διαδικασίας εκτέλεσης μιας συμφωνίας με την κατάθεσή της στο Κτηματολόγιο. Όλα αυτά τα προβλήματα δεν θα υπήρχαν, αν υπήρχαν συνεπείς πωλητές ή εκχωρητές δικαιωμάτων.

Υπ' αυτή την έννοια, η πρόταση σκοπεύει στο να δώσει την ευκαιρία σε όλους όσοι βρίσκονται σε αυτή τη δύσκολη θέση, για να μπορέσουν να ανταπεξέλθουν των δυσκολιών, με μία δέσμευση εκ μέρους μας: Πρέπει να προτρέψουμε τον κόσμο! Να τον προτρέψουμε και από το βήμα εδώ, αλλά και μέσω ανακοίνωσης να παν να ρωτήσουν πού βρίσκονται τα διαμερίσματα, τα σπίτια, τα οικόπεδα που έχουν αγοράσει, που περιμένουν ακόμα για δεκαετίες πολλοί απ' αυτούς να προχωρήσουν στην έκδοση τίτλου, που δεν εκδίδεται, γιατί ακριβώς ο πωλητής για λόγους δικούς του είναι καταχρεωμένος, δεν έχει συμμορφωθεί, δεν έχει πληρώσει ή είναι...

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ κι εγώ.

Ο κ. Λεωνίδου.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε,

Το φαινόμενο αυτό, των εγκλωβισμένων αγοραστών, νομίζω είναι γνωστό σε όλους. Και αυτή, αλλά και

η περασμένη Βουλή προσπάθησε κατ' επανάληψη να βρει τρόπους αντιμετώπισης συνολικά αυτού του προβλήματος. Δυστυχώς, μέχρι σήμερα δεν έχει εξευρεθεί η πλήρης διευθέτηση ή ρύθμιση όλων των περιπτώσεων, γιατί είναι ποικίλα τα προβλήματα, δεν είναι όλα ομοειδή και άρα η αντιμετώπιση θα είναι ενιαία. Το ένα πρόβλημα είναι αυτό.

Έχει ρωτήσει κάτι ο κ. Σιζόπουλος προηγουμένως όσον αφορά τους εκχωρητές. Δεν είναι σε αυτό το άρθρο που ρυθμίζεται, απ' ό,τι θυμάμαι έτσι εκ του προχείρου, αλλά το έχουμε ήδη ρυθμίσει, κύριε Σιζόπουλε, με άλλη διάταξη, με δική μου πρωτοβουλία, με δική μου πρόταση, η οποία ψηφίστηκε από τη Βουλή στην περασμένη θητεία. Νομίζω ότι εν' λυμένο το πρόβλημα των εκχωρητών, αλλά, αν χρειάζεται, πολύ σύντομα να το δούμε, να το ξανασυζητήσουμε και, αν είναι κάτι το οποίο μπορεί να ρυθμιστεί με πρόταση νόμου, να το εξετάσουμε.

Το τρίτο σημείο που ήθελα να αναφέρω είναι ότι αυτή η πρόταση ουσιαστικά δίνει ακόμα ένα δικαίωμα σε όσους δεν έχουν προβεί σε αυτό το δικαίωμα. Δηλαδή προσπαθούμε να παρατείνουμε το δικαίωμα όσων δεν έχουν καταθέσει ή με τον άλφα ή βήτα τρόπο δεν μπόρεσαν να συμβληθούν σωστά με τους ιδιοκτήτες.

Επομένως, θα πρέπει να συμφωνήσω και με τον αγαπητό Κωστή για την έκκλησή του, ότι όλοι οι πολίτες πρέπει να είναι ιδιαίτερα προσεκτικοί, πρέπει να παρακολουθούν τις συμβατικές σχέσεις, να παρακολουθούν τις υποχρεώσεις που αναλαμβάνουν οι πωλητές, ούτως ώστε να μειώσουμε όσο το δυνατόν αυτά τα φαινόμενα των εγκλωβισμένων και να μη δημιουργούνται συνεχώς καινούργιοι εγκλωβισμένοι αγοραστάς.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Τον λόγο έχει τώρα ο κ. Δαμιανού.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε,

Να συγχαρούμε τους συναδέλφους για την πρωτοβουλία. Πρέπει να πω ότι στο παρελθόν κατ' επανάληψη είχαμε αναλάβει πρωτοβουλίες για ρύθμιση του γενικότερου ζητήματος, που είναι μία κοινωνική, αλλά και οικονομική μάστιγα, η οποία ταλανίζει δεκάδες χιλιάδες Κυπρίων, αλλά δυστυχώς και αρκετούς ξένους, μερικοί από τους οποίους έχουν οδηγήσει τη Δημοκρατία και στα δικαστήρια. Επομένως, κάθε ενέργεια για διατήρηση ζωντανής αυτής της δυνατότητας απεγκλωβισμού ακινήτων είναι καλοδεχούμενη.

Είναι δωρεάν η νομική συμβουλή, είναι καταφατική η απάντηση στο ερώτημα του κ. Σιζόπουλου. Από τη στιγμή που υπάρχει αγοραπωλητήριο, από το οποίο έλκει το εκχωρητήριο τη νομιμότητά του, γίνεται αποδεκτό. Άρα, είναι λυμένο με βάση άλλη πρόνοια του νόμου.

Όμως θέλω να πω τζαι το εξής, κυρία Πρόεδρε: Έχουμε εντοπίσει πολλές περιπτώσεις ανθρώπων που ακολουθούν τη νεομισμένη διαδικασία και προσκρούουν εν τέλει, ακόμα και όταν αρθούν οι περιορισμοί ή τα εμπόδια από τις τράπεζες, πλέον και από επενδυτικά ταμεία προκύπτουν παλιές αμαρτίες πολεοδομικές. Γι' αυτό δέσμευσή μας με τους συναδέλφους είναι να δούμε τη διάσταση τούτη. Ενδεχομένως για κάποιες μικρές παρατυπίες να χρήζει μελέτης το ενδεχόμενο μιας αμνηστίας, για κάποιες μικροπαραβάσεις. Για παράδειγμα, στη δικιά μου πολυκατοικία το πρόβλημα το οποίο εγκλώβισε την πολυκατοικία ήταν το ύψος του τοιχώματος που μπαίνει μέσα το κοντέινερ των σκουπιδιών, για να καταλάβετε, και αυτό παρεμπόδιζε την ολοκλήρωση της διαδικασίας. Άρα, θα είναι μία άσκηση την οποία πρέπει να δεσμευτούμε να κάνουμε μαζί με το Υπουργείο Εσωτερικών, για να αρθούν και τέτοιοι περιορισμοί, που δυσκολεύουν την τιτλοποίηση και μεταβίβαση επ' ονόματι των δικαιούχων.

Κατά τα άλλα, θα υπερψηφίσουμε και συγχαίρουμε τους συναδέλφους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Ο κ. Γεωργίου.

ΝΙΚΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε,

Κύριοι συναδέλφοι,

Σκοπός της πρότασης νόμου είναι η προστασία του αγοραστή και μόνο. Μία πρόταση που εξυπηρετεί τον σκοπό και το πνεύμα του βασικού νόμου. Στηρίζει εκείνο τον αγοραστή συμπολίτη μας που, είτε λόγω λάθους είτε εκ παραδρομής είτε ως θύμα κάποιων τρίτων, δεν κατέθεσε το πωλητήριο έγγραφο έγκαιρα, κατά τον ουσιαστικό χρόνο που συνομολογήθηκε στο αρμόδιο επαρχιακό κτηματολογικό γραφείο, και αφού βεβαίως

προηγουμένως σε μεγάλο βαθμό εξυπηρέτησε τις συμβατικές του υποχρεώσεις απέναντι στον πωλητή, είτε αυτός είναι ντιβέλοπερ είτε είναι δεύτερος ή τρίτος πωλητής. Αποτέλεσμα τούτου σήμερα είναι να κινδυνεύει να χάσει τόσο το ακίνητό του, αλλά και τα χρήματά του.

Η επέκταση της χρονικής προθεσμίας μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2024 είναι ένα σφιχτό χρονικό διάστημα, ακριβώς για να ενεργοποιήσει τον κόσμο να ενδιαφερθεί, έτσι ώστε να μην υπάρχει μια πλατιά και αόριστη προθεσμία, έτσι ώστε αυτά τα φαινόμενα να εκλείψουν, και θα δώσει το δικαίωμα σε εκατοντάδες αγοραστές και όχι μόνο να πράξουν τα δέοντα, να προσφύγουν στη δικαιοσύνη, να εκδώσουν τα σχετικά διατάγματα, με σκοπό τη μεταβίβαση του ακινήτου που είναι το αντικείμενο της σύμβασης και το οποίο πλήρωσαν επ' ονόματι του κάθε αγοραστή ξεχωριστά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηγιάννης.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Τελειώνουμε, κυρία Πρόεδρε.

Έχω μία παρατήρηση. Πραγματικά, σήμερα συζητήσαμε τρία θέματα μ' ένα κοινό χαρακτηριστικό, το περιουσιακό δικαίωμα.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Το δικαίωμα ιδιοκτησίας.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Η υπεράσπιση του δικαιώματος ιδιοκτησίας. Η μία περίπτωση είναι αυτή, η δεύτερη είναι τα τουρκοκυπριακά και η τρίτη, που ήταν πρώτη στη συζήτησή μας, αφορούσε τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια, κατ' επέκταση εκείνων των περιουσιακών δικαίωμα. Και εκείνο πλήττεται από ποιους; Από τον τρόπο λειτουργίας αυτής της πολιτείας! Και μένω μέχρι εδώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ και εγώ πολύ.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 44ΙΗ του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για τα άρθρα, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα, μόλις είναι έτοιμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα οχτώ. Τριάντα επτά ψήφοι υπέρ και ένας δεν έχει ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα επτά ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα εγκρίνονται ομόφωνα.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί Μεταβίβασης και Υποθηκείσεως Ακινήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2023».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για το σύνολο της πρότασης.

Αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα πέντε. Τριάντα πέντε ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα πέντε ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, η πρόταση νόμου ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε τώρα στο υπ' αριθμόν 53 θέμα, που τιτλοφορείται «Οι περί του Υπουργείου Υγείας, Διοίκηση - Διεύθυνση Νοσηλευτικών Υπηρεσιών - Θέση Λειτουργού Νοσηλευτικών Υπηρεσιών Α' (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2023».

Παρακαλώ να αναγνωστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Θέσπιση σχεδίου υπηρεσίας για τη νέα θέση Λειτουργού Νοσηλευτικών Υπηρεσιών Α', η οποία καθορίζεται ως θέση προαγωγής [Κλίμακα Α11(ii)], στο Υπουργείο Υγείας, Διοίκηση - Διεύθυνση Νοσηλευτικών Υπηρεσιών.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως για τους κανονισμούς «Οι περί του Υπουργείου Υγείας, Διοίκηση - Διεύθυνση Νοσηλευτικών Υπηρεσιών - Θέση Λειτουργού Νοσηλευτικών Υπηρεσιών Α' (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2023»

Παρόντες:

Νίκος Τορναρίτης, πρόεδρος

Ανδρέας Πασιουρτίδης

Φωτεινή Τσιρίδου

Γιώργος Κουκουμάς

Νίκος Γεωργίου

Πανίκος Λεωνίδου

Άριστος Δαμιανού

Κωστής Ευσταθίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς, οι οποίοι αφορούν σχέδια υπηρεσίας, σε συνεδρία της, η οποία πραγματοποιήθηκε στις 5 Ιουλίου 2023.

Σκοπός των προτεινόμενων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει των άρθρων 27 και 87 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου, είναι η θέσπιση σχεδίου υπηρεσίας για τη νέα θέση Λειτουργού Νοσηλευτικών Υπηρεσιών Α', η οποία καθορίζεται ως θέση προαγωγής [Κλίμακα Α11(ii)] στο Υπουργείο Υγείας, Διοίκηση - Διεύθυνση Νοσηλευτικών Υπηρεσιών.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από το Υπουργείο Υγείας, η θέσπιση του σχεδίου υπηρεσίας για την πιο πάνω θέση αποσκοπεί στην υλοποίηση του κρατικού προϋπολογισμού για το οικονομικό έτος 2023, δυνάμει των διατάξεων του οποίου δημιουργήθηκε η εν λόγω θέση. Περαιτέρω, η θέσπιση του εν λόγω σχεδίου υπηρεσίας αποσκοπεί στην εύρυθμη λειτουργία της Διεύθυνσης Νοσηλευτικών Υπηρεσιών.

Σημειώνεται ότι το προτεινόμενο σχέδιο υπηρεσίας συζητήθηκε και συμφωνήθηκε από την αρμόδια για σχέδια υπηρεσίας Υποεπιτροπή της Μικτής Επιτροπής Προσωπικού.

Συναφώς, επισημαίνεται ότι οι κανονισμοί σε πρώτο στάδιο εξετάστηκαν από την Υποεπιτροπή της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως για την Εξέταση Κανονισμών που Αφορούν Σχέδια Υπηρεσίας σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 28 Ιουνίου 2023, στην οποία κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών. Ακολούθως, η υποεπιτροπή εισηγήθηκε στην επιτροπή την υποβολή των εν λόγω κανονισμών στην ολομέλεια του σώματος για έγκριση.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατά πλειοψηφία του προέδρου και των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος, εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των κανονισμών.

Το μέλος της επιτροπής μεμονωμένος σοσιαλιστής βουλευτής επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των προνοιών των κανονισμών κατά τη συζήτησή τους στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές, ομιλήτριες επί θέματος αρχής;

Όχι.

Προχωρούμε στην έγκριση των κανονισμών.

Αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα επτά. Τριάντα έξι υπέρ και ένας δεν έχει ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα έξι ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, οι κανονισμοί εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε τώρα στο υπ' αριθμόν 54 θέμα, που τιτλοφορείται «Οι περί του Υπουργείου Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας (Διοίκηση) - Υπηρεσία Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας - Θέσεις Πρώτου Εκπαιδευτικού Ψυχολόγου, Ανώτερου Εκπαιδευτικού Ψυχολόγου και Εκπαιδευτικού Ψυχολόγου (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2023».

Παρακαλώ να αναγνωστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση των υφιστάμενων σχεδίων υπηρεσίας για τις θέσεις Πρώτου Εκπαιδευτικού Ψυχολόγου, η οποία καθορίζεται ως θέση πρώτου διορισμού και προαγωγής [Κλίμακα Α14(ii)], Ανώτερου Εκπαιδευτικού Ψυχολόγου, η οποία καθορίζεται ως θέση προαγωγής [Κλίμακα Α13(ii)], και Εκπαιδευτικού Ψυχολόγου, η οποία καθορίζεται ως θέση πρώτου διορισμού (Κλίμακες Α9, Α11 και Α12), στην Υπηρεσία Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας του Υπουργείου Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας για σκοπούς εκσυγχρονισμού τους.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως για τους κανονισμούς «Οι περί του Υπουργείου Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας (Διοίκηση) - Υπηρεσία Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας - Θέσεις Πρώτου Εκπαιδευτικού Ψυχολόγου, Ανώτερου Εκπαιδευτικού Ψυχολόγου και Εκπαιδευτικού Ψυχολόγου (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του

2023»

Παρόντες:

Νίκος Τορναρίτης, πρόεδρος	Ανδρέας Πασιουρτίδης
Φωτεινή Τσιρίδου	Γιώργος Κουκουμάς
Νίκος Γεωργίου	Πανίκος Λεωνίδου
Άριστος Δαμιανού	Κωστής Ευσταθίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς, οι οποίοι αφορούν σχέδια υπηρεσίας, σε συνεδρία της, η οποία πραγματοποιήθηκε στις 5 Ιουλίου 2023.

Σκοπός των κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει των άρθρων 27 και 87 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου, είναι η τροποποίηση επιμέρους προνοιών των υφιστάμενων σχεδίων υπηρεσίας για τις θέσεις Πρώτου Εκπαιδευτικού Ψυχολόγου, η οποία καθορίζεται ως θέση πρώτου διορισμού και προαγωγής [κλίμακα Α14(ii)], Ανώτερου Εκπαιδευτικού Ψυχολόγου, η οποία καθορίζεται ως θέση προαγωγής [κλίμακα Α13(ii)] και Εκπαιδευτικού Ψυχολόγου, η οποία καθορίζεται ως θέση πρώτου διορισμού (κλίμακες Α9, Α11 και Α12) στην Υπηρεσία Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας του Υπουργείου Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας, για σκοπούς εκσυγχρονισμού τους. Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από το Υπουργείο Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας, στο σχέδιο υπηρεσίας για τη θέση Πρώτου Εκπαιδευτικού Ψυχολόγου διαγράφηκε η απαίτηση για κατοχή μεταπτυχιακού διπλώματος ή τίτλου στην εκπαιδευτική ή σχολική ή κλινική ψυχολογία διάρκειας ενός τουλάχιστον ακαδημαϊκού έτους, δεδομένου ότι η κατοχή του εν λόγω προσόντος αποτελεί ήδη απαιτούμενο προσόν για την εγγραφή στο Μητρώο Ψυχολόγων.

Περαιτέρω, στη βάση των ίδιων στοιχείων, στο σχέδιο υπηρεσίας για τη θέση Ανώτερου Εκπαιδευτικού Ψυχολόγου αντικαταστάθηκε η απαίτηση για τριετή τουλάχιστον υπηρεσία στη θέση Εκπαιδευτικού Ψυχολόγου Α' με την απαίτηση για οκταετή τουλάχιστον υπηρεσία στη θέση Εκπαιδευτικού Ψυχολόγου ή/και στην προηγούμενη θέση Εκπαιδευτικού Ψυχολόγου Α'. Ειδικότερα, με την προτεινόμενη τροποποίηση εκσυγχρονίζεται το σχέδιο υπηρεσίας για τη θέση Ανώτερου Εκπαιδευτικού Ψυχολόγου, ώστε να περιλαμβάνει και υπηρεσία στην προηγούμενη θέση Εκπαιδευτικού Ψυχολόγου Α', καθώς η εν λόγω θέση δεν υφίσταται πλέον στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας λόγω της αναβάθμισης της κλίμακας της θέσης του Εκπαιδευτικού Ψυχολόγου από την κλίμακα Α8, Α10 και Α11(ii) στην κλίμακα Α9, Α11 και Α12, με βάση τον κρατικό προϋπολογισμό του 2019.

Τέλος, στο σχέδιο υπηρεσίας για τη θέση Εκπαιδευτικού Ψυχολόγου, πέραν της προαναφερθείσας

αναβάθμισης στις πιο πάνω κλίμακες, διαγράφηκε από τα απαιτούμενα προσόντα το πλεονέκτημα της διετούς πείρας, στη βάση των κατευθυντήριων αρχών που ακολουθούνται κατά τον εκσυγχρονισμό των σχεδίων υπηρεσίας της δημόσιας υπηρεσίας και του ευρύτερου δημόσιου τομέα για μη συμπερίληψη πλεονεκτημάτων στα σχέδια υπηρεσίας.

Σημειώνεται ότι τα προτεινόμενα σχέδια υπηρεσίας συζητήθηκαν και συμφωνήθηκαν από την αρμόδια για σχέδια υπηρεσίας Υποεπιτροπή της Μικτής Επιτροπής Προσωπικού.

Συναφώς, επισημαίνεται ότι οι υπό συζήτηση κανονισμοί σε πρώτο στάδιο εξετάστηκαν από την Υποεπιτροπή της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως για την Εξέταση Κανονισμών που Αφορούν Σχέδια Υπηρεσίας σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 28 Ιουνίου 2023, στην οποία κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Τμήματος Δημοσίας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών. Ακολούθως, η υποεπιτροπή εισηγήθηκε στην επιτροπή την υποβολή των κανονισμών στην ολομέλεια του σώματος για έγκριση.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατά πλειοψηφία του προέδρου και των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος, εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των κανονισμών.

Το μέλος της επιτροπής μεμονωμένος σοσιαλιστής βουλευτής επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των προνοιών των κανονισμών κατά τη συζήτησή τους στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές, ομιλήτριες επί θέματος αρχής;

Θέλετε να μιλήσετε, κύριε Ευσταθίου. Ελάτε.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Να σημειωθεί ότι, τουλάχιστον για τα θέματα υπ' αριθμόν 54 και 55, αυτά καταψηφίζονται από εμένα για τον λόγο ότι κατά πάγια τακτική δυστυχώς αυτού του κράτους η ελληνική γλώσσα θεωρείται ως ξένη γλώσσα. Το επίπεδο το οποίο απαιτείται είναι το ίδιο με τη Γερμανική, Γαλλική και Αγγλική, επομένως σ' όλα τα υπόλοιπα συμφωνώ πλην του υπ' αριθμόν 54 και 55 θέματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε τώρα στην έγκριση των υπ' αριθμόν 54 κανονισμών.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα επτά. Τριάντα έξι υπέρ και ένας δεν έχει ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα έξι ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, οι κανονισμοί εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε τώρα στο υπ' αριθμόν 55 θέμα, που τιτλοφορείται «Οι περί του Υφυπουργείου Τουρισμού - Θέσεις Διευθυντή Τουρισμού, Τεχνικού Λειτουργού και Λειτουργού Διασφάλισης Ποιότητας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2023».

Παρακαλώ να αναγνωστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση σχεδίων υπηρεσίας για τις θέσεις Διευθυντή Τουρισμού, η οποία καθορίζεται ως θέση πρώτου διορισμού και προαγωγής [Κλίμακα Α15⁽⁶⁾], Τεχνικού Λειτουργού, η οποία καθορίζεται ως θέση πρώτου διορισμού (Κλίμακες Α9-Α11 και Α12), και Λειτουργού Διασφάλισης Ποιότητας, η οποία καθορίζεται ως θέση πρώτου διορισμού (Κλίμακες Α8, Α10 και Α11), στο Υφυπουργείο Τουρισμού.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως για τους κανονισμούς «Οι περί του Υφυπουργείου Τουρισμού - Θέσεις Διευθυντή Τουρισμού, Τεχνικού Λειτουργού και Λειτουργού Διασφάλισης Ποιότητας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2023»

Παρόντες:

Νίκος Τορναρίτης, πρόεδρος

Ανδρέας Πασιουρτίδης

Φωτεινή Τσιρίδου

Γιώργος Κουκουμάς

Νίκος Γεωργίου

Πανίκος Λεωνίδου

Άριστος Δαμιανού

Κωστής Ευσταθίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς, οι οποίοι αφορούν σχέδια υπηρεσίας, σε συνεδρία της, η οποία πραγματοποιήθηκε στις 5 Ιουλίου 2023.

Σκοπός των προτεινόμενων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει των άρθρων 27 και 87 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου, είναι η έγκριση σχεδίων υπηρεσίας για τις θέσεις Διευθυντή Τουρισμού, η οποία καθορίζεται ως θέση πρώτου διορισμού και προαγωγής [Κλίμακα Α15⁽¹⁾], Τεχνικού Λειτουργού, η οποία καθορίζεται ως θέση πρώτου διορισμού (Κλίμακες Α9-Α11 και Α12), και Λειτουργού Διασφάλισης Ποιότητας, η οποία καθορίζεται ως θέση πρώτου διορισμού (Κλίμακες Α8, Α10 και Α11), στο Υφυπουργείο Τουρισμού.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, η θέση Διευθυντή Τουρισμού περιλήφθηκε στον κρατικό προϋπολογισμό για το έτος 2020, ενώ οι θέσεις Τεχνικού Λειτουργού και Λειτουργού Διασφάλισης Ποιότητας περιλήφθηκαν στον κρατικό προϋπολογισμό για το έτος 2022.

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, τα σχέδια υπηρεσίας για τις θέσεις Διευθυντή Τουρισμού και Λειτουργού Διασφάλισης Ποιότητας καταρτίστηκαν κατά το πρότυπο των οικείων σχεδίων υπηρεσίας του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού, αφού εκσυγχρονίστηκαν, ώστε να συνάδουν με τα αντίστοιχα σχέδια υπηρεσίας της δημόσιας υπηρεσίας. Σημειώνεται ότι η θέση Τεχνικού Λειτουργού αποτελεί νέα θέση και ως εκ τούτου χρήζει δημιουργίας νέου σχεδίου υπηρεσίας.

Σημειώνεται ότι τα προτεινόμενα σχέδια υπηρεσίας συζητήθηκαν και συμφωνήθηκαν από την αρμόδια για σχέδια υπηρεσίας Υποεπιτροπή της Μικτής Επιτροπής Προσωπικού.

Συναφώς, επισημαίνεται ότι οι υπό συζήτηση κανονισμοί σε πρώτο στάδιο εξετάστηκαν από την Υποεπιτροπή της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως για την Εξέταση Κανονισμών που Αφορούν Σχέδια Υπηρεσίας σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 28 Ιουνίου 2023, στην οποία κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών. Ακολούθως, η υποεπιτροπή εισηγήθηκε στην επιτροπή την υποβολή των κανονισμών στην ολομέλεια του σώματος για έγκριση.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατά πλειοψηφία του προέδρου και των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος, εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των κανονισμών.

Το μέλος της επιτροπής μεμονωμένος σοσιαλιστής βουλευτής επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των προνοιών των κανονισμών κατά τη συζήτησή τους στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές, ομιλήτριες επί θέματος αρχής;

Όχι.

Προχωρούμε στην έγκριση των κανονισμών.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα επτά. Τριάντα έξι υπέρ και ένας δεν έχει ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα έξι ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, οι κανονισμοί εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε τώρα στο υπ' αριθμόν 56 θέμα, που τιτλοφορείται «Οι περί Γραφείου Τύπου και Πληροφοριών - Θέση Ανώτερου Φωτογράφου (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2023».

Παρακαλώ να αναγνωστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση νέου σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Ανώτερου Φωτογράφου στο Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών, η οποία καθορίζεται ως θέση προαγωγής [Κλίμακα Α8 και Α9⁽¹⁾], με το οποίο εκσυγχρονίζονται οι

πρόνοιες του υφιστάμενου σχεδίου υπηρεσίας με βάση την υφιστάμενη οργάνωση του Γραφείου Τύπου και Πληροφοριών.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως για τους κανονισμούς «Οι περί Γραφείου Τύπου και Πληροφοριών - Θέση Ανώτερου Φωτογράφου (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2023»

Παρόντες:

Νίκος Τορναρίτης, πρόεδρος	Ανδρέας Πασιουρτίδης
Φωτεινή Τσιρίδου	Γιώργος Κουκουμάς
Νίκος Γεωργίου	Πανίκος Λεωνίδου
Άριστος Δαμιανού	Κωστής Ευσταθίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς, οι οποίοι αφορούν σχέδια υπηρεσίας, σε συνεδρία της, η οποία πραγματοποιήθηκε στις 5 Ιουλίου 2023.

Σκοπός των κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει των άρθρων 27 και 87 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου, είναι η έγκριση του νέου σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Ανώτερου Φωτογράφου στο Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών, η οποία καθορίζεται ως θέση προαγωγής [Κλίμακα Α8 και Α9⁽⁰⁾], με το οποίο εκσυγχρονίζονται οι πρόνοιες του υφιστάμενου σχεδίου υπηρεσίας με βάση την υφιστάμενη οργάνωση του Γραφείου Τύπου και Πληροφοριών.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από το Υπουργείο Εσωτερικών, με το προτεινόμενο σχέδιο υπηρεσίας για τη θέση Ανώτερου Φωτογράφου στο Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών αντικαθίσταται το απαιτούμενο προσόν της δεκαεξαετούς τουλάχιστον υπηρεσίας στη θέση Φωτογράφου ή/και στην προηγούμενη θέση Βοηθού Φωτογράφου, από την οποία πενταετής τουλάχιστον υπηρεσία στην Κλίμακα Α7, από το προσόν της δεκαοκταετούς τουλάχιστον υπηρεσίας στη θέση Φωτογράφου ή/και στην προηγούμενη θέση Βοηθού Φωτογράφου.

Ειδικότερα, η πιο πάνω τροποποίηση κρίθηκε σκόπιμη έπειτα από σχετική απόφαση διοικητικού δικαστηρίου, σύμφωνα με την οποία κρίθηκε παράνομη και ακυρώθηκε η πρόνοια με την οποία απαιτείτο πενταετής υπηρεσία στην Κλίμακα Α7. Στη συνέχεια η εν λόγω πρωτόδικη απόφαση επικυρώθηκε από το Ανώτατο Δικαστήριο στο πλαίσιο εκδίκασης έφεσης εναντίον της εν λόγω απόφασης.

Σημειώνεται ότι το προτεινόμενο σχέδιο υπηρεσίας συζητήθηκε και συμφωνήθηκε στην αρμόδια για σχέδια υπηρεσίας Υποεπιτροπή της Μικτής Επιτροπής Προσωπικού.

Συναφώς, επισημαίνεται ότι οι υπό συζήτηση κανονισμοί σε πρώτο στάδιο εξετάστηκαν από την Υποεπιτροπή της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως για την Εξέταση Κανονισμών που Αφορούν Σχέδια Υπηρεσίας σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 28 Ιουνίου 2023, στην οποία κλήθηκαν κα παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών. Ακολούθως η υποεπιτροπή εισηγήθηκε στην επιτροπή την υποβολή των κανονισμών στην ολομέλεια του σώματος για έγκριση.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατά πλειοψηφία του προέδρου και των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού, ΑΚΕΛ-Αριστερά Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος, εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των κανονισμών.

Το μέλος της επιτροπής μεμονωμένος σοσιαλιστής βουλευτής επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των προνοιών των κανονισμών κατά τη συζήτησή τους στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές, ομιλήτριες επί θέματος αρχής;

Όχι.

Προχωρούμε στην έγκριση των κανονισμών.

Παρακαλώ να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα εφτά. Τριάντα έξι υπέρ και ένας δεν έχει ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα έξι ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, οι κανονισμοί εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε τώρα στο υπ' αριθμόν 57 θέμα, που τιτλοφορείται «Οι περί Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας - Θέσεις Διευθυντή, Πρώτου Κτηματολογικού Λειτουργού και Ανώτερου Κτηματολογικού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2023».

Παρακαλώ να αναγνωστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση των περί Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας - Θέσεις Διευθυντή, Πρώτου Κτηματολογικού Λειτουργού και Ανώτερου Κτηματολογικού Λειτουργού (Σχεδίων Υπηρεσίας) Κανονισμών, ώστε να τροποποιηθεί ο πίνακας του σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Ανώτερου Κτηματολογικού Λειτουργού με την προσθήκη σημείωσης σύμφωνα με την οποία, όταν οι ανάγκες της υπηρεσίας το απαιτούν, τα απαιτούμενα προσόντα για τη θέση αυτή δύναται να καθορίζονται επακριβώς κατά την πλήρωσή της, κατά κατηγορία.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως για τους κανονισμούς «Οι περί Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας - Θέσεις Διευθυντή, Πρώτου Κτηματολογικού Λειτουργού και Ανώτερου Κτηματολογικού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2023»

Παρόντες:

Νίκος Τορναρίτης, πρόεδρος	Ανδρέας Πασιουρτίδης
Φωτεινή Τσιρίδου	Γιώργος Κουκουμάς
Νίκος Γεωργίου	Πανίκος Λεωνίδου
Άριστος Δαμιανού	Κωστής Ευσταθίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς, οι οποίοι αφορούν σχέδια υπηρεσίας, σε συνεδρία της, η οποία πραγματοποιήθηκε στις 5 Ιουλίου 2023.

Σκοπός των προτεινόμενων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει των άρθρων 27 και 87 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου, είναι η τροποποίηση των υφιστάμενων ομότιπλων κανονισμών, ώστε να τροποποιηθεί ο πίνακας με τα σχέδια υπηρεσίας και ειδικότερα το σχέδιο υπηρεσίας για τη θέση Ανώτερου Κτηματολογικού Λειτουργού. Σύμφωνα με την προτεινόμενη τροποποίηση, προστίθεται στο εν λόγω σχέδιο υπηρεσίας σημείωση, σύμφωνα με την οποία, όταν οι ανάγκες της υπηρεσίας το απαιτούν, τα απαιτούμενα προσόντα για τη θέση αυτή δύναται να καθορίζονται επακριβώς κατά την πλήρωσή της, κατά κατηγορία.

Με βάση τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από το Υπουργείο Εσωτερικών, η προτεινόμενη τροποποίηση στο σχέδιο υπηρεσίας για τη θέση Ανώτερου Κτηματολογικού Λειτουργού κρίθηκε αναγκαία κατόπιν σχετικών υποδείξεων της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας (ΕΔΥ). Ειδικότερα, η ΕΔΥ έκρινε ότι το σχέδιο υπηρεσίας για την πιο πάνω θέση δεν μπορεί να τύχει εφαρμογής και χρήζει τροποποίησης, εφόσον, όπως είναι διατυπωμένο, δεν παρέχει τη δυνατότητα στην αρμόδια αρχή να καθορίζει τις ανάγκες της, με αποτέλεσμα να προκύπτουν ζητήματα νομικής φύσεως από την εφαρμογή του.

Σημειώνεται ότι το προτεινόμενο σχέδιο υπηρεσίας συζητήθηκε και συμφωνήθηκε από την αρμόδια για σχέδια υπηρεσίας Υποεπιτροπή της Μικτής Επιτροπής Προσωπικού.

Συναφώς, επισημαίνεται ότι οι υπό συζήτηση κανονισμοί σε πρώτο στάδιο εξετάστηκαν από την Υποεπιτροπή της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως για την Εξέταση Κανονισμών που Αφορούν Σχέδια Υπηρεσίας σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 28 Ιουνίου 2023, στην οποία κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών. Ακολούθως, η υποεπιτροπή εισηγήθηκε στην επιτροπή την υποβολή των κανονισμών στην ολομέλεια του σώματος για έγκριση.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατά πλειοψηφία του προέδρου και των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος, εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των κανονισμών.

Το μέλος της επιτροπής μεμονωμένος σοσιαλιστής βουλευτής επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των προνοιών των κανονισμών κατά τη συζήτησή τους στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές, ομιλήτριες επί θέματος αρχής;

Όχι.

Προχωρούμε στην έγκριση των κανονισμών.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα εφτά. Τριάντα έξι υπέρ και ένας δεν έχει ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα έξι ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, οι κανονισμοί εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε τώρα στο υπ' αριθμόν 58 θέμα, που τιτλοφορείται «Οι περί Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού - Θέση Γραμματειακού Λειτουργού - Γενικό Γραμματειακό Προσωπικό (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2023».

Παρακαλώ να αναγνωστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Γραμματειακού Λειτουργού - Γενικό Γραμματειακό Προσωπικό, η οποία καθορίζεται ως θέση προαγωγής [Κλίμακα Α8 και Α9(i)], στο Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού, ώστε στα απαιτούμενα προσόντα για την πλήρωση της εν λόγω θέσης να προβλέπεται δεκαοκταετής τουλάχιστον υπηρεσία στη θέση Βοηθού Γραμματειακού Λειτουργού.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως για τους κανονισμούς «Οι περί Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού - Θέση Γραμματειακού Λειτουργού - Γενικό Γραμματειακό Προσωπικό (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2023»

Παρόντες:

Νίκος Τορναρίτης, πρόεδρος

Ανδρέας Πασιουρτίδης

Φωτεινή Τσιρίδου

Γιώργος Κουκουμάς

Νίκος Γεωργίου

Πανίκος Λεωνίδου

Άριστος Δαμιανού

Κωστής Ευσταθίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς, οι οποίοι αφορούν σχέδια υπηρεσίας, σε συνεδρία της, η οποία πραγματοποιήθηκε στις 5 Ιουλίου 2023.

Σκοπός των προτεινόμενων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει των άρθρων 27 και 87 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου, είναι η τροποποίηση του σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Γραμματειακού Λειτουργού - Γενικό Γραμματειακό Προσωπικό, η οποία καθορίζεται ως θέση προαγωγής [Κλίμακα Α8 και Α9(i)], στο Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού, ώστε στα απαιτούμενα προσόντα για την πλήρωση της εν λόγω θέσης να προβλέπεται δεκαοκταετής τουλάχιστον υπηρεσία στη θέση Βοηθού Γραμματειακού Λειτουργού.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από το Υπουργείο Οικονομικών, στα απαιτούμενα προσόντα του υφιστάμενου σχεδίου υπηρεσίας για την πιο πάνω θέση προβλέπεται δεκαεξαετής υπηρεσία στην αμέσως κατώτερη θέση, στην οποία περιλαμβάνεται πενταετής υπηρεσία στην Κλίμακα Α7, όπως ισχύει για όλα τα σχέδια υπηρεσίας για θέσεις προαγωγής αυτού του επιπέδου.

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, η πιο πάνω πρόνοια στα απαιτούμενα προσόντα κρίθηκε παράνομη και ακυρώθηκε από διοικητικό δικαστήριο με απόφασή του, ημερομηνίας 7 Αυγούστου 2020, σε υπόθεση που αφορούσε θέση Ασφαλιστικού Λειτουργού. Στη συνέχεια, στο πλαίσιο εκδίκασης έφεσης εναντίον της πιο πάνω απόφασης, το Ανώτατο Δικαστήριο επικύρωσε την πρωτόδικη απόφαση.

Στη βάση των πιο πάνω, το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού μέσω σχετικής εγκυκλίου του ενημέρωσε όλα τα υπουργεία, υφυπουργεία, τμήματα και υπηρεσίες για το πιο πάνω ζήτημα και κάλεσε τις αρμόδιες αρχές να προβούν σε τροποποιήσεις σε όλα τα επηρεαζόμενα σχέδια υπηρεσίας.

Συναφώς, στο υπό συζήτηση σχέδιο υπηρεσίας αντικαθίσταται η σχετική πρόνοια στα απαιτούμενα προσόντα από την πρόνοια για δεκαοκταετή τουλάχιστον υπηρεσία στη θέση Βοηθού Γραμματειακού Λειτουργού.

Περαιτέρω, εκσυγχρονίζονται οι πρόνοιες στα καθήκοντα και τις ευθύνες για την εν λόγω θέση, ώστε να ανταποκρίνονται στις νέες ανάγκες και δεδομένα της υπηρεσίας.

Σημειώνεται ότι το προτεινόμενο σχέδιο υπηρεσίας συζητήθηκε και συμφωνήθηκε από την αρμόδια για σχέδια υπηρεσίας υποεπιτροπή της Μικτής Επιτροπής Προσωπικού.

Επισημαίνεται ότι οι υπό συζήτηση κανονισμοί σε πρώτο στάδιο εξετάστηκαν από την Υποεπιτροπή της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως για την Εξέταση Κανονισμών που Αφορούν Σχέδια Υπηρεσίας σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 28 Ιουνίου 2023, στην οποία κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών. Ακολούθως η υποεπιτροπή εισηγήθηκε στην επιτροπή την υποβολή των κανονισμών στην ολομέλεια του σώματος για έγκριση.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατά πλειοψηφία του προέδρου και των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού, ΑΚΕΛ-Αριστερά Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος, εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των κανονισμών.

Το μέλος της επιτροπής μεμονωμένος σοσιαλιστής βουλευτής επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των προνοιών των κανονισμών κατά τη συζήτησή τους στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές, ομιλήτριες επί θέματος αρχής;

Όχι.

Προχωρούμε στην έγκριση των κανονισμών.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα εφτά. Τριάντα έξι υπέρ και ένας δεν έχει ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα έξι ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, οι κανονισμοί εγκρίνονται ομόφωνα.

Το υπ' αριθμόν 59 θέμα πιλοφορείται «Σχέδιο ψηφίσματος για την καταδίκη της παράνομης προφυλάκισης και κράτησης του νεοεκλεγέντος δημάρχου Χειμάρρας κ. Φρέντι Μπελέρη από τις αλβανικές αρχές». Έχει κατατεθεί από τους κ. Πανίκο Λεωνίδου, Ευθύμιο Δίπλαρο, Μαρίνο Μουσιούττα και Ηλία Μυριάνθους.

Θεωρώ ότι έχετε αναγνώσει το σχέδιο ψηφίσματος.

(Το σχετικό σχέδιο ψηφίσματος)

Σχέδιο ψηφίσματος της Βουλής των Αντιπροσώπων για την καταδίκη της παράνομης προφυλάκισης και κράτησης του νεοεκλεγέντος δημάρχου Χειμάρρας κ. Φρέντι Μπελέρη από τις αλβανικές αρχές

Η Βουλή των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας,

Έχοντας υπόψη τη σύλληψη και κράτηση από τις αλβανικές αρχές του προέδρου της Δημοκρατικής Ένωσης Εθνικής Ελληνικής Μειονότητας «Ομόνοια» και νεοεκλεγέντος δημάρχου Χειμάρρας κ. Διονύση-Φρέντι Μπελέρη στις 12 Μαΐου 2023,

Λαμβάνοντας υπόψη ότι οι αλβανικές αρχές δεν παρέθεσαν αδιάσειστα στοιχεία ως προς τους λόγους σύλληψης, προφυλάκισης και συνεχιζόμενης μέχρι σήμερα κράτησης του κ. Φρέντι Μπελέρη,

Επισημαίνοντας ότι στις 14 Μαΐου 2023 διεξήχθησαν εκλογές για την τοπική αυτοδιοίκηση στην Αλβανία και η βούληση του εκλογικού σώματος ανέδειξε ως δήμαρχο Χειμάρρας τον κ. Μπελέρη με ποσοστό της τάξεως του 50,24%,

Υπογραμμίζοντας ότι ο νεοεκλεγείς δήμαρχος Χειμάρρας παραμένει προφυλακισμένος, αποστερούμενος τόσο των ατομικών όσο και των πολιτικών του δικαιωμάτων, χωρίς οποιαδήποτε στοιχεία εις βάρος του,

Εγκρίνει τα ακόλουθα:

1. Καταδικάζει τη σύλληψη και συνεχιζόμενη κράτηση του νεοεκλεγέντος δημάρχου Χειμάρρας από τις αλβανικές αρχές, διακηρύττοντας την ανάγκη σεβασμού της αρχής της νομιμότητας και του τεκμηρίου της αθωότητας, που αποτελούν θεμελιώδη συστατικά στοιχεία ενός κράτους δικαίου.

2. *Εκφράζει* την αλληλεγγύη της προς τον νεοεκλεγέντα δήμαρχο Χειμάρρας και προς την ελληνική μειονότητα της Αλβανίας, η οποία έχει δικαίωμα απόλαυσης όλων των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών που προστατεύονται από τις διεθνείς συνθήκες και τους κανόνες του διεθνούς δικαίου.
3. *Διακηρύττει* ότι η Αλβανία, ως υπό ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) χώρα, έχει υποχρέωση να επιδείξει τον απαιτούμενο σεβασμό στα ατομικά και πολιτικά δικαιώματα των πολιτών της, όπως και στις αρχές και αξίες που θεμελιώνουν την ΕΕ, μεταξύ των οποίων η διασφάλιση των δικαιωμάτων των μειονοτήτων, το κοινό περί δικαίου αίσθημα και το κράτος δικαίου, και οφείλει να προβεί το ταχύτερο σε όλες τις απαιτούμενες ενέργειες προς αποκατάσταση των ανθρώπινων δικαιωμάτων του κ. Φρέντι Μπελέρη, με την άμεση αποφυλάκισή του και συνακόλουθα την ανάληψη των καθηκόντων του ως δημάρχου Χειμάρρας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Λεωνίδου.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Απλώς, πολύ σύντομα, παρ' όλο που προετοιμάστηκα να ενημερώσω λίγο περισσότερο το σώμα -και διαμέσου του σώματος να ενημερωθεί και ο κυπριακός λαός- γι' αυτή τη μεγάλη αδικία και παράβαση πολιτικών δικαιωμάτων σε μια χώρα η οποία επιθυμεί και επιδιώκει να ενταχθεί στην οικογένεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η πρωτοβουλία αυτή, κυρία Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, έχει ληφθεί από τους συναδέλφους μέλη της κυπριακής αντιπροσωπίας στη Διακοινοβουλευτική Συνέλευση της Ορθοδοξίας, αφού είχαμε την ευκαιρία πριν από λίγες μέρες να πραγματοποιηθεί αυτή η συνέλευση και επίσης είχαμε την ευκαιρία να συναντηθούμε με τον ελληνικής καταγωγής βουλευτή της Αλβανίας Βαγγέλη Ντούλε, ο οποίος μας παρουσίασε ακριβώς το όλο πρόβλημα, που ουσιαστικά έχει γίνει σύλληψη νεοεκλεγέντα δημάρχου, χωρίς να προηγηθεί οποιαδήποτε διαδικασία δικονομική, οποιαδήποτε διαδικασία που σε όλα τα δημοκρατικά κράτη προηγείται, για να συλληφθεί κάποιος πρόσωπο. Εκτός από τη σύλληψη, ουσιαστικά επιδιώκεται η αποστέρηση του δικαιώματος της εκλογής του ως δημάρχου, γιατί με βάση τον νόμο της Αλβανίας κάποιος δήμαρχος ή δημοτικός άρχοντας ο οποίος δεν παρουσιάζεται σε τρεις συνεδριάσεις στο δημοτικό του συμβούλιο χάνει την ιδιότητα του δημάρχου.

Συνεπώς, διαπιστώνουμε μία κατάφωρη παραβίαση των πολιτικών και ανθρωπίνων δικαιωμάτων του συγκεκριμένου προσώπου και επιδιώκουμε και η δική μας Βουλή να υποστηρίξει και να ενδυναμώσει την προσπάθεια που κάμνει η ελληνική μειονότητα στην Αλβανία.

Αυτά, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω τελειώσατε, ευχαριστώ πολύ.

Ο κ. Μυριάνθους.

ΗΛΙΑΣ ΜΥΡΙΑΝΘΟΥΣ:

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Σε συνέχεια όσων έχει αναφέρει ο συνάδελφος ο κ. Λεωνίδου, όντως στη Γενική Συνέλευση που είχε διεξαχθεί στη Χαλκιδική μάς είχε ενημερώσει ο βουλευτής του αλβανικού κοινοβουλίου ο κ. Βαγγέλης Ντούλε ακριβώς γι' αυτή την παράνομη κράτηση ενός εκλεγμένου δημάρχου, ο οποίος προεκλογικά είχε τύχει μιας έντονης και αντιδημοκρατικής, θα έλεγα, προσπάθειας από τον ίδιο τον Πρωθυπουργό της Αλβανίας, τον Έντι Ράμα, να τον διαβάσει, για να μην εκλεγεί, και ο κύριος λόγος ακριβώς αυτής της προσπάθειας είναι γιατί διακυβεύονται τεράστια οικονομικά συμφέροντα σε τουριστική ανάπτυξη στη Χειμάρρα. Και ακριβώς αυτή ήταν και η όλη προσπάθεια που επιχειρείτο από τον ίδιο τον Πρωθυπουργό.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Στην οποία τουριστική ανάπτυξη εμπλέκεται μέλος του Υπουργικού Συμβουλίου του κ. Ράμα.

ΗΛΙΑΣ ΜΥΡΙΑΝΘΟΥΣ:

Ακριβώς.

Και εδώ θεωρούμε απαράδεκτο για μία χώρα η οποία ήδη έχει πάρει το χρίσμα να είναι υποψήφια χώρα προς ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση -τον επόμενο χρόνο θα πάρει αυτή την έγκριση- θεωρούμε ότι είναι απαράδεκτο ακριβώς να χειρίζεται με αυτό τον αντιδημοκρατικό τρόπο τέτοιου είδους περιπτώσεις. Και θα έλεγα ότι θα πρέπει και διαμέσου του κοινοβουλίου με αυτό το ψήφισμα, αλλά και μέσω του Υπουργείου Εξωτερικών να σταλεί το μήνυμα ότι θα πρέπει το κράτος δικαίου να λειτουργήσει και σ' αυτή τη συγκεκριμένη περίπτωση.

Την ίδια στιγμή, από τη στιγμή που μου δίνεται η ευκαιρία γι' αυτό το θέμα, να πω ότι δυστυχώς και τα δικαιώματα της Ορθόδοξης Εκκλησίας της Αλβανίας καταπατούνται κατάφωρα στην Αλβανία με τη δήμευση περιουσιών της Ορθόδοξης Εκκλησίας εκεί.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ και εγώ.

Η κ. Ατταλίδου.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΑΤΤΑΛΙΔΟΥ:

Απλώς να πω, κυρία Πρόεδρε, ότι, εφόσον η Αλβανία πήρε το χρίσμα, για να είναι υποψήφια χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, θεωρώ ότι είναι πάρα πολύ εύκολο και ο Υπουργός Εξωτερικών μας και ο Πρόεδρος μας και οι ευρωβουλευτές μας, όταν συζητείται το θέμα της ενταξιακής πορείας της Αλβανίας, να πουν απλώς ότι θα το μπλοκάρουν, αν γίνονται παραβιάσεις τέτοιου είδους των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Νομίζω είναι πάρα πολύ εύκολο σε ευρωπαϊκό επίπεδο να βάλει την πίεση και το κράτος και οι ευρωβουλευτές και οι υπουργοί, για να τελειώνει αυτό το πράγμα.

Θέλω να πω ότι είναι ευλογία για τους ελληνικής καταγωγής Αλβανούς το ότι η Αλβανία είναι υποψήφια χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, γιατί είναι ο μόνος τρόπος να διατηρηθούν στον τόπο τους, στον τόπο που γεννήθηκαν οι γονείς και οι παππούδες τους και να μπορούν να ζήσουν ως ελεύθεροι άνθρωποι με τη γλώσσα τους και τη θρησκεία τους.

Άρα, θεωρώ ότι είναι πολιτικό το θέμα, το οποίο μπορεί εύκολα να λυθεί βάζοντας πίεση στην Αλβανία. Απλούστατα, ο Πρόεδρος μπορεί να πει στο επόμενο Συμβούλιο ότι θα μπλοκάρει την παράγραφο που έχει σχέση με τη διεύρυνση ως προς την Αλβανία και θα το λύσει το θέμα.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Δεν είναι η Αλβανία, είναι οι Έλληνες της Αλβανίας!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ελάτε, κύριε Λεωνίδου.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε, απλώς πήρα τον λόγο... Πολύ σύντομα.

Να μου επιτρέψετε να ευχαριστήσω πάρα πολύ τον πρόεδρο της επιτροπής τον κ. Χάρη Γεωργιάδη, αλλά και τους συναδέλφους μέλη της επιτροπής που άμεσα επιλήφθηκαν του όλου θέματος και, από ό,τι έχω πληροφορηθεί, γιατί δεν μπόρεσα να ήμουν ενώπιον της επιτροπής, έχουν δοθεί οδηγίες να μεταφραστεί στα αγγλικά το κείμενο και να σταλεί εκ μέρους της Βουλής όπου δει, για να καλύψουμε ακριβώς αυτά που έχει πει και η συνάδελφος η κ. Ατταλίδου.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και εγώ ευχαριστώ.

Θεωρώ ότι έχετε μελετήσει δεόντως το σχέδιο ψηφίσματος, οπότε ψηφίζουμε.

Ψηφίζουμε, παρακαλώ, για το σχέδιο ψηφίσματος, είτε το εγκρίνουμε είτε το απορρίπτουμε είτε απέχουμε.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα, κύριε Γεωργίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα εννέα. Υπέρ τριάντα εννέα. Ομόφωνο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Άρα, με τριάντα εννέα ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, το ψήφισμα εγκρίνεται ομόφωνα.

Τα θέματα με τους αριθμούς 60 μέχρι 72 αποσύρονται.

Εδώ φτάσαμε στο τέλος της νομοθετικής εργασίας.

Κεφάλαιο Δεύτερο: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων. Τα προτεινόμενα νομοθετήματα κατατίθενται και παραπέμπονται στις αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές σύμφωνα με τον σχετικό κατάλογο που έχει ήδη

διανεμηθεί.

(Η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων)

Νομοσχέδια, κανονισμοί, αποφάσεις, έγγραφα, εκθέσεις	Κατάθεση από	Παραπομπή/ Κοινοποίηση σε
1. Ο περί της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης για την Κινηματογραφική Συμπαγωγή (Αναθεωρημένη) (Κυρωτικός) Νόμος του 2023. (Αρ. Φακ. 23.01.064.117-2023).	Υπουργό Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
2. Τριμηνιαία έκθεση της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου δυνάμει των διατάξεων του εδαφίου (10Α) του άρθρου 47Α του περί της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου Νόμου. (Αρ. Φακ. 13.29.003.004).	Διοικητή Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου	Όλους τους βουλευτές

Προτάσεις νόμου	Κατάθεση από	Παραπομπή σε
Ο περί της Διαπαιδαγώγησης για Αποτροπή της Σεξουαλικής Κακοποίησης και των Σεξουαλικών Κινδύνων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023. (Αρ. Φακ. 23.02.064.070-2023).	Χρίστο Χρίστου, Λίνο Παπαγιάννη και Σωτήρη Ιωάννου εκ μέρους του Εθνικού Λαϊκού Μετώπου	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κεφάλαιο Τρίτο: Ερωτήσεις και απαντήσεις. Αυτές έχουν ήδη δοθεί γραπτώς.

(Οι ερωτήσεις των βουλευτών)

Ερώτηση με αρ. 23.06.012.02.263, ημερομηνίας 7 Ιουλίου 2023, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Γιώργου Κουκουμά

«Σύμφωνα με τον περί Αποζημίωσης Θυμάτων Βίαιων Εγκλημάτων Νόμο του 1997 [51(1)/1997], τα θύματα συγκεκριμένων βίαιων εγκλημάτων (φόνος, απόπειρα φόνου, βιασμός, απόπειρα βιασμού, βαριά σωματική βλάβη, τραυματισμός, αδικήματα κατά της προσωπικής ελευθερίας κ.ά.) ή τα εξαρτώμενά τους δικαιούνται αποζημίωση από το κράτος υπό τις σχετικές προϋποθέσεις του νόμου. Η συγκεκριμένη νομοθεσία έχει διπλή σημασία, δεδομένου ότι η Κυπριακή Δημοκρατία έχει θέσει το 2017 επιφύλαξη ως προς την εφαρμογή στη χώρα μας του άρθρου 30 της Σύμβασης της Κωνσταντινούπολης (Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας) ως προς την κρατική αποζημίωση θυμάτων βίας κατά γυναικών και ενδοοικογενειακής βίας που υπέστησαν σοβαρό σωματικό τραυματισμό ή βλάβη στην υγεία τους.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα πιο κάτω:

1. Τον αριθμό των αιτήσεων που κατατέθηκαν τα τελευταία δέκα χρόνια για αποζημίωση, σύμφωνα με τον περί Αποζημίωσης Θυμάτων Βίαιων Εγκλημάτων Νόμο του 1997, και τους αριθμούς απορρίψεων και εγκρίσεων.
2. Τα βίαια εγκλήματα για τα οποία έχουν εγκριθεί αποζημιώσεις για θύματα και εξαρτώμενά τους και τις προβλεπόμενες στον νόμο καταβαλλόμενες αποζημιώσεις που χορηγήθηκαν (δωρεάν ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, επίδομα ασθενείας, σύνταξη ανικανότητας, σύνταξη σε εξαρτώμενα, έξοδα κηδείας).
3. Το συνολικό κονδύλι που καταβλήθηκε τα τελευταία δέκα χρόνια για αποζημιώσεις.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.012.02.264, ημερομηνίας 7 Ιουλίου 2023, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Γιώργου Κουκουμά

«Στις νομοθεσίες του 2000 και του 2021 για την καταπολέμηση της ενδοοικογενειακής βίας και της βίας κατά των γυναικών προβλέπεται η δυνατότητα του δικαστηρίου να αποφασίσει την παραπομπή του δράστη σε θεραπευτική αγωγή αυτοελέγχου.

Σήμερα υπάρχει μόνο ένα πρόγραμμα στην Κύπρο για δράστες ενδοοικογενειακής βίας, το πρόγραμμα «Πρωτέας», που άρχισε η λειτουργία του τον Ιούλιο του 2020 με έδρα τη Λευκωσία. Στην τελευταία έκθεση της GREVIO (Επιτροπή Εμπειρογνομώνων για την Καταπολέμηση της Βίας κατά των Γυναικών και της Ενδοοικογενειακής Βίας) για την Κύπρο υποδεικνύεται ότι δεν έχουν καθοριστεί συγκεκριμένες κατευθυντήριες γραμμές για προγράμματα δραστών γενικότερα, προκειμένου να είναι σύμφωνα με τα βασικά πρότυπα, και ότι

το συγκεκριμένο πρόγραμμα δεν έχει ακόμα αξιολογηθεί ως προς το αν εξυπηρετεί τον σκοπό του. Σημειώνεται επίσης ότι οι δράστες που ζουν εκτός Λευκωσίας πρέπει να ταξιδέψουν στη Λευκωσία, για να παρακολουθήσουν το πρόγραμμα.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα πιο κάτω:

1. Ποιες οι προκαταρκτικές ενδείξεις για την αποτελεσματικότητα του προγράμματος και με ποια διαδικασία και χρονοδιάγραμμα θα αξιολογηθεί;
2. Πώς θα καλυφθούν οι ανάγκες για τη λειτουργία του προγράμματος σε άλλες επαρχίες;
3. Πόσες είναι οι περιπτώσεις που το δικαστήριο αποφάσισε την παραπομπή δραστών σε θεραπευτική αγωγή αυτοέλεγχου;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.012.02.265, ημερομηνίας 11 Ιουλίου 2023, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Βαλεντίνου Φακοντή

«Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σχετικά με τα πιο κάτω:

Από το 2018 και την ψήφιση της σχετικής νομοθεσίας που αφορά στην υποχρεωτική χρήση συστήματος συγκράτησης για παιδιά ηλικίας μέχρι 6 χρόνων κατά τη μεταφορά τους με λεωφορείο για σκοπούς σχολικής εκδρομής ή άλλων οργανωμένων σχολικών δραστηριοτήτων, η νομοθεσία είναι πρακτικά μη εφαρμόσιμη, με αποτέλεσμα τα παιδιά να μένουν “κλειδωμένα στα σχολεία”.

Σε συνεδρία της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, ημερομηνίας 5 Μαΐου 2022, ο εκπρόσωπος του υπουργείου Μεταφορών είχε δεσμευτεί ενώπιον της επιτροπής ότι το υπουργείο θα υλοποιήσει σχετικό σχέδιο μερικής επιδότησης των επιχειρήσεων λεωφορειούχων για την αγορά συστημάτων συγκράτησης για παιδιά, ώστε να μπορούν να εξυπηρετούνται τα νηπιαγωγεία με ασφάλεια.

Παρακαλώ όπως ενημερώσετε το σώμα σε ποιες ενέργειες έχετε προβεί μέχρι σήμερα και τι προτίθεστε να κάνετε για επίλυση του συγκεκριμένου ζητήματος.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.012.02.266, ημερομηνίας 13 Ιουλίου 2023, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Νίκου Γεωργίου

«Κατόπιν πρόσκλησης από τους εκτοπισθέντες μόνιμους κατοίκους της προσφυγικής πολυκατοικίας επί της οδού Πιαλέ Πασά με αριθμό 14 στη Λάρνακα, διενήργησα επίσκεψη και περιηγήθηκα στο κτίριο και στους χώρους της, όπου εξόφθαλμα διαπίστωσα την άμεση ανάγκη λήψης μέτρων και βελτιωτικών έργων εκ μέρους της πολιτείας. Προς επιβεβαίωση των ανωτέρω, σας επισυνάπτω δέση φωτογραφιών από το εσωτερικό των κοινόχρηστων χώρων της πολυκατοικίας, αλλά και των διαμερισμάτων, που διαμένουν οι κάτοικοι, όπου εμφανώς παρατηρούνται έντονα προβλήματα υγρασίας στην οικοδομή, τα οποία δημιουργούν κινδύνους για την ασφάλειά τους σε αρκετές περιπτώσεις.

Η πολυκατοικία έχει μεταβιβαστεί στην Κυπριακή Δημοκρατία και την ευθύνη την έχει πλέον ο Κλάδος Συντήρησης και Διαχείρισης Οικισμών του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως. Τα προηγούμενα χρόνια η πολυκατοικία ήταν υπό τη διαχείριση του Κηδεμόνα Τουρκοκυπριακών Περιουσιών και, όπως με πληροφόρησαν οι κάτοικοι της πολυκατοικίας, χωρίς να υπάρξει οποιαδήποτε συντήρηση.

Ο δήμος Λάρνακας στις επόμενες βδομάδες, μέσα στα πλαίσια των κατασκευαστικών εργασιών για τον εξωραϊσμό και την αισθητική αναβάθμιση των προσόψεων των κτιρίων επί της συγκεκριμένης οδού, θα προχωρήσει στη συντήρηση και ανακαίνιση της πρόσοψης της πολυκατοικίας.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα ακόλουθα:

1. Δεδομένου ότι η πολυκατοικία ως οικοδομή αντιμετωπίζει σοβαρά προβλήματα συντήρησης, ποιες ενέργειες έγιναν μέχρι σήμερα, κατά πόσο υπάρχει σχεδιασμός συντήρησης από το υπουργείο για την εν λόγω πολυκατοικία και, αν υπάρχει, ποιος είναι αυτός.
2. Ποιος είναι ο συντονισμός μεταξύ του δήμου Λάρνακας και του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως, έτσι ώστε να γίνουν ταυτόχρονα εργασίες επί του συνόλου της οικοδομής.
3. Ποια είναι η πρόθεση του αρμόδιου υπουργείου ως προς την παραχώρηση τίτλων ιδιοκτησίας των διαμερισμάτων στους δικαιούχους μόνιμους κατοίκους της πολυκατοικίας.»

Σημείωση: Οι επισυνημμένες φωτογραφίες έχουν καταχωρηθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους στάλθηκε στον αρμόδιο υπουργό.

(Οι απαντήσεις των αρμόδιων υπουργών)

(Έχει διατηρηθεί η ορθογραφία και η σύνταξη των αποστολέων.)

Απάντηση ημερομηνίας 7 Ιουλίου 2023 του Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Αλέξη Βαφεάδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.012.02.181, ημερομηνίας 12 Απριλίου 2023, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ειρήνης Χαραλαμπίδου

Σημείωση: Η απάντηση του υπουργού είναι εμπιστευτική.

Απάντηση ημερομηνίας 7 Ιουλίου 2023 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Ιωάννου στην ερώτηση με αρ. 23.06.012.02.206, ημερομηνίας 8 Μαΐου 2023, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Νίκου Κέττηρου

Σημείωση: Η απάντηση του υπουργού είναι εμπιστευτική.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κεφάλαιο Τέταρτο: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση. Δεν θα εξετάσουμε σήμερα το Κεφάλαιο Τέταρτο.

Λοιπόν, φτάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

Η επόμενη συνεδρία της Βουλής ορίζεται το Σάββατο, 15 Ιουλίου 2023, στις 11.00 π.μ., με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη: «Οι μαύρες επτέιοι του πραξικοπήματος και της τουρκικής εισβολής του 1974».

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας.

(Ωρα λήξης: 8.29 μ.μ.)

**Παρόντες βουλευτές
(αλφαβητικά κατά κόμμα)**

ΔΗΣΥ

Δημητρίου Αννίτα	Μαυρίδης Μάριος
(Πρόεδρος Βουλής)	Νεοφύτου Αβέρωφ
Αλαμπρίτης Πρόδρομος	Ορφανίδου Σάβια
Γεωργιάδης Χάρης	Πάζαρος Χαράλαμπος
Γεωργίου Νίκος	Σούπερμαν Θεοδώρου Ρίτα
Δημητρίου Δημήτρης	Σύκας Νίκος
Δίπλαρος Ευθύμιος	Τορναρίτης Νίκος
Κάρουλλας Γιώργος	Τσιρίδου Φωτεινή
Κουλλά Ονούφριος	Χατζηγιάννης Κυριάκος

ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις

Γαβριήλ Γιαννάκης	Νικολάου Μαρίνα
Δαμιανού Άριστος	Πασιουρίδης Ανδρέας
Καυκαλιάς Αντρέας	Στεφάνου Στέφανος
Κέττηρος Νίκος	Φακοντής Βαλεντίνος
Κουκουμάς Γιώργος	Χαραλαμπίδου Ειρήνη
Κυπριανού Άντρος	Χριστόφιας Χρίστος
Κώστα Κώστας	Χριστοφίδης Χρίστος
Λουκαΐδης Γιώργος	

ΔΗΚΟ

Ερωτοκρίτου Χριστιάνα	Παντελίδης Χρύσης
Κουλίας Ζαχαρίας	Παπαδόπουλος Νικόλας
Λεωνίδου Πανίκος	Σαββίδης Χρύσανθος
Μυλωνάς Παύλος	Σενέκης Χρίστος
Ορφανίδης Χρίστος	

ΕΛΑΜ

Ιωάννου Σωτήρης
Παπαγιάννης Λίνος

Χρίστου Χρίστος

ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα

Αποστόλου Ανδρέας
Μυριάνθους Ηλίας

Σιζόπουλος Μαρίνος

ΔΗΠΑ-Συνεργασία

Γιακουμή Μιχάλης
Καρογιάν Μάριος

Μουσιούπτας Μαρίνος
Τρυφωνίδης Αλέκος

Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών

Ατταλίδου Αλεξάνδρα
Θεοπέμπτου Χαράλαμπος

Παπαδούρης Σταύρος

Ανεξάρτητος

Θεμιστοκλέους Ανδρέας

Μεμονωμένος σοσιαλιστής βουλευτής

Ευσταθίου Κωστής

	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	Σελ.
1.	Ενημέρωση για τις ακόλουθες διεθνείς δραστηριότητες της Βουλής των Αντιπροσώπων: α. Επίσημη επίσκεψη του Προέδρου της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης (ΚΣΣΕ) κ. Tiny Koh στην Κύπρο έπειτα από πρόσκληση της Προέδρου της Βουλής. β. Συμμετοχή των κ. Νίκου Τορναρίτη και Γιώργου Λουκαΐδη, ως επικεφαλής και μέλους, αντίστοιχα, της κυπριακής αντιπροσωπίας στην Ασιατική Κοινοβουλευτική Συνέλευση (ΑΚΣ), σε συνεδρία της Μόνιμης Επιτροπής Προϋπολογισμού και Σχεδιασμού της Συνέλευσης στην Τεχεράνη.	2193
2.	Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ του Υπουργείου Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας εκ μέρους της Κυπριακής Δημοκρατίας και του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων εκ μέρους της Ελληνικής Δημοκρατίας σχετικά με την Αμοιβαία Ακαδημαϊκή Αναγνώριση Πανεπιστημιακών Τίτλων Σπουδών Ανώτατων και Ανώτερων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων και άλλων Εγκεκριμένων Ιδρυμάτων (Κυρωτικός) Νόμος του 2023» και ψήφισή του σε νόμο.	2194
3.	Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Συμβάσεως περί του Διεθνούς Ναυτιλιακού Οργανισμού (Κυρωτικός) και περί Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023» και ψήφισή του σε νόμο.	2195
4.	Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 2) του 2023», αγορεύσεις (Χαράλαμπος Θεοπέμπτου, Χρύσης Παντελίδης, Χρίστος Χριστοφίδης, Μαρίνος Σιζόπουλος, Σταύρος Παπαδούρης, Αλέκος Τρυφωνίδης, Ζαχαρίας Κουλίας, Παύλος Μυλωνάς, Χρίστος Ορφανίδης, Χριστίανα Ερωτοκρίτου, Αντρέας Καυκαλιάς, Χάρης Γεωργιάδης, Σωτήρης Ιωάννου) και ψήφισή του σε νόμο.	2197
5.	Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2023» και ψήφισή του σε νόμο (με αρ. 3).	2210
6.	Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2022» και τους κανονισμούς «Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2022», ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2023» και απόρριψη των κανονισμών.	2212
7.	Έκθεση για τα νομοσχέδια: α. «Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2009 Νόμου του 2008 Νόμος του 2023»,	2215

- β. «Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2010 Νόμου του 2009 Νόμος του 2023»,
- γ. «Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2011 Νόμου του 2010 Νόμος του 2023»,
- δ. «Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2012 Νόμου του 2011 Νόμος του 2023»,
- ε. «Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2013 Νόμου του 2012 Νόμος του 2023»,
- στ. «Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2014 Νόμου του 2013 Νόμος του 2023»,
- ζ. «Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2015 Νόμου του 2014 Νόμος του 2023»,
- η. «Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2016 Νόμου του 2015 Νόμος του 2023»,
- θ. «Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2017 Νόμου του 2016 Νόμος του 2023»,
- ι. «Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2018 Νόμου του 2017 Νόμος του 2023»,
- ια. «Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2019 Νόμου του 2018 Νόμος του 2023»,
- ιβ. «Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2020 Νόμου του 2019 Νόμος του 2023»,
- ιγ. «Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2021 Νόμου του 2021 Νόμος του 2023»,
- ιδ. «Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2022 Νόμου του 2021 Νόμος του 2023»
- και ψήφισή τους σε νόμους.
8. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Χαρτοσήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2023», αγόρευση της κ. Χριστιάνας Ερωτοκρίτου και ψήφισή της σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Χαρτοσήμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023». **2225**
9. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Διευκόλυνσης των Επενδύσεων Νόμος του 2019», συζήτηση και αγορεύσεις (Κυριάκος Χατζηγιάννης, Άριστος Δαμιανού, Αλεξάνδρα Ατταλίδου, Μαρίνος Μουσιούπτας, Χαράλαμπος Θεοπέμπτου, Πανίκος Λεωνίδου, Κωστής Ευσταθίου, Νίκος Σύκας, Σταύρος Παπαδούρης), ψήφισή του σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί της Διευκόλυνσης των Έργων Στρατηγικής Ανάπτυξης Νόμος του 2023» και δικαιολόγηση αρνητικής ψήφου από τον κ. Άριστο Δαμιανού. **2228**
10. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2021», αγορεύσεις (Πανίκος Λεωνίδου, Άριστος Δαμιανού, Νίκος Σύκας) και ψήφισή της σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023». **2248**
11. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Προσφύγων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022», αγορεύσεις (Αλεξάνδρα Ατταλίδου, Σωτήρης Ιωάννου, Κωστής Ευσταθίου, Μαρίνος Μουσιούπτας, Σταύρος Παπαδούρης, Χρίστος Σενέκης, Κυριάκος Χατζηγιάννης, Χαράλαμπος Πάζαρος, Μαρίνα Νικολάου, Ζαχαρίας Κουλιός, Χριστίανα Ερωτοκρίτου, Ρίτα Σούπερμαν) και ψήφισή της σε νόμο. **2254**
12. Συζήτηση (Νικόλαος Παπαδόπουλος, Μαρίνος Σιζόπουλος, Λίνος Παπαγιάννης, Σταύρος Παπαδούρης, Ανδρέας Θεμιστοκλέους, Γιώργος Λουκαΐδης, Νίκος Τορναρίτης, Παύλος Μυλωνάς, Δημήτρης Δημητρίου, Ονούφριος Κουλλά) για αναβολή των προτάσεων νόμου «Ο περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκείσεως Ακινήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2023» και «Ο περί Συμβάσεων Πίστωσης για Καταναλωτές σε σχέση με Ακίνητα που προορίζονται για Κατοικία (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023» και του νομοσχεδίου «Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2023», απόφαση για μη αναβολή του πρώτου και του δεύτερου και για αναβολή του τρίτου, η σχετική έκθεση και συμπληρωματική έκθεση, συζήτηση και αγορεύσεις (Ηλίας Μυριάνθους, Κωστής Ευσταθίου, Ανδρέας Θεμιστοκλέους, **2264**

- Σταύρος Παπαδούρης, Αλέκος Τρυφωνίδης, Άριστος Δαμιανού, Νικόλας Παπαδόπουλος, Μάριος Καρογιάν, Στέφανος Στεφάνου, Ζαχαρίας Κουλίας, Μαρίνος Σιζόπουλος, Σωτήρης Ιωάννου, Λίνος Παπαγιάννης, Παύλος Μυλωνάς, Άντρος Κυπριανού, Πανίκος Λεωνίδου, Γιώργος Λουκαΐδης, Ονούφριος Κουλλά, Νίκος Τορναρίτης) και καταψήφισή τους.
13. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Ταμείου Τουρκοκυπριακών Περιουσιών Νόμος (Αρ. 1) του 2023», αγορεύσεις των κ. Νίκου Κέττηρου και Νίκου Γεωργίου και ψήφισή του σε νόμο. **2313**
 14. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Κανόνων Ασφαλείας Διαβαθμισμένων Πληροφοριών, Εγγράφων και Υλικού και για Συναφή Θέματα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023» και ψήφισή του σε νόμο. **2316**
 15. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Πανεπιστημίου Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2023», αγορεύσεις και συζήτηση (Παύλος Μυλωνάς, Ανδρέας Θεμιστοκλέους, Χρύσανθος Σαββίδης, Χρίστος Χριστοφίδης, Αλέκος Τρυφωνίδης, Γιώργος Κάρουλλας, Νίκος Τορναρίτης) και ψήφισή του σε νόμο. **2319**
 16. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2023», αγορεύσεις (Χρίστος Χριστοφίδης, Χαράλαμπος Θεοπέμπτου, Αλέκος Τρυφωνίδης, Χρύσανθος Σαββίδης, Παύλος Μυλωνάς, Μαρίνος Σιζόπουλος, Νίκος Σύκας, Πρόδρομος Αλαμπρίτης, Αβέρωφ Νεοφύτου) και ψήφισή του σε νόμο. **2328**
 17. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ειδικού Τέλους επί των Απολαβών των Λιμενεργατών και Σημειωτών (Καταργητικός) Νόμος του 2023» και ψήφισή του σε νόμο. **2333**
 18. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Εφαρμογή Αποφάσεων και Κανονισμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης για ορισμένα Θέματα των Θαλάσσιων Μεταφορών) Νόμος του 2023» και ψήφισή του σε νόμο. **2335**
 19. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί της Επαγγελματικής Άδειας Οδηγού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023», αγορεύσεις των κ. Μαρίνου Μουσιούττα και Βαλεντίνου Φακοντή και ψήφισή της σε νόμο. **2339**
 20. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Εκμίσθωσης Οχημάτων Χωρίς Οδηγό (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023», αγορεύσεις και συζήτηση (Ηλίας Μυριάνθους, Χρύσανθος Σαββίδης, Βαλεντίνος Φακοντής, Φωτεινή Τσιρίδου, Μαρίνος Μουσιούττας) και καταψήφισή της. **2343**
 21. Διαδικαστική συζήτηση για την καταγραφή των αποτελεσμάτων της ηλεκτρονικής ψηφοφορίας επί του νομοσχεδίου «Ο περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκείσεως Ακινήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2023» (Ανδρέας Θεμιστοκλέους, Πρόεδρος, Γιώργος Λουκαΐδης, Σταύρος Παπαδούρης, Ζαχαρίας Κουλίας, Αβέρωφ Νεοφύτου, Μαρίνος Μουσιούττας). **2351**
 22. Έκθεση και συμπληρωματική έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας της Δημοκρατίας (Μίσθωση Ιδιοκτησίας μέσα σε Κυβερνητικές Βιομηχανικές Περιοχές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2023», αγορεύσεις και συζήτηση (Κώστας Κώστα, Σταύρος Παπαδούρης, Νίκος Σύκας, Μαρίνος Σιζόπουλος, Ανδρέας Θεμιστοκλέους, Κωστής Ευσταθίου, Χρύσης Παντελίδης, Ονούφριος Κουλλά, Κυριάκος Χατζηγιάννης), έγκρισή τους και παρατηρήσεις του κ. Μαρίνου Σιζόπουλου. **2354**
 23. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 10) Νόμος του 2022», αγορεύσεις των κ. Φωτεινής Τσιρίδου και Κυριάκου Χατζηγιάννη και ψήφισή της σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023». **2366**
 24. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Υγείας των Ζώων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023» και ψήφισή του σε νόμο. **2371**
 25. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (Συμπληρωματική Ιατροφαρμακευτική Περίθαλψη για τους Υπαλλήλους και τους Εξαρτωμένους τους) (Καταργητικοί) Κανονισμοί του 2023» και έγκρισή τους. **2374**
 26. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Λειτουργία, Συντήρηση και Έλεγχος Ανελκυστήρων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2022» και έγκρισή τους. **2376**
 27. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκείσεως Ακινήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 2023», συζήτηση και αγορεύσεις (Μαρίνος Σιζόπουλος, **2380**

	Κωστής Ευσταθίου, Πανίκος Λεωνίδου, Άριστος Δαμιανού, Νίκος Γεωργίου, Κυριάκος Χατζηγιάννης) και ψήφισή της σε νόμο (με αρ. 4).	
28.	Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί του Υπουργείου Υγείας, Διοίκηση - Διεύθυνση Νοσηλευτικών Υπηρεσιών - Θέση Λειτουργού Νοσηλευτικών Υπηρεσιών Α΄ (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2023» και έγκρισή τους.	2384
29.	Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί του Υπουργείου Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας (Διοίκηση) - Υπηρεσία Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας - Θέσεις Πρώτου Εκπαιδευτικού Ψυχολόγου, Ανώτερου Εκπαιδευτικού Ψυχολόγου και Εκπαιδευτικού Ψυχολόγου (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2023», έγκρισή τους και δικαιολόγηση αρνητικής ψήφου από τον κ. Κωστή Ευσταθίου.	2385
30.	Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί του Υπουργείου Τουρισμού - Θέσεις Διευθυντή Τουρισμού, Τεχνικού Λειτουργού και Λειτουργού Διασφάλισης Ποιότητας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2023», έγκρισή τους και δικαιολόγηση αρνητικής ψήφου από τον κ. Κωστή Ευσταθίου.	2386
31.	Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Γραφείου Τύπου και Πληροφοριών - Θέση Ανώτερου Φωτογράφου (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2023» και έγκρισή τους.	2387
32.	Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας - Θέσεις Διευθυντή, Πρώτου Κτηματολογικού Λειτουργού και Ανώτερου Κτηματολογικού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2023» και έγκρισή τους.	2389
33.	Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού - Θέση Γραμματειακού Λειτουργού - Γενικό Γραμματειακό Προσωπικό (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2023» και έγκρισή τους.	2390
34.	Σχέδιο ψηφίσματος της Βουλής των Αντιπροσώπων για την καταδίκη της παράνομης προφυλάκισης και κράτησης του νεοεκλεγέντος δημάρχου Χειμάρρας κ. Φρέντι Μπελέρη από τις αλβανικές αρχές, αγορεύσεις και συζήτηση (Πανίκος Λεωνίδου, Ηλίας Μυριάνθους, Χριστιάνα Ερωτοκρίτου, Αλεξάνδρα Ατταλίδου, Ζαχαρίας Κουλίας) και έγκρισή του.	2391
35.	Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.	2393
36.	Ερωτήσεις βουλευτών:	
	- Αποζημιώσεις σύμφωνα με τον περί Αποζημίωσης Θυμάτων Βίαιων Εγκλημάτων Νόμο του 1997.	2394
	- Δικαστική παραπομπή δραστών ενδοοικογενειακής βίας και βίας κατά των γυναικών σε θεραπευτική αγωγή αυτοελέγχου και λειτουργία του προγράμματος «Πρωτέας».	2394
	- Προβλήματα με την εφαρμογή της νομοθεσίας για την υποχρεωτική χρήση συστήματος συγκράτησης παιδιών κατά τη μεταφορά με λεωφορείο.	2395
	- Συντήρηση προσφυγικής πολυκατοικίας επί της οδού Πιαλέ Πασά στη Λάρνακα και ενδεχόμενη παραχώρηση τίτλου ιδιοκτησίας.	2395
37.	Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών:	
	- Τρύπα ασφάλειας στα αεροδρόμια.	2396
	- Ετοιμότητα της Πολιτικής Άμυνας και καταφύγια σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης.	2396
38.	Ημερήσια διάταξη της επόμενης συνεδρίας.	2396
39.	Παρουσίες βουλευτών και αντιπροσώπων θρησκευτικών ομάδων.	2396

Τιμή:€3,50